

། བ།

ཧཱེ་ཚེ་དང་ཁ་དཔའི་གསུང་འབྲུམ།

ཧཱེ་མཚན་མོ་གསུང་བ།

ཨེ་མ་ལྷོ་མཚན་མོ་གསུང་བ། ཧཱེ་མཚན་མོ་གསུང་བ།

སེར་བྱེད་རིག་མཁོན་དེ་བཞི་མང་།

SJRB-0040

བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་པོའི་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཞོལ་བ་ཡིན།

སེར་བྱེད་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་རྒྱིག་ཁང་གིས་ཞུ་རྒྱུ་བྱས།

སེར་བྱེད་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་རྒྱིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བཞོལ།

སེར་བྱེད་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༧ ལྷ་ ༧ པར་ཚོམ་རྒྱིག་བྱས།

༢༠༡༧ ལྷ་ ༡ པོར་བརྒྱུར་རྒྱིག་བྱས།

སེར་བྱེད་རིག་མཁོན་དེ་བཞི་མང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དེ་བཞི་མང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤིབ་སྤྱད་མཁན། རྫོང་མཚར་བསྟན་པ།

པར་རྒྱུན་རྒྱུ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་པོའི་སེར་བྱེད་རིག་མཁོན་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

རྩོམ་མཛུགས་པའི་འགྲེལ་བཤད།	b
ལྷན་སྐྱོད་པའི་གསལ་བཤད།	g
དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ ཞེས་བྱ་བ།	༡
དཀར་གནང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གསུང་བཞིན་བརྗོད་བྱང་དུ་བཀོད་པ།	༥༩༦
རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་བཀོད་པ།	༥༩༧
རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེས་དུང་དུ་གསན་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་བརྗོད་བྱང་།	༥༩༨
དབུ་མ་ལྟ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་.....	༦༩༩
ཚིག་རྩོམ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱོན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་བློ་རྩོད་།	༧༠༠
དབུ་མ་རྒྱན་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་རབ་གིས་གནང་བ།	༧༠༡
པར་བྱང་སྐོན་ཚིག་.....	༧༠༢

རྩེ་རྒྱུད་མདོར་བཟུངས།

རྩེ་ཚོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ། རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་སློབ་གཏོང་མཁན་དང་། དགའ་ལྷན་ཁི་རབས་དང་པོ་ཡིན། བོད་མདོ་ཁམས་སྤྱང་གི་ཚོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྐུ་འབྲུམ་དགེ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟང་ཨ་ཚོས་གཉེས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བུ་ག་པའི་མེ་བྱ་༡༣༥༥ལོར་སྐུ་འཁྲུངས།

དགྲའ་ལོ་གསུམ་པར་རྩེ་ཀམ་རོལ་པའི་རྩེ་རྩེ་བྱང་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགྲའ་ལོ་ཚུང་དུ་འོ་སྐབས་ནས་ཚོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བདག་སྤྱོད་གནང་སྟེ་གསང་སྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད། གསང་མཚན་དོན་ཡོད་རྩེ་རྩེ་ཞེས་བཏགས། དགྲའ་ལོ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཚོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་སློབ་བཟང་གྲགས་པར་གསོལ། དགྲའ་བྲངས་བཅུ་བདུན་ཚུ་བྲང་༡༣༥༥ལོར་མདོ་སྤྱང་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་འབྲི་གྲང་མཐེལ་དུ་ཕེབས། ལྷན་སྡེ་བ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཛད་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོ་ག་དང་། ལྷན་ཆེན་ལྷ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གསལ། ཚལ་གྱི་སྤོམ་པ་དགོན་མཚོགས་སྐྱབས་གྱི་བྱང་ནས་སྤོམ་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ལ་སྤྱངས་པ་མཛད།

དེ་ནས་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་། རྩེ་སྤྱོད་དགོན་པ་། དེ་བྱོན་ནས་སྟེ་ཐང་བ་བཟ་ལིས་སེང་གོ་དང་གདན་ས་པ་དགེ་བསྐྱོངས་པ་གཉེ་ག་ལ་ཚོས་འབྲེལ་གསལ། དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་སྐབས་གཙང་སྤོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་དང་རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློབ་སོགས་ལས་དབུ་བར་འདུལ་མདོན་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསལ་སྤོང་མཛད། བོ་དོང་སོགས་སུ་གྲྲོང་མཛད། དགྲའ་ལོ་ཉིང་བཞིའི་སྐབས་ཅེད་ཐང་གི་གྲྲོང་ཚང་

ནས། ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ། ཁ་ཆེའི་བརྗེ་ཏུ་བླ་ཏུ་བྱེ་བའི་མཁན་བརྒྱུད། ཚོགས་ཆེན་པོའི་
མཁན་པོ། དཀའ་བཞི་བ་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་མཛད། ཚོགས་པ་བྱི་རྗེར་པའི་མཁན་པོ་གནས་
བརྟན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་ལས་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད། བྱི་རྗེར་པའི་དབུ་མཛད་
སློབ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྗེ་རྗེས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང། ཚོགས་པ་གཉིས་གྱི་དགེ་སློང་ཁ་
སློང་དུ་འོས་པ་གངས་ཚང་བས་དད་པའི་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སློབ་པ་
ཡང་དག་པར་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐབས་སྐྱ་མ་དབུ་མ་པ་དང་ལྷན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དགའ་གདོང་
དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་སྟོན་སྐབས་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྐབས་སྟོ་ཁ་ཡར་
ལུང་དུ་ཕེབས། ཚད་ཐང་གི་ཚོས་གྲུང་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་བླ་སྟོར་མཛད། སྐུན་ལྷ་
ཐགས་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་བྱུང་དུ་ཚོས་བཀའ་གསན་ནས་སྟོ་ཐག་ཏུ་བཞུགས།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྐབས་ལྷ་སར་ཕེབས། ཚལ་གྲུང་ཐང་དུ་བཀའ་འགྲུང་ཞིབ་གཞིགས་
མཛད། དེ་ནས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང། ལྷོད་ལུང་མཚོ་སྐད། ངར་དཀའ་སོགས་སུ་དུས་འཁོར་ཐུགས་
སྐྱོང་མཛད་ཅིང་སྟོ་གསལ་མང་པོར་སྟེ་སྟོན་མང་དུ་གསུངས། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་
བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་བཀའ་ཚོམ་མཛད། དགྲུང་
གངས་སོ་དུག་པའི་རྩ་བ་བཅུ་པར་དངོས་སྟོན་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱུད་ཕྱིར་མྱིང་དེ་སྐྱོར་མོ་
ལུང་ནས་སྟོ་ཁ་འོལ་ཁར་བྱ་བའ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐབས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནང།

ཆུ་བྱ་༡༣༩༣ལོར་འོལ་ཁར་རྗེར་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཞིག་གསོ་
མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་སྟོ་
ཐག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཐུག་རྫོང་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱུང་ནས་ལམ་རིམ་ཟབ་ཁྲིད་
སོགས་གསལ། དེའི་ལོར་གཉལ་སྐད་གསལ་རྗེ་དང། གཉལ་སྟོན་རབ་གྲོང་དུ་དཀའ་བཅུའི་བླ་སྟོར་
མཛད། སྐུ་པོའི་ཚོགས་རྣམས་བསྟེན་གནས་དང་སྐབས་འགྲེལ་སྟོན་པ་ལ་སྐུར་ཞིང། རྗེ་ཉིད་གྱིས་
ཕྱག་བསྟར་ནས་སེར་སྐུའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐུལ་ནས་ཚ་ཚ་འབྲུམ་ཐེང་མང་སོ་བཅུ་པ་ཅིང། ཕྱིས་

ཡུང་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོད་པར་མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུབ་
ཞིག་ཏུ་བཅི་བ་ཡིན། དེ་ནས་བཀའ་སློབ་སྤྲོད་ཏུ་བརྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པའི་སྐབས་དཀའ་བཅུ་པ་
དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་བྱང་ཏུ་ལེབས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཚོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་སྲ་
པོར་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་ལུ་པའི་སྐབས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟན་ཏུ་འགྲི་གྲང་ནས་དུ་སྐྱེད་ཏུ་
ཚོན། དེ་ནས་རྗེ་བཅུན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་སྐབས་མཚོག་དཔལ་གསུམ་གནས་ཅེད་
ལྷེད་ཏུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམས་ཤིང་།
དབྱུང་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་བྱུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་
བཅུགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་རྒྱག་གི་སྐབས་དུ་སྐྱེད་ཏུ་ལེབས། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་
སོགས་ཆེ་གྲུ་དུ་མས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཚོམ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགྲུང་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྲགས་མཁར་ལྷ་ཤས་བཞུགས་ནས་འོལ་
དགའ་བྱམས་སྐྱེད་ཏུ་ལེབས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ལམ་རིམ་གྱི་ཚོས་གསུངས། སློབ་དཔོན་
ལྷ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་གི་རྗེ་གྲྀ་དང་། སྲགས་རིམ་ཆེན་པོ་བཅུམས། དགྲུང་གངས་ངག་ཅིག་གི་
སྐབས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་།
རང་ཉིད་ཡུང་རྗེའི་སྟན་པ་གསན་བས་དབྱས་སུ་ཚོན་ནས་ཤེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་
ཚོག་མར་མཛལ། གཞུང་དོན་གྱི་དཀའ་བཀའ་དག་ལ་དོགས་འདྲི་སོགས་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་
སྲགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པས་རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྲུང་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་རྒྱ་དོན་གས་བདུན་
སོགས་མདོ་སྲགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁིད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་གནང་། རྗེའི་སྲགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་
པོར་གྱུར།

ལོ་དེར་ཤེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་བཞུགས་ན་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྲང་བས་དངོས་
སློབ་གྲུང་དུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་བགྲེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏེ་གནང་ནས། མཚན་མོ་
ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཚོན་ནས་སྐྱུ་མཚམས་མཛད། རྗེ་བཅུན་འཛམ་དཔལ་

དབྱུངས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་གསུངས་ནས། ད་ལོའི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་པ་
ཞིག་ཡི་གེར་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་བ་དང་ལེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྲེད་པའི་
བསྟུན་བཙུགས་ལེགས་པ་གད་སྟོང་པོ་བཀའ་ཚོམ་མཛད། སེ་ར་ཚོས་སྤོངས་སུ་ཅ་ཤེད་རྣམས་བཤུང་
ཆེན་མོ་མཛད།

ས་གྲི་ལོ་བོད་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྲོད་ལ་ལྷ་སར་བུག་སེབས། གནས་གང་གི་ཉིན་སྟོན་
གསན་འབེབས་པའི་མཚོད་པ་མཛད། དགོ་འདུན་སྟོང་གྲག་བརྒྱན་ཅམ་བུང་ཞིང་། དགྲུང་ལོང་
གསུམ་ས་ས་སྤང་༡༩༠༩ལོའི་བོད་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་
ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཚོད་པ་དངོས་གཞི་མཛད། དུས་དེ་ནས་ལྷ་ལྷོ་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་སྲོལ་ཆགས། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། རོ་བོ་མི་བསྟོད་པ་
དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་དདུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་དབུ་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་མཚོགས་པ་བུལ། ལོ་
དེར་འཕྲོག་རི་པོ་དགོ་ལྷན་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྤྲོད་བུག་བཏབ།

ལྷགས་ལོས་༡༩༡༡ལོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་མཛད། དགྲུང་ལོང་བདུན་༡༩༡༣ལོར་སྐུ་
ཁམས་བསྟུན་ཚུལ་ཀྱིས་སྐུ་བཟོགས་དང་མཉམ་དུ་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོང་བརྒྱད་
ཤིང་རྟ་༡༩༡༩མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ལོན་བཟུ་ཤིས་དོ་ཁར་གདན་པར་ས། སྤྱི་སྟོན་
འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབུ་ཚད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད། ལྐབས་
དེར་རྒྱལ་མཚོག་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་མངལ་ཞིང་རྗེས་སུ་བཟུང། དེ་ནས་སྤོང་ཡང་གདན་ས་
ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་དུ་སེབས་ནས་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྐྱབས་སུ་གྲགས་པ་དེ་
དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་སྐུ་རྟེ་པའི་རྟེན་ཆེན་མོ་སོགས་མཛད།

དགྲུང་ལོང་དགུ་ཤིང་ལུག་༡༩༡༥ལོར་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་བཙུགས་པའི་ལོར་ས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུ་བ་མཚོད་གསར་འཛུགས་
མཛད། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲུང་ལོང་གཅིག་༡༩༡༥ལོ་
དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཙུགས་པའི་རབ་གནས་མཛད། དགྲུང་ལོང་ེ་

གཉིས་ཀྱི་ལོར་དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བརྒྱུ་མས།

དགྲའ་མངས་ལྷན་ཅུ་ལྷན་གསུམ་ལ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་པག་ཀྱི་ལོའི་སྟོན་ཁ་རི་པོ་
དགོ་ལྷན་ནས་ཕྱག་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་སར་རྫོ་པོ་ལོ་ཆེད་སྐྱུ་རྒྱུད་དུ་སྐྱུ་ཕྱག་དང་། མཚོད་འབྲུལ།
སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་མཛད་ནས་སྟོད་ལུང་ཆབ་ཚན་ཁར་བྱོན། སྟོད་ལུང་ལུ་མདའི་སྐྱེ་པའི་ཚོགས་
དང་། འབྲས་སྦྱངས། ལྷ་ས། སེ་ཏུ། གསང་སྤྱུགས་མཁའ་གྲུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་
ཚོས་མང་དུ་སྐྱུལ། སྐར་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་འདྲིར་དུ་ཡང་འོང་བ་མི་ཡོང་བས་མཚོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོས་ས་གསུངས། དེ་
ནས་འདུ་ཁང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དབྱེར་ཕེབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པ་དང་།
དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱེས་སུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་གཞིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་
བཞུགས་གནད་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རིའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདྲིར་སྐྱེའ་བྱུང་བས་
ཚོ་བདེའོ་ཞེས་གསུངས། མཐར་ཐུམ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པར་བསྟར་པའི་བྱ་བ་
མཛད་ཚུལ་གྱི་ཞལ་ཏ་སྐྱ་མོ་ནས་ཞིབ་ཆ་གནད་ཐེན་པས་དེའི་ཚེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་
སྐབས་དེར་དབྱེ་ཞུ་དང་། བ་བཟའ་ཕེར་སྐུལ་ཞིག་གནད་ལྟེ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་རྒྱལ་
ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་དེ་ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷན་ཉིན་གྱི་སྐྱོར་སྐྱུ་
གཤེགས།

སྟོན་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁའ་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
སོགས་མང་དུ་བྱུང། གསུང་ཚོས་ལ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་སོགས་པོ་ཏེ་བཅུ་དགུ་བཞུགས། རེ་རྩོ་
བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི་ལྟེ། དགྲའ་ལོ་སོ་བདུན་པར་རྗེར་སྤྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོ་
མཛད། དགྲའ་ལོ་སོ་དགུ་པར་གཉལ་གྱི་ལུང་རར་ཚོས་འཕོར་བསྟོར། དགྲའ་ལོ་དགཉིས་ཀྱི་
སྐབས་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་ལོ་བཅུ་གསུམ། དགྲའ་ལོ་དགུའི་སྐབས་དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱག་ཅེའི་
སྐབས་མཚོད་སྐྱེལ་བ་བཅས་སོ། །

༡༠༧༠.༡༡.༠༥ སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་པས་ཕྱོགས་བརྒྱུས་བྲས།

འབྲེག་པའི་གསལ་བཤད།

པོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྡོན་ལྷོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་འདྲིན་ལས། པོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྲུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
སྐབས་བཅ་ཁི་ཐག་མང་པོ་ཞིག་གྲུབ་ཚུངས་ཏེ། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མིའི་ཉེས་སྤོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་པོད་མི་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་
སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྱད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲེག་ལས་སྟབས་བདེ་དུ་བྱིན་བ་དང་བརླུན་ནས་གསར་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས་
པའི་དེབ་དང་འབྲེལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྷ་བུར་
སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབར་བསྐྱེད་དང་འབྲེག་སྤྲིག་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་སྤྱིར་བརྒྱུད་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྤྲིག་གྲེད་རྒྱུ་ཅ་དོན་དུ་འདྲིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འབྲ་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་ལྗང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ལུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་སྐྱབ་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་གྲེལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་གྱིད་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཙམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གངས་དང་མདུན་རྒྱ་བ་ཡིག་གྲིང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུབ་པ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ནའང་ཕྱིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེ་བ་མྱོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་སློང་ཅུང་ཙམ་ལྷན་གཞུང་གི་དགུས་སུ་ཉགས་ [] འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དགུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགུས་སུ་ཉགས་ “ འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྐྱར་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེ་འཕྲིན་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གངས་ཀྱི་མང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྤོང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱར་དང་ཐད་སྤོང་སྐྱེད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་ཉགས་ ” འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞེན་མཆན་གྱིས་མེད།

མཐའ་མཆན་མྱོག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་སྐྱེན་པོ། ཞོལ། སྐྱ་འབྲུག། རྩ་བྱང་བར་མ་རྣམས། **སྡེ། བཟ། ཞོལ། སྐྱ། རྩ།** སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་ཉགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་བོ་དགོས་ལ། ཡང་ཉགས་ * འདིས་ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་ཉགས་ཅན་ -**བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་

དང། +བསྐྱབས་ ལྷ་ཕྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྐྱབས་ལྷ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཚན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༥ན་ན། བསྐྱབས་ *བསྐྱབས་ ལྷ། ༡༠༣ན་ན།
ལྷ། ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྷ་ཕྱ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་སོག་གྲངས་
༤༥མདུན་ངོས། ཡིག་སྐྱེང་༥བ་ན། བསྐྱབས་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང། *བསྐྱབས་ བེ་མ་ཕྱིའི་
ཡིག་ལོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་གྱིད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་སྐྱེ་བ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་སྐྱེང་༦བ་ན། ལྷ་བྱང་
པར་མའི་སྐྱེ་བ་གྲངས་༡༡༠རྒྱ་བ་ངོས། ཡིག་སྐྱེང་༣བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྷ་ཕྱ་ཡིན།

ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཉུ་ལྷོར་འཁྲུལ་སོར་བ་
སོགས་གཞིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ཐུན་
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱེལ་ལྷ་
རྒྱ་དང། འདི་ནས་གྲང་གང་མཚོགས་དང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ལུས་ཏེ་སྐྱེས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཚོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠རྒྱ་ལོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །དབྱུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་
 བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །དབྱུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྗོད་ལ་
 གུས་པས་ཐུག་འཚེལ་སོ། །

གང་ཞིག་གསུངས་པས་སྤྱོད་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས། །རབ་འབྲམས་ཞིང་གི་
 མཁས་པས་རབ་བསྐྱབས་པ། །རང་བཞིན་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་དོན་ཉིད་དུ། །གསུང་
 པའི་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་རྟག་སྐྱོངས་ཤིག། །གཏམ་དེ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་པོར་
 བོ། །གཟིགས་ནས་རབ་འབྲམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྲས་འཁོར། །ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་
 རྟག་ཏུ་ཚིམ་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚི། །དེས་པའི་
 དོན་དེ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་དོགས་པའི་
 གནས། །དབག་ལས་བཀོད་ནས་ལེགས་པར་སུན་སྤུང་སྟེ། །ཚུལ་དེར་དེས་བ་སྐྱ་
 མེད་སྟེང་བའི་སྟོ། །སྐྱབ་དང་སུན་འབྲིན་ལམ་ནི་མི་འདྲ་བའི། །རིགས་ལམ་སྟོང་གི་
 འོད་ཟེང་སྟོས་བ་ཡིས། །མཐར་འཛིན་སྦྱིང་གི་སུན་སྐྱབ་འཛོམས་མཛད་པ། །སྐྱ་སྐྱབ་
 སྐྱ་བའི་ཉི་མ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །ལུགས་ཀྱི་མཚོག་དེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བསྐྱང་
 བས། །སྐབ་མཚོག་བསྐྱབ་བ་རིང་དུ་གསལ་མཛད་པ། །དབག་ལྡན་འཕགས་བ་ལྟ་

དང་དཔལ་པོ་སོགས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །སྐར་ཚོགས་
 དབུས་ན་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་བཞེན། །འགྲེལ་མཛད་ཀུན་གྱི་ཁྲིད་ན་ལྷ་མ་མེ་
 བ། །ལྷ་བ་མཚོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་ལྷ་བའི་ལུགས། །འབྲུག་པ་ཡིས་ཀྱང་དང་
 པའི་སྤྱོད་ལོང་གཡོ། །གང་གི་ཞབས་པད་བསྟེན་པས་རབ་སྐྱོངས་དག། །རབ་ཏུ་
 འཛོམས་མཛད་རིགས་ལམ་གསལ་མཛད་བ། །འབྲེན་མཚོག་སླ་མའི་མཛད་གྱུང་
 མཛད་པ་ཡིས། །ད་དུང་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་སྐྱོང་གུར་ཅིག །དེས་དོན་དོན་གཉེར་
 བ་ཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། །གྲགས་ལྷན་ཡངས་པའི་སྲིད་ལ་མངའ་མཛད་
 པའི། །གསུང་གིས་བསྐྱེད་ཆེ་ཟབ་པོ་དབུ་མའི་ལམ། །རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་བདག་སློ་
 སློ་བ་སྐྱེས། །དེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཚིམ་བ་དང་། །ཆེ་ལོང་དོན་ཅམ་མཐོང་
 བས་ཚོག་ཤེས་རྟེན། །སྲིད་ནས་སྐྱབ་བ་ལྷུར་ལེན་སྐྱེས་པའི་ཚོ། །གཞུང་མཚོག་
 འདོར་བ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། །དེས་དོན་གསུང་རབ་སྐྱོང་པོ་ཤེར་ལྷན་
 དོན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷུག་གྲེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ལམ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་
 ལུན་པའི་ཚོགས། །ཡང་དག་རིགས་པའི་སྐྱོན་མེས་ལེགས་བསལ་ནས། །ཡིན་
 ལུགས་ལུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྷ་བ་ཡིས། །སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་བ་ཇི་བཞེན་སྐྱོམ་འདོད་
 པའི། །སྐྱོ་ལྷན་དེ་ལ་དབུ་མའི་ཙ་བ་ཞེ། །བདག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་གྱིས་གུས་
 པས་ཉོན། །

འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི་དབུ་མའི་ཙ་བ་ཡིན་ལ་དེ་འཆད་པ་ལ་
 གཉེས། བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 ལྷ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ། བསྐྱན་བཅོས་མཛད་པ་པའི་

ཆེ་བ། དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། རྩོམ་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པའི་པན་
 ཡོན། དེ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བ་གཞན་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་
 ཏུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 བ། །སྤུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་ཏུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག་ཤི་བར་
 འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདབ་ཅིང་གཞོལ་བ་ཤ་སྟག་
 ཡིན་པས་ལོང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ལོང་ཁྲིད་པ་མཁས་པས་འདོད་པའི་ལུལ་ཏུ་
 འཁྲིད་པ་བཞིན་ཏུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྲེང་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་
 བཅོལ་བ་ནི་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་དེ་
 ཉིད་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་པས་ལེགས་པར་བཀའ་བ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་། གདུལ་
 བྱའི་དབང་གིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་སློ་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ་གང་ནི་སྐྱ་རི་
 བཞིན་པ་ཡིན་ལ་གང་ནི་མིན་སྟེ་མུ་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་
 ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུང་གི་གཞན་ཏུ་དྲང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་
 དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འདྲེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་
 ལུགས་རྣམས་རིགས་པས་མཐའ་དག་པར་གཏུན་ལ་སབ་པ་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
 བས་འཚོལ་དགོས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་རག་བསྟོད་པ་གཅིག་

སའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མོ་མོ་
 རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། རྟོག་གེ་པ་ཡི་སྒྲོན་ཡུལ་མིན། །མགོན་མོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་
 བྱི། །འདྲིན་པར་སྲུ་འགྲུར་བ་འདད་དུ་གསོལ། །ཞེས་མཉམ་གཞག་མོ་མོ་རང་གིས་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱོན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཞི་བའི་ཐེག་པ། རྟོན་པ་སྲུ་རན་ལས་
 འདས་ནས་སྲུ་ཞིག་གིས་འདྲིན་ལུས་པའི་ལན་དུ། བདེ་གཤེགས་སྲུ་རན་འདས་པའི་
 འོག། །རྩལ་རྣམས་འདྲིན་པར་འགྲུར་བ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྲུང་བ་ནི། །སློ་
 རྩོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་བྱོས། །ལྟོ་སློགས་ལེ་དའི་ཡུལ་དུ་བྱི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་
 ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྐྱ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སློགས་འདིག་
 པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འདིག་རྟེན་དུ། །སླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་
 བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་གྲལ་བ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་
 གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་བཤད་པ་སྟོན་པ་ཞལ་བ་ལུགས་དུས་ཀྱི་ཡི་ཙ་བྱི་གཞོན་ཏུ་
 འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྟེ། བ་བཞེས་བ་
 ཡིན་ཏེ་སྟོན་ཆེན་ལས་གཞོན་ཏུ་འདི་ང་སྲུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་
 བ་ན་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྲུར་ནས་ང་ཡི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་མཐའ་
 རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་
 རྒྱལ་བར་འབྲུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་
 ལས་ཀྱང་འབྲུང་བའི་དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འབྲུ་ལ་ལོ་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་

བཤད་དོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཡི་ཙ་བྱི་གཞོན་ལྷ་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཚོང་ན་དགའ་བ་འདི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཙུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་བའི་
ཆོ། སྟོན་བའི་མཚན་འཆང་བའི་དགོ་སྟོང་དུ་གྲུང་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྲས་ཏེ་
ལོ་བརྒྱ་ལོན་བའི་ལོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་
སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུང་བསྟན་དུ་གནས་བཟུང་བྱང་བཟང་དང་རོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་
དེ་ཡི་ཙ་བྱི་མཚོང་ན་དགའ་བ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་
བའོ། །རྩ་བོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བས་ཐ་མ་གཅིག་
ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ཕྱོན་པ་ནི་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
གཉིས་བའོ། །ལང་གཤེགས་དང་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ས་དང་པོ་
བསྐྱབས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕྱོན་པར་བཤད་ཅིང་། རྩ་བོ་ཆེ་ལས་དགོ་སྟོང་དེ་ས་
བདུན་པ་བར་བཤད་དོ། །སྟོན་ཆེན་དང་རྩ་བོ་ཆེ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འཆོང་རྒྱ་བར་
གསུངས་པ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྐྱལ་སྐྱའི་འཆོང་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་པས། སྟོན་གསལ་
ལས་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགའ་ཏེ། སྟོན་པ་ལྡུ་བྱུ་བ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་
དུས་སུ་འཆོང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་སྟོན་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་མི་འགའ་བ་བཞིན་ནོ། །མགོན་པོ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམས་པོ་ཆེའི་གང་
ཟག་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་ལོ་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་ཀྱང་འཆོང་རྒྱ་མི་
རུས་ན་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ནས་གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་རོ་རྩེ་འཆོན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མགོན་པོ་འདི་མཛད་པ་མཐར་མ་སྲིན་པར་
བཤད་པ་ནི་པར་སྲིན་གྱི་སྐྱེག་པ་རྒྱུད་པས་ལམ་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་པོ་འདིས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་
པའི་གནས་སྐབས་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནང་རིག་པ་ལ་ཡང་སྐྱགས་དང་པ་རོལ་
ཏུ་སྲིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་མཛད་དོ། །ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལམ་ངེས་པའི་དོན་ལུང་
གིས་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས་ཤེར་སྲིན་འབྲུམ་པ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་
སྡེ་སྡོད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་མང་པོ་བྱངས་ནས་བཤད་དོ། །རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི་
ཅ་བ་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ཚོད་རྫོག་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་
འཐག་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་སྟེ་དུག་ཏུ་རིགས་པ་མང་པོས་གཏན་ལ་པབ་བོ། །བསྟོད་པ་
འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མོད་ཀྱང་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་མི་མང་
དོ། །གཞུང་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་མི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟེ་བ་རྣམས་གྱི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་སྟོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་
པ་ནི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གཤེད་ཚིག་གི་
དོན་བཅུ་དུག་འགོག་པ་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནི། །རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་
ཅད་གྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་
བཞིན་བརྫོག་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་བཞག་པའི་ལན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚོད་རྫོག་ནི་

རབ་བྱེད་དང་པོའི་གཞུང་དེའི་ལྷག་མའོ། །འདི་ས་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉེན་
 འབྱུང་གི་དོན་དུ་བཤད་ནས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་དགག་
 བྱ་འགོག་ལྷན་པར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མ་དང་
 གཞལ་བྱའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་འཐད་པར་སྟོན་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་ནོ། །རྩ་ཤེར་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་དམིགས་གྱིས་བྱེ་
 བས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བསྟན་ན་ལུགས་འདི་ལ་རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་
 སོགས་མི་རུང་ངོ་སྟམ་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ནི་རབ་བྱེད་
 བདུན་པ་ལས། མི་ལམ་ངེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་བཞིན། །དེ་ཟེའི་གོང་ཁྲེང་ངེ་བཞིན་དུ། །དེ་
 བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འདིག་པ་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་ལ་
 བཀའ་བའི་ལན་དུ་བྱུང་བས་གཞུང་དེའི་ལྷག་མའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འདིག་པའི་
 རང་བཞིན་བཀག་པ་ན་ལུང་ལས་དེ་དག་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བ་
 འབྱུང་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པ་འཇམ་སྐྱེ་འདིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་
 པ་འཇམ་མཉམ་པ་འཇམ་བྱུང་བར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འདིག་ཉེན་སྣང་དབང་
 གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སྐྱེ་འདིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་
 པར་བྱུབ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་མིན་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་བཀའ་བའི་ལན་
 ནོ། །

གཞུང་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་

མཐའ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་བ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་
 གྱི། །རྟེན་འབྲུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་བ་མེད་པས་ཉེ་བར་
 བསྟན། །དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱིས་
 བློ། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་སུ། །སྣ་ཚོ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
 བཏགས། །ཞེས་དངོས་སའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་དམ་ནི་རྟེན་འབྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་བ་དེ་“ཅམ་ཏུ་ཟད་པས། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་
 བཏགས་ནས་བཞག་པར་གསུངས་སོ། །ཅེ་ཤེ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཚོས་
 བསྟན་པ། །བདེན་བ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་བ་དོན་དམ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡིན་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་
 སྣ་མ་ལྟར་མ་གསུངས་ན་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་
 པར་བཞག་པ་ཅམ་ཏུ་མི་གོ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་
 བ་ཏུ་མ་བསྟན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབས་བ་དེ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དོན་དང་ཚུལ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་འཐད་པར་སྟོན་བ་མི་གོ་བས་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་མཛད་
 དོ། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་ལྷ་བ་སྟོང་བའི་ལམ་དགོས་བ་ནི་
 གཞུང་གཞན་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ཏེ་རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་
 གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་གྲོལ་
 བ་མེད་པར་བསྟན་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་

1 ཅོས

སོ་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་དངོས་སོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པར་
ཤེས་པས་འབགས་བ་རྣམས་སྲིད་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱང་བན་ཚུན་མ་བརྟེན་པར་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལ་དངོས་སོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་
མེད་སྲུང་འདས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་
པར་བརྟེན་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་བ་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
པས་ཡོད་པར་བརྟེན་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་མ་ཐུན་པར་གསུངས་ཀྱི། འབགས་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་བ་མིན་ནོ། །སྲིད་པ་
འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འབྲས་
བུའི་ཚེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སྲུང་འདས་ཐོབ་པ་ཞེས་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་མིན་
པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་སྲུང་བོ་སྲི་མ་མི་སྐྱེ་
བས་འཛོག་ན་འགོག་པ་སྲུང་འདས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་སྲུང་པོ་
ཟད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་ཅིང་དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་སྲུང་འདས་སྟོན་
པའི་ལྷང་གི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་
གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྲུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་མངོན་དུ་
བྱས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་
མེད་ན་སྲུང་འདས་ཐོབ་པ་གཏན་མི་རུང་བར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱབ་པ་
གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས་མངོན་མཐོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་
པ་ཡིན་ལ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་

འགྲུར་རྟོ། །ཤེས་རབ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་ན་རང་འཛིན་ཟད་
 པར་འགྲུར་བ་དང་། སྤང་བོའི་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་ཅིང་ཟད་
 པ་ན་ལྡོག་པ་དང་། མེད་ལྟས་རན་སོང་དང་ཡོད་ལྟས་བདེ་འཁོར་འཁོར་བས་དེ་
 གཉིས་ལས་ཐར་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་
 ཤེས་དགོས་པ་དང་། དོན་དེ་ནི་གང་ཟག་ཁམས་རྒྱལ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་
 དེ་དག་དང་གཅིག་ཟ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཁམས་དང་སྤང་བོ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་དང་སྔ་
 མ་གཉིས་སུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་
 བརྟེན་པ་ཡང་མང་མོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་
 ཞེས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་གཙོ་བོར་དེ་སྐྱབ་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣང་ལ། ཅ་ཤེ་དང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་རིག་པ་ལྡོག་ཅིང་དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་
 ལྡོག་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་ཡུལ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 གཙོ་བོར་སྣང་གི་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐར་པའི་རྒྱུར་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་མི་སྣང་སྟེ་
 སྔ་མ་འགྲུབ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱུ་ན་ཅ་ཤེ་དང་ཞེས་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་པས་གོལ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཀག་ནས་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་
 པ་ན། དེ་ལྟར་འགོག་པ་དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་

གཞན་སྐྱོགས་འགོག་པ་དང་རང་སྐྱོགས་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་པ་ལ་རང་
 ལ་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཚོད་རྫོག་གིས་བསྟན་
 བོ། །དེ་ལྟར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱེད་པས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་རྟེན་འགྱུར་རང་གི་རོ་
 བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་
 ལྷན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཏུ་སྣང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་པ་ལས་བསྟན་“པ་ནི་¹མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཚམ་གྱི་ཐ་སྣད་པའི་དོན་ལ་བྱ་
 བྱེད་ཀུན་འཐད་པར་རྟོགས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་ལ་ཡང་མེད་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གཞུང་
 གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོར་
 འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་གྱི་སྟོག་མཐོང་བའི་མིག་སྟེང་བས་སྐྱ་རིན་ཤིན་ཏུ་
 ཆེའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དབྱེ་མ་ཙ་ཙ་པ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པའི་སྣ་
 མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཐབ་མོའི་དོན་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་
 པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་མོས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ་མདོ་
 ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་
 པ་ཡུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཏུ་འདིག་རྟེན་པ་དང་འདིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་རིན་པོ་ཆེས་
 སྤྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། འཇམ་དབལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་

1 བན

བ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་བ་ཏུག་ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་
 གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི་བསོད་ནམས་དེ་
 བས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན་གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་
 ཉན་པ་ལུང་འབོགས་པ་དང་འཆང་བ་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟེ་ལྟ་དུ་སེམས་གཏུམ་ལྡེ་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་གང་རྗེ་
 སྟེད་པ་གཏུམ་ལྡེ་སྤྱང་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་སྤྱར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྲེ་མར་སྤྱར་པ་དེ་མང་བ་
 ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་གཏུམ་ལྡེ་བྲེ་མ་སྟེད་དུ་སྤྱར་
 བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན་དེ་དག་གི་བྲེ་མར་སྤྱར་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་
 འཚོལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྐྱོལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བུལ། །གཏུམ་ལྡེ་སྤྱང་དེ་དག་གི་བྲེ་མ་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀའ་
 སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་
 བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་མང་
 ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྩལ་བ། གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ལྷན་ཞིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་
 བ་ཙམ་བརྩུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
 སྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་
 མི་དགོ་བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱངས་ནས་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཚོས་

ལ་འཇུག་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་བར་དད་པ་དང་མོས་པའི་
 མེས་ཅན་དེ་དཔེ་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་
 ལས་དགེ་སློང་གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་བར་ཤེས་ཉེ་ཉེས་པ་བྱུང་བའི་
 འགྲོད་པ་མེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གཞོན་ན་ཚོ་ག་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་བར་ཞུགས་པ་ཐོན་ཚོགས་ལྟ་ཅི་སློམ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། མ་སྐྱེས་དགའི་མདོ་ལས་མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཚོས་འདི་ཐོས་
 རས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན་དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྤྲོད་ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྲངས་པ་ལྟར་དོ། །ལྷ་པ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་གཏམ་ཉན་པ་ན་ཡང་ཁ་ཅིག་མི་མོས་ནས་སློང་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ་གཞན་
 དག་མོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའོ་ཞེས་བྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་བཟུང་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་སྟོན་པ་པོས་མོས་པའི་བྱུང་བར་ངེས་པར་བྱས་
 ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་མཚན་མ་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི་འཇུག་པ་ལས། མོ་མོ་སྐྱེ་
 བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཚེ་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྷང་
 བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་སློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་
 ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཉེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་
 པར་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་རྟགས་གསུམ་བཤད་
 དོ། །

དེ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་གཉིས་མེད་པར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་
 འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་“སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་གཏེར་རྗེད་པ་ལྟར་དགའ་ཞིང་
 ལྟ་བུ་དེ་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་རྟོག་སྟེ། བདག་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རབ་སོང་དུ་ལྷུང་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འཆད་དོ་
 ལྷམ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་སྐྱངས་ནས་ཀྱང་ཡོངས་
 སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགོར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་
 “ཟམ་²དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོལ་བས་གཡེངས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་
 ཉན་པ་མི་འོང་ངོ་སྐྱམ་ནས་སྐྱུན་པ་གཏོང་ངོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་
 ཟེན་པས་སངས་རྒྱུ་འཚོབ་ཀྱི་དེ་དང་བུལ་ན་མི་འཚོབ་པོ་སྐྱམ་ནས་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་པ་
 ལ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་བ་བསྐྱེད་ན་རབ་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་བདེ་འགོར་སྐྱེས་ཀྱང་
 གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འབགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་
 འབྱུང་ངོ་སྐྱམ་ནས་བཟོད་པའི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འཚོབ་པ་དང་
 འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་འགོ་བའི་དོན་དུ་
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་དགོ་བ་བསྟོ་བ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་བྱེད་དོ། །རྟེན་འབྱུང་ངི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 ལྟོན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གཙོ་པོར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་དེ་
 འཇུག་པ་ལས། ཉག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྐྱངས་ནས་གནས་བར་འབྱུང། །སྐྱིན་
 པ་གཏོང་བར་འབྱུང་ཞིང་སྟོང་རྗེ་སྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བ་

1 ལྟོང
 2 བས

བྱང་ཚུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད། །རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་གུས་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་
 གྱི་གོ་བ་གནད་ཏུ་སོང་ན་གོ་བྱུགས་དེ་ལྟར་ཏུ་འོང་ལ་རིགས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་
 ཅད་བཀག་པར་གོ་ན་འཁྲུལ་པ་མ་ཟད་བར་ཏུ་དེའི་དོར་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་འོང་ས་མེད་པས་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་
 ཟད་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་མ་མ་
 གཞོན་པའི་ངང་ནས་ཟབ་མོའི་གཞུང་ཉན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་དོན་སེམས་བ་དང་སྐྱོམ་
 བ་དང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མོས་པའི་སྐྱོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་
 བོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱད་ཏུ་བརྒྱ་ཞི་བོད་གྱི་སྐྱད་ཏུ་ཤེས་རབ་པོ། །མཚུ་མ་ཀ་
 བི་དབུ་མའོ། །སྐུ་ལ་ནི་ཅ་བའོ། །ཀླ་རི་ཀ་ནི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པའོ། །རྒྱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་
 བའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ཉེ་མིང་གི་ཕྱོགས་
 གཅིག་སྒོས་པའོ། །ཤེས་རབ་སྐྱོན་མའི་འབྲེལ་བཤད་ལས། ཤེར་བྱིན་གྱི་ཚུལ་སྐྱབ་
 བར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྐོན་ནས་
 བཏགས་པའོ། །དབུ་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མཐའ་དོར་བའི་དགྱིལ་ལ་དབུས་ཞེས་པ་
 དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབུས་ཉིད་དབུ་
 མའོ་ཞེས་རང་གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ། །དབུ་མའི་ལམ་དེ་སྐོན་ཞིང་སྐོན་གས་
 པས་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱད་གྱི་བྱིངས་ལ་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མ་ཞེས་པའི་
 མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་དབུ་མའོ། །ཡང་ན་ཀ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས་དབུ་མ་

ཞེས་བྱ་སྟེ་དབྱ་མའི་བྱལ་པའི་མཐོང་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་དོ། །མ་རྒྱ་མ་
 ཀའི་སྐད་གྱི་བྱིངས་ལ་བཅུམས་ནས་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབྱ་མའི་བྱལ་
 མཐོང་ལ་དབྱ་མ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱས་ལ་
 དབྱ་མར་འཆད་ན་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་
 མཐོང་། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐོང་ཡིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་གཉི་གའི་མཐོང་ནི་
 རྣམ་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་བ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེས་ནི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ལྟར་མཐོང་ཉི་ཆེ་བ་
 བཀག་ནས་དེ་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་བདེན་པར་བརླང་ནས་མི་གནས་ཞེས་སྟོན་པས་
 ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབྱས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་
 འོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐོང་ནི་ཟད་དང་མཐུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་སྤོགས་
 དང་སྤད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་མཐོང་སྤོན་མང་པོ་ལ་འཐུག་ཀྱང་མཐོང་
 བྲལ་གྱི་མཐོང་ནི་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབྱ་མ་ལ་སེམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་
 བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་
 ཆེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་
 ཇི་ལྟར་མཐོང་འགྲུང་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་
 ཞེང་རྒྱལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟོང་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞེན་ཡིན་འོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བརླང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་
 པའི་ཡུལ་དེ་ནི་འདྲིར་མཐོང་མིན་ལ་སྐྱོ་ཡང་རྒྱལ་བཞེན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐོང་
 འཛིན་མིན་འོ། །དེས་ན་འདི་ཡི་མཐོང་ནི་ལྟོང་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ་འཛིན་གཉེན་ན་བྲག་

གཡང་ལ་མཐའ་དང་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་
 དག་བར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་བས་ཡང་དག་བར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པའི་སྲིད་དོན་དམ་བར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་
 འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བ་གཤམ་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་
 བར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་
 མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 ལ་ཚད་མ་སྲུས་ཀྱང་གཞོན་མི་སྲིད་བས་དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པའམ་མེད་པར་འཛིན་
 པའི་ཕྱལ་ཕྱལ་ཅན་ནི་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་
 ལྷོན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །

འདི་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་སྲ་མ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་
 མཐའོ། །དེའི་སྲིད་སྲུང་བཤད་པའི་བཀག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དོན་
 དམ་བར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱལ་ཕྱལ་ཅན་ནི་ཡོད་
 མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་
 དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གང་དུ་
 བརྒྱུང་བས་འཛིན་པ་པོ་སྲུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྷུང་ཞེས་བཏགས་པའི་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའདི་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་
 ཅོམ་ལ་དེའི་མཐར་བྱས་ནས་དེ་སྲོང་བ་ན། ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཟེར་
 ལུགས་ལ་རེ་ཞིང་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་འཚོས་པ་ལ་

ནམ་ཉན་བསྐྱེད་ཀྱང་ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རྩ་བ་ནི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཙུག་གི་
ཀུན་གྱི་གཞི་འདྲིན་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་སྲོགས་རེ་བ་མིན་པའོ། །ཚིག་ལེ་ལྟར་
བྱས་པ་ནི་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྐྱིགས་པ་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལེ་ལུ་ནི་
མིན་ལོ། །འདི་ལ་ཚིགས་བཅད་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཡོད་ལ་རབ་བྱེད་ནི་ཉེར་བདུན་
ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུང་བའི་སྐྱོན་ས་
བསྟོན་པ། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་
བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འདོན་དང་། ཡན་ལག་
གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དག་འདིའི་དོན་ལ་བསྟན་བཙུག་གི་བརྗོད་བྱ་སོགས་
ཡོད་ཚུལ། བྱེད་གཞི་ལ་བྱེད་ཚུལ་བརྒྱད་ལྟར་བྲན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་བ་
སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། སྟོན་དཔོན་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཙུག་མཐའ་
དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྐྱོན་ས་ཆེ་བ་བརྗོད་ནས། བརྗོད་བྱ་
རྟེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དང་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ལ་བསྟན་བཙུག་ཚུལ་པའི་
རྒྱ་ཚན་གྱི་ཕྱག་མཛད་པར་བཞེད་པས། གང་གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
རྟེན་འབྱུང་འགག་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་བརྒྱད་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་
ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་བརྗོད་བྱའོ། །སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དེའི་ཉིད་དགོས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་མཚོད་
བརྗོད་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་བཙུག་གི་བརྗོད་བྱ་དང་ཉིད་དགོས་བསྟན་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དག་འདིས་རྟེན་འབྱུང་བྱེད་པར་བརྒྱད་ལྟར་སྟོན་པ་ཞི་བའི་སྤང་

འདས་བསྟན་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཙ་ཤེའི་བརྗོད་བྱ་དང་ཉིད་དགོས་ཡིན་པར་དག་
 འདིས་བསྟན་པར་མི་བཞེད་དེ་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས་ཞི་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བེ་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དགོས་པ་མི་གདུལ་བྱ་
 གཞན་གྱིས་བྱང་དེས་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་
 ཤེས་བསལ་ནས་རྗེ་བཞེན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་སྟེ་དེའི་དོན་དུ་བརྗོད་བྱ་དེ་སྟོན་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་ཤིང་ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་
 ལས་པའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གནས་སོ། །སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་
 ཞི་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་
 འཇུག་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་འཇུག་པ་མི་འཇུག་འབྲེལ་ལས་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་ལོག་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཚིག་
 གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་རྐྱད་དུ་མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་གང་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་
 དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱངས་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི་ཡི་ཤེས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལོག་པར་
 གསུངས་པ་མི་མཉམ་གཞག་དེའི་“རོ་ན་དེ་གཉིས་ལོག་པ་ཡིན་གྱི་མཉམ་གཞག་
 དང་དོན་དམ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
 རིགས་ཤེས་གྱི་དོར་མི་འཛོག་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་དོར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདི་

1 ཫ

གཉིས་མེད་ན་འདི་འབྲེལ་དོགས་ས་མང་པོ་ལྗོག་གོ། །ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་
 ཀ་རྟོགས་ས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་བཞད་པའི་དགོས་
 སོགས་བཞི་ཐེག་ས་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་འགྲུང་བས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 བ་རླུན་མོང་བར་འགྲུང་རམ་ཞེ་ན། འདུག་འགྲེལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་ས་ལས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་མཚོན་ས་ཅམ་ཡིན་ལ། ཐེག་ས་ཆེན་པོར་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་ས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྲུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མཚན་མ་
 མེད་ས་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་
 ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚང་བར་བསྟན་ས་ལགས། །ཞེས་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པར་
 བསྟོན་ས་ལས་གསུངས་ས་བྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་འདིར་ལྟ་བ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མ་བསྟན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཚིག་གསལ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཆེ་མ་ལུས་ས་དང་བྲལ་བ་ཞི་བའི་དོན་དུ་
 བཞད་དོ། །

གཉིས་ས་ནི། ལྷན་པས་འདིར་ཁྱད་གཞིར་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འབྲེལ་པར་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཞད་དོ། །དེ་ལ་སྤང་སྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་
 གསུངས་པས་རྟེན་པའི་སྐྱ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ་འབྲུང་བ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་འདུས་བྱས་མིན་ས་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ས་ཡང་
 འབྲུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ས་ཡོད་དེ། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་
 ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་

མཐོང་དོ། །ཞེས་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་
 པོའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཚོས་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱུར་བར་གསུངས་
 པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུན་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་པའི་ཚུན་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་དོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་
 ལས་ཀྱང་། འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། ལྷུང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞོན། །ཞེས་
 གསུངས་ཀྱང་ལྷུང་དུ་རིང་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱ་
 རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བྱ་
 དགོས་ལ་དེ་མིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ནི་ཚོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཡང་ལྟོས་ས་དེ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྲས་ན། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་
 པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འགག་སོགས་བརྒྱད་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་མ་སྐྱུར་བར་དགག་མི་
 ལུས་སོ། །ཁྱད་པར་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་སྐབས་འདིར་འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་
 བས་འགག་པ་སོགས་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་སྐབས་འོག་མར་མ་རིག་པའི་རབ་
 རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཉིས་སྣང་གི་འཇུག་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་པས་
 རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་
 བརྒྱུད་ནས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་
 འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་སྐྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བ་དང། འགག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། གལ་
 ཉེ་བྱུང་བར་དེ་ལྟར་སྒྲོར་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྣོས་
 ནས་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་དེའི་ངོར་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིང། གཞན་ཡང་དེའི་ངོར་ཚོས་ཉིད་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡོན་
 པས་ཉག་པ་ཡོད་ལ་གཅིག་དང་ཟ་དད་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཚད་པའི་ཚད་པ་ཡང་
 ཡོད་པས་དེ་དག་དེའི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལྡན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་
 མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྣོས་ནས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་
 རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲམ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལ་སྣོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློ་གྲོས་ཀྱི་
 མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་སྣོས་ནས་ཡིན་ལོ། །དེ་ཁོ་ནའི་
 གཟིགས་པ་ལ་སྣོས་ནས་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སློང་དག་འདི་ནི་བདེན་པ་
 དམ་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་ན་ནི་དེའི་གཟིགས་པ་ལ་སྣོས་ནས་
 གསུངས་མ་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟ་བུ་བྱར་མེད་ལ། དེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མིན་པའི་ཡུལ་གཞན་ཡང་མི་འཇམ་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་
 མི་སྲིད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་དང་དེ་

ཡི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འདྲིལ་བ་རྗེས་སུ་
 རིགས། རོ་ན་རྟེན་འབྲུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པའི་འགག་སོགས་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱད་གཞི་རྟེན་འབྲུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་རྒྱད་གཞི་དེ་
 འགག་སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོད་པ་རྒྱད་གཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་ཡིན་མིན་
 དཔྱད་ནས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་རྟེན་འབྲུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་
 འགོག་པའི་དོན་ནོ། །རྟེན་འབྲུང་གི་འགག་སོགས་གཤེས་ཀྱི་འགག་སོགས་སུ་སོང་
 བ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་འགག་སོགས་སུ་འགྲོ་
 ཞིང་། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་རྟེན་འབྲུང་གི་ཡིན་
 ལུགས་ལ་ཟེར་བས་འགག་སོགས་རང་རང་གི་རྒྱད་གཞིའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ཡིན་
 ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲུང་འགག་སོགས་ཀྱི་རོ་སོར་
 གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲུང་གི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་
 ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲུང་གི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་
 མིན་དཔྱད་པ་ན་གཤེས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་ཀྱངས་པས་གཤེས་ལུགས་
 ལ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྗེས་སུ་ལྷོ་མེད་ཡིན་
 གུང་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མིན་ཏེ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 པ་འགག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་རྗེས་སུ་ལྷོ་མེད་
 དམ་དང་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཟེར་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་གཤེས་

ལུགས་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་སྣ་གྱུའི་དོན་དམ་དང་གཤེས་ལུགས་སྣ་ཡོད་
 མེད་དཔྱོད་པ་ག་ལ་ཡིན། དོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་སྣ་གྱུའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་
 དེ་ཡི་གཤེས་ཡིན་ནམ་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་སྣ་ཡོད་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 ཉེད་མི་ཉེད་ནི་སྣ་གྱུ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་
 དང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སྣ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོས་སྟོང་པར་སྟོན་དགོས་པ་
 ཡང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་འགྲུབ་པར་འཛིན་པ་འདི་
 འགོག་པའི་ཆེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དང་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཤེས་
 ལུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གང་དུ་
 གྲུབ་ཅེས་སྣ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་
 ཚགས་པའི་གཏམ་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འདོད་
 ལ་གཞན་དག་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྣ་བ་རན་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་
 འབྱུང་ལ་འགག་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ན། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་
 ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་དང་། གྲེ་མ་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་། སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་འཛིག་པར་
 འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེ། ཞེས་ལུང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་དུང་མ་བྱུང་དུང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་
 གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་རྟག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ནི་

གཅིག་སྟེ་ཟས་བཞེའོ་ཞེས་དོན་གཅིག་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་པའི་ཚོས་ནི་གཉིས་ཉེ་ངོ་
 ཚོ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའོ་ཞེས་དོན་ཐ་དད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་
 འདིར་འོངས་སོ། །འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་སྤར་བྱངས་པ་བཞིན་ཏུ་
 ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་གསུངས་པའི་ལན་མཛད་དོ། །འདི་འབྲེལ་ཚུད་པ་འོང་བ་
 བྱི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡིན་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོལ་བས་འཁོར་བ་ལྡོག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
 པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ཞེས་སྐྱོན་སོད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་ཚད་མས་
 གྲུབ་པའི་འཛོལ་ས་གཅིག་མེད་ན་ནི་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་སྐྱུལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 སོགས་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འཛོལ་ཅེས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་སྐྱོན་སྐྱོང་མི་རུས་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པས་རྣམ་
 གཞག་སྐྱོན་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཁས་
 མི་ལེན་པ་ཙམ་མོ་སྐྱམ་ནས་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་བ་
 ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུགས་འདི་ལ་རུང་བ་
 དང་གཞན་ལ་མི་རུང་ལུགས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འདོན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཚིང་གྲོལ་སོགས་ཁས་ལེན་
 ས་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་སྐྱེལ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བུའི་གོལ་ས་ཆེན་
 བོའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་དེ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོ་མ་ཐུན་
 བྱས་ནས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཚུད་པ་ནི་དབྱེ་མ་པ་

དང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་བ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན་ལ། བྱང་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་
 དེ་ལྟར་དུ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛོགས་མེད་པས་ཁས་
 ལེན་པ་ལོ་དང་ཁས་ལེན་གྱི་དམ་བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་ཐམས་ཅད་
 གྲང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་ནི་བཞད་གང་
 གྱི་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དེ་དག་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཆད་མས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ལེགས་པོར་འཛོགས་ཤེས་ན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་སྐྱ་སོགས་དོན་
 དམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྲང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་གྲང་ཡོད་པ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་
 གྲངས་པས་ཚོགས་པས། དེ་དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་
 བྱ་ཚོས་སྐྱ་མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་
 འཕགས་པའི་ལུལ་གྱི་རང་སྤེ་ཚོས་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་
 པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཅིང་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པན་ཆད་
 དེ་ནས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་མི་ཚོད་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱལ་
 བ་ལུ་ཚོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལས་བྱང་ལུགས་པའི་བྱང་ཚོས་ཆེན་པོ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་
 ལྷན་ལ་ཕན་གཞོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་སྐྱ་བའི་འཇུག་གཞི་ཆེ་ལ་འབྲས་
 བུ་སྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་པར་སྐྱ་བའི་འཇུག་གཞི་རྒྱུང་བས།
 གཞུང་འདིར་ཡང་། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་
 འབྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྤེ་ལས་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་
 པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་

དགོངས་པ་ཅན་ནི་གང་སྟེ་དུ་མེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། "བར་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་
པའི་ལོག་རྟོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བར་ངེས་འབྲེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་
དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྲེད་གཉིས་ཀྱིས་བར་ངེས་སྤེལ་
ལེགས་བར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོར་གཏན་ལ་པ་བ་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པར་སྟོན་པ་འདི་
དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ན་ཉུངས་ལ་སྤྱོད་པ་ཚམ་མཚོན་པ་ལ་ཡིན་ན་འགག་པ་
མེད་པ་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོག་པས་མངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་
མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རྟེན་འབྲེད་ལ་བྱུང་བར་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་བཀོད་
པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོན་པས་སོ། །རྩོད་པ་ནི་འགག་སོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་ཡིན་པར་སྐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ་བྱུང་ན་སྤྱི་ཉ་ལས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ་ཡིན་
པར་བར་ཉེ་ཉ་འདོད་ཅེས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ལ་
སྟོས་ནས་ནི་ཉམས་འབེལ་བྲེད་པའི་སྤྱི་འགག་གཉིས་དུས་ལ་སྟོས་ནས་རྟེན་ཆད་
གཉིས་ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་འགོ་འོང་གཉིས་རྒྱ་ལ་སྟོས་ནས་གཅིག་ཟ་དད་གཉིས་
བསྟན་ནོ། །གལ་ཉེ་སྤྱི་བ་ཡོད་ན་འགག་པ་ཡོད་ལ་མེད་ན་མེད་པས་སྤྱི་བ་མེད་པ་
འགག་མེད་པ་ཞེས་སྤྱོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མཚོན་སྤྱི་ན་ཆེ་སྟོད་ལ་སྤྱིས་ནས་ཆེ་

1 ཟུང

སྤྲུལ་ལ་ལི་བའི་སྐྱེ་འགག་ལ་སྤྲུལ་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འབྲུལ་བའི་
སྤྲུལ་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་དུ་གོ་རིམ་མ་དེས་པ་མཛད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་ལ་སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་དང་སྤྲུལ་ལི་བ་
གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན་མཚོན་སྤྲུལ་སྐྱེས་པའི་མཐར་མ་ལི་བ་དང་ལི་བའི་སྤྲོན་
དུ་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གཅིག་ན་སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལི་བར་འགྱུར་
ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྲུལ་གང་ལི་བ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་སྐྱེ་དགོས་པས་ལྟ་ལི་ན་ལྟ་ཁོར་སྐྱེ་དགོས་
པའི་སྤྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྲང་སྟེ་འདུད་པའི་དོན་ནོ། །གང་ལ་ན་གང་
གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་བསྟན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལོ། །རི་
ལྟར་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲུང་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་མཉམ་
གཞག་ཟག་མེད་གི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་འདི་ལ་སྐྱད་ཅིག་མར་འདིག་
པའི་འགག་པ་དང་རང་གི་དངོས་སོར་རེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲུལ་སྐྱེ་བ་ལྷན་ཆད་པ་དང་
དུས་ཀྱུན་ཉུག་ནས་པའི་རྟེན་པ་དང་། ཡུལ་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་ཉེ་བ་ནས་
རིང་བར་འགྲོ་བ་དང་དོན་སོ་སོ་བའི་ཐ་དད་པ་དང་དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་
པ་རྣམས་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་ཚུལ་བཞིན་
འཕགས་པས་གཟིགས་པའི་དོན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་
པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པའི་སྤྲུལ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་འབྲུང་དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འདུག་པ་རྣམ་ཉོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་
པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྟོན་ལོག་པའི་སྤྲོ་ནས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་

བར་ལེ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བལ་བས་ཞི་བའོ། །རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་སྤྱགས་སུ་རྒྱང་
 པས་རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་དོན་སྤྲོད་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་གཞིགས་ཤིང་པ་རོལ་
 བོའི་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བ་སྐྱ་བ་རྟོག་སྐྱ་བ་དང་འདྲ་བར་མཁུན་ནས་སྤྱགས་ཤིན་
 ཏུ་དང་བས་སྐྱར་ཡང་སྟོན་བ་ལ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་བ་ཞེས་སྐྱ་བ་གཞན་ལས་འབྲེང་
 པའི་ཁྱད་པར་མཛད་དོ། །ལང་གིས་ན་མགོན་པོ་སྐྱས་སོ། །དུས་ནི་བརྟན་བཅོས་
 ཚོམ་པའི་ཐོག་མར་འོ། །དགོས་པ་ནི་རང་དམ་པར་བརྟན་པ་དང་གཞན་དག་སྟོན་བ་
 ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐྱོ་མང་ཡང་རྟེན་འབྲུང་
 གསུང་པའི་སྐྱོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་དང་གཞན་དུ་མང་དུ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་པ་
 རྣམས་ལ་འཚོད་བཟོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་
 རྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཚུལ་དེས། བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་འདི་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན་ཏེ་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་
 བོའང་འདི་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་བར་བསྐྱིག་པ་
 དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་
 དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྐོ་ངོས་གཞུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་རི་
 ལྟར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་
 རྒྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་རྣམས་པར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འཁོར་བ་སྐྱོག་པའི་རིམ་
 པ་གཉིས་དང་། མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་

སོ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་བསྐྱོན་པས་མ་རིག་པ་སྤོང་བར་གསུངས་
 པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་མ་རིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་དོས་མ་ཟེན་ན་དེ་རི་རྣམས་སྤོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ཏེ་
 འབེམ་མ་མཐོང་བའི་མདའ་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ། །དེའི་སྤྱིར་མ་རིག་པ་དོས་གཟུང་བར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་མིན་གྱི་
 དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་བསྐྱོག་སྤོགས་འཛིན་པའི་འགལ་བ་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་
 པས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ། རྣོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང། །དེ་ནི་རྟོན་པས་
 མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང། །ཞེས་དང། རིན་ཆེན་སྤོང་
 བ་ལས་ཀྱང། དེ་བཞིན་“སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཛིག་རྟོན་ཡོད་ཅའམ་མེད་པ་
 ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་རྣོངས་པ་སྟེ། །རྣོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་མེད་འཛིན་གྱི་རྣོངས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྣོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་
 འདིར་སྐབས་མིན་ལོ། །

འཛིག་རྟོན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་
 ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དམིགས་པ་མིག་རྣལ་སོགས་པའི་
 ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྣོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་

1 སྤྱིག

ཟག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ཡིན་ཡང་འདྲིག་
 ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མིན་ནོ། །ངོ་སྤྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ནི་ངར་འདྲིན་གྱི་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐོངས་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་སྐོངས་པའི་མ་དེག་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་
 རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་ང་ཡི་
 བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །མེད་རྒྱུའི་བདག་གཅིག་
 ཉིད་གཞི་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་སྤྲེང་དུ་བཀག་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འདྲོག་
 པས་བདག་གཉིས་ཀྱང་གཞི་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བཞག་གི་བདག་ལ་ཁྱད་མེད་
 འོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་གཉིས་ཀྱང་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་མ་གཏོགས་པ་
 རྣམ་པ་འབྲས་སྟེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་
 བོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་
 པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཏོགས་ཏེ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས་
 ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་གི་སྤྱིའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བཤད་དོ། །ཡང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདྲོག་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་འདི་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་དང་ངར་འདྲིན་གྱི་ཉེན་དུ་
 གསུངས་སོ། །འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ནི་ང་དང་ང་ཡི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་

ང་ལ་མ་དམིགས་པའི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མེད་དོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྫོངས་པ་ཡང་ཉོན་མོང་ཅན་གྱི་མ་དེག་པར་འཇུག་འབྲེལ་དང་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་ལ། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་པར་མང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་སྐྱེས་སོ། །དེས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ནི་འདིར་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་གོ། །རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མེད་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་ནི་ཆེས་མི་འབྲ་བར་འདོད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ནོ། །དགག་བྱ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་འཛིན་པ་ནི་བྱུང་མཐས་སློ་མ་བསྐྱེད་བ་ལ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་མིན་པས་འཆིང་བྱེད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་རང་བཞིན་སྐྱོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་འཆིང་བས་དེའི་ཡུལ་འགོག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྐྱེད་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སྐྱེ་འཛིག་སོགས་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་རིན་ཆེན་སྐྱེད་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་འཛིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་སྐྱེད་

ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འདྲིལ་བ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སྐྱེ་འདྲིལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་མི་འགོག་ཅིང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་
 བྱ་དང་དེ་ལྟར་འདྲིལ་པའི་སྐྱོ་དགག་བྱ་འདྲིལ་པའི་སྐྱོར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་
 དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། །དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། ཅེས་རང་བཞིན་
 ལས་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་དང་། རིན་ཆེན་སྲིང་
 བ་ལས། གང་གི་ས་བོན་རྩུབ་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཞེས་བདེན་པའི་
 བྱུང་བར་སྐྱར་ཞིང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེལ་ས་ཀྱང་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
 དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་སོགས་ནི་འདྲ་སྟེ་རང་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་
 ལ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་དང་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་ན་ཡོད་པ་དགག་བྱས་ལ་དེ་དག་མ་སྐྱར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་སོགས་སྐྱར་ཡང་འགོག་མི་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །སངས་
 རྒྱུ་ས་བསྐྱུངས་དང་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ནི་བྱུང་བར་ལྡན་སྤྱི་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱར་ན་
 གཉིས་པ་མི་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་གྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་
 བར་མི་སྐྱོར་བ་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་སྐྱར་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་
 བྱས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་འདྲུག་འགྲེལ་ལས། གཞུགས་བརྟན་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སྐྱེ་
 ཞིག་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་
 གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་

དེས་པར་བྱེད་དེའི་སྲིད་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།
 ཞེས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེདོ། །དེ་དག་མ་
 བྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་རོ་བོ་ཡོད་པ་དང་རང་གི་རོ་བོས་མེད་ཕྱིན་
 ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་
 འདའ་སྟེ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟར་ན་ནི་རི་
 སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་རོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པའི་སྲིད་པོང་བུའི་དུ་དང་འབྲ་བས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་
 སྲིད་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 སོ། །དེས་ན་རང་གི་རོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་ཉིད་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོག་རྒྱས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་
 སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་སྣང་
 བས་ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ། །རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་
 བེ་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་
 པར་གསུངས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ལུགས་ནི། ངས་ལས་བསགས་
 སོ། །འབྲས་བུ་སྲོང་རོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་འདི་ལ་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་
 རི་འབྲེལ་ཏུ་ཡོད་བཙལ་བ་ན། མིག་རྣམས་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་ང་
 མིན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡང་ང་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ངས་མཐོང་བ་སོགས་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
 མས་གཞོན་པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་
 བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ཀྱང་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་གཅོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་
 བ་མི་གཅོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་
 སྐྱས་ཀྱང་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་ལ་
 མིང་གིས་གང་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་གྱི་དོན་རང་
 གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་གཅོད་དོ། །དེས་ན་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་
 གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འདིག་ཉེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་མིན་པའི་
 མིང་གྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ཡང་མཚོན་སྲིད་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་མཚོན་སྲིད་རྣམས་
 ཡོད་ཀྱིས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་
 བཅའ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྲ་མས་མཐོང་བ་
 ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོན་ལ་སྲི་མས་མཐོང་བ་ཚད་མས་དགག་བྱས་
 བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པའི་སྲིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གཏན་མི་
 མཚུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་རྣམས་ཡོད་རིགས་པས་བཅའ་ན་རྟེན་དགོས་པས་
 དེས་མ་རྟེན་ན་དགག་བྱས་ལ་ཡོད་ཅམ་རིགས་པས་བཅའ་ན་རྟེན་དགོས་པ་མིན་
 བས་དེས་མ་རྟེན་པས་འགོག་མི་བྱས་པའི་སྲིར་དོ། །རྒྱལ་དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱད་

མི་བཟོད་དང་རིགས་བས་གཞོད་བ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟེན་བ་དང་དེས་
 བཀག་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་བ་ལ་རག་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་བཅའ་ཞིང་དབྱེད་བ་ན་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་བ་རྟེན་མི་སྲིད་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་
 ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ན། འཛིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་འོངས་སམ་མ་འོངས་ཞེས་
 དཔྱོད་པ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ཁས་ལེན་བ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་སྟུང་ན། དེ་གཉིས་
 བི་དཔྱོད་ལུགས་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འོངས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་
 བ་དེ་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་བར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རི་འབྲུ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་
 བཅའ་བའི་དཔྱོད་ལུགས་མིན་ལ་སྲ་མ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 དཔྱོད་ལུགས་སྲ་མ་འབྲུ་བས་དབྱེད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་དོན་
 ཁས་མི་ལེན་ལ་བྱི་མའི་དབྱེད་པའི་དོན་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་བ་
 ཁས་མི་ལེན་བས་གལ་མཚུངས། རང་རྒྱུད་བ་རྣམས་ནི་སྲར་ལྟར་དཔྱོད་བ་དེ་ཅམ་
 བི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུབ་མ་བྱུབ་དཔྱོད་བ་མིན་པར་འདོད་བས་དེ་འབྲས་བཅའ་བའི་
 དོན་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་ལ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཡང་སྲ་སྟེ་དེ་
 ཅམ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གཏན་མི་རུང་དོ་སྟུང་དུ་བསམས་
 སོ། །འོ་ན་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་མ་བྱུབ་དཔྱོད་པའི་མཚན་ས་
 གང་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། འདིས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་མི་འདོད་བས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་བོ་ཤེས་བ་ལ་སོགས་བ་
 ལྟར་ཞེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་བ་ལ་རི་
 ལྟར་སྐྱོང་བའི་དབང་གིས་བཞག་བ་མིན་པར་དོན་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་

གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 འདོད་པས་དེ་འབྲུ་བའི་རོ་བོར་ཡོད་མེད་དེ་སྲོད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 དེ་སྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་གྲུབ་མཐའི་དེ་སྲོད་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དེ་སྲོད་པའི་བྱུང་བར་རྣམས་མ་ཤེས་ན། དེ་སྲོད་པའི་
 དོན་ཁས་ལེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀས་མང་དུ་
 བཤད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་གཞན་དུ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་དབྱུང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀས་ནི་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་གྲུང་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པར་
 བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་འབྲུར་ཡོད་ན་དེ་སྲོད་བྱེད་ཀྱིས་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་
 དཔོན་ལ་དེ་འགོག་པ་ན་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་དོ། །སྤར་བསྟན་པའི་
 དེ་སྲོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུས་ན་མི་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་
 པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པ་མིན་པ་སྤྱིས་གྲུང་མི་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་མ་རྟེན་པ་ལ་
 དེ་སྲོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་འདི་ཡི་ལུགས་
 ལྟ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །སྣོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་གྲུང་། འདི་རྟེན་འདི་
 འབྲུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཛིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགོག་མི་མཛད། །ཅེས་དང་ཚོད་རྒྱོག་
 ལས་གྲུང་། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་རྒྱུངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་

བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་གྱིང་
 དང་མེད་པའི་སྐྱབ་གྱེད་གྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་
 བདག་གཉིས་ལས་ཡིད་ཚུར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཉྱེ། བརྒྱ་པ་
 ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་ལགག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་
 རོ། །དེས་ན་ཡིད་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་
 བར་འཇིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རབ་
 གྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ན་འཇིག་
 རྟེན་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སོ་དང་ལས་དགེ་མི་
 དགའི་གྱེད་པ་སོ་ཡོད་པས་དེ་མི་འཐད་དོ་སྐྱམ་པ་འགོག་པ་ལ་འགྲོ་འོང་དང་གྱེད་པ་
 སོ་བཟླ་བ་གཉིས་སོ། །སྲི་མར་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་དང་སྐྱང་བྱ་ཡང་ལས་དང་གྱེད་པ་
 སོ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོར་
 མི་རུང་སྐྱམ་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱ་རོལ་ན་གནས་པ་བཟླ་བའོ། །དེ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 སོ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་གྱེད་“དཔེ་རྟོགས་གཉིས་ལས་དཔེ་དགག་པ་ནི་བརྩུ་བའོ། །འཁོར་
 བ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་སོ་དང་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ཡོད་པས་དེ་གང་དང་ལྡན་པའི་བདག་
 ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་རྟོགས་འགོག་པ་ལ་བརྩུ་གཅིག་པ་དང་བརྩུ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་
 ཚོས་ལ་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་སྲི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་

ལ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི་དང་པོ་ལོ། །ལུང་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལུང་པོ་དང་ཁམས་ཡོད་
 པར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟེ་ལ་འགོག་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་དང་འདུས་
 བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཛིག་གནས་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་
 ཡོད་པས་དེ་གསུམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 ཆགས་པ་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །བརྒྱད་པ་འདི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་
 རང་བཞིན་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་བྱུང་དོ། །འདུ་བྱེད་བརྟག་པས་ནི་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་དངོས་པོ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་བརྟན་
 བོ། །དེ་ནས་གང་ཟག་དང་ཚོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་མ་བྱེ་བར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
 བཀག་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་བརྟན་པ་དང་
 སྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་
 འགོག་པ་ལ་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་དང་བཅེངས་ཐར་བརྟག་པ་གསུམ་དང་། འཁོར་
 བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་
 བ་ལ་ལས་འབྲས་བརྟག་བཤོ། །ཡང་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ་དུས་བརྟག་པ་
 དང་། དུས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུའི་སྟེན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་
 དང་འབྲུང་འཛིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཚོགས་པ་དང་འབྲུང་འཛིག་བརྟག་པ་
 གཉིས་སོ། །འབྲུང་འཛིག་བརྟག་པར་སྲིད་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་བརྟན་པ་
 ལ་སྲིད་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་མི་

འཐད་དོ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་
 གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་
 འཐད་དོ་ཞེས་བདེན་པའི་ལན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 འཐད་ཀྱི་མི་སྟོང་པ་ལ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བདེན་པ་བརྟག་པ་གསུངས་ཏེ་འདི་རང་
 བཞིན་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་རེ་རེའི་མཐར་སྐྱར་རྒྱ་ལྷུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ལ་བྱུང་པར་དུ་སྤང་འདས་མི་འཐད་པར་ཚོད་པའི་ལན་དུ་སྤང་འདས་བརྟག་པ་
 བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རྟེན་འབྲུང་དང་དབྱེ་མའི་ལམ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་རྟེན་
 འབྲུང་ངམ་རྟེན་འབྲུང་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་
 འབྲུང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བརྟག་པ་གསུངས་སོ། །རབ་བྱེད་སྔ་མ་
 རྣམས་གྱིས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་ན་འཁོར་བར་ལུགས་སུ་འཇུག་ལ་མ་
 ཚོངས་ན་ལུགས་ལས་སྟོག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་འདིའི་དོན་ལ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་རྒྱང་
 རོ། །རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་བུ་བ་
 རྣམས་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བ་བརྟག་པ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རི་ལྟར་བཟུང་
 ལེགས་པར་བལྟས་ལ་གཞུང་རྣམས་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 ཉན་པ་དང་འཆད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་སེམས་པ་དང་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའི་གཤེགས་འབྱེད་པ་ཙམ་
 གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ། །དེ་

རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྗོངས་ཀྱི་ལུགས། རྟོན་འབྱུང་རྟོགས་ན་ལྟ་
 བ་རན་པ་ལྗོངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་
 དགག། །འཕྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དགག་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་ཀྱི་ལུང་དང་སྤྱར་
 བ། དོན་བསྟུས་ཉེ་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྤང་བཤད་པའི་
 འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་
 དགག་སྤང་བར་དགོངས་ནས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དགག། །སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ལུང་
 འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྐྱེ་བ་འགོག་
 པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་ལ་སྤུ་དག་ཅེས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་གངས་གང་དག་ཅེས་པ་རྟོན་པའི་སྤྱིས་བསྟན་
 པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་གངས་གང་ན་
 ཡང་ཞེས་པ་རྟོན་གྱི་སྤྱིས་བསྟན་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་
 གསུམ་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲུང་གུམ་མི་སྐྱེ་བ་
 དང་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ལོ་ཉོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྤྱིས་

བ་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས་ནམ་ཡང་ཞེས་སྒོས་བ་དོན་མེད་པ་
 མིན་ལོ། །དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་གྲུབ་
 མཐའི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་སྐྱམ་པ་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས་དངོས་
 པོར་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ལོ། །འདྲིར་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་
 ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་ལྟ། །ཞེས་“བསྟན་ཉེན་པོ་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་
 ཀར་བ་གཉིས་ལོག་ཏུ་འབྲེན་པའི་འགྲུར་ལེགས་ཞེས་སྐྱ་བའི་མི་རིགས་ཏེ། བདག་
 ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཞེས་སྒྲོར་ཞིང་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྐྱར་བར་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་དགག་སྐྱ་སྤྱི་རྣམས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །འཇུག་
 འབྲེལ་ལས་མཐའ་ཡི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་
 འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི་རྒྱར་བ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་སྤྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉུགས་
 བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འབྲེལ། །རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཁས་སྲུང་
 དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞིགས་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ལུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་མི་འགྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པ་ནི་ཚིག་ག་མའི་དོན་ལོ། །དེས་ན་དབུ་
 མ་སྐྱར་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཉུགས་སུ་བྱས་ནས་རང་

1 བཏེན

བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྐྱུབ་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་གྱི་སྤར་ལྟར་སོ་སོར་གཙོད་པ་
 གཞུང་དེའི་དོན་མིན་ཞེས་པའོ། །ཚིག་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ངེས་
 གཟུང་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་མཐར་
 སྐྱུར་དགོས་ལ་དེའི་ཚེ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་མོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་
 ལས་ནི་སྐྱེ་ཞེས་མི་འདོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་སྐྱེ་ཡང་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་འགོག་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ནི་དམ་བཅའ་གཞན་
 གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དགག་ཚིག་གི་ངེས་
 གཟུང་གིས་དགག་བྱ་གཙོད་པ་ཅམ་མིན་པ་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱེ་
 བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཟ་དད་རེ་རེ་བ་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་
 ཚོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་བཞིས་ཚོགས་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་
 གང་ཉྱགས་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་ལས་
 མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་ལ། ལྷ་བས་ཀྱང་བདག་ལས་མ་
 ཡིན་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཉེ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་
 འདྲའོ། །སྐྱིར་དགག་བ་ནི་ཚོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཉྱགས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་རང་མ་ཡིན་བཅད་བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་དགག་བ་
 མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་བ་ལྟ་བུ་སྐྱས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་

།ཀྱང་དེའི་དོན་སློབ་ལ་འཆར་བ་ན་སློབ་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་
 དགག་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི་སློབ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་
 བས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའམ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཕྱང་
 དུ་རུང་མི་རུང་རིས་པ་ན་ཆང་མི་བརྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཆར་འཕྱང་བ་རྣམ་པར་བཅད་
 བ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྱང་བ་བརྱང་ངོ་ཞེས་མི་བརྱང་ངོ་ཞེས་
 མི་སྐྱབ་པ་བཞིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཅམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་གྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
 སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་བརྱང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དེ་ཅམ་
 ཞིག་འགོག་པར་ཟད་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྱང་བ་བརྱང་ངོ་ཞེས་མི་བརྱང་ངོ་
 ཞེས་མི་བརྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི་སློབ་དགག་
 བྱ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་
 དམངས་རིགས་སུ་སྟོན་འདོད་པ་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་བཀག་པ་
 ཅམ་མིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ་དེ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་
 དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་ཡིན་པར་
 དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་ལུག་དང་ཐོས་
 པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་འབྲུགས་དང་སྐྱབས་གྱིས་

འཕངས་པ་གསུམ་སྟེ་དང་པོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགག་བྱ་གཅོད་
པ་དང་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚོད་སྐྱེན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་གྱིས་
བསྟན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀ་
སྟན་པ་ནི་མཚོད་སྐྱེན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་བེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་
ཤིང་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བྲམ་བེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་གི་
ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པའོ། །ཚོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་དེ་གསུམ་ཏུ་ངེས་པས་དེ་དག་ནི་
མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཕེན་ན་དེ་ལས་གཞན་མེད་དགག་
ཡིན་ཏེ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་
བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སྟན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་
པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེད་བསྟན་བྱ་དང་སྐྱེད་
ཡུལ་དུ་ཚོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་ན་ཡང་མེད་དགག་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་
སྐྱབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཕྲད་དེ་བྲམ་བེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
པས་བྲམ་བེས་ཆང་མི་འཕྲད་བ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པའི་སྲིད་ཏེ་
དཔེར་ན་སྐྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་དག་གཞི་དང་ཚོགས་ན་ཚོས་གཞན་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཕྲད་
དེ་བྲམ་བེ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་
ཚོས་གཞན་མིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་པ་དང། དེ་ལ་ཚོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་
བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐལ་བས་སྐྱབ་སྤང་བས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་སྐྱབ་པར་ཚིག་གསལ་ལས་
བཤད་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་
རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དམ་བཅའ་བཞི་མེད་
དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགག་
རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་
གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་སྒྲིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱབ་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་གཞན་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་འགོག་གི་མེད་པ་མི་སྐྱབ་ཅེས་པ་མིན་འོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པའི་ལྷང་དང་དེ་དེས་པའི་སྟོས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་
ཞིག་བརྗོད་བྱ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་ལོ་ཞེས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་
སེམས་ཅན་བཅེངས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་མི་
འགལ་བར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་
སྟར་ན་འདི་ནི་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
བསྟན་བཅོས་འདིས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། ཞེས་དང། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང། འཛིག་

ཉེན་དེ་ན་རྗེ་སྟེང་སྐྱ་ཡོད་པ། རྣམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྲིར་དངོས་པོ་
མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
བཅད་ཙམ་མིན་པ་སྤྱི་བརྗོད་བྱུང་འབངས་པ་གཙོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པ་
ག་ལ་གཙོད་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤོགས་འགོག་པ་ཙམ་
ཞིག་བྱེད་ཅེས་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་
གཙོད་ཀྱང་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་མི་གཙོད་པས་མེད་
དགག་ཏུ་སྟོན་པའི་དོན་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགའ་གཅིག་
སྟོན་རྒྱ་མེད་ན་ནི་ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་
གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོགས་མེད་ལ་ཡོད་ན་དངོས་
འགའ་གཅིག་འགོག་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དབྱུ་མ་སྤང་བ་
ལས། སན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་
པ་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤོགས་སུ་རྟོག་
པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་རྣམ་པར་
བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་སན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ལོ། །གང་དག་སན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་
རྣམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ལོ། གང་དག་རྣམ་པ་རྣམས་ཅད་ལ་བྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤང་བོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་

ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པ་དང་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་གཅིག་འགོག་ན་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ་དབྱ་མ་ཐལ་
 རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཚད་མས་རྣམ་པར་བཅད་
 བ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡོངས་
 གཙོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ། །ཡོངས་གཙོད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོངས་
 གཙོད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་སྐྱ་བ་སྟེ་གཞི་འདི་ཚོས་འདི་མིན་པ་དང་འདི་ལ་ཚོས་
 འདི་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྲིར་
 དང་། རྗེས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་
 ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་ནི་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མས་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིར་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་འཇལ་ལོ། །དེ་མེད་ན་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟེན་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོད་རྫོག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་
 ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་རྫོག་། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་
 ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་པར་ལ་བཅད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རྟགས་

གྲིས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱབ་ཅེས་སྐྱ་ན་ནི། ལུང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་བདག་པར་ལ་
བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བདག་མེད་བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་ཅེས་སྐྱ་
དགོས་པས་དོན་དམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་གྲིས་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཅོ་ཞེས་ཀྱང་
སྐྱ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་གྲུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་
དགག་ཀུས་གྱི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ཀུས་ཉེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
མེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྲིས་ཡོད་པར་གྲུབ་
པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྲིས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐྱམ་དུ་སྐྱ་གྲུ་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་པ་དེ་
ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་གྲིས་འགྲུབ་དགོས་ཉེ་ཚད་མ་གཞན་གྲིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་གྲིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཤེས་
གྲིས་ཡོད་པར་རྟེན་ན་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དབུང་ཅིང་བཙམ་བའི་
དོན་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་
བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱས་སྟོང་པ་བདེན་པ་ལ་ཡང་
མཚུངས་པས་དགག་བྱ་ཡང་མི་ཞེགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་གྲིས་རང་
བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཇིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞལ་བྱར་འདོད་
པ་ཡིན་ལ། གལ་ཉེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཇིན་ན་ཚོས་གཞན་

རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་
 པར་མི་འགྲུབ་སོ། །འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་
 ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་གྲུ་རང་བཞིན་
 མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤུགས་ལ་བརྟན་དགོས་ཏེ་
 སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱོས་དེ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་
 ཕྱིར་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་ཚོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའང་མ་ཡིན་
 དགག་ཡིན་པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་
 བ་ཞེས་པ་ནི་ཚོ་བས་ཟས་ཟོས་པའི་རྒྱ་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། ཟ་དུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་
 དེས་ཤིང་ཉིན་མོ་ཟ་བ་བཅད་པ་དངོས་ལ་ཡོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཟ་བ་དེ་
 སྐྱ་དེའི་ཤུགས་བརྟན་དང་སྐྱོ་དེ་ཡི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་
 དངོས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྐྱ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོ་ལ་མི་སྤང་བས་ཤུགས་ལ་
 རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲའང་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་
 མི་ལྟོས་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་
 འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེད་རྒྱས་ཤིང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་མོད་ཀྱང་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ལོ། །

འདི་དཔེར་བརྗོད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་ཚད་མ་
 སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས།

སྐྱེ་ཉལ་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྐྱེད་ས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེད་ལྷན་སྒྲིལ་
 །ཀྱང་སྐྱ་མི་ཉལ་བ་ཚད་མ་སྐྱ་མའི་འབྲུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་སྐྱེ་ཉལ་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་
 འདོགས་ཚད་མ་སྐྱ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱ་མི་
 ལྷན་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀྱེ། །མི་ཉལ་ཅེས་མི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་མི་འཛིག་
 རྒྱུ་འབྱུང་། །ཞེས་དོན་གྱིས་ཉེ་འབྲུགས་གྱིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འབྲུགས་རྟོགས་མིན་
 བ་དང་འདྲ་ལོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པའི་དོན་མི་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་
 ལ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་དོན་དེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་མིན་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབྱུ་མ་བ་ཐ་སྙད་
 ཏུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་
 རྐྱེད་ཉམས་སུ་རྐྱེད་པའི་རང་རིག་གིས་འབྲུགས་ལ་འབྲུབ་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་རིག་
 ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་བཞེད་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ལོ། །ཟླ་བའི་བཞེད་
 བས་ཀྱང་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཉེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་ནི་དེ་
 ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དམ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པའི་དོན་གང་རུང་གཅིག་རྙེད་པས་དེས་ཡོད་
 བར་རྙེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྲིད་ལོ། །རང་རིག་གིས་འབྲུགས་ལ་འབྲུབ་པར་
 ཡང་མི་བཞེད་དོ། །འོ་ན་རི་ལྷུང་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱ་བ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྷུང་འཛོག་པ་བཞིན་ཏུ་བཞེད་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་གསར་ཏུ་སྐྱ་མི་སྐྱའི་
 རྐྱེད་མ་སྐྱེ་བར་སྐྱིར་མི་སྐྱ་བ་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་
 གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད་པར་མངོན་ལོ། །

དེའི་སྲིད་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ་བཅད་

ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱིང་དུ་འཛོགས་པས་མངོན་གྱིང་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །རང་
 བཞིན་མེད་པ་བྱུང་གཞིར་གྱུ་བ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱོད་
 པ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང་། རྟགས་ལ་མི་སྐྱ་སྤྱོད་པར་རང་བཞིན་
 མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་ཉུས་པས་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱིང་རྒྱུ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མངོན་གྱིང་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་
 པ་སྐྱོག་གྱིང་ཡིན་ཀྱང་ད་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མངོན་གྱིང་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱོག་གྱིང་ཡིན་པས་སྐྱ་དང་སྐྱོན་སོ་མངོན་གྱིང་ཡིན་
 ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱོག་གྱིང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་དེས་པའི་
 ཐ་སྙད་པའི་སྐྱོ་ཡང་མངོན་གྱིང་ལ་མི་སྐྱ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའོ། །འདིས་སྐྱ་
 གུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱ་གུའི་སྤང་བ་
 རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བར་གང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡང་ཤེས་པར་གྲུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་
 བས་ཁ་ཅིག་བདེན་དངོས་མེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་སྐྱ་ལ། གཞན་དག་རིགས་
 ཤེས་དང་རྗེས་དཔེག་ཆོད་མའི་སྐྱོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་བས་དང་སོ་ལ་ཡུལ་མེད་ལ་སྐྱ་
 མ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐྱར་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་
 པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ནི་སྤང་སྤྱན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་
 ཚུལ་བཤད་པ་སྤྱང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་

མིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐབ་བ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་བདེན་པར་སྐབ་
པའི་དོན་ཁས་སྐྱབས་ཞེས་སྣེ་བའི་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་ཁས་མ་
སྐྱབས་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
བཟོད་དུ་སྐབ་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་མི་བཟོད་ན་དེས་སྐབ་པར་འགལ་
བའི་ཕྱིར་དོ། །

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་ནི་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་སྣེ་ན།
འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་བཟོད་དང་དེས་སྐབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐབ་པ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སོང་
བས་ཅི་ཅམ་ཞིག་ནས་བདེན་སྐབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ས་མཚམས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས།
འདི་ལ་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཆད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་པ་
རྟོགས་པར་སྤོའོ། །སྐར་སྐུ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་
འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་རྙེད་པས་སྐར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་
མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྐར་སྐུ་གྱུ་
ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་
བའི་ཆེ་ཡང་དབྱེད་བཟོད་མ་རྙེད་ལ་སྐར་དབྱེད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དབྱེད་བཟོད་
དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་ཡང་དེ་ཉིད་མི་རྙེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་
དེས་དབྱེད་བཟོད་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་སྐབ་ན་བདེན་
སྐབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་མ་མཐའི་ས་ཆོགས་རྟོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་
དགག་ཡིན་པར་བརྟན་ནས་དོགས་པ་འདི་བརྒྱུག་དགོས་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་

བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་སྣམ་པ་མ་བརྒྱུག་པར་དུ་གཞུག་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་
 པར་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཤེས་རབ་སྣོན་མ་ལས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱེད་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་
 གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྣོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྣོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དག་
 འགུལ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སྤང་འདི་སྣོད་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྣོད་སྐྱེ་མེད་གནས་པ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་དེ་
 འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་“དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ཤེས་གྱིས་བདག་མེད་པ་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པ་འཛིན་པ་ན། དགག་བྱའི་སྣོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་
 མ་བརྒྱུང་བར་དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་ཡོད་པ་སོགས་ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་
 བརྒྱུང་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་སྣོད་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྣོམ་པ་མིན་པར་
 གསུངས་སོ། །

དགག་བྱའི་སྣོས་པ་མེད་པར་དགག་བཅའ་དུ་བརྒྱུང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྣོད་གྱི་
 མཚན་མ་ལ་སྣོད་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྣོད་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་ཤོ། ཞེས་དང་འདྲུག་པ་ལས་
 ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྣོད་ལྟ་བུའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་འགྲུབ། ཞེས་སོགས་སྣོད་པ་དང་བདག་མེད་དུ་བལྟ་དགོས་པར་ཡང་མང་པོ་
 གསུངས་པ་མི་འགུལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་མ་ལ་སྣོད་
 སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྣོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་

1 ད

ལ་མི་སྤྱད་པར་གསུངས་པས་པན་ཚུན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
སྐོན་ས་སྐོས་པ་གཙོད་ལུགས་འདི་མ་བྱེད་པར་སྐོང་མི་སྐོང་དང་བདག་ཡོད་མེད་
སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་གཟུང་བར་གསུངས་པའི་ལུང་འགལ་ཞིག་ལ་འཁྲུལ་བས་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་བཤད་ལུགས་ཀྱི་གོགས་ཚེན་པོར་སོང་བ་མང་དུ་བྱུང་སྐྱང་རོ། །

གཞན་ཡང་འདི་གཞེན་བརྟག་པ་ལས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་
ཉིད་ཡོངས་སུ་འདིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་
བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དེ་བཀག་པ་རྟགས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་སྐྱམ་ན། འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྐྱོལ་མ་¹ལས། རོ་བོ་
ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་བྱས་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་སྐྱས་ཏེ་ཞེས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་ཤིང་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་བཀག་ལོ། །དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
ན་ནག་པོ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོར་མ་བརྗོད་ཅེས་
གསུངས་པས་དཀར་པོར་བརྗོད་པ་བཀག་གི་ནག་པོ་བཀག་པ་ཙམ་དེ་མ་བརྗོད་
ཅེས་འགག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་འགོག་
པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་སུ་འདིན་པ་
མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་སྐྱོག་²དེས་མ་
བརྗོད་པ་དང་སྐྱོ་³དེས་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་རྟགས་ཀྱིས་མི་སྐྱབ་ཅེས་སྐོན་པ་མིན་

1 སྐོན་ས་
2 མིན
3 དས

མོ། །

དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱས་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ས་ལ་སོགས་
 པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་གྲེད་བར་ཟད་གྱི་གཞན་
 གྱི་ངོ་བོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་
 པར་ཡང་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་ཉེ་དེ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་བཀག་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་མི་གྲེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྐངས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་
 འདོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་འདི་མེད་པ་
 དང་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་གྱི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་དང་མེད་པར་བཏགས་
 པ་འགོག་སྟེ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། “པ་རོལ་སོས་ཁས་སྐངས་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་
 གཉིས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྐྱབ་ཅེས་བའི་
 དོན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ཙམ་མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ་མཐའ་གཉིས་
 བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་སོགས་
 འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་
 གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་སྐྱོན་དེ་རང་ལུགས་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། བྱངས་ཙན་གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་སྐྱ་གྲུ་ལ་

1 བ

སོགས་པའི་ཕྱི་དངོས་སོ་རྣམས་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས།
 མེད་མེད་པོ་དང་ས་སོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་གསལ་བེན་ནས་ནི་སྐྱེ་
 བར་མི་“འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་འགོག་པ་ནི་སྐྱ་གུ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ་རང་གི་བདག་ཉིད་སོབ་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་སོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་དེ་སོབ་ཟེན་ནས་
 སྤར་ཡང་སྐྱེ་ན་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཉེ་རང་གི་བདག་ཉིད་སོབ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱེ་
 དགོས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱེ་བའི་དུས་ལ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱ་གུ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ནས་ཡང་སྤར་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། སྐྱབ་ཟེན་ཀྱང་ཡང་སྐྱེ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལ་ས་རོལ་སོས་རྒྱས་པའི་རོ་སོར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་
 དགོས་པ་དང་གསལ་བེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་བ་སྤྲ་བྱི་གཉིས་ལ་ཁྲབ་པ་
 མེད་ཅེས་སྤྲ་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཉེ་གསལ་བ་སྤྲ་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་
 དགོས་ལ་སྤྲ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའི་དུས་ལ་སོ་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་“སྤར་མེད་
 བ་རྒྱུ་ལ་སྤར་ཡོད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་སྤོགས་ཉམས་སོ། །ཀྱངས་ཅན་གྱི་ཁྲད་པར་འགལ་
 ཞེག་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དགག་
 པར་རྒྱས་སོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་དང་བདུན་པར་འདི་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་
 ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་

1 འདད
 2 ཐུང

འདི་ཡི་རིགས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་གཞུང་ལས་འགྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཞི། འདིར་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྲིད་
དང་སྐྱེ་བ་རྒྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་སྲིད་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་
དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་སྤྱོད་པ་དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་། དཔེ་གང་
ཡང་མ་བརྗོད་པས་དམ་བཅས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་སྲིད་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་
བདག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་བྱུ་བ་ཟེན་
སྐྱབ་པ་དང་། ལྷ་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་ལྷན་ཐམས་
ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་
ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་བསལ་བའི་སྲིད་ངོ་། །ཞོལ་བ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་
པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཐམ་བར་འགྱུར་བའི་
ཚིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་བསྐྱུར་ཡང་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས་སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཚིག་
ཡིན་པའི་ཡང་སྲིད་ཉེ། ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ་དེ་ཡི་
སྲིད་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཤད་དོ། །སྐྱགས་ཡོད་པར་
རི་ལྟར་འགྱུར་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་བརྗོད་པས་འགྱུར་ངོ། །

སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྗོད་པས་སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་
པའི་དོན་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚོས་རྟགས་
བརྗོད་པའི་དོན་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་རྒྱག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་རང་གི་

ལྷུ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྲུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དོན་དང་ལྷན་མེད་
 གྲང་རྟགས་མིན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དང་ལྷན་མེད་གྲང་རྟགས་སྐྱ་མི་ཕྱར་སྟེ་དེ་
 ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ལྷུ་བ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལྷུ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱོག་དོན་
 གཉིས་རྟགས་སོ། །དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྐྱོག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་
 ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟགས་བསྐྱོག་པ་ལྟར་བྱུང་མེད་
 པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཐལ་ཚོས་གྱི་
 རྟགས་བསྐྱོག་པ་མིན་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱོག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་
 བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སྐྱ་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ལྷན་
 བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མིན་ནོ་
 ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
 བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་ལྷུ་བ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །འབྲེལ་བཤད་
 གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་གཞན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ལྷན་བཅས་མི་བཞེད་
 པའི་ལྷུ་བ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐྱེ་བ་དོན་དང་ལྷན་མེད་རྟགས་སྐྱ་
 བཞོན་པར་འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་
 སྐྱེ་མེད་པ་སྐྱབ་ཀྱས་པས་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་མི་འགལ་
 ལོ། །

གསུམ་པའི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྒྱ་བས་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་
 པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་བདག་སྐྱེ་དགག་ཀྱས་
 ལ་མི་ཀྱས་ན་རང་རྒྱད་བཞོན་གྲང་མི་ཀྱས་པས་རང་རྒྱད་གྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་མི་

དགོས་པ་དང་། དབུ་མ་བས་རང་རྒྱུད་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་རིགས་པའི་སྲིར་རང་རྒྱུད་
 གྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྦྲས་པའི་སློན་སློང་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་
 ལྟ་ནའང་གུངས་ཅན་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགལ་བ་བརྗོད་དགོས་
 བས་སྲིར་རྗོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་རྣམས་དེའི་སློན་
 དང་བྲལ་བ་བྱ་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ཅིང་ཉེས་པ་མ་བསམ་བའི་སྲིར་སྲུང་གི་སློན་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲི་རྗོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་དེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་
 ལེད་འགལ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས་ནའང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
 གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་
 བེ་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དག་ཡིན་པས་ཡོད་པ་རྟགས་དང་ཡང་སྐྱེ་
 བ་དོན་མེད་པ་བསྐྱབ་བུའོ། །དེས་ནི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་སྟན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞན་
 ལ་གྲགས་པ་ཡང་བརྒྱང་བས་དཔེ་རྟགས་མ་བརྗོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད། མངོན་གསལ་
 གྱི་བྱམ་པ་སྦྲར་ཡང་གསལ་བར་མི་འདོད་པ་དཔེ་ཡིན་ལ་རྣམས་པའི་རོ་བོ་མི་གསལ་
 བ་སྐྱེ་བ་བཀག་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས། རྟགས་བྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་
 དོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་སློན་དང་པོ་གཉིས་མེད་དོ། །བརྗོལ་པའི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་སློན་
 བརྗོད་པ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཐམས་པ་བརྗོལ་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་འགྲེལ་གྱི་ཁོ་མོ་
 ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་
 དབུ་མ་བས་འཕངས་པའི་ཐམས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་སྲུང་འཕངས་པའི་བདག་སྐྱེ་
 འགོག་པའི་ཐམས་པའོ། །དེའི་ཐམས་ཚོས་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐམས་པ་ཅེས་

མིན་གྱི་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་སྤྱུག་མེད་ཡིན་ལ་ཐལ་ཆས་དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་སྐྱར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་སྤྱུག་བཅས་ནི་གྲགས་ཅན་ཁ་ན་འདོད་ཀྱི་རང་ལ་དེའི་ཁས་ལེན་
 མེད་པས་དེ་ཁས་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ལྷུ་བ་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད།
 དེས་ན་གཞུང་འདིས་དབྱུང་པས་ཐལ་བ་འཕངས་བ་མཐའ་ཅད་ཀྱི་བརྒྱུག་པ་པ་རོལ་
 རོས་ཁས་ལེན་གྱི་རང་གིས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་སྤྱིར་དམ་བཅའ་མེད་པར་བརྟན་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྐྱ་སྐྱོས་ལ་
 དེའི་དོན་ནི་སྐྱ་གུ་རྒྱ་ལུས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་“ཐོབ་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་
 པས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྐྱ་སྐྱོས་ལ་འཇུག་པ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱེས་ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་“ཡོངས་²སྤྱོད་ཀྱི་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་
 གསུངས་པས་ཡོད་པ་དང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་
 འགལ་ལོ། །ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྱུག་བཅས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །སྐྱ་བས་ཐལ་བ་བརྒྱུག་
 པའི་དོན་དང་རང་མ་འབྲེལ་བར་བརྟན་བ་འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། སྐྱར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་སྤྱུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་བ་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་
 དང་སྤྱུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་བརྒྱུང་ནས་བརྒྱུག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱས་
 པར་བརྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕགས་ན་ཐལ་ཚོས་བརྒྱུག་
 པའི་དོན་འཕེན་མཁན་གྱིས་དེས་པར་ཁས་སྐྱབས་དགོས་པས་ཐལ་ཚོས་བརྒྱུག་པའི་
 དོན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བས་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པར་སྐྱ་བ་ལ་ཐལ་བ་སྐྱུབ་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པས་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་

1 ཐལ
 2 ཡངས

བར་ག་ལ་འགྲུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་ཐལ་བ་སྤྱི་མིན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་
གཉིས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གྱིས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ན་འཕེན་མཁམ་གྱིས་བསྐྱོག་
དོན་ངེས་བར་ཁས་སྐྱང་མི་དགོས་ཏེ་སྐྱས་དོན་སྟོན་པ་ནི་སྐྱ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་
བར་མི་བྱེད་གྱི་སྐྱ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་ཐལ་བ་འཕེན་
བ་པོས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྤྱག་བཅས་དགག་པ་ཚམ་ཞིག་འདོད་
ནས་འཕངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་གངས་ཚན་གྱིས་སྤར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཚམ་ཞིག་སྐྱེ་
བའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་སྐྱ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་
བའི་དོན་ཡང་དེ་ཚམ་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤར་དེ་
སྟོན་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཚོགས་པ་དགོས་པས་སྐྱེན་མེད་
དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཚམ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འགྲུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཐལ་བ་དེས་ཐལ་ཚོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
བ་དོན་དང་སྤྱག་བཅས་གྱི་རྟགས་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མི་སྐྱབ་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་
པ་མིན་ཏེ། གངས་ཚན་མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་དང་སྤྱག་མེད་བསྐྱབས་པས་གངས་
ཚན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་བར་བཅད་པ་ཚམ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་
དགོས་པ་ཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱབ་
པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྲུར་
ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་པ་ནི་བརྟེན་ནས་

འབྲུང་བའི་སྲིར་སྤྱ་གྲུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་ཐལ་ཚོས་
 བརྗོད་པ་ཉགས་སུ་བྱས་ནས་ཐལ་ཉགས་བརྗོད་པའི་དམ་བཅའ་སྤྱད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
 དོ། །དེ་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་རྣམས་མར་བཅད་
 བ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་གི་ཚོས་གཞན་མི་སྤྱད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། །དེ་ནི་བརྗོད་པ་
 འཕངས་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་པ་རང་རྒྱུད་འཕངས་པ་མིན་ཞིང་ཐལ་བ་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་
 བ་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་སྤྱད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 སྤྱད་བྱེད་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱད་བྱེད་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །དོན་
 རང་རྒྱུད་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་གཞན་གྱི་“སྒྲོན་¹བརྗོད་གཅིག་
 གི་སྐབས་སུ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་དམ་སུན་འབྲིན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཡིན་ཞེས་ཅོག་དོས་བསྐྱར་བས་རང་རྒྱུད་གི་དོན་ནི་རང་དབང་གི་དོན་
 བོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱད་དགོས་པའི་སྲིར་རྒྱལ་ལ་ནི་ཚད་མར་གང་ལ་
 སོང་བའི་སོང་ཚུལ་བལྟས་པ་ན་ཚད་མར་སོང་ས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
 པའི་དོན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་
 བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཅམ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་རང་གི་ངོ་
 བོས་མེད་པའི་དོན་འདྲལ་བའི་ཚད་མས་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་ཚུལ་སྤྱད་ན་བསྐྱབ་
 བྱ་བྱེད་ཐེན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱད་པ་ལས་འདས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
 པའི་དོན་འདྲལ་བའི་ཚད་མས་སྤྱད་ན་དགག་བྱ་དགག་མི་བྱས་པས་གཞན་གྱི་ཁས་

1 ལྷན

སྒྲུབ་པ་ལ་མ་འགྲིས་པར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྲོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་རྩོམ་སྒྲུབ་
མ་ལུས་པས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཚད་མས་གཞོད་མེད་གྱི་དོན་པ་རོལ་
པོས་ཁས་སྒྲུབ་པའམ་མེན་དགོས་པ་སྲིར་རྒྱོད་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྒྲུབ་ཀྱང་
སྒྲུབ་པས་སྲིར་རྒྱོད་རང་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་སྲ་རྒྱོད་ལ་ལྟས་ནས་གཞན་ལ་གྲགས་
གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་
ལེགས་བཤད་སྤྱང་བོ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། །མཐའ་བཞི་
བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས་གཞན་
སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
གྱིས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འཇུག་རོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བཀག་ལ། རྣམས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས་རིགས་པ་
དེས་བཀག་གོ། །ཆེག་གསལ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐབས་
ལཁ་འཕངས་བ་དང་ལྡར་གྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་མཛད་དོ། །སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་ས་གྱིས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
བར་འཇུག་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འཇུག་རོ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐམ་བ་འཕེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་དངོས་མིང་ཐ་དད་གྱིས་སོ་སོར་གོ་བའི་ཐ་དད་མིན་གྱི་རང་གི་
རོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དོ། །དེར་གྲུབ་ན་སྐྱུ་གུ་དེ་ས་པོན་ལ་སྟོས་པར་འགལ་བས་

འབྲེལ་པ་འགོག་ཀྱས་པ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་སྲིང་ས་པོན་སྐྱེ་གྲུ་ལས་རང་གི་རོ་བོས་ཐད་དད་པའི་དད་ཚུལ་དང་སོལ་བ་ལས་ཐད་དད་པའི་དད་ཚུལ་མཚུངས་ན་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྲིང་། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྲིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་རང་མཚན་གྲིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་བུ་གཅིང་རང་མཚན་གྲིས་སོ་སོར་གྲུབ་ན་སྟོས་པ་མི་རུང་བ་ལེན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཁ་ཅིག་སྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འབྲུལ་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་སྲི་བས་ཐུབ་ཅིང་གཞན་ལ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པའི་གནད་གྲིས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་འདི་ཡི་གནད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ལེགས་སྒྲན་གྲིས་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མི་རྣོག་པར་སོ་ན་འཛོག་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉུགས་སུ་མི་རུང་བས་རང་སྟོགས་སྐྱབ་པ་མེད་ལ། གཞན་གྲིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་གང་ཡང་མ་བསྟན་པས་གཞན་སྟོགས་སུན་འབྲིན་པ་ཡང་མེད་དེ་སུ་བཅུ་པའི་དག་བཞེན་འབྲེལ་མེད་དོ། །རྣོག་ན་ནི་ཉུགས་བརྣོག་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་བརྣོག་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་མི་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིང་རོ་སྟམ་དུ་

དགོངས་སོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་
 གཞན་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟན་དགོས་པས་བདག་
 གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་པའི་
 དོན་གཞན་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གོང་མ་དང་འགའ་
 ལོ། །འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གང་དག་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་དང་འགའ་ལོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་ནི་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་ལ་
 བ་རོལ་བོས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྦངས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་
 ལུས་པས་སུན་འབྲིན་པའི་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་ཡང་ལུས་པས་བསྐྱོག་པ་འཕངས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་
 དང་འགའ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཞིག་གྲེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབྱུང་པས་
 གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་སྐྱོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་
 བཞེད་དོ། །

སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཡོད་པར་
 འཇིན་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་གཞན་དུ་
 འཇིན་པ་སྐྱོ་སྐྱེས་ལ་མེད་པར་བཞེད་དེ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་
 བོན་ཅམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་སུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྐྱེ་གྲེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་
 བརྟུགས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།
 ཅེས་གསུངས་ཉེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་བཞོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ན་སུའི་

ལུས་ཀྱི་ས་བོན་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་མངལ་དུ་སྐྱབས་ནས་བྱ་འདི་བདག་གིས་
 བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བ་དང། ཤིང་སྣོད་གི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་པ་ལ་ཤིང་འདི་བདག་གིས་
 བཅུགས་སོ་ཞེས་སྐྱ་བས་བྱ་ཤིང་དང་ས་བོན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་
 འཛིན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཞན་དང་ཤིང་སྣོད་གཞན་ལ་ཡང་འདི་
 བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་བཅུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་བར་ཐལ་བས་
 སོ། །སྐྱབས་ཤིང་བཏབ་བའི་ས་བོན་བྱ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་བྱ་བསྐྱེད་ཅིང་ཤིང་བཅུགས་སོ་ཞེས་འདོག་ཏུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་པ་
 དང་མིག་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང་ལག་པ་ན་བ་དང་མིག་གིས་གསུགས་མཐོང་བ་ན་ང་
 ཅོའོ་ཞེས་དང་ངས་གསུགས་མཐོང་དོ་ཞེས་འདོག་ཏུས་བ་བཞིན་ནོ། །

འདིག་ཉེན་ན་པ་མ་དང་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱར་
 བཤད་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྒྱ་དགེག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །འདིག་ཉེན་
 པའི་འཛིན་པ་སྣོན་སྐྱེས་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མེད་
 པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་གངས་ཅན་
 གྱིས་སྐྱ་བུ་རྒྱ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་རྒྱུན་ས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་
 བ་དེ་དང་དོན་གཞན་པའི་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། གཙེར་བྱ་བས་རྒྱ་བུ་མ་འདིམ་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འདིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་རྒྱ་མཐན་དང་འཁོར་
 ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་དང་། མཚོད་སྐྱེན་ཚེ་རབས་སྐྱ་མའི་སློབ་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་སློབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་མ་དང་ལས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྐྱར་བཤད་པའི་བདག་

གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་བར་བུམོ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱ་
 བ་ནི་གངས་ཅན་ལ་གྲེས་པ་ཉེར་ལྷོད་པའི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བར་སྐྱོང་འདྲིལ་
 ཉེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱང་པན་གྱི་ལྷུ་བ་མཐའ་འབྲུམ་བྱས་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའོ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་དེས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་མེད་
 བས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ། །ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྒྱ་མེད་ལ་གཉིས་བྱས་པའི་རྒྱ་
 ཡོད་ཀྱང་རྒྱའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་དེར་བསྐྱུས་
 བ་ནི། ལྷ་བས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བས་མི་འཐད་དོ་
 ཞེས་བཀག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བ་འདི་བསྐྱབས་
 ལ་དེ་མེད་པས་རྟེན་འབྲུང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལྷུ་བ་
 ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པས་སུན་འབྲིན་པའི་ཐལ་བ་བྱས་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་བསྐྱབས་པས་མཚོན་བརྗོད་དུ་བཤད་
 པའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་འགྲུབ་ལུགས་ནི་མ་སྐྱེས་ན་མི་
 འགག་པས་འགག་པའི་རང་བཞིན་འགོག་ཏུ་ས་ལ་དེའི་སྤྱིར་བརྒྱ་བ་ལས། སྐྱེས་པ་
 ལ་ནི་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་
 འོང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་ལོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དང་
 བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཉལ་ཆད་ཀྱང་སྐྱོང་ངོ། །འདིར་
 ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་

མི་སྐྱེ་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་བར་བརྟུན་
 པའི་ལན་དུ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མིན་ལོ། ཞེས་བཤད་དེ་མ་རིག་
 པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་འགའ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་
 པས་མི་འགའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འགོག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མི་འགའ་ལོ། །དེ་ནས་ཅི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་བརྗོད་པར་བྱའོམ་
 ཞེས་པའི་ལན་དུ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་གྱི་
 རྩོགས་བཞི་ཁས་སྐྱེས་པའི་སློབ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་
 མཚམས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱི་མ་ཁས་སྐྱེས་ན་
 དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་བར་ཁས་སྐྱེས་དགོས་ལ་སྡུ་མ་ཁས་སྐྱེས་ན་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པས་དངོས་པོ་ལ་རང་
 བཞིན་ཡོད་བར་སྐྱ་བར་མི་འགྲུར་ངོ་བོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཁས་ལེན་མི་
 རུང་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁས་ལེན་རུང་བར་བཤད་དོ། །

དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། ལྷག་བསྐྱེལ་
 རང་གིས་བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱ་མེད་པར་ནི་
 རྟོག་གོ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། ཞེས་དང་འདི་ཉིད་ལས།
 བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བརྟེན་
 འདི་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ་འདི་ལྟ་

སྟེ་མ་དེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། ཞེས་བྲངས་ཏེ་ལུང་སྟེ་མ་
ནི་སྟེ་བ་བཞི་ཁས་རྒྱང་དུ་མི་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་རུང་བ་དང་བར་བ་ནི་མ་
གཏོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པ་བྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཐ་མ་ནི་བརྟེན་ནས་ཡོད་པས་
ཡོད་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྟེ་བས་སྟེ་བར་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །

འབྲུག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ནར་བདག་གཞན་ལས་སྟེ་མི་སྟེ་དཔྱོད་པའི་དེགས་པ་
ཉིད་གྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་སྟེ་བ་མི་དེགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་རང་མཚན་
དང་རྣམ་བྲུབ་གྱི་སྟེ་བ་འཕོག་པར་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟེ་བ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་བ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ཉིད་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
དེས་རྒྱ་མེད་འཕོག་པ་ནི་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་དེས་སྟེ་བ་འགལ་བ་
སྟུང་བསྟན་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ནའང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་འགལ་
ལོ། །དེའི་སྲིད་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་ལོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་སྟེ་
བར་ཁས་རྒྱང་དཔོན་པ་ཁོ་ནས་དེ་བཞི་འཕོག་ཏུས་པ་ནི། དེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་
འབྲུང་གི་དེགས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་པ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་མེད་ན་དེ་ནས་ཅེ་
ཞིག་སྟེ་ཞེས་རྟེན་འབྲུང་དབུ་མའི་ལམ་སྟུན་དབྲུང་བར་མི་བྱེད། །བདག་ལས་མ་
ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དེས་
ནའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་སྟོམ་རྒྱས་པོར་ས་བར་མི་འབྲུང་བས་རང་སེམས་སྟེ་བ་

མེད་པའི་དོན་ཤེས་ནས་སྐྱོམ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཙམ་རེ་ལ་སྤྱང་བར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། ལྷང་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྤེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ན་རེ་རང་
ལས་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྤྱེ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་མེད་བས་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱེ་
བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །རྒྱ་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐུག་པས་དགག་པར་ཡང་རིགས་ན་
གཞན་ལས་མིན་ཞེས་གཞན་སྤྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བས་རྒྱུན་བཞི་གཞན་
དུ་གྱུར་བ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུན་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་
བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །ཡང་དང་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །

རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་གང་ལ་འདོག་པ་ལ་སྤེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ནི་མཛོད་
ལས། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལྷ་དང་། །དམིགས་
པའི་རྒྱུན་ནི། དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་དོ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་དམིགས་
ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྤྱེས་པ་
རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་པའི་
སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱེས་རྣམས་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་
བདག་པོར་བཤད། ཅེས་བྱེད་རྒྱ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ལ། རྒྱ་དུག་ནི་མཛོད་

ལས། །བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་“མཚུངས་¹པར་ལྡན་པ་
 དང་། །ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་དང་། །རྒྱ་ལི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྡེ་
 པ་ཁ་ཅིག་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་མཚའ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་ནི་གང་
 ཞིག་གང་གི་སྦྱེད་བྱེད་ས་འོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱའི་རྒྱུ་ལོ། །ཚུན་པོ་
 ལྡང་བ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་སྦྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་འཁར་བ་དང་འབྲ་བའི་
 དམིགས་པ་གང་གིས་སྦྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལོ། །རྒྱ་འགགས་མ་
 ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་འོན་འགགས་
 མ་ཐག་པ་ལྷ་གྲུ་གྲུའི་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ས་འོན་
 འགགས་མ་ཐག་པ་ལྷ་གྲུ་གྲུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྷ་གྲུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་འགོག་པའི་སྐབས་སྐྱ་སྐྱ་གྲུའི་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་བཀག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 བཞེད་པས་འདི་ནི་གཞུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་འདོད་པའི་
 ལྷགས་སོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྲུང་བ་འདི་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །ཚིག་
 གསལ་ལས་ལྡར་སྦྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་དང་ཕྱིས་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་སྦྱོན་མ་ལས། སྡེ་པ་གཞན་
 གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་དུ་སྦྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་
 བསྐྱར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་
 བཤད་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པས་ཐ་སྦྱད་བརྟགས་པ་མཐུན་དུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱུ་ནི་

1 མཚུངས

དབང་པོ་རྣམས་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་རྒྱུན་ནོ། །ཡོད་པའི་
 རྒྱུན་ནི་རྒྱ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །མེད་པའི་རྒྱུན་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་བཤད་
 ནོ། །དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཅམ་མི་མ་སྤུན་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་བཞི་པོ་
 འདིར་འདུ་ལ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་བཞི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་
 ལས་སྐྱེ། །དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་ངེས་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཡི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལས་བཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་འདི་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་
 བར་གསུངས་པ་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཅེས་འཛེར་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་
 ཡིན་པ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡ་གྲུལ་ལེ་ལེ་
 བཀག་པའི་སྐོ་ནས་ཚོགས་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས་ལེ་ཞིག་
 སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་
 བ་བཤད་གཞིར་བྲང་ངོ། །གང་ན་སྐྱུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་
 རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ནི་ལོ། །གང་ལ་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་དང་
 ཡ་གྲུལ་ལེ་ལེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་སོགས་གྱི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་དེ་དག་ལས་
 གཞན་ལ་ཡང་ངོ། །རྗེ་ལྟར་ན་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཕྱུག་བརྟན་པ་ལྟར་ཏེ། ལ་ཞེས་པ་
 རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་སྐྱ་གནས་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་འཇུག་འགྲེལ་
 ལས་བཤད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན་རང་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་རོལ་དུ་ལོ། །

སྐྱིད་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་སོ་
 སོར་མེད་ཡང་། གཞན་གྱི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དགག་དགོས་པ་
 མང་དུ་འབྱུང་བས། སྐྱེ་རྒྱུའི་སྣ་གྲུ་དེ་སྐྱེས་པའི་སྣ་རོལ་ན་ཡོད་ན་ཞེས་བཞག་པ་བྱེད་
 པ་ནི་སྣ་གྲུ་རང་ཉིད་རང་གི་སྣ་རོལ་ན་ཡོད་ཞེས་བཞག་པ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་
 ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཚྭོགས་པའི་དུས་ནི་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཟིན་
 པའི་དུས་ནི་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་པས་སྐྱེས་པའི་སྣ་རོལ་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 ཚྭོགས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡུལ་དུས་དེ་དག་ན་ཡོད་ན་ནི་དམིགས་
 དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པ་དང་སྤར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་བདག་གི་དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་སྣ་རོལ་དུ་
 ཡོད་པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ནི་འདིར་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རང་
 གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་
 རང་སྐྱེས་པའི་སྣ་རོལ་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ཅིས་འབྲུབ་ཅེ་ན། དེགས་པ་འདི་དག་ལ་
 འདི་མ་གྲུབ་ན་གཞན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཚིག་ཅམ་དུ་ཟད་པས་བསྐྱབ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་ཚིག་གསལ་ལས་མ་རྒྱང་ཡང་འདུག་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་འགག་
 པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཚྭོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་དགོས་
 སོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཅམ་དང་མ་སྟོད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རེགས་པ་མེད་ཡང་དོན་
 དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྣ་མ་ལ་ནི་རྒྱ་འགག་
 གྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་

དགོས་ལ་སྤྱི་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱ་ལྟམ་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རྟོ། །འདི་ལྟར་ལྟམ་བྱ་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྤྱི་ཞེས་བའི་བྱེད་བ་པོ་སྤྱི་གྲུ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་བ་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་བྱ་
བ་རྟེན་དགོས་བས་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སྤྱི་ཡང་
སྤྱི་པའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་སྤྱི་གྲུ་ཡོད་དགོས་བས་རྒྱ་ལྟམ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་
སྤྱིར་གྱི་རིགས་བ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་གཞོན་པས་དེ་ཡི་ཆེ་ཡོད་བ་མི་འཐད་དོ། །ཐ་
སྤྱད་པའི་སྤྱི་བ་ལ་ལན་ཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་མི་
དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

འཇུག་པ་ལས། སྤྱི་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མི་ན།
ཞེས་དང་། འདི་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྤྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་
ཡོད་ལྟར་ན། །དེ་ནི་སྤྱི་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྤྱི་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་པའི་སྤྱོད་པ་འགོག་པ་ནི་གཞན་དངོས་ཞེས་པའི་དངོས་པོའི་
སྤྱད་དོན་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡི་ཆེ་སྤྱི་རྒྱུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་
མེད་པ་དེ་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་“མཚན¹་དུ་མ་སོང་གི་སྤྱི་བ་འགོག་པའི་རྒྱ་“མཚན²་དུ་
འགྲོ་བས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་བཀག་པའི་སྤྱོད་པ་གཞན་སྤྱི་འགོག་
པ་ལ་བཤད་ན་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་དང་འབྲེལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཞེན་ས་བོན་

1 མཚན
2 མཚེན

ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་དུས་ལོ། །སྐབས་
 འདིར་ལ་ཞེས་པ་བདུན་པའི་སྐྱེ་བའི་ཡོད་པ་ན་འདི་ཡོད་ཅེས་དུས་ཀྱི་བདུན་པ་
 ཡིན་ཏེ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །རྒྱུ་རྒྱུན་རྒྱས་པར་མ་འགྱུར་བའི་དུས་ན་
 འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་
 བུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མེད་ལ་སྟོན་ནས་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོས་ས་མེད་པས། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མེད་ལ་གཞན་གྱི་
 དངོས་པོ་སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་དོ། །འདིར་བྲམས་པ་
 དང་ཉེར་སྐྱས་དུས་མཉམ་པ་ནི་པན་ཚུན་སྟོན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་ས་སྐྱུག་
 གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་པས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་དུས་ཅིག་ཅར་བ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་
 གཞན་ཅམ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུན་
 འབྲས་བུ་ལ་སྟོས་ནས་ཐ་དད་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྟོས་པའི་འབྲས་
 བུ་དེ་རྒྱུའི་དུས་ན་འང་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྤར་ལྟར་དོ། །གལ་ཏེ་སྤར་
 མདའི་མཚོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོང་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འགག་
 བ་དང་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པས་ས་སྐྱུག་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་
 བ་ད་ལྟར་བ་དང་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཀྱང་ས་སྐྱུག་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་

1 བའི

གོ། །སྤང་གི་མགོ་མཚུག་གཉིས་ཀ་ཡང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་དཔེ་དོན་གྲང་མི་
མཚུངས་སོ། །འོན་ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས་སྤང་མདོའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤང་
ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་ལགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤུ་གྲུ་སྤྱོད་ཞེས་སྤང་གི་དཔེ་མ་བཞོན་
དམ་ཞེན། བཞོན་མོད་གྲང་དེས་རྒྱ་ལྗངས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་སྟོན་པ་ནི་བཤད་
ཟིན་ལ་དེ་མི་སྟོན་གྲང་དུས་སྤུ་སྤུ་པའི་གཞན་སྤྱོད་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ་དེ་མིན་ཡང་དེ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་བ་འདོད་དགོས་སོ་སྤྱམ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་བ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འཇུག་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སྤྱོད་བ་འདོད་
གྲང་རང་མཚན་གྱི་སྤྱོད་བ་མི་འདོད་དོ། །

འོ་ན་དེས་ཅི་སྟོན་ཞེན་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་བརྟགས་པར་
བྱུང་བ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་སྟོན་ཞོ། །ཅིག་ཅར་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་
གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའོ། །རིགས་པ་སྤུ་མས་འགོག་པ་ནི་
གཞན་དངོས་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་བྱས་ན་བདག་དངོས་མེད་པ་
དེ་གཞན་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་གི་སྤྱོད་བ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་སོང་
བས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་སྤྱོད་ལ་རིགས་པས་གཞོན་བས་ན་རྒྱུན་བཞི་ལས་དངོས་པོ་
རྣམས་སྤྱོད་བར་གསུངས་གྲང་གཞན་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེས་ནི་
རིགས་པ་དང་འགག་པའི་དོན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ལྷང་གི་དགོངས་པ་ནི་མ་
རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྤྱོད་བ་སོགས་དོན་དམ་པ་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའོ་ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེས་ན་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྤྱོད་བར་གསུངས་པའི་མདོས་གྲང་

གཞན་སྐྱེ་མ་བསྟན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་
 བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི་གཞན་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཞི་མ་སྟུན་དང་། གཉིས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་
 དང་གསུམ་པས་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྟན་པའི་སྐྱོན་ས་
 འགོག་ཅིང་གཞོན་པ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་སྟེད་དགོས་ལ།
 སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལེགས་པོར་མ་
 སྟེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་སྟོབས་རྒྱང་ཞིང་རེས་དོན་སྟོན་
 པའི་སྟོན་པ་དང་དེའི་དོན་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་ཏུ་སྟན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་མཐོང་བས་བྲངས་པའི་དད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཚེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་ལམ་
 འདི་དང་མི་འདྲལ་བའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མི་ཞོགས་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་སྟོགས་མ་སྟུན་ཡང་
 མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་རིགས་པ་སྤྲོ་
 རེའི་རྣམ་འགྲུང་ཡང་ཡིད་གུས་པས་བཅོལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟུན་མོང་ཏུ་དགག་པ་དང་། མོ་
 མོར་དགག་པ་དང་། སྟུན་མོང་ཏུ་འགོག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སྟེད་པའི་སྐྱོན་ས་རྒྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་དགག། །ལས་གྱི་སྐྱོན་ས་རྒྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་
 དགག། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་
 དགག། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་
 བ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་བདག་གོང་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་
 བའི་སྟོགས་ཡིན་ལ་དེ་བཀག་གུང་མི་གཞོན་དེ། ཁོ་མོ་ཅག་མིག་དང་གཟུགས་ལ་

སོགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་དངོས་སུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་“དེ¹དག་ལ་རྒྱུ་ལྱིས་བྱ་ལ། བྱ་བ་དེས་ཀྱང་རྣམ་
ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྲིར་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པས་ནི་རྣམ་
ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་མི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆེན་འཆོད་པའི་བྱ་
བ་བཞིན་ལོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ་རྒྱུ་ལྱིས་དོན་དམ་པའི་བྱ་བ་དང་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པར་འདོད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སློབས་པའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ནི་མེད་
ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །དུས་དེར་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ལྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་
ནི་མདོ་སྐྱེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་ལ། དུས་དེ་ཡི་ཆེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མེད་
པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མིག་སོགས་”ཡོད²ཀྱང་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་
ནི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །

དེས་ན་དོན་སྐྱེ་གཉིས་བད་སྐྱོད་པའི་ཐམ་ལག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་གོ་ལ་
བར་བཤད་པ་ནི་འགྲིག་དཀའ་བས་བད་སྐྱོད་བ་ཡིན་ལོ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟར་འཐད་
དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སློབས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་
སྐྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་བཅེན་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ།
དུང་གི་མི་ཉག་པས་དུང་སྐྱེད་ཀྱང་དུང་སྐྱེད་པའི་ཉག་བཅེན་བཅེན་པར་མི་འགལ་
བ་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རྒྱུ་ལྱིས་སྐྱབ་པ་

1 ད
2 ཡོད

དང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དེ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་འདི་འདོད་པ་ན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་ཟེན་ན་འདི་མི་དགོས་ཏེ་
 སྐྱེས་ཟེན་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་སྲིར་རོ། །ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་མི་རིགས་པ་ནི་
 སྲུང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་རྟེན་མེད་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱིར་སྐྱེ་རྒྱུའི་
 རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་གྱིས་སྲུབ་ན། དུས་དེའི་ཆི་ཡང་སྐྱེ་
 བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྲུབ་དགོས་པས་དེ་མ་སྲུབ་ན་བྱ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་
 བོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 དེའི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་། ད་གཟོད་འབྱུང་འབྱུང་ལ་བསམས་ནས་དེའི་སྐྱེ་བར་འཛོག་
 ལ། སྐྱེ་བ་དེ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འབྱུང་ཡོད་པར་འཛོག་པས་
 བྱེད་པ་པོ་རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་མི་འགལ་ལ། བན་ཚུན་
 གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་དོ་ཞེས་
 འཇུག་པ་ཅུ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱེས་མ་
 སྐྱེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་
 བརྟེན་པ་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱེས་ཟེན་ཀྱང་མིན་ལ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡེ་མ་
 བརྟེན་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་མིན་པས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བྱ་བ་འདི་རྟོག་གོ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཕྲད་དེ་འདི་སྐྱེ་བཞིན་པའོ་ཞེས་འཛོགས་པའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་
 དེ་སྐྱེ་བཞིན་པར་གཞག་དགོས་ལ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་མ་སྐྱེས་

བ་ཡིན་ན་ནི་བྱེད་སྐྱེས་བྱེད་མ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་མིན་པ་
མེད་དོ། །སྐྱེས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོག་ན་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་
བཞིན་པར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་སོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བ་
ལས། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་བྱེད་སྐྱེས་ཕྱིར། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན། །ཡང་ན་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བཞིན་པ། །ཉིད་ནི་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྡར་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་
མེད་པས་བྱ་བ་དོན་དམ་པ་མེད་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིག་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་བ་
ཡང་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་དང་བཅས་པའོ། །

འོ་ན་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེན། མིག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མ་
བསྐྱབས་པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་དགོས་
པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་མེད་ན་འོ་ན་རྒྱུན་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་སྣམ་ན། སྐྱེ་
བའི་བྱ་བ་མི་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་
ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་མིན་ལོ། །སྐྱེ་
བའི་བྱ་བའི་རྒྱུན་མིན་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་

འགྲུང་རྟོ། །བྱ་བ་མི་ལྡན་པའི་དོན་ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བ་
དང་མ་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྡེ་མ་ལས་འོས་མེད་ལ་དེ་ཡང་
བྱད་རྟེན་ལྡེ་ཉའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱུན་གྱི་བར་དུ་བྱ་
བས་ཚོད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྐྱབ་
པའི་རྒྱུན་ཡིན་བ་དང་། མཐར་དེས་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལས་འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་པར་རྐང་བ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེགས་
བ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སོ། །

ཅི་སྟེ་རྒྱུན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྐང་བ་སྡེ་མའི་
མཐའི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདིར་བྱང་ལ་རྒྱུན་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་བྱུབ་པའི་བྱ་བ་དང་
ལྡན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ནའི་སྐྱ་ནི་འདིར་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་དེས་
གཟུང་གི་དོན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ལ། རྒྱུན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མེད་
པར་ནི་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས་རྐང་བ་གསུམ་པའི་སྐྱོན་དུ་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྡེ་རོལ་དུ་རྒྱུན་རྣམས་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་ནམ་འོན་ཏེ་ལྡན་ཞེས་
བསྟན་པའི་སྤྱི་མ་དང་བཞི་བ་འདི་སྐྱོར་བས་འོན་ཏེ་འོས་བཏགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་རྒྱུན་
ནོ་ཞེས་པའི་ཏྲགས་རྐང་བ་བཞི་བ་དང་དང་པོས་བཀག་། དེ་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་ལྡན་མེད་
ཀྱང་རྒྱུན་མི་ལྡན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་གཉིས་པས་བཀག་། དེ་ནས་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་
རྒྱུན་དུ་འཛོག་གོ་སྐྱུམ་པ་གསུམ་པས་འགོག་པས། བྱ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་
གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་རྒྱུན་རྣམས་ལ་རང་གི་རོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་

རྟོག་པ་དོན་མེད་དོན་ཞས་པ་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་རྟུ་ལྷ་མི་
ཉའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་མི། གཤམ་ཉེ་རྒྱུན་བྱ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དཔྱོད་པ་འདིས་ཁོ་པོ་ཅག་
ལ་ཅི་བྱ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོས་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་
བའི་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། གྲག་ཅེས་པ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་མི་བཞེད་པར་སྟོན་
པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་རྒྱུན་
རྣམས་བྱ་བ་དང་ལྡན་གྱི་དེའི་སྟོན་དུ་མི་ལྡན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཤེས་
རབ་སྟོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལྡར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བཀག་གས་རྒྱུན་མི་འཐད་ཅེས་
བསྟན་མ་ཐག་ཡིན་པས་འདི་སྐྱབ་བར་མི་རིགས་ལ་སྐྱེ་ནའང་སྟོན་ཡོད་དེ། ས་བོན་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་
མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་འདི་དག་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་མིན་པ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་རྒྱུན་མིན་པ་ཁོ་
ན་འོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པའི་གནད་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་རྒྱུང་དགོས་སོ། །རྒྱུན་མིན་ན་ནི་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ་བྱེ་མ་ལས་ཉིལ་མར་བཞིན་ནོ། །འབྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་
མདོན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་རྒྱུན་མིན་གྱང་མདོན་དུ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་རྒྱུན་དུ་
འབྱུང་རོ་སྟེ་མ་ན། མི་རིགས་ཉེ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་འོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུན་མིན་པ་དག་གྱང་རྒྱུན་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་རྒྱུན་

1 ཉ

དུ་འགྲུང་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འབྲུ་ལ་སོགས་པ་སྣར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྐྱོན་ནས་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྲུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དེ་ཡང་། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མིན་བས། དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱོན་ལ་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པས་སྐྱག་པ་མེད་བར་འགྲུང་རོ། །དེར་གྲུང་ན་ནི་ཙ་བའི་རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་གི་རྣམ་འཛོག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྣ་མ་རྣམས་རྒྱུ་མིན་བར་འགྲུང་ལ་དེ་ལྟར་བྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་དུས་སུ་ཡང་རྒྱུ་དུ་མི་འགྲུང་བས་རྒྱུ་མེད་བར་འགྲུང་རོ། །རང་ལུགས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བས་འཛོག་ལ་བྱེད་བ་ལ་ནི་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་འདིའི་རྒྱུ་འདིའོ་ཞེས་ཟེར་ན། འབྲེལ་བ་དེ་དོན་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་ལ་ནི་བརྟག་དགོས་ལ་མེད་པའི་དོན་ལ་རྒྱུ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟངས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་རྒྱུ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་ནི་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གི་རྒྱུ་དུ་བརྟག་དགོས་པའོ། །ཉེ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་རྒྱས་སྐྱེད་བར་སྐྱས་ཀྱང་མི་འདོད་བས་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་རྣམས་བར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འདོད་བས་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པའི་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་གོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྣ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ན་རྒྱུ་འདི་གང་གི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་གང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྲུང་སའི་དོན་དེ་མེད་པས་དེ་སྐྱད་

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྣམ་བུ་མེད་བའི་རྒྱུ་སྐྱབ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་སྐྱབ་ལས་སྣམ་བུ་འབྱུང་བས་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་སྐྱབ་སྣམ་བུའི་རྒྱུ་སྐྱབ་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ནས་ཡང་མེད་པས་སྤྱི་ལོ་འབྱུང་བའི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་སྐྱབ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་གཤམ་བྱས། འདི་གཞེན་ན་རྒྱ་སྐྱབ་ལས་སྣམ་བུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་སྤྱི་ལོ་སྣམ་བུ་ལ་བསམས་ནས་སྤར་གྱི་རྒྱ་སྐྱབ་ལ་འདི་སྣམ་བུའི་རྒྱུ་སྐྱབ་ལོ་ཞེས་སྐབ་འདི། སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་སྐྱབ་རྒྱུ་སྐྱབ་ཏུ་འདྲི་གཤམ་དེ་ལ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་སྣམ་བུ་འབྱུང་བུར་འདྲི་གཤམ་པ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྗོད་ནས་བཏགས་པ་"ཅམ་ཏུ་བྱུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ཡི་སྤྱིར་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤར་གྱི་རྒྱ་སྐྱབ་རྒྱུ་སྐྱབ་ཏུ་འདྲི་གཤམ་ན་ལོ་ལྟོས་བཏགས་ཁས་སྤང་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ལ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་བྱུང་ངོ། །འདི་ནི་བ་རོལ་པོ་འགོག་བྱས་པ་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་སྤྱི་ལོ་འབྱུང་བའི་སྤར་ལོ་ལྟོས་པས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོག་ན་འདྲི་ལྟོས་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡོད་ན་རྒྱུ་སྐྱབ་སྤར་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ་སྣམ་བུ་བྱུབ་ཐེན་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་སྤྱི་ལོ་འབྱུང་བའི་སྤར་ཡང་རྒྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོད་ངོ་ཞེས་མི་སྤྱིའི་སྣམ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོག་ལོ། །

1 ཅམ

རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པར་མ་སྐྱོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གྲེ་གྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་
 རྗེས་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་སྐྱེད་ཡང་རྒྱ་སྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་སྐྱེད་
 བསྐྱེད་པར་འདོད་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེད་ཡང་རྒྱ་སྐྱེད་ལས་མི་དགོས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་
 ཉིད་རྒྱ་རི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་རག་ལས་བཤོ། །དེ་ཅུམ་ཞིག་རང་
 ལུགས་ལ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་རོ་བོས་བྱུང་བ་རྒྱ་སྐྱེད་ན་བྱུང་
 བའི་རྗེས་སྐྱེད་ཡང་སྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་སྟོན་བས་བྱུང་ན་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 ཚིག་གསལ་ལས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་མི་དགོས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གི་སྐྱེ་སྐྱོས་
 སོ། །རིགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་ལན་ཏུ་མར་འབྱུང་བས་སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་འདིར་
 བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྒྱ་རི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དགག། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག། བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག།
 བཤོ། །དང་བོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལས་འབྱུང་ལ་རྒྱ་རི་རྒྱུན་བར་བྱེད་
 བཤོ། །ཞེས་རྒྱ་རི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ་རི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་རི་
 རྒྱུན་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འདེན་པའི་འབྲས་ལེ་གང་གི་ཚེ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ནི་རྒྱ་
 ཏུས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དབྱུང་ན་རྒྱ་སྐྱེད་པ་དེའི་
 ཚེ་རི་སྐྱེད་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་རྒྱ་རི་རྒྱུན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བུ་སྟེ་མིན་ལོ། །དེ་སྟེ་ཡིན་ན་རྒྱ་རི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱ་རི་རྒྱུན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཡི་རིགས་པ་

སྐར་བརྗོད་མེད་གྲང་བྱང་རྟ་སྤུ་མི་ཏ་ལས་བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་
 ཏུས་སྤྱོད་པ་རྒྱས་འབྲུབ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་ཏུས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་རྒྱས་འབྲུབ་ན་ནི་རྒྱ་ཏུས་སྤྱོད་
 མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེ་ལ་རི་བོང་གི་དུ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་འདི་ནི་
 འདིའི་རྒྱུ་ལོ། །འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྒྱ་ཏུས་སྤྱོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་འབྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། བན་ཚུན་འགལ་
 བའི་དོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱོན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་སྤྱི་གྲང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དམིགས་རྒྱུ་དེ་དམིགས་
 པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་གསལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་གྲང་།
 དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིན་དམིགས་རྒྱུ་མི་དགོས་ཏེ། ཚོས་
 དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་རྒྱུ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཚོས་དེ་ནི་དམིགས་བྱ་
 དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ཚོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི་
 དམིགས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་འདི་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པར་
 བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་གྲུ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཚོས་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདི་
 དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་རང་འདོད་གྱིས་དམིགས་བ་དང་བཅས་སོ་
 ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཅུ་ལ་དུ་ཟད་གྱི་འདི་ལ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་

ན། དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་དམིགས་བྱའི་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་དེ།
དམིགས་བྱ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་བྱེད་མེད་ཅིང་དམིགས་བྱེད་ཡོད་པའི་དུས་
སུ་དམིགས་བྱ་མེད་པས་སོ། །

དེ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་དགག་མི་རུས་ཀྱང་འདིར་དམིགས་རྒྱུན་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་འབྲེལ་པ་འགོག་
རུས་ཉེ་འབྲེལ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་
ཤིང་ཡིན་ལུགས་རང་གི་ཚོས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པས་ལྷུང་དུས་ཀྱུན་ཏུ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་ཚོས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདི་དམིགས་པ་
མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཉེ་
བར་བསྟན་ནོ། །སྲུང་ཡོད་པར་བསྐྱར་བ་འདིར་ཡིན་པར་བསྐྱར་ཉེ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་རྒྱུན་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་སོ། །

རྐང་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་མ་གཏོགས་པ་སྲ་ཕྱི་གཉིས་འབྲེལ་ལ་ཅི་སྟེ་
ཞེས་པ་གཉིས་མི་འབྲེལ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
ཚོས་འདི་དོན་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པས་ཉེ་བར་བསྟན་
ཞེས་བཤད་པས་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གཞུང་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚོས་དམིགས་པར་
བྱེད་པ་དེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྲ་རོལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་དམིགས་བྱ་ཡང་
དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ནི་རྗེ་བཤོ། །ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པས་ནི་གཏན་ཚིགས་
བསྟན་ནོ། །འོ་ན་སྟོན་བས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་གང་དག་ཅེ་ན། སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་དེ་རྣམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་

གསུངས་ལ་མྱེད་གྱིས་དམིགས་པ་བཀག་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རིགས་པས་བཀག་པ་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གི་དོན་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་
པའི་དོན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེ་
བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྒྲིན། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་
འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེས་པའི་སྡོན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་
བའི་རྒྱ་འགག་པ་སྐྱེ་འགགས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་དངོས་པོ་
གཞན་འགགས་མ་ཐག་པ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་
“ཏེ”འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་དུ་ས་བོན་འགགས་ནས་མེད་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དུ་
གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་ས་བོན་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ས་བོན་འགགས་པ་ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་
ས་བོན་འགགས་པ་དང་ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ས་བོན་འགགས་པའི་རྒྱུན་དུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དེ་ལྷ་གྲུའི་
སྐྱེ་བ་ས་བོན་འགགས་པའི་སྤྱོད་ལོགས་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བོན་འགགས་
ནས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཉོག་ན་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ན་འདོད་པ་ཡང་མིན་
ལོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པར་རྒྱ་མ་འགགས་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མི་

1 ཉ

རིགས་བར་མ་ཟད་འགགས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱར་ས་ཡང་དེར་
 རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་འགགས་པ་ལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དགག་པར་
 བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་སྐྱ་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ས་བོན་འགགས་ལ་དེ་ལྟ་བུར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 འབྲུབ་སྟེ། །སྐྱ་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ས་བོན་འགགས་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ་ཞེ་
 བ། །འགགས་ན་ཡང་ཞེས་པ་སྐྱེས་ན་འདྲ་རྒྱུན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་
 ལ་དགག་གོ། །སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཆེ་ས་བོན་འགགས་ན་ས་བོན་
 འགགས་པ་དང་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀའང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་བྱ་བ་ས་བོན་འགགས་
 པའི་སྐྱ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་མེད་ཅིང་། ས་བོན་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་བྱ་
 བ་སྐྱ་བུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ས་བོན་འགགས་བཞིན་པ་ན་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བས་ས་བོན་འགགས་བཞིན་པའི་བྱ་
 བ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱ་བུའི་རྒྱུན་དང་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ས་བོན་འགགས་པའི་
 རྒྱུན་ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་
 རོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་བུ་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་བུར་གང་
 འགགས་པའི་ས་བོན་དང་གང་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་བུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་དེ་མ་ཐག་
 ཅེས་པའི་དོན་མི་གནས་པའི་སྲིར་རོ། །བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་འདྲ་དེ་མ་
 ཐག་པ་མི་འཐད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་
 ཚོས་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་སྲིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་དུ་རྒྱ་མ་
 འགགས་པ་དང་འགགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མི་འཐད་བ་དེ་ཡི་སྲིར་རྒྱ་

འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྐྱེ་བ་
མི་རིགས་སོ་ཞེས་རྟེན་པ་གསུམ་པ་མཐའ་འདིར་བྲང་སྟེ། གསུམ་པར་“མཛད¹་བ་ནི་
སྐྱེ་བ་སྐྱོར་གྱི་རོང་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དོན་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་སྐྱིར་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུན་མི་རིགས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གསུམ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགོས་ཀྱང་དང་པོ་
གཉིས་གྱི་འོག་ཏུ་སྐྱོར་བ་འགོག་པ་མིན་ན། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་འགག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགག་ལ། སྐྱ་
མ་ལྟར་ན་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གཉིས་ཐ་སྐྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །འགགས་ན་ཡང་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འབྲལོ། །

འདིར་བྱུང་ན་སྐྱ་མི་ཏ་རྒྱས་པར་སྐྱང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་
སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་དུ་རྒྱ་འགགས་མ་འགགས་རང་ལུགས་ལ་ངེ་ལྟར་བྱུང་སྐྱེས་ན།
འབྲས་བུ་ལས། ས་ཐོན་འགག་བཞིན་པ་དེ་སྐྱ་གྱུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱང་བཞེད་པས་རྒྱ་འགགས་པ་དང་
འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་གོ། །དེས་ན་རྒྱ་འགག་བཞིན་པའི་འགག་
པའི་བྱ་བ་སྐྱ་གྱུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བའི་
བྱ་བ་ཡང་རྒྱ་འགགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སོ། །རྒྱ་
འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་མེད་པར་
བཞེད་“དོ²། །འོ་ན་རིགས་པ་འབྲས་བུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། ས་ཐོན་ནི་ཡོད་པའི་གནས་

1 མཛད
2 ཏ

སྐབས་ཁོ་ནར་སྤྱི་བུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་རྟོགས་ཀྱི་མེད་པར་གྱུར་པ་ནས་སྤྱི་བུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་རྟོགས་
 པའི་དབང་། གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མའི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུ་¹ རྣམས་ཤེས་སྤྱི་མ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྤྱི་རྣམ་
 ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་
 འགགས་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ལྟར་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་བྱ་བའི་རྒྱུར་སྤྱི་བའི་སྐབས་སྤྱི་གསུངས་པ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་མེད་དེ་འདི་ནི་བརྒྱ་བ་ལས། རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 བ། །གཞན་གྱི་རྒྱ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་འབྲེལ་པར་ས་ཤོན་
 གྱིས་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་བར་སྤྱི་བུའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར། འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་ན་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་འབྲས་བུ་
 དེའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་ལ་ས་ཤོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་མེད་པར་མ་སོང་བར་རྒྱུར་མི་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཉེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། རྒྱ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་
 གྱུར་བར་དུ་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན་གྱུར་པའི་ཆེ་ནི་རྒྱ་ལོག་པས་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུར་མི་
 འགྱུར་བའི་སྤྱི་ཉེ། །

ཤེས་རབ་སྤོབ་མ་ལས། རྒྱད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མཚོད་པའི་རྒྱད་ཅིག་
 མ་སྤྱི་མ་འགག་བཞེན་པའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་གོ་འབྱེད་པས་དེ་ཡི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ནོ་
 ཞེས་འདོད་པ་ལ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྷུལ་ན་མི་གནས་པས་གོ་སྐབས་

1 ལྷ

འབྲེད་པ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་མངོན་པ་ལས། རྩལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་
ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་
རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྲིད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཀག་ལ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་
འགགས་པ་རྒྱུན་དུ་བཞེས་པ་ཡང་བཀག་གོ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་
འགགས་པ་ལས་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བར་སྣང་བའི་སྲིད་དོ། །

གལ་ཏེ་ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཡང་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ན་ནི་སྣང་ལ་
སོགས་པ་ན་འདུག་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྲུང་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགག་
བཞེན་པ་དང་སྐྱེ་བཞེན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་རྒྱུན་མིན་ཞེས་ཀྱང་སྤྲོད། །སྤྱོད་ཀྱིས་
འདི་ལ་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་“འདྲ་སྣ་མས་
རྣམ་ཤེས་སྲི་མའི་དངོས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྲེད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གཟིགས་ནས་
སྣ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་ལྟར་བཤད་དོ། །འོན་ཏེ་རྩལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་དང་དེ་
མ་ཐག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགགས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཏེ་ཐ་མ་མ་
གཏོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་དུས་ན་
འགགས་ཤིང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྣ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྩལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཡིན་པར་གསུངས་མི་
རིགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཞིག་པ་ཡིད་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འགགས་“ཞེས་²
པས་རྒྱུན་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྣ་སྲི་བ་དང་དེ་མ་ཐག་ཅེས་བས་དངོས་རྒྱ་དགོས་པར་

1 འད
2 ཞེས

བསྟན་འཛིན། །

བཞི་པ་ནི། གང་ཡོད་ན་གང་འབྲུང་ལ་གང་མེད་ན་གང་མི་འབྲུང་བ་དེ་ནི་ཡི་
བདག་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་པོ་ཞེས་སྟེན། གང་གི་སྤྱིར་ཉེན་
འབྲུང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཚོ་དེ་རྣམས་
གྱི་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་འདི་ཡོད་པས་ན་ཞེས་བྱ་
བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་འདི་དང་འདི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ལ་ནི་
རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་མི་འཐད་ན་གང་གི་བདག་པོར་ཅི་ཞིག་
འབྲུང་དེའི་སྤྱིར་བདག་པོ་རྒྱུན་ལང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་
ལས་ཀྱང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་དགག། འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་དགག། རྒྱུན་
དང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་
དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ལྟར་སྤྱད་པོ་ཞེས་པ་དེ་སྟེ་མི་རུས་ཀྱང་སྤུལ་མ་ལ་སོགས་པ་
ལས་སྤུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བར་མཐོང་ནས་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་ནི་འདི་དག་གོ་ཞེས་
བྱ་བར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྤུལ་མ་དང་ཚིག་པ་དང་ཐག་ཟངས་དང་སོད་ཤིང་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུན་རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤུལ་བྱ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་
ནའོ། རྒྱུན་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་བའི་སྤུལ་བྱ་དེ་ནི་རྒྱུན་སྤུལ་མ་སོགས་ལས་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ངེ་ལྟར་སྟེ་ཞེས་པ་མི་སྟེ་སྟེ་བྱེ་མ་ལས་ཏེ་མ་མར་བཞིན་ལོ། །ངེ་

1 རྒྱུན

ལྷར་མེད་ན་གལ་ཏེ་སྣམ་བུ་དེ་རྒྱུན་རེ་རེ་བ་ལ་ཡོད་ན་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 རེ་ཡོད་དམ་ཆ་ཤས་རེ་ཡོད། དང་སོ་ལྷར་ན་རྒྱུན་དུ་མ་མི་དགོས་ཏེ་གཞན་ལ་མི་
 ལྷོས་བར་རེ་རེས་ཀྱང་སྐྱེད་བར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལྷར་ན་ཡང་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་
 བར་རེ་རེས་ཀྱང་ཆ་ཤས་རེ་སྐྱེད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་འདོད་བར་ནི་མི་རྒྱས་པས་
 རྒྱུན་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཆ་རེ་རེ་གང་ཡང་མེད་པས་རྒྱུན་འདུས་པ་ལ་ཡང་
 མེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱུན་སོ་སོ་ལ་སྣམ་བུ་སོ་སོར་མེད་དེ་དམིགས་སུ་རྒྱང་
 བ་ལས་མ་དམིགས་བའི་སྤྱིར་དང་རྒྱ་མང་བས་འབྲས་བུ་མང་པོར་འགྱུར་བས་
 བཀག་བ་ནི་སྤྲོ་ལ། ལྷལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་
 རེ་རེ་བ་ལ་མེད་བའི་སྤྱིར་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་དུས་བྱུང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དུ་
 ཞེས་བཀག་བའི་སྤྱི་མ་ནི་ཚོགས་པ་ལ་སྣམ་བུ་"ཡོད་¹བའི་ཆེ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སྣམ་
 བུའི་ཆ་ཤས་རེ་ཡོད་ལ་དེའི་ཆེ་སྣང་ལྷར་རེ་རེ་ནས་སྐྱེད་རྒྱས་བས་ཆ་དུ་མར་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤོ། །ཅི་སྟེ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུན་རྣམས་
 ལ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སྣ་མ་ལ་ཁྲབ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྷ་ཡིན་ན་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་འཇག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་སྣམ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་མཚོན་སྣང་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱུན་ལ་འབྲས་བུ་
 ཡོད་མེད་དཔྱོད་བར་རིགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ནའོ་"ཞེ་²ན།

1 ཡད
 2 ཞ

གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོགས་པ་
 དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷལ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་བྱུང་ན་ལྷལ་བུ་དེའི་
 རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞག་ཏུ་བུང་ཡང་རྒྱུན་དེ་རྣམས་བདག་གི་རོ་བོས་བྱུང་བའི་
 རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་
 བས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པ་
 དེ་དག་ལས་ལྷལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩི་ལྟར་ལྷལ་མ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་རྒྱན་དུ་བརྒྱ་བ་ལས། ལྷལ་བུ་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་འགྲུར་ཞིང་། །རྒྱ་ཡང་གཞན་ལས་བྱུང་འགྲུར་ན། །གང་ཞིག་རང་གིས་
 བྱུང་མེད་པ། །དེས་གཞན་སྐྱེད་པར་རི་ལྟར་འགྲུར། ཞེས་སོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་རྒྱུན་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་འགྲུར་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷལ་བུ་
 ལྷལ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་འཇགས་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 པ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྱར་
 བཀག་མོད་ཀྱང་འདིར་རང་བཞིན་གཅིག་འགོག་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་མི་
 འབྲེལ། །

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱིར་གྱིས་འབྲས་བུ་བཀག་མོད་ཀྱང་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་
 ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡོད་དེ། འབྲུ་དག་ལས་འབྲུ་མར་ཁོ་ན་འབྲུང་གི་མར་མི་འབྲུང་
 རོ། །ཁོ་ལས་ནི་མར་ཁོ་ན་འབྲུང་གི་འབྲུ་མར་མི་འབྲུང་རོ། །སྤྱི་མ་ལས་ནི་དེ་གཉིས་

ཀ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཁྱིད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་མེན་ལས་ཀྱང་ཞེས་སྐྱས་པས་སོ། །མར་དང་
འབྲུ་མར་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲུ་དང་ཞོ་དག་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མེན་དུ་མི་
རིགས་པས་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤོང་
གྱིས་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་ཡིན་སོ་
སོར་ངེས་པའི་རྒྱུར་སྐྱས་པ་ནི། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མེན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་
པར་སྣང་བསྟན་ཟིན་པས་ན། འདི་ནི་འདི་ཡི་རྒྱུན་དུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་ནི་འདི་ཡི་
རྒྱུན་མེན་ལོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་ཉེ་མི་འབྱུང་
ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་རིགས་པ་འིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་གྱིས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ལ། རིགས་པ་མི་ཤེས་ཤིང་ལུང་ཚམ་སྐྱབས་
སུ་གྱུར་པ་རྣམས་གྱིས་རྟོག་གེ་སྐྱམ་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཚམ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
ངེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྟོར་བའི་སྟོགས་ཚམ་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་
མཚོག་འབྱུང་གནས་གྱི་མདོ་ལས། གང་ནའང་སྟོང་པ་རིག་པ་མེད་པ་ནི། །ནམ་
མཁའ་བར་སྣང་བུ་ཡི་རྗེས་དང་མཚུངས། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་
སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དབེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ལོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གང་
ནའང་ངོ་བོ་ཉིད་འགའ་ཡོད་མེན་ལ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་འབྱུང་། །གང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྟོན་ལ། །རང་བཞིན་མེད་དེ་རི་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུན། ཞེས་རྒྱ་དང་

རྒྱལ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་
 ཞེས་སྐྱེད། རྒྱ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པའོ། ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱལ་བས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱང་མི་གཡོ་བཏུན་རང་གནས། མི་འགྲུང་འཆོ་
 བ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ནས་མཁའ་ཤེས་པ་མེད་པ་བཞིན། །དེ་ལ་མི་ཤེས་
 འགྲོ་བ་རྗོངས་པར་འགྲུབ། ཞེས་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མི་གཡོ་བ་
 སོགས་སུ་བསྟན་ཞིང་དེ་ཡང་ནས་མཁའ་ཤི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་བཅས་བཀག་
 ཅོམ་ལ་འཛོག་པ་མིན་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱུང་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དང་
 བཏུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོས་པ་བཅད་ཅོམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་དེ་མ་རྟོགས་
 པས་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ལོ་དག་ནི་མི་སྐྱུལ་བ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྐྱོད་མི་
 རུས། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་
 བསྟན། ཞེས་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱང་དུ་
 མི་རུས་པ་དང་འཆི་འཕོ་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་
 འགྲུང་བ་མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་རྒྱ་བར་མི་འགྲུང་བ། །མི་ཡི་སེམས་ཡིས་ནི་དེར་
 སྟོན་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། །ཅེས་པས་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པའི་དོན་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་འཛིན་དུ་བརྟུག་ཅེས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་

ཡིན་སྲུང་ཀྱང་མི་རྣམས་ལ། །ནང་ན་མ་ཡིན་གྱི་རོལ་དག་ན་ཡང་། །མི་རྣམས་དེ་དག་ལ་
ཉི་མགོན་སོས་བཀོད། །ཅེས་པས་ཉི་ཚོས་གང་ལ་ཚོལ་བ་སོ་སྲུང་གནས་སྐབས་
གང་དུ་བཅའ་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྣམས་པའི་དོན་དེ་ལ་སེམས་ཅན་
རྣམས་བཀོད་ཅེས་བསྟན་ཏེ་གསུང་བུ་ལ་དེས་དོན་གྱི་གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་བསྟན་འོ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཞི་བའི་འགོ་གསུངས་ཀྱང་། །འགོ་བ་གང་ཡང་རྣམས་
བར་མི་འགྲུང་ཏེ། །དེ་དག་འགོ་ལས་གོལ་བར་རྣམ་བར་གསུངས། །གོལ་ནས་
སེམས་ཅན་མང་སོ་གོལ་བར་མཛད། །ཅེས་པས་ཉི་ཞི་བར་འགོ་མཁན་དེ་ཡང་
བཅའ་ན་མི་རྣམས་པ་དང་། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་དེ་དག་འགོ་བ་སྲིའི་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་དང་
རང་གོལ་ནས་གཞན་མང་སོ་སྐྱོལ་བར་གསུངས་ཏེ་རིགས་པས་དབྱུང་ན་མི་རྣམས་
པས་ཐར་བ་དང་དེ་ཐོབ་མཁན་དང་དེས་དེ་ཐོབ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པའི་
དོན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་དང་པོའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཉི་འདི་དང་འདི་འབྲ་བའི་
སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུའི་མིག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་ནི། །རབ་བྱེད་འདིས་གང་འགོག་པའི་དགག་བུ་འཛིན་ལུགས་དང་
དེ་རིགས་པས་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་
དང་འབྲས་བུ་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་མཛོད་བསྟན་ཏེ་བཟོད་ན། །ས་སོན་དང་བྱུང་ཤིང་
ལ་སོགས་པས་རྒྱ་བུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་བུ་བ་བྱེད་པ་མཛོད་བ་དང་དེ་
ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཐོས་པ་ན། །རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅེས་མིན་
པར་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་བསྐྱེད་བུ་
དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བུ་འཛིན་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་བསྟུང་

བའི་དོན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་གི་
 བ་དང་ཐད་དང་པའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་ནས་འབྲས་འོས་ནས་བསྐྱེད་བྱའི་རང་
 བཞིན་དང་། རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་མེད་གང་སྐྱབ་ཅེས་སོགས་
 གྱིས་རྒྱའི་ངོས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་འགོ་གསེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་གཞག་ས་མེད་པར་དགག་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉིད་གཙོ་
 བོར་མཛད་ནས་སྣོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་
 བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་ཆེས་བས་དེ་བསྐྱོད་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དེ་ཞེགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྲུང་དུ་བྱ་བྱེད་འཛོག་ལུགས་རྣམས་
 གཙོ་བོར་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགོ་གསེ་ཆ་བདག་ལས་སམ་གཞན་ལས་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་ཐ་སྲུང་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་དུས་ནས་
 འགོ་གསེ་གཉིས་ལ་སྐྱབ་འབྲུང་བས་བཏགས་པ་ཚམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོ་གསེ་གི་སྐྱེ་བ་ཚམ་
 མི་འགོ་གསེ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རབ་བྱེད་པལ་མོ་ཆེར་དགག་བྱ་
 ལ་བྱེད་པར་མ་སྐྱར་ཞིང་། བྱེད་པར་སྐྱར་བ་ཡང་སྐབས་མང་དུ་གསུངས་ལ་སྐབས་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་
 དགོས་པ་ཤེས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གསལ་ལས་ཞེ་འགག་པ་
 མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཞེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་
 མི་འགལ་བར་སྣོན་པ་ན་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་
 སོགས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་གི་ཀྱང་རྩོམ་པའི་སྐྱེ་བ་

མ་བཀག་ཅེས་སྟོང་སྤོང་བྱུང་བཤད་ཟེན་ཞིང་། རྒྱུན་བཞི་ལས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དམིགས་རྒྱུན་བཀག་
 པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྲུང་
 པར་སྐྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསལ་ལ་གྲངས་ཀྱང་མང་བས། ཚིག་དོན་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་མང་དུ་མ་བྱུང་བ་ལ་འཁྲལ་བར་མི་བྱའོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་།
 གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་
 བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ཡི་ཚེ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
 གྱི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
 ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འདིགས་པས་དེ་དག་
 དང་སྦྱན་པར་མི་བྱེད་གྱི་དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་གཤམ་གསལ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ་ཞེས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་སོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་རྒྱ་འགྲུས་ཁེགས་པ་ན་རྒྱ་འགྲུས་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་
 རྩ་སྤེལ་ཏེ་ལས་རབ་བྱེད་དང་པོའི་མགོར་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་པར་
 སྟོན་ཅིག་ཅེས་དང་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བྱུང་བོ་
 ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་པོས་བྱུང་བ་ལ་རྒྱ་འགྲུས་ཁས་སྲུང་དུ་
 མི་དུང་བར་མཐོང་ན་པན་གཞོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་འགྲུས་ལ་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་

བས་ཡོད་ལ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ནི་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མིང་གི་ཐ་སྟངས་
 གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཐད་དོ་ཞེས་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་ནས་འཛོག་པ་ལ་གོམས་ཆེས་
 བས་དེ་བཀག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྟངས་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཛོག་པ་
 རྫོང་ལ་མི་བདེ་ཡང་། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་ལ་སྲ་མ་ལ་མི་འཐད་ན་ཕྱི་མ་ལ་
 འཛོག་པ་འོས་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ཕྱོགས་སུ་བྱང་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བ་མི་འཐད་
 དོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ལ་ཡང་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་གྱི་སྐྱས་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པ་
 དང་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་གཙོད་པ་དང་། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་
 བས་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟངས་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་
 སྟངས་གྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ས་བོན་དང་རྒྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་དང་
 དུལ་ལ་བཞེན་ནས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གང་རྣམས་པ་གསལ་བ་ཞིག་གཞིར་
 གཟུང་ལ། སྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཛིན་པས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བལྟས་ཏེ་དེ་ནས་འབྲས་
 ཕྱོགས་དང་རྒྱ་ཕྱོགས་གང་རུང་གཅིག་ནས་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་དགག་སྟེ་ཅུང་ཟད་མ་ཞེགས་
 བའད་དེ་ཡི་འཛིན་པས་བཅེངས་ནས་ལོལ་དུ་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱ་
 འབྲས་དེ་དག་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆར་ལ་མན་གཞོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
 བོ་བསྟོན་ས་མེད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་འདུག་པ་ལ།

བདག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་བརྒྱུད་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གོ་སྣམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་མི་གཞོན་པར་
བྱ་སྟེ། རང་ལུགས་ལ་དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་ས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ངོར་ཡོད་
པ་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་ན་ལྟ་བུའི་གོལ་སའི་སྐྱུར་འདེབས་ཚེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་བཞིའི་བདག་
ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བཏགས་ནས་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་
དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། རེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱུར་བ།
དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་པ་གལ་ཉེ་སྐྱེ་བ་བཀག་
པས་འགག་པ་མེད་པ་སོགས་འབྲུབ་པར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲུང་ལ་འགྲོ་
འོང་མེད་པ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་དགོས་སོ། །འདིར་འགྲོ་འོང་འགོག་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་
རང་བཞིན་གྱི་འགྲོ་འོང་འགོག་པར་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་པ་
ལས་ཀྱང་འགྲོ་བ་སོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པམ་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ཡོད་པ་མིན་བར་གསུངས་པས་འགྲོ་འོང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་བའོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་བར་བཤད། མཇུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་ལ་བྱ་བ་སོ་སོར་དགག། ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་ལ་བྱ་བ་
སྐྱུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ། ལས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། བྱེད་པ་སོ་
ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་དགག། །བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་དགག། །བཞོམ་པ་
 ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 བ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤར་སོང་བའི་
 ལམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་ནི་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་ནི་
 དགག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །ད་དུང་མ་སོང་བའི་ལམ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་མ་སོང་
 བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཞོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་འགྲོ་བ་བོས་སྤར་
 བཀའ་བའི་ཡུལ་སོང་བ་དང་། ད་དུང་མ་བཀའ་བའི་ཡུལ་མ་སོང་བ་གཉིས་མ་
 གཏོགས་པར་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་བཞོམ་བཞིན་པའི་ལམ་བདེན་པ་བ་ཚད་
 མས་ཤེས་པར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྣང་པས་མནན་པའི་
 རྩོགས་དེ་ཉིད་བཞོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་སོང་བ་དང་
 བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་སོང་བ་མིན་པས་སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་
 བོ་སྤྲུལ་ན། རྣང་བ་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་ཆེ་རྣང་པའི་སོར་མོ་ལ་གནས་པའི་རྩལ་གྱི་
 རྒྱབ་གྱི་རྩོགས་ནི་དེ་ཡི་སོང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། རྣང་བ་ལ་གནས་པའི་
 རྩལ་གྱི་མདུན་རྩོགས་ནི་དེ་ཡི་མ་སོང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་རྩལ་རྣམས་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྣང་བ་ཡང་མེད་པས་སོང་མ་སོང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
 བཞོམ་པ་མེད་དོ། །

ཚིག་གསལ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལ་དེས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་
 གསུམ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ་འཐད་ན་ནི། ཀྱང་པས་རྟེན་པ་ནས་བརྒྱུ་སྟེ་སོང་མོའི་
 ཚེ་མོའི་བར་གྱི་ཡུལ་ལོན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཆ་རེ་རེས་ནི་
 མ་ལོན་ལ་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྣང་པ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོར་མོ་དང་
 རྟེན་པའི་རྒྱབ་མདུན་གྱི་སྤོགས་ནི་“དེ¹་གཉིས་ཀྱི་སོང་མ་སོང་གི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལོན་པའི་ཡུལ་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་དུ་
 འཛིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པ་རྣང་པ་དང་འབྲེལ། །གཞན་ཡང་བགོམ་བཞིན་པའི་
 ལམ་མེད་ན་ནི་ལམ་ད་ལྟར་བ་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཞིག་པའི་འདས་པ་དང་བྱ་བ་མ་
 རྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་ལམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོང་མ་སོང་ནི་ཚིག་
 གསལ་ལས་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་རྐྱེས་པ་ལ་བཤད་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་
 བགོམ་པའི་ལམ་མེད་ན་ནི་རི་རྐྱང་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཡང་། འདིར་དེ་གཉིས་
 གང་ཡང་མིན་པའི་བགོམ་པའི་ལམ་མེད་པར་མི་སྦྱ་ཡི་བགོམ་པའི་ལམ་རོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགོག་གོ།

དེ་ཡང་རྣང་པས་ལོན་པའི་ལམ་རྣང་པའི་སོར་མོས་ལོན་པའི་རྒྱབ་ནི་ཆ་དེ་
 ཡི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་། རྟེན་པས་ལོན་པའི་མདུན་ནི་ཆ་དེ་ཡི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 མ་རྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བར་གྱི་ལམ་དེ་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་
 རྐྱེས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྤང་གསུམ་དུ་མེད་དོ། །ཆ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་
 རྣང་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་བར་གྱི་ལམ་

1 ད

དེ་གཉིས་མ་ཡིན་དུ་མེད་ཀྱང་ཆ་ཅན་རྐང་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་
 གསུམ་དུ་ཡོད་ནའང་། ཆ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་རྐང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལམ་དེ་བཤོམ་བཞིན་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་བར་གྱི་ལམ་དེ་མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་གསུམ་དུ་
 མེད་ཀྱང་། མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཆས་འོན་པ་དེ་རང་རང་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་གསུམ་མོ་སྣ་
 བ། འགྲེལ་པ་ལས་རྐང་པའི་མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཆ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སོང་སོང་རྒྱུ་
 པའི་རྩལ་ལ་ཡང་། ཤར་རུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ནས་དབྱེད་པ་བྱ་
 བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤད་པའི་སྐྱེ་
 བཞིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་དགག་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
 གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྤང་གསུམ་སྟོག་མི་
 སྟོག་གི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་གྲུའི་ཆ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ན་ནི་མ་
 སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེས་ལ་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་
 པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡི་ཆེ་སྟེད་སྐྱེས་སྟེད་མ་སྐྱེས་སུ་སོང་ལ་ཆ་དེ་གཉིས་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གྲུ་ཡང་མེད་པས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་
 བཞིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པའི་མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་སོང་
 མ་སོང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་རྐང་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་པས་སྟེད་སོང་སྟེད་མ་སོང་གི་བཤོམ་བཞིན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 དོ། །རྐང་པའི་ཆ་རྣམས་རྐང་པ་མིན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡང་རྐང་པ་མེད་
 པས་ནི། རྐང་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་རུས་གྱི་རྐང་པ་འགོག་མི་

ལུས་པ་ཞི་བ་ཤད་ཟིན་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྲུར་བས་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །དེས་
 བ་རིགས་པ་དེས་རྐང་པས་མཉན་པའི་ལམ་དེ་ཆ་ཅན་རྐང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷང་
 གསུམ་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་གི། །སོང་མ་སོང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ལྷང་
 གསུམ་འགོག་པ་མིན་ཉེ། འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་མ་
 ལྷེས་པ་གཉིས་སོང་མ་སོང་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བས་ཟིན་པ་བཤོམ་པར་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྐང་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་རྐང་པ་མིན་ལ་དེ་དག་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་རྐང་པ་མེད་པས་རྐང་པ་མེད་པ་དང་ཆ་རེ་རེས་ནི་རྟོང་པ་
 བས་མོ་སོང་མེའི་བར་གྱིས་ཤོན་པའི་ལམ་དེ་མ་ཤོན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 ཡང་དེ་གཞོན་བྱེད་མེད་པས་ལམ་དེ་མཉན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྤྲི་ཞིང་སྐབས་གཞན་དུ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྤྲས་ནས་དབྱ་མའི་དོན་བཤད་པར་རྣོམ་སོང་ཡུང་རྟེན་འབྱུང་
 དབྱ་མའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྤྲ་མ་དགོང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། རྩེད་ཀྱིས་སོང་མ་སོང་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་ལྷེས་བར་
 བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གང་ན་རྐང་པ་འདེགས་འཛོག་གི་བྱ་བ་གཡོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདི་འབྱུང་ངོ། །གཡོ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་སོ་གང་གི་བཤོམ་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ད་ན་ཡོད་ངོ། །གང་གི་སྤྱིར་གཡོ་བ་ནི་སོང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་མ་
 སོང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་གྱི་བཤོམ་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་
 བ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་བཤོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ངོ་ཞེས་སྤྲེའོ། །འདིར་

1 སར

བགོམ་པ་ཞེས་པའི་འགྲོ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་བྱ་བས་ཟེན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་འགྲོ་
 བ་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེན་པའི་དོན་ལོ། །གང་གི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སོ་ལ་བཤད་དེ་རྒྱ་བའི་དགོངས་བར་ཡང་སྤང་ངོ། །ཤེགས་
 ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་སྤྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱི་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་གཡོ་བ་
 དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་གཞི་བགོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ངེས་པས་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་
 ཞེས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་སོ་གཞི་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ལྡར་སོང་བ་དང་མ་སོང་
 བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཀག་པས་འགྲོ་བ་སོའི་བྱ་བ་བགོམ་པ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟེན་
 པའི་སྤྱིར་གང་གི་ཞེས་པ་འགྲོ་བ་སོ་ལ་འཆད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱོད། །སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ས་ནི་གང་སྤྱིར་དང་གང་ཆེ་སློས་ནས་དེ་སྤྱིར་དང་དེ་ཆེ་དངོས་སུ་མ་
 སློས་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། འགྲོ་བཞིན་པ་འགྲོ་བ་སོ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་སོང་མ་སོང་ལ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྤར་བཀག་གུང་སོང་མ་སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་སྤྱང་ཡང་འགོག་པ་
 མི་སློས་པ་དང་འབྲ་བར་དགོངས་ནས་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་པར་མི་སེམས་སོ། །འདིར་
 དེ་ཡང་གང་སྤྱིར་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་བསྐྱུར་བ་ནི་མི་དག་པས་འགྱུར་རྙིང་ལྟར་ཡིན་
 ལོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལམ་ལ་སྤྱིར་སོང་མ་སོང་དང་བཀྲལ་མ་བཀྲལ་གཉིས་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་བགོམ་པའི་ལམ་མི་སྲིད་པར་གཞུང་
 ལྡར་མས་བཤད་ལ། གཞུང་འདིས་སོང་མ་སོང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་གསུམ་ལྡོག་པའི་སོང་མ་སོང་ལ་བྱ་བ་ཞིག་
 པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཉེ་མ་
 སོང་བ་ཡིན་ན་ནི་རི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ་འོན་ཏེ་འགྲོ་ན་ནི་རི་ལྟར་མ་སོང་བ་ཡིན།

ཞེས་འགྲོ་ན་མ་སོང་བ་མིན་པར་བཤད་པས་སོང་བར་ཁས་སྐྱབ་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་
བྱ་བ་ཞིག་པས་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེའི་སྲིད་འགྲོ་བ་པོས་ཡུལ་
བརྒྱལ་བ་སོང་བ་དང་མ་བརྒྱལ་བ་མ་སོང་བར་བཤད་པས་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཡུལ་ནི་
སྲིད་བརྒྱལ་མ་བརྒྱལ་གཉིས་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱའི་ཡུལ་ལ་བརྒྱལ་བཞིན་པ་
དང་འབྲེལ། །དེས་ན་ལམ་ལ་སྲིད་རྒྱུ་བས་བརྒྱལ་མ་བརྒྱལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་སྐབས་འདི་ཡི་སོང་མ་སོང་མ་སོང་ནི་སྲུང་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་པས་ལམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་“ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་དོ། །དེས་ན་སོང་དང་མ་སོང་མ་
གཏོགས་ཞེས་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་སྟོན་བ་ཡང་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཚིག་དང་བྱ་ཚིག་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་
ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ནི། ཇི་ལྟ་སྲུང་ན་འཐད་
པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་མཚོན་ནི་གང་གི་ཆེ་སྟེ་གང་གི་སྲིད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ཚིག་གི་དོན་དུ་མེད་པ་ཡི་བགོམ་པ་སྟེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཚིག་འཐད་པ་མེད་པ་ན་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་བགོམ་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་
པ་དང་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པ་དེའི་སྲིད་
རྟོ། །དེས་ན་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་སྲིད་ཀྱི་འགྲོའོ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་
དོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་ཞེས་པ་དེ་ཅམ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་འབྲེལ་བར་འདོད་ན་རྟོལ་

1 བ

བ་གང་གི་ལྟར་ན་བཞོམ་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་
 བ་རྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཚུགས་ལ། བཞོམ་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སྟེན་དུ་འགྲོ་
 པའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། གང་གི་སྲིར་ཉེ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་གཅིག་
 ལས་མེད་ལ་དེ་ཡང་བཞོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྲི་མའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 པའི་སྲིར་རོ། །འདི་ལ་དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་བཟོ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་ཤིང་
 བཟོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཤིང་བཟོ་བ་དེ་ཤིང་མཁན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་
 ཡིན་ལ་ཤིང་བཟོའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བཞོམ་པ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པ་
 ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་བྱ་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་གང་རུང་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་
 ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཚིག་གྱང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེ་མི་རུང་ངོ་། །འདི་ལྟར་སྲིར་རྐང་པ་
 གཞུ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལམ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པས་
 བྱ་བ་དེ་བཞོམ་པ་དང་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་
 དང་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པ་མི་འགལ་ཡང་། ལམ་དང་འགྲོ་བ་པོ་རང་མཚན་གྱིས་
 སོ་སོར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཚོས་གཅིག་སྟུང་མོང་དུ་བརྟེན་པ་འགལ་ཉེ། གང་དག་རང་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྐང་པ་གཞུ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལམ་ཞེས་པ་
 དང་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་
 ལས་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བས་ཚིག་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་

སྟོང་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བགོམ་པ་དང་འགྲོའི་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
 ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་འགྲོའི་ཞེས་པའི་ཚིག་
 གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ན་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་ལམ་དེ་བགོམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་རྟེན་པར་
 འགྱུར་བ་གཅིག་དང་གང་ཟག་གང་གིས་ལམ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་
 བ་གཉིས་པའོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་མོད་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་
 འདི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་ནི་བརྟེན་པ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ནི་ལས་སམ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་
 རུང་སྟེ་རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདི་ཡང་བྱེད་པ་
 པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་
 སུ་འགྱུར་ལུགས་ནི། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་གཡས་པ་འཛོག་པའི་ཆེ་ལམ་དང་བྱེད་
 པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་བ་འཛོག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་རྒྱ་
 མཚོ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །དེ་ཡི་ཆེ་རྒྱུ་བ་གཡས་པ་ཡང་གཉིས་ཡོད་
 དགོས་ལ་གཡོན་པ་འདེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བ་གཉིས་པའི་
 ལྷས་བྱིན་གཅིག་འགྲོ་བ་ན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མེད་པས་བྱ་
 བ་ཡང་གཉིས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དོ་
 ཞེས་སྐྱབ་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་ལྷས་བྱིན་གཅིག་འདུག་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་ལྷ་

བར་ཡང་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ། བྱེད་པ་སོ་གཅིག་བྱ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་སོ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ་སྣམ་ན།
འདིའི་ལན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས། མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་སྲིར་རྒྱས་པ་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་གྱི་
རྗེས་ནི་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ཐ་དད་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ་འདུག་པའི་བྱ་བས་སྐྱ་བ་སོར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡི་དོན་ནི་འདི་དང་སྐྱ་མ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱ་མའི་བྱ་བ་
དེ་ལ་རྗེས་སམ་གང་ཟག་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་པས། རྐང་བ་གཡམས་བ་འཛོག་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྐང་གཉིས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དེ་མི་རྒྱས་པས་
གང་ཟག་གཉིས་དགོས་ལ། བྱི་མའི་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སོ་སོ་དུས་མཉམ་པ་
རྣམས་ལ་ནི་ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་པས། རྒྱས་པའི་བྱེད་པ་སོ་
མང་སོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དུས་གཅིག་ཏུ་མང་སོ་མི་དགོས་སོ། །གལ་
ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སམ་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་པས་བྱེད་པ་སོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་
མ་བྱུང་བ་ཡིན་སྣམ་ན། སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱས་
པའི་བྱེད་པ་སོ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་སོ་གཅིག་ལ་བྱ་
བ་དུ་མ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སམ་གང་ཟག་གི་བྱེད་པ་སོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མ་
བྱུང་ཡང་འདིར་གང་ཟག་བྱེད་པ་སོ་མིན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་སོ་གཅིག་ལ་
བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་རྐང་བ་གཡམས་བ་གཉིས་
འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་འདྲ་བ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པ་སོ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགྲོ་བ་སོ་
གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྗེ་གྱེད་ཁ་ཅིག་སྐྱ་མ་

ལྷན་པ་འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དགག་མི་རུས་
བས་སྤེལ་ལྷན་ལེགས་ཞེས་སྣོ་བ་ཞི། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་
སྤེལ་ལྷན་ལེགས་དང་རྣམ་བཤད་པ་པོ་མིན་ལ་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་མ་གོ་
བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཚེན་པོ་ལ་དགག་བ་སྣོ་བ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྷན་པ་རེ་ཞིག་སོང་ལ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གང་དུ་འགྲོ་སའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་བཀག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དགག། རྣམ་གྲངས་
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་“འགྲོ་བ་སྤྱིར་དགག། འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
བའོ། །དང་བོ་ནི། གལ་ཏེ་གང་དུ་འགྲོ་སའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་འབྲང་གྲང་ལྷས་
བྱིན་འགྲོའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་བྱིན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་
སོ། །དེའི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་གྱུར་ན་སྟེ་བསལ་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་འབྲང་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་གང་སྤྱིར་འགྲོ་བོ་མེད་པར་ནི། ཞེས་བར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །དེ་ལྷ་
ཡིན་ན་གང་འགྲོ་བ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་དེ་གང་ཡིན། ལྷས་པ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་
འབྲུག་པའི་བྱ་བ་འགྲོ་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མི་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་གང་
དང་ལྷན་པས་འགྲོ་བ་པོར་བསྐྱད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྣོ་འོ། །དཔུང་པའི་ཚེ་
འགྲོ་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་
དང་ལྷན་པས་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་འགྲོ་
བའི་བྱ་བ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དང་དུ་རྟེན་དགོས་ན། དེ་ལྷ་

1 ལྟེ

ན་འགྲོ་བ་པོ་ལ་སྟོན་པ་དགག་རྒྱས་པས་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་དེ་
སྤར་བཀག་པའི་སྲིད་དེའི་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་དེ་བརྟེན་པ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་
འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཀག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་སློབ་ནས་དེ་དང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་འགྲོའི་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །འགྲོ་བ་མེད་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་
ལྡན་གྱིན་ལ་འགྲོའི་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། ཁར་བ་མེད་ན་ཁར་བ་ཅན་དུ་མི་བརྗོད་པ་
བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། འགྲོའི་ཞེས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་ནི་མི་འགྲོ་སྟེ་དེ་ནི་འཆད་པར་
འགྱུར་རྟོ། །དེ་ཞིག་ནི་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་པོ་བཀག་ནས་དེ་ནས་གཞན་འགོག་པའི་རིམ་
པ་སྟོན་པའོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་
ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །འགྲོ་བ་པོ་ལས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་གཞན་
པའི་གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་ཡིན་མིན་ལས་གཞན་པ་མི་འགྲོ་
ཡང་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའི་སྟུང་ན། གང་གི་ཆེ་སྟུང་གྱིན་གཅིག་འགྲོ་བ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ་དེ་ཡང་འགྲོའི་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ཅིང་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ཆོག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཆེ་རེ་
ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའི་ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཇི་སྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རྟོ། །དེ་ནི་བྱེད་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་དོན་

གྲིས་སྣོང་པའོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཚོལ་
བ་གང་གི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ། འགྲོའི་
ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོའི་ཚིག་གི་
དོན་དུ་ཡོད་པའི་སྣོན་ས་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པོ། །

དེ་ནི་བྱེད་བ་པོའི་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་ཚིག་དོན་གྲིས་སྣོང་
པའོ། །འདི་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་བྱ་བ་དེ་རང་མཚན་གྲིས་སྲུབ་
ན་ཚིག་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྲིས་སྣོང་པར་སྲར་བཤད་བ་
བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་དང་འགྲོའི་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའི་ཞེས་པའི་རག་འདི་
གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོ་པོ་ཉིད་གྲིས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། རྟེན་པའི་
འདེགས་འཛོག་གི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རིགས་མ་ཐུན་གཉིས་གཉིས་དུས་རེར་ཡོད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་བ་སྟེ་བརྗོད་པའི་
འགྲོ་བ་དེ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་
གཉིས་པོར་འགྱུར་པོ། །དེ་འདོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྲ་མ་བཞིན་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱིན་འགྲོའི་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་ཡོད་པས་
འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐ་སྣང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གང་ལ་ཡོད་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་དབྱུང་ཟེན་པས་དེ་ནི་གྲི་ནའོ། །དེ་ཞིག་ཅེས་སོགས་དེ་
རྣམས་གྲིས་ནི་འདི་འགྲོ་ཞེས་པའི་གང་འགྲོ་བའི་འགྲོ་མཁན་དོ་པོ་ཉིད་གྲིས་ཡོད་པ་

བཀག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། དང་པོའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་དགག། །འགྲོ་སའི་ལམ་ཡོད་པ་
 དགག། །འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དགག། །ཐ་མའི་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་དགག། །གནས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །འགྲོ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་ལྷ་ས་བྱིན་
 ལྡོད་པ་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ནའང་ཡོད་ས་གསུམ་
 ལས་མི་འདའ་བས་འགྲོ་བ་མཐར་བྱིན་པའི་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ་དེ་ལ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སོན་པའི་མ་སོང་བ་ལའང་
 འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་བཤོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འདས་མ་
 འོངས་ཀྱི་སོང་མ་སོང་མ་ཡིན་པའི་བཤོམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་
 ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ན་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་དང་དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་པོ་
 གཉིས་སུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མ་
 གཟིགས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་ཡོད་
 དུ་རྒྱག་ཀྱང་འགྲོ་རྩོམ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པའོ། །ད་ནི་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་ལམ་ཉིད་
 དགག་པར་བྱ་ཞེ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་སྤྱིར་ལ་ལྷན་བྱིན་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ན་
 གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་འགྲུར་བ་བཤོམ་པའི་ལམ་མེད་ཅིང་སོང་བ་ཡང་མེད་པའི་
 སྤྱིར་དེ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ཆེ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་མ་
 སོང་བ་ཡོད་ལ་དེར་འགྲོ་བ་རྩོམ་པོ་ཞེ་ན། མ་སོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་
 པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལམ་གསུམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་མོད་ཀྱང་ལམ་གསུམ་ནི་ཡོད་ལ་འགྲོ་བ་མེད་ན་འདི་རྣམས་མི་རླུང་འོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ཡོད་ན་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་དེ་སོང་བ་དང་། གང་དུ་ད་ལྟར་བར་གྱུར་བ་ནི་བགོམ་པ་དང་གང་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་ན། གང་གི་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ན། སོང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་མ་སོང་བ་ཡང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དུས་གསུམ་རྟོག་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། དེས་ན་དེ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་འགྲོ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་དེ་སྤང་སྟུན་དང་པ་རོལ་རྩེ་རོལ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་གནས་པ་ཡོད་པས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་སྟོད་དེ་དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཡང་སྟོད་པ་མིན་ཏེ་ལྷས་ཕྱིན་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ནི་སྟོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་གྲུ། འདི་ཡང་བྱ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྟོད་པ་པོར་གྲུབ་ཐེན་ནས་སྤྲུང་ཡང་སྟོད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་སྟོན་ནོ། །འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་དོན་གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྟོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་མི་སྟོད་པའི་སྟོན་རོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་ཡིན་མིན་ལས་གཞན་པ་མི་སྟོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་སྟོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་

ཞིག་འགྲོ་བོ་སྤྲོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་རྗེ་སྣང་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་ཞེས་པ་མི་འགྲུར་ཉེ།
གང་ཆེ་སྟེ་གང་གི་སྤྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཚིག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་
འཐད་པར་མི་འགྲུར་བ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་སྤྲོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དེ་ལ་
གནས་པ་དང་འགལ་བའི་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འགྲོ་བ་པོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་ཉེ་འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ན་གནས་པ་ཚོམ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་པོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ལྡོག་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་བགོམ་པ་ལས་ལྡོག་པར་མི་
འགྲུར་ཉེ། བགོམ་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་བགོམ་པ་
ཚོམ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དེ་ལ་སྤར་ལྟར་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོང་བའི་ལམ་
ལས་ནི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་མིན་ཉེ་དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་སོང་བའི་
ལམ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མིན་ཉེ་དེར་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡི་
སྤྱིར་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་པོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །ལམ་གཞན་གཉིས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ་བགོམ་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ལྟ་བུ་ནི། གལ་
ཉེ་འགྲོ་བའི་འགྲན་རྒྱ་གནས་པ་མེད་པས་འགྲོ་བ་མེད་ན་འོན་འགྲོ་བ་བྱུབ་པར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་དུ་གནས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་བྱུབ་པས་འགྲོ་བ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྤྱིར་གནས་པ་ནི་པོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་འགྲན་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འགྲན་རྒྱ་
ཡང་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་པ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་བཞོད་པའི་འགྲོ་བ་ནི་འགྲོ་བ་
བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་བཞོད་པའི་གནས་པ་ལ། དེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་སྤྲོད་དེ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་སྤྲོད་འབྲིན་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་དེ་ཞིག་གནས་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ་

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྲུང་དབྱུང་ངོ་། །ཅི་སྟེ་
 འཕྲོ་བ་བཏང་ནས་གནས་པ་རྩོམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 གནས་པའི་འཇུག་པ་སྟེ་རྩོམ་པ་ཡང་ནི་འཕྲོ་བའི་རྩོམ་པ་འགོག་པ་ལ། སོང་ལ་འཕྲོ་
 བའི་རྩོམ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྲུང་འབྲིན་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་གནས་
 ལ་གནས་པའི་རྩོམ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་འདོན་པ་བསྐྱར་
 ཏེ་སྲུང་དབྱུང་ངོ་། །ཅི་སྟེ་སྟོན་གྱིན་གནས་པར་གྱུར་ནས་གནས་པ་ལས་ལོག་པ་ན་
 འཕྲོ་བ་རྩོམ་པས་གནས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་ན།
 གནས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་ནི་འཕྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་འགོག་པ་ལ་བགོམ་ལས་ལྡོག་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྲུང་འབྲིན་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་གནས་
 བཞིན་པ་ལས་མི་ལྡོག་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་བཅད་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྲུང་
 དབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡི་སྤྱིར་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་འཕྲོ་བ་འགྲུབ་པར་ག་ལ་
 འགྱུར།

བཞི་བ་ལ་གཉིས། འཕྲོ་བ་པོ་དང་འཕྲོ་བ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ཏེ་
 དགག་པ་དང་། འཕྲོ་བ་པོར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་
 བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲོ་བ་དང་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྣམས་ལམ་གསུམ་
 མམ་འཕྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་རུས་
 གྱུར་སྟེ་སྤྱིན་གོམ་པ་འདོར་བ་མཚོང་ནས་དེ་འཕྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་
 འཕྲོ་བ་པོ་དང་འཕྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྟས་བྱིན་གོམ་པ་
 འདོར་བའི་འཕྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་གོམ་པ་འདོར་མཁན་གྱི་ལྟས་བྱིན་གཉིས་རང་བཞིན་

གྲིས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་
 བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་དེ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ལ་
 འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ངོ། །ཡང་
 རི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་འགྲོ་བ་པོ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་གྲེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་སྟེ་བྱ་བ་
 ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པས་འདི་ནི་བྱ་བ་དང་འདི་ནི་གྲེད་པ་པོ་འོ་
 ཞེས་ཁྱད་པར་དགྲེ་མི་རུས་པར་འགྱུར་ན་གཅོད་པའི་བྱ་བ་དང་གཅོད་པ་པོ་ནི་
 གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་འཕེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་འོ་བོ་ཉིད་གྲིས་
 གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་ན། དེའི་ཆེ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་
 དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པར་གསུང་དུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་ཡང་མིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་
 ཐལ་བ་བརྗོད་པ་འཕེན་ནོ། །རང་མཚན་གྲིས་སོ་སོར་གྲུབ་ན་རག་ལས་པ་མི་འཐད་
 པའི་རྒྱུ་སྣམ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་གྲེད་
 པ་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ་དེ་
 གཉིས་བརྗོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་
 ཡང་དེ་གཉིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གྲེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་
 གཅིག་པ་དང་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་
 མིན་ན་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་སྟོས་ཤིག་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་

ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཚད་མས་རྣམ་པར་
བཅད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡུང་གསུམ་སྒོ་རོང་ཡང་ལྡོག་དགོས་པ་ལ་
འདིར་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་འཇིན་པ་འདི་རིེ་ལྟར་
ཡིན་སྟམ་ན། དངོས་མིང་སོ་སོས་གོ་བྱ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་གཅིག་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་
མེད་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་སྟམ་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་
“ཚད་མས་ཁེགས་ནས་དོགས་པ་དེ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གནས་མ་བྱ་པས་གང་ཟག་
རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་སྒྲིབ་པ་ཡང་དེ་ལ་དབགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ལྟས་བྱིན་འགྲོའི་ཞེས་བྱ་བར་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
གསལ་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་པོ་ཚིག་སྒྲུབ། །བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་པོ་
ཡིན་པས་ཚིག་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་གང་གིས་
འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པར་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་པ་དེ་འགྲོ་བ་མིན་པ་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་མི་
འགྱུར་བའམ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྒྲ་
རོལ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དེ་ལམ་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། ལྟས་བྱིན་གང་
ཞེག་དོན་གཞན་པའི་སྐྱོང་དམ་སྐྱོང་བྱེད་གང་ཞེག་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྒྲ་རོལ་དུ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

1 ཚད

འགྲོ་བ་པོར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྡུ་བྱི་བ་དགོས་པ་འདི་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་མོ་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་མིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 དཔེར་ན་ལྷ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྷ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྡེ་རོལ་ན་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་
 འཐད་ལ་ཡོད་ན་སྐྱར་སྐྱེ་མི་དགོས་པོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་འགོག་པ་
 བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་པོར་འཛོག་རྒྱུའི་ལྷ་ས་བྱིན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྐྱེས་པའི་སྡེ་རོལ་དུ་
 མེད་ན་དེ་འགྲོ་བར་མི་འཐད་ལ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོར་བྱུང་བའི་བས་སྐྱར་འགྲོ་མི་
 དགོས་ཤིང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོར་བྱུང་བའི་ནས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་ན་འགྲོ་བ་པོར་
 འཛོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པས་སྡུ་བྱིར་བྱུང་དགོས་སོ། །

སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་སྡར་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་
 བཀའ་པ་དང་སྐྱོས་སོ་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་
 འོན་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་གི་འོན་དུ་མེད་པ་འགོག་པས་འདི་དང་ཁྱད་པར་
 ཚེསོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་འགྲོའོ་སྟུམ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མཛོན་
 པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་དེ་
 འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ལ་ཞིག་ལ་འགྲོ་
 པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སྡར་བཞིན་
 རྒྱོན་པའི་སྐྱོན་དང་བྱ་བ་གཞན་མ་བཀའ་པ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་

བར་ཁས་སྒྲངས་བས་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་
 ཅེས་འཆད་མོད་ཀྱང། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་པ་ནི་སྲར་དང་འབྲེལ་བྱ་བ་དོན་གཞན་ལ་
 ཐལ་བའི་གཞོན་པ་བསྟན་ཞིང། འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་རོལ་པོ་མི་འདོད་པ་འཕེན། བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་དག་
 མེད་དོ། །སྲ་མ་རྣམས་གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་འགྲོ་བ་བྱ་བར་ཁས་མི་ལེན་པར་
 འགྲོ་བ་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལས་སྤྲུལ་སྒྲངས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། འགྲོ་བ་པོར་རྣམ་འདོག་གི་བྱ་བ་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་
 བརྟགས་ནས་འགོག་པར་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་པོ་ཚིག་སྐྱེ་བ་དང་
 གཅོད་པ་པོ་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དགག་པར་
 བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་ནི་སྲར་བཤད་ལ་ཡིན་
 དང་མ་ཡིན་གྱུར་བ་ནི་ཆ་འགྲུབ་ཞིག་ལ་སྣོས་ནས་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲུབ་ཞིག་ལ་སྣོས་
 བས་མིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་གཉིས་མ་ཡིན་དུ་ཡང་བཤད་དེ་དོན་
 འབྲེལ། །འགྲོ་བ་ནི་འདིར་འགྲོ་བ་སྟེ་བསྟོན་པར་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི་སོང་མ་
 སོང་བགོམ་པ་ལ་བྱུང་རྟེན་ལྷ་མི་ཏ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་
 གྱུར་བ་ནི་བསྟོན་པར་བྱ་བ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གཉིས་ལ་འང་དེ་ལྟར་སྐྱུར་རོ། །ཚིག་གསལ་
 ལས་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་མིན་དུ་གྱུར་བ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་
 དེར་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་རབ་བྱེད་བརྒྱན་པ་ནས་སྐྱོན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སྲིད་དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་ན་འགྲོ་བ་སོ་དང་བགྲོད་པར་བྱ་
 བ་དང་འགྲོ་བ་རྣམས་མི་རྣེད་པ་དེའི་སྲིད་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་སོ་དང་བགྲོད་
 པར་བྱ་བ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འདི་ག་རྟེན་ནི་ཤས་ཆེར་བྱ་
 བ་མང་སོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་དངོས་སོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 བར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ན་བྱ་
 བྱེད་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྲུང་བས་འགྲོ་འོང་ལ་རང་
 བཞིན་འགོག་པ་གསུངས་སོ། །ཡུལ་འདི་ནས་པར་ལ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་ན་
 གནས་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལོགས་
 ལུ་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་ཐབ་མོའི་དོན་རྟོག་
 གོ་ཉི་ཆེས་བསྐྱབས་སོ་སྣམ་པ་དགག་པའི་སྲིད་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་སྲིད་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྣོང་བ་སྤོགས་ཅམ་སྣོས་ན། རྒྱ་ཆེར་རོལ་
 བ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་ལྷ་གུ་རི་བཞིན་ཏེ། ས་བོན་གང་ཡིན་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་
 ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་ས་བོན་ཉིད་ལྷ་གུ་རི་པར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་ལྷ་གུ་ས་བོན་
 ལས་གཞན་ཞེག་ནས་ཚུར་འོང་བ་བཀག་གྱེ། ལྷ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྲུང་བ་ལས་
 དེ་ལྟར་མིན་པས་ལྷ་གུ་རི་དུས་ནའང་མི་འདི་ག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མིན་ལ། སྲི་

1 ག

མ་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་
ལས་དེ་ལྟར་མིན་པས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ལོ། །

རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་ནི་སྣང་མོད་གྱི། །རྒྱ་དེ་འཕོས་པར་དམིགས་པའང་
ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་དེ་མེད་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྟག་མེད་ཆད་
བ་མེད། །ཅེས་པས་ནི། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཏབ་པའི་གཞི་ལ་
སྣང་བ་ན་རྒྱ་དེ་དེར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་རྒྱ་ལས་གཞན་ནས་ཀྱང་དེ་འོངས་པ་མིན་
བ་དཔེར་བྱས་ནས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་གང་ནས་ཀྱང་
མི་འོང་བ་དང་རྒྱ་འགག་པའི་ཆེ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་
གསུངས་སོ། །

མེ་འོང་ངོས་དང་འབྲུ་མར་སྣོད་རྣམས་ལ། །བྱད་མེད་ཁ་བཞིན་བརྒྱན་པས་
བལྟས་པ་ན། །བྱིས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་ནས། །འདོད་པ་ཚོལ་བའི་སྲིར་ཡང་
ཤིན་ཏུ་རྒྱབ། །བཞིན་ནི་དེར་ཡང་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་ནི་ནམ་ཡང་
བཞིན་མི་རྙེད། །ཚོངས་པ་དེ་དག་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པས་ནི་བྱད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མེ་འོང་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཤར་བ་ན་བྱད་ཉིད་དེར་འཕོ་ཞིང་མི་འགྲོ་ལ། །བྱད་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་གཟུགས་
བརྟན་འོང་བ་ཡང་མིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྣ་མ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་
ཏེ། སྣར་གཞུང་ནས་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་ནི་རྐང་པ་འདེགས་འཇེག་གི་འགྲོ་འོང་བཀག་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་མཚོན་པ་ཅེས་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་འོང་
བཀག་པའི་དོན་ཡང་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་

ལུང་སྐྱོར་མཛད་དོ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཆེ་སྤྲིག་མེད་སྟོབས་བཅུ་
ལྷན་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཉིང་འཛིན་མཚོག་འདི་འཆད། སྲིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལས་
ལྷ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སྲུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་
དེ། ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཚུ་ཤིང་འབྲ། སྐྱུ་མ་ལྷ་བུ་ནམ་མཁའི་སློབ་འབྲ་
སྟེ། རྒྱ་ཡི་རྩ་བ་འབྲ་ཞིང་སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན། མི་འགའ་འཛིན་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་
ནི། འཛིན་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགོ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་ནི་
སེམས་ཅན་ལ་འཛིན་རྟེན་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགོ་བའི་
རང་བཞིན་བཀག་སྟེ་བཅའ་ན་དེ་དག་མི་རྟེན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེ་ཡི་ཆེ་ལས་བྱེད་མཁན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་མཁན་མེད་པས་ལས་འབྲས་
མི་རུང་ངམ་སྣམ་པ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་དུ། ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་རྟེན་མི་
ཟ། འཕལ་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྤྲིན། རྟག་པར་མ་ཡིན་ཆད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། ཉེ་ཡང་བྱས་ནས་
རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། འཕོ་བ་
མེད་ཅིང་སྤྱིར་ཡང་འོང་བ་མེད། བམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། འདི་
ན་ལྷ་གནས་འཇུག་པ་དག་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ལས་བྱས་ཞེས་པ་ནི་འཕོར་
བ་ཞེས་པས་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱུང་གི་བར་དུ་གནས་པ་མེད་པས་ནི་རྟག་པ་
འགོག་གོ། ཉེ་ཡང་ཞེས་པས་བྱས་པ་རྟེན་མི་ཟ་བར་བསྟན་ཏེ་ཆད་པ་འགོག་
གོ། གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བ་འགོག་པའོ། སྤྱིར་ཡང་འོང་བ་
མེད་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱུང་ཟེན་ནས་སྤང་ཡང་མི་འབྱེན་པའོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱབ་

ཅིང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པས་ན་ཡོད་མེད་མིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མེད་གྱི་
མཐར་ལྷ་བའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དག་པ་སྟེ་སྟོལ་བ་མིན་འོ། །དཀོན་མཚོག་
བརྟེན་གསུམ་ལས་ཀྱང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གར་དོང་གར་ནས་ལྷགས། དེ་དག་གིས་
སྦྲས་པ་བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་གར་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་གར་ནས་ཀྱང་འོང་བ་
མེད་པའི་སྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་འདི་འབྲ་བའི་གསུང་རབ་གར་ཟག་དང་ཚོས་
ལ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བའི་མིག་ཡིན་པས། སྟོན་ལ་འདིའི་
རིགས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མན་དག་དེས་གསུང་རབ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་སོ་གར་ཡིན་ཏེ་དང་¹འགྲོ་སའི་ཡུལ་དར་དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཚམ་མིན་པར་དེ་ན་²
རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པར་
བྱས་ལ། དེ་ནས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟར་
ཡོད་པ་ལ་སྲར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོ་དུ་མ་ནས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་
ཚུལ་རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་³མར་དབྱུད་ནས་རིགས་པས་འགོག་
པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོའི་རྣམ་གཞག་གར་ཡང་མི་
འཐད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཚེད་ཡིན་གྱི་འགྲོ་འོང་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པའི་

1 རང
2 དེན
3 ཏུ

ཆེད་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་སྤར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་སློབ་དེ་གནས་འཕོས་ནས། རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བྱེད་དེ་དག་འཐད་དོ་སྟུང་དུ་ངེས་པ་འཛོངས་པ་དགོས་སོ། །

དེ་ནི་བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་སོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གསལ་ལས། །འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་སོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ་པན་ཚུན་སྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བོ་འགྲོ་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་བོ་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྐུར་བ་འདིའི་དོན་ནོ། །དང་སོ་མངོན་དུ་གྲུང་པའི་འགྲོ་འོང་རགས་པ་དང་དེ་ནས་འདི་གཞེན་སྤྲོ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐུར་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆེ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་བ་དང་། །འགག་པའི་ཆེ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ལ་རིགས་པ་འདོན་པ་སློས་ནས་སྐྱང་ཞིང་བྱ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྟོན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བར་ཡང་འགྱུར་ངོ། །འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་ལྟའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཆོས་དང་གང་ཟག་

སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། དངོས་སོ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་
དང་། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་དང་། དུས་གྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོས་གསུམ་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་དང་།
དེ་ལ་བདག་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཚོས་བདག་དགག། །ཕྱང་པོ་ལ་ཚོས་བདག་
དགག། །ཁམས་ལ་ཚོས་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་
བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ཕྱང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྩོགས་སྣ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་སྟན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་
བ་གལ་ཏེ་ཡང་འགོ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུམ་ཡོད་པ་མིན་མང་གྱི་དེ་ལྟ་བུར་གསུང་
རབ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཁས་ལྷན་དགོས་ཏེ་
ཚོས་མངོན་བ་ལས། ལྟ་བ་དང་ཉན་བ་དང་སྟོམ་བ་དང་སྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་རེག་
པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་སོ་ནས་ཡིད་གྱི་དབང་སོའི་
བར་དུག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་སྟོན་ཡུལ་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་
སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་བ་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་བརྟམ་པར་བྱ་བ་དང་སྲུང་བར་བྱ་བ་
དང་རེག་པར་བྱ་བ་དང་བསམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་དུག་ཏུ་གསུངས་
སོ། །

དེས་ན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་བར་བསྟན་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་

རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་བསྟན་ནོ། །ལྟ་དང་ཞེས་རེ་རེ་ནས་མིང་སྟོན་པས་གངས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་དུག་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་མ་སྟོང་དུ་ཡང་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལོ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རེས་གཟུང་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་སྟེ་འགའ་ཞིག་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུའི་ཚོས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག། །རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་དགག། །ལྟ་བུའི་ལས་དང་བྱ་བ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག། །བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་མི་ལྟ་བུའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྟགས་ལ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ། མ་རེས་པ་སྲང་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་པར་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ་བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་ཡོད་ཅེས་མིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་མིག་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་ཉིད་རང་གི་བལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགའ་བའི་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རི་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དེ་དཔེར་ན་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་

ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བས་རང་ལ་མི་ལྷ་བར་
མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྷ་ལ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཁྱད་
བར་མེད་དེ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྷ་མི་ལྷ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའོ། །

བྱད་རྟ་སྤྲ་ལི་ཏ་ལས། ལྷ་ལ་རྒྱན་དང་མེ་ལ་ཚ་བ་དང་སྤྲ་ལའི་མེ་ཏོག་ལ་རྩི་
ཞེས་པ་མཐོང་ན་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་ལས་ས་དང་རྒྱ་དང་གོས་ལ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་ཐོག་མར་མིག་ལ་
དམིགས་ནས་དེ་ནས་གཟུགས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་
སྤྱིར་གཟུགས་ལ་ཡང་མི་ལྷོ་ཞེས་འགོག་སྟེ་ཡང་བརྒྱ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་
གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐོག་མར་བདག་ལ་སྤྲང་འགྱུར་ན། མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་
ནི། ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་འདྲིན་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་དོན་གཅིག་
ཏུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ནི་རང་མི་སྲེག་གྱང་གཞན་སྲེག་པ་བཞིན་དུ་
རང་ལ་མི་ལྷ་ཡང་གཞན་ལ་ལྷ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྤྲུམ་ན།
ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་མེ་ཡི་དབེ་བཀོད་པས་ནི་
སྐྱབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་དབེ་དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་དོན་ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤར་ལན་བཏབ་པ་སྟེ་སྤྲུན་སྤྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། སོང་དང་
མ་སོང་བཀོམ་པ་ཡིས་ཏེ་དེ་གསུམ་ལ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་བསྲེགས་པ་ལ་མི་
སྲེག་ཅེས་པ་དང་བལྟས་པ་ལ་མི་ལྷ་ཞེས་སོགས་དང་རེ་ཞིག་སྲེག་པོ་མི་སྲེག་ཅེས་
པ་དང་རེ་ཞིག་ལྷ་པོ་མི་ལྷ་ཞེས་སོགས་གྱང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
རང་ལ་མི་ལྷ་བ་ལ་གཞན་ལ་ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་རང་དང་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་བུ་ལྟ་བར་
 གྲེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཆེ་མི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བར་གྲེད་པ་ཉིད་མི་རིགས་པའི་སྲིད་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་ན་མིག་ནི་ལྟ་བར་གྲེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རྩི་
 ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདིར་མིག་ནི་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་ན་ལྟ་བར་གྲེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་མིག་ལྟ་བའི་གྲེད་པ་
 བོ་ལོ། །དེ་ཡི་ཆེ་གྲེད་པ་ལོ་མིག་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་མིག་ལྟ་བའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གང་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བཏགས་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་ལྟ་བའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ནི་སྤང་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དང་དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བར་གྲེད་པ་ལོ་
 ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མིན་
 པ་ཡང་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་དེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲེལ་བའི་སྲིད་ལོར་མོའི་ཆེ་མོ་
 བཞིན་ནོ། །གང་གི་“ཆེ”¹ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་
 མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་ལྟ་བས་ལྟ་བར་གྲེད་ཅེས་བྱས། །དེ་ནི་རྩི་ལྟར་རིགས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དང་སྦྱར་རོ། །གང་ཆེ་ཞེས་པ་བཞི་སྤང་བཀག་པའི་
 དོན་བསྐྱར་སྤང་བས་བཤད་ལ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ།
 གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་གྲེད་པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་སྤྲིས་པ་ནི་གྲེད་པ་
 ལོ་མིག་ལ་བྱ་བའི་“སྤོན”²བརྗོད་ནས་ལྟ་བར་གྲེད་པས་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་
 ལ་ལྟ་བ་ན་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་མི་ལྟ་བ་མིན་ནོ། །

1 ཆེ
 2 སྤོན

གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ལྷ་ན་ལྷ་བ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ཡི་ཚེ་ལྷ་བར་བྱེད་པས་མིག་ལྷ་བའོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་རི་ལྷ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ལྷ་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དུ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བར་བྱེད་པས་ཞེས་པའི་
 ཚིག་དེའི་དོན་དུ་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་བཞིན་
 དུ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོག་ན་ལྷ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷ་བ་པོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱོན་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་ལྷ་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་
 འདོད་གྱི་སྲ་མ་ལ་མི་འདོད་ན་ལྷ་བས་ལྷ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ་ལྷ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྔར་
 བར་འདོད་ནས་ལྷ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་འདོད་ན། ལྷ་བ་
 ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱ་བ་མེད་པས་ལྷ་བ་མིན་པ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྷ་བར་
 བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་ཀ་སྟེལ་ནས་བཤད་དོ། །

འདིར་གསུགས་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྷ་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 དུ་གསུགས་ལྷ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། ལྷ་བའོ་ཞེས་པའི་“ཚིག་¹
 གི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་མིག་ལ་ཡོད་ལ་གསུགས་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་
 དེ་ལས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་དགོས་ཤིང་སྐྱུན་མོང་དུ་བྱ་བ་གཅིག་ཉེན་པ་འགལ་
 བར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ཚོས་
 ཅོམ་ཞིག་བྱ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོན་ནས་འགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅུང་

1 ཚིག

ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་སྟེ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མིག་བྱ་བ་
 དང་འབྲེལ་བས་ཡུལ་མི་སྣོད་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་སྣམ་དུ་སེམས་
 སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྣང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅམ་ཡང་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དང་བུལ་བའི་སྲིད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་
 སྣང་དུ་ཡོད་མེད་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་ཅམ་པོ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཁས་ལོང་
 ལ། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་སེམས་ན་ནི་བྱ་བ་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་
 ཆོས་ཅམ་པོ་ཡང་མེད་དེ་བརྒྱ་བ་ལས། བྱ་བ་དང་ལྡན་ཉག་པ་མེད། །ཀུན་ཏུ་འགོ་ལ་
 བྱ་བ་མེད། །བྱ་བ་མེད་པ་མད་དང་མཚུངས། །བདག་མེད་ལ་ཁྱོད་ཅིས་མི་
 དགལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡི་སྲིད་གཞན་གྱི་ལུགས་འདི་དབྱ་མ་བ་ལ་གཞོད་
 རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་” །ཞེས་¹ཆིག་
 གསལ་ལས་འཆད་དོ། །འདིར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་ལྷས་
 འྱིན་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་མིན་གྱི་མིག་དང་ལྷས་འྱིན་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ཅམ་ཞིག་མིན་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་
 ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ནི་དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་མཉམ་
 ཡིན་པས་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྲེད་དོ། །པ་རོལ་བོས་མིག་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་
 པའི་སྐྱོན་ས་གཟུགས་ལྟ་བ་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་སྣང་སྐྱབ་པ་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་
 སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དེའི་སྲིད་ཞེས་པའི་དོན་ཐ་སྣང་དུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་

1 ཞས

བཀོད་པས་ན། ས་རོལ་ཤོལ་གྱུ་བ་པའི་དོན་དེའི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་གྱུ་བ་པ་འདི་ཡི་
དཀོངས་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་། ཁོ་ལོ་ཅག་དགག་གྱ་འགོག་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་གྱི་མི་སྐྱབ་པས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་མི་འགོད་པས་སྤར་གྱི་
བཀག་པའི་དོན་དེ་མི་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་པ་རོལ་
ཤོལ་གྱུ་བ་པས་ཚོག་ཅེས་པ་ཡང་དེའི་ཚད་མས་གྱུ་བ་པ་དགོས་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་
གྱིས་མི་ཚོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བས་ན་ལྷ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ལྷ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདིས་
མིག་ལྷ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་ལྷ་བར་
བྱེད་པས་ན་ལྷ་བའོ་ཞེས་ལྷ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདིས་མིག་ལྷ་བའི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ཉེ་དེས་ན་མིག་བྱེད་པ་པོར་བཞག་ནས་ལྷ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་
བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་བྱེད་བར་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་མིག་འདིས་
ལྷ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་འདི་ཡང་རང་སྤེ་ལྷར་རྣམ་ཤེས་སམ་གཞན་
སྤེ་ལྷར་བདག་ཡིན་ཡང་རུང་སྤེ་དེ་ཡོད་པས་ལྷ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་ལྷ་བ་ཡང་
གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤར་ནི་དཔེར་ན་ཤིང་འདི་སྤུས་གཙོད་ན་ལྷ་རེས་གཙོད་ཅེས་
ལྷ་རེ་གཙོད་པ་པོར་སྐྱབ་བ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་ལ་སྤུས་ལྷ་ན་མིག་གིས་ལྷ་ཞེས་མིག་
ལྷ་བ་པོར་ཁས་སྒྲངས་ལ། འདིར་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ལྷ་རེས་ཤིང་གཙོད་ཅེས་ལྷས་
བྱིན་གཙོད་པ་པོ་དང་ལྷ་རེ་བྱེད་པར་སྐྱབ་བ་བཞིན་ཏུ་བདག་གས་རྣམ་ཤེས་གང་ཡང་
རུང་བས་མིག་འདིས་གཟུགས་ལ་ལྷའོ་ཞེས་བདག་གས་རྣམ་ཤེས་ལྷ་བ་པོ་དང་མིག་
ལྷ་བའི་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་སྤར་མིག་ལྷ་བར་སྐྱབ་པ་འགོག་པའི་ཚེ་ལྷ་དེ་རང་

གི་བདག་ཉིད་ལྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སུན་ཕྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
ལྟ་བུ་ལོ་གཉིས་ལོ་འང་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་སུན་ཕྱང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ལྟ་
བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟེ། །ལྟ་བས་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་
བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་རི་ལྟར་གྲ། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །འདིར་མིག་ལྟ་བུ་ལོ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞག་ནས་བདག་གས་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཅམ་
ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སུན་འབྲིན་མཚུངས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ་ལྟ་བ་
ལོས་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་ཐལ་བའོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དེ་དེའི་ལས་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྲིད་ལྟ་བུ་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འཇུག། དེ་ལ་ལྟ་
བ་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལ་མི་འདའ་བས་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་ལ་
ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བུ་ལོ་འདོད་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་བྱུབ་པ་
ཞིག་ལྟོས་སམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་དང་ལོ་ལྟར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་བྱུབ་ཟིན་ནི་སྐར་
ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པས་ཡང་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་རང་མཚན་
གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཞི་བྱུབ་ཟིན་སྐར་ཡང་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་སྐྱོན་འོང་སྟེ་སྐར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟོས་པར་འགལ་ཏེ་
རི་བོང་གི་དུ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལྟ་
བ་ལོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གྲང་རོ་ཞེས་པས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་མ་ཟད་མ་
ལྟོས་པའི་ལྟ་བུ་ལོ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྲིད་ནམ་མཁའའི་མེ་

ཏོག་བཞིན་འོ།¹ །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ཅན་གྱི་
བ་གཉིས་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་ཅན་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་འགོག་སྟེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་བ་དང་དོན་འབྲས་བུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལོ། གང་གི་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་དེའི་ཆེ་ལྟ་བུ་ལོ་མེད་ཅན་རྒྱ་མེད་པའི་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་དག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྟ་བུ་ལོ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྲུག། འདིར་སྐྱེས་པ་གལ་ཏེ་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེ་ལ་ལྟ་བུ་དང་བལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ་གསུམ་
འདུས་པ་ལས་རེག་པ་ཟེག་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ཞིང་རེག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་
བ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ་ཡིན་འོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་པ་དང་མ་དག་
ལ། ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་གཞན་གསུམ་ལ་མེད་
ཅིང་། འགྲེལ་བ་འདིར་ཡང་དེ་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་
ལྷགས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་ཚིགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་དང་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་
མི་འགྲིག་པས་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱེད་བར་གསལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འབྱུང་ནའང་
ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རེག་པ་

1 ཅ

དང་ཚོར་བ་དང་སྲིད་པ་བཞི་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདིར་སྲིད་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཡོད་དེ་ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་
སྲིད་པོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་
པ་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་ཁྲོད་གྱིས་ལྟ་བའི་བཀག་ན་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་
བཀག་པས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྲིད་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
ཉན་པ་དང་སྣོམ་པ་དང་སྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་གྱིས་
སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
སྣོམ་པ་པོ་དང་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་དང་སྲོང་བ་པོ་དང་སྲུང་བར་བྱ་བ་དང་རེག་པ་པོ་
དང་རེག་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་པ་པོ་དང་བསམ་པར་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གིས་རྣམ་པར་བཤད་ཅེ་ན། ལྟ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་ཇི་ལྟར་ལྟ་
བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་སོགས་ལྟ་དང་ལྟ་བ་པོ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་དང་བལྟ་བར་བྱ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ཉན་
པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་དང་སྣོམ་པ་རང་གི་དང་སྲོང་བྱེད་རང་གི་དང་རེག་བྱེད་རང་
གི་དང་སེམས་བྱེད་རང་གི་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་སོ་བྱུག་།¹ཚམ་གསུམ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པ་དེ་ཡང་རྟོག་གོ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབས་སོ་སྐྱམ་པ་དགག་པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་བཀག་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྒྲོར་བའི་སྤོགས་ཅམ་སྒྲོས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་གང་དག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་འདི་དག་ལ། རྟག་པ་ཉིད་དམ་བཟན་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ལོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་གྱི་སྐྱུ་མ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །སྐྱུ་མར་བྱས་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །སེམས་ཚིངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གྱིན་ཞིག་ཡོད་དོ་སྐྱམ་དུ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་ལྟ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཡིད་གྱིས་ཚོས་རྣམས་མི་ཤེས་ཏེ། །གང་དུ་འཇིག་རྟེན་མི་འཇུག་པ། །འདི་ནི་བདེན་པའི་མཚོག་ཡིན་འོ། །གང་དུ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་མཐོང་བར། །འདྲེན་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་མཛད་པའི། །ས་དེ་དོན་དམ་འཛིན་པ་ནི། །ཉེ་བར་བརྟགས་པ་རྒྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ནི་མིག་ནས་ཡིད་གྱི་བར་བྱུག་གིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོར་བ་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་འགྱུར་གཞན་ལས། ད་ནི་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་ལོ། །དབང་སོ་

1 ཚན
2 ཉིད

དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པར་
བསྟན་པའི་ས་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་མོ་
ཞེས་བསྟན་འོ། །

དེ་བཞིན་དུ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འདིར་
སྐྱེ་ཡང་། །གཟུགས་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་མ་ཡིན། །གཟུགས་ནི་མིག་ལ་འཕེ་བའང་
མིན། །བདག་མེད་མི་སྡུག་ཚོས་འདི་དག། །སྐྱར་ཡང་བདག་དང་སྡུག་ཅེས་
བཏགས། །མེད་ལ་ལོག་པར་བཏགས་པ་སྟེ། །དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་། །རྣམ་ཤེས་འགག་དང་འབྱུང་བ་ལས། །རྣམ་ཤེས་ཟད་དང་འཕེལ་བར་
མཐོང་། །འགར་ཡང་འགྲོ་འོང་མེད་སྟོང་དང་། །རྒྱ་འབྲ་རྣམ་འགྲོར་བ་ཡིས་
མཐོང་། །ཞེས་པས་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཡང་དབང་པོ་
དང་ཡུལ་པན་ཚུན་དུ་མི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་འགག་གྲེད་པའི་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ལ་
གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་གསུངས་སོ། །

ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་ནི་ཐམས་ཅད་ལྡན་ན་མཐོང་
འགྱུར་ཉེ། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའང་། །མཚན་མོ་རྒྱུན་
རྣམས་མེད་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་ལྡན་དང་གྲལ་བ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱུན་
ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལ་ཚོགས་པ་དེ་གྲལ་ན་མི་མཐོང་བས་ཡུལ་མཐོང་མི་
མཐོང་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་
པར་བསྟན་འོ། །མིག་ནི་སྣང་ལ་བརྟེན་ཉེ་ཡིད་འོང་དང་། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་
གཟུགས་མཐོང་བས། །དེ་ལྟར་ལྡན་ལ་བརྟེན་ཉེ་མཐོང་བས་ན། །དེ་སྤྱིར་མིག་གིས་

ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་རྒྱུན་ཚོགས་¹པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་བས་ན་མིག་ལ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདི་དང་སྡེ་མ་
གཉིས་ཀས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་གོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱ་
གྲག་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་ནམ་ཡང་ནང་དུ་ཞུགས་པ་མེད། །དེ་འགོ་དམིགས་སུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་རྣམས་འབྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུལ་དབང་
པའི་དབང་དུ་འོངས་པ་དང་ལུལ་འཛིན་ལུལ་གྱི་སར་འགོ་བ་མིན་ཀྱང་ལུལ་རྣམས་
དབང་པོས་འོངས་སྟོད་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་དང་གར་དང་རོལ་མོའི་སྐྱ་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །མི་ལམ་ལྟ་
བྱ་མི་མཁས་མོངས་དང་ཆགས་པའི་རྒྱ། །མི་མཁས་ཀྱང་ཏུ་རྟོག་ལ་ཞེན་རྣམས་
བརྒྱག་འགྲུང་ཞིང་། །སྤྱེ་བོ་བྱིས་པ་ཉོན་མོངས་བྲན་བཞིན་བདག་གྲུང་ཉམ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། །འདིས་ནི་རང་གི་སེམས་ལུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་
ཀྱིས་བཅིངས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྲུང་པ་མཐོང་བ་ན། །བདག་ནི་
མཁས་པའི་རིགས་པས་ཚོས་འདི་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རྒྱལ་ཙམ་
ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། །བྱིས་པ་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྲན་དུ་གྲུང་པ་བཞིན་དུ་སྟོད་དུ་ག་ལ་རུང་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྗེས་སོབ་ཏུ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་
ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བར་བསྟན་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་
གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་འཛིན་པ་“པོ”²རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་

1 ཚོགས
2 བ

པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུའི་མིག་ཏུ་འཕགས་པས་བརྒྱལ་བ་ཡིན་པས། མིག་
དེ་རྙེད་པར་བྱས་ལ་གསུང་རབ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུལ་རྒྱལ་གཟུང་བྱ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་འཛིན་གྲེད་དང་གང་
ཐག་རྒྱལ་འཛིན་པ་པོར་འཛོག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་
མིན་པར་ཚོས་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
ཚུལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། རི་ལྟར་བརྒྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་ལས་དང་གྲེད་པ་
དང་གྲེད་པ་པོ་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་
ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ནི་ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་བྱུབ་
བཞིན་དུ་དེ་དང་དེར་སྤང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གྲེད་པ་དང་ལས་དང་གྲེད་པ་པོར་འབད་
མེད་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཚེ་མིག་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ་སྐྱུ་མ་དུ་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱ་སྟེ།
རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་
ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཙམ་འཚོལ་བ་མིན་པས་དབྱུད་ནས་མ་རྙེད་པ་
ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཞེགས་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེགས་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
མི་སྲིད་ན་དེ་ཡི་ཕྱིར་རི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་གྱི་རྣམ་
པར་སྐྱེན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལས་གྱི་རྣམ་པར་

སྤྲོན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་གཤམ། གཤམ་ཉེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་སྐྱབ་
བས་དེ་རི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་
བ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་སོ་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་
བྱུབ་པ་འགོག་གི་མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། དེའི་སྤྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོན་
པ་ཉིད་དུ་བསྐྱད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ་
འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་པའི་ས་མཚམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདིའི་ཡོད་ཚུལ་ནི། ལྟ་བོ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། །ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལྟ་བོ་
ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེས་ལྟག་མ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་གོང་མར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཚེད་ལ་བདེན་པ་
འགོག་ཀྱས་མོད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྐྱབ་
མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ། རབ་བྱེད་འདི་གསུངས་ཉེ་དེ་ནི་
རབ་བྱེད་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པར་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བར་འབྱུང་ཞིང་ཡུལ་རྒྱག་ལ་
ལོངས་སྤོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤོད་པ་བཞིན་དུ་འཆར་
བར་འབྱུང་རོ། །དབང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་བའོ། ། །།

གཉིས་པ་སྤྱང་བོ་ལ་ཚོས་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་

བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱུར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། འདིར་སྐྱུས་པ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་བཀག་མོད་ཀྱང་ལུང་པོ་ལྷ་མ་བཀག་
 པའི་སྤྱིར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ལུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་དགག། །རིགས་བ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ། ཚོད་པ་དང་འཆད་པའི་ཚེ་ལན་གདབ་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག། །ཡོད་མེད་
 དང་འབྲ་མི་འབྲ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག་པའོ། །དང་པོ་བློ། འདིར་ཚོས་མངོན་པ་ལས།
 གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་བཞི་དག་
 དང་འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་
 རྒྱུའི་གཟུགས་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་གཟུགས་
 གྱི་སྐྱེ་མཚེད་ནས་འབྲས་གཟུགས་གྱི་རེག་བྱའི་བར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་
 གཟུགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རང་“མཚན་¹་བར་འདྲིན་པ་འགོག་པའི་དམ་
 བཅའ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་འབྲུང་བ་བཞིན་མི་གཏོགས་པར་ཏེ་
 དེ་དག་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་དམིགས་
 པར་མི་འབྲུང་ལ། དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་
 དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་ཡང་མི་སྐྱང་
 ངོ། །དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་ནི་མ་
 གཏོགས་པར་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་གཟུགས་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་

1 མཚན

བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་སྲིད་རྡོ། །དོན་ཉེ་དངོས་པོ་གང་
 ཞིག་རྒྱ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད་པས་རྒྱ་མེད་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་རུང་
 རོ། །གལ་ཉེ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་རོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཉེ། རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་རོ་བོས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་ལ་མི་
 ལྟོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱར་མེད་དེ་
 རྒྱར་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀས་
 གྲང་བརྒྱུག་བ་འཕེན་པས་དམ་བཅའ་གཉིས་སྐྱབ་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་རང་
 བཞིན་གཅིག་པ་འགོག་པ་ནི་རང་སྡེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མ་གསུངས་ལ་
 རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ན་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པས་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སྲིད་
 རྒྱར་གཞན་སྡེ་བཀག་པའི་རིགས་པ་དང་མི་འབྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགྱུར་བ་རྣམས་གཟུགས་གྱི་རྒྱར་ཏོག་ན་གཉིས་
 ལས་མི་འདམ་བས་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་ན་ཡང་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་ནི་འཐད་པར་མི་
 འགྱུར་ཉེ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱས་སྐར་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་
 རོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་ཡང་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་མེད་ན་དེ་
 གང་གི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་གཉིས་ནི་མན་ཚུན་བསྐྱུ་བའོ། །འདི་རྒྱུན་བརྟག་ཏུ་གསུངས་
 ཟིན་མོད་གྲང་འདྲིར་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པས་གསུངས་སོ། །གལ་ཉེ་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་
 མི་འཐད་གྲང་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། གཟུགས་གྱི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མེད་པའི་

འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ནི་འཕྲད་པར་མི་རུང་ངོ། །རུང་མིན་ཉིད་ཅེས་བརྟགས་
 བས་ངེས་གཟུང་དང་བཅས་པའི་དགག་པ་གཉིས་གསུངས་པས་ནི་དངོས་སོ་རྣམས་
 རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་མི་དམིགས་པ་དང་གཟུགས་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་མི་འཕྲད་པ་དང་རྒྱ་མེད་པའི་གཟུགས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་
 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐོགས་བཅས་
 ཐོགས་མེད་དང་བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་སོགས་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་
 བྱ་བ་སྟེ་མི་འོས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྟ་བུ་དེ་ལོ་ན་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འགའ་ཡང་བརྟག་
 པར་མི་རིགས་ཉེ་གནས་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་
 ཡང་འབྲུང་བ་རྒྱུར་རྟོག་ན་རང་དང་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའམ་མི་འབྲུང་བའི་འབྲས་
 བུ་སྐྱབ་གང་། འབྲས་བུའི་གཟུགས་རྒྱ་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་པ་འཕྲད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་འབྲུང་བ་བཞི་ནི་སྤྲ་གཤེད་སོ་ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན་ལ་
 མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་ལྟ་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གཟུགས་
 དང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་འབྲུང་བ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ན་འབྲུང་བ་དེ་རྒྱ་ལ་
 དག་མི་ལས་པས་ཆ་གཅིག་གིས་འབྲུན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲུད་གོས་བར་སྟོན་

བའོ། །འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་བར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲུང་རྣམས་མིག་གཟུང་མ་
 ཡིན་ན། །དེ་བྱུང་མིག་གཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་དེ་སྐོད་གསུངས་པ་
 བ། །ཁྲིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འདྲིན་པ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཚེས་འབྲུང་བ་མིག་གིས་མི་མཐོང་ན་
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྲོ་སེར་སོགས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཀྱུ་བ་ན་མིག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་ཡང་མཚུངས་དགོས་པའི་རིགས་བའོ། །ས་
 ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་རིགས་མཚུན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་མཐོང་བས་
 རྒྱ་མཚན་འདིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་མི་འཐད་བར་གསུངས་ཏེ་རིགས་འབྲ་
 གཅིག་རྒྱ་འབྲས་མིན་པར་མཐོང་ན་འབྲ་བ་གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པ་
 འདི་ཡང་སྲར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་མི་འབྲ་ཞེས་བུ་
 བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་མི་འབྲ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
 རུང་ན་མི་འབྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཀྱང་མཚུངས་
 བ་སྟེ་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དང་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་ངོ། །

ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིམ་བ་སྟ་
 འགོག་པའི་ཚུལ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བོ་སྟག་མ་བཞི་ལ་ཡང་
 རྒྱར་རོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེད་ནས་
 བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་རེག་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྟན་ཅིག་
 འབྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེད་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་ལྟམ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་སྐྱར་“ཉེ¹རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དངོས་པོ་སྟེ་མཚན་མཚོན་དང་རྒྱ་ལྟམ་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་བུས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་སྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་པ་ནི་ཚོས་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་པར་འདོད་བ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱ་བ་རྒྱར་བུས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་སྟོགས་སུན་འབྲེན་པའི་བརྟན་པ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བུས་པའི་ཚེ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་གང་ཞིག་གལ་ཉེ་ལན་གཞན་དུ་རེ་ཞིག་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལན་བཏབ་པ་མིན་ཉེ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བུ་ཡིན་པ་དང་བསྐྱབ་དགོས་སུ་མཚུངས་པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་དེ་འདྲའི་ཚིག་དེ་བསྐྱབ་བུ་དང་མཚུངས་པས་དེའི་ལན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བུ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བཤད་པ་བུས་པའི་ཚེ་ཡང་སྟོབ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་སྟོན་འདོགས་པ་སྐྱ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བཤམ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་བཏགས་པ་མིན་

1 ཉ

ཉེ། བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།
དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྷ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྷ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིང་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་
གཉིས་ནི་རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་
ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་
བཤད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྟོར་བའི་ཕྱོགས་ཅམ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲིང་བོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཕོ་
གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་ཕོ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དེས་
འདི་ལྟར་རྣམས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པར་རྣམས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ལ་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱ་བྱུང་དག་
དང་“མཚུངས། ། །འདུ་ཤེས་སྤྲིག་རྒྱ་འབྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་
བཞིན། །རྣམ་ཤེས་རྒྱ་མ་ལུ་བྱེས། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འབྲད་པར་དུ་ཚོས་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བལྟ་བའི་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་“མདོ་ལས།
ཚོས་གཅིག་གིས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་དང་། །སྤྲིག་རྒྱ་དང་འབྲ་གཟུང་
བྱུང་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྒྱན་ཞིང་ཐེར་བྱག་མིན་པར་རྗེས་སུ་ཉོགས་འགྱུར་

1 མཚུངས
2 མདོ

བ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཀྱང་ཚུབ་སྐྱོད་པོར་འགྲོ། ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་
སྒྲོས་སྐྱར་བྱ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་
ཐམས་ཅད་མཐོང་། །རི་སྐྱོད་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་རྗེགས་པ་སྐྱེ་བ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇོ་སྐྱམ་པའི་གཞི་བདག་ལ་རང་བཞིན་བཅའ་བས་མ་
རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཚོས་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་སྐྱར་
བར་གསུངས་པས། རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་བདག་མེད་ཚུལ་ཡང་ཚོས་དང་
གང་ཟག་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་རྒྱ་འབྲས་གསུངས་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ལྟར་ཡོད་ན་རྒྱ་
འབྲས་གཏན་མི་རུང་བར་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་ལ་དེ་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་ལ་འབྲུང་བ་འབྲུང་འབྲུང་དང་རེག་ཚོར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་འཐད་དོ་
སྐྱམ་དུ་སྐྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་"སྐྱོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་
གཅིག་གི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་འབྲུང་གི་རིགས་པ་ལ་སྒྲོ་སྐྱོང་བར་བྱའོ། །སྤང་པོ་
བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགའའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གསུམ་པ་ཁམས་ལ་ཚོས་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་ཏུ་བྱད་པའི་

1 ལྟང

གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱུར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
བའོ། །དང་པོ་མི། འདིར་སྐྱུས་པ་ཁམས་རྣམས་ནི་མ་བཞག་པའི་སྤྱིར་དང། བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་རྒྱལ་བའོ།
ཞེས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་དང། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་
སྲ་གཤེར་རྫོ་ཞིང་གཡོ་བ་མི་སྐྱེ་བ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་བསྟན་པ། རང་
བཞིན་མེད་ན་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་མི་རིགས་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཁམས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཁམས་བཞིན་དུ་བྱུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཞན་
གཉིས་ཀྱང་ད་ལྟར་ཡོད་ནའང་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །

ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཁམས་རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷ་བ་སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་ཁམས་རྣམས་མ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལ་མཚན་མཚོན་དགག། དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་དུ་གྲུབ་པ་དགག། བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛུགས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མཚན་གཞི་དགག། མཚན་ཉིད་དགག། མཛུགས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་
ཉིད་འཛུགས་པ་དགག། དེས་མཚན་གཞི་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྲ་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་འཛུགས་པ་དགག། མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་

1 མད

བརྟགས་ནས་“མཚན་¹ཉིད་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་”པོ་ནི། མདོ་ལས་སའི་
ཁམས་དང་པོར་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་དང་པོ་ནམ་མཁའ་ཁམས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ནི། འདི་གཉེན་ན་ནམ་མཁའ་“སྟོང་³བར་གྲགས་ཤིང་ཁམས་
གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་གྲགས་པས་གྲགས་པའི་”དོན་⁴གྱིས་མ་གྲགས་པ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་སྟེ་རོལ་ན་“ཞེས་⁵སོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་རང་
གཞན་གྱི་སྡེ་པ་སུ་ཡང་མཚན་ཉིད་ལས་མཚན་གཞི་སྟེ་བར་མི་”འདོད་⁶པས་ནམ་
མཁའ་མཚན་ཉིད་གྱི་སྟེ་རོལ་ན་ནམ་མཁའ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
གཞན་དག་མཚན་ཉིད་ལས་མཚན་གཞི་སྟེ་བར་མི་འདོད་པས་དེ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་
ནི་མི་སྐྱབ་པོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱང་རྒྱ་སྣ་ལི་ཏ་ལས་གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་གྱི་
སྟེ་རོལ་ན་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་འདི་ཡི་
མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ཡི་ན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཞིག་ན། ཞེས་སྟེ་ཕྱི་བ་དེ་
ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རིགས་ལ་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་ཕྱི་མ་འཐད་ན་སྟེ་མ་དེའི་
ཁྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་པའོ། །དེ་ཡང་“མདོ་⁷ནས་མི་སྐྱབ་པ་ནམ་
མཁའ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཞིག་རང་ཡང་འདོད་པས་པ་རོལ་པོས་མཚན་

1 མཚན
2 བ
3 སྟོང
4 དན
5 ཞེས
6 འདོད
7 མད

གཞི་ནམ་མཁའ་ལ། མི་སྐྱེ་བ་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་¹མཚན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྲ་སྲི་དེ་ཡོད་དགོས་ཞེས་
 ལྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་དུས་ནི་གསུམ་
 དུ་ངེས་ལ་དུས་མཉམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མིན་ཞེས་པར་འགོག་
 ཅིང་། མཚན་ཉིད་སྲ་ཞིང་མཚན་གཞི་སྲི་བ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་
 བསྐྱོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་གཉིས་སྲི་བ་འགོག་དཀའ་སྟེ། འཇུག་གཞི་སྲར་
 ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པ་བོ་སྲིས་འཇུག་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་ས་སྲར་མེད་པར་
 རེས་ན་སྲར་ཞུགས་པར་འཛིན་པ་རྒྱུང་བའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲ་རོལ་
 དུ་མཚན་གཞི་ཡོད་པ་ཅམ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱིབ་²ཐོགས་མེད་པ་
 རམ་མཁའ་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་གཞན་གཉིས་སྲ་
 འཇུག་པ་མི་འཐད་བས། མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སྲ་རོལ་དུ་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ཡོད་
 པ་ལ་འཇུག་དགོས་ན། རམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྐྱིབ་ཐོགས་མེད་པའི་སྲ་རོལ་ན་
 འཇུག་གཞི་ནམ་མཁའ་དེ་རྒྱུང་བཤད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་མཚན་ཉིད་གང་དུ་
 འཇུག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་སྐྱིབ་ཐོགས་མེད་པ་ལས་ནམ་མཁའ་སྲ་བར་
 ལྷུང་ན་དེའི་དུས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ནམ་མཁའ་
 ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་འགའ་ཡང་གཞུང་
 ལུགས་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་མཚན་ཉིད་འཇུག་
 པ་ནི་ཡོད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཡོད་

1 མཚན
 2 ཐོགས

བས་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
དངོས་སོ་སྟེ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་གང་དུ་
འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་གཞི་མེད་པས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་དོ། །འདི་ནི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་ན་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཡོད་སྟེ་མ་པ་འགོག་
བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གསུམ་
ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་གཞི་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ཡང་“མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་
གི་རོ་བོས་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྤངས་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
བྱ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་ཉིད་འཇུག་ན་ནི་རྟག་ཏུ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པས་སྟུག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་མཚན་གཞི་ནས་
མཁའ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་འགལ་ཡང་དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་དུས་མཉམ་པ་ལ་
ལྟོས་པ་མི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པས་མཚན་མཚོན་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་
དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །འདི་ཡང་
རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཚུགས་སྟུག་ཀྱི་རོ་བོར་

1 མཚན

ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་གཞན་ལ་རག་ལས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་མི་འབྲེལ་བའོ། །དེས་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་རག་ལས་ན་དུས་ནས་
ཡང་རག་མི་ལས་པ་མི་སྲིད་དགོས་པས་སྐྱབ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་
བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་ཉེ། དེ་ནི་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་ཉེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་
ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་
མེད་དངོས་འགའ་ཡིན་བའི་སྲིར་རོ། །འདི་ལ་འོས་པ་བས་སྐྱེས་བུ་ནི་སྲོག་གི་རྗེས་
ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་ལ། ལུས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཅེས་
རྣམ་གྲངས་ལས་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲ་ནའང་སྣང་སོ་སོ་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་བ་ལས་མི་
འདའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་གུང་ཚོགས་པ་བཀག་པས་ཡ་གྲུལ་མི་ཁེགས་པའི་སྲིར་མཚན་
གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་“ཆེ”མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་
ཉེ། མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་གཞིར་གཞན་དགོས་པའི་སྲིར་
རོ། །འདར་ཁྱོད་གྱིས་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
ནས་མཁའའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་ན། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་
འཇུག་པའི་སྲིར་མི་འབྲེལ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་

1 ཚེ

གང་གིས་འགྲུབ་པར་འཐད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་
 བཀག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་
 མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། མཚན་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་
 གཞི་མི་འཐད་པར་བཟུང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཐད་
 བ་མ་ཡིན་ན་དེར་མ་ཟད་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་
 མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཞི་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་མཚན་གཞི་བཀག་ཀྱང་
 མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟགས་པ་ན་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་
 མཚན་ཉིད་གྱི་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞི་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྐྱུས་
 ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ལྟར་འདུག་དངོས་པོའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མཚན་གཞི་འམ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
 ལོགས་པས་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་བྱུབ་པར་སྐྱབ་ལ་རང་སྡེ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པས་ནམ་
 མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱིབ་པ་སྡེ་ལོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་པ་ལ་
 རྣམ་མཁའ་འདོད་པར་ནི་སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་འདྲ་མོད་ཀྱང་། ལོགས་པའི་རེག་བྱ་
 བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གོ་འབྱེད་པ་མི་རུང་བས། རྣམ་མཁའ་

ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་དོན་བྱེད་བྱས་པའི་སྣང་བུ་
བསམས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །ནམ་མཁའ་
གོ་བྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་བྱེ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་
གཟུགས་ཅན་གཅིག་ལུལ་གཞན་དུ་གོ་ས་འཕོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ནམ་
མཁའ་བྱེ་བ་མེད་དོ། །གོ་བཀག་པ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཅིག་ཡོད་པའི་གོ་སར་
གཟུགས་ཅན་གཞན་མི་ཚུད་པས་དེ་ཉིད་གྱིས་གོ་བཀག་ལ། དེར་གཟུགས་ཅན་
གཞན་ཚུད་པ་ལ་སྲ་མ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་གོ་བྱེ་ན་འགྲོ་འོང་ཁས་སྐྱོད་དགོས་
སོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་དང་ཉག་པ་དང་དངོས་པོ་གཞི་མ་ཐུན་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་
པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཀག་པར། ནམ་མཁའ་
མཚན་གཞི་དང་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་པ་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་ནི་བསྟན་
ཟིན་ལ། མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་
ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཁམས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྐྱུར་དགོས་པ་ལ་དགོངས་
སོ། །རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་གཞན་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་
དགག་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
ཡོད་དོ་སྣང་ན། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཟུགས་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་
བཞག་གོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་བར་སྐྱུར་ལྟ་བུར་ཐོགས་
བཅས་གྱི་གཟུགས་བཀག་ཅམ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་སྐྱུར་

བཤད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་
 ཚེ་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནས་མཁའ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཉེ་རི་
 བོང་གི་རྩེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོང་གི་རྩེ་མེད་པའི་དགག་པ་
 དེ་རི་བོང་གི་རྩེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྷོང་དགག་བྱའི་ཚོས་
 མེད་པ་དགག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱར་བར་རིགས་སྣམ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཉེ།
 ཐ་སྣད་དུ་དངོས་པོ་ཚམ་མི་སྲིད་ན་བྱུང་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྣད་དུ་མི་སྲིད་པ་
 བཞིན་དུ། རོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཚམ་མི་སྲིད་ན་སོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་
 རོན་དམ་པར་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཡོད་ལ་
 དེ་ཡི་ཕྱིར་བརྟག་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་གིས་དངོས་
 དང་དངོས་མེད་ཤེས་ཤིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་
 དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་མཚན་གཞི་ཞེས་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དེར་བཀག་ཟེན་པས་མི་འཐད་
 རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚོས་མི་མ་སྣུན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་
 པའི་སྤང་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་པོ་ཡང་མེད་པས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དངོས་རྣམས་དངོས་མེད་ཤེས་པ་
 དེ། །ནམ་ཡང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆགས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་ནམ་ཡང་དངོས་ཀུན་
 ཆགས་མེད་པ། །དེ་ནི་ཉིང་འཛིན་མཚན་མ་མེད་ལ་རེག །ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་དཔྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བདེན་པར་

མི་འཇིག་པར་གསུངས་ཤིང། གང་དག་ཚོས་རྣམས་སྟོང་ལ་སེམས་བྱེད་པའི། །བྱིས་
 པ་དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེས་བསྟན། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཚོས་
 སེམས་པའི། །སེམས་པ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །སྟོོས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་རྟོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟེང་ཚོས་རྣམས་བསམ་ཡས་རྟོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གང་དག་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་
 ལ་སེམས་པ་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། །གང་དག་ཞི་ཞིང་ཞེས་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པའི་སྟོང་བ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་མཁན་བདེན་པར་འཇིག་པ་
 ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་མེད་པར་ཞེས་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཡང་བདག་མེད་དུ་སྟོན་པར་
 བཤད་དེ་དངོས་མེད་ལ་བདེན་པ་འགོག་མཁན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཁྲུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ལྟེང་ནས་
 མཁའ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དུ་
 ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྟུས་
 སོ། །འོད་ལ་གྲགས་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་འདི་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་མང་པོ་ལས་མཚན་
 གཞི་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་བས་མཚན་མཚོན་གྱི་སྟོར་བ་
 གཅིག་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་འགའ་བར་སྟུབ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གཞན་དག་
 ལྟ་མ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྟུ་
 བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་པ་ལ་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་སྟུབ་གཞི་

གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་ལ་ཡང་བྱར་རྩུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡང་གསུམ་བྱ་དགོས་"བར་¹འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྐད་དོད་གཅིག་ཡིན་པས་དོན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་
 སྐབ་མི་བྱས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་
 ཅམ་མཁའ་ལས་གཞན་གང་དག་ལྟག་མར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྱུར་ནམ་མཁའ་དང་
 མཚུངས་པར་དངོས་པོ་"དངོས་²མེད་དང་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པས་སྟོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ས་ཁམས་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་ན། །ས་ནི་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་དེ་ཕྱིར་ས་ཁམས་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སྐར་ཉེ་
 གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐར་རོ། །ཚོས་མངོན་པ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
 དུལ་དུལ་ཅན་དང་སྤང་བོ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཁམས་རྒྱལ་གི་མཚན་ཉིད་བརྟན་
 བ་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་ཀྱི། བདེན་
 འཇིན་གསུམ་ག་ཡང་ཚོས་གསུམ་ག་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཚོས་
 གསུམ་ག་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་པ་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་བཞི་པོ་དེར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པས། རོག་མ་མེད་པ་ནས་
 དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་ལོག་པར་ལྟ་བ་གོམས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོ་

1 བར
 2 དངས

ཚུང་གང་དག། །སློ་ཞན་པས་ཉེན་འགྱུར་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ་མ་རྟོགས་པ་ན་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་“ཡོད་པ་སྟེ¹རྟག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པར་ལྟ་བུས་སློའི་མིག་བསྐྱེདས་པ་
 དེ་དག་གིས་ནི། བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློའི་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མི་མཐོང་
 རོ། །བྱུང་རྒྱ་ལྡི་ཏ་ལས། བྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མེད་ན་རྒྱལ་བས་པལ་ཆེད་དེ་
 དག་ལ་བརྟམས་ནས་ཚོས་བསྟན་པ་དོན་“མེད་²ཏུ་འགྱུར་བར་བརྟེན་པའི་ལན་དུ།
 ཁོ་བོ་ཅག་“ཡོད་³མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་བ་སྟོན་ཀྱི་དེ་དག་མེད་ཅེས་མི་སྐྱ་
 བས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་“ཡོད་⁴མེད་ཀྱི་
 མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཚོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཉེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཕྱང་
 འདས་མི་འཐོབ་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་འཆད་དེ་རབ་བྱེད་གསུམ་གའི་རྩོད་སྲང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་དུག་ལ་མཚན་མཚོན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་བཀག་པ་ཡང་རྟོག་ག་ཅམ་གྱིས་མིན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དང་།
 རབ་བྱེད་འདིས་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
 བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སློབ་པའི་སློབས་
 ཅམ་བརྗོད་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་བའི་སྲུང་ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་གྱིས་ལྷུས་པ་

1 ཡད་བསྟན།
 2 མད།
 3 ཡད།
 4 ཡད།

ལས་ཀྱང་། རྣམ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
 བྱི་གཉིས་སྤྱི་མེད་སའི་དོན་ཉེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པ་དང་གཉིས་སྤྱི་དབྱེད་མེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་གི་
 འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་སོ་ཞེས་པ་དང་།
 འདི་གཉིས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དེ། །ཀམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །དེ་སྤྱིར་
 དེ་ཡིས་དེ་རྫོགས་པས། །འདི་གཉིས་ཚོས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་
 དཔལ་རྣམས་སའི་ལོ་ལས་ཀྱང་། ལུ་མོ་ཁམས་དག་ཅི་ལྟར་བ་ལྟ་བར་བྱ། ལུ་མོས་
 ལྷན་པ་འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འདི་གཉིས་གསུམ་བསྐྱལ་པས་བསྐྱེགས་པ་
 བ་ཐལ་བ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་
 བ་རྣམས་ཞི་གསུང་རབ་དེ་དག་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཚོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་གཞི་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
 མིག་དེ་ཡོངས་སྤྱི་དག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་དང་དངོས་སོ་ཡོད་མེད་
 གསུངས་པ་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་
 དབང་གིས་ཡོད་ན་མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་པལ་སའི་དོན་ངེས་པར་བྱ། དེ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་“ཀྱི་¹ དབང་གིས་བཞག་
 པ་ཙམ་ལ་མཚན་མཚོན་དང་དངོས་སོ་ཡོད་མེད་དུ་འཛོགས་པ་ཆེས་འཐད་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་

1 ཉ

ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
པའོ། ། །།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དགག། མཚན་
ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་ཡོད་པ་དགག། །རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་ཡོད་པ་དགག།
པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ཕྱང་དང་སྦྱར་
བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ནི། འདིར་སྦྱས་པ་ཕྱང་སོ་དང་ཁམས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྟེན་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། དག་སློང་དག་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་
ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཏགས་པར་ལྷུང་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་
ནས་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མངོན་པར་ཞེན་
པར་གྱུར་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ལྷུང་དང་
དག་དང་ཡིད་གྱིས་འདོད་ཆགས་ལས་ལྷུང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡོད་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཕྱང་སོ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟར་ནི་མེད་དོ། །

འདི་ལ་གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག། །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚུག་བསྐྱུ་བ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་
བའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། ལྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དགག། །ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དགག་
པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྣ་རོལ་ན་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་

དགག། །ཆགས་པའི་སྲ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་དགག་སོ། །དང་"སོ་ནི།
 འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཚུལ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་ཆགས་
 པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་སེལ་འདིར་ཆགས་པ་སྲར་ཡོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་ཡོད་དམ་སྤྱིས་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་བཟླ་གང་། གལ་ཏེ་འདོད་
 ཆགས་གྱི་སྲ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆགས་པ་
 གཅིག་ཡོད་ན་ནི་ཆགས་པ་སྲར་ཡོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྲར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་ན་སྤྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྲ་
 བར་རིགས་པ་ཞིག་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་མེད་དེ་
 གཞན་དུ་ན་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་
 ཆགས་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཡུལ་ཡོད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཆགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སམ་གང་ཟག་སྟེ་
 འདོད་ཆགས་གྱིས་རྟེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྲར་ཡོད་པ་ན་སྤྱིས་འདོད་ཆགས་
 ཡོད་པ་མི་འཐད་ན་ཆགས་པ་སྲར་མེད་པར་སྤྱིས་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་ངོ་ཞེ་
 བ། གང་གི་ཆེ་ཆགས་པ་སྲར་ཡོད་པ་ན་སྤྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་
 རི་ལྟར་ན་སྲར་ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་
 ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་དེའི་སྟོན་པ་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་འགོག་
 པའི་སྐབས་ནས་འཆད་པས་འདི་ནི་ཆགས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྤྱིན་རྟེན་མེད་པར་

1 བ

སྟོན་བཤོ། །

འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྣ་རོལ་ན་
 ཆགས་པ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆགས་པ་ཡོད་ན་
 འདིའི་འདོད་ཆགས་འདིའོ་ཞེས་འཐད་ལ། ཆགས་པ་མེད་ན་དེ་སྤྱིའི་འདོད་ཆགས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ་གཞི་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མི་འཐད་པས། ཆགས་པ་མེད་ན་འདོད་
 ཆགས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་“ཚིགས་¹་བཅད་དང་པོས་ཆགས་པ་སྤར་མེད་ན་འདོད་
 ཆགས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཆགས་པ་ཡོད་ན་འདོད་
 ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །འདོད་ཆགས་
 ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་བཏོན་ནས་ཆགས་པ་སྤར་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་
 པར་མི་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་ན་འགའ་ཡང་འདོད་ཆགས་
 མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་པ་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་མི་འཐད་དོ་
 ཞེས་འཆད་དེ་ཤེས་རབ་སྟོན་མར་ཡང་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་དེ་བཞིན་
 དུ་འདོན་ནོ། །ཆགས་པ་སྤར་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འགོག་པར་འདྲ་མོད་ཀྱང་
 གཞུང་གོང་འོག་གང་གིས་འགོག་མི་འདྲ་བ་ནི་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ལ་དགག་སྐྱེ་འདོན་མི་འདོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་གྱུང་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྣ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཀག་
 མོད་ཀྱང་ཆབས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་

1 ཆིགས

བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་སྲ་རོལ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
ལ་འདོད་ཆགས་སྲ་མ་ཟད་ཆགས་བ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་སྲ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་
ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་བ་སྲ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་དཔུང་ནས་བཀག་པའི་རིམ་བ་
དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཆགས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །མཚུངས་ལུགས་ནི་
འདོད་ཆགས་སྲར་ཡོད་བ་ན་ཆགས་བ་སྤྱིས་ཡོད་བར་རྟོག་ན། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་
སྲ་རོལ་ན། །ཆགས་མེད་འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་བ་
ཡོད། །འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ཆགས་ཡོད་འགྲུང། །ཞེས་སྦྱར་ལ་དགག་སྟེ་ཆགས་བ་
ལས་འདོད་ཆགས་སྲ་ན་རྟེན་མེད་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་བར་འགྲུང་རོ། །

ཅི་སྟེ་འདོད་ཆགས་སྲ་རོལ་དུ་མེད་བར་ཆགས་བ་ཡོད་བར་འདོད་ན་ལྟན་
ཅིག་པ་འོག་ཏུ་འགོག་པས་ཆགས་བ་སྲ་ལ་འདོད་ཆགས་སྤྱི་བར་རྟོག་བ་ཡིན་ལ་དེ་
ལྟ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་བར་མ་གྲུང་ནའང་། །ཆགས་བ་ཡོད་བར་ག་ལ་
འགྲུང། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཆགས་བ་སྲ་ན་དག་བཅོམ་ལ་ཡང་ཆགས་བ་ཡོད་བར་
འགྲུང་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྟེན་བ་
གསུམ་པས་བསྟན་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་བ་བཞི་བ་གཉོང་སྟེ། འདོད་
ཆགས་སྲ་ན་འདོད་ཆགས་འདིས་འདི་ཆགས་སོ་ཞེས་འཕྲད་ལ་འདོད་ཆགས་མེད་ན་
གང་གིས་དེ་ཆགས་བར་འགྲུང། འདོད་ཆགས་གྱིས་ཆགས་བར་མ་གྲུས་ཀྱང་
ཆགས་ན་འགའ་ཡང་མ་ཆགས་བར་མི་འགྲུང་བས་འདོད་ཆགས་མེད་ན་ཆགས་བ་
མི་འཕྲད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ཆགས་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདོད་ཆགས་

ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་། །ཆགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བཏོན་ནས་ཆགས་
 པ་སྤྱི་ས་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་དེས་ཆགས་པར་མ་བྱས་པར་འགྱུར་བས་འདོད་
 ཆགས་ཡོད་ནའང་ཆགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ། །ཤེས་རབ་སྣོན་མར་ཡང་
 ཀར་བ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འགྱུར་རྙིང་གི་གཞུང་ལ་དེ་
 གཉིས་ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་འགྱུར་བཅོས་པར་སྣང་
 དོ། །འདིར་གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་རྣང་བ་དུག་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་
 འགྱུར་བ་ནི་ཆགས་པ་ལ་ཡང་རིམ་བཤུངས་པར་གསུངས་པའི་འདོན་བ་བསྐྱར་
 བ་ཡིན་པས་གཞུང་དངོས་མིན་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་
 བཤད་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྣོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕགས་པ་རང་གིས་
 དངོས་སྤྱོད་སྐྱར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཚིག་ཆེགས་བསྐྱོང་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ་
 དངོས་སྤྱོད་སྐྱར་བ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཡོ། །

དེས་ན་འགྱུར་རྙིང་ལས་རྣང་བ་དུག་པོ་དེ་དང་དེའི་མུག་ཏུ། འདོད་ཆགས་
 ལ་ཡང་ཆགས་པ་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་བཤུངས། །ཞེས་རྣང་བ་བརྒྱད་
 གཞུང་གི་ཁྲོད་དུ་བྱིས་པ་ནི་མ་ལེགས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་ཉིད་ལས་ཙ་ཤེས་ཚིགས་
 བཅད་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་གཞན་ཞིག་གིས་བསྐྱོད་
 བསྐྱེད་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་རྣང་བ་གཉིས་གཞུང་དུ་
 བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་
 བས་བཀག་པ་དེ་ཆགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་དངོས་
 སྤྱོད་གསུངས་པ་མ་དེས་བར་སྤྱང་བས་གཞུང་ལ་བསྐྱོད་བསྐྱེད་བྱས་པའོ། །དེས་ན་བྱུང་

རྩེ་ལྷ་མི་ཏ་དུ་ཡང་འདི་གཉིས་མེས་མོད་ཀྱང་འགྲེལ་བ་དེར་དེ་ལ་བཤད་བ་ཡང་མེད་
 ལ། ཆགས་བ་ཡོད་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་
 འགྲེལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཡོད་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་བསྐྱེད་ཆོག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འབྲ་བར་ཡོད་བ་ལ་སྤྱི་མའི་ཆོག་གི་བར་དུ་དེ་གཉིས་
 གཅིག་གིས་བཅུད་སྣང་བས་མ་དག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་རབ་སྐྱོན་མ་དང་
 དེའི་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་བཅུད་སྣང་མོད་ཀྱང་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་
 བཤད་གཉིས་ཀས་དེ་ལ་བཤད་བ་བྱས་བ་མེད་ལ་དོན་ཡང་མི་འགྲིག་པ་གཅིག་གི་
 རྐབས་སུ་བཅུད་སྣང་ངོ་། །ཆོག་གསལ་དུ་ནི་དེ་གཉིས་མེད་དོ། །ག་ལས་འཇིག་མེད་
 དུ་དེ་གཉིས་ཅེ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཤད་བ་ཡང་བྱས་སྣང་བས་ནི་ཚོམ་མཁལ་དེ་
 ཡི་རང་རྟགས་ཆེན་པོ་བསྟན་སྣང་ལ་བཅུན་བ་འཕགས་བ་ལྷས་ཀྱང་ཞེས་བརྒྱ་པའི་
 ལུང་ཡང་ཞེས་བྲེད་དུ་བངས་བས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་
 གཏམ་མོ། །

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བཤད་པའི་སྐྱོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བ་
 གཉིས་སུ་སྤྱིར་ཁས་སྐྱངས་བ་ལ་ཡོད་ན་འང་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཁོ་ནར་
 འབྱུང་སྟེ། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཆགས་བར་
 བྱས་ལ་དེ་ཡང་ཆགས་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 འདི་དགག་བ་ལ་གཉིས་སྟོས་བ་མེད་བས་ལྷན་ཅིག་བ་དགག་བ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་
 དད་ལ་ལྷན་ཅིག་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་བ་དག་ངོ་མོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྷར་འདོད་ཆགས་དང་

ཆགས་པ་དག་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ན་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་
བར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་མི་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་
སྲིད་རྒྱུ། །འདི་གཉིས་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྡེ་སྲི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་གང་རུང་
གཅིག་ཡིན་པས་ཐུབ་ཅིང་ཐུབ་བྱེད་འགོག་པ་ན་སྡེ་སྲི་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་
བས་དགག་པར་སྐྱེ་ལ། དུས་མཉམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཐུབ་པར་མ་སྐྱར་ན་མི་
ཁྲིགས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་
དགག་བྱས་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
མེད་པར་འགྱུར་བོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྲིར་དགག། ཐ་དད་ལ་
ལྷན་ཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་ཆགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་རང་བཞིན་ཐ་དད་བཟླ་གྲང་། དེ་ཞིག་
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ་བ་ལང་གཅིག་སུ་
དེ་ཉིད་པ་ལང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་སྲུན་དང་
འཁོར་འདས་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་མ་མཐོང་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །འདི་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོ་མས་སོ། །སངས་རྒྱས་
“བསྐྱུངས་¹ ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱི་མི་མ་སྲུན་སྟོགས་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་
འགོག་སྟེ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་སོ་སོར་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་ལྷན་ཅིག་ནི་སོ་སོར་མ་

1 བསྐྱུངས

ལམ་བ་ཡིན་པའི་རིགས་སའོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་རྒྱུང་ངོ། །

མི་རྒྱུང་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོག་པ་འགོག་པ་ནི་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་
ཆགས་པ་གཉིས་གཅིག་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོག་ན་གྲོགས་མེད་པའི་བ་
ལང་ལ་སོགས་པ་གཅིག་སུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་ངོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་མེད་པར་
སོ་སོར་གནས་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་ངོ། །གོང་མས་ལྷན་ཅིག་མི་རྒྱུང་བའི་
སྐབས་བྱེད་དང་འོག་མས་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཐ་
དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྷན་ཅིག་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ལ་ལྷོས་ན་སན་ཚུན་
བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་རྒྱུང་ཡང་ཐ་
དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་རྫོག་ན་ཅི་གོ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་
སན་ཚུན་དུ་མི་ལྷོས་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་དེས་ན་སྟེ་དེ་ལྟར་
གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སན་ཚུན་མི་ལྷོས་པར་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་པའི་བ་ལང་དང་ཏྲ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་
ཐ་དད་པ་ཡང་མིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །འདི་ཡང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་རྣམས་དང་མགོ་
“མཚུངས་བྱེད”པའོ། །

1 མཚུངས་བྱེད

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡང་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་འཐད་བས་
 འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཏུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁྲིད་
 འདོད་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་པ་རོལ་སོ་ལ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་
 དག་ལྷན་ཅིག་ཉིད་ཏུ་སྟེ་ཁོ་ནར་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་
 རྟོག་པ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ནི་
 འདོད་ཆགས་འདིས་ཆགས་ལྷན་འདི་ཡུལ་འདི་ལ་ཆགས་སོ་ཞེས་འགྲུབ་པའི་དོན་
 ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་དེ་འབྲ་བའི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོར་བརྟགས་སུ་བེན་གྱང་ཐ་
 དད་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཆགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དེར་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དེ་ཚིག་བེན་པ་
 ལ་ཚུས་འདེབས་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་གཉིས་དོན་འབྲ་
 བར་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྲུབ་
 བས་དེའི་སྐབས་བྱེད་ཏུ་བར་ཏུ་ལྷན་ཅིག་བརྒྱུད་པ་དོན་མེད་ཅེས་བཤད་པར་མི་
 བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཐ་དད་རྒྱུར་པ་ལ་འདིས་འདི་ཆགས་སོ་ཞེས་པའི་ཕན་
 ཚུན་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་བས་དེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་
 གཉིས་ལྷན་ཅིག་པར་འདོད་པར་བྱེད་ན་ནི། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཉིད་ཏུ་ཡང་
 དེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་མི་རུང་བས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དེ་རབ་
 ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་བྱེད་ནི། བོས་རན་པ་ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་
 ཉེན་པ་བསྐྱམས་ནས་ལྗོད་ཅིང་བསྐྱམས་ཏུགས་པ་བསྐྱབ་མི་བཟོད་པ་ན་ཡང་རྒྱུར་

བར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་ས་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་བཤམ་པ་འདི་ཉིད་གསལ་ལོ། །

འདིར་སོ་སོ་བ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བ་གཉིས་རེ་རེ་བ་ལ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་སོ། །འདི་ནི་འདི་ས་ཆགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་བ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་བཤམ་ཞིན་བས་ངོ་བོ་ས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ཉེ་དེ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་རེ་འཇགས་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའམ་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་དགར་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་བརྟགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ངོ་བོ་ས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོམ་ཤིག་ཅེས་སངས་རྒྱུ་ས་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་བཤམ་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་དུ་བཤམ་པའི་རིགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བ་དག་ལྷན་ཅིག་པ་དུས་མཉམ་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྒྲ་སྲི་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས་གང་“འདོད་ཆགས་པའི་གང་ཟག་དང་སེམས་དང་གང་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་དབྱེད་པ་ངེ་ལྟར་གྲུས་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་སྤང་བ་དང་གཉི་སྤྲུག་དང་ཚོངས་

1 འདད

བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྲ་ཕྱི་བ་
རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། གཤམ་ཏེ་ཞེ་སྤང་སྲ་རོལ་ན། །ཞེ་
སྤང་མེད་པའི་སྤང་ཡོད་ན། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་ཡོད། །སྤང་ཡོད་ཞེ་སྤང་ཡོད་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྲུར་ལ་དགག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྤྱང་ཆགས་པ་སོགས་བརྟག་པའི་རིགས་པས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་།
རབ་བྱེད་འདིས་གང་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་ཆགས་པ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་
པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་
དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྒྲོར་བའི་ཕྱོགས་ཅམ་སློས་ན། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
གཞོན་ལུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དངོས་
པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་མི་དང་རོ་
དང་རེག་བྱ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ཞེ་སྤང་བར་མི་བྱེད་
གཉི་སྟུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་སྤྱང་དེས་ཚོས་དེ་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཚོས་དེ་མི་དམིགས་ཏེ་གང་འདོད་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་
འདོད་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་ཞེ་སྤང་བ་དང་གང་ལ་ཞེ་
སྤང་བ་དང་གང་གིས་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གང་གཉི་སྟུག་པ་དང་གང་ལ་གཉི་སྟུག་པ་དང་
གང་གིས་གཉི་སྟུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་དེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ཞིང་མི་དམིགས་སོ། །ཚོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་མ་དམིགས་ན་
ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་

འཛོལ་བོ། །སྐྱུར་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་
ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་ཉེན་མོངས་ཀྱི་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་དང་། གང་དད་པ་
དང་གང་ལ་དད་པ་དང་གང་གིས་དད་པ་སོགས་རྣམ་བུ་གི་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་
ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་
གང་ཡང་བྱུང་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་
དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ནི་ངེས་པར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་གཞག་
ཏུ་མེད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཆེས་
འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ཉེན་འབྱུང་གི་ངེས་པར་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
བརྟེན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྐྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལྟར་ཁས་སྐྱོང་ངོ་། །འདོད་
ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འདིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་
གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ཕྱང་དང་སྐྱུར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྐྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤོགས་སུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སུན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འདིར་སྐྱས་པ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
ངོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་དགོ་སྒོར་དག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་

སྟེ་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་འཛིག་པར་ཡང་མངོན་གནས་པ་གཞན་དུ་འགྲུང་
བར་ཡང་མངོན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཚོས་མངོན་པ་ལས། སྐྱེ་བ་དང་ཟླ་
བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་རྣམས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། རང་སྤེལ་གོང་འོག་པལ་མོ་ཚེས་དེ་རྣམས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་གཞུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིག་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་མིན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མངོན་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
བཏགས་ཡོད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡོད་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་
མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མངོན་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བའི་བྱ་བ་དང་འཛིག་པའི་བྱ་བ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་ལ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་
རྣམས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་འཛིག་པར་
བྱེད་པ་དང་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་སོ་ལ་འདོད་དོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་
གཞུགས་སུང་ལྟ་བུ་གཅིག་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པས་མི་
མཚོན་གྱི་རང་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་ལ། ལྟ་
མ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་མཚོན་པ་མིན་ཏེ། མངོན་སྟེ་བས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་སོགས་དེ་དག་ལས་རྣམས་གཞན་པ་བཀག་པ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
གཞིའི་ཚོས་དེ་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་རུང་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། འོག་
སོགས་འདུས་པ་དང་སྐྱ་བ་བ་ལང་དང་སའི་ཁམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་གྱང་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མངོན་འགྲེལ་ལས་

བ་གདའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་མཚོན་གྱི་ཚན་ས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི་
རབ་བྱེད་ལྷ་པར་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་པ་ལ་གསུམ།
འདུས་བྲས་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེས་འདུས་མ་བྲས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་བར་བསྟན། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ལྷུང་དང་འགལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་འཚོན་ཉིད་དགག། །ལྷུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གསུམ་བྱུང་མོང་དུ་དགག། །སོ་སོར་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྲས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག། །རེ་རེ་
བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་དགག། །མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱེ་བ་འདུས་བྲས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་འདུས་བྲས་
སམ་འདུས་མ་བྲས་ཤིག་ལ་རྟོག་གང་། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྲས་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་
ཡང་སྐྱེ་བ་ནས་འདིག་པའི་མཚན་ཉིད་རང་ལས་རྗེས་གཞན་གསུམ་ལྡན་པ་སྐྱེ་
ཚོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནས་འདིག་པ་ནི་འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་རྗེས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་འདུས་བྲས་
སུ་མཚོན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ནི་འདི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་འདུས་
བྲས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་སྤྱར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་འདུས་བྲས་སུ་མཚོན་
པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚོན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་འདུས་
བྲས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་ནོ། །སྤྱི་བས་ས་ཡི་ཁམས་སུ་མཚོན་པ་ལ་སྤྱི་བ་

སའི་ཁམས་ཡིན་ན་དེ་ས་ཡི་ཁམས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་དགོས་
 ཞེས་པའི་སྐོན་མི་སྐོན་ལ། སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་
 བ་དེར་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་ཞེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྲ་བས་ནི་
 རང་གི་མཚན་གཞི་སའི་ཁམས་སུ་མཚོན་པ་ན་རང་དང་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་མཚོན་པ་
 ཡིན་ལ། སྐྱེ་བས་རང་གི་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ན་རང་གི་མཚན་གཞི་
 ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་
 ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ངེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ་ནས་
 མཁའ་བཞེན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་གསུམ་མི་འདོད་ན་དེ་
 གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་འགྲུང་ཞེས་ཀྱང་
 གསུངས་ཏེ། འོག་ནས་འདི་འགྲེལ་བ་མཁའ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཙ་བ་མཁའ་
 རོས་བརྗོད་པ་མིན་པར་གསུངས་པས་ཞར་བྱུང་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ནི་
 བཤད་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྐོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་གསུངས་པ་ནི་གནས་
 པ་དང་འཛིག་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་པ་འདུས་བྱས་
 བ། །ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་བ་སྟོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
 རྟོག་ན་རེ་རེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནམ་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་མཛད་དེ།
 དེའི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཚོན་ནམ་དུས་ཅིག་ཅར་
 དུ་མཚོན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གནས་པ་དང་

1 བ

འཛིག་པ་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས་ཉེ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འདུས་བྲས་སུ་མཚོན་བའི་
 མཚན་ཉིད་བྱ་བར་ནི་རྣམས་པ་མིན་ཉེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་གནས་འཛིག་གཉིས་
 མེད་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་འཛིག་གཉིས་མེད་
 བ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་ལྟར་དངོས་པོ་གནས་པ་མེད་ལ། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་
 དུས་གཉིས་པར་གནས་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པ་དང་ཕྱིས་འཛིག་ན་དངོས་པོ་
 གཅིག་ཉེ་གཉིས་ཉེ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པ་མི་རིགས་པ་དང་། འཛིག་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་
 གནས་གཉིས་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་བཞིན་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
 མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་དེ་ནས་གནས་
 པ་དང་དེ་ནས་རྒྱ་བ་དང་དེ་ནས་འཛིག་པའི་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་
 ལ། དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་དོ་ཞེས་མདོ་སྐྱབས་སྐྱེས་པའི་ལན་དུ། ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་སྐྱད་ཅིག་མནི་བྱ་བ་དེ་བཞི་རྩོགས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་མདོད་འགྲེལ་ལས་
 བཤད་བར་འདིར་འགོ་ག་གོ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་
 རང་རང་གི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པ་འགལ་བས་བྱ་བ་མི་འཇུག་ན་དེ་དག་ཀྱང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་རྣམས་འཇུག་གོ།

གལ་ཉེ་སྐྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱེ་ནའང་མི་རིགས་ཉེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པ་ཡང་ནི་རི་ལྟར་རུང་ཞེས་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུས་པ་པན་ཚུན་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་པ་དང་སྣང་སྟུན་བཞིན་ལོ། །ཐ་སྟད་དུ་དེ་གསུམ་

གཞི་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་འགལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་
 འོན་པས་པར་ཡོད་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་ཡང་སྡོད་དགོས་པས་དུས་གཉིས་
 པར་ཞིག་པའི་འདྲིག་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིར་རང་དུས་ན་འགལ་བ་ཞིན་པའི་འདྲིག་པ་
 ཡང་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་གནས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འདྲིག་པའི་བྱ་བ་འགལ་
 བ་སྤང་ཐུན་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྤང་ཡང་སྐྱེ་
 དགོས་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་འགལ་བ་ཞིན་པའི་འདྲིག་པ་དང་ལྡན་
 བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སློབ་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་དང་འགལ་བ་
 ལ་མངོན་དུ་སློབ་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གནས་འདྲིག་
 བ་བྱ་བའི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་སྡོན་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་མའི་རིགས་འབྲ་
 གནས་པ་གནས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་འདྲིག་པ་དང་སྤང་ཅིག་སྤང་མ་
 ལས་སྲི་མ་མཚན་ཉིད་མི་འབྲ་བ་ནི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །བྱེད་པ་ལོར་
 ཁས་སྐྱངས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འཇུག་པར་སྤྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་འགལ་བ་
 རྟོགས་པར་སྤོའོ། །འདི་ཡང་བྱུང་རྟུ་བླ་མི་ཏ་ལས་འཆད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བཤད་
 དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྡོན་སྡོང་གི་ལན་དགག་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པས་མེད་
 མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པར་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅིང་མཚན་

ཉིད་གཞན་མེད་ནའང་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་
 འཇིག་པ་རྣམས་ལ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་བའི་མཚན་ཉིད་རང་ལས་རྗེས་གཞན་
 ཞིག་ནི་ཡོད་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་བརྟག་དགོས་པས་
 ཟུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ཅ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་སོ། །དེ་གསུམ་ལ་
 རང་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་ནི་གསུམ་སོ་དེ་དག་འདུས་བྱས་མིན་
 བར་འགྱུར་ཉེ། གསུགས་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་བ་ལ་རང་ལས་རྗེས་གཞན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ས་མཚོན་དགོས་པའི་སྲིད་སྟོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་སོགས་ལ་མཚན་
 ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤར་སློབ་བརྗོད་ཟེན་བས་རྫོས་བྱ་བརྗོད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ་སྟུང་ན། སྤར་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སློབ་
 བརྗོད་བྱས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་མཁན་གྱིས་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་མིན་
 ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ན་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་བར་འགྱུར་ཞེས་བ་
 ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ལ། ཅ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
 སློབ་བརྗོད་ཚུལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་སྟོན་བས་མི་རྫོས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་སློབ་བརྗོད་ལ་
 འདིར་ནི་གསུམ་གལ་སློབ་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །མེད་ན་དེ་དག་འདུས་
 བྱས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ན་འདུས་བྱས་མིན་བར་སྟོན་
 བ་ཡིན་ལ་སྤར་ནི་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་མིན་ན་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་བར་སྟོན་
 བས་མི་རྫོས་སོ། །འགྲེལ་བས་ཡང་ན་ཞེས་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཛད་པ་ནི་
 ལྟོ་འདི་ནས་ཀྱང་མི་རྫོས་ཞེས་མི་རྫོས་པའི་སློ་མང་སོ་སྟོན་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གི་

དོན་མ་དེས་པའི་ཡང་ན་ཞེས་པ་མིན་པས་སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་དེས་པར་
བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དང་པོའི་སྐྱོན་སྐྱོང་དགག། ཐལ་བ་གཉིས་པའི་
སྐྱོན་སྐྱོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྐྱོང་བཟོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། མང་པོས་བཀུར་བ་པ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། ལྷག་མེད་ཏུ་ཡང་མི་འགྲུར་ཉེ་
ཙ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མ་ལུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དགོ་བཤམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་
སྐྱེ་བ་ན་རང་དང་བཅོ་ལྷ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོས་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་གནས་པ་དང་
གྲ་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ཚོས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་
ལོལ་བ་དང་། དགོ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་ལོལ་བ་དང་། དེས་པར་
འགྲུང་བ་ཡིན་ན་དེའི་དེས་པར་འགྲུང་བ་ཉིད་དང་དེས་པར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་
དེས་པར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དགོ་བཤམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་
ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱེ་བ་ནས་མི་རྟག་པའི་བར་ལྷ་དང་ལོག་པའི་རྣམ་ལོལ་ལ་
སོགས་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གང་རུང་སྐྱེ་བ་དུན་ནི་འཁོར་དང་། སྐྱེ་བའི་
སྐྱེ་བ་ནས་དེས་འགྲུང་མ་ཡིན་པའི་དེས་འགྲུང་མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་ནི་འཁོར་གྱི་
འཁོར་རོ། །དེས་པར་འགྲུང་མི་འགྲུང་ནི་འཁོར་བ་ལས་འགྲུང་མི་འགྲུང་ངོ། །དེ་ལ་
སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་ཙ་ལ་ལྷ་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཙ་པའི་སྐྱེ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་
ཡི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འད་གི་སྐྱས་ནི་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་གཞན་བརྩ་

གསུམ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་བཅུ་བཞི་སྐྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ལྡན་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་མིན་པའི་བར་དུ་ག་གིས་རང་རང་
མ་གཏོགས་པ་བཅུ་བཞི་བཅུ་བཞི་ལྡན་པ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་
ལ། མ་ལྡན་པའི་ལྡན་པ་ནས་མ་ལྡན་པའི་ངེས་འབྱུང་མིན་པའི་བར་དུ་ག་གིས་ཅི་རྩ་
བའི་ལྡན་པ་ཉིད་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནས་རྩ་བའི་ངེས་འབྱུང་མིན་པ་ཁོ་ན་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པའི་སྤངས་འདས་འཕྲོག་པར་མི་
བྱེད་པའོ་ཚོས་བཙོ་ལུང་ལྷུ་ལ་འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་གར་འབྱུང་ལ་ཤེས་རབ་
སྐྱོན་མ་ལས་གནས་མ་བྱུའི་སྤེ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བཤམ་དོ། །མཛོད་ལས་སྐྱེ་
གནས་ཀྱི་བ་འཛིག་པ་བཞི་དང་མ་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ཚོས་དང་བཅས་
པས་དགུ་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རང་མ་གཏོགས་པ་ཚོས་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་
བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྩ་བའི་ཚོས་རེ་རེ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པར་བཤམ་པའི་ཁ་
ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བའི་ལུགས་སོ། །མང་བཀུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལྡན་པའི་
མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚོས་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ཀྱང་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚོས་བཅུ་
བཞི་རེ་ལ་འཇུག་གོ། །དེའི་སྤོགས་སྤྱི་བཙོད་པ་ན་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཙོད་
དགོས་ལ་མཚན་ཉིད་པན་ཚུན་སྐྱབ་པའི་སྤྱན་འབྲེལ་ནི་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་མན་
ཚུན་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་དག་གི་པན་ཚུན་སྐྱབ་ཚུལ་
ཡང་སྤོགས་སྤྱིར་བཙོད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། དེ་ཚོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་
ལ་འཇུག་ །ཅེས་པའི་ཀྱི་བ་བྱུར་དུ་བཙུགས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་གནས་པ་རྙིང་བ་ཀྱི་བར་
བཙོད་པ་དེ་གནས་པར་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་འགྲེལ་པས་ཚོས་དང་བཙོ་ལུང་བཤམ་

བ་ཚ་བའི་དོན་ལ་མི་སྤང་དོ་ཞེས་སྤྱི་བའི་སྤོགས་གཅིག་ཅེས་མཚོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
གཞན་མེད་པར་སྤྱི་བའོ། །

གཉིས་པ་ལོ། གཤམ་ཉེ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བས་ཚ་བའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བར་བྱེད་བ་ཚོང་གི་
ལྷགས་ཡིན་ན། ཚ་བའི་སྤྱི་བས་སྤང་མ་བསྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་དེས་རི་ལྟར་ན་ཚ་
བའི་སྤྱི་བ་དེ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཚོང་གི་ལྟར་ན་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་དེ་ཚ་བའི་
སྤྱི་བས་སྤྱི་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་གཤམ་ཉེ་ཚོང་གི་ལྷགས་གིས་ཚ་བ་ཡིས་
བསྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་དེ་ཡིས་ཚ་བ་སྤྱི་བར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་དེས་སྤང་མ་
བསྤྱི་བའི་ཚ་བ་དེས་རི་ལྟར་ན་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་དེ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཚ་
བ་དེ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བས་སྤྱི་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་པ་མཐུན་སྤྱི་བ་
པ་མི་འབྲང་པས་ཐུག་མེད་སོར་གནས་སོ། །གཤམ་ཉེ་དེ་གཉིས་སྤང་སྤྱི་བས་མཐུན་
ཚུན་དུ་མི་སྤྱི་བ་ཡང་དེ་གཉིས་སྤྱི་བ་ཞེས་པས་མཐུན་དུ་སྤྱི་བ་དོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཉེ་རང་
ཉིད་མ་སྤྱི་བ་པས་མ་སྤྱི་བ་བ་གཞན་དེ་སྤྱི་བར་ནི་བྱེད་ཅུས་ན་ཚོང་གི་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་
གཉིས་པ་དེ་ཡིས་མཐུན་དེ་གཉིས་པའི་སྤྱི་བར་ནི་འདོད་ལ་རག་བ་ཞེས་ན། སྤྱི་
བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མ་སྤྱི་བ་པར་རི་ལྟར་
གཞན་སྤྱི་བར་འགྲུར་ཉེ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་ལ་
སུན་འབྲེན་བརྗོད་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅེས་ཡིན་པས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱག་ལ་
ཡང་དེའི་འདོན་བ་བསྤྱི་བ་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་

1 རེས

གང་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་
 གཞན་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་འདུས་མ་གྲས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཅི་ཞེ་
 བ། རི་རྩར་ཉེ་དཔེར་ན་མར་མེ་ནི་སྤང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་རང་དང་བུམ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བའང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་སྲིར་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་ལ་
 གཞོད་པ་བརྗོད་པས་དགག། །གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱན་པ་སེལ་བས་ཡིན་ན་སྤྱན་བ་གང་སེལ་
 བས་རང་གི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མར་མེ་ལ་ནི་སྤྱན་པ་མེད་དེ་འགལ་བའི་སྲིར་
 རོ། །དང་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྤྱན་པ་མེད་གཞི་གཉིས་སྟོན་བའི་དང་པོ་འདི་དང་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། །སྤྱན་པ་གང་སེལ་བས་མར་མེས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་གང་དག་
 བ་མར་མེ་དེ་འདུག་པ་སྟེ་དེའི་འོད་གྱིས་ནོན་པ་དེ་ནའང་སྤྱན་བ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་
 མར་མེས་རང་དང་གཞན་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཉེ་མར་མེས་
 སྤྱན་པ་བསལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མར་མེ་དང་དེས་ནོན་པའི་ཡུལ་ན་སྤྱན་པ་
 མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཉེ། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་སྤྱན་པ་བསལ་བ་ཉིད་
 གྱིས་མར་མེ་དང་དེས་ནོན་པའི་ཡུལ་ན་སྤྱན་བ་མེད་པར་སོང་བའི་སྲིར་ཉེ། མར་
 མེས་སྤྱན་པ་མ་བསལ་ན་ནི་མི་འབར་བའི་དུས་བཞིན་དུ་འབར་བ་ནའང་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིར་མར་མེ་ལ་སྤྱན་པ་སེལ་བའི་སྤང་
 བྱེད་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་བུས་སོ་ཞེ་ན། སྤང་སྤྱན་གཉིས་ཡུལ་

གཅིག་ན་དུས་གཅིག་དུ་མེད་པའི་སྲིད་དེ་གཉིས་སྟངས་མེད་ལ་དེའི་སྲིད། གང་གི་
 ཚེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་ལྷན་བ་གཉིས་སྟངས་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་
 དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམ་བ་གང་གིས་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བས་ལྷན་བ་སེལ་བར་བྱེད་
 བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཐ་སྙད་དུ་
 མར་མེས་ལྷན་བ་སེལ་བར་འདོད་བ་ལ་ཡང་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་ལྷན་བ་གཉིས་
 སྟངས་བ་དགོས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་མར་མེ་མེད་བས་ལྷན་བ་
 དང་སྟངས་མི་དགོས་སོ། །མར་མེས་ལྷན་བ་སེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་
 འདོད་བ་ལྟར་ན་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་ལྷན་བ་སྟངས་ན་དེའི་དུས་སུ་མར་མེ་ཡོད་
 དགོས་བས་དེ་མེད་པའི་སྲིད། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་ཡང་མི་སྟངས་བས་མར་མེས་
 ལྷན་བ་སེལ་བ་མི་འབྲང་བར་སྟོན་པའི་རིགས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་བ་
 མ་སྟངས་པོ་ན་འཛོམས་ཤིང་མིག་གིས་ག་ལྷགས་མ་སྟངས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། རོར་
 ལུ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་མ་སྟངས་པོ་ན་འཛེན་བ་བཞིན་དུ་མར་མེས་ཀྱང་མ་སྟངས་
 པའི་ལྷན་བ་སེལ་ལོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་མར་མེ་དང་ལྷན་བ་སྟངས་མེད་བར་ཡང་མར་
 མེས་ལྷན་བ་སེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྐྱེ་ན། འདི་ན་གནས་པའི་
 མར་མེ་དེས་འཇིག་རྟེན་ནོ་ཙོག་ཀུན་ན་གནས་པའི་ལྷན་བ་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཉེ་བ་
 བ་གནས་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་བ་འཛོམས་བ་སོགས་ཀྱང་
 བསྐྱུབ་བྱ་དང་མཚུངས་བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །

འདི་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བསལ་བྱ་དང་སེལ་བྱེད་དེས་བ་ཅན་མི་རུང་
 བས་གཅིག་སེལ་ན་ཀུན་སེལ་ལ་ཀུན་མི་སེལ་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་སེལ་བའི་རིགས་པ་

སྟེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་དང་
 འདྲའོ། །ཅི་སྟེ་མ་སྟངས་ཀྱང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པས་རྩུང་བའི་ལྷུལ་ན་གནས་པ་ཁོ་ན་
 འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་སྟངས་ལྷུལ་རྩུང་བ་ན་
 གནས་མི་གནས་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་སྡེ་མ་དང་འདྲའོ། །ཤལ་ཉེ་འཛིག་ཉེན་ན་མ་
 སྟངས་ཀྱང་སེལ་མི་སེལ་དང་འདྲེན་མི་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྟངས་སྟངས་ལ་སོགས་པའི་དབྱུང་བ་བརྒྱུག་ནས་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་
 བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྟར་འཛིག་ཉེན་ན་མ་མཐོང་སྟེ། འཛིག་ཉེན་ནི་དེ་
 འདྲའི་དབྱུང་བ་མི་འཇུག་པར་མར་མེས་སྟུན་པ་སེལ་བ་དང་མིག་གིས་གཟུགས་
 མཐོང་བ་སོགས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ན་འཛིག་ཉེན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་དུ་ཚུགས་
 ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་མི་
 གཞོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལན་དེ་དག་གིས་ནི་མར་མེས་སྟུན་པ་སེལ་བ་དང་མིག་
 གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་འདོད་པ་བཀག་ལ་དེ་
 ཡང་འཛིག་ཉེན་པས་མི་འདོད་པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་མི་འགལ་བ་དང་།
 ཡང་དེ་རྣམས་བཀག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་
 མཐོང་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པས་དེས་མཐོང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་གཞོད་ཅེས་བསྟན་པས།
 མར་མེས་སྟུན་པ་སེལ་བ་དང་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷུགས་འདྲེན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་ན་མ་སྟངས་མཚུངས་པ་ལ་སེལ་མི་སེལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་
 འཕེན་གྱི་སྐྱིར་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཁབ་ལེན་པ་ལ་ཡིན་ཚུལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པར་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་

ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་གཞུག་དགོས་ཏེ་དེ་མ་གྲུབ་ན་
རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དཔྱོད་རྩལ་
ཡང་འཛིག་ཉེན་གྱིས་སྤོད་གྱིས་ཆེ་གོ་མོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་
དེ་དངས་སམ་མ་དངས་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། མཐོང་བུ་མཐོང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་རྩེ་
ལྟར་ཡོད་དཔྱོད་པ་མིན་བར་དོན་ལ་མ་བརྟག་པའི་དཔྱོད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་ཚོས་
རྣམས་དོན་གྱི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་
བྱེད་དགོད་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ན། གལ་ཏེ་སྤར་བའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མར་མེས་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་སྤར་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་ན་སྤྱི་བ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ལྷན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །སྤན་པས་རང་ཉིད་
བསྤྱི་བས་ན་ནི་སྤན་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་
སྤན་པས་རང་སྤྱི་བ་པ་དང་མར་མེས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་མེད་ལ། སྤན་པས་གཞན་སྤྱི་བ་པ་དང་མར་མེས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
ཐ་སྙད་ལུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྲིད་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་
བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱིས་ལ། །འབྲས་བུ་ཡོད་
པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་གྱིས་ཞེས། །སྤྱགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དེ་སྤྲད་བསྟན་བའང་
མཛད། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ནས། །འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་

བར་གྱུར་ཀྱང་ཟི། །ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ལ་གཞལ་བྱས་ན། །འབྲས་བུ་ཀུན་མེད་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འདྲ་མེད། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །ཀྱེ་མ་མི་
 མཚོག་སྤྲུགས་རྗེ་ལྷན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བས་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་འདྲ་ཅེས། །དེ་
 དག་དོ་མཚར་ཆེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་རང་བཞིན་ལ་
 དབྱེད་ན་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་དེས་དེ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་དོ་སྣང་ནས། །རྒྱལ་བ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་
 བོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་སྤང་བ་རང་
 གི་དོ་བོས་མེད་པ་དང་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་ཐོབ་འཛོག་པའི་ཁྱེད་སོ། །དཀོན་མཚོག་
 བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། དབེར་ན་བྱིམ་དུ་མི་འགའ་ལ་ལ་ཡིས། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་
 མར་མེ་བྱས་བྱས་ན། །དེ་ལ་སྤྲུན་པ་བདག་གནས་རིང་ལོན་གྱིས། །དེ་ནས་མི་འགྲོ་
 སྤྲུམ་དུ་སེམས་པ་མེད། །མར་མེ་བྱུང་ན་སྤྲུན་པ་སྤྲུན་ནག་ལ། །མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་
 ཡི་རུས་པ་མེད། །མར་མེ་བརྟེན་ནས་སྤྲུན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གཉིས་ཀར་སྣོང་ལ་
 ཚྲོམ་སེམས་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སྤྲང་སྤྲུན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པ་དང་དེ་
 ལ་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་དབེར་བརྗོད་ནས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་
 བཞིན་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་བསགས་པ་
 མེད་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བརྟེན་པར་ཡང་། །དེ་དག་ལན་འགའ་
 ཅོམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། །ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་མི་བྱ་མི་སེམས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་
 བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །གཉིས་ཀ་གཟུང་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་
 བཞིན། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྣོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མར་

མེས་ལྷན་པ་སེལ་བ་དང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཁྲུངས་ལ་དཔེའི་སྐབས་རྣམས་
དངས་བས་ཚོག་མོད་ཀྱང་དོན་གྱི་སྐབས་རྣམས་དངས་པ་ནི། གཉེན་པོས་སྤང་བུ་
སྤོང་ཚུལ་མར་མེས་ལྷན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བུ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་བ་མར་མེས་ལྷན་
པ་སེལ་བ་དང་འབྲུག་དེའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དུས་གཅིག་ལ་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། ལྷན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
གཉེས་དུས་མཉམ་པས་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་པ་འགགས་པ་གཉེས་ཀྱང་དུས་
མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་ན་མར་མེའི་དུས་ན་དེའི་བསལ་བུའི་ལྷན་པ་མེད་ཀྱང་
མར་མེ་ལྷན་པའི་སེལ་བུའི་དུས་ལ་ཏེ། སྤང་བའི་དུས་ན་སྤི་མ་མེད་
ཀྱང་སྤི་མ་སྤི་མའི་སྤྱིད་བུའི་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་
ལ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤང་བུ་གཉེས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི།
དེ་དག་ལན་འགའ་ཅུ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་
ན་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བུ་སྤོང་བ་མི་འགལ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་
པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
དེའི་སྤང་བུ་མཐོང་སྤང་གཉེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་
བུ་དེ་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྤོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བུའི་
སྤོམ་སྤང་སྤོང་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲུལ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མི་འབྲུག་དེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་དུས་ན་སྤང་བུ་དེ་མེད་

བར་སོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་གཉེན་སྤང་སྤུང་དང་འབྲ་བར་གསུངས་
 བས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པ་དང་དེ་དང་དེའི་སྤང་བུ་
 འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པ་གཉེས་དུས་མཉམ་པས་གཉེན་པོ་¹སྐྱེས་པ་དང་
 སྤང་བུ་འགགས་པ་ཡང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དུས་སུ་ཞི་སྤང་བུ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་དེ་
 གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བུ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ལམ་གྱི་དུས་དེར་སྤང་བུ་དེ་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྤངས་
 བར་འཛོག་ན་སྐྱོར་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་དང་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་
 གྱུར་བའི་ཆེ་སྐྱོམ་སྤང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་འགལ་བས་དེ་རྣམས་སྤངས་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་ཐ་མའི་“ཆེ་སྐྱོམ་སྤང་གི་བག་
 ཆགས་རྒྱུད་དུ་འི་རྒྱུད་དུ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྤངས་པ་ནི་སྤང་བུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཀུན་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡིན་ནོ། །གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྲ་མོ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོག་གི་སྤྲ་རོལ་དུ་མི་སྐྱོག་
 བར་གསུངས་པ་ཡང་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཤེས་རྒྱུད་གང་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གི་རིགས་འབྲ་ཕྱི་མ་གཏན་ནས་
 སྐྱེར་མི་རུང་དུ་སོང་བ་ནི་དེ་དག་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྤང་བུའི་ས་བོན་
 གྱི་གཉེན་པོ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྤང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་གཉེན་པོ་

1 ལྷུས
 2 རྩོ

དེས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་གཉེན་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ།
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཚེ་བྱང་ལྷུན་རྒྱལ་འགོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐོ་
 བས་མིན་གྱི། སྤང་ལྷན་ལྷུང་དུས་ཀྱི་སྐོ་བས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་གོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་
 སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་ཀྱང་སྐོ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉེས་སྤང་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཟག་མེད་
 ཡིན་པས་དེའི་འོ་བོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་
 རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་
 པས་དེའི་རྟེན་མེད་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྐོན་མེད་དེ་དབེར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་
 པའི་ལུགས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་བའི་
 གཞི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་
 པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་གི་ཐ་སྐྱད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཅན་
 ཞིག་དེའི་ཚེ་སྐོ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 བཏགས་པའི་ང་ཅན་མམ་གང་ཟག་ཅན་མོ། །

འོ་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་བར་བྱེད་ཅིང་
 བསྐོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བསྐོད་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཞེས་བག་ཆགས་
 གང་ལ་བསྐོས་པའི་གཞི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཤད་ལ། གང་ཟག་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་མིན་
 པས་བག་ཆགས་བསྐོས་པའི་གཞིར་མི་འཐད་དེ་སྟུམ་ན། སྐོན་མེད་དེ་གང་ཟག་དེའི་

སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བས་གང་ཟག་དེ་མཐོང་བ་པོར་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་
ལྟར། དེའི་ཤེས་རྒྱན་བག་ཆགས་བསྐོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་
ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཇག་པ་མི་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །ཚུལ་དེས་མཐོང་སྲང་
གི་བག་ལ་ཉལ་གནས་བའི་རྟེན་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་བར་བྱའོ། །སྲུང་གི་ཕྱོགས་སྲ་
དེ་ཀུན་གཞི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ་དེའི་ལན་འདེབས་ལུགས་ཀྱིས་
གཞན་ཡང་དབག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་མ་སྐྱེས་
བའམ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་གང་། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མི་སྐྱེས་པས་
ངི་ལྟར་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་¹དེ་གཞན་ཏུ་ན་ནམ་མཁའི་
མེ་ཏོག་གིས་ཀྱང་རང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་
ན་སྐྱེས་ཟིན་ན་སྐྱེ་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྲིར་སྐྱེ་བས་བདག་ཉིད་སྐྱེད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་རང་མི་སྐྱེད་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུག་
མོད་སློང་མ་རུས་ཤིང་། རང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་བར་སྐྱ་
ན་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། མེད་ན་དེ²དག་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བ་སོ་ན་གནས་
པར་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་འཐད་པས་
མཚན་ཉིད་གསུམ་སུན་མོང་ཏུ་དགག་པ་འདི་ནས་རྫོགས་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་དང་མ་
སྐྱེས་ཞེས་བ་ནས་སོ་སོར་འགོག་པའི་མགོ་བྱུག་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སོ་
སོར་འགོག་པའི་མགོ་འཇུགས་མཚན་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཡན་ཆད་ཏུ་

1 ཟད
2 ན

མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་འགོག་པའི་སྐབས་
སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་ལས་མ་སྒོས་ཀྱང་དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་འགོག་པ་ཡང་
གོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། གཞན་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །འདིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། བསྐྱེད་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག། །ཡོད་མེད་གསུམ་དུ་
དབྱེད་ནས་དགག། །འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེད་ནས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགག། །བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁས་ལྷངས་ནས་ཀྱང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་
གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་དགག། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྐྱེ་བས་རང་ལས་གཞན་པ་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་
བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པ་དང་། སྐྱེ་
བཞིན་པ་གསུམ་རི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་སྐྱེད་བ་དེ་ནི་རབ་བྱེད་གཉིས་པར་སོང་བ་དང་མ་
སོང་བ་དང་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་འགོ་བ་བཀག་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ། །འདི་
ལྟར་སོང་བ་འདས་པ་ལ་འགོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་འདས་
ད་ལྟར་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་སོང་བ་མ་འོངས་པ་ལ་འགོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་
གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་མ་སྐྱེས་

བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་མ་འོངས་བ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །བཤོམ་བ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་སོང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར་བཤོམ་
བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོལེས་བ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འདི་ནི་སྤར་བཤོམ་བ་ལ་བཤད་བ་ལྟར་སྤྱིར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དངོས་འགལ་ཡིན་
ཡང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་བ་མིན་ཏེ་བརྟག་བ་གཉིས་བྱས་པའི་སྐྱེས་མ་
སྐྱེས་དང་། འདིའི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་ནི་འགྲོལ་
བར་སྐྱེས་ནས་འགལ་བ་དང་མ་འོངས་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

དེས་ན་སྐྱེས་ནས་འགལ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་བ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ད་ལྟར་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་དུས་སྲ་ཕྱི་གཉིས་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདོད་ན་ཡང་བཤོམ་བཞིན་
བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་བ་འགོག་པའི་རིགས་བ་རྣམས་འདོན་བ་བསྐྱར་ལ་དགག་
གོ། །དེ་ཡང་དབང་ན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྷ་གུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་
ལྡན་པས་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་
བརྗོད་བ་སྟེ་གཞི་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བརྟེན་ནོ། །བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་ལ་
བྱ་བ་གཅིག་གཞི་སོ་སོ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་བ་ལ་མི་འཐད་
པས། ལས་ཚིག་དང་བྱེད་ཚིག་གཉིས་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་

1 ལྟོང

གྲིས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་པར་འདོད་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་
གཉིས་ཡོད་པས་བྱེད་པ་སོ་སྣ་གྱུ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདི་སྟོབ་དཔོན་
གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བས་རང་ལས་གཞན་པ་སྐྱེད་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱུར་ལ་སྐྱུར་མར་མེའི་
དཔེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པའི་དོན་འགོག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྐྱུན་མོང་དུ་
འགོག་པ་ལ་སྐྱུར་དུ་མི་རུང་རོ། །

གཉིས་པའི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའི་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྐྱེ་
བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པར་བརྗོད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་འགྲུབ་པས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཡང་སྐྱེ་བས་
སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་ཡང་འགྱུར་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་ནི། ལྷ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་“སྐྱེ་བཞིན་པའི་
ལྷ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་
གཞུང་རུས་དགོས་ན། མི་རུས་ཏེ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་དེའི་མཚན་མ་མི་
ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་དེར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྷ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེའི་ཆེ། ཇི་ལྟར་ན་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ལྷ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྐྱེ་བརྗོད་མི་རིགས་སོ། །

1 ལྷ

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏུས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་།
 སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྤེ་བ་དག་གི་
 ཏུད་བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་ཚོལ་གྱིས་རང་ཉིད་གཞན་སྤྲོགས་
 སུན་འབྲིན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་སྟོན་ཞིང་། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་
 བཞིན་དང་དབང་རྣམས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་བ་བསལ་ནས་དངོས་པོའི་དེ་
 “ཁོ་ནི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་གྱིས་ནི་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ། །རི་ལྷ་
 བྱང་ཡང་མི་སྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་རྟེན་འབྲེལ་བས་ད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་བ་པོ་ཁྱོད་
 དང་བཅད་པས་ད་ཚོག་གོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །འདིས་ནི་སྤང་བ་ཤད་པའི་རིགས་པ་
 རྣམས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་འཛིག་པའི་རྒྱ་འབྲས་བཀག་པར་
 གོ་ནས་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྟེན་འབྲེལ་
 རྣམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བས་
 དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་སྐྱད་གསུངས་པ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོང་བ་ཞི་བ་སྟེ་བྲལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །

1 །

འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་
 རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པ་འཛིན་དགོས་ལ་དེ་ནི་གཞན་སྲུ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་མེད་
 པའི་སྲིད་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པར་ཁས་སྦངས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་ཁྱེད་ཁོ་ནས་རང་
 བཞིན་དང་བཅས་པར་ཁས་སྦངས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིད་ཚོས་དང་སངས་རྒྱས་མཐོང་
 བ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་
 བ་དེས་ཚོས་མཐོང་རོ། །སྲུས་ཚོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་རོ་ཞེས་ལུང་
 ལས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ས་བོན་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱ་གུ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཞི་བ་རང་བཞིན་
 དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྟེན་འབྱུང་གསལ་
 བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་རྟེན་འབྱུང་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན་པ་“དེའི་
 སྲིད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་
 ཞི་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ལན་དེ་ལྟར་མཛད་པས་དབྱུང་ནས་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་འབྱུང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩ་ལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 གཞོན་པར་མ་ཟད་རྩ་ལ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་
 བརྟན་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་
 ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་སྲིད་རོ། །མ་རྩོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་

1 དེ

ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཞིག་
རྒྱུན་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱོང་གསུངས། །གང་གིས་སྐྱོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་
རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ། དེ་
ཡང་རྐང་བ་དང་པོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྐང་བ་གཉིས་པས་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པས་བཤད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྲུང་པར་
སྐྱར་བའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་སྐྱོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་
གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་སྐྱོར་བ་མིན་པར་བསྟན་འོ། །

མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་“ཚོས་¹ཐམས་ཅད་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་མ་
“མཆིས་²པའི་དོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཆིས་པའི་དོན་ནི་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་
དོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་མ་མཆིས་པ་བརྟེན་ཏེ་
འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་སྣམ་དུ་ད་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པ་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བྱུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་གམ་མའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་“བདེན་³
པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་མ་མཆིས་པ་ནི་ཅེ་ཡང་མ་མཆིས་པ་མིན་གྱི་ངོ་བོ་

1 ཚས
2 མཆས
3 བདོན

ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་གཞག་ཏུ་བྱུང་
ངོ། །གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་མཆིས་པ་དང་མ་མཆིས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བཞག་
ཏུ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་འགྲོ་ཡི། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་རིགས་པའི་མཐར་
ཐུག་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན། །ཞེས་སོགས་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
བྱམ་པ་འདི་སྐྱེ་བཞིན་པའོ་ཞེས་པ་བྱམ་པ་ད་གཞོད་འབྱུང་འབྱུང་ཡིན་ལ། བྱམ་པའི་
སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འབྱུང་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་བྱམ་པ་སྐྱེས་པའི་སྣོན་རོལ་ཏུ་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་
སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་འབྱུང་ན་ནི། དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྣོན་ཏུ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་ཏེ་འདི་སྐྱེ་
ཞེས་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་དེ་སྤར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྤར་བདག་གི་དངོས་པོ་
ཡོད་མིན་ན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་
པ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བས་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པ་བཀག་པས་མི་རྣོས་སོ། །དེས་ནི་རྒྱུན་བརྟག་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་རབ་
བྱེད་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་གཞན་རྣམས་མི་རྣོས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་
བས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་མིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པ་གཉིས་གང་འགོག་པའི་
སྐབས་སུ་ཡང་དགག་དགའ་ས་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རྒྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ཡིན་

ཉེ། འདི་རང་གིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་བས་པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་རྗེ་སྣང་བཀའ་
པའི་སྣ་རིས་སྣ་མོ་རྣམས་མ་སྲེད་ན། སང་ལ་བཀའ་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཡང་
མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་སྣམ་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་སྲེད་པ་ན་སྣམ་
བུ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པ་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་གཉིས་ལ་དུས་སྡེ་སྲི་བ་ཡང་
མེད་དོ། །

སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་དུས་སྡེ་སྲི་བ་
མེད་པ་མི་འགལ་ཡང་། སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་བར་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པར་འདོད་ན་ནི་སྣམ་བུར་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྣམ་བུར་སྐྱེ་བ་འདོད་དགོས་པས་དེ་
གཉིས་ལ་དུས་སྡེ་སྲི་མེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་ན་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་བར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་སྐྱེ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེས་
པའི་སྣ་རོལ་ནས་ཡོད་པ་ད་གཟོད་སྐྱེ་དགོས་ཞེས་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དུས་དང་སྐྱེས་
པའི་དུས་གཉིས་སྡེ་སྲི་བ་འདོད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དུས་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ཁས་
ལེན་ན་དགག་སྒྲ་བས་རྒྱ་དུས་ན་འགྲས་བུ་མེད་པར་སྣ་བའི་དངོས་སྣ་བ་ལ་དུས་
གཉིས་སྡེ་སྲི་བར་འདོད་དགོས་ལུགས་སྟོན་པ་དགའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་སྐྱེ་རྒྱུའི་
སྣམ་བུ་སྲེད་པ་པོ་རྟེན་ཡིན་པ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་།
སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ལྷོགས་པའི་དུས་སྡེ་སྲེད་པ་པོ་རྟེན་སྣམ་བུ་མེད་ཅིང་དེའི་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྣ་དགོས་མོད་ཀྱང་། སྣམ་བུ་སྐྱེ་
བ་དོན་དམ་བར་གྲུབ་ན་ནི་དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དུས་ནམ་ཡང་དེ་ལ་མི་འགྲུབ་དགོས་པའི་སྲིར་།

དུས་དེར་ཡང་སྐྱམ་བུ་ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེས་པའི་སྤོ་ལོ་དུ་གྲུབ་ཅིན་སྐྱེས་ཡང་སྐྱམ་
བུར་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྲུར་ཉེ་སྤར་ཡང་བཤད་ཅིན་ཉོ། །འདི་མགོ་མཇུག་ཀྱང་ཉེ་
འགྲུང་བའི་རིགས་པ་གཞན་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤང་རོ། །འབྲུག་རྩ་སྤོ་ལོ་ཉེ་དང་ཤེས་རབ་
སྐྱོན་མ་གཉིས་ཀར། རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདི་དང་འབྲུག་ལྷོ་མ་གཉིས་ནི། དེ་ནི་
ཅི་སྤྱིར་དེར་“སྐྱེ་འགྲུར། །ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་རོ། །ཞེས་བསྐྱུར་ལ་བཤད་པ་
ཡང་དེ་ཡི་སྤོང་ནས་མཛད་དེ་འདི་དང་ཅུང་མི་འབྲེལ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སུ་ཅིན་ཀྱང་
ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཁས་སྤངས་ནས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཉེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟ་
སྟེ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ད་བཟོད་དགོས་སོ། །འབྲེལ་ཚན་
གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་པ། །སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་
བསྐྱུར་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་ཚིག་གསལ་ཡང་དོན་མི་
མཐུན་པ་མི་སྤང་བས་འདི་གཉིས་འགྲུར་རྙིང་བ་དེ་ལོ། །གལ་ཉེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་
གིས་སྐྱེ་བ་“དེ་²སྐྱེད་ན་དེ་ཡང་གཞན་དང་“དེ་³ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་དགོས་པས་
ལྷག་པ་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་གཞན་མི་འདོད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་པར་
ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེ་བ་གཞན་
མེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་མ་བསྐྱེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། །

1 ལྷ
2 ཏ
3 ཏ

གཉིས་པ་ནི། རྗེ་བས་རང་དང་གཞན་རྗེ་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རབ་བྱེད་འདིར་
 རྗེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་མོ་ཞེས་པ་ནི་རེ་ཞེག་ཡོད་དང་མེད་པ་
 ཡང་། །ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་རྗེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་དམ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཞེས་
 པ་དང་། གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལོ། །སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རེ་ཞེག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་རྗེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་མེད་པ་རྗེ་བ་རེ་བོང་གི་དུ་ཡང་རྗེ་
 བར་འགྲུང་ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྗེ་བ་དགག་པར་བྱ་བ་
 ལ་བཤད་པ་དང་ཡང་ན་གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་
 བཤད་བ་གཉིས་མཚན་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྗེ་བ་འདི་རྟོག་ན་གཉིས་ལས་
 མི་འདའ་ལ་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་འགག་པ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ད་ལྟར་བ་
 ཉིད་ལ་རྟོག་ན་ནི། དེ་ལ་སྐར་ཡང་རྗེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྲུང་ཉེ་ཡོད་པའི་སྲིར་
 རོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གང་ཞེག་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་རྗེ་འདིག་པ་དང་
 བྲལ་བ་ལ་རྟོག་ན། དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེ་བ་མེད་དེ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་
 འཐད་པ་རྗེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་འདིག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་རོ། །འདི་ནི་བྱམ་པ་
 ཞེག་པ་དང་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་“དེ་
 གཉིས་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མིན་ཉེ་འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །ཚུལ་དེས་
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྗེ་བཞིན་པ་རྗེ་དོ་ཞེས་སྐྱས་པས། རྗེ་བཞིན་པའི་

1 ཏ

དངོས་པོ་ལ་འགག་བ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་འཇིག་པའི་མཚའ་ཉིད་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་བ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་
 བཞིན་བ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་འགག་བཞིན་བ་ནི་ཟད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པའི་སྲིད་རྟོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་ན་འབྲས་བུ་འགག་བཞིན་བ་
 མེད་དོ་སྟུམ་ན། དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་བ་འགག་བར་མི་འགྱུར་ན་སྐྱེ་བཞིན་བ་དེ་དངོས་
 པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇིག་པ་མེད་པས་དངོས་པོའི་མཚའ་ཉིད་མེད་པའི་སྲིད་
 རྟོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་མི་རིགས་ཤིང་
 དངོས་མེད་སྐྱེ་བཞིན་བ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་
 གནས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གནས་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་
 ཚོས་དང་མེད་ན་མེད་པའི་སྲིད་གནས་བ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་བ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན།
 འདི་དགག་བ་ལ་གསུམ། ལས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག། འགག་བཞིན་
 བ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་ནས་དགག། གནས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བ་དོ་བོས་ཡོད་ན་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་དངོས་
 པོ་གནས་ཟིན་བ་འདས་བ་མི་གནས་བ་སྟེ། དེའི་ཚེ་གང་ཞིག་འདས་བ་ནི་གནས་
 པའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དངོས་པོ་མི་གནས་བ་མ་འོངས་བ་ཡང་གནས་བ་
 མིན་ཏེ་དེའི་ཚེ་གང་ཞིག་མ་འོངས་བ་ནི་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་
 རྟོ། །གནས་བཞིན་བ་ཡང་མི་གནས་ཏེ་སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གནས་
 བཞིན་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྲིད་དང་། གནས་བཞིན་བ་གནས་ན་གནས་

པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་གནས་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་
རྒྱུ་། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་དོ་བོས་ཡོད་པ་ནི་བཀག་ཟེན་ལ་དེ་མེད་པའི་སྲིད་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ལ་གནས་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
རྒྱུ་། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གནས་པ་འདི་རྟོག་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་
ཡང་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་གནས་པ་
དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་པ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་མི་མཐུན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །གལ་ཏེ་གནས་པའི་སྐབས་ན་འགག་བཞིན་པ་མིན་
པར་སེམས་ན་གང་ཞིག་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པས་
དེ་ལ་གནས་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་དུས་ཀྱན་ཏུ་གྲ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འཆི་བ་སྟེ་འདིག་པས་སྐད་ཅིག་
ཅམ་ཡང་མི་གཏོང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན། གང་དག་ལ་གནས་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་གྲ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་
དེ་མེད་དོ། །

འདིར་རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་
པར་གནས་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པས། མི་ཉག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་
སྐད་ཅིག་མ་ནི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུད་
ཅམ་ཞིག་ལས་མི་སྟོན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་ལེ་རྫོགས་པ་ལ་
རྒྱ་བ་བརྟུ་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་དེའི་འོག་དུ་ལོ་དེ་མི་གནས་པས་རྒྱན་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
 བོ། །དཔེར་ན་སྐྱུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཡང་
 མི་རྟག་པ་སྐྱུ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ། དུས་སྐྱ་མ་ན་ཡོད་པའི་
 བྱམ་པ་དུས་སྤི་མ་ན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་དུས་སྤི་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡང་མི་འགལ་
 ལོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་གནས་པ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དུས་ན་གནས་པ་
 དང་ས་ལ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 པ་དགག་བྱལོ། །གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་ཀྱུན་ཏུ་སྐྱ་མ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 གནས་དགོས་པས་རྒྱ་བ་དང་འཇིག་བའི་བྱ་བ་འགལ་གྱི་གནས་པ་ཙམ་དང་མི་
 འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གནས་བྱེད་
 གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་གནས་
 པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་
 བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་གནས་སྐྱབ་
 པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་རང་གིས་ཀྱང་གནས་
 པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའང་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་གིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་
 སྐྱར་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་མི་གནས་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་གནས། །གལ་ཏེ་
 གནས་པས་གནས་བྱེད་ན། །གནས་ན་ཅི་ཞིག་གནས་སུ་ཡོད། །ཅེས་པའོ། །ཉིང་རེ་
 འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་འདི་དག་ནི་མི་གནས་ཏེ། །འདི་དག་ལ་ནི་གནས་
 ཡོད་མིན། །གནས་མེད་གནས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱང་། །རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲིད་མ་

ཡིན། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་གནས་པ་དང་། །སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་
 དེ་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་མགོན། །རིག་ནས་ཉིང་“འཇིན་འེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གནས་པ་
 དང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་རྒྱལ་བས་ཚོས་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་
 ཉིང་འེ་འཇིན་འེས་པར་གྱིས་འེག་པར་བསྐྱེད་འོ། །སྐྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་
 །གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཚོར་ལ་མི་གནས་འིང་། །གང་ཞིག་འདྲུ་འེས་མི་གནས་
 །སེམས་པར་མི་གནས་ལ། །རྣམ་འེས་གང་མི་གནས་བ་ཚོས་ཉིད་གནས་བ་སྟེ། །འདི་
 །ཞི་འེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་སྟོང་བ་ཡིན། །རྟག་དང་མི་རྟག་བདེ་དང་སྐྱུག་
 །བསྐྱེད་སྐྱུག་མི་སྐྱུག། །བདག་དང་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་
 །སྟོང་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་དག་བཅོམ་ས་ལ་མི་གནས་འིང་། །རང་རྒྱལ་ས་དང་དེ་
 །བཞིན་སངས་རྒྱས་སར་མི་གནས། །རྗེ་ལྷར་འབྲེན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་
 །གནས་འིང་། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་གནས་མེད་སྟོང་། །དེ་ལྷར་
 །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གནས་ལ་གནས་མེད་གནས། །གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་
 །ཞི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། །འགག་པ་ལ་དབྱུང་ནས་འགོག་པའི་རྒྱལ། །ཉེས་བ་དེ་
 །རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན། །འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་
 །པོ་ཞི། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
 །སྟོང་པའི་ཚོས་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འདི་དགག་པ་ལ་ལྷ། །དུས་གསུམ་
 །ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །གནས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །གནས་སྐྱབས་

1 འཇིན

རང་གཞན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །དངོས་སོ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག། །འཇིག་གྲེད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་སོ། །

དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་གསུམ་
ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་སོ་འགགས་པ་ནི་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདས་
པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་སོར་བཞད་པའི་ཕྱོགས་
ལ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་སོ་འགགས་པ་ལ་དགག་བྱའི་དངོས་སོ་དེ་འགག་པ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚོན་དུ་བུམ་པ་འགག་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་བུམ་པ་ཞིག་པའི་འདས་པ་
གཉིས་འགལ་བ་འགོད་བ་ཡིན་ལོ། །མ་འགགས་པ་སྟེ་འགག་པའི་བྱ་བ་མ་སྟེས་པའི་
མ་འོངས་པ་ཡང་འགག་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགག་པ་དང་བུམ་པའི་སྲིར་རོ། །འགག་
བཞིན་བ་ཡང་དེ་བཞིན་མིན་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྔ་མ་
གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འགག་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་སྲིར་དང་།
འགག་བཞིན་པ་ལ་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་འགག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་འགག་པ་སོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །འགག་པ་ལ་
འདིར་འགག་ཅེས་ལས་དང་འདི་འགག་ཅེས་གྲེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་དེ་ནི་གནས་པ་
ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་བཀག་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་
འདའ་ལ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་སོ་གནས་པ་ལ་འགག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ས་ཡོད་པ་

འཐད་བར་མི་འགྲུར་ཉེ་འགག་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །དངོས་པོ་རང་དུས་སུ་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་འགག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་འཐད་བར་མི་འགྲུར་ཉེ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚོད་པ་སྤངས་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཉེ་འགག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱིས་འགག་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་འོ་མའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་ནི་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ནི་དེ་ཉིད་འགག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུར་ཉེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱད་པ་འགག་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་ཞོ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ནི། ཞོ་ཡི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་པ་ཡང་འགག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུར་ཉེ་གཞིག་བྱ་དང་འཇིག་བྱེད་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་ཡང་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དང་གནས་སྐབས་གཞན་ཀྱིས་གཞན་འགག་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་འགག་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ་”ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་སྲར་བཤད་པའི་”ཚུལ་²ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཐད་བར་མི་འགྲུར་བར་བཤད་པ་དེ་ཡི་ཆེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་འགག་པ་ཡང་འཐད་བར་མི་འགྲུར་ཉེ་ཞེས་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འགག་པ་ནི་ཡོད་དེ་སྲར་ལས་སྤངས་པའི་སྲིར་ཉེ་སྲར་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་འགག་བཞིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་

1 ཞན
2 ཚུལ

བའི་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འདི་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་རེ་ཞེས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་
བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་དེ་ཞེས་བའི་དངོས་
པོ་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འཐད་བ་མེད་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་ཞེས་པ་
ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འགག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་བྱས་
པ་ཞེས་པའི་དུས་ན་འདའ་བྱས་པ་ལ་དེ་བརྟེན་དགོས་པའོ། །ཡང་ན་པན་ཚུན་འགག་
བའི་སྣང་སྣང་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་
མི་འཐད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་བ་ལ་འདའ་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་བའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མགོ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་
དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །མགོ་གཉིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་དངོས་སུ་མེད་པ་
མ་སྟོས་ཀྱང་བཤད་པ་ཚང་བར་འགྱུར་བས་མེད་པ་ཞེས་མ་བཤོད་དོ། །

ལྔ་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་འགག་པར་བྱེད་ན་འགག་
བྱེད་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་
འགག་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་གིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འགགས་པ་འདི་ནི་མ་འགགས་པས། །རང་གི་
བདག་ཉིད་རི་ལྟར་འགོག་ །ཅི་སྟེ་འགགས་པས་འགོག་བྱེད་ན། །འགགས་ན་ཅི་ཞེས་
འགག་ཏུ་ཡོད། །ཅེས་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །འགག་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
འགག་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བས་མི་སྐྱེད་པ་

བཞེན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། གཤམ་ཉེ་འདྲིལ་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་འདྲིལ་ཐུག་པ་མེད་
 པར་འགྲུམ། །ཅི་སྟེ་འདྲིལ་མེད་དེ་འདྲིལ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞེན་འདྲིལ་པར་འགྲུམ་
 ཞེས་བསྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འདྲིལ་པ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །མི་འཐད་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྲུམ། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་
 དཔྱོད་ལུགས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཁོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་འདྲིལ་པ་མི་རིགས་
 སོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཏུ་འགྲུམ་བས་དེས་ནི་ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟམ་
 བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འདི་ཡི་ལན་ཏུ་དབྱ་མ་པས་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 །ཁས་སྐྱངས་པའི་སྲིད་པ་རོལ་བོ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །

འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་བཞེན་མེད་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱིས་པ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་
 ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་ཚུལ་ནི་འདྲིལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་པའི་བརྟགས་ས་དེ་འདས་མ་ལོངས་ལ་སོགས་པ་གང་ཏུ་ཡོད་སྟུམ་ཏུ་
 བཙམ་ནས། རྟེན་པའི་དོན་ལ་འདྲིལ་པར་འདྲོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བརྟགས་
 ཤིང་མ་བཙམ་བར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འདྲིལ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་འདྲིལ་
 རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་ཏུ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 དཔྱོད་པའི་འཐད་པའམ་རིགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དང་བྲམ་ཞིང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
 ཀྱིས་སྐྱོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྐྱད་པའི་འདྲིལ་རྟེན་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་ལྟོས་

ནས་བྱུང་བ་“ཙམ་ཞིག་གིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡི་སྲིད་བསྐྱེད་བྱ་
ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་ཅིང་འགག་པ་ཡོད་ན་དགག་
བྱ་སྟེ་འགག་རྒྱ་དང་དགག་བྱ་སྟེ་འགག་རྒྱ་ཡོད་ན་འགག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་
བཞིན་དུ་དབྱ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་དབྱུང་ནས་སྟེད་པའི་དོན་ལ་འཇིག་པ་
སོགས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །

མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྲར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱུང་བ་ན་སྐྱེ་འཇིག་
གནས་པ་གང་ཡང་མི་སྟེད་པ་ནི་དེད་ལ་ཡང་མཚུངས་མོད་ཀྱང་དེས་དེད་གྱིས་ཁས་
སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་མི་ཞེགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། དེད་ནི་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་
སྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ་གང་ཁས་སྐྱེད་ན་དབྱུང་
བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་བར་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །དེས་ན་དབྱུང་བཟོད་དང་དེའི་བྱུང་བྱེད་གཉིས་གང་ཡང་ཁས་མ་སྐྱེད་པ་ལ་
རིགས་པས་དབྱུང་ནས་མ་སྟེད་པ་དེ་གཞོན་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་
གནས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་རིགས་ཤེས་གྱིས་སྟེད་མི་དགོས་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཁྱེད་
གྱིས་ནི་སྐྱེ་འཇིག་“སོགས་²དབྱུང་བཟོད་དུ་ཡང་འདོད་ལ་དེའི་བྱུང་བྱེད་ཡང་ཁས་
ལེན་པས་སྲར་ལྟར་དབྱུང་བའི་ཚེ་མ་སྟེད་ན་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཁས་སྐྱེད་པ་
ལྟར་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་སྟེད་དགོས་པ་ལས་མ་སྟེད་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཚིག་
གསལ་ལས་པར་ལ་བཀག་བའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་བའི་རྒྱ་མཚོན་དུ་དབྱུང་
བཟོད་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་མ་དབྱུང་བ་འཇིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་བྱེད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་

1 ཙམ
2 སོགས

བ་འགོད་བས། ལན་འདེབས་རྒྱལ་དེ་ལྟར་བྱའི་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་བས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་བརྒྱུད་ནས་དེ་ནས་ཁས་ལེན་བཞག་ན། བར་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འཇུག་བ་མཐོང་ནས་རང་ལུགས་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ཉེ་དེ་ཡང་ཅི་ཅམ་ཞིག་འགོག་མི་འགོག་གིས་མཚམས་རིག་བ་དང་། རིགས་བས་དབྱུང་མི་བཟོད་དང་རིགས་བས་གཞོད་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་བ་ལ་རག་ལས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། ཚིག་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རིགས་བ་ལྷན་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་བོ་ནི། འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེས་ནས་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་བས་འཇིག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་འཇིག་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་རྩི་ལྟར་འབྲུབ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བཀག་གོ། །དེ་ལ་འཇིག་བ་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་རང་བྱུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་བ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་ལ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་བ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་སྐྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞིག་བ་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་བ་མེད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མི་འབྲུབ་བ་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱ་བ་མི་འཐད་པར་སྡོན་བ་འདི་རི་ལྟར་རིགས་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་འོག་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་བ་ལ་རྒྱ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་དགོས་

བས་སྐྱད་ཅིག་མ་མེད་བར་འགྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་
འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱ་བ་ཡང་མི་འཐད་པའོ། །

དེ་ནི་རིགས་བས་འགོག་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གིས་འགོག་པ་ནི། རྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
གྱིས་རྒྱ་ཤེ་ཞེས་པ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོའི་ནང་
དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ན། རྣོན་པས་འདྲིག་པ་རྒྱ་བཅས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤི་བ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྐྱེ་བའི་
རྒྱུ་གྱིས་རྐྱེ་བར་གསུངས་བས་ཞིག་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པོ། །མཚོན་ཉིད་རྐྱེ་
གནས་འདྲག་པ་རྒྱ་བ་བཞི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོར་གསུངས་པ་ནི་སྣོན་པོ་ལ་མཚོན་ན།
དེའི་རྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྣོན་པོ་འདུས་བྱས་སུ་
མཚོན་ལ། བྱེད་པ་པོ་སྣོན་པོ་ཉིད་རང་གི་བྱ་བར་འགལ་བས་བྱ་བ་བཞི་གཟུགས་
ལུང་མིན་ལ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་
མིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྣོན་པོ་སྤར་མེད་གསལ་དུ་རྐྱེ་བ་དང་
རང་དུས་ན་གནས་པ་དང་རང་གི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་མི་སྣོན་པའི་འདྲིག་པ་
དང་། སྤར་ལས་གཞན་དུ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་བ་ཡང་ཡིན་པས་སྣོན་པོའི་རྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་མིན་དུ་འཆད་པ་མིན་ལོ། །སྣོན་པོའི་འདྲིག་པའི་བྱ་བ་ལ་
ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་བར་ཞིག་པ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ལྡན་མིན་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་
གྱིས་འདུ་བྱེད་དཔོན་པས་ཞིག་པ་རྒྱ་བཅས་སུ་གྲུབ་པོ། །སྣོན་པོའི་འདྲིག་པའི་བྱ་
བ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་གཞག་དཔོན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། སྣོན་པོ་རང་དུས་ཀྱི་མ་ཞིག་
པ་དང་དུས་གཉིས་བར་ཞིག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་བར་སྣོན་པས་

དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཞིག་པ་ཡང་དེའི་མི་ཉག་པར་འགྲུང་བས་སོ། །འདུས་བྲམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བྱ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྲམ་སྲུ་ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་མཚན་བྱེད་ཅམ་ཞིག་ལ་དགོངས་གྱི། ལྟོ་ལྟོ་བ་བྲམ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འདོག་ནི་མིན་ཏེ་མི་ཉག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་འདྲག་མེད་
 པར་ཐལ་བས་སོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱི་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དུས་
 གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དུས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་ལྟོས་གྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་
 དགོས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མར་འདྲིག་པ་
 ཡང་བསྐྱབ་སྐྱ་སྟེ་དེས་ན་སྟོགས་འདི་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་
 འགྲུང་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་གྱུ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱེད་
 དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་ལྷ་གྱུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་རྒྱས་
 དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྐྱེས་ཟེན་པ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །འདི་ནི་ལྷ་གྱུ་
 ཞིག་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ལུས་ན་མ་ཞིག་པ་རྒྱས་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་མགོ་
 མཚུངས་བྲམ་པའོ། །འདི་ལ་མ་ཞིག་པ་བྱུབ་ཟེན་པས་ད་གཞོད་རྒྱས་བྲམ་མི་དགོས་
 གང་བྱུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བྲམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལན་དངོས་གཞི་
 ཡིན་མོད་གང་དེས་མི་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པར་འགྲུང་དོ། །

གཞན་ཡང་སྲར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ལ་སྤྱིས་ཡོད་པས་ལྷ་གྱུའི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་གྱུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྲར་ལྷ་གྱུའི་དུས་ན་མེད་ལ་
 སྤྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ཡོད་དོ། །གང་ཡང་ལྷ་གྱུ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅམ་
 པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོ་པོ་ཅག་གང་དེ་ལ་རྒྱས་ད་གཞོད་གཞན་ཞིག་བྱེད་པར་ནི་མི་

འདོད་གྱི་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་དེ་དངོས་པོར་འགྲུར་
 རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་ལྷ་གྲུ་ལ་
 ལྟོས་ནས་དངོས་པོར་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྩུ་པ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་
 མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞིག་པས་
 བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་པས་རྒྱ་དང་བཅས་པའོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཆིག་གསལ་ལས།
 འཇིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞིག་པ་ཡང་འཇིག་པར་བཞེད་པའི་དབང་དུ་
 མཚན་གྱི་པ་རོལ་བོ་ནི་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་པས་འདིར་ཞིག་པ་ལ་བཤད་
 དོ། །ལྷ་གྲུས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཞིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་བོར་ཡོད་པ་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱ་ནི་
 བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པའི་རྒྱ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། མར་དང་སྤྲིང་བོ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནམས་
 ཡིན་ལོ། །འདི་ལ་པ་རོལ་བོས་མར་དང་སྤྲིང་བུ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་མིན་གྱི་
 མར་དང་སྤྲིང་བུ་ཟད་པ་ནི་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་
 རྐྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མ་
 རྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་དེས་པར་སྐྱེ་བས། རྒྱུན་
 མ་ཚང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་སྤངས་ལ་དེའི་ཕྱིར་གནས་པའི་རྒྱ་ཟད་
 པས་འབྲས་བུ་གནས་པ་ཟད་པར་ཁས་སྤངས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷ་གྲུ་
 རྐྱེ་འགྲུར་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུན་སྲར་ཡོད་ཟད་ནས་མ་ཚང་

བ་ལ་བཞེད་དེ་སྐྱ་གུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛོག་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་
 ཞིག་བཞེད་དགོས་སོ། །མར་དང་སྤོང་བུ་ཟད་པ་རྒྱར་མི་རུང་བར་བརྟེན་པའི་ལན་
 དུ། དེ་དག་མ་ཟད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་མཛད་ནས།
 ས་བོན་ནི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་སྐྱ་གུའི་རྒྱར་མི་རྟོགས་ཞེས་སོགས་
 བཤད་པའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ནས་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 འདི་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་སྤར་བཞག་དགོས་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་ནི་རྒྱ་མེད་
 པས་ང་ཡི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ང་ཡི་བྱ་བའོ་ཞེས་སྤར་མེད་པས་བྱི་མ་
 བརྒྱག་པ་བྱས་པར་སྤོའོ། །དེ་ཡང་ཟས་དང་རྒྱ་མ་ཟད་པ་བྱ་འཚོ་བ་དང་འབྲས་
 ལེགས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་འཛོག་
 པའི་བྱིས། ཟད་པ་མིན་པའི་དེ་དག་མེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེས་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་
 གུང་ལེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་འོག་ནས་དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་
 དེགས་པ་དུག་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་
 དམིགས་པ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡིས་
 བོ་རྒྱ་བཞིག་པ། དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྲུང། །ཞེས་རྒྱ་འགགས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
 བཞིན་པས་བྱས་པར་བཤད་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པའོ། །སྐྱ་གུ་ཞིག་
 པའི་འདས་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡང་དེ་དང་
 འདྲ་སྟེ། དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྲུང་གི་ཡང་དོན་ནོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཛོག་
 རྒྱལ་འདི་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་

ལས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུང་ལ་
ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཡང་གྲགས་རྒྱུང་བར་འདུག་པས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་
རྣམས་བཀག་མོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་དང་སྐོག་ཤིང་སོགས་པ་དང་
ལྷན་པའི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་
དང་འཇིག་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་བཏང་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་དེའི་ཁྱད་པར་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འདུས་བྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་མི་མ་སྐྱུ་
སྐོགས་འདུས་མ་གྲུས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ནི་སྤྱིར་བཏང་བ་ལྟར་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་འདུས་མ་གྲུས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་
འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་དེ་
བཞིན་ཉིད་བཞི་སོ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་སོ་ཞེས་
གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །འདིར་གཞུང་ལས་འདུས་བྱས་བདེན་པ་བ་རྒྱས་པར་བཀག་
པས་འདུས་མ་གྲུས་ནི་བདེན་པར་དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི།
འདུས་མ་གྲུས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་
ལྟར་རེ་ཞེས་གཞལ་བ་མི་འཇལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྩོམ་བྱས་
འདོད་ནའང་རེ་ཞེས་སོགས་པ་མི་འཇལ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་གཞི་འདི་འདྲ་ཞེས་ལ་
གནས་ཞེས་འདོད་ནའང་རེ་ཞེས་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་
གོ། དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འདོད་ནའང་ཕྱང་སོ་བརྟག་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་

དགག་ལ། ཡང་དེ་དག་ལ་མཚན་མཚོན་ནི་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཁམས་བཏག་
 བས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་རབ་བྱེད་སྤར་བཤད་པ་གཞན་
 བས་འབྲུང་བའི་རིགས་པ་ཡང་འདོན་པ་བསྐྱར་ལ་དགག་གོ། །རིགས་པ་དེས་འདུས་
 མ་བྱས་ཐོབ་བྱ་སོགས་སུ་བདེན་པར་འདོད་པ་མི་ཁེགས་ན་འདུས་བྱས་བདེན་པ་
 ཡང་དགག་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་
 རབ་བྱེད་དེ་རེའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་ཤེས་ནའང་དེ་འབྲ་བའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་
 ཅད་སྟོག་པས་འདུས་བྱས་མི་བདེན་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་བདེན་པར་བྱུབ་པོ་ཞེས་པ་
 བེ་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཛིག་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་ན་འདུས་
 བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན།
 མི་ལམ་རི་བཞིན་པ་དང་སྐྱུ་མ་རི་བཞིན་པ་དང་བྱི་ཐའི་ཕྱོང་ཁྲེང་རི་བཞིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་གསུངས་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྤྱི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་དུ་
 འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
 འཛིག་ཉེན་ལ་བྲགས་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་
 འཛིག་སོགས་མ་བྱུབ་ཀྱང་དེར་སྐྱང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་དག་འཛོག་པ་ཡིན་པས་
 དེ་དག་གསུངས་པའི་ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་འཛིག་སོགས་གཞན་ས་ཡེ་མ་བྱུང་
 བ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་གཟུང་བྱ་

ཡིན་པ་དང། དེ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ལོ་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོས་སྤྱན་མོང་དུ་
གཟུང་བྱ་ཡིན་པས། བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྟུམ་པ་བརྒྱུག་པའི་སྲིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་གསུམ་གསུངས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་བཤད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རིགས་
བས་གཏན་ལ་མཐ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་ཡང་ལྷན་པར་ཡང་བསྟན་པ་དང།
གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་འགྲེས་དང་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་
ཞེས་པའི་འགྲེས་དང་གཟུགས་མི་འཇིག་ཅེས་པའི་འགྲེས་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་
ལས་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདི་ནི་རིགས་པ་ཁྱེར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིར་དུ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱོར་བའི་སྤོགས་ཅམ་སྟོས་ན་ཉིང་
དེ་འཇིག་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷགས་རྒྱུས་ཤུས་འདུས་པ་འདི་བདག་གི། རྒྱུང་མ་ཡིན་
སྟུམ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བྱིས་པ་མོངས་རྣམས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་བྱེད་
ཅིང། །རྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་བྱུང་མེད་མི་ཤེས་སོ། །དི་ལྟར་བྱ་མོ་གཞོན་ལུང་མི་ལམ་
ན། །བྱ་པོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་
ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །དི་ལྟར་བྱི་ཟེའི་སྐོང་ཁྱེར་
སྤིག་རྒྱ་དང། །རྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་མི་ལམ་ཇི་འདྲ་བར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །མཚན་མ་སྟོམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང། །ཞེས་པ་དང། །འདུས་
བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀུན་དབེན་པ་སྟེ། །འདྲ་སྐོང་དེ་དག་ལ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད། །འགྲོ་
བ་ཀུན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པས། །ལྟ་བ་དག་ལས་འཁོར་མོར་རྣམ་པར་

དཔེ་བཤམ། །གང་དག་འདི་འདྲའི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པ་ཞི། །རྟག་ཏུ་མི་ཆགས་མི་གཏུམ་
མི་ཚོངས་ཏེ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རང་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག །དེ་ནི་ཉིང་འཛིན་
སྟོབས་ཅན་སྟོབས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི། །སྤྱི་གནས་འཛིག་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་
ཅམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན། དེ་གསུམ་
གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་པལ་བ་བཞིན་ངེས་པར་བྱ། དེ་
ནས་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ལ་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་དང་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་སྤྱི་མ་
དང་མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་སོ། །སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་དང་
འཛིག་པ་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་
པ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གསུམ་པ་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་
གཞུང་བཤད་བ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་སོ་ནི་འདིར་སྐྱུས་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ལས་དེའི་བྱེད་པ་སོ་ཡོད་པའི་བྱིར་དོ། །སྟོན་
པས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འདྲེལ་པའི་སྤྱིས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་
གཞི་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། ལས་གྱི་
བྱེད་པ་སོ་དང་དེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་

མོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་བྱེད་པ་ལོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །ཐ་
 ལྷད་དུ་ལས་དང་བྱེད་པ་ལོ་འདྲོག་པའི་ཚུ་ལ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོགས་མ་ཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག། །རྩོགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ལྷ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག། །ལྷ་གསུམ་པའི་བྱ་བྱེད་དགག་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་གཞག། །སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདིས་བྱེད་པས་ན་བྱེད་པ་ལོ་སྟེ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ལོར་
 བསྟན་གྱི་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་
 དང་ཡིན་པར་མ་གྱུར་པ་དང་ལྷོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་
 གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་སྟེ་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །འདི་བྱ་བས་ན་ལས་ཉེ་བྱེད་པ་ལོར་
 འདོད་པར་གྱུར་པ་དམ་བའོ། །དེ་ཡང་གསུམ་སྟེ་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པ་དང་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་གྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་
 ལོ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་མི་བྱེད་
 ངོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཅིག་གོ། །བྱེད་པ་ལོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་
 ཡང་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཉིས་
 བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་ལོར་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དམ་བཅའ་གཉིས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་
 བས་དགག། །ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ལོ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག་བའོ། །དང་པོ་

མི། བྱེད་པ་པོར་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛོགས་པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་
ནས་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྣང་འཛོལ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་
གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ད་གཞོན་གང་གིས་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་
དོ། །གང་གི་ཆེ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ལས་སུ་འདར་འགྱུར་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་ནི་མི་སྲིད་དེ་མོ་
གཤམ་གྱི་བྱས་བྱམ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་
མེད་པའི་ལས་མི་སྲིད་པའི་གཏུན་ཚིགས་གྱིས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལས་
ཡིན་པ་བྱེད་པ་པོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་དང་པོ་སྒྲུབ་བོ། །

གཤམ་ཉེ་རྩེ་བྱམ་བཟོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྩེ་མཁན་བྱམ་པའི་བྱེད་
པ་པོར་ཡང་འཛོགས་རྩེ་བྱམ་བཟོ་བའི་ལས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྩེ་བྱམ་བཟོ་
བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྩེ་མཁན་བྱམ་པའི་བྱེད་པ་པོར་དང་པོར་བཞག་
ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ལ་བྱ་བ་གཞན་མེད་
པས། རྩེ་བྱམ་བཟོ་བའི་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པའི་སྲུན་འབྲིན་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་
བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དེ་བྱས་པར་
ཡང་འཛོགས་པ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་བྱུག་
འཚོལ་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་འདུ་བྱ་བ་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་ལས་དེ་བྱེད་
པ་པོ་ཡིན་ལ་བྱུག་འཚོལ་བའི་ལས་དེ་བསོད་ནམས་གྱི་འདུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་
ལས་སོ། །དེ་འདུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ལས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེན་ལས་སུ་བྱ་བ་
 གཅིག་བྱེད་པ་དེས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བྱས་པ་གཉིས་ཀར་འཛོག་མི་བྱས་པས་
 སུན་འབྲེན་དེ་འདྲུག་སྟེ། འདི་ལྟར་བཟོ་བའི་ལས་དེ་རྩ་མཁན་དང་འཛིན་པ་གཉིས་
 ཀ་ལ་བརྟེན་ལ་གཞི་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་ན་བྱ་བ་ཡང་
 རིས་སུ་ཚད་ནས་སོ་སོར་གཞན་དགོས་པས་སུན་མོང་དུ་བྱ་བ་གཅིག་རྟེན་པ་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྲར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་བྱེད་པ་པོར་རྣམ་པར་འཛོག་
 བའི་བྱ་བ་དེ་མིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་
 ཡིན་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་སྲར་གྱི་ཐལ་བ་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྲབ་བ་
 ཡང་འདིས་འགྲུབ་པོ། །བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དེས་རང་གིས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དེ་མི་བྱེད་
 བ་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། འདིར་དེས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དེ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་
 པའི་ལས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཚན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་
 པོར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མ་མཚན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཡིན་པར་ནི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 འཛོག་པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་ལས་ཀྱི་ཐ་སྣང་འཛོལ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་
 ལྡན་པས་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ད་གཞོད་གང་གིས་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ལས་མི་བྱེད་
 པ་དེའི་ཚེ་ལས་མེད་པ་སྟེ་ལས་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་གང་ཟག་དེ་བྱེད་པ་པོར་ཡང་
 འགྱུར་ན། ལས་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དེ་མཚན་མས་མེད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་
 ནི་དེའི་བྱེད་པ་པོར་མ་མཚོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་བ་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་
བོ། །སྐྱུན་འབྲེན་འདི་འདྲུག་ལུགས་ཀྱང་སྤར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་སྐྱ་
འདོད་པ་དེ་རང་བྱེད་མཁན་གྱིས་མ་བྱས་ན་ལས་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་
འདིར་དེ་བྱེད་མཁན་དེ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་བའི་བྱེད་པ་ལོར་འཕངས་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་སྐྱས་ཀྱང་
མ་བྱས་བའི་ལས་སྐྱ་མ་འཕངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག། །དེ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་
བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་ལོར་མ་གྱུར་པས་ལས་སྐྱ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་
པར་འདོད་ན་ནི་ལས་ཏེ་གང་ཟག་དེས་བྱ་རྒྱ་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་དེ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལོར་འཛོག་པའི་
རྒྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱ་རྒྱ་དང་བྱེད་མཁན་ལ་རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྩ་བུ་མེད་
དེ་དེའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བུ་མེད་ན་དེའི་བྱེད་རྒྱ་འཕམ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་
མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་བྲལ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་རྩ་
མཁན་རང་དབང་དུ་གྱུར་པས་བྱེད་པ་ལོ་དང་། འཛི་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྐོ་ནས་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་མི་རིགས་ན་ནི་ཚོས་དགེ་བ་བརྩུ་བ་སོགས་པ་དང་ཚོས་མིན་
པ་མི་དགེ་བ་བརྩུ་བ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐོར་བ་དང་བསྟེན་
པའི་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་ལོས། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་བྱེད་པར་

གྲུང་བའི་སློབ་སློང་བ་དང་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་
བ་སྐྱེ་བའི་སྲིང་རྟོ། །ཆོས་དགེ་བ་དང་ཆོས་མིན་མི་དགེ་བ་མེད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ལས་
གྲུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་མེད་པར་འགྲུང་རྟོ། །

འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་མེད་ན་ནི་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་དེར་འགྲུང་བའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་སློམ་བ་དང་། མཐོ་རིས་ཏེ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བདེ་འགྲོའི་ཆེད་
དུ་དེར་འགྲུང་བའི་ལམ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སློམ་བ་མི་འཐད་ཅིང་།
གཞན་ཡང་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་བྱ་བ་ཚོམ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དོན་མེད་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྲུང་ན་དོན་མེད་བ་ཡང་མིན་ཅོ་ཞེས་བརྒྱུ་གྲུ། རིམ་
བ་བཞིན་བརྒྱུ་གུ་བྱེད་བ་པོར་མ་གྲུང་བས་ལས་སུ་མ་གྲུང་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་
ཉེས་བ་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་གྲུང་བ་ཁས་སྲུང་བར་མི་བྱུངོ། །གཉིས་བ་ནི། རྣམ་
གངས་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་དག་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་བ་པོ་དང་ལས་ཡིན་ལ་བྱེད་བ་པོ་
དང་བྱེད་པའི་སྲ་རོལ་དུ་དེ་གཉིས་མིན་པར་སྐྱབ་ལྟར་བྱེད་བ་པོར་གྲུང་བ་དང་བྱེད་
བ་པོར་མ་གྲུང་བ་གཉིས་ཀས་ལས་སུ་གྲུང་བ་དང་ལས་སུ་མ་གྲུང་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་
ངོ་བོ་མི་བྱེད་དེ་དེ་བྱེད་བ་པོ་དང་ལས་ཡིན་པར་གྲུང་བ་དང་མ་ཡིན་པར་གྲུང་བ་
གཉིས་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགལ་བས་དེ་འབྲ་བ་དེ་ག་ལ་ཡོད་
དེ་མེད་པའི་སྲིང་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་གངས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་བས་སློབ་མེད་དོ་སྐྱེ་
བ། དེ་ལྟ་ནའང་རིགས་བ་སྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁེགས་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། བྱེད་བ་པོ་དེ་རིས་ལས་སྤོགས་མི་མཐུན་དེ་“དེ”བྱེད་

བ་དགག། །ལས་སྟོགས་མི་མ་སྐྱུན་གཉིས་གཉིས་བྱེད་བ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་བྱེད་བ་པོར་ནི་གླུར་བ་བྱ་བ་དང་ལྡན་བ་ཡིས་ལས་སུ་མ་གླུར་བ་བྱ་བ་དང་
བལ་བ་ནི་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་བ་པོ་ཡིན་བས་བྱེད་བ་འདིར་ཡང་སྲར་བ་འདད་པའི་བྱེད་བ་
པོ་ཡིན་བ་ལ་བྱ་བ་གཞན་མེད་བ་དང་སྲུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་བ་དང་ལས་
མིན་བ་བྱེད་བ་འདིར་ཡང་སྲར་བ་འདད་པའི་ལས་མ་ཡིན་བ་ནི་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
སོགས་ཀྱི་སློན་དེར་བལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་བ་པོར་མ་གླུར་བས་ཀྱང་
ལས་སུ་གླུར་བ་མི་བྱེད་དེ་དེའི་སློན་ནི་སྲ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྲ་གསུམ་
བས་སྟོགས་མི་མ་སྐྱུན་བ་བྱེད་བ་མ་བཀག་བ་ནི་འོག་མའི་སྐབས་དང་བྱེད་མེད་བ་
ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། བྱེད་བ་པོར་ནི་གླུར་བ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་ལས་སུ་ནི་མ་
གླུར་བ་དང་ལས་སུ་གླུར་བ་དང་མ་གླུར་བ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་དེ་དེའི་གཏན་ཚིགས་
ཏེ་རིགས་བ་ནི་གོང་དུ་ཡིན་བར་གླུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་བ་པོ་
ཡིན་བས་བྱེད་བ་དང་། ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་མིན་
བ་བྱེད་བ་ལ་སློན་བསྐྱུར་བ་དང་། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གླུར་ཅིག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བྱེད་བ་ལ་སློན་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་བ་པོར་
ནི་མ་གླུར་བས་ལས་སུ་ནི་གླུར་བ་དང་བཅས་བ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ལྡན་བ་དང་ལས་སུ་
གླུར་བ་དང་མ་གླུར་བ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་དེ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་རིགས་བ་ནི་གོང་
དུ་བྱེད་བ་པོ་མིན་བས་བྱེད་བ་ལ་རྒྱ་མེད་དང་ལས་ཡིན་བ་བྱེད་བ་ལ་ཡིན་བར་གླུར་
ལ་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སོགས་དང་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བྱེད་བ་ལ་ཡིན་དང་མ་ཡིན་

གྲུང་ཅིག་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བྱེད་པ་པོར་གྲུང་བ་དང་མ་གྲུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པས་ནི་ལས་སྲུ་གྲུང་བ་
དང་ལས་སྲུ་མ་གྲུང་བ་རེ་རེ་ནས་མི་བྱེད་དེ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉེ་རིགས་པ་
ནི་གོང་དུ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ལ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་
གྲུང་ཅིག་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡིན་པར་གྲུང་ལ་བྱ་བ་
མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ལས་མིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྲུབ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་
པའི་འདུས་བྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱུས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་
ཁྱོད་གྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྲུང་ལ། བྱ་བྱེད་
གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱོ་བཏགས་པར་ཡང་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཁྱོད་ལ་ནི་དངོས་པོ་སྐྱར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་
པར་སྐྱབ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
ན་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁོ་བོས་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་ཉེ། དེས་ན་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྲུང་ཉེ། དོན་དམ་པར་འགའ་ཡང་མེད་
པའི་སྤྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། སྐྱིག་རྒྱ་ལ་ནི་འདི་རྒྱ་ཞེས། །བསམས་

ཉེ་དེར་ཞི་སོང་བ་ལས། །གལ་ཉེ་ཚུ་དེ་མེད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ཞི་རྒྱན་པ་ཉིད། །དེ་
 བཞིན་སླིག་རྒྱ་རྩ་བུ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ཞི་
 རྩོངས་པ་སྟེ། །རྩོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གོལ་ལོ། །མི་ཤེས་པ་ལས་སྤར་བརྟགས་
 ཤིང་། །སྤྱིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་ངེས་ན། །གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་
 མེད་གལ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
 བཀག་པ་ནི་སླིག་རྒྱ་ལ་རྩུར་བ་རྩུང་བ་བཀག་པ་དང་འབྲ་བས་སྤྱར་འདེབས་མིན་
 འོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་གལ་འབྱུང་ཉེ། །དོན་དམ་པར་དངོས་
 པོ་གང་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་གི་དངོས་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །དེའི་
 སྤྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སླིག་རྒྱའི་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་འབྲུག་
 ཤེས་ཁས་སྤངས་ནས། །རྩེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་འབྲུབ་ཀྱི་
 གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་འདི་ལྟར། །མི་བྱེད་ཅིང་ལས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་བྱེད་པ་
 པོར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ལྟས་བྱིན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ནི་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་སྟེ་
 ལ་ལྟོས་ནས་འབྲུང་བ་སྟེ་འབྲུབ་ལ། །བྱེད་པ་པོས་མི་བྱེད་པ་ནི་ལས་སུ་མི་འབྲུང་
 བས་བྱེད་པ་པོར་མ་ཟད་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་སྟེ་
 འབྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་གཏོགས་པ་རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་སྟེ་ཐབས་གཞན་ནི་མ་
 མཐོང་དོ། །དེས་ནི་བན་རྩེན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་བ་དང་རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པར་ཁས་མི་སྤང་བར་བསྟན་ཉེ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡོད་རྒྱལ་ལ་དབྱ་མ་བ་དང་
 དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེ་ལ་དེས་མེད་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་བསྟན་

མོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་ལྷར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་མན་ཚུན་ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེར་
 ལེན་ཉེ་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེར་ལེན་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་
 ཡང་མན་ཚུན་ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞེན། རིགས་པ་
 གང་གིས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཁོ་
 བས་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེའི་སྤྱོར་ཚུལ་ནི་ལེན་པ་པོ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀས་སྤང་བྱ་ཡིན་
 མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མི་ལེན་པ་སྟེ་སྤྱོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །ལས་
 དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་མན་ཚུན་
 ལྷོས་གྲུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི། གཞན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་
 གིས་ཉེ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་རིགས་པས་བྱེད་པ་དང་ཉེར་ལེན་བྱང་
 གཉིས་གྱི་ལྷག་མ་སྟེ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པ་བཀག་སྟེ་མན་ཚུན་ལྷོས་གྲུབ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཙན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 དག་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱསྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བཟླ་བྱ་དང་ཟླ་བྱེད་དང་
 མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་འབྱུང་བྱ་འབྱུང་བྱེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་
 དང་ཡན་ལག་ཙན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཙན་དང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རོ། །དེའི་སྤྱོར་ཚུལ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་

བ་དང་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་བྱ་དང་འགྲོ་བ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱེད་
ཅིང་དེར་མི་འགྲོ་བ་སྟེ། འོགས་མི་མ་སྐྱེན་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱ་ལ་ལྷག་མ་ཡང་དེ་
ལྟར་རོ། །

ཡན་ལག་དང་ཡོན་ཏྲན་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་
དང་ཡོན་ཏྲན་ཅན་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་སྐྱར་ཏེ་འོགས་
མི་མ་སྐྱེན་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་དང་སོར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་
གཉིས་བར་འགྲོ་འོང་དང་གསུམ་བར་བལྟ་བུ་ལྟ་བྱེད་དང་། ལྷ་བར་མཚན་མཚོན་ལ་
དབྱེད་ནས་བཀག་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
བ་ཅེས་འགོག་པས་ཡོད་བ་བཀག་བ་མིན་ནོ། །དེ་བཀག་བ་ན་དེ་རྣམས་ཤན་ཚུན་
ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅིང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་
དེ་དང་འབྲ་བས། ཤན་ཚུན་ལྟོས་བྱུབ་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཁས་མི་ལེན་བ་མིན་
ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་བ་དེ་
དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཤན་ཚུན་ལྟོས་བ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་དོན་གཉིས་ཀྱང་ཤན་ཚུན་ལྟོས་བ་
གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་
སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་བ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་
ན་མེ་ཡང་དུ་བ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་གི་རང་གི་འོ་བོས་རང་དབང་
དུ་གྲུབ་བ་མེད་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་མེ་དུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་བ་སོགས་
དང་མི་འབྲེལ། །རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་ལ་ཤན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
འགྲུབ་དགོས་པའི་སྐྱིར་ན། དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་འོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་

རང་ཚུགས་སྐྱབ་པ་མེད་པས་རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་
 པ་འབྲུང་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འདིག་བར་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་
 གོལ་ས་རྟག་ཆད་དང་སློ་སྦྱར་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྣོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གིས་དོན་དུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཡང་ན་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ལྷག་མ་ལྷས་ཡང་ན་རྒྱ་འདི་ལས་འདི་འབྲུང་གི་
 རྟེན་འབྲུང་རང་ལུགས་ལ་མི་བད་བར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་རྣལ་མ་དང་ས་མེད་
 པས་རྟག་ཆད་གང་དུང་གཅིག་གི་མཐར་ལྷུང་པ་ལས་མི་འདའོ། །ཤགས་ཏེ་དངོས་པོ་
 ལྷག་མ་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་
 འབྲུང་བས། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་སུ་བཀོད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་བ་ལ་འདི་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་བར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་སྲིར་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་རབ་བྱེད་སྲི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 བརྟག་པ་པལ་ཆེར་འབྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དག་མི་དགའི་ལས་དང་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱ་
 བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བར་རིགས་པས་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་
 ངེས་དོན་གྱི་ལྷང་དང་ལྡན་པ་དང་། རབ་བྱེད་འདིས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་
 པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་བའི་སྲིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་
 ལྷང་དང་སྦྱོར་བའི་སྲིགས་ཅམ་སྦྱོས་ན། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས། སེམས་
 དཔྱལ་འདིགས་པ་ང་ཡིས་བརྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྣོང་སྐབས་དུ་མ་སྦྱོར་བྱས་

།ཀྱང་། །གང་དག་གི་འཕྲོ་མ་རྒྱ་སོང་དྲག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །གང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཚོན་འབྲིན་པའི། །གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་
 མཚོན་ཆ་མེད། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་
 འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མདུན་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་ཏེ། །འདུ་
 ལེས་འཛིན་བས་བྲིས་པ་རྣམས་པར་བྱ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་འབྲུང་བ་
 མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྐྱུ་མ་སྐྱིག་རྒྱ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་སོང་དུ་འགྲོ་
 བ་དང་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་སྣའི་ཡུལ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་
 ལྟོང་ཞིང་དེ་དག་ཐ་སྣང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དེ་སྣང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་
 མིན་པར་རང་གི་རོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་སྣང་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་
 བྱ་བ་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ངེས་པར་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་མན་ཚུན་སྣོས་འགྲུབ་ཙམ་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་སྤང་དང་སྐྱར་བ། དོན་
 བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྐྱུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་

ལྷན་དབྱུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་བར་གྱ། །ལས་དང་བྱེད་
 པོ་གསལ་གྱིར་རོ། །ཞེས་སྣམ་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་གི་ཉེ་བར་སྦྱང་བ་
 ཡིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ནི་ཉེ་བར་སྦྱང་བ་དེ་དག་གི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་
 ཅིག་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་མང་བོས་བཀུར་བ་པ་སྟེ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ནི་ལོར་གྱི་སྔ་རོལ་ན་
 ལྷས་བྱིན་ཡོད་པས་ལོར་སོག་གི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་
 སྟེ་གང་ཟག་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གིས་ཉེ་བར་
 ལེན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྔ་
 རོལ་ན་དངོས་པོ་སྟེ་འདི་ཉེ་བར་ལེན་བྱེད་གྱི་གང་ཟག་གནས་པ་དེ་ཡིད་དོ་ཞེས་
 འཇོར་ཏོ། །སོགས་སྔ་མས་ནི་དབང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་བྱི་མས་ནི་རེག་པ་དང་ཡིད་
 བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྟུན། །དང་ནི་སྣམ་པའི་ལྟ་བ་
 དང་ཉན་པ་དང་ཚོར་བ་གསུམ་དང་མ་སྣམ་པའི་དབང་པོ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་
 ལྷག་མ་ཀུན་བསྟུ་བའི་དོན་དང་། ཡང་ནི་ལྷག་མ་བསྟུས་པ་དག་གྱང་འདིར་གཏོགས་
 པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། དབང་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྣ་ནི་རྐང་བ་དང་པོ་
 གཉིས་པོ་འདི་དབང་པོ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 པས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་སྟོན་མ་དང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས་བཤད་དོ། །གནས་མ་བྱ་བ་དང་བཟང་བའི་ལམ་བ་དང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་དང་
 རྒྱ་མ་བ་དང་ཚོས་སྣམ་པ་ལྷས་གང་ཟག་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པར་སྟེ་བར་རྟོག་གི་འབར་བ་
 ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དགག། །དེས་
 ཉེ་བར་སྐང་བྱ་ཡང་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁེགས་པར་བསྟན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་
 བདག་དགག། །རང་གིས་ཐ་སྟད་དུ་གང་ཟག་འདོག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ལེན་པ་པོ་སྐང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་དགག། །སྐང་བྱ་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་
 ཡོད་པ་དགག། །སྐང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐང་བྱ་ལས་སྔ་ན་ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་
 དགག། །ལེན་པ་པོ་སྔ་ན་སྐང་བྱ་ལ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཉེ་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྐང་བྱ་ལས་སྔ་སྐྱི་དང་དུས་མཉམ་པ་
 གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་བྱི་མ་གཉིས་འོག་ནས་འགོག་པས་འདིར་སྐང་བྱ་ལས་སྔ་བ་
 འགོག་བཞི། ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྔ་
 རོལ་ན་གང་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་
 མེད་པས་སྐྱིར་གང་ཟག་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྟད་གདགས་པའི་རྒྱ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་
 གང་ཟག་དེ་དེ་དག་ལས་སྔ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བུམ་སྐྱམ་བཞེན་དུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་
 ཉེ། རོར་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རོར་ཅན་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་དུས་སྔ་
 སྐྱིར་ཡོད་ན་སྔ་མ་སྐྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་ཉེ། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་

རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་བཞེད་པའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ལྟ་བུ་
བོ་ལ་སོགས་པར་འདོག་པ་ལ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པས་བྱུང་བ། ལེན་པ་
བོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དུས་ན་མ་ཡང་ལྟོས་
དགོས་པས་ལེན་པ་བོའི་དུས་ན་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པའི་སྲིར་སྲིར་ལྟོས་པ་ཡང་འགོག་ཀྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྟེ་དེ་དག་གི་སྣ་རོལ་
ན་གནས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པར་བྱེད་དོ་སྟེ་
དུ་སེམས་ན། ལྟོན་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྣ་རོལ་ན་
ལྟས་བྱིན་ལོར་ལས་ཐ་དད་པར་གནས་ནས་ལོར་དོན་གཞན་གསོག་པ་བཞིན་དུ།
ལེན་པ་བོ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་མེད་པར་ཡང་སྟེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དེ་འདོད་
པར་ནི་མི་རྣམས་ཉེ་གང་ཟག་འདི་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བོའོ་
ཞེས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱང་བྱ་ཅི་ཞིག་སོ་ཡིས་ལེན་པ་བོའི་བདག་གང་ཞིག་
སོ་གསལ་བ་དང་མངོན་པ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་གང་
ཟག་འདི་ཡི་ཉེ་བར་སྐྱང་བྱའོ། །ཞེས་ལེན་པ་བོའི་བདག་གང་ཞིག་གིས་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱང་བྱ་ཅི་ཞིག་སོ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱང་བྱ་ཅི་ཞིག་སོ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ལེན་པ་བོ་གང་ཞིག་སོ་གསལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ། ལེན་པ་བོ་ལ་ཡང་
ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱང་བྱ་ཅི་ཞིག་སོ་གསལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་
ནས་གྲུབ་སོ། །

གང་གི་ཆེ་ལེན་པ་སོ་མེད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཆེ་མི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མེད་པས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །འདི་ཡང་
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐང་དང་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་རིགས་པའོ། །བྱང་
 རྟེན་ལེ་ཏུ་ལས་དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ལྟ་བུ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྲུལ་པ་ན། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་མེད་པར་ཡང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་
 ཡོད་ཅེས་དེས་པའི་ལན་དུ་ཅི་ཡིས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་པམ་ཚུན་
 དུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་ནས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་མེད་པར་
 ཅིག་ཤོས་མེད་ཅེས་རྟེན་པ་སྤི་མ་གཉིས་འཆད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལེན་པ་སོར་
 གདགས་པའི་རྒྱ་དང་སྒང་བྱ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་
 དད་པར་ལེན་པ་སོངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ། །དང་
 མོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་ན་གང་ཟག་དེ་ཡོད་པར་
 ཁས་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་ན་
 ལེན་པ་སོགས་ཞིག་མེད་ཡོད་པ་མིན་གྱི་རེ་རེའི་སྤྲོ་རོལ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་སྐྱང་
 བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ལྟ་བུའི་དབང་སོས་གང་ཟག་དེ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་དུས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་སོ་ཞིག་གིས་དུས་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་ན་
 གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་ན་གསལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་

འདོགས་པའི་ཚེ་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོགས་པས་རང་གི་སྒྲུང་བྱའི་སྲོལ་དུ་
ཡང་ཡོད་ལ། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །

འདིས་སྲོལ་ཡང་རང་གི་སྒྲུང་བྱའི་སྲོལ་ན་ཡོད་ཅེས་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་
བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོལ་ན་ཡོད་ཅེས་མ་སྐྱེས་ལ། དེ་ལ་གང་ཟག་
ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོལ་དུ་ཡོད་
པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱེས་དུ་བསམས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལེན་པ་སོ་དང་
དེའི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བྱའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས། ཚེ་སྲོལ་གང་ཟག་
གིས་ཚེ་སྲོལ་ལེན་པ་སྐྱབས་འདིའི་ལེན་པ་སོ་དང་སྒྲུང་བྱའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་
ན་གང་ཟག་གིས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་སོར་སོར་བའི་བྱེད་པར་མིག་གི་དབང་སོ་སོར་བ་ན་དེས་དེ་སྒྲུང་ས་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སྲོལ་བའི་དབང་སོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ལ་ཉན་པའི་དབང་སོ་ལ་
སོགས་པའི་སྲོལ་ན་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོལ་ན་བདག་དེ་
ཡོད་པ་མིན་ན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི་སྲོལ་ན་བདག་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་
ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོལ་ན་ནགས་མེད་པའི་ཚེ་རེ་
རེའི་སྲོལ་ན་ཡང་མེད་པ་དང་། ལྷེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིལ་མར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་
མེད་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རེ་རེའི་སྲོལ་དུ་ཡོད་པར་སྐྱ་
ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོལ་ན་འང་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུང་ས་པར་འགྱུར་ཏེ། རེ་རེ་མ་

གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས། །འདི་དཔེར་ན་དེར་ཡོད་པའི་མི་རེ་རེ་
ལ་སྐྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལས་ལུས་པ་ན་དེར་ཡོད་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་
བཞེད་དུ། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་སྐྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལས་ལུས་པར་རེ་རེའི་སྲི་
རྩིས་དུ་ཡོད་པ་ཞག་གྲུབ་ན་མཐར་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲི་རྩིས་དུ་ཡོད་
པ་ཞིག་སྐྱབ་བྱས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་དུས་རིམ་ཅན་གྱིས་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲི་རྩིས་
དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། ལྟ་བུའི་སྲི་རྩིས་ན་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲི་
རྩིས་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲི་རྩིས་ན་ཡོད་པར་མི་འདོད་
པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལེན་པ་སོ་དང་སྐྱོད་བྱེད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་འགོག་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་རེ་རེའི་སྲི་རྩིས་ན་ཡོད་པར་མི་
རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་སྲི་རྩིས་ན་ཡོད་པར་
འགྲུབ་པ་ལ་གཤམ་ཏེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་སོ་ཡིན་ལ་ཚོར་བ་སོ་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་
དགོས་ན། དེ་ཞི་མི་རིགས་ཏེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉན་པ་སོ་ཡང་ལྟ་བུ་སོ་དང་།
ཉན་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་སོ་ཡང་ཉན་པ་སོར་འགྲུབ་པའི་སྲི་རྩིས་རྟོགས། །བྱ་བ་སོ་
སོ་ལ་བྱེད་པ་སོ་ཐ་དང་པའི་སྲི་རྩིས་ལྟ་བུ་སོ་ཉིད་ཉན་པ་སོ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་དེ་ཞི་
དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །སྐྱུ་ལྷན་གྱི་གཅིག་རིམ་གྱིས་མི་བཅུའི་སྲི་རྩིས་དུ་
གནས་པ་ཐ་སྐད་དུ་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང་མི་དང་པོའི་སྲི་རྩིས་ན་བསྐྱད་པའི་སྐྱུ་
ལྷན་དེ་ཉིད་མི་གཉིས་པའི་སྲི་རྩིས་ན་ཡང་སྐྱོད་པར་འདོད་ན། སྐྱུ་ལྷན་གྱི་སྐྱུ་
ལྷན་དེ་ཉིད་སྐྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཉན་པ་སོ་དེར་ཁས་སྐྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་

དགོས་མོད་ཀྱང་པ་རོལ་པོས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པས་སྲུང་འབྲིན་འདི་རི་
 ལྟར་རིགས་སྣམ་ན། སྦྱིར་གནས་མ་བྱ་བ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་
 འཇིག་མེད་ལ། དེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཉལ་ཅེས་བརྗོད། །དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་
 འདི། །སྦྱོངས་ལ་དེ་ནི་ཉལ་བར་སྦྱོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་མིག་གི་སྦྱ་
 རོལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཕྱིས་རྣ་བའི་དབང་པོའི་སྦྱ་རོལ་ན་གནས་པའི་ཆ་
 ཡང་མ་ཞིག་པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་པའི་སྦྱོན་ས་ཀྱང་སྦྱོན་དེ་བརྗོད་
 རུས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུ་བ་ན་ལྟ་བ་པོ་དང་ཉན་བ་པོ་
 གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། ཐ་དད་འོག་ནས་
 འགོག་པས་གཅིག་ཡིན་ན་སྦྱར་ཚོས་གཅིག་གི་སྦྱ་རོལ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་
 ཚོས་གཉིས་པའི་སྦྱ་རོལ་དུ་ཡང་བསྐྱད་དགོས་པས། དེས་ཀྱིས་རེ་རེའི་སྦྱ་རོལ་ན་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྦྱོན་བརྗོད་མཛད་དོ། །འོན་ཏེ་ལྟ་
 བ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་བ་པོ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་སྦྱར་བཤད་པའི་སྦྱོན་འོང་བར་མཐོང་
 བས་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཉན་བ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་
 འདོད་ན། ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཉན་བ་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་
 ལྟར་ནི་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྦྱར་ལྟར་འདོད་
 བ་སྦྱེས་ལྷུ་གཅིག་ལ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་
 བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་རོལ་ན་
 ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྤྱོད་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་
གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཉན་བ་སོགས་འབྱུང་བར་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཉེ་བར་ལེན་བ་ཅན་
ཀྱི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་དང་ཉན་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་
ཡང་གང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལའང་བདག་དེ་ནི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཀོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྱུང་བ་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་དུས་མཉམ་པས་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་ལེན་བ་མི་འཐད་པས་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ལ་
དུ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ཏུ་གདོགས་པའི་རྒྱ་མེད་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱོན་སྤང་བ་འདད་བ་བཞིན་འཇུག་པས་འདིར་སྤང་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་མ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་གི་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གང་ཟག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་བ་འགོག་ན་མཐོང་བ་
དང་ཐོས་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྲུང་འདི་མི་འཐད་པར་མི་འབྱུང་རམ་
སྤུམ་ན། མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་སྤུས་ཀྱང་བསྐྱོན་དུ་མེད་
པས་དེ་གཉན་མེད་བ་ནི་མི་རུང་ངོ། །འདི་ལ་གཞན་སྤེས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་གང་
ཟག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྲུང་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པ་
མི་རུང་བར་མཐོང་ནས། སྤང་བོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདོད་
པར་བྱེད་དོ། །རང་གི་སྤེ་བ་གཞན་གྱིས་ནི་ལས་གསོག་པ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅེས་
ཞིག་ནི་གཞག་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། སྤང་བོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་

ལ་གཞོན་གྱི་མཚོང་ནས་སྤང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་དང་ལུས་འདོར་ལེན་གྱི་དཔེ་རྣམ་
 ཤེས་ཉིད་བདག་གསལ་གང་ཟག་ཏུ་སྦྲུང་བར་གྱེད་དོ། །རང་གི་ལུགས་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་
 སྦྲེས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ནི་རང་དང་བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་
 གཞུགས་དགོས་ལ། སྤྱི་ཚོལ་བས་ཀྱུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་མི་
 འཛིན་པའི་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རང་དང་ལོ་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་
 འཇུག་པས། སྤང་བོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་གཞིར་ཡང་མི་རུང་ལ། དེ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དེ་
 འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟེན་དུ་འདར་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
 ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་དང། འཛིག་རྟེན་རང་འཛིན་སློལ་ཉེན་དུ་ཡང། །མི་འདོད་དེ་
 རིག་མེན་པའང་བདག་ལྟའི་སྤྱིར། །ཞེས་སོ། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྦྲུང་ལ་ནི་རའི་གཟུགས་དང་རའི་སེམས་ཞེས་བདག་ནི་
 སྤང་བའི་རྗེ་བོ་དང་སྤང་བའི་དེའི་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པས། བདག་གི་མཚན་གཞིར་
 སྤང་བའི་རྒྱན་རྣམས་ཚོགས་པའམ་ཡ་གྲུལ་རྣམས་འཛོག་པ་ནི་གཏན་མི་རུང་
 རོ། །འཕགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་དེ་ཁོལ་ལྟར་འཆད་དེ། རབ་གྱེད་འདིར་ནི་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཅི་ཞིག་སོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་སོའི་བདག་གསལ་བར་གྱེད་པར་
 བཤད་པས། གསལ་གྱེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་གསལ་གྱུར་འགལ་
 བའི་སྤྱིར་དང། རབ་གྱེད་བརྩུ་བར་སྤང་བོ་དང་བདག་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་མེ་དང་
 སྤང་བའི་དང་འབྲུ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང། རབ་གྱེད་ཐ་མར་ཡང། །ཉེ་བར་ལེན་
 པ་མ་གཏོགས་པར། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་གྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་

ཡིན་ན། །མྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་སྤྱང་སོ་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དང་
བར་འདྲིན་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་འདྲིག་ཉེན་
གྱི་ཐ་སྟོན་ལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྟམ་གྱིན་གྱི་ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་པ་ལ་སྟམ་
གྱིན་ན་བ་དང་གསོས་པར་མི་འདྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། “ཉེར་སྟམ་ན་བ་དང་གསོས་
པས་བྱམས་པ་ན་བ་དང་གསོས་པར་ཐ་སྟོན་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེགས་པ་དེ་ནི།
གང་སྤྱིར་འདྲིག་ཉེན་ས་སོན་ཚམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྟེ་
བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟམ་དུ་ཉོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲིག་
ཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་འདྲིན་པ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྱིར་འདྲིག་
ཉེན་ལག་པ་ན་བ་ལ། །བདག་ནི་ནའོ་སྟམ་དུ་ཉོགས་དེས་ན། །དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་
འདྲིག་ཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའོ། །དེས་ན་བདག་གམ་གང་ཐག་ནི་མིང་དུ་
བཏབས་པ་ཚམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་ཐ་སྟོན་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་བཙའ་བ་
ན། སྤྱང་སོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་མི་རྟོག་པས་སྤྱང་སོ་ལ་
བཞེན་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་བཏབས་པ་ཚམ་ལོ། །ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་པས་གང་
ཐག་དེ་ན་བ་དང་གསོས་པར་ཐ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་སོ་
ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་བྱེད་པས་ལག་པ་གཅིག་ཉིད་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀར་འདྲིག་པ་
མིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་འདྲིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་མ་ཉོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་
ནི་ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་པས་བདག་དེ་ན་བ་དང་གསོས་པར་འདྲིག་པའི་དོན་

1 ཉེང

ཡིན་གྱི་ལག་པ་བདག་ཏུ་འཛོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལག་པ་ལ་ངོ་སྟོན་ཏུ་མི་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣམ་གྱིན་གྱིས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་སྤེ་བར་ངོ་
 སྟོན་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་སྟོན་མ་མེད་པ་ནས་
 ཞུགས་པའི་ང་ཚམ་ཡིན་པས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྤངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་
 བའི་བདག་རྣམས་ནི་སྔ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །སྣམ་གྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་སྤེ་བའི་
 བདག་ལ་ངོ་སྟོན་ཏུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆེ་རེ་རེའི་བདག་སྟོན་པ་རེ་བ་ཡིན་
 བོ། །ལུས་ཀྱི་བདག་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་སྤེ་བ་དང་མ་སྤེ་
 བའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདག་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཚམ་
 མིན་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོན་པས། ལས་གསོག་པ་དང་
 འབྲས་བུ་སྤོང་བ་སོགས་སྤེ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གྲང་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཚམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན། བདག་དང་འདྲ་
 བར་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལས་ངོ་སོ་སོ་དང་པ་དང་གཅིག་པ་སོགས་གང་དུ་ཡང་
 མི་རྟོན་པས་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་མི་རྟོན་
 པར་བདག་བཏགས་ཡོད་དང་རྣམ་ཡོད་གཉིས་ཀ་མཚུངས་མོད་གྲང་མ་རྟོན་པས་
 བདག་གཉིས་ཁེགས་མི་ཁེགས་མི་མཚུངས་ཉེ། རྣམ་ཡོད་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་
 ཡིན་ལ་བཏགས་ཡོད་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་ཡང་དེ་ལྟར་བདག་བཀག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལྷ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཡོད་ན་བདག་
 གི་ངོ་སོ་ཅན་མིན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་

བས་དེ་དག་གང་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་གུང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལྟ་
བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེན་པ་བོ་གང་གི་
ལྷན་བྱ་ཡིན་པའི་ལན་པ་མོ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་ཚེ། དེར་མ་
ཟད་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གུང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
གསལ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལྷན་བྱ་དོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བོའི་བདག་གུང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་པ་རོལ་བོས་གང་ཟག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་དག་གི་
བྱ་དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་པའི་མ་ཡིན་དག་གི་ཏུ་བསྐྱབས་སོ་སྦྲུམ་ནས་ཅི་
བདག་མེད་དོ་སྦྲུམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་སམ་ཞེས་འདྲི་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་སྦྲུམ་སྦྲུམ། ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བདག་གུང་མེད་དོ་ཞེས་ཐལ་མ་ཐག་ཏུ་མ་སྦྲུམ་སམ་ཞེ་ན།
དེ་སྐད་དུ་སྦྲུམ་མོད་ཀྱི་འདིའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་
དོ། །འདི་ལྟར་བདག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ།
བདག་གིས་གུང་འདྲིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་
ཞེས་དེ་ལློག་པའི་ཚིག་དག་གི་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་སྦྲུམ་པ་ཡིན་གྱི། དག་གི་བྱ་
བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པ་བདག་འདིའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
བརྟགས་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་ནི་མེད་དག་གི་དང་མ་ཡིན་དག་གི་ཁྱད་པར་
འབྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་གུང་མིན་ཏེ་སྤར་མང་དུ་བཤའ་བེན་ཏོ། །

དེས་ན་གང་ཟག་ནི་བརྒྱ་བུ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གང་ངའི་བདག་མིན། །དེས་

དེ་བདག་མིན་མ་དེས་སྲིད། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ། །རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི་བདག་དེ་རང་གི་
 རོ་བོས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དེ་ལ་རའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པའི་དེས་པ་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་འཛིན་སྐྱེ་བའི་བདག་
 དེ་ལ་ར་ལ་རང་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད། རིགས་པ་དེས་བདག་དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
 པ་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་འཛིན་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པའི་སྲིད་རོ། །བདག་མེད་ན་རང་
 འཛིན་པ་འདི་གང་ལ་འགྱུར་སྟུང་ན། སྤང་བོ་མི་རྟག་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་སྤང་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེར་མི་འཐད་པས་སྤང་བོ་མི་རྟག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་རའོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པས་བཟུང་བ་འབའ་ཞིག་
 ལོ། །

དེ་ལྟར་བདག་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅ་མ་
 མེད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་གང་ཞིག་ལྟ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །བདག་
 གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཏགས་ན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་ལ་ན་མེད་དེ་གང་ཟག་ཏུ་
 གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །ད་ལྟར་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་སོ་སོར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པ་ལ་ལྟན་
 ཅིག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བའི་སྲིད་དང་། སོ་སོར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
 བ་བདག་དང་ཉེ་བར་སྤང་བ་གཉིས་པམ་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་གྱུར་པས་སོ་སོར་བྱུབ་པ་
 ཡང་མི་འཐད་པའི་སྲིད་རོ། །ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་བདག་སྲི་བ་ཡང་མེད་དེ་སྲིད་
 པ་སོ་མེད་པའི་ལས་མ་བྱུབ་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལྟར་མེད་པ་དེའི་ཚེ་བདག་དེ་ལ་རོ་བོ་

ཉིད་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་དག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལ། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྲིད་གང་ཟག་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་དག་གྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ་དང་ངེས་སྲིད་བྱ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་སལ་བ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་སྲིད་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི། འགོ་ལོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ཉིད་ལ་བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་དེའི་ལེན་པ་ལོ་ནི་གང་ཟག་འདིའོ་ཞེས་པ་དང་གང་ཟག་འདི་ཡི་སྲིད་བྱ་ནི་ཚོས་འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་བཟུང་བ་ལྟར་གནས་ན། སྲིད་བྱ་དང་ལེན་པ་ལོའི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་བྱང་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཉེན་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ། །སྤྱི་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །།

གཉིས་པ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྦྱབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དགག། སྦྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྟུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྦྱས་པ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ་སན་

ཚུན་ལྟོས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་སྐྱེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
དངོས་པོ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྲེག་པར་
བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱད་ཤིང་ཡིན་མོད་ཀྱང་
བསྲེག་བྱ་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་དང་
བྱད་ཤིང་བཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་བོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
དགག། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་བ། བཀག་པའི་དོན་ཏུ་ལྟ་བ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། ལྟར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག། ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པས་
དགག། དེ་དག་གི་མཉུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གཅིག་པ་
དགག། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་བའམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ།
གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་པོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་
དགོས་པས་སྤང་གསུམ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
ལས་སུ་གྱུར་པའི་སྲེག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེའོ། །དེ་ལ་བྱད་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དང་མེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
འབྱུང་ན། རྩ་མཁན་དང་བུམ་བའམ་གཅད་བྱ་དང་གཙོད་པ་པོ་གཅིག་ལ་ཉིད་ཏུ་ནི་
མ་མཚོང་ཞིང་ཁས་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་མི་རིགས་སོ། །ཐལ་བ་འདིས་ནི་བརྗོད་

སྟོགས་ལ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་འོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་འཕེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དགག། རང་བཞིན་ཐ་
དད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་ལ་
མི་ལྟོས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་དང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཤིང་མེད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉམ་ཏུ་འབར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་བྱུང་ཤིང་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པར་མེ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
སྐྱམ་བུ་ནི་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་འོ། །འདི་ནི་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་
དད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་ལྟོས་མེད་དུ་མཚུངས་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་
མེད་པའི་སྐྱམ་བུ་མཐོང་དུ་རུང་ལ། བྱུང་ཤིང་མེད་པའི་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱུང་
པར་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་ལྟོས་པའི་གཞན་
ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་དུ་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་
འོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་བྱུང་མེད་མིན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་མེ་བྱུང་ཤིང་ལས་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་ཉམ་ཏུ་
འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་འབར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ལ།
ཚོམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
འོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟན་པ་ནི་མེ་བྱུང་ཤིང་ལས་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་མེ་དེ་

གཞན་བྱུང་ཤིང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་འདིས་མེ་འབར་བར་བྱེད་པས་འབར་བྱེད་
 དེ་བྱུང་ཤིང་རོ། །དེས་ན་འབར་བའི་རྒྱ་སྟེ་དེ་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབར་
 བྱེད་ལ་སྟོས་པའི་མེ་ནི་དེ་མེད་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ནི་འཆི་
 བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་ན་ནི་
 མེ་མི་འཆི་བར་བྱ་བའི་སྲིར་བྱུང་ཤིང་ལེན་པ་དང་སྤར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལས་
 མེད་བཞིན་ཏུ་མེ་སྐྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ན་ལས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་
 སྲིར་བྱུང་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་སོ། །འདིར་ཡང་ཐལ་
 བའི་བརྗོད་པ་སྟོགས་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ན་ཤིང་མེད་པར་མེ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་དོན་མེས་སྐྱེད་
 བཞིན་པ་བྱུང་ཤིང་ཡིན་ལ་མེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་གར་བར་མེད་
 པས་ཤིང་མེད་པར་མེ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་ན། གང་གི་ཆེ་
 འབར་བ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་མེད་པས། བྱུང་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དང་
 པའི་མེ་གང་ཞེས་གིས་བྱུང་ཤིང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་
 སྲིར་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པས་ཉེས་པ་
 དེ་ཉིད་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་ཡི་རིགས་པ་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཆ་བ་ཉིད་སྐྱེད་
 སྟེ། །ཆ་བ་མ་ཡིན་ཇི་སྟར་སྐྱེད་། དེས་ན་བྱུང་ཤིང་ཞེས་བྱ་མེད། དེ་མ་གཏོགས་པར་

མེ་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་
 དོན་དང། དེ་ལ་མ་དེས་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་བྱད་ཤིང་ལས་མེ་འོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་ལྷན་པ་ལྟར་མི་སྲད་བར་འགྱུར་ལ་སྲད་པ་མེད་ན་
 བསྐྱལ་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་བཞིན་བྱད་ཤིང་སྲེག་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སྲེག་བཞིན་པ་བྱད་ཤིང་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་སོ། །མི་སྲེག་ན་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་
 མེས་བྱད་ཤིང་སྲེག་ན་བསྲེག་བྱ་ཟད་པས་འཆི་བར་འགྱུར་ན་མི་སྲེག་པ་ལ་འཆི་
 བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །མི་འཆི་ན་རང་གི་ཉགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པར་
 གནས་པར་འགྱུར་དོ། །ཡང་གི་སྐྱ་ནི་གསུམ་ལས་དེས་གཟུང་གི་དོན་དུ་བྱེད་ན་རང་
 གི་ཉགས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གནས་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་མེ་བྱད་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་
 འགྱུར་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་མི་སྲད་པ་ལ་
 སོགས་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ན་མི་སྲད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལྷ་མ་སྐྱ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་སྲིད་བྱད་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་དུ་མི་
 རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཐལ་བ་དེ་དག་གི་བརྗོད་པ་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་གཞན་སྲིད་མི་སྲད་སྲད་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་སྐྱས་པ་
 ནི་མི་རིགས་ཉེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ཡང་ཤིང་དང་སྲད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ཉེ།
 རི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་བྱད་མེད་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པའང་བྱད་མེད་དང་སྲད་པ་བཞིན་
 འོ། །འགྱུར་གསར་ལས་ཆོགས་བཅད་འདི་ལན་དུ་ཡོད་པར་བྱས་མོད་ཀྱང་། ཅོག་
 དོས་བྱད་རྩ་སྐྱ་ལི་ཉ་དང་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་གཉིས་ཀར་སྟོགས་སྲིད་གཞུང་དུ་བསྐྱར་
 བ་དང། གལ་ཉེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡང་། །ཤིང་དང་སྲད་དུ་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་

བསྐྱར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་
བསམ་ལ་བསྐྱེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ལྟར་ཐན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན།
ཤིང་ལས་མེ་གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཤིང་དང་སྤང་པར་འདོད་ལ་རག་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་
སྲིད་དོ། །དེའི་སྲིང་དཔེ་ནི་དོན་མེད་དེ་ཐན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གཞན་གཉིས་སྤང་པ་
དཔེར་དགོད་པར་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གཏོད་པའི་སྲིང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བའི་
སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དང་བྱུང་ཤིང་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་
ལྟར་ཐན་ཚུན་ལྟོས་མེད་མིན་གྱི་ལྟོས་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་སྲིང་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུང་དང་བྱུ་མོ་ནི་ཐན་ཚུན་ལྟོས་པར་མ་
མཚོང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་ལྟོས་པ་
དགག། །ལྟོས་ཚོས་མེད་ལ་དབྱེད་ནས་ལྟོས་པ་དགག། །ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ཀ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་ལྡེ་སྲི་ལ་ལྟོས་པ་དགག། །དུས་མཉམ་པ་ལ་
ལྟོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་འདི་ནི་བྱུང་ཤིང་འདིའི་སྲེག་པ་པོའ་
ཞེས་བྱུང་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བྱུང་ཤིང་ནི་མེ་འདིའི་
བསྐྱེག་བྱའོ་ཞེས་མེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་ཤིང་འཛོག་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་དང་
ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་དང་པོར་གྲུབ་པའི་ལྟོས་ས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་
དང་པོར་བྱུང་ཤིང་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འགྱུར་བར་འཛོག་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
སྲེག་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱུང་ཤིང་མིན་པའི་སྲིང་ཏེ་གཞན་དུ་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་གྲུང་བྱུང་ཤིང་དུ་ཐལ་བའི་སྲིང་རོ། །དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ནི་བྱུང་ཤིང་

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མེ་དང་མདུན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱུང་ཤིང་ཅམ་ལ་ད་ལྟར་
 འདོད་པ་མིན་ཏེ་དུས་སྲ་ཕྱི་བའི་བྱ་བྱེད་མང་པོ་མ་སྟོན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་
 དང་པོར་མེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་ཤིང་དུ་ལྟོག་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་བྱུང་ཤིང་
 ལས་སྐྱར་གྲུབ་པའི་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་ནི་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་ཕྱིས་བྱུང་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་དང་པོར་
 གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ན། མེ་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་པས་
 ཡོད་པ་ལྟོས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མེ་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་སྐྱར་ཡང་སྐྱུབ་དགོས་པར་
 འགྱུར་ན་དེ་ལ་ནི་སྐྱར་ལྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱུང་ཤིང་སྐྱར་གྲུབ་པ་
 ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་ན་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་སྟེ་ཤིང་ནི་མེ་མེད་པར་ནི་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །བྱུང་རྒྱ་ལྡི་ཏ་ལས་ཚིགས་བཅད་
 དང་པོས་དང་པོར་གང་གྲུབ་བྱིས་ནས་ཤིང་སྐྱར་གྲུབ་ན་གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པ་
 གཉིས་དང་མེ་སྐྱར་གྲུབ་ན་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་སྟེ། ལྟོས་ཚོས་
 སུ་འདོད་པ་གཉིས་པོ་མེད་ན་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པས་ཡོད་དགོས་ལ་སྲ་ཕྱིར་ཡོད་ན་
 ཤིང་མེད་པར་མེ་འགྲུབ་རུས་པས་ཤིང་ལ་ལྟོས་དོན་མེད་ལ་མེ་མེད་བར་ཡང་ཤིང་
 འགྲུབ་རུས་པས་མེ་ལ་ལྟོས་དོན་མེད་ཅེས་འཆད་དོ། །འདིར་ལྟོས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དུས་སྲ་ཕྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་མི་
 འདའ་བ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་དུས་སྲ་ཕྱི་བ་འགོག་པ་ན་སྲ་མའི་དུས་ན་ཕྱི་མ་དང་
 ཕྱི་མའི་དུས་ན་སྲ་མ་མེད་པ་དང་ལྟོས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་ནས་ཡང་ལྟོས་
 ས་ལྟོས་ཚོས་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་འགོག་

གོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱང་ཤིང་ལྷུ་བ་པས་མེ་ལྷུ་བ་ཅིང་
 མེ་ལྷུ་བ་པས་ཀྱང་བྱང་ཤིང་ལྷུ་བ་པར་ལྷུ་ར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་གཅིག་ལྷུ་བ་པ་
 ཁས་མ་སྐྱངས་པས་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གཞོན་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེའི་དངོས་པོ་གང་
 ཞིག་བྱང་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷུ་བ་ལ་བྱང་ཤིང་གི་ལྷོས་ཚོས་གང་ཡིན་
 པ་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྷོས་ནས་ནི། ལྷོས་བྱ་སྟེ་ལྷོས་ས་བྱང་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ལྷུ་བ་ན་དེ་ནི་གང་ལ་ལྷོས་ནས་གང་ཞིག་ལྷུ་བ་པར་ལྷུ་ར་བ་སྐྱོས་ཤིག །འདི་ནི་
 དཔེར་ན་ཚུའི་ནང་གི་བྱ་གཅིག་མི་འབྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱ་ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟེན་
 ཀྱང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་པས་མན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་མི་ལྷུ་ར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། མེ་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤིང་ལ་ལྷོས་པར་
 སྐྱ་ལ། ཤིང་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པ་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ལ་ལྷོས་པར་སྐྱ་བ་ན་དེ་
 གཉིས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པ་མེད་པར་ལྷུ་ར་འོ། །རང་གི་ལྷུ་གས་ལ་ནི་
 གཅིག་གི་ཡོད་པ་ཅིག་ཤོས་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུ་བ་པ་མེད་
 ཅིང་གཏན་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ལྷ་བྱ་ལ་ལྷོས་པ་འགལ་བས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་
 དང་ཡེ་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བྱུ་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེའི་དངོས་པོ་བྱང་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱུ་བ་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་བྱུ་བ་མ་བྱུ་བ་གཉིས་ལས་མི་འདྲའ་བས། དེ་ལ་མ་བྱུ་བ་ན་ནི་རི་ལྷར་ན་
 བྱང་ཤིང་ལ་ལྷོས་ཏེ་མི་ལྷོས་ཏེ་མོང་བུའི་རྩ་བཞིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་བྱུ་བ་ལ་ལྷོས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྷ་ན་མེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཤིང་ལ་ལྷོས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པ་

ཅམ་ལྟོས་པ་ལ་སྐྱར་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལྟོས་ན་
 དུས་ནམ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྐྱར་ཡང་ལྟོས་དགོས་ན་དེ་ཡང་དོན་མེད་
 དོ། །མེ་དང་བྱད་ཤིང་གི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ཞེས་སྤྱིར་སྟོན་པ་ནི་བྱམ་སྐྱམ་ལ་
 སོགས་སྟན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བརྟག་པ་འདིས་དངོས་པོ་ཀུན་
 བརྟགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྟོན་དུ་
 བཏང་སྟེ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་དེ་མེ་དང་ཤིང་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་
 པའི་མེ་ཡང་མེད་དེ་གཞན་ཉིད་བཀག་ཟེན་པ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་
 ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་མེད་དེ་སྟེག་བཞིན་པ་
 མིན་པ་བྱད་ཤིང་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤོ་མོ་འདིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཅི་དགོས་
 ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱད་ཤིང་མེས་སྟེག་བཞིན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 མེ་དང་བྱད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ངོ་བོ་ཞེས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་སྤོའོ་ཞེ་ན། འདིར་མེ་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཤིང་ལས་གཞན་པའམ་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་འོང་དགོས་ན་མེ་ནི་
 ཤིང་ལས་གཞན་པ་ལས་མི་འོང་སྟེ་དེ་ལྟར་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འོང་ན་
 ཡང་རྒྱ་བྱད་ཤིང་མེད་པས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་བྱད་ཤིང་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ན་མེར་འོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་བྱད་ཤིང་དང་བརྟག་བརྟག་
 མཚུངས་པས་སྟག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལའང་མེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱད་ཤིང་གི་སྐབས་སུ་སུན་འབྲིན་རྟག་མ་ནི་
 ལྟར་སོང་དང་མ་སོང་བ་དང་བཤོམ་བས་བསྟན་ཟེན་པའི་འདོན་པ་བསྐྱར་བའི་སྐོ་
 བས་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སུན་འབྲིན་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་
 བསྐྱེགས་ལ་མི་སྐྱེག་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། བསྐྱེགས་ལ་སྐྱེག་པའི་རྩོམ་མེད་དེ། །ཞེས་
 པ་དང་རེ་ཞིག་སྐྱེག་པོ་མི་སྐྱེག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་འདོན་པ་བསྐྱར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་ཤིང་ཉིད་མེན་མ་
 ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལས་གཞན་
 པ་སྟེ་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ཏེ་ཤིང་མེད་བར་མེ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟས་ཀྱི་སྐོ་
 དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱོགས་ཡིན་ན་སྐར་གཅིག་བགག་པའི་
 རིགས་པ་དང་། ལྟས་ཀྱིན་བ་ལང་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དང་པའི་སྐྱོགས་
 ཡིན་ན་སྐར་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དང་
 བགག་པས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་གྱིས་བགག་གོ། །མེ་ལ་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་
 ཡང་མེད་དེ་དེ་ནི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱུག་ལྟར་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་གཞན་པ་
 འགོག་པས་བགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་ཤིང་དེར་མེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་
 གཞན་ཉིད་བགག་བས་བགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐྱོགས་
 གཉིས་བགག་པ་ཡང་སྐར་དོན་གྱིས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ར་
 རྒྱལ་བ་བཞག་ཅིང་བསྐྱེད་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བས་ཉེ་

བར་ལེན་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་རིམ་བ་ཀུན་མ་ལུས་བ་མེ་དང་བྱང་ཤིང་དག་གིས་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ཀུན་དང་མ་ལུས་བ་ལ་ཁྱད་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་སློབ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཅིག་ཐ་དང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལྷ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བདག་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་ལ་མེ་དང་བྱང་ཤིང་ལྟར་སྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མ་ལུས་བ་སློབ་བ་ནི་ལྡོ་བོ་¹དེ་འགོག་པའི་རིགས་བ་སྐྱར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་ལྷ་འགོག་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་བ་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་བ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་དོན་གཞན་ཡིན་ན་སྟོས་བ་མེད་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བོ། །

དེ་གཉིས་བཀག་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་བ་ལ་སོགས་བ་གསུམ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་བྱེད་བ་པོ་སྐྱར་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་བ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱི་མན་ཚུན་སྟོས་གྲུབ་ཅུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་བ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་བ་དག་དང་སྐྱན་ཅིག་ཏུ་མེ་དང་ཤིང་གི་བརྟག་པས་རྣམ་པར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམ་བ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལ་འཇི་བ་དང་རྒྱ་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་བ་ནི་རྒྱ་དང་བྱམ་བ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཆ་ཤས་ལ་སོགས་བ་འཇམ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་བྱམ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ནོ། །སྟོ་བ་ཡངས་བ་དང་མཚུ་འཕྲུང་བ་དང་ཁ་ཡེལ་བ་དང་

1 ད

མགུལ་བ་རིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་ནི་མཚན་གཞིའོ། །སྡོམ་སངས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་དེ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཐད་སོགས་དང་སྟོས་མ་སྟོས་དང་འགྲོ་འོང་དགག་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་སྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་ལྟར། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་སྟོས་པའི་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཞགས་པའི་དོན་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་དུ་གཞུས་ནས། བང་དག་ཉེར་ལེན་གང་གིས་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་ལེན་པ་སོ་བདག་དེ་གཉིས་བཅས་པ་སྟེ་སོ་སོ་བ་མིན་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐད་དང་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱམ་པར་འདོགས་པ་དེ་དང་བྱམ་པ་དེར་བཅས་པ་སྟེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐད་དང་བར་ཚོག་པ་དེ་དག་ནི། བསྟན་པའི་དོན་ཉེར་འབྱུང་མཚོག་ཏུ་ཐབ་པ་ཉག་ཆད་དང་བྲལ་བ་བཞེན་ནས་གདགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་སོ་སྟམ་དུ་མགོན་སོ་སྟུ་སྐྱབ་མི་སེམས་སོ། །འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེན་བར་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ས་གཏན་ལ་པལ་པ་བཞིན་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་
ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་འགྲུབ་པ་མེ་དང་བྱང་ཤིང་གི་བརྟག་པས་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལུས་ནི། སྤྱིའི་དུས་མཐའི་མེའམ་ནང་གི་དུག་
གསུམ་གྱི་མེས་མི་འཚིག་སྟེ་ཉིང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་ལོ་ལས། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟག་མང་
པོར་རབ་བསྐྱེགས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཚིག་བཞིན། །ཚོས་
རྣམས་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་རྣམ་རིག་པས། །དེ་ནི་གཞན་ཡང་མེ་ནང་ཡོང་མི་
འཚིག་ །གལ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཤིང་རྣམས་འབར་གྱུར་ལ། །འབར་བ་འདི་དག་མ་ལུས་
ཞི་ཤོག་ཞེས། །ཉིང་འདྲིན་གནས་ནས་སྟོན་ལམ་འདི་བཏབ་ན། །ས་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་
དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

མཚོན་བརྗོད་དུ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་ནང་ནས་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ས་གཙོ་ཆེར་དོན་གཅིག་བ་དང་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
སྤྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྟོར་བའི་སྟོགས་ཅམ་སྟོས་ན་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་
གཙུབ་ཤིང་དང་ནི་གཙུབ་སྟན་དང་། །ལག་པའི་ཚོལ་བ་འདི་གསུམ་འདུས་པ་
ཡི། །རྒྱུན་འདི་དག་ལས་མེ་ནི་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། །བྱུང་སྟེ་བྱ་བ་བྱས་ནས་སྤྱིར་དུ་
འགག། །དེ་ནས་འདི་ནི་གང་ནས་འོངས་སམ་གད། །སོང་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་
ཚོལ་བར་བྱེད། །སྟོགས་དང་སྟོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བཅོལ་བ་ན། །འདི་ཡི་འགྲོ་

དང་འོང་བ་རྙེད་མིན་བཞིན། །ཤུང་པོ་དག་དང་སྤྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །ནང་
 ཡང་སྣོང་ལ་སྤྱི་རོལ་སྣོང་བ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དབེན་ཞིང་གནས་མེད་
 ལ། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའ་འོ་བོ་ཉིད། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་འབྲ་འདི་
 དག་ནི། །མར་མེ་མཛད་བ་མཛོང་ནས་ཁྲོད་ཀྱིས་རྟོགས། །རི་ལྗར་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
 རྟོགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་རྟོགས་པར་གྱིས། །ལོག་བ་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་བརྟགས་པ་ཡི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དག་གིས་འགོ་བ་བཤུངས། །ཐུགས་
 རྗེའི་སྤྱོད་ལས་ཞེ་བ་བསེལ་བའི་ཚུ། །འབྲེན་བ་བཤུད་ཅིའི་རྒྱུན་ནི་རབ་ཏུ་པོ་བ། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ནི་བརྟགས་ན་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མི་རྙེད་བ་དང་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་ཏེ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་བ་དབེར་
 བཞོད་དེ་དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་འོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྣོང་པར་བསྟན་ཏེ་དཔེའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་སྤྱར་རོ། །དེ་ནས་གཅིག་གིས་
 སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དེ་སྟོན་པས་སྤང་རྟོགས་
 པ་དང་དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་ཚར་
 འབེབས་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མེ་དང་བྱུད་ཤིང་གིས་མཚོན་ནས་བདག་དང་བདག་
 གི་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་བ་ཉིད་རྣམས་པར་བཞག་པ་ན། ཅི་འདི་རྣམས་རང་གི་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་
 བཞག་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་

བསམས་ནས། སྲར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་བ་ན་སྲ་མ་ལྟར་ཡིན་
ན་ནི་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པར་རྟོགས་
ནས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འགོག་ཅིང་། སྲི་མ་ལ་ཐ་སྐྱད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཆེས་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །མེ་
དང་བྱུང་གིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་དགག་པ་
ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཆིའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྟོགས་དགག་ རྟེན་པ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
རྟོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། རེས་དོན་གྱི་
ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱེད་ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱེས་པ།
བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་དོ། །གལ་ཉེ་བདག་མེད་
ན་འགོ་བ་སྐྱེའི་འཁོར་བར་འདི་ནས་སྲི་མར་འགོ་བ་དང་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ངོ་
བོ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་སུ་ཞིག་འཁོར། ལྷོན་པས་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་ཚན་གྱིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ། །མེམས་ཅན་མ་རིག་
པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ལྷན་བ་སྐྱེད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཅན་སྐྱེད་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་
བཅེངས་པ་འཁོར་ཞིང་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་མཐའ་མི་མའོན་ཏེ། །ཞེས་སྐྱེ་གི་
བརྒྱུད་མར་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་སྟུན་འཁོར་བ་པོ་ཡང་
ཡོད་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་དགག་ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་

ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དགག། །སྤྱི་འཆི་ལ་དུས་སྤྱི་དང་ལྷན་ཅིག་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དེ་ལ་
སྡོན་དང་སྤྱི་མ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། འཁོར་བ་དེ་ལ་ནི་སྡོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་
མེད་དེ་སྤྱི་བ་དང་ཤ་ཤིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ལུ་སྟེགས་གྱི་སྡོན་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱབ་པ་ལ་འཁོར་བ་
འདི་ལ་སྡོན་གྱི་མཐའ་མངོན་མི་མངོན་དེ་ལ་མངོན་པར་སྤྱི་ན་དེས་འཁོར་བ་ལ་
འབྲིན་པ་པོ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལྟོན་ཞོ། །མི་མངོན་
པར་སྤྱི་ན་མི་ཤེས་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་རང་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཏོས་ནས། གྱི་གོ་ཉ་མ་འཁོར་བའི་སྡོན་གྱི་མཐའ་མངོན་
ནམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཆེ་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས་སྡོན་གྱི་མཐའ་མངོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་སྡོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཉེ་འཁོར་བའི་ཐོག་
མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་དང་པོའི་མཚམས་
དང་ཕྱིའི་མཐའ་འདི་ཙམ་ནས་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཚམས་མེད་པར་སྡོན་པ་
ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པས་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། འདིར་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་

མ་མེད་བར་གསུངས་པ་ནི་ཁྲིད་སྐྱབ་བ་དེ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ་ཆ་སྡེ་མ་དང་སྤྱི་མ་ཡང་མེད་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དོན་དམ་བར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་རྩ་
བླ་མི་ཏེ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་དབང་གིས་ནི། དེ་ལ་སྡོན་མེད་སྤྱི་མ་
མེད་ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས་སྤར་
ལྟར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ། །

འོ་ན་སྡོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་མི་མངོན་ལོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡིན་ན་དེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྩེ་
ལྟར་རུང་སྐྱམ་ན། འདི་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་བཟང་པའི་དགེ་སློང་
གི། འཁོར་བ་གལ་ཏེ་རྣམ་ལྗོན་ན། །དེ་ཚོ་མ་རྗོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། །གང་
མ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག། །ཅེས་སྤང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཟང་པའི་
འཁོར་བ་ལྗོན་པའི་ཐ་མ་ཡོད་ན། དང་པོའི་ཚོམ་པ་མི་གསུང་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་
པས་ཐོག་མ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་སྡོན་པས་འཁོར་
བའི་སྡོན་དང་སྤྱི་མ་བཀག་ན་དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་འཁོར་བ་བཟང་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཁྲིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐ་མར་བཟང་པ་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སྤར་མདོ་བྱངས་པ་ལས་
སེམས་ཅན་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་
ནའི་འཁོར་བ་ཐ་མ་མེད་པར་སྡོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་
ནི་བཟང་པའི་མཐའ་ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཐོག་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལས་སྐྱམ་ན།

མི་འགལ་ཉེ། བརྒྱ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་བོལ་མཐའ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་
མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་མ་ཚང་གིས། །སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་
ས་བོལ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མེས་ཚིག་པ་ལས་ཐ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་
མ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ནས་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་ཟད་པའི་ཐ་མ་ནི་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །འདིར་དངོས་པོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སེམས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མེད་པར་འབྲེལ་བ་སྣང་དུ་ཐོག་མཐའ་
གཉིས་ཡོད་མེད་མི་འདྲའོ། །གལ་ཉེ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
མོད་ཀྱང་དབྱུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་
གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ལ་དབྱུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐོག་མཐའ་
དབྱུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མིང་ཅམ་དུ་ཟད་དེ་མགལ་མེད་
འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །འདིར་བྱང་རྩ་སྤྲི་ཉ་ལས། ཐོག་མ་
དབྱུས་དང་ཐ་མ་རྣམས། །སྐྱེ་བའི་སྤྲོ་རོལ་མི་སྲིད་དེ། །གཉིས་གཉིས་དག་ནི་མ་
གཏོགས་པར། །དེ་རེས་རྩོམ་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུང། །ཞེས་བརྒྱ་བ་ལས་གསུངས་པ་
བྲངས་པས་ཐོག་མཐའ་དབྱུས་གསུམ་ནི་སྐྱེ་འདིག་གནས་གསུམ་ཡིན་ལ། །སྐྱེ་འདིག་
རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པས་གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མེད་
པས་དབྱུས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་
འཁོར་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་

བོ་མི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་སྲིང་
 འཁོར་བ་དེ་ལ་འཁོར་བ་མེད་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ལི་དག་ལ་ཡང་སྐྱ་སྤྱི་དང་སྣུན་ཅིག་ཏུ་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ། །རང་སྤྲེས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་
 ལི་བར་མ་ཚད་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་རྒྱལ་པར་
 གསུངས་པའི་ལུང་གིས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་མཁུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འཆིའི་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ཅེས་
 སྤང་བ་སྐྱབས་ལ། འདིར་ནི་སྐྱེ་འཆི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་གསུམ་ལས་མི་
 འདའ་བ་བྱུང་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་དེ་གསུམ་འགོག་པའོ། །སྤྱིར་འདུས་བྲུས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་བ་ཡོད་ལ་སྤང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ། ཀ་དང་འཆི་
 བའི་ཚོས་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤང་འགག་པ་ལ་ཡང་འཆི་བ་ཞེས་བཏགས་པ་
 ཡོད་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་
 བོ་མིགས་པ་འདི་གཞན་ལ་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་
 གྱི་དབང་དུ་བྲུས་པའོ། །ལི་བ་དང་འཆི་བའི་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་ཡང་སྐབས་དང་སྤྱིར་
 རོ། །སྐྱ་སྤྱི་དང་དུས་མཉམ་གང་ཡིན་དཔྱོད་པའི་གཞི་ནི་ལྷན་གྱིན་གྱི་དུས་དང་ཕོ་
 དང་བར་དང་ཐ་མའི་སྐྱེ་ཀ་འཆི་བ་མིན་པས་དེ་གསུམ་སྤྱིར་བརྟུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་སྤྱི་བ་དགག། །དུས་མཉམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། སྐྱེ་བ་སྤང་བ་དགག། ཀ་ལི་སྤང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་མི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་
 མེད་སྐྱེ་བ་སྤང་བར་གྱུར་ལ་དེ་ལས་ཀ་ལི་སྤྱི་མ་ཡིན་ན་མི། དེའི་ཆེ་དེའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཀ་བ་

དང་ལི་བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ལོ་སྟེ་བ་དེ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་རོ། །སེམས་ཅན་
སྟེ་ས་པ་འཆི་བ་དང་བྲལ་བ་རྟག་དགོས་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སངས་
རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ལ་རྒྱ་ལི་མེད་ན་སྲིས་རྒྱ་ལི་འོང་བའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་
ལ་སྲིས་རྒྱ་ལི་དང་སྐད་དུ་ཐེན་ཀྱང་དེས་སྟེ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་ལི་
མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་སྲིར་ངོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟེ་བ་སྟེ་བར་རྟོག་ན་
ལྷས་བྱིན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་མ་ལི་བར་ཡང་འདིར་དང་པོར་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་
འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་བྲན་པ་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སྲིས་སྟེ་བའི་གསར་སྟེ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་སྟེ་བ་སྟེ་མར་མ་ལི་བར་འདིར་སྟེ་བ་ན་ཞེས་པའི་
དོན་གང་ཡིན་འདིར་སྟེ་ས་པའི་ལྷས་བྱིན་སྟེ་བ་སྟེ་མར་མ་ལི་བར་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ན་ལ། དཔེར་ན་ཆེ་སྟེ་མར་ལྷ་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆེ་འདིར་མིར་སྟེ་ས་པའི་མི་དེ་སྟེ་
བ་སྟེ་མར་མ་ལི་བར་འདིར་སྟེ་ས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མི་དགོས་
པ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིར་སྟེ་ས་པའི་ལྷས་བྱིན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཆེ་འདིར་མིར་སྟེ་ས་
པ་དེ་ཆེ་སྟེ་མར་ལི་བར་འདོད་ན་ལོ་ལིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ་ཆེ་སྟེ་མར་དེ་མེད་པའི་སྲིར་
དང་ཆེ་སྟེ་མར་ལི་བ་དེ་ལྷ་ལི་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །ཆེ་འདིར་སྟེ་ས་པ་
དེ་ཉིད་སྟེ་མར་ལི་བ་ཡིན་ན་འདིར་ལི་བ་དེ་ཉིད་སྲི་མར་སྟེ་ས་པར་འགྱུར་བས་འཕྲོ་
བ་གང་ལི་བ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་དེར་སྟེ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཚེ་སྔ་མར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་མ་གཤིས་པར་འདྲིར་
 སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་བ་
 འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་གང་སྔ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན།
 འདྲིར་སེམས་ཅན་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་གང་སྔ་དཔྱོད་པ་མིན་གྱི་སེམས་
 ཅན་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་པ་རོལ་སོས་ཚེ་འདྲིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དང་
 བོར་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལུང་པོ་དེའི་རིས་མ་ཐུན་དོར་
 བའི་འཆི་བ་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ལ་འཆི་བ་འཕྱི་བར་འདོད་ཅིང་། རྒྱུད་གཅིག་གི་སྐྱེ་འཆི་
 ལ་སྔ་སྤྱིའི་ངེས་པ་མེད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། ཚེ་འདྲིའི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་
 གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་སྤོགས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཚེ་འདྲིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་གི་དང་དེ་དང་
 རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་དང་གླ་གི་གཉིས་ལ་སྔ་སྤྱི་ཡིན་མིན་དབྱེ་བར་མི་བྱས་
 སོ། །དེའི་སྲིར་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་འཆི་བ་ལས་སྔ་ན་ལྷས་བྱིན་ཚེ་འདྲིར་སྐྱེས་
 པའི་སྟོན་དུ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གི་བ་མ་སོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་
 འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་ཅན་སྔར་མེད་གསར་དུ་
 འབྱུང་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བདག་འདས་པའི་ཚེ་རབས་ནམས་སུ་བྱུང་རོ་ཞེས་
 ལྷས་བ་མི་འཐད་པར་འབྱུང་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འདྲིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
 དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་གཤིས་པར་འདྲིར་སྐྱེས་ན་ཞེས་པ་ཡང་མིན་ལ་ཚེ་སྔ་མར་གི་བ་

དང་འདིར་སྐྱེས་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པས་སྐོན་
དེ་དག་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཆེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ང་ཆེ་རབས་སྲ་མ་རྣམས་སུ་འདི་དང་འདིར་
སྐྱེས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཡོད་དུ་རྒྱལ་གྱང་དེས་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཁས་སྐྱོང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལེན་
ན་ནི་ཆེ་འདི་ཡི་ལྷས་བྱིན་འདི་ཉིད་ཆེ་རབས་སྲ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་ཉག་
པར་འགྲུང་རོ་སྟམ་ན། འདི་ནི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་ཚོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྲར་ཉག་པར་ཁས་སྐྱོངས་ལ་བྱིས་སྲར་གྱི་ཁས་
སྐྱོངས་མ་འབྲེལ་པར་མི་ཉག་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ན། ཚོད་སྐྱེས་འགལ་བ་བསྐྱིགས་པའི་
ཆེ་འབྲེལ་པར་འགྲུང་ལ་དེའི་“ཆེ་རབས་སྲར་ཉག་པར་ཁས་སྐྱོངས་འདུག་སྟམ་དུ་འབྲེལ་
གྱི་དུས་བྱི་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ང་འདིས་སྲར་ཉག་པར་ཁས་སྐྱོངས་སོ་སྟམ་དུ་མི་
འབྲེལ་ལོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་འགལ་བ་སྐྱིག་ཅུས་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགལ་བ་སྐྱིག་
མི་ཅུས་ཏེ་སྲར་དུས་གྱི་ཉག་པར་ཁས་སྐྱོང་མཁུན་གྱིས་བྱི་དུས་སུ་མི་ཉག་པར་ཁས་
མ་སྐྱོངས་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་མི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐོན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་
པ་ན་ང་སྲར་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་འདུག་སྟམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཆེ་འདིའི་དུས་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་ནས་ང་སྲར་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་འདུག་སྟམ་དུ་མི་འབྲེལ་ལོ། །དེས་ན་ཆེ་
འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་བ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་
པའི་བདག་ནི་ཆེ་རབས་སྲ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་ལ། ཆེ་

1 ཚེ

འདིའི་སྐྱུ་མེད་ཆེ་སྐྱེ་མར་ཡོད་ན་ཉལ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཡང་མི་འདྲོའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མ་སོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཆེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་
འགྲོ་ཡང་རའོ་སྐྱུ་མེད་དམིགས་པ་ང་ཙམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། རང་
ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་འདིར་སྦྱོར་བ་
དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་དགེ་བ་ལ་བཙོན་བ་ཡང་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དེ་
རིང་གི་དུས་ཀྱི་མི་འདི་སང་གི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སང་བཟེས་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་
བྱུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་རིང་ནས་བཟེས་བཏུང་གསོག་པ་དང་། སྐྱུ་མེད་ཆེ་སྐྱུ་ག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་གཞོན་དུས་ལོར་གསོག་པ་བཞིན་ལོ། །

འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུལ་དུས་འདིའི་བདག་ཅེས་སོ་སོར་མི་འབྲེད་པར་
སྐྱིར་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་ནས་བྱེད་ལ། བདག་
ཙམ་ཡང་དུས་དེ་དག་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་དེས་ལུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མིན་
ལོ། །དེས་ན་རའོ་སྐྱུ་མེད་དུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་གཞི་
བདག་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་གཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་
པར་སྐྱོས་ཤིག། །འདི་རྣམས་ཉེན་འགྲེལ་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལས་དཀར་ནག་གི་
འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུ་ག་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བར་སྐྱད་བས་སྐྱོགས་ཙམ་བརྗོད་
པའོ། །

འདིར་འགྲེལ་བ་ལས་ཤིང་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བ་དང་ཞིག་པ་སྐྱོན་
དུ་མ་སོང་ཡང་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཀྱི་ཤི་སྐྱོན་དུ་མ་སོང་
ཡང་སྐྱེ་བོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ས་བོན་འགག་པ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་

དུ་མ་ཞིག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པས་སྲ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ས་ཐོན་ལས་ཤིང་གཞན་
ཡིན་པས་ཤིང་གི་སྐྱེ་བ་ཞི་གཞན་དུ་མ་ཞིག་པའོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཉིད་མ་
ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་པ་ལ་སྲར་ལྟར་
གཏུགས་ན་བདག་དང་མཚུངས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལན་གདབ་པར་དགའོ། །

གཉིས་པ་ཞི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབྱི་བར་འབྱུང་ལ་དེ་ལས་དེའི་
ཀ་ལི་སྲ་བ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་བ་སྲར་མེད་པའི་ཀ་ལི་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པར་དེ་ལྟར་
འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྩོན་གྱིས་ཀ་ལི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་དོ། །དི་སྐྱད་
དུ། བོད་པ་བཏེག་པར་བྱུང་པ་ན། །བཏེག་པ་ལ་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི། །བཏེག་པའི་ལྟ་ཞིག་
རྒྱ་ལས་ནི། །གཞན་པ་སྐྱུང་ལ་མེད་བཏེད། ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་བཏེག་པ་ཁོ་ན་
སྐྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་
གཞན་ནི་མིན་ནོ། །ངེས་ན་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འཛིག་པ་འདི་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན། དེ་སྐྱར་འདུས་
བྱས་ཚོས་དེ་དག། རྒྱ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྐྱེས་པ་འཛིག་པ་གང་ཡིན་པ།
འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་
པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བཤད་དེ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དུས་སྲ་མར་སྐྱེས་པའི་འབྲས་
བུར་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་སྟོན་སོ། །གཉིས་པ་ཞི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཀ་ལི་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རོ་མོ་
ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རུང་ན་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་འཆི་འབྱུང་ཏེ་
འགག་བཞིན་པར་འབྱུང་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱར་སྐྱན་སྐྱར་པན་ཚུན་འགལ་
བའི་སྲིར་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་འཆི་བཞིན་པའོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་མ་མཐོང་།

དོ། །སྐྱིར་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ཡང་
 སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་འགག་བཞིན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་
 བར་ཀུན་ལ་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྤར་བ་ཤད་
 བ་ལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སྤྱི་སྐྱེ་རྒྱ་དེ་ཡོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་
 བས་འགག་བཞིན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་
 འགག་བཞིན་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་འགལ་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཉིས་ཀ་
 རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུའང་འགྱུར་ཏེ་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱར་མི་
 འཐད་ལ། སྐྱེ་བའི་ལྗོན་དུ་འཆི་བ་མ་སོང་བ་དང་འཆི་བའི་ལྗོན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་སོང་
 བའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་དང་ལྟན་ཅིག་གི་རིམ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལི་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་
 གཞི་མེད་པར་མི་འཐད་པས་འགལ་ཞིག་གི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ལོ་སྤྲུམ་ན།
 དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྣོན་དུ་བཏང་སྟེ་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལི་གང་ལ་སྤྱི་བ་དང་སྐྱི་
 བ་དང་ལྟན་ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྲིད་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་དང་ལྷ་ལི་ནི་དེའོ་
 ཞེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱོ་བ་སྟེ་རྣོད་བར་བྱེད། ཡང་ན་དེ་དག་མ་དམིགས་པ་ན་འཕགས་
 བ་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོ་བར་བྱེད་དེ་སྐྱོ་བར་མི་མཚད་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 གཟེགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལི་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྤྱི་གཉིས་
 དང་ལྟན་ཅིག་གང་རྒྱ་དུ་འགྱུར་ན་སྤྱི་དང་ལྟན་ཅིག་གི་རིམ་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་
 བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལི་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལི་རོ་ལོ་

ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྐྱེ་ཤེའི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་བདག་པོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་
བ་དེ་སྐོངས་ཤིག།

གཉིས་བ་ནི། འཁོར་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ལི་ལ་སྟོན་
གྱི་མཐའ་སྟེ་སྐྱ་བ་དང་སྐྱི་བ་དང་སྟོན་ཅིག་གི་རིམ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་མཚོན་ཉིད་དང་མཚོན་གཞི་དང་ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་སོ་ལ་ཡང་
སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་དེས་མཚོན་ནས་སྐྱི་བ་དང་སྟོན་ཅིག་གི་རིམ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་སྐྱ་བར་དོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡང་
དེའི་དུས་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱ་
ན་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་
རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །མཚོན་ཉིད་སྐྱ་ན་ནི་མཚོན་རྒྱ་མེད་ལ་
མཚོན་གཞི་སྐྱ་ན་ནི་མཚོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །མཚོན་མཚོན་གཉིས་དུས་
གཅིག་དུ་དོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་མན་ཚུན་དུ་མི་ལྟོས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་དོ། །

ཚོར་བ་སོ་སྐྱ་ན་ནི་གང་གི་ཚོར་བ་སོར་འགྱུར། ཚོར་བ་སྐྱ་ན་ཡང་ཚོར་
མཁན་མེད་པར་ཚོར་བ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་ན་ནི་མན་ཚུན་མི་
ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་དོ། །འཁོར་བའི་བཤད་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
སོགས་པ་རིག་པར་བྱ་བར་མ་ཟད་དོན་ཡོད་པའི་དངོས་སོ་གཞན་གང་དག་ཅི་ཡང་
དུང་བ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་བསྐྱུབ་བྱ་དང་སྐྱུབ་
བྱེད་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་
མཐའ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་བཞི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་ལྟམ་ལ་སོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་སྡོན་དང་སྤྱི་མའི་
 མཐར་མི་སྐྱོར་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འཁོར་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་
 སོགས་པར་སྡོན་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བར་
 བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཅམ་སྟོས་ན། དཀོན་
 མཚོ་གསེན་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། །གཞོན་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་
 པ། །རང་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས་པ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་
 པ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞོན་མ་ནས་ནི་སྟོང་ཞིང་མ་འོངས་ཚོས། །སོང་བ་མེད་ཅིང་
 །གནས་མེད་གནས་ཀྱིས་དབེན། །སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་སྦྱིང་པོ་མེད། །ཐམས་
 ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་དག་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཚོས་ནི་གང་དག་རབ་སྟོན་
 པ། །དེ་ཡང་མི་ཟད་པས་ན་མི་མཐོང་སྟེ། །ཚོས་འདི་སྤྱ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་
 མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྲུང། །བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཏགས་ནས་
 བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐ་མ་མི་རྟེན་དེ། །གང་དག་སྡོན་བྱང་མཐའ་ནི་མཚོན་
 ཉིད་མེད། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། །ལས་དང་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
 ལྷགས་འགྲུང་ཏེ། །རབ་དང་ཐ་མ་དག་ཏུ་འང་འབྱུང་བར་འགྲུང། །ཚོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་
 རྒྱན་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཞོན་མ་དང་གདོད་མ་ནི་དང་བོའི་སྐྱེལ། །ཞི་བའི་ཚོས་རྣམས་
 ཡི་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཞིན་དུས་གསུམ་གདོད་

ནས་སྣོད་པ་སྐྱུ་མ་དང་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་དང་། དེ་ནས་ལྡས་ཚོས་རྣམས་གདོད་
 མ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྣོད་ཞིང་རྒྱལ་བས་ཚོས་བསྟན་པ་ཡང་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་ལྡས་ཚོས་རྣམས་ལ་སྣོན་དང་སྲི་མའི་མཐའ་མེད་པ་
 དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྲིར་དུ་ད་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་
 པས། མ་འོངས་པ་ན་རབ་དང་ཐ་མའི་འབྲས་བུ་སྐྱལ་བ་དང་འཚམ་པར་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པ་པོའི་ངོ་བོ་བདག་གིས་སྣོད་
 པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བ་
 པོའི་གང་ཟག་དང་དེ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་དང་གྲ་ལི་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་བྱུང་མེད་
 པས། འཁོར་མཁན་དང་དེས་སྐྱེ་འཚི་བརྒྱུད་མར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ལ་འཐད་དོ་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །སྣོན་དང་སྲི་མའི་
 མཐའ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
 ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། རེས་དོན་གྱི་ལྷང་དང་སྐྱུར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་པ། བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཅན་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །ལྷང་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷང་པོ་ལྷ་ལ་
 སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་ཡོད་ལ་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་དེ་ཡང་རྟེན་མེད་པར་ནི་

མེད་པས་“ཉེན་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱག་
 བསྐྱལ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །རིགས་པ་དེ་ཚོས་གཞན་ལའང་སྤྱར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཞག། །སྤྱབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་
 ཚོལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་ནི་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་
 འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་བཞག་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་སྤྱར་པས་སྐྱེད་པར་ནི་གངས་ཅན་འདོད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་བྱས་པར་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པས་འདོད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གི་སྐྱེད་
 བྱེད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པར་ནི་རང་གི་སྤྲེ་པ་དང་གཞན་གྱིས་གྲང་
 འདོད་དོ། །གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ནི་གཅེར་བུར་རྒྱ་བས་ལུས་གྱིས་བྱས་པ་ནི་ལུས་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པས་རང་གིས་བྱས་པ་དང་ཕྱོག་གིས་བྱས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་
 གཞན་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྤྱ་བ་སོགས་སོ། །རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བར་
 བྱི་རྒྱང་བན་པ་རྣམས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་
 དགག། །གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་བྱས་པ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྣོས་ཏེ་རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག། །གང་ཟག་ལ་

1 ཉན

སྟོན་ཏེ་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག། །རང་གཞན་རེ་རེ་བས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་སྟོན་ཏེ་རང་གིས་བྱས་པ་
དགག། །སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་སྟོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སྐྱབ་བསྐྱལ་ཏེ་བདག་རང་གིས་བྱས་པར་ལྷུང་ན་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
དེ་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
རང་ཡོད་ན་རང་གིས་“སྐྱད་¹མི་དགོས་ལ་རང་མེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་བོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྤང་བོ་དེ་དག་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབ་
བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་བོ་འདི་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆའི་
སྤང་བོ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་
སྤང་བོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་བོ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་
ནི། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བོ་གཞན་དེ་དག་གིས་མ་འོངས་པའི་སྤང་བོ་དེ་བྱས་པར་འགྱུར་
བས་སྐྱབ་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ངོ་མོ་
ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གང་འགྱུར་བ། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །རྟེན་པ་སྐྱེ་མ་
གཉིས་ནི་བྱད་རྟེན་སྐྱེ་མི་ཏ་དང་ཤེས་རབ་སྟོན་མར། གཞན་དེ་དག་གིས་“འདི་²བྱས་
པས། །སྐྱབ་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་བདེ་ལོ། །

1 ལྱད
2 ལད

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་པ་དགག། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པར་མི་སྐྱེའི་གང་ཟག་རང་གིས་རང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་ནས་འདི་ལ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པར་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི་མིའི་གང་ཟག་དེར་འདོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་ན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འདིས་འདི་བྱས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་སྤྱང་བརྗོད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྐྱེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་པར་རྟོག་ན་གང་ཟག་དེ་བདག་གིས་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་པ་མིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྲུང་དོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་བོ་ཐ་དང་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་མི་དང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གང་ཟག་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གིས་མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བྱེད་གྱི་དེས་སྤྱང་སྟེ་བའི་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་ནས་སྤྱིའི་གང་ཟག་ལ་སྟེར་ཞིང་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེས་ཀྱང་སྤྱིའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྤྱང་འདོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་སྤྱི་ལས་གཞན་པ་དེ་ལས་ནི་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྲུང་ན། གཞན་མིའི་གང་ཟག་ཅིག་

གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་ནས་གང་ལ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་གང་ཟག་དེ། སྦྱིན་བྱའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཞིག་ངེ་ལྟར་ཡོད་པར་རྒྱུ་ཉེ་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལས་སྦྱིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་འབྱུང་ན། གང་གིས་
སྦྱིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་གང་ཟག་གཞན་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་གིས་མིའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛོགས་པ་དེ་ནི། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་ཉེ་མེད་དོ། །གང་ལ་སྦྱིན་བ་དང་གང་
གིས་སྦྱིན་བ་པོ་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་འོ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དང་པར་རྟེན་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རྟེན་དོ། །སྦྱིན་བ་པོའི་གང་ཟག་འགོག་
པའི་ཚིགས་བཅད་ནི་བྱུང་རྟེན་སྦྱིན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྦྱིན་མར་མ་གྱུར་ཡང་ཚིག་
གསལ་ལས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་སོ་སོར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གང་ཟག་བདག་གིས་བྱས་པ་དེ་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞན་
ཀྱིས་བྱས་པ་ཡང་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ན། སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པ་ནི་འོ་པོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་གཞན་ཀྱིས་ག་
ལ་བྱས་ཉེ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་གཞན་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་
ལྟར་པ་དེ་ནི་གཞན་མི་དེའི་བདག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་སྦྱེ་མི་དེས་
སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བདག་གིས་བྱས་པ་མིན་ན་སྦྱིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ཀྱིས་བྱས་
པར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས། བྱུང་རྟེན་སྦྱིན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཚིག་གསལ་དང་དོན་
འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རེ་ཞིག་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པ་ནི་མིན་ཉེ་སྐྱུག་

བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་སྲིད་ཉེ་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་སྲིད་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྐྱབས་ལང་
 དེར་གལ་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་ཏེ། འདིས་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྟག་པའི་གཞན་དེ་བདག་མ་
 བྱས་པ་སྟེ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་བས་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོམ་པའི་སྲིད་རོ། །བྱང་
 རྩ་བུ་མི་ཏེ་ལས་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་ལ་གང་ཟག་ཀྱང་སྐྱབས་
 བསྐྱེད་ལས་གཞན་མིན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱིས་སྐྱབས་བསྐྱེད་བྱས་
 རོ། །ཞེས་སྐྱབས་གང་ཟག་དེས་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་བྱས་ཤིང་དེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་
 ལ་བསམས་ནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྐྱབས་ལ། རྒྱུ་བ་དང་
 རོས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་པ་མེད་པས་སྐྱབས་བསྐྱེད་གང་
 ཟག་རང་གིས་བྱས་པ་འགོག་གོ། །རྒྱུ་བ་གཉིས་པས་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་
 ཉིད་བྱས་པ་འགོག་ལ་སྲི་མ་གཉིས་གྱིས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་
 མེད་པས་སྐྱབས་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་སོ་སོ་བ་རེ་རེས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་གཉིས་
 ག་ཚོགས་པས་བྱས་པ་ནི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་ལ་ཤིང་རྩ་
 གཞན་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འཛོག་པ་སྟེ་བྱ་ཡིན་
 བ་དེ་སྐྱད་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱང་། འདི་ནི་སློབ་གཙོད་པ་རེ་རེ་ནས་མ་བྱས་ན་འདི་
 གཉིས་ཀས་སློབ་གཙོད་བྱས་སོ་ཞེས་འཛོག་མི་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 གལ་ཏེ་རང་གཞན་རེ་རེས་སྐྱབས་བསྐྱེད་བྱས་པར་གྲུར་ན་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་
 ཚོགས་པས་བྱས་པར་འགྲུར་ན་ཡང་རེ་རེས་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྲུང་བཀག་ཟེན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་ཤིང་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་གཤམ་འབྱུང་ཉེ་མི་
འབྱུང་ཉེ། བས་མཁའའི་མེ་ཉེག་གི་རི་ཞིམ་པོ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་པོ་
ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལ་བདག་
གིས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། ཕྱི་ངོལ་གྱི་
དངོས་པོ་སྤྱད་དང་བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཡང་བདག་གིས་
བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །གཤམ་ཉེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་བཞི་པོ་
མེད་ན་འདི་དག་ཡོད་ནི་དགོས་པས་རྣམ་པ་གང་གིས་འབྱུང་ཅེ་ན། དེ་ལ་འདི་དག་ངོ་
པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་འཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་
འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་
རུང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་མེད་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་
སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཉེ་ཐུབ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཉེ་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཡོད་པར་རྟེན་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་འཚོལ་ན་ནི།
བདག་གིས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དོར་ནས་རབ་བྱེད་བརྒྱུད་བར་བཤད་པའི་
རྣམ་པས་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་བུ་བས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོང་བར་བྱ་
སྟེ། སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་

བྱས། །རྒྱ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གོ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་
གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བྱད་རྩ་བུ་ཡི་ཉ་ལས་ཀྱང། གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་
མེད་ན་རྟོན་པས་འོད་སྤངས་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་དེ་ངས་སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་སོ་མཛོང་ངོ་
ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟ་བུ་ལྟེན། སྤྱག་བསྐལ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྤྱ་ཟེར། ཁོ་བོས་དེ་
ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་མ་སྐྱས་སམ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་སྤྱག་བསྐལ་
རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པར་སྤྱི་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་བདག་གིས་བྱས་པ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་སྤྱ་
བཀག་ཅིང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པར་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཆར་
གྱིས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ཡང་དེས་འགོག་གོ། །རྒྱ་མེད་དུ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་འགོག་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་
རིམ་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྲུང་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
བཀག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྟོན་པ་འདི་
མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཀག་པར་འཛིན་
ན། རྒྱ་འབྲས་རང་སྤྱགས་ལ་ཁས་སྲུང་ས་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་སྤྱ་བའི་བདག་མེད་མི་
སྟོན་པར་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་བཟླ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་ནམས་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་
དང་རྒྱ་མེད་བཀག་པ་དེ་ཟབ་མེའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་

སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདི་ས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོགས་ཅམ་སྟོས་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 ལས། གུན་རྩོམ་ཏུ་ཞི་རྒྱལ་བས་ཚོས་བཤད་དེ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དེ་
 ལྟར་སྟོས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་བདག་དང་མི་མེད་དེ། །འགྲོ་བ་གུན་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་
 འབྲེལ། །དགོ་དང་ནག་པོའི་ལས་རྣམས་མི་འཇིག་སྟེ། །བདག་གིས་བྱས་པ་བདག་
 གིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། །རྒྱ་མེད་པར་ཡང་
 སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་པོ། །སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་དབང་མེད་པ། །གསོག་དང་
 གསོབ་ཏུ་གྱུར་པ་དབྱ་བ་བཞིན། །རྒྱུ་མ་སྟོན་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ཉག་ཏུ་སྟོང་། །སྦྱ་ཡིས་
 བཤད་ཀྱང་དེ་དག་དབེན་པ་ཡིན། །བྲག་ཕུག་རི་དང་གཙོང་རོང་སྤང་རྣམས་
 ལ། །རྒྱུན་གྱིས་རི་ལྟར་བྲག་ཚ་འབྲུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་འདི་གུན་རིག་
 པར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་སྟོན་རྒྱུ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་བསྟུ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་ཉོ། །བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་
 གིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །རང་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བྱེད་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་
 པ། དོན་བསྟུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་ལ་བྲགས་པའི་ལུང་
 གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ།

ལུང་དེའི་དོན་རྣམས་པ་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་སའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་
 ཐག་སའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམས་པར་དབྱད་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 ལས་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་གཞན་ཡང་
 མེད་ལ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སློ་གྲོས་གྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་པས་སྐྱུ་མ་མི་ཤེས་
 པ་སྐྱུ་བ་བཞིན་དུ་གྱིས་པ་རྣམས་སྐྱུ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་
 འདས་གྱིས་ཚོས་གང་ཞིག་སྐྱུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་ལོ་ཞེས་སྐྱུ་བ་ལ་བརྟུན་པས་
 རྩལ་པར་གསུངས་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེས་ན་འདུ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་ཡིན་ལོ། །མདོ་“ལས་།
 དག་སློང་དག་འདུས་བྱས་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ་
 མི་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་
 པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དེ་ནི་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་དེ་ནི་རབ་
 ཏུ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ནི་འདྲིད་
 པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བ་སྟེ་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ལོ། །དམ་པའི་
 དོན་གྱི་བདེན་པ་ནི་སྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོ་མོ་
 ཉིད་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྤང་ནས་སྐྱུ་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་ལུང་ལས་
 ཀྱང་འདུ་བྱེད་སྐྱུ་བར་གསུངས་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་
 རྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སློང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་

1 ལོས

གྲིས་སོ། །ཞེས་འགྲུང་བའི་སྲིད་དོ། །

འདིར་མདོ་སྡེ་ལས་ལྷུང་འདས་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་
བདེན་པར་སྟོན་པ་ན། ལྷ་བའི་ཚོས་ཚན་དུ་གསུངས་པའི་གཞན་གྲིས་མི་སྐྱ་བ་ལ་
བདེན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་རང་གི་རོ་བོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཚན་ཉིད་གྲིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
བརྒྱན་པར་བརྟན་ན་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟར་འགྲུང་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལྷུང་བྲངས་པའི་
མདོ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ཡིན་ལ་དོན་སྐྱ་སྡེ་གཉིས་གྲིས་མདོ་དེའི་
དོན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་འདི་ལྟར་ཚོད་དོ། །འདི་ནི་བརྒྱན་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱང་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་
ཅད་མེད་པར་འགྲུང་རོ་སྐྱམ་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱང་བ་
ལ་བརྒྱན་པར་འཛོག་ཅིང་སྐྱང་བའི་དོན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་པ་སྐྱ་མ་
དང་འབྲ་བ་མི་ཤེས་པར་སྐྱ་བའོ། །གང་དག་ད་དུང་དུ་ཡང་ཁྱོད་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་འདུ་
བྱེད་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཚན་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་གྲིས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། ཁྱོད་འབྲ་
བ་འདིས་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱས་ན་འདི་གྲིས་པ་སྐྱ་བར་འཛོག་པའི་དོན་མེད་པའི་སྲིད་
དོ། །

གལ་ཏེ་ཚོས་གང་སྐྱ་བ་དེ་ནི་བརྒྱན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་
སྐྱ་བ་སྡེ་ཅི་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲུང། དངོས་པོ་

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟུན་པར་བསྟན་པ་ན་དེ་
 ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་མེད་ལྟར་འགྲུང་ན། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་ལྷུང་བཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དར་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་“མེད་¹
 བར་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཀུན་ཉི་མེ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལྟར་དེས་བདེན་པ་བཀག་
 བའི་བརྟུན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ན། དངོས་པོ་དོན་གྲེང་རྣམས་པ་མེད་པར་མི་སྟོན་
 བ་ལྟར་འདིས་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་འདུ་གྲེང་བརྟུན་པར་
 དེ་སྐད་གསུངས་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
 བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དོས་པས་ལྷན་པ་ལས། གང་ཞིག་
 རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་རག་
 ལས་གང་དེ་སྟོང་བར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་
 རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདུ་
 གྲེང་བརྟུན་པར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་
 བཀག་པའི་དངོས་མེད་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་བཞིན་
 དུ་དེར་སྣང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་བརྟུན་པར་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལྟར་འཆད་
 བའི་སྐྱེ་བ་གྲུང་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྤར་དངས་པའི་མདོ་དེས་
 འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་
 བའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་སྟོན་པར་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་དང་

1 མད

བརྒྱན་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལུང་གི་
དོན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བརྒྱན་པའམ་བདེན་
པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྐྱོའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་རྣམས་གཞན་དུ་
འགྱུར་པ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལས་སྣང་བའི་སྲིད། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་མདོའི་
དོན་དུ་མི་རུང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་ལ་མི་གནས་པ་མདོའི་དོན་
ནོ། །

རྒྱ་མཚོན་གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ནི་མེད་དེ་གང་གི་སྲིད་ན་ཚོས་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྣང་བ་ཉིད་འདོད་
དགོས་པའི་སྲིད་ངོ། །ཡོད་པ་མིན་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ནི་དེའི་སྡོ་བསངས་མི་
འཐད་པས་ཚོས་ཅན་མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་སྲིད་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ཚོས་གང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་འཛེར་
ཏོ། །ཚོལ་བ་འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱང་བ་ཡིན་པས་རང་གིས་ཁས་
ལྡངས་པའི་ལུང་འགའ་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་འཆད་
པ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་རྟག་པར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་
ནི་གཏན་མིན་པས། གངས་རིའི་ཁྲོད་པའི་ཚོལ་བ་སྐྱུ་ཚོར་སྐྱབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་
ལྟར་སྐྱབ་དང་བྱང་བར་ཆེའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་

བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་རྩ་བ་མཁུན་པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས། འདིར་
ཡང་རང་སྡེ་ཕྱོགས་སྲར་ལེན་པ་ན་དོན་སྣ་གཉིས་ཕྱོགས་སྲར་མཛད་ལ་དེ་དག་ལ་
ལྷུང་གི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ན་འང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
དེ། །དེ་ལྟ་ན་འང་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཀག་ན་རྣམས་འགྲོར་སྟོད་པ་པའི་དངོས་པོ་
བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཞེགས་པར་འབྱུང་བས་འགོག་པའི་རེགས་པ་ནི་སྤུན་མོང་
བ་ཞོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
དགག། །སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་བཞིན་དང་གཞན་འགྱུར་གཉིས་འགལ་བས་དགག། །གཞན་འགྱུར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
གང་ལ་མི་འཇུག་བ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་གཞན་གྱིས་གོགས་བྱུར་
མེད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་མེ་ལ་མི་འཇུག་བའི་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་
སོ། །གལ་ཉེ་དངོས་པོ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་དེ་གང་གི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་རི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་རོ། །གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་སྲིར་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ག་འཕེན་
ལོ། །དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་གཞན་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་སྲར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གང་གི་སྲིར་ཉེ་འདི་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཁ་བའི་
རྣམ་གངས་ཡིན་ན་ལང་ཚོའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་གཞོན་ལུ་ལ་ནི་མི་ཁ་

བ་སྟེ་ཀ་བ་ཡོད་པ་མེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་ལང་ཚོ་ལས་གཞན་དུ་
 འགྲུང་བ་མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞོན་ལུ་ལ་ཀ་བ་མི་འདོད་ཀྱི་ཀས་པ་ཉིད་
 ཀའོ་སྟེ་ལ་གཞན་ཀས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཀ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་གང་གི་ཕྱིར་ཀས་པ་
 ལ་འང་ཀ་བར་འགྲུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིག་གསལ་ལས། ཀན་གཞོན་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་འགལ་བ་དང་། ལུད་རྟེ་ལུ་ལི་ཉ་ལས་ཀས་པ་དང་གཞོན་
 ལུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་གཞོན་ལུ་ཀས་པར་འགྲུང་བ་བཀག་པའི་རིགས་བ་ནི། ལྷས་བྱིན་ཀྱི་གཞོན་
 ལུའི་གནས་སྐབས་འགལ་བཞིན་པ་དང་ཀས་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཉིས་
 དུས་མཉམ་ཡང་། གནས་སྐབས་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་མེད་པ་ནི་རང་ཡང་ཟ་སྟུང་དུ་
 འདོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྤར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
 གཞན་འགྲུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་གནས་
 པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཉེ་གཞན་ཀས་པར་གྲུང་བ་ཀ་བར་མི་
 འགྲུང་ཡང་གཞོན་ལུ་དེ་ཉིད་གཞན་ཀས་པར་འགྲུང་བའི་གཞན་འགྲུང་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་ངོ་ཞེས་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་འོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་སྐབས་མ་
 བཏང་བར་ནི་ཞོར་འགྲུང་རོ། །ཅི་སྟེ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་ཞོའི་གནས་
 སྐབས་སུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་འོ་མ་ཉིད་ཞོར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཉེ་མན་ཚུན་
 འགལ་བས་འོ་མ་ཉིད་ཞོར་འགྲུང་རོ་ཞེས་མི་འདོད་ན་ནི་འོ་མ་ལས་དོན་གཞན་གང་
 ཞེག་ནི་ཞོ་ཡི་དངོས་པོར་འགྲུང་ཉེ་མི་འགྲུང་ཉེ། ཞོ་དང་ཚུ་ལྟ་བུ་གཞན་གང་ཡང་
 ཞོར་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚོས་སྲ་མ་གཅིག་གི་མར་འགྲུང་རོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་ནི་ཀའ་གཞོན་དང་མོ་
 ཞོ་ཉླ་བུ་ལ་ཡོད་ཀྱི་མེ་དང་ཤིང་ལྷ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ནི་བུད་ཤིང་མེར་འགྲུང་རོ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྐྱད་འདི་ག་ཉེན་ན་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉླར་གཞན་འགྲུང་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འདུ་བྱེད་སྐྱུ་ཞིང་བརྟུན་པར་
 གསུངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་
 ལུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །རི་རྐྱད་དུ་དཀོན་མཚོག་འབྲུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚོས་
 གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྲུང་བ་མེད། །ཅེས་པ་ནས་གྲོལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་གྲོལ་
 བར་མཛད། །ཅེས་པའི་མཐུག་ཏུ། བདག་མེད་པར་ནི་ཚོས་ཀུན་སྟོན་མཛད་
 ཅིང་། །སེམས་ཅན་འདྲིན་ལས་འདི་ག་ཉེན་རྣམས་པར་གྲོལ། །བདག་ཉིད་འགྲོ་ལས་
 གྲོལ་ཞིང་འགྲོ་གྲོལ་བས། །དེ་ཕྱིར་པ་རོལ་གསེགས་ཀྱང་བརྒྱལ་བའང་མེད། །དྲང་
 སྲོང་ཆེན་པོ་སྲིད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན། །པ་རོལ་གསེགས་པ་གང་ཡང་རྟེན་མི་
 འགྲུང། །པ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་“ཚུ་རོལ་མེད། །པ་རོལ་སོང་རོ་ཞེས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་
 གསུང་། །གང་གིས་ཚིག་ཏུ་སྐྱབ་དེ་ཡང་མེད། །གང་སྐྱབ་དེ་ཡི་ཚིག་ཀྱང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །གང་ལ་སྐྱབ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་འགྲུང། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ལོག་པར་རྟོག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སུ། །འདིར་ནི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་རབ་
 ཏུ་འབྱུང། །སྐྱེས་བུ་གང་གིས་ཞི་བའི་ཚོས་རིག་པ། །དེས་ནི་རང་འབྲུང་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་མཐོང་། །ཚོས་མཚོག་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །དགའ་བ་རྟེན་
 བས་སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱེད། །ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ནས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་

1 ཚ

འགྲུང། །བདག་ཉིད་རྒྱལ་བར་འགྲུང་ཞིང་གནས་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བྱང་
ཚུབ་རབ་ཏུ་མཐེན། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་འགོ་བ་ཤེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་
གཞན་འགྲུང་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟེན་པ་དང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་
དང་རྟོགས་པའི་མན་ཡོན་དུ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ལྷུང་དང་འགལ་བ་སྤང་
བཤོ། །དང་བོ་ནི། སྤང་དངོས་བོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་
བོ་རྣམས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ནི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྲུང་པའི་དངོས་
བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤོང་བ་ཉིད་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྟེན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་
སྤོང་བ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་འདྲ། འདིར་སྤོང་བ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ནི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་བདག་གིས་མི་སྤོང་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། སྤོང་བ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གལ་འགྲུང་ཏེ་མི་
འགྲུང་ཏེ་གཉེན་བོ་ལ་ལྷོས་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་རོ། །ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལྷུང་དོན་སྤྲེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ།
བདག་མེད་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་སྤོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་བཞེད་པས་ཚིག་གསལ་ལས་སྤང་སྤྲུང་བཤད་པ་ཡང་འཐད་དོ། །བྱང་རྟ་
སྤུ་ལི་ཏ་ལས་དཔྱད་ན་མི་སྤོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྤོང་བ་ཡོད་པར་གལ་
འགྲུང་ཞེས་བཤད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་
དོན་འདྲའོ། །

སྣོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཅུང་ཟད་ཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེའི་རྟེན་
 ཚོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ།
 རྟེན་ཚོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཚོས་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་དང། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་སྲིར་དོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ནི་དབྱ་མ་
 པ་དང་དངོས་པོར་སྦྱ་བ་གཉིས་ཀ་མ་སྟུན་ལ་དེ་ལྟ་ན་འང་དངོས་པོར་སྦྱ་བས་ནི་ཚོས་
 ཅན་དང་སྣོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་ལ་དབྱ་མ་པས་ནི་ཚོས་ཅན་མི་བདེན་
 པས་སྣོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །རྣམ་འབྱོར་སྣོད་པ་པའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གཞན་དབང་
 བདེན་པར་འགྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་སྦྱབ་སྟེ། དེ་བདེན་
 པར་གྲུབ་ན་དེའི་སྣོང་ཉིད་བདེན་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་སྲིར་དང་དེ་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་མཚོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་སྲིར་
 དོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་སྦྱ་བ་ནི་རང་གི་སྟེ་པ་གོང་འོག་གང་གི་ཡང་
 ལུགས་མིན་པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །སྣོད་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་གང་ཞིག་མེད་
 དོ་ཞེས། །བརྟེན་གྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་རྟེན་གྲུལ་བ། །སྣོ་
 ཡི་མདུན་ན་རི་ལྟར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་དགག་པའི་རྟེན་དུ་
 སྣོན་པ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་མ་གྲུབ་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་བདེན་པ་
 པའི་རྟེན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང། དེ་གསུངས་པའི་སྣོངས་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྲོལ་བར་

བྱ་བའི་སྲིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྟོང་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟ་གསུང་རབ་འཚད་པའི་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་བར་བརྩམས་པ་ཡིན་པས། མཐོ་རིས་དང་བྱང་ལོལ་གྱི་ལམ་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་དང་བརྩེད་པས་ད་ཚོག་གོ་ཞེ་ན། ཨེ་མ་གྱི་རྩད་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཐར་བའི་གྲོང་ཁྲེང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བྱང་པོ་བོར་ནས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱུལ་གྱིས་དགྲིས་པའི་འཁོར་བའི་འགྲོག་དགོན་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་ཐར་བར་འགྲོ་བར་འཇིན་པ་ཁྱོད་ནི། དམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ལྷ་དུ་དམ་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་ཀྱ་ཡེ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ལྷ་བ་སྟེ་བདེན་འཇིན་ཀུན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་འབྱེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་བདེན་པར་ལྟ་བའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཅམ་མོ། །ལོག་པ་ཅམ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་དུག་ཅི་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐོང་ཅི་ཡང་སྟེར་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་གྱེ་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཐོང་དེ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྐྱ་ན་པ་རོལ་པོ་དེ་རང་ལ་ཐོང་མེད་པར་འཇིན་ཏུ་གཞུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་བཤད་དོ། །པ་རོལ་པོས་འདི་ལ་ནི་སྐྱིན་རྒྱུའི་ཐོང་མེད་པར་འདུག་སྟུང་བའི་སྟོ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཏུ་ཆོག་དེ་སྐྱས་པས་ན་སྟོ་དེ་བསྐྱེད་ཏུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི་ཐོང་མེད་པ་དེ་ཐོང་གཅིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟུང་།

པའི་སློབ་དེ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ན་
འདི་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་ངོ་སྟུང་དུ་བརྒྱད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་
པས་སྟོང་བ་འདི་བདེན་ནོ་སྟུང་དུ་བརྒྱད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེས་རྣམས་
སྟོང་པའོ་སྟུང་དུ་བརྒྱད་ན་ཡང་གསོར་མི་རུང་བར་གཞུང་འདིས་བརྟན་པར་འདོད་
པ་ནི་མ་བཟགས་པར་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
ཞེས་པའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་ལ་དེའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་
པར་བརྒྱད་བའམ་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་
མེད་པའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ཚམ་ག་ལ་ཡིན། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གཤམ་ཉེ་
སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་འགའ་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྲུང་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ། སྟོང་མིན་
མེད་པར་སྟོང་བ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྲུང། །རི་ལྷ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་
ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་འགྲེལ་པར་
གཞུང་འདི་ཡང་བྲངས་སོ། །ལྟར་ཉན་སོས་སྡེ་པས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པར་
ཁས་སྐྱབས་པ་གཞུང་སྲ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་པས་བདག་མེད་
ཡོད་པ་ཚམ་ཞིག་འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་བརྒྱད་
ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་དེ་ངེས་
པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ན་མཚན་འཛིན་དུ་འགྲོ་བར་བརྒྱད་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ལྟ་བ་སྟོང་བའི་གོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དེས་གསུངས་ཞེས་པའི་མདོའི་ཁུངས་ནི་དགོན་
 བཅེགས་ཀྱི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ལྷན་པ་ལས། གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་
 སྟོང་བར་མི་བྱེད་དེ། །ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་དང། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཚོས་
 རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང། གང་
 སྟོན་པ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་
 མེད་པར་གང་དག་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ནི། འོད་སྲུངས་དབྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་
 རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུངས་གང་དག་སྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། ངས་གསུང་རབ་འདི་ལས་
 ཉམས་རབ་རྒྱ་ཉམས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
 བས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་པར་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཁོ་རང་བདེན་པས་མི་སྟོང་བར་གཞན་ཞིག་བདེན་པས་ཁོ་སྟོང་
 བར་མི་གཟུང་བའི་དོན་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ནི་རབ་རྒྱ་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་
 རྟོག་ལུགས་ནི་གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདེན་
 བར་དམིགས་པ་ལ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ་སྟུང་དུ་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གསོར་མི་རུང་བའི་དཔེ་དོན་སྟོར་ཚུལ་ཡང་མེད་དོ་དེ་
 ཉིད་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་བ། མི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་སྤྲོན་པས་དེ་ལ་
 སྤྲོན་བཏང་བས་སྤྲོན་དེས་དེའི་ནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་དེ་སྤྲོན་སྟོན་ལ་འདུག་པ་དེ་ཉིད་

མི་འབྱུང་ན། འོད་སྤངས་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས་མི་དེ་ནད་དེ་ལས་ཐར་བར་འབྱུང་
 རམ། གསོལ་བ་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ལགས་ཏེ་གང་སྤྲོད་དེས་ནད་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་ནས། སྤོང་ལྷོ་མ་ཆེས་པ་ཉིད་མ་བྱུང་ན་མི་དེའི་བོ་ནད་ལིན་ཏུ་
 ཚབས་ཆེ་བར་འབྱུང་ལགས་”སོ།¹ །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་བ། འོད་
 སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན།
 འོད་སྤངས་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྷ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྤོང་གིས་མ་ལྷོ་བ་སྤྲ་མ་དག་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་མ་
 ལྷོ་བས་ནད་སྐྱེད་པ་དཔེར་མཛད་པ་འདི་ནི་རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྤྲ་བ་སྤེ་གཉིས་ཀྱིས་
 བདག་མེད་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་གངས་ཅན་པ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་རྣམས་
 མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་པ་བཀག་ནས། དེ་ལྟར་
 བཀག་པའི་སྟོང་བ་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བཀག་
 པའི་སྟོང་བ་དེ་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་མངོན་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡང་སྟོག་ལ་
 སྟོང་བ་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
 ལས་གཞན་དུ་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི་
 ཚད་མས་ཁེགས་པ་མིན་གྱི་སྤྱར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་བཟོད་སྤྲ་མའི་དོན་
 མེད་པས་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་འདྲིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྐྱེད་པ་ཅམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་
 དུ་དེར་སྤང་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞན་འབྱུང་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་

1 ས

བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་རྣམས་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་
 འབྲུབ་པ་ནི་སྤར་སྐབས་སྐབས་སུ་སྤར་ཟེན་པས་དེ་ལ་དབགས་ནས་ཤེས་བར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟན་པའི་བརྟན་ལུགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་བརྟན་པའི་
 འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་མི་གཟུང་སྟེ་གཞན་འབྲུང་དང་
 མི་རྟག་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ། །བརྟན་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་བགག་པའི་སྟོང་པ་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས། རྣོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྐྱིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་ཤིན་
 ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
 པའོ། ། །།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དབགས་པ་ལ་གསུམ།
 མྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དབགས། །རྒྱ་རྒྱེན་བདག་གིར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་དབགས། །བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དབགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྤར་བ། དོན་བརྟན་
 ཉེ་མཚན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་མྱད་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་མཛད་སྟེ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་གསུམ་འདུས་པ་ལས་
 དེག་པའོ། །དེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཚོར་བའོ་ཞེས་རྒྱ་ཚེར་འབྱུང་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་གཉིས་ནི་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་
མ་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་བ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་དང་མ་རིག་
བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་འདུ་བྱང་རྣམས་ལ་སྤང་བ་
གསུངས་པའི་སྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག། །དེས་སྤང་བཞིན་བ་ལ་སོགས་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དམ་བཅའ་བཞག། །སྦྱབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོ་བྱ་གཞུགས་དང་
ལྟ་བུ་མིག་དང་ལྟ་བུ་བོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མིག་དང་གཞུགས་སམ་
མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གཞུགས་ཉེ་གཉིས་གཉིས་
དང་། དེར་མ་ཟད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་པན་ཚུན་དུ་སྤང་བར་
འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་སོགས་གསུམ་ལ་
བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པའམ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་
པར་བྱ་བའམ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པར་བྱ་བ་ཡང་གཉིས་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་པན་ཚུན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བར་བཟོ་བར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་རི་སྐད་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་“ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་ཞེས་དང་གཉི་སྟག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉན་བ་དང་ཉན་བ་པོ་དང་མཉན་པར་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་གཉིས་དང་
གསུམ་ཆར་སྤང་བ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་རང་

1 ཉན

བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སྤང་བ་དགག། །གཅིག་དང་མ་དད་ལ་དབྱེད་ནས་སྤང་བ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་དགོད་པ། ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བ།
གཏུན་ཚིགས་སྦྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་བར་འགྱུར་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་པན་ཚུན་དུ་གཞན་དང་
གཞན་དུ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དགོས་ན་ཞེས་ལྟོག་པའི་བྲུབ་བ་བསྐྱབས་ཤིང་།
གང་གི་ཕྱིར་བལྟ་བུ་ལ་”སོགས་¹བ་ལ་གཞན་དེ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བ་
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་བཀོད་ནས་དེ་དག་ལ་སྤང་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཉེ་ཞེས་དམ་བཅའ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བལྟ་བར་བྲུབ་པ་ལ་
སོགས་བ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞན་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
མེད་པར་མ་ཟད་གྱི། བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ལྷོ་བོ་གང་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་གཞན་བ་ཉིད་དུ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
ཡང་པན་ཚུན་དུ་སྤང་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྐྱར་ཉེ། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་བསྐྱར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
བྱམ་བ་སྐྱམ་བུ་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་གཞན་དེ་ནི་གཞན་སྐྱམ་བུ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞན་དུ་འཛོག་གོ། །

གཞན་ས་སྐྱམ་བུ་ལ་ལྟོས་བ་མེད་པར་གཞན་བྱམ་བ་ནི། སྐྱམ་བུ་ལས་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་དོ་ཞེས་གཞན་དུ་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་

1 སོགས

དགོས་པར་སློབ་དུ་བསྐྱབས་ནས། ཚོས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་ས་
དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བར་མི་འབྲད་དོ་ཞེས་བྲུབ་པ་སྦྱིར་བརྟེན་
དོ། །དེ་ནས་བྱམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཡང་སྣམ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྣམ་བུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་བྲེ་བཤུ་ལ་སྦྱིར་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པའི་སློབ་སྦྱང་བ། མ་བྱུབ་པའི་སློབ་སྦྱང་
བཤོ། །དང་བོ་ནི། གཤམ་ཏེ་བྱམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་ལྟོས་པའང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ན་སློབ་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན། གཤམ་ཏེ་གཞན་བྱམ་པ་ནི་གཞན་སྣམ་བུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ནི།
དེའི་ཚེ་གཞན་སའི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱམ་པ་གཅིག་བྱ་ལ་ཡང་། སྣམ་བུ་
ལས་གཞན་ལོ་ཞེས་ཐ་སྣང་འདོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་
ནི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་གཉིས་དངོས་འགཤམ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་
ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། གཞན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་ན་རང་གི་ངོ་
བོའི་དབང་གིས་རང་དབང་དུ་བྱུབ་པར་འགྱུར་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་
འགཤམ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི། བྱམ་
པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱམ་པ་དེ་སྣམ་བུ་
ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འཕེན་ལོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་
རང་དབང་མི་འགྱུར་ལོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་

ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་འགྲེལ་བས་
 བཤད་དོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས་བྱམ་བ་སྣམ་བྱ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བྱ་ལ་
 ལྟོས་ལ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་འབྲུབ་བ་སྣམ་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟོས་
 འབྲུབ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྲད་པར་རྣམས་སྲིད་པར་བྱའོ། །མགོ་མཇུག་ཀྱང་ཉུང་བའི་
 རིགས་པ་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པ་དཀའ་གནས་ཡིན་པས་ཡང་ཡང་བྲན་པར་བྱའོ། །གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་གཞན་འགའ་ཞིག་གྲང་མི་འདོད་ན། གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 གཞན། །ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། བན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་
 པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྲུང་ལ་གནས་ཏེ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །

བྱང་རྟ་སྤྲེལ་ཏ་ལས་གྲང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྲུང་གི་དབང་གིས་གཞན་ཡིན་
 བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོང་ཉུ་བྱམ་སྣམ་
 གཞན་དུ་བརྗོད་ན་ས་སྤྲུག་གྲང་གཞན་དུ་ཅིའི་སྲིད་མི་སྒྲ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། འཇིག་
 རྟེན་པས་བྱམ་སྣམ་གཞན་དུ་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་ས་སྤྲུག་གཞན་དུ་མི་འཇིག་པའི་ཁྲད་
 པར་གསུངས་པ་ནི། ལྷོ་ལྷན་སྤྲེལ་གྱིས་བྱམ་སྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 སོ་སོ་བར་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་ས་སྤྲུག་མི་འཇིག་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྲུང་དུ་
 བྱམ་སྣམ་གཞན་དུ་ཡོད་ལ་ས་སྤྲུག་གཞན་དུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ལྷོ་ལྷན་སྤྲེལ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་མི་
 འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྲར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །བྱམ་སྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཐ་སྲུང་དུ་ཡང་མེད་གྲང་གཞན་ཅེས་ནི་ཐ་སྲུང་དུ་ཡོད་དེ། བྱམ་བ་སྣམ་བྱ་ལས་
 གཞན་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་གྱིས་གྲང་ཐ་

སྣང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དང་མིག་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་
 ལ། དེའི་རྟུགས་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན་ཞེས་པ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་གང་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་
 ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་འབྲུང་དུ་བསྟན་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་
 ཚམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མིན་
 པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ཚམ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་
 བ་བདེན་ཡོད་ལ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་བསྐྱབ་མི་
 ལུས་སོ། །འོ་ན་ཐ་སྣང་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་འཇུག་འགྲེལ་
 ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གིས་མདོ་འགྲེལ་ལུགས་
 གསུངས་བས་ཐ་སྣང་དུ་གཞན་དབང་ཡང་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་དང་མི་
 མཚུངས་ཏེ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དང་ཐ་སྣང་འདོད་པ་ནི། འབྲས་བུ་རང་ངམ་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བས་བརྟུགས་ནས་བྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་། འབྲས་
 བུ་རང་དང་ཐ་དད་ཚམ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་དཔྱོད་པ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། རང་གི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་
 ལ་གཞན་སྐྱེའི་ཐ་སྣང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དབང་གི་ཐ་སྣང་ནི་འབྲས་བུ་རང་
 དབང་དུ་འབྲུང་ངམ་སྟམ་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཚམ་ལ་
 མཚན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཚམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱིས་མ་བྱུབ་

པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ། གཤམ་ཉེ་དངོས་པོ་གཞན་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལྷས་ནས་གཞན་གྱི་སྒྲོ་འབྲུང་ན་ནི་དེ་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་སྐད་དུ་མི་སྲུ་སྟེ་གཞན་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ལ་ཁྲད་པར་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་གང་ལ་འདུ་བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་སྲིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཇི་སྐད་སྤྲས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གཟེགས་ཟན་པ་དག་ཟེར་རོ། །འདིར་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དུ་གཞན་དུ་ཡོད་ས་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་བརྟགས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་ཉེ། དེ་བརྟགས་པ་ནི་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྲིར་ཡིན་ན་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྲིར་རོ། །དེར་མ་ཟངས་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལའང་གཞན་ཉིད་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་ནི་ཁྲེད་ལྟར་ན་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །གཅིག་དང་གཞན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྤྱང་གསུམ་ཡང་མེད་པས་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་དོན་གཞན་དུ་མེད་དོ། །གཤམ་ཉེ་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་བཀག་མེད་ཀྱང་གཞན་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་ལ་གཞན་ཉིད་མེད་བར་ནི་གཞན་མེད་བས་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་སྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲུང་རྒྱ་སྤུ་ལི་ཉ་ལས་ཚིགས་བཅད་དེ་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཛད་དེ་སྲུ་མ་དང་མི་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སུ། སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ལ་དེའི་སྤྱིར་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདིར་ལྷ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་རྣམས་ཚོས་དེ་ནི་“དེ་ཉིད་དང་སྤང་
 བ་མེད་དེ་ཚུ་ལ་མ་ལྷོས་པའི་འོ་མ་གཅིག་ལུ་ལ་ཚུ་དང་སྤང་ཅས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་
 འོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་གཞན་དང་གཞན་ཡང་”སྤང་²བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུ་
 དང་སོ་སོར་གནས་པའི་འོ་མ་ལ་ཚུ་དང་སྤང་བ་མི་སྤྱི་བ་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཆེ་གཅིག་ཡིན་པས་མི་སྤང་ལ་སོ་སོར་གནས་
 པའི་ཆེ་ཡང་མི་སྤང་པས། སྤང་བ་བཀག་མོད་ཀྱང་གཞན་ཏུ་གྱུར་བ་སྤང་བཞིན་བ་དེ་
 ཡོད་པས་སྤང་བའང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་བཞིན་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་
 བ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དང་མི་སྤང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་སྤང་བར་མི་འཐད་དེ་
 མ་སྤང་བར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱད་སྤང་བ་
 ལ་འདོད་ན་ནི་སྤོགས་གཅིག་སྤང་བས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤང་བར་རྟོག་ན་
 གཅིག་པ་དང་ཆ་གཉིས་འདོད་ན་ཐ་དད་པ་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་པས་བཀག་གོ། །དེས་ན་
 སྤང་བའི་བྱ་བའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ལས་སུ་གྱུར་བ། སྤང་བཞིན་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །གལ་
 ཏེ་སྤང་བཞིན་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་སྤང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་བཞིན་བ་མེད་ན་སྤང་བར་
 ཚོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་རྗོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །གལ་

1 ད
 2 སྤང

ཉེ་སྐད་པ་རྫོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྤེའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ལ་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
སྐད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་སྐད་པ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མེད་ན་སྐད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་སྐད་
པའི་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷུལ་
དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་བ་དེ་
ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང་། ཆེས་རྣམས་ལ་ལྡན་པ་དང་སྐད་པ་
བཀག་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་
ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ཅམ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་
ལས། མིག་ནི་ཐམས་ཅད་ལྡན་ན་མཐོང་འགྱུར་ཉེ། ཞེས་པ་ནས་དེ་སྤྱིར་མིག་གིས་
ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པའི་མཁུག་ཏུ། གང་དག་རང་བཞིན་མེད་ཚོས་འདི་
ཤེས་པ། །དབང་པོ་དེ་དག་འདི་གཉེན་སྲུང་ན་འདལ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་ཀྱང་
ཆགས་མེད་ཅིང་། །ཆགས་པ་རྣམ་སྤངས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་བྱེད། །འདི་ན་
སེམས་ཅན་འགའ་མེད་སློག་མེད་ཀྱང་། །མི་དབང་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་པན་པ་
མཛད། །སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དོན་མཛད་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དེ་ནི་དཀའ་
བ་ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་ཚོས་ཉིད་
འདི་ལ་མོས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཡིད་ནི་སྲིད་ལ་ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་ཉེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་དང་སྐད་པ་མེད་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་བ་དང་དེ་ལྟར་རྫོགས་པའི་པན་ཡོན་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་

མི། ཚོས་རྣམས་མང་པ་དང་ལྷན་པ་དང་འདུས་པ་དང་ཚོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་
དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །སྤང་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྟུན་གྱི་
བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ཉེ་བར་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། རེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་
ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྦྱས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ་སྦྱ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་པ་སོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
ཚིག་གསལ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ཡིན་ལ་བྱུང་རྒྱ་སྤྲི་ཉེ་ལས་ནི་སྦྱས་པ། རྒྱུང་
དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ཡང་འདོད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
ཡང་སྦྱ་ན་རི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པར་
འབྱུང། གལ་ཉེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན་དེ་ལས་གཞན་ཅི་
ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་སྦྱན་ལས་སྦྱས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁ་བ་མི་འབྱུང་ན་ཅི་རྒྱ་སྦྱན་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཁོ་ན་འབྱུང་ངམ་ཅི་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་ན་ནི་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་རི་རྒྱན་བརྗོད།

ཅི་རྒྱུང་རྒྱ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟེན་མ་མཐོང་ངམ་རྒྱུང་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་སྦྱ་ལ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་
ཞེས་གསུངས་ཉེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མི་རུང་བ་དང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་
གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་མི་འགལ་བར་རབ་བྱེད་འདིས་འཆད་པར་མཚམས་
སྒྲོར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་འབྱེད་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ཤོས་
སོ། །

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱབ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་ན་མཐར་
འཛིན་ལས་མི་འདད་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དགག། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཁེགས་པར་བསྟན། བཀག་
པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མི་དགོས་ཤིང་
འགལ་བར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་མ་རིག་པ་དང་
ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པའི་སྤོ་ལ་
དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་སྤོ་ལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྲིད་
འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེ་ལྟ་
བྱར་ན་སྐྱབ་པར་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལ་

བཙུག་མ་བཙུག་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཞི་གཅིག་ལ་གཅིག་རྣམ་པར་
 བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་དགོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ནི་བཙུག་མས་ཁྲབ་ལ་
 རང་བཞིན་ཉེ་གཤེས་ལ་ནི་མ་བཙུག་པས་ཁྲབ་པས་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་གཤེས་
 ཡིན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲར་མི་རུང་ངོ། །འདི་གཉེན་ནའང་ཚུའི་ཚ་བ་དང་
 ཀེ་ཀེ་རུ་ལ་སོགས་པ་ལོར་སྐྱར་མཁན་གྱིས་བཙུག་མའི་སྐྱེ་རྣམས་ལ་སོགས་པར་
 བསྐྱར་བ་ལ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་གོ། །འོ་ན་འདི་གཉེན་ན་མའི་
 ཚ་བ་དང་སྐྱེ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་རིགས་མའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་
 བརྗོད་པས་བྱས་པ་གང་ཡིན་གཤེས་མིན་པར་རྗེ་ལྟར་རིགས་སྐྱེ་བ་ལ། འདི་གཉེན་ན་
 བཙུག་མ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་
 ལ། དེ་ལྟར་མའི་ཚ་བ་མའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་སུ་འདི་གཉེན་ན་གྲགས་མོད་
 གྲང་དེ་ཡང་མའི་གཤེས་མ་ཡིན་ཉེ། གཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཉེ། མེ་ནི་མེ་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་དམིགས་ལ་
 དེའི་ཚ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཚུའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་སོ། །

འདིར་ཚུའི་ཚ་བ་དང་མའི་ཚ་བ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པར་མཚུངས་
 གྲང་བཙུག་མ་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པས་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གྲང་མི་མཚུངས་སོ་
 སྐྱེ་བ་དུ་འདི་གཉེན་པ་ལ་གྲགས་མོད་གྲང་། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཚ་བར་
 སྐྱེས་པ་དང་མེ་ཚ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་མི་
 འདོད་པས། འདི་གཉེན་ན་བཙུག་མར་འདོད་ན་རང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་

ཚུལ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། འབྲིས་པ་རྣམས་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་ནས་དེ་ཚོས་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 མཐོང་ཞིང་ཚོས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བ་ན། མེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚ་བའོ་ཞེས་
 ཞེན་པ་རྗེས་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་སྤྲེལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་དག་ལ་གྲགས་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པས་ཀྱང་
 ཚོས་མངོན་པར་དེ་དག་གི་རང་གི་དོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་པར་བཞག་ལ། མི་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཚོས་གཞན་དང་སྤུང་མོང་བའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་
 ལ་ཚ་བ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་
 སྤུང་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རང་ལུགས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཁྲུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ། །

འགྲེལ་པ་ལས། དེ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཚོས་མངོན་པར་རང་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་གསུངས་པ་ནི། འབྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་གང་དང་གང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཤེས་སུ་འརྩེན་པས་དེ་མ་བཞག་པར་དེ་
 དག་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་བཤད་པ་ལ་བྱའི། མེའི་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་གཤེས་ཡིན་
 པར་འརྩེན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་
 སུ་བཞག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་དག་གིས་རབ་རྒྱལ་འདོར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཚོས་ལས་གསུངས། ཞེས་

གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་བར་ཡང་མངོན་པ་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
རབ་དབྱེའི་སློབས་ལུང་པོ་ལྔ་ཆར་མཚུངས་བར་བསྟན་ཞིང་། ལུས་གྱི་མདོ་ལས་ལྔ་
ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་དོན་དམ་བར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་
སྟན་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། མེའི་ཚ་བ་མེའི་གཤེས་ཡིན་པ་ཐ་
སྟན་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཁས་མི་ལེན་
པས་གཞན་གྲགས་ཟེར་བ་མིན་གྱི། མེའི་ཚ་བ་དང་མེའི་རང་བཞིན་གཉིས་སོ་སོར་
མི་སྤྲེད་པར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱབ་བ་དེ་ཉིད་རང་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཅོམ་
དུ་འདོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིན་རང་
བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་རང་བཞིན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ན་རང་གི་དོ་བོ་ནི་
རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྟན་གྱི་དམས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་གང་གི་བདག་གི་བ་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་གང་གི་བདག་གི་བ་ཡིན་ཞེ་ན་
ཚོས་ཅན་གང་གི་ཚོས་གང་མ་བཅོས་པ་དེ་ནི་དེའི་ལོ། །གང་ཞིག་བཅོས་མ་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབེར་ན་རྒྱུའི་ཚ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་གཞན་ལ་
རག་མ་ལས་པ་དེ་ཡང་དེའི་བདག་གི་བ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་རང་གི་ཁོལ་སོ་དང་རང་
གི་ཚོར་དག་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་རེ་ཞིག་བརྟན་པོ་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་
པས་ནི་བཅོས་མ་དང་ཚོས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དེའི་
བདག་གི་བ་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ཚོས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་སུ་འདོག་

སའི་བདག་གི་བ་དེ་ལ་དེའི་བཙུགས་མ་མེན་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་སའི་
གཡལ་པོ་ལྟ་བུ་མེན་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྟོན་ནོ། །

དེའི་སྲིད་མེའི་གཏུག་མའི་ངོ་བོ་བཙུགས་མ་མེན་བ་སྲུང་མེད་གསུང་དུ་སྐྱེས་
བ་མེན་བ་དང་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འབྱུང་བ། རྒྱའི་ཚ་བའམ་ཚུ་རོལ་དང་ས་
རོལ་ལམ་རིང་སྤང་སྤར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་བ་མེད་བ་དེ་ནི་མེའི་རང་བཞིན་དག་
ནི་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། དེ་ནི་
རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་བ་ཡང་མེན་ལ་མེད་བ་ཡང་མེན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡོད་མོད་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་བ་མེན་ཞེས་སའི་དོན་ཡིན་ཏེ་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་
དམ་བ་ནི་ཡང་དག་བ་གཞིགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཕུལ་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་བ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟུབ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་མེད་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉན་བ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་སྲིད་སྟོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
སྟོལ། །

འདིར་དགོས་པ་དེའི་སྲིད་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དོན་དམ་བདེན་བ་ཤེས་
བྱ་མེན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་སྐྱབ་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་སྲིད་བ་སྤྱད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་འགག་ཀྱང་ཤས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བའི་སྲིད་རོ། །སྟོ་བཏགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པས་དོན་དམ་བདེན་བ་ཤེས་བྱ་མེན་
ནོ་ཞེས་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྟོ་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་ཡིན་སྟོན་པ་གང་། །སློ་བཏགས་པ་ལ་ཡི་གེ་
 མེད། །དེ་ནི་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་འདྲ་ཡིན། །ཞེས་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་ས་པ་ལས་ཉན་
 མཁའ་དང་བཤད་མཁའ་དང་བཤད་བུའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སློ་བཏགས་ནས་བྱེད་
 པར་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་
 ཚོས་བཏགས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སློ་བཏགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་མང་པོ་ཡོད་
 པས་བདག་གཉིས་སློ་བཏགས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སློ་བཏགས་པ་
 ལས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིང་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ནི་སྲུང་གྱི་བྱི་བ་གཉིས་པའི་
 ལན་ནོ། །

དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་
 ཉིང་དང་སྟོང་ཉིང་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིང་དང་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཉིང་གྱི་ངོ་བོར་འགྲུར་བ་མེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་
 མ་ཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་དུ་ཡོད་ན་འདམགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་
 གཟིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྲུར་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་རྟོགས་པའི་སྲིར་དང་དངོས་པོ་
 རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིང་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་།
 དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིང་གྱིས་དགག་བྱ་
 བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་སྲིར་རོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། ལྟར་
 བཤད་པ་ལྟར་སློབ་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་སློབ་བྲལ་མཐོང་བར་འདོག་པས་མཐོང་མ་
 མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་
 མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་
 མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་
 མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་
 ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་
 གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་
 གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་མི་མཐོང་བ་སྤང་པོ་ལྟ་དང་མཐོང་བ་
 བྱི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྤྱི་རྟོག་འབྲེལ་མཐོང་བ་
 དེས་ཚོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་
 ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྦྱིབ་
 ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་དེར་ཡང་
 མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྦྱིབ་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་
 བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྟེན་པ་ཐ་མས་
 བཀག་གོ། །སྤང་པོ་ལྟ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་
 གིས་ཚོས་ཅན་མཐོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དངོས་
 མིན་པར་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ལ་དོན་དམ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་

རྣམས་ཀྱི་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་ཚོས་གང་ཡང་སྐྱབ་པ་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པས་
རང་དངོས་བཀག་མོད་ཀྱང་གཞན་དངོས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་
སྲིད་དེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
ཚ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ན་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་
དངོས་པོར་འཛོག་ཏུ་རུང་ན། གང་གི་ཚེ་རྣམས་པར་དབྱུད་པ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་
རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གལ་
ཡོད་ཅེས་པ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་
པ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྲིད་རོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྣེ་ངོ་བོ་གཉིས་
བཀག་མོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན།
རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་རང་
བཞིན་དང་གཞན་དངོས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་སྲུང་བཀག་པས་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཚོད་གྱིས་དངོས་པོ་བཀག་མོད་ཀྱི་དངོས་མེད་ནི་མ་བཀག་པས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་ཡོད་ན་འགལ་ལྷོ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་སྐྱབ་ན་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ད་ལྟར་བའི་གནས་

སྐབས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ནི་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པར་འཛིན་ཉེན་ན་
སྐྱེ་བོ་དག་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །འདིར་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་ལ་
ཡང་བདེན་པ་དགག་དགོས་མོད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་ཤིང་ཉེན་མེད་
ཚུང་གི་བཞན་གྱིས་དགག་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་མེད་བདེན་མེད་
དུ་གྱུབ་ན་དངོས་མེད་གཞན་བདེན་མེད་དུ་འགྱུབ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གང་དག་གསུང་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཆད་པར་རྫོམ་པ་ཉིད་གྱིས། སའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་ཚོར་པའི་རང་བཞིན་ལུལ་
སྤོང་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེ་དག་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་འདས་
གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཉེན་འགྱུར་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་
འགལ་བ་ཡིན་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེའི་སྤྱིར་མཐས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནའི་གསུང་
ཚད་མར་བྱེད་དེ་འཐད་པ་དང་བཅས་པས་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ལུང་གི་སྐད་དོད་གྱི་
སྤྱོད་ནས་བཤད་པ་བྱས་པས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་འོངས་
པས་ལུང་དང་། ཀུན་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀུན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར་ལུང་དང་། མངོན་དུ་སྤྲོགས་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གཉེན་སྲུ་
དན་ལས་འདས་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལུང་དུ་
བཞག་ལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བས་ལུང་མ་ཡིན་
པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གི་གཞོན་གྲེད་དང་། རིགས་པའི་གཞོན་གྲེད་
དོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་རིགས་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀ་ཉ་
ཡ་ན་ཡི་གདམས་ངག་ཅེས་བྲུ་ངའི་མདོ་ལས། ཀ་ཉ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འདི་གཉེན་
འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཉ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་
དང་གྲ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྲུ་དན་དང་སྟེ་སྲགས་འདོན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་
བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་བ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་ཡོད་པ་དང་
བའི་གདུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་ཡོད་པ་དང་
མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མངོན་དོ། །མདོ་སྟེ་འདི་ཡང་སྟེ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་འདི་དང་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལས་ན་རང་
བཞིན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལྡང་ངོ། །བཙམ་ལྡན་
འདས་ཅེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཉེ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་

དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སྤྲོད་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་སྐོ་
 བས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་ཉེ་ནམ་མཁའི་མི་སྐྱིབ་པ་ནམ་
 ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རྒྱའི་ཚ་བ་སྣར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་
 གཞན་འགྱུར་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་གཞན་འགྱུར་ཡང་དམིགས་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བའང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་མིན་པ་ལ་གཞན་འགྱུར་མི་འཐད་ལ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བར་ངེ་སྣང་རྩེ་མི་རུང་ངོ། །

བུད་རྟ་སྤྱི་ལི་ཉ་ལས་རྐང་བ་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པས་གཞན་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བཀག་ལ། སྤྱི་མ་གཉིས་
 གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞན་འགྱུར་མི་འཐད་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ་བཞེ་ཀ་རང་གཞུང་ངོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས་གཞན་འགྱུར་
 མཐོང་བའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་
 གཞན་འགྱུར་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནམ་ཡང་
 གང་ལ་ཡང་གཞན་འགྱུར་ཡོད་པར་ཁས་མ་སྤངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་
 བོད་དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིང་

གྲིས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལོ་ཞེས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་རང་
བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་འགྱུར་ཅམ་
ཁས་མི་ལེན་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་བ་གཏུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བཞིན་
དུ་གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་སྲ་མ་ཞིག་ནས་མེད་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི།
ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་
ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་མཐོ་ངེས་དང་བྱང་གྲོལ་ལ་བར་
དུ་གཙུག་པ་ས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་
གཉིས་ལ་མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པར་ལྟ་བ་ཡོད་ན་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་
ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་རྟག་ལྟར་འགྱུར་གྱི་
ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཁས་སྐྱེས་པས་མིན་ལོ། །དུས་སྡོད་མར་དངོས་པོར་བྱུང་བ་རང་
བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་ད་ལྟར་ཉེ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་
སྐྱེས་པ་དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་དུས་སྲ་མར་ཡོད་པ་དུས་
གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྐྱེས་པས་མིན་ལོ། །

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་བྱིང་ལ་རྟག་ལྟ་
མེད་མོད་ཆད་ལྟ་ནི་ཡོད་དོ་སྐྱུལ་ན། ཆད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་

སྤར་ཁས་སྤངས་ནས་སྤྱིས་མེད་བར་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནས་ཡང་
 ཡོད་དགོས་པ་ལ་སྤྱད་པ་བཏབ་པས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 གཏན་མེད་པ་ལ་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལ་སྤྱད་པ་བཏབ་པ་མེད་པས་ཆད་ལྟར་
 མི་འགྱུར་རོ། །རྗེ་སྐྱེད་དུ་ལང་ཀར་གསལ་གསལ་བ་ལས། བཙོམ་ལྷན་འདས་གང་གིས་
 སྤར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དག་གཡམ་གྱིས་སྤངས་ནས་སྤྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་
 མེད་པ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེ་རྟག་པར་མི་སྤྱོད་ལང་རྟག་ལྟར་འགྱུར་ལ། དུས་སྤྱི་མར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པར་འདོད་ན་དེའི་རྒྱན་ཆད་པར་
 ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
 སྤྱིན་ཆད་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་མི་འདའོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་མི་ལེན་ན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་
 འབྲས་གཞག་ས་མེད་ན་སྤྱད་འདེབས་སུ་འགྱུར་བས་ཆད་ལྟའོ། །འདི་ལ་ཆད་རྒྱའི་
 དངོས་པོ་ཁས་མ་སྤངས་པས་ཆད་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་གཞེན་
 རྒྱང་བན་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆད་རྒྱ་སྤར་ཁས་
 སྤངས་ནས་སྤྱིས་མེད་པར་མ་སྤྱོད་ཀྱང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བ་སྤོང་མི་རུས་པ་བཞིན་
 བོ། །

ནལ་འགྱོར་སྤོད་པ་བ་དག་གཞན་དབང་སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཙམ་ཞིག་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་མེད་ལྟ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་

མེད་པས་ཉལ་ལྟ་ལྟ་སྒོར་བར་འདོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལ་སྟོལ་པའི་གསུང་འདྲིལ་ཐ་སྟོན་དུ་
 ཡོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ཅིང་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པས་
 ཉལ་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བས། དབུ་མ་པའི་ལྟ་བུ་ཁོ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་
 མ་ལྷུང་བ་དང་ཉལ་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། གང་ཟག་སྤང་བོར་སྐྱ་བ་ཡི། །འདྲིལ་རྟེན་གངས་ཅན་
 ལུག་སྐྱལ་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྐྱེན་
 རིས། །དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་
 པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། །ཆོས་ཀྱི་ལུང་བ་ཡིན་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་
 ཟག་ཅུ་དུ་སྐྱ་བའི་རང་སྤེ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་སྐྱ་བའོ། །སྤང་བོ་ཅུ་དུ་སྐྱ་བའི་
 རང་གི་སྤེ་བ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མེད་ལ་སྤང་བོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་སྐྱ་བའོ། །

མདོར་ན་རི་སྤྱིད་དུ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་
 འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདྲིལ་མི་ཤེས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། ཉལ་
 ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒོར་ཚུལ་རི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ་ཆད་
 ལྟ་སྒོར་བ་ན་ཡོད་མཐའ་ཁས་སྤང་དགོས་ལ་ཉལ་ལྟ་སྒོར་བ་ན་མེད་མཐའ་ཁས་སྤང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུགས་མེད་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེས་བ་དང་ཀུན་
 བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་ཀྱི་ཚུལ་ནི། མང་བོས་
 བཀྱར་བའི་གང་ཟག་དུ་སྐྱ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་སྐྱལ་སྤེ་ཆེན་བོ་ཅན་གྱིས་རིམ་གྱིས་དོན་
 དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བཀྱི་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུའི་རོར་གསུངས་པའི་

བྲང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་རབ་ཅི་འབྲ་ཞིག་བྲང་དོན་དང་ཅི་
འབྲ་ཞིག་ངེས་དོན་དུ་འཛོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་སློ་གྲོས་མི་ཟད་བས་བསྟན་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ནི་བྲང་ངེས་
རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་།
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྲེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱོར་བའི་ཕྱོགས་མཚོན་ནི་ཉིང་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས། ཐམས་ཅད་བསམ་ཡས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་མིན་པས། །དངོས་དང་
དངོས་མེད་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤིག །གྲིས་པ་གང་དག་སེམས་ཀྱི་དབང་སོང་བ། །དེ་
དག་སྲིད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་སྟུག་བསྟུལ། ཞེས་དང་། སློན་འདས་དུས་ཀྱི་བསྐླལ་བ་
བསམ་ཡས་ན། །མི་ཡི་གཙོ་བོ་བྱུང་བ་ངས་བྲན་ཏེ། །བྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་གཟིངས་ཀྱིས་
དོན་མཛད་པ། །མིང་ནི་དངོས་པོ་མེད་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མཁའ་ལ་
རབ་ཏུ་གནས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན། །དེ་ཆེ་དེ་དང་
མ་ཐུན་པར་མཚན་བཏགས་ཏེ། །སྤྱི་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་བྲགས་པར་བྱས། །ལྟ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤྲོ་འབྱིན་པ། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་
འབྱུང། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གོམ་བ་བདུན་པོར་ཏེ། །རྒྱལ་བས་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་
མེད་པར་བཤད། །ཐུབ་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་ནམ་གྲུང་ཆེ། །རྩ་ཤིང་གེལ་བ་སྟུན་རི་བྲག་རྣམས་ལས། །ཆོས་རྣམས་

དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྐྱེ་ཡང་བྱུང། །འཇིག་རྟེན་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེད་སྐྱོང་གི་ལོངས་སྤོངས་ལ། །ཐམས་ཅད་
 དངོས་མེད་ཅེ་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཡི། །སྐྱེད་བྱུངས་
 རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་བར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གྲེ་བྲག་
 ཏུ་རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་དོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་
 མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཐ་
 སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་འབྲས་དོ་
 སྟམ་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེས་པ་བྱང་བར་བྱའོ། །རང་བཞིན་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་
 སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལྔ་པའི་རྣམས་པར་བཤད་
 པའོ། ། །།

གསུམ་པ་བཙུངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་
 ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལྷང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྟུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །བཙུངས་ཐར་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །ལྷང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྦྱང་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །ལྷང་འདས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱེས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྦྱིར་རྩོ། །འགྲོ་བ་ནས་འགྲོ་

བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་
དེའི་ཆེ་སྲ་ཞིག་འགྲོ་བ་སྲ་མ་ནས་འགྲོ་བ་སྲི་མར་འགྲོ་ཞེད་འཁོར་ཏེ་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་
བཞིན་ནོ། །

འདི་དགག་བ་ལ་གཉིས། རྒྱང་བྱ་སྤང་བོ་འཁོར་བ་དགག། །ལེན་བ་བོ་སེམས་
ཅན་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། རྟག་བ་འཁོར་བ་དགག། །མི་རྟག་བ་
འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། གལ་“ཉེ¹འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྤང་
བོ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་གང་རྒྱང་གཅིག་འཁོར་དགོས་ན་དེ་ལ་གལ་ཉེ་འདུ་བྱེད་
དེ་སྤང་བོ་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སྲུ་དེས་ལ་དེ་རྟག་ན་ནི་མི་
འཁོར་ཉེ། འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་འགྲོ་བ་སྲ་མ་ནས་འོང་ཞེད་སྲི་
མར་མི་འགྲོ་ན་འཁོར་བ་“པོར²འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་བ་འཁོར་བར་སྲུ་ན་མི་རྟག་ནའང་
འཁོར་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུར་ཉེ། མི་རྟག་པ་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་
འཇིག་ལ་ཞིག་བ་རྣམས་ནི་སྦྲར་མི་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་འཁོར་
རོ་སྦྲམ་ན། འདི་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྲ་ཕྱིར་མ་སྲེ་བར་སྲ་ཕྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་
འཁོར་བ་དང་། སྲ་ཕྱི་སོ་སོ་བའི་སྐྱད་ཅིག་འཁོར་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འགོག་པ་ན་
རེ་ཞིག་སྲ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་འགོག་པ་ནི། འབྲས་སུའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲེ་འགྲུར་ནི་
འཁོར་བ་པོར་མི་རྒྱང་སྟེ། དེ་ནི་འགྲོ་བ་སྲ་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་ཤིང་འགྲོ་བ་སྲི་

1 ཏ
2 མོར

མ་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་འཁོར་མཁན་ལ་བྱ་བ་དེ་གཉིས་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྲ་མ་ཞིག་པ་ཡང་མི་འཁོར་ཉེ་འགོ་བ་སྲ་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་
པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་སྲ་མ་ཞིག་པ་དང་ཕྱི་
མ་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་འདས་མ་འོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་འདས་མ་འོངས་འཁོར་བ་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཉེ་དེ་
གཉིས་མི་འཁོར་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྲ་མ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁོར་བ་པོར་འདོག་གོ་སྐྱམ་ན། སྐྱད་ཅིག་སྲ་
ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ནི་མི་རིགས་
ཉེ་རྒྱ་འབྲས་དང་སྲ་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྲ་མ་ཞིག་པ་དང་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སོ་
སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྲ་མ་འཁོར་བར་
མི་རིགས་ཉེ་དེ་གཉིས་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཉེ་གཞན་
དུ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་དགྲ་བཙའ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བར་
འགྲུར་ལ། མར་མེ་གཞན་འབར་བ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ཡང་འབར་བར་འགྲུར་ཉེ། འབྲེལ་
མེད་དོན་གཞན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྲ་ཕྱི་གཉིས་གཅིག་སྐྱེས་པས་གཅིག་
འཁོར་ལ་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་ན་སྲ་མ་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པ་

དང་འཇིག་བཞེན་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ནི་ས་བོན་¹ཆེག་པ་ལས་ཀྱང་
 ལྷ་བྱ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལུགས་འདིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
 བཞེད་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ལྷ་མ་ཞིག་པ་ལས། སྤྱི་མ་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་པར་སྲར་བཤད་
 ཟེན་ལ་དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འགོག་གོ། །སྤྱི་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ས་བོན་རྣམ་པར་མ་
 འགྱུར་བར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་
 དུ་སྤྱི་མ་མ་ཞིག་པ་སྤྱི་མའི་དངོས་རྒྱུར་བཞེད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་ལ་དེ་ལ་སྲར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་གོ། །འཇིག་བཞེན་
 པ་ལས་སྐྱེ་ན་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་འཇིག་བཞེན་པ་ནི་མེད་ལ་དེ་
 གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་ལྷ་སྤྱི་སྤྱེ་བའི་རེ་རེ་བ་དང་
 གཉིས་ཀ་བསྐྱོམས་པ་ལ་འཁོར་བ་པོར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱི་བ་ལ་གཅིག་ཐ་
 དད་དང་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར། སྐྱད་ཅིག་
 སྤྱི་སྤྱི་དང་རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱུན་ཀྱང་མེད་པས་རྒྱུན་ལ་ཡང་འཁོར་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །གཞན་སྤྱེ་
 འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་པོ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱང་པོ་
 ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འཁོར་བར་འདོད་རོ། །དེའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་
 དམ་སྤྱང་པོ་འཁོར་བར་སྐྱབ་པར་སྤྱེ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པའི་གཞི་ནི་
 སལ་ཆེར་རྣམས་ཤེས་ལ་འདོད་པས། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཤེས་འཁོར་བར་
 འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེས་ཀྱང་སྐྱབ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་མ་སྤྱེ་བའི་རྒྱུན་

1 ཆེག

ཉིད་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་
 དགག། །སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་འདུ་བྱེད་མི་འཁོར་བ་ནི་
 བདེན་མོད་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་རྗེས་སྤྱོད་པ་དེ་འཁོར་ངོ་ཞེ་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཡང་འདུ་བྱེད་འཁོར་བར་མི་འཐད་པའི་རིམ་
 པ་འདི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པས་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ན་འགྲོ་ལོང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པས་རྟག་པ་མི་འཁོར་ལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གྱི་དཔྱད་
 པས་འཁོར་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མང་པོས་བཀུར་བ་བ་
 རྣམས་ན་ལེ་འདུ་བྱེད་རྟག་མི་རྟག་འཁོར་བར་མི་འཐད་པའི་དཔྱད་པ་སེམས་ཅན་ལ་
 མཚུངས་པར་སྐྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ནི་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་
 བའི་ཕྱིར་དོ་ཞེ་བ། གང་ཟག་འཁོར་བ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་སྤང་
 པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་བཤད་པའི་
 རྣམ་པ་ལྡན་བཅའ་བ་ན་རྟེན་དགོས་པ་ལས་རྟེན་པ་མེད་ན་བདག་ངོ་བོས་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་དོ། །གཞན་ཡང་འདིར་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 རས་སྣའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་འཁོར་བ། མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཏང་ནས་སམ་མ་བཏང་
 བར་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཉེར་
 ལེན་སྤང་པོ་སྤྱི་སྤིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤྱི་མ་བཏང་ནས་སྤྱི་མ་

མ་རྒྱུད་ས་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ལ་སྲ་སྲི་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རྒྱ། །དེ་གཉིས་གྱི་བར་ན་སྲིད་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲུང་པོ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མ་སྟོད་འདོགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་མེད་ན་འགྲུང་འགྲུང་གི་ལྗེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གྲང་མེད་པའི་སྲིད། ཅི་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བར་འགྲུང་ཏེ་གང་དུ་འཁོར་བར་འགྲུང་བ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་ལེན་པ་པོ་མེད་པས་འཁོར་བ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྲུང་ཞེས་ཅི་ཞིག་ཅེས་པ་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་རྒྱ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདྲམ་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྲ་མའི་སྲིད་པ་མ་བཏང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྲི་མའི་སྲིད་པ་བཟུང་བའི་སྲིད། བདག་གཅིག་ལྟར་མའི་བདག་གཉིས་སུ་འགྲུང་ན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་མའི་སྲིད་པ་གཉིས་གྱི་བར་ན་ལྟ་མའི་བར་སྲིད་ཡོད་པས་སྲིད་པ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་མའི་སྲིད་པ་ནས་ལྟ་མའི་བར་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཡང་། སྲིད་པ་སྲ་མ་བཏང་ནས་འཁོར་མི་འཁོར་གྱི་དབྱེད་པ་སྲ་མ་དང་མཚུངས་པའི་སྲིད་རྒྱ། །ཅི་སྟེ་མའི་སྲིད་པ་གཏོང་བ་དང་ལྟ་མའི་བར་སྲིད་ལེན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིན་པས། སྲ་མ་བཏང་བ་དང་སྲི་མ་རྒྱུད་ས་པ་གཉིས་གྲང་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་སྲིད་དེ་གཉིས་གྱི་བར་སྐབས་སུ་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། ཅི་བདག་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྲ་མ་གཏོང་ཞིང་། སྤྱོད་པ་གཞན་གཅིག་གིས་བར་སྲིད་དུ་རྒྱུ་འཕུ་ལོན་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཆ་སོ་སོར་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྲ་མ་གཏོང་ཞིང་།

སྲི་མ་ལེན་པ་ཡིན་བརྟག་གྲང་། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་མིའི་སྲིད་པ་གཏོང་བ་
 དང་ལྟའི་བར་སྲིད་ལེན་པའི་བདག་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པ་མང་པའི་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྲི་མ་དང་
 རྒྱད་པར་ནི་བར་དོར་རྒྱ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་དུས་སྤང་དུ་ཞིག་ཏུ་ཉེར་ལེན་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ། །འདིར་སྲི་སྲི་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བར་ན་ཕུང་པོ་མེད་
 པའི་བདག་ཡོད་པར་བ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱོང་དགོས་པའི་རིགས་པ་ནི། འདི་གཏོང་བ་
 དང་ལེན་ནོ་ཞེས་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་སྲི་སྲི་བའི་ཕུང་
 པོ་སོ་སོ་བའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་འདིས་གཏོང་བ་དང་ལེན་ནོ་
 ཞེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་
 རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་བྱ་བའི་རྟེན་མི་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་
 དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་ན་བརྟེན་པ་རྟེན་ལ་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་སྲི་སྲི་
 བ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་སྲི་མ་བཏང་ཟེན་པ་དང་སྲི་མ་སྐྱོངས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྲི་སྲིར་འགྱུར་
 ལ། དེའི་སྲིར་སྲི་མ་བཏང་ཟེན་ནས་སྲི་མ་མ་སྐྱོངས་པའི་སྐབས་དེར་སྲིད་པ་མེད་པའི་
 བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འགལ་རྒྱ་སྤང་
 འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན། སྲི་ཞིག་སྲི་དན་ལས་འདའ་བའི་
 འདའ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སྲི་དེས་ལ་དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་དམ་ཕུང་པོ་སྲི་དན་ལས་འདའ་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ནི་རི་ལྟ་བུར་ཡང་སྟེ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཐད་ལ།

དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་སྤང་བོ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཡང་ཇི་ལྟ་
 བྱུང་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རིགས་པ་ནི་དེ་དག་རྟག་ན་མི་འདའ་
 རྟེ་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྟུན་རོ། །དེ་ལ་སྤང་བོ་ལས་གང་ཟག་ཀྱང་རྟེ་ལྟོ་འཁོར་
 མཁན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན་དེ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཁེགས་སོ། །འཁོར་མཁན་བདེན་གྲུབ་ཁགས་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
 མཁན་ནམ་ཐོབ་མཁན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐོབ་མཁན་གྱིས་ཐོབ་
 བྱ་ཐོབ་པ་བདེན་པ་ཁེགས་ལ་དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐོབ་བྱུང་བདེན་པ་ཡང་ཁེགས་
 སོ། །དེས་ན་སྤང་འདས་སམ་ཚོས་སྤྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་དགོས་ཏེ་དེ་
 དག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཐོབ་བྱ་བདེན་པ་བར་གྲུབ་དགོས་པས་ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་འགྲོས་འདི་རྣམས་ཤེས་བའི་གནད་གྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་
 གྱི་རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྤྱོད་བས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་
 པར་མི་འབྱེད་མོད། ལྷོགས་འདིའི་ཚོལ་བ་རིགས་པའི་འགྲོས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་
 ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་
 བ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་མི་ལས་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་མི་ལས་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་གཤམ་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་ཚེས་ལྷག་པའི་ཚོས་གཞན་ཞིག་

ཡོད་ན་འད་དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ང་སྐྱའོ་ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རོན་དམ་བདེན་བ་མི་ལམ་འབྲ་བ་དང་། །སྤྱངན་འདས་བ་མི་
 ལམ་མཚུངས་བར་འགྱུར། །གང་གིས་མཁས་བ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡང་། །དེ་ནི་ཡིད་
 གྱི་སྒོམ་པའི་མཚོག་ཏུ་བརྗོད། ཅེས་དང་། འགོག་པའི་བདེན་བ་མི་ལམ་རི་བཞིན་
 ཉེ། །སྤྱངན་འདས་བའང་མི་ལམ་རང་བཞིན་དུ། །གང་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
 དག་འཇུག་པ། །དེ་ནི་དག་གི་སྒོམ་བ་དེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཡིད་གྱི་སྒོམ་བ་དང་དག་ཏུ་སྤྱོད་དག་གི་སྒོམ་པའི་མཚོག་ཏུ་བཤད་
 དེ་སྒོམ་བ་ནི་སྤང་བྱ་སྒོམ་བ་ཡིན་ལ་དེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བྱུངས་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ལྷན་དུ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་སྐྱུ་མོང་དུ་
 དགག། །སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཉེ་ཁྱོད་གྱིས་འཁོར་འདས་གཉིས་
 བཀའ་མོད་ཀྱང་བཅིངས་བ་དང་ཐར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་བཅིང་བྱ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པས་འཆིང་བ་དང་དེས་བཅིངས་པའི་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་ན། ཆགས་སོགས་
 འཆིང་བར་བརྟགས་པའི་བཅིངས་བ་ནི་ཉག་བ་ལ། མི་རིགས་བ་སྐྱ་བས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་
 བ་དང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་འདུ་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་ནི་མི་འཆིང་བ་སྐྱེ་འཆིང་
 བ་རོ་མོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དེ་རྒྱུན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་སོ་སོ་བ་ལ་མི་འཐད་བ་སྤར་ལྟར་
 རོ། །དེ་རྣམས་ལ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་རོ་མོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྟ་མ་

ལྟར་རོ། །སྲ་མ་འདུ་བྱེད་ལ་བཅིངས་ཐར་མི་འཐད་པར་བཤད་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་ཡང་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཉལ་མི་ཉལ་མི་
འཁོར་ཞིང་མི་འདའ་བར་གསུངས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། ཐར་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་
ལ་བཅིངས་ཐར་བཀག་མོད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་འཆིང་
བར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་པས་བཅིངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
ཉེ་བར་ལེན་པ་འཆིང་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་
ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་འཆིང་མི་འགྱུར་
ཞེས་པ་འཆིང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐར་ཡང་འཆིང་བྱེད་དོན་
གཞན་ཡོད་དགོས་ན་སྐར་ཡང་འཆིང་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཅིང་བྱ་དང་
འཆིང་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་འདི་བཅིངས་ཞེས་པའི་འཆིང་བའི་བྱ་བ་དང་
འདིས་བཅིངས་ཞེས་པའི་འཆིང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་རྣམས་གཞན་དུ་བྱ་དགོས་པས།
བཅིངས་ཟེན་སྐར་ཡང་འཆིང་དགོས་ཏེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་
དང་འདྲའོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཆིང་སྟེ་འཆིང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་
འཆིང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷགས་སྐྱོག་ལ་སོགས་པ་འཆིང་
བྱེད་སྲུང་ཡོད་པས་བཅིང་བུ་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བཅིང་བུའི་སྲུང་ལ་ན་འཆིང་

བ་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ན། དེས་འདུ་བྱེད་དམ་གང་ཟག་འཆིང་ལ་རག་ན་དེ་ཡང་མེད་
དེ་རྟེན་མེད་པས་ཆགས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་སྤར་འཆིང་བ་གྲུབ་ན་སྤྱིས་
འཆིང་བྱ་དང་འབྲེལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆིང་བྱེད་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་
དད་པར་གྲུབ་པའི་བཅིང་བྱ་ལ་སྤར་ཡང་འཆིང་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདིའི་སྤྱོད་འབྲིན་སྟག་མ་ནི་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པ་བཀག་པའི་
འདོན་པ་བསྐྱར་བས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་འཆིང་སྟེ། ཞེས་
སོགས་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཆིང་བ་བཀག་མོད་ཀྱང་ཐར་བ་ནི་ཡོད་ལ་
མ་བཅིངས་པ་ལ་ཐར་བ་མེད་པས་བཅིངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐོལ་བ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཡོད་ན་གང་ལ་ཡོད་རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་ལ་ནི་མི་སྐོལ་བ་སྟེ་སྐོལ་བ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་མེད་དེ། བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྤར་བཅིངས་པ་ལས་བསྐྱོམས་པའི་
ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་ཉིད་ལ་སྐོལ་བ་རང་
བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་བཅིངས་པ་སྐོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་བཅིངས་པ་སྐོལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཉེ་དུས་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བཅིངས་པ་དེ་
ཕྱི་དུས་སུ་སྐོལ་བའི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ་སྟུང་ན། ཐར་བ་
རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེ་དང་ཉེ་བ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ནའང་། བཅིངས་པ་བཀག་ནས་ཐར་
བ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཐར་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པའི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བ་མེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པའི་
གང་ཟག་ལ་ཡང་སྐོལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེ་ནི་སྐོལ་བ་ཉིད་

ཡིན་ན་དེ་སྐྱར་ཡང་ཐར་ཅི་དགོས་ཏེ་སྐྱར་ཡང་ཐར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད། དགྲ་བཅོམ་
བ་གྲོལ་ཟེན་བ་ལ་ཡང་འཆིང་བ་ཡོད་པས་བཅིངས་བར་འགྱུར་རོ། །

རིགས་པ་འདི་རི་རྣམ་སྟེན་གྲོལ་བ་པོ་དང་ཐར་བ་མུང་འདས་གཉིས་ཀ་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གཞག་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་
གྲོལ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གིས་འདོགས་མི་རུས་པས་སོ་སོར་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་གྲོལ་
བའི་བྱ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་གྲོལ་བ་པོར་བཞག་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་
མེད་པས་གྲོལ་བ་པོ་གྲོལ་ཞེས་བ་མི་འཐད་ལ། བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་གྲོལ་ཟེན་ནས་
སྐྱར་ཡང་གྲོལ་བ་ལ་ལྟོས་པས་དགྲ་བཅོམ་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཡང་གྲོལ་བ་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མ་བཅིངས་པ་ལ་ཐར་བ་མེད་པས་བཅིངས་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་
སྟེ་སྟེ། བཅིངས་པ་གྲོལ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བཅིངས་པ་དང་
གྲོལ་བཞིན་པ་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་སྲིད་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ་སྣང་ཐུན་བཞིན་ལོ། །འདི་ནི་སྲར་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་དེར་སྐྱེ་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་བ་དང་འབྲེལ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་འདས་དང་བཅིངས་ཐར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མེད་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ནམ་ཞིག་ན་ལེན་པ་མེད་པར་མུང་ན་ལས་
འདས་ལ་མུང་འདས་དེ་ནི་བདག་གི་བར་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྟེ་ཐར་བ་དེ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་བསྟོམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རིམ་བཤུང་འདས་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་

བདག་དང་བདག་གི་བ་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྐྱོད་པ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་རོ་ལོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་བདག་ནི་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་སྤྱང་ན་ལས་
འདའོ། །སྤང་འདས་ནི་བདག་གི་བར་འཇུག་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པ་གང་
དག་འཛིན་པར་འཇུག་བ་དེ་ཡི་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཏེ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་
ཚེན་པོ་ཡིན་ལོ། །

དེ་འབྲ་བའི་འཛིན་པ་མ་དོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩོམ་པ་རྣམས་
དོན་མེད་པར་འཇུག་རོ། །སྤང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
འཛིག་ལྟ་མིན་གྱི་རོ་ལོས་ཡོད་པའི་ངས་ནས་སྤང་འདས་འཐོབ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་འབྲ་
བའི་ང་དེའི་བདག་གི་བར་སྤང་འདས་ནས་ཞིག་ན་འཇུག་སྐྱེས་དུ་འཛིན་ན་དེ་འཛིག་
ལྟ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ།
འཁོར་བ་ལས་ཐོལ་བར་འདོད་པས་དེ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་
ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཏང་བར་བྱ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་
དོན་དམ་པ་གང་ལ་སྤང་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྟོོ་བཏགས་པ་མེད་ཅིང་།
འཁོར་བ་བསལ་བ་སྟེ་ཟད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་གང་ཞིག་ཟད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བཏགས་པ་འཁོར་བ་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། གང་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའང་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
པར་བཏགས། །ཡང་ན་འཁོར་འདས་གང་ཡང་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤང་འདས་གང་དུ་འཁོར་བ་ནས་བསལ་བ་སྟེ་བཟུང་བ་

དང་། ལྷ་འདུག་ལས་འདས་པར་བསྐྱེད་པ་འབད་བས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་བྱས་པ་དེ་ལ་
ལྷ་འདུག་ཅི་ཞིག་བརྟག་སྟེ་བརྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྷ་འདུག་ནས་དེར་མི་
རྟོག་པ་ནི་དེས་པར་འཁོར་བའི་འགྲོག་དགོན་པ་ལས་འདབ་ཞིང་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་
དུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་འདུག་འཁོར་འདས་དང་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་མེད་པར་
རིགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་དང་ཡང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་དང་།
གཟུགས་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་
བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པས་
ཅམ་སྟོས་ན། བདུད་བརྟལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་¹
བྱུང་གྱུར་བས་ངེ་ལྷ་འདུག་སྤྱིག་ཅན་སྐོ་མོའི་ཐེམ་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་ལྷ་ར་
ས་སྟེང་དུ་འགྲུལ་ནས། ང་ནི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་སོང་ནི་འཆིང་བ་དམ་
པོས་བཅིངས་སོ་ཞེས་དུ་ཞིང་ཆོ་དེས་འདེབས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལྷ་བུའི་གཟུགས་སུ་
བསམས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། སྤྱིག་ཅན་གང་གིས་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་བཅིངས་ཤིང་
གཞོན་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་པ་འཆིང་བ་ཆེས་དམ་པ་འཆིང་བ་འདི་ལས་གཞན་པ་
ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། ང་རྒྱལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་དང་སྟེང་བ་
དང་ལྷ་བའི་འཆིང་བ་སྟེ་སྤྱིག་ཅན་འདི་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་གྱི་འཆིང་བ་འདི་ལས་གཞན་
པ་འཆིང་བ་ཆེས་དམ་པོར་གྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་དེས་རྟག་ཏུ་

1 གཞན

བཅིངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞོན་བཅིངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྲིག་ཅན་ཅི་ཁྱོད་
 གལ་ཏེ་སྐྱུར་བཞོལ་ན་དགའ་བར་འགྱུར་རམ། སྐྱུས་པ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཉན་སྐྱེའི་བྱ་རབ་མཐའ་བལ་ཞིག་གིས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་བྱུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྐྱུས་པ་སོ། །འཇམ་དཔལ་བདུད་སྤྲིག་ཅན་ཐོངས་ཤིག་རང་གི་གནས་སུ་དོང་
 ལ་རག་གོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་བྱུར་གྱུར་པས་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྐྱུས་པ་སོ། །སྤྲིག་ཅན་གང་ཞིག་བཏང་བ་ཁྱོད་སྐྱུས་བཅིངས། སྐྱུས་པ།
 འཇམ་དཔལ་སྐྱུས་བཅིངས་པ་མི་ཤེས་སོ། །སྐྱུས་པ་སྤྲིག་ཅན་རི་ལྟར་ཁྱོད་མ་
 བཅིངས་པ་ལས་བཅིངས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་
 པ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ་
 གཟུགས་མེད་པ་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཚོར་བ་དག་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་
 དག་མེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་དག་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་ཚོར་བ་དང་
 འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་
 སྤྲིག་ཅན་གང་ཁྱོད་ལྟོས་བར་འགྱུར་ན་གང་ལས་ལྟོས་བར་འགྱུར། སྐྱུས་པ་བདག་
 གང་ལས་ཀྱང་ལྟོས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱུས་པ་སྤྲིག་ཅན་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ལྟོས་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་གང་ལས་ཀྱང་ལྟོས་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་དེ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་ནས་ལྟོས་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལུང་འདི་ལས་ན་མི་ལམ་གྱི་མེ་
 འབར་བ་རྒྱས་བསད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྣམ་པར་ཚད་

བ་ཚམ་ལ་ཐར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་བ་དང་ཉོན་
མོངས་པས་བཅིངས་བ་དང་དེ་བཅད་པའི་གྲོལ་བ་རྣམས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་ན་གང་ཡང་མི་རུང་བར་རྟོགས་ནས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང་།
མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཚམ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །བཅིངས་བ་དང་ཐར་བ་བརྟག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་བ་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། རེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་
ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྲར་དངོས་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་
བཀག་པ་ལ་འཁོར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས་འདུ་
བྱེད་དམ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཁོར་ན་ནི་འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་འབྱུང་བས་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་ལ། དེ་འབྲེལ་པའི་འཁོར་བ་མེད་ན་ནི་སེམས་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་
དང་ལས་འཐེན་པའི་དུས་ན་རྣམ་སྐྱེན་མེད་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཁོ་ནར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེན་འདི་ལ་གཉིས།
 དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་ཉལ་ཆད་སྲོང་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སེམས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཏུང་རྒྱལ་བ་འདི་ལ་བཞག་པས་ན་བདག་སྟེ་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 རས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ཉིད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོག་གཙོད་བ་
 སོགས་ལ་འཇུག་པ་སྟོག་པར་བྱེད་པས་ལེགས་པར་སྟོམ་ཞིང་ཉེ་བར་གསོག་ལ་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་འབྲིན་པར་རུས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་སེམས་དང་། དེ་ཡང་
 རན་འགྲོང་འགྲོ་བ་ལས་འཛིན་པས་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅས་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་ན་མ་
 ཡིན་ཉེ་སྦྱིན་པ་དང་སྟན་པར་སྦྱ་བ་དང་དོན་སྦྱོད་པ་དང་དོན་མ་སྦྱན་པ་སྟེ་བསྟུ་བ་
 བཞི་དང་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་ལ་བན་འདོགས་པའི་
 སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་ནི་མཛེས་བཤེས་ལ་དམིགས་ནས་
 འབྲུང་བའི་སེམས་སམ་ཡང་ན་བདག་ཉིད་ལ་བན་འདོགས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཡང་ཚོས་ཡིན་ལོ། །ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་གསུང་རབ་ལས་གསུམ་ལ་བཤད་དེ་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དང་།
 དགེ་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རན་འགྲོང་འགྲོ་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་དང་། ཚོས་ལ་
 རྒྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་དེར་ནི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པས་འགྲོ་བ་ལྡེའི་འཁོར་བར་འགྲོ་
 བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ཚོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་བརྟོག་པ་
 སྟོག་གཙོད་སོགས་ལ་འཇུག་པ་མི་སྟོམ་པ་དང་གཞན་ལ་གཙོད་པ་དང་ཀུན་ནས་
 མནར་སེམས་པའི་སེམས་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་ས་ལུའི་ས་

བོན་ཞི་ས་ལུའི་སྐྱ་གུའི་རྒྱ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ཞི་སྐྱུན་མོང་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་གསུམ་པོ་དེ་ཞི་རྣམ་སྒྲིབ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་
དག་གི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་སུའི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་སྐྱུན་མོང་བའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་
ཟད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་སྙམ་ན། མཚོང་བའི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་མ་མཚོང་བའི་སྐྱེ་བ་
གཞན་དུ་འོ། །མི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་དམ་པ་སྐྱགས་སུ་ཚུད་པས་བྱང་སྲོང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལས་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དག་གིས་ལས་རྣམས་ཞི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམས་
པའི་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སྟེ་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་ཞི་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་སྟེ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་
གཉིས་ལ་ལས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་གསུམ་ལ་ལས་བདུན་དུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སེམས་པའི་ལས་
ཞེས་སྐར་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
སེམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱིར་འདོད་པ་སྟེ་ཡིད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐོ་
ནས་དེ་མཐར་སྐྱབས་པར་འགྲོ་ཞིང་སྐྱས་དང་དག་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
དོ། །བསམས་པའི་ལས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞི་སྐྱས་དང་དག་གི་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ་སྐྱས་དང་དག་གི་སྐོ་ནས་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཀྱིས་
བསམས་ནས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱས་དང་དག་གིར་འདོད་པ་སྟེ་
སྐྱས་དང་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོ་མི་དགའི་ངག་ཡི་གེ་གསལ་ལ་སོར་བརྗོད་པ་དང་དགོ་མི་
 དགའི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོད་གཉིས་དང་རིགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་དགོ་མི་
 དགོ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་དངོས་པོ་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ད་པ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱིན་བ་པོའི་རྒྱད་ལ་བྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་དགོ་བ་འཕེལ་བ་དང་། དགོ་བ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སོག་ཆགས་
 གསོད་པའི་ལྷ་ཁང་བརྗིགས་པར་སོག་ཆགས་བསད་ཅིང་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་པ་དེར་
 ཡོངས་སུ་ད་པ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བྱུང་བའི་བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིག་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་དགོ་མི་དགོ་ལ་
 མངོན་བར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཚོས་དེ་བདུན་ནི་ལས་སུ་མངོན་བར་འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མི་དགོ་བ་ནི་མི་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེང་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་བསད་ཅིང་
 ཚོམ་རྒྱན་བྱས་ལ་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་
 ལས་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་སུ་འང་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་མི་དགོ་བའི་རིག་མིན་སྦྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་མངོན་ལས། སྟོམ་པ་མིན་བ་བྱ་
 བའམ། །ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོམ་མིན་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་
 གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ཉ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ནི་གསོད་
 པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ནི་བདག་

ཅག་ཀྱང་འཚོ་བ་འདིས་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པ་ལས་འཚོ་བ་བར་རང་
འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ཡང་རིག་མིན་གྱི་སྒྲིམ་མིན་འཚོ་བ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་རིག་
མིན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཙམ་ལ་མིན་འོ། །དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤོང་བའི་རྣམ་
བར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྟེ་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོག་གཙོད་པ་སོགས་སྤོང་དོ་ཞེས་
ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་རྫོགས་པའི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། དུས་ཕྱིས་སྤོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་རིག་མིན་སྟེ་བའོ། །འདི་ཡང་སྤོང་བ་དང་བར་
མའི་རིག་མིན་འགའ་ཞིག་གི་སྟེ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དགེ་བའི་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་
མིན་འོ། །གཟུགས་དང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་ཀུན་སྤོང་
གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཚོལ་ཏེ་གལ་ཏེ་ལས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ལ་ལས་དེ་རྣམ་སྟོན་
སྤྱང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཛིག་པར་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བར་དུ་
འཛིག་པ་དང་། བྲལ་བའི་སྤྱིར་དང་སྤྱར་མི་འཛིག་པ་སྤྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པས་འདུས་
མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རྣམ་སྟོན་མི་འབྲིན་བའི་སྤྱིར་
འོ། །གལ་ཏེ་ལས་རྣམས་སྟེས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་ན་དེ་སྤྱིར་ན་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པར་
འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་འགགས་པར་གྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འོ་ཞེ་
ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱན་ཁས་སྐྱེས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་བ་དང་། རྒྱན་མི་ཐ་
བ་ཁས་སྐྱེས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་

དངོས་དང་། ལས་ལམ་བཅུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དཔེ་དགོངས། རོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཏགས་གཉིས་བྲས་
 པའི་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ལ། བཏགས་པ་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །ས་
 བོན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱ་གྲུ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྦྱས་བསྐྱས་པ་སྔོང་བྱ་དང་
 སྦྱབས་འཆས་པ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ས་
 བོན་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་ནས་འགག་
 བོ། །འབྲས་བུའི་རྒྱན་དེ་ལས་ནི་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལོ། །ས་བོན་
 དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་སྦྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །གང་གི་སྤྱིར་ས་བོན་ལས་སྦྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱན་ལས་མཐའི་
 འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་འགོ་བ་དེའི་སྤྱིར་
 འབྲས་བུའི་རྒྱན་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱང་གི་བར་དུ་མི་འཛིག་པར་
 གནས་པའི་ཏགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ས་བོན་ལ་སྦྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སྤི་མ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་པ་དགེ་བས་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ལས་ནི་
 ལྷན་ཅིག་གེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 སྟེ་ལོ། །སྤྱི་མའི་སེམས་ལྷ་ཞིག་མེད་ན་ནི་སྤི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་སྤྱི་མའི་སེམས་ལས་སྤི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་རྒྱན་དེ་
 ལས་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་པའི་ལས་ནི་

འབྲས་བུའི་སྡོན་ཏུ་འགོ་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤི་མའི་རྒྱར་མ་གྲུར་བར་
འགགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཚད་བ་དང་། རྒྱུན་སྤི་མའི་རྒྱ་བྱས་ནས་ཀྱང་མི་འདིག་
བར་གནས་པའི་ཉག་བ་མ་ཡིན་པས་ལས་སྐད་ཅིག་མར་ཁས་སྲངས་ཀྱང་ཉག་ཚད་
ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞོ། །འདི་སྤེ་བ་གང་གིས་འདོད་ཙུ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་
རྣམས་ལས་མི་གསལ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་བར་བཤད་བ་དང་མ་ཐུན་
བས་མདོ་སྤེ་བ་དང་ཁ་ཆེ་བའི་འདོད་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ཡི་སྤྱིར་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་སྐད་བསྟན་པའི་དག་དང་
བསྐྱོད་དང་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པར་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་དག་གི་བཞི་དང་སེམས་བ་
དང་ནི་ཞེས་བར་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་ཡང་བཤད་བ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྲུར་པའོ། །འོན་པར་
པོ་འདི་གང་གི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་
སེམས་གསུམ་བ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡང་ན་དགོ་བ་བཅུ་མཐར་གཏུགས་པའི་ངོ་པོ་
ནི་ཚོས་ཡིན་ལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངོ་པོ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་བརྗོད་
བྱའོ། །ཚོས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྤེ་བ་འདི་དང་སྤེ་བ་གཞན་ཏུ་གཟུགས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་
ལ་སོགས་བ་ལྟ་ལ་ཉེ་བར་འོངས་སྟོན་པའོ། །ལས་ལམ་བཅུ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
དང་འདི་སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་འོངས་སྟོན་བ་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
གསུངས་པས་ལས་དང་འབྲས་བུར་འགྲེལ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ཏུ་
བསམས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། སྤེ་བ་གཞན་གྱི་ལན་དགག། །རང་གི་ལན་གདབ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ས་པོན་དང་ལྷ་གྲུ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་སློབ་ས་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱན་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན་ནི། རྟོགས་དེ་ལ་མཐོང་བ་དང་མ་
 མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཉེས་པ་གྲངས་མང་པོར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་རྟུར་ས་ལུའི་ས་པོན་ལས་ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་ས་ལུའི་
 ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ལས་གྲང་ས་ལུའི་བྲས་བུ་ཁོ་ན་སྤྱིའི་རིགས་མི་མཐུན་པ་
 གཞན་མི་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་དང་འདོད་པ་དང་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲང་རང་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་འགྱུར་གྱི་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་སེམས་མི་སྤྱི་བ་དང་། ལྷ་གང་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ་འགྲོ་བ་
 གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ལྷ་དང་མི་མི་དགེ་བ་བྱེད་བ་
 རྣམས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །སྤྱོད་དེ་དག་
 ཡོད་པ་དེ་ལྷ་བས་ན་སྤེ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་བརྟག་པ་དེ་ལས་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་
 བའི་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བཟུས་ཏེ་
 རྟག་ཆད་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དང་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་གང་ཞིག་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་འཐད་པ་
 དེ་ནི་འདིར་རབ་རྒྱ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བརྟག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དགེ་མི་དགེའི་
 ལས་བྲས་མ་ཐག་རྒྱ་འདྲིག་གྲང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལས་སྤྱི་བའི་ཆེ་
 བྱེད་པ་པོའི་རྒྱན་ལ་ལས་དེའི་རྒྱན་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་

གཏོགས་པ་བྱ་ཡོན་གྱི་དབང་རྒྱ་ལང་བ་ཞིག་སྤྲོད། །དབང་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་དེ་སྤྱིད་པའི་ལས་ནི་བྱ་ཡོན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱ་ཡོན་གྱི་
 དབང་རྒྱ་བཞག་ནས་ལོར་སྤྱད་ཡུང་ལོར་བདག་གི་ལོར་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་སྤྱིད་དང་
 བཅས་པ་འོང་བ་བཞིན་དུ། ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་ཡུང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་གནས་པས་
 བྱེད་པ་ལོས་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷོང་བར་བྱེད་དོ། །བྱ་ཡོན་གྱི་དབང་རྒྱ་གཏོང་བ་པ་
 ལ་ལོར་བཀྲུག་ནས་རོར་ཡུར་བ་ནི་ཡོད་དམ་མེད་ཡུང་རུང་སྟེ་སྤར་ཡང་ལོར་
 འགྲུགས་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡང་རྣམ་སྤྱིན་སྤྱད་ནས་ཡོད་དམ་མེད་
 ཡུང་རུང་སྟེ་སྤར་ཡང་བྱེད་པ་ལོ་རྣམ་སྤྱིན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །འདི་ནི་
 རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདོད་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུབ་ལྷུགས་གྱིས་བཤད་དེ་ཁ་ཆེ་
 བ་ལས་གཞན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་རང་བཞིན། སྤང་བྱ་གང་ཡིན་པ།
 སྤྱི་བའི་རྒྱལ། འགག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་ཤིང་ཁོ་ཕོ་
 ཅག་གིས་སྤྲས་པའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་
 དང་ཟག་མེད་གྱི་ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་བ་བཞིའོ། །ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་
 མེད་དུ་གཏོགས་པའི་ལས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བར་ཟད་གྱི་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་རོ་བོ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་བརྟེན་སྤོང་
 པས་ལུང་མ་བསྟན་ལོ་ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུབ་ལྷུགས་གྱིས་བཤད་དེ། ཟག་
 བཅས་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཟག་བཅས་ལ་དགོངས་གྱི་ཟག་བཅས་ཅ་མ་
 མིན་པ་མིན་ཏེ་སྟོམ་སྤང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དེ་ཡང་དགེ་མི་

དགོང་བད་སྤྲད་ཏུ་མེད་པས་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་བ་སྟེ་གལ་ཉེ་མི་དགོ་བའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་
མི་དགོ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བ་དང་བལ་བ་ལ་མི་དགོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་
དེའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོ་བའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་དགོ་བ་ཡིན་ནའང་
ལོག་ལྟས་དགོ་ཅ་བཅད་པ་ལ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་འི། ཚུད་མི་ཟ་བ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤོང་པས་སྤང་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ཉེ་སློམ་བས་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་ཞེས་བས་ཁམས་ལས་འདས་
བ་ན་དེར་གཏོགས་པའི་ལས་གྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་སྤོང་བ་བསྟུན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལས་
མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་སྤངས་ན་འབགས་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
བས་སྤོང་མོད་ཀྱང་དེའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །ལས་ཞིག་ཀྱང་དེའི་ཚུད་
མི་ཟ་བ་མི་འདིག་ལ་ལས་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་མི་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ལས་དེ་
དག་གི་ཚུད་མི་ཟ་བ་དེ་ཡིས་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཉེ་ལས་
གཉེན་སོས་སྤངས་བ་དང་ལས་འདིག་བ་ན་ཚུད་མི་ཟ་བ་སྤངས་བ་དང་འདིག་ན་སློན་
ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། གལ་ཉེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་སྤང་བ་དང་ལས་
འཕོ་བ་སྟེ། འདིག་བ་ཡིས་དེ་དག་གི་ཚུད་མི་ཟ་བ་འདིག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་སྟེ་དེ་
ཡི་ཚེ་ལས་བྱས་བ་འདིག་བ་སྟེ་ཚུད་ཚོས་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་
པའི་སྤྲས་བསྟུས་བ་འབགས་བ་ནམས་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་
ལས་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་གང་ཡང་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤོང་ནའང་མ་བྱས་པའི་
ལས་གྱི་འབྲས་བུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་
ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་སློན་རྣམས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་

འཕོ་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་
ནི་ཚ་སྟེ་རིགས་མཚུངས་པ་དང་ཚ་སྟེ་རིགས་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མི་
ཟ་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་ལས་ཐམས་ཅད་
བཞིག་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་
ཁམས་མཚུངས་པ་སྟེ་ཁམས་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་ན་སྐྱེདེ་མི་མཚུངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་མིན་ནོ། ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ནི་རྒྱུད་མི་ཟ་
བ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་ཚེ་འདི་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་
ཀྱི་སྟེ་སེམས་པ་དང་། བསམས་པ་འཕམ་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་
རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཟ་དད་པ་དེ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སླིན་པ་བྱུང་ཟིན་
ཀྱང་གནས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་འགག་གོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་ཞིག་ནས་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཉིས་ཉེ་རྒྱུན་
ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཕོ་བའི་སྐྱབས་དང་། ཞི་བར་གྱུར་བའི་ཚེ་ན་
འགག་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་དང་པོ་ནི། རྣོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པས་སྤང་ཡང་འདིར་མ་སློམ་སོ། །རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དེའི་རྣམ་དཔྱེ་
ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ནི་ཟག་མེད་དང་ཟག་
པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །འདི་ཡང་ལས་གཉིས་ཀྱི་
དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ལྷགས་ཀྱིས་

བ་ཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་སྲིང་ལས་ནི་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཆད་པ་མེད་དེ་རྒྱང་མི་ཟ་བས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྲིང་དོ། །རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཡོད་པའི་སྲིང་དང་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་བཟླ་བ་མེད་པའི་སྲིང་འགྲོ་བ་དང་རིགས་དང་སྐྱེ་གནས་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྲེ་བ་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་གནས་པར་ཁས་ལྷངས་པའི་སྲིང་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ལས་རྣམས་རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་ཚོས་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིང་། ལས་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བརྗོད་པའི་བཟླ་བ་འདི་ཁོ་ན་རིགས་སོ་ཞེས་འདྲར་ཉོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་མེད་པ་དང་། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པས་བྱ་བ་བྱེད་བ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་ན་དེ་རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་གྱི་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པ་དང་འདྲིལ་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ན་འང་གང་གི་སྲིང་ལས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲིལ་པའི་ཆད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ལས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་སྲིང་དོ། །གལ་ཉེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ལུང་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་

ཚུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་བ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ཤེ་ན། །བཙུན་ལྡན་ལངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཞི་གང་གི་སྲིང་ལས་དེ་
ཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྲིང་ཚུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡི་སྲིང་ལུང་དེ་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་གཞོན་གྱིད་མིན་ལོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ལས་མེད་དགོས་པས་
ལས་ཀྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྣམ་དུ་བཅུད་པའི་ལན་དུ། །རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ཚུད་མི་ཟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ་ཚུད་མི་ཟ་
བ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིབ་འབྲིན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། །སྐྱོན་མེད་དེ་ལོལ་བ་
འདི་དོན་དམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ན་ནི་ལས་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེའི་
འབྲས་བུ་ཚུད་ཟ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། །དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཟ་སྣང་དུ་རྣམ་སྒྲིབ་
ཚུད་མི་ཟ་བ་འགལ་བར་ཚོད་ན་ནི་མི་འགལ་བར་མང་དུ་བཤམ་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་
འགྱུར་བའི་སྲིང་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
བཀོད་ནས་རྣམ་སྒྲིབ་ཚུད་མི་ཟ་བར་སྐྱབ་ན། །རྒྱ་མཚན་དེས་ཟ་སྣང་དུ་ལས་ཀྱིས་
རྣམ་སྒྲིབ་འབྲིན་པ་མི་འགལ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་སྣམ་ན། །འཇུག་པ་ལས། །གང་སྲིང་
རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགལ་བ། །དེ་སྲིང་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟས་སྲིང་། །ལ་
ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འགྱུར་བར་རིག་
པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཙུ་ཤེའི་ཚོགས་བཅད་འདི་སྐབས་
དེར་འཇུག་འབྲེལ་དུ་བྲངས་ནས་དོན་དེ་བསྐྱབས་པའི་སྲིང་རོ། །

དེ་ལ་སྤར་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་རིང་དུ་ལོན་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་

སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་འགྲོ་
 བས་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་ལས་མེད་ཅེང་ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་མེད་
 ཡིན་པས་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་སྐྱེད་ཅེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། འགག་ཁ་མའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཞག་པའི་སྤྱིར་རང་སྤེལ་ཅིག་ཀུན་གཞི་དང་གཞན་དག་ཚུད་མི་བ་
 བ་དང་ཐོབ་པ་དང་ལ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་སེམས་རྒྱུན་རྟོག་
 བར་བྱེད་ད། །ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ལྟར་ན་འགག་པ་མེད་ལ་མ་
 ཞིག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་རྣམས་མི་འཇིག་
 བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པར་འཇུག་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་
 འགགས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཀྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་འགག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་འགག་པ་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ལ་ལར་
 ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་
 བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། སྐབས་དེར་འཇུག་འབྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་
 སྐྱས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྐྱས་པ། རྫོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྙད་
 ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
 པའི་ཚོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་
 སྐྱབ་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་མ་བླངས་
 ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པས། གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཀྱིས་དེ་མི་འགག་
 པ། །དེ་སྤྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་

འགལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་
འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལོ། །ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་པའི་རྟེན་ནི་
ངོ་སྤྲུམ་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལས་དང་འབྲས་བུ་
འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དགོད། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་ཅིང་མ་བྱས་
བར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ན། གལ་ཏེ་ལས་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་ན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་
ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་མི་
དགའི་ལས་མ་བྱས་པར་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྲིན་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཅི་སྟེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་ན་སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ལས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བས་ལས་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་པའི་
འཛིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་སྟོན་དག་པ་རྣམས་ལ་འང་མི་ཚངས་སྟོན་མ་བྱས་
པར་ཡོད་པས་སྟོགས་དེ་ལ་ཚངས་བར་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་དུ་

ཡང་འགྲུར་བས་འགའ་ཡང་སྲ་རྒྱ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིང་རྫོང་བ་དང་ཚོང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་
དེ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཡོད་པས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲུར་ལ། བྱམ་པ་གྲིས་ཤིག་
སྤམ་བུ་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་
ཡང་འགའ་བར་འགྲུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་དང་འདི་ནི་སྤིག་བྱེད་པའོ་ཞེས་
པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་པར་མི་འགྲུར་ཉེ་དེ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཟེན་པར་གྲུར་
བས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འབྲིན་པར་འགྲུར་ཉེ། རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་
པའི་སྐབས་ལྟར་རང་གི་ངོ་ཐོ་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཤམ་ཉེ་
ལས་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་དོ་སྤམ་དུ་སེམས་ན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ལས་དུས་ཀྱུན་ཏུ་མི་
ཉམས་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ངི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྲུར་བས་ལས་རང་
བཞིན་གྲིས་མེད་པས་ཉམ་ཆད་དུ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་གཉི་ག་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག། ལས་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་ལས་ནི་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོད་དེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྲིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྲིས་སྤིད་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་

བྱང་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གྲང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་སྲིར་རོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་
དག་པར་ཡོད་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་འབྲས་
བུ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་
ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་དུ་མདོ་སྡེ་ལས་བསྐྱུན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྣོང་པར་སྲར་བཤད་ཟེན་པས་སྲུབ་ཟེན་པའི་སྲིར།
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལྷག་
མ་རྗེ་ལྟར་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དེ་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་ཟ་བ་པོ་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །མ་རིག་པས་
བསྐྱེད་པས་པ་སྟེ་གཡོགས་པ་འགྲོ་བ་ལྔར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ་བས་སྟེ་པོ་གང་མེད་
པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཟ་བ་པོ་ལོ། །འབྲས་བུའི་ཟ་བ་པོ་
དེ་ཡང་རྒྱུའི་བྱེད་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་ཟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས། གང་གི་སྲིར་ན་
ལས་འདི་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ནི་རྒྱུ་བརྟག་ཏུ་བཤད་ཟེན་ལ། རྒྱུ་མིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་པར་རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལས་
བརྟག་པར་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་སྲིར་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

དོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་
བུ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཟ་བ་པོ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད་དེ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་“དངོས་¹པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
བཞག་ན་སྟོན་པས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པ་རང་ཉིད་གྱིས་སྲོང་
རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ལས་འབྲས་ལ་
སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཆད་ལྷ་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་
པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་ཐར་
པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་སེལ་ཚུལ་ནི་
ཁོ་བོ་ཅག་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་
དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་སེལ་ཚུལ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་མེད་
མཐའ་པ་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱེ་ན་ཡོད་མཐའ་པར་བསྐྱེན་གྱི་
ཡོད་མེད་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་གོ་ཞེས་ཚོད་པས་ནི། མེད་མི་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་དུང་བའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་ཞེས་པའོ། །དེའི་
ལན་དུ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་རང་བཞིན་

1 དངས

མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཚོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམ་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་གྱུར་པ་དག་ཁོ་ན་འདི་གཉེན་ན་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ཅོལྱེས་
གསུངས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བྱེད་དེ་དག་འཐད་པར་
བསྟན་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་གོགས་ཡིན་གྱི་བྱ་
བྱེད་རྣམས་དེས་འགོག་པ་གཏན་མིན་པ་འདི་ཉིད་སྐབས་ཀུན་ཏུ་གོ་བར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེ་གསལ་པོ་
འདི་ལས་ངེས་བར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་སྟོན་པས་རྩ་འབྲུལ་བྱུན་ཚོགས་གྱིས་
སྐྱལ་པ་ནི་སྐྱལ་ཞིང་སྐྱལ་པ་དེས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱལ་བ་གཞན་ནི་སྐྱལ་པ་དེ་ལ། སྐྱལ་
པ་དེ་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་
སྟོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྐྱལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་པོ་དེས་ལས་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པ་དེ་འང་དཔེར་
ན་སྐྱལ་པས་སྐྱལ་པ་གཞན་སྐྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་དོ། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་ཉག་ཆད་དུ་ལོག་
པར་ལྟ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཉིང་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གང་“ཆེ¹་བདེར་གཤེགས་
གཏན་རྣམས་སྟོན་པ་ན། །མགོན་པོ་སྲང་བཞུད་མི་ལ་སྐྱགས་བཙུང་འཕྲིད། །རྒྱལ་

1 ཚེ

བས་“དེར་¹ཞི་སྐྱལ་པ་རྣམས་སྐྱལ་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཚོས་བཟང་སྟོན། །སློབ་ཆགས་བརྒྱ་རྟོང་དག་གིས་དེ་ཚོས་ནས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ལ་སྟོན་ལས་འདེབས། །ནམ་བདག་འདི་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྐྱམ་སྟེ། །བསམ་པ་མཁུན་ནས་རྒྱལ་བས་དེ་ལུང་སྟོན། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་མི་དབང་སྐྱུན་བྲངས་པ། །དེ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལུ་མཐའ་མེད་འགྲུང་ཏེ། །རྗེ་དམཚོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་དེ་རྗེ་དེས། །ལ་ལ་དག་ནི་དེ་ལ་མོས་པ་སྦྱེ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སྐྱལ་བའི་དཔེ་ཚམ་དུ་མ་བཟང་གི་དཔེ་ལྷག་མ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་དང་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་ལུས་ཁོག་པ་དང་བྱེད་པ་སོ་བདག་དང་། །འབྲས་བུ་རྣམས་སྤོང་དང་བདག་སོ་དང་རྒྱ་མཐུན་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ནི་བྱི་བའི་སྤོང་²ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་དབུ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཉག་ཆད་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྟོར་བའི་ཕྱོགས་ཅམ་སྟོས་ན། དཀོན་

1 དར
2 ཟང

མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། སྐྱུལ་པའི་དགོ་སྤོང་གཉིས་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་དམིགས་པ་
ཅན་ལྟ་བུ་བརྟེན་པའི་བྱང་པའི་མཐའ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ཞི། རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དང་དེ་ལ་ལོངས་སྤོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུབ་པ་བཀག་པས་ཞི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་གང་
ཡང་མི་འཐད་པས། མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱུལ་པ་དང་བྱི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་སོ་ལ་སོགས་
པ་ཆེས་འཐད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
སོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཟུ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

།།

གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། རབ་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་ལྟ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་
བ་སྤང་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དེ་
དེས་པར་བསྐྱུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ནའི་ལྟ་བ་གཏན་
ལ་དབབ་པ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཉེས་སྐྱོན་ལྡོག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་སོ་ནི། འདིར་
སྐྱུས་པ། གལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྤང་བ་ཡིན་ན། འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་

ཡང་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་དང་སྤྱི་ལ་བདག་
དང་བདག་གིར་འདྲིན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཞོ་ན་
ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་
འདྲིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གུར་ཞིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་
ཡུལ་དུ་ཉོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་འདིར་ནི་ཙ་བར་གནས་པའི་སྤྱོགས་
ཚམ་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེས་བདག་གི་བའོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། ཐར་འདོད་ཀྱིས་
དང་བོར་དཔྱོད་པ་བྱེད་ལུགས། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
ལུགས་སོ། །དང་བོ་ནི། ལྷུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་རིམ་པས་
དང་བོར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ན། ལྷ་བ་
འབྱོར་པ་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་སྤྱི་འཆི་ལ་སོགས་
པ་དང་། ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་
འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་རྒྱ་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་མི་སྤྱོག་པར་མཐོང་ནས་འཁོར་
བ་འདི་ཅེའི་ཙ་བ་ཙན་ཞེག་ཡིན་སྟུང་དུ་ཉོག་པར་བྱེད་དོ། །བརྟགས་པ་ན་འཁོར་བ་
འདྲིག་ལྷའི་ཙ་བ་ཙན་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་
སྤྱོག་པར་མཐོང་ངོ། །འོ་ན་འདྲིག་ལྷ་རི་ལྷར་བྱས་པས་སྤོང་སྟུང་ན། སྤྱིར་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐོས་རི་ལྷར་བརྒྱུང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་

གཞོན་མྱེད་བསྟན་ནས། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བརྣོན་གཤམ། ལྷན་པར་དུ་རབ་མྱེད་
འདྲིར་འཛིན་གྲུས་བརྒྱུང་བའི་བདག་དེ་སྤྱང་ལོ་དང་གཅིག་ཐ་དང་གང་དུ་ཡོད་
བཏགས་ཏེ། ཡུལ་སྤུན་སྤྱང་བའི་སྣོན་པ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བརྣོན་པར་
གསུངས་ཤིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་
བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་བའི་བདག་མེད་པར་
མཐོང་ནས་གྲིད་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡུལ་སྤུན་སྤྱང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྣོད་བར་ནི་
རུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་ལོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་འདི་ལ་དགོངས་
པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་ཇི་ལྟར་
བརྒྱུང་བ་དང་བརྒྱུང་བའི་བདག་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་སྤུན་འབྲིན་
པའི་རྒྱལ་མི་ཤེས་པར། ཡིད་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་རྣུང་བསྐྱུས་པ་
ཅམ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་
ཞུགས་པ་མིན་པས་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྣོན་པ་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཞོར་བ་རྣེད་ཀྱང་མི་དགོས་པས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོས་བསམ་གྱི་དུས་སུ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྣོན་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ།
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད་སྣོན་པའི་དུས་སུ་ལྟ་ཐོག་དུ་སེམས་འདྲིས་

བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།
ཅེས་རྣམ་འབྲོར་སྐོམ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲིག་ལྟ་
སྐོར་བ་ནི་དེས་རྗེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏམ་ལ་ཐེབས་པ་ལ་
རག་ལས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་བདག་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་
འདྲིན་པའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་དུ་ཆེས་ཐོག་
མར་བདག་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་དང་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་།
བདག་དང་སྤང་པོ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་
འདྲིན་པའི་ཡུལ་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་མི་འདབ་
བས། སྤང་པོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་
སྟུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་
ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་དགོས་པས་སྤང་གསུམ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བརྟགས་པ་ན་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་
བོ་གཅིག་ཡིན་ན། བདག་དེ་སྤང་ཅིག་སོ་སོ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འདྲིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་
སྤང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འདྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ནི་གཞན་སྟེས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་
ལ་རང་སྟེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ངའོ་སྟུམ་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་
བདག་དེ་སྤང་པོ་དང་རང་མཚན་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་དང་ཡང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་“ཆེ”སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མེད་པར་འདིར་བྱུང་བ་དང་ཐོག་མ་

1 ཚེ

ཡོད་པར་འགྱུར་“ཉེ་ཉེར་བདུན་པར་འཚད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་
 ལ་སྐྱེ་འདིག་སོ་སོར་བྱེད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ང་རྒྱལ་སོང་ལས་ལྷ་“ཞེས་²བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྐྱེ་བ་བྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 དུས་ཀྱི་བདག་ནི་ལུས་ལྟར་ཞེག་པའི་སྤྱིར་དང་ཚེ་འདིར་དེ་དང་རང་མཚན་ཐ་དང་
 པའི་བདག་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤང་བོ་མང་བོ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་གྲང་
 མང་བོར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བྱེད་པས་བདག་རྗེས་
 ཡོད་ཁས་སྦངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། ཉེ་བར་སྦང་བུ་ཉིད་ལེན་པ་སོར་འགྱུར་བས་
 ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་དེ་དག་
 གིས་བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་
 བོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གཞན་དུ་གྲུབ་ན། བདག་དེ་སྤང་བོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འདིག་
 གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ངར་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྤང་བོ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱང་བ་དང་ཉམས་
 སུ་ཕྱོང་བ་དང་མཚན་མར་འདྲིན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་སོ་སོར་

1 ད
 2 ཞས

རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྐྱབ་པར་འགྲུང་ལ། དེ་འདོད་ན་
 གཟུགས་ལས་སེམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་
 བར་སོ་སོར་མཐོང་བར་འགྲུང་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་
 སྤེས་བདག་སྤང་པོ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འདི་གཞོན་གྱིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 དག་གིས་རྗེས་གཞན་དུ་སྐྱབ་མོད་ཀྱང་ངི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྐྱབ་སྐྱེས་ཀྱིས་དམིགས་
 རས་སྐྱབ་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། བཞེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་
 བདག་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་
 ཉམས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་པོ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་
 བདག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་ཅིང་སྤོམ། །ལས་དང་གྲེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པར་
 བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ན་
 དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བཀག་གོ། །དེ་ལྟར་བདག་རང་གི་
 ངོ་བོས་སྐྱབ་ན་བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་གཅིག་
 དང་ཐ་དང་གང་རུང་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིགས་པས་གཞོན་
 བར་མཐོང་བ་ན་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་
 པ་རྟེན་པ་ནི། འདིག་ལྟ་སྐྱབ་སྐྱེས་ཀྱི་རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འདིག་ལྟ་སྐྱབ་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་ར་ཡིའོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་
 པའི་དམིགས་པ་ར་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་དཔུང་བ་ན་བདག་ནི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་

ག་ལ་འགྲུར་སྐྱམ་ནས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྲུར་རྟོ། །
 ང་ཞེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ཉིད་གྱིས་ང་ཡི་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མི་འདྲིན་གྲང་། ང་ཡི་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སློབ་ཁྲིམས་པ་ན་སློབ་སྤྲོད་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྣོས་
 པར་རྟོགས་པར་འགྲུར་བས། གཞུང་དུ་རིགས་པ་སྤྲོད་མེད་པས་འགྲུབ་པར་
 བཤད་གྱི་རིགས་པ་ལོགས་པ་མ་གསུངས་སོ།¹ དེ་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། འཁོར་བའི་ཙུ་བ་འདྲིག་ལྟའི་འདྲིན་སྤངས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྣོད་ཉིད་ཁོར་དུ་རྒྱུད་པར་འགྲུར་བས་འདིར་དེ་
 “ཙུ་ལས་མ་སློབ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྐྱོན་ལྡོག་པའི་རིམ་བ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདྲིག་ལྟ་ལྡོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཙུ་དང་སྤང་བ་དང་། ལེན་པ་
 ཟད་པས་སྐྱེ་བ་ཟད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་རོ་བོས་མ་
 གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། བདག་སྟེ་རང་འདྲིན་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་རང་བདག་གི་བ་སྟེ་ང་ཡིར་འདྲིན་
 པའི་ཡུལ་སྤང་བོ་རྣམས་གྱི་མཚན་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་རོ་མཉམ་པར་གྲུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲོར་བས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འདྲིན་པ་དང་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་སྤངས་ནས་
 མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། ལྟ་བ་དང་སྤང་བུ་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདྲིན་སྤངས་འགལ་

1 ས
 2 ཙུ

བར་ལྷགས་ཤིང་སྣ་མ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ལྷགས་པའི་སྲིར་རོ། །འདི་ཉམས་སྲུ་
ལེན་པའི་རྩལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྲོང་རྩལ་རྒྱས་པར་ནི་བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་
རིམ་བར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྲོམ་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་ན་དང་དེ་ལི་བར་འཇིན་བ་སྲོང་བའི་རྩལ་འབྱོར་
བ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་བདག་དང་སྲུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་
དང་བདག་གི་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་རང་འཇིན་བ་དང་དེ་ལིར་འཇིན་བ་མེད་པ་སྟེ་སྲོང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྩལ་འབྱོར་
བ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་རང་འཇིན་བ་དང་དེ་ལིར་
འཇིན་བ་མེད་པར་ཉེ་སྲོང་བའི་རྩལ་འབྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐོང་བ་
དེས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་དང་དེ་ལིར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་
སྲོང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ་མངོ་ལས། བར་གི་བདག་ཉིད་སྲོང་བར་ལྟོས། །སྲི་
རོལ་དག་ཀྱང་སྲོང་བར་ལྟོས། །གང་ཞིག་སྲོང་ཉིད་སྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་མིན། ཞེས་དང་། ཉིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་
ཚོས་སེམས་པའི། །སེམས་བ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་དབྱུང་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྲུང་པོ་
རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྲོང་བ་ཉིད། །བྱང་རྩལ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྲོང་བ་
ཉིད། །གང་སྲོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྲོང་བ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱིས་ཤེས་ཀྱི་གྱིས་
པས་མིན། ཞེས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་དམིགས་པས་ནང་བདག་
དང་སྲི་རོལ་བདག་གི་བ་ཉིད་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྣམ་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་

ཟད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་འགག་པར་འགྲུང་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིག་
 ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་འདིག་ལྟའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཅན་འདིག་ལྟའི་རྒྱ་ཅན་ལོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད་རྟོ། །བཞི་ནི་འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་
 བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་སྦྱོར་ལ་
 སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་དང་འདིག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་ཅན་རྣམས་དང་། ལྟ་ཅན་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་པ་དང་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
 བཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་ཟད་པས་ན་ལས་
 དབང་གིས་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ཟད་པར་འགྲུང་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སྲིད་སྦྱེ་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་བ་སྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་
 དེའི་སྲིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐར་བར་འགྲུང་རྟོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་
 ཏེ། ལེན་པ་ཟད་ན་དེའི་རྒྱུན་ཅན་སྲིད་པ་མི་འབྱུང་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ན་སྦྱེ་
 བ་དང་གྲ་ཤི་ལྡོག་པར་འགྲུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །འོ་ན་གང་ཟད་པས་ལས་ཉོན་ཟད་པར་
 འགྲུང་སྣང་ན། འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྦྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱང་
 ལྷག་མི་ལྷག་དང་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་ལས་འབྱུང་གི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་
 དང་ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་བུམ་སྣང་དང་སྦྱེས་པ་དང་བུད་མེད་
 དང་། རྟེན་མ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་བར་ཞེན་པའི་སྦྱོས་པ་སྦྱ་ཚོགས་པ་སོག་
 མེད་ནས་གོམས་པ་ལས་སྦྱེའོ། །བདེན་འདིན་གྱི་སྦྱོས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་གོམས་པས་འགག་པར་འགྲུང་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་

ཡིན་ལ་དེའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམས་པས་དེ་རྟོགས་པར་འགྲུང་ཞིང། བ་སྐྱོམས་པའི་མཐར་
 ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཟད་པ་ན་སྐྱོས་པ་རྣམས་པར་ཆད་པའི་སྣོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཐར་པ་
 དང་ཕྱང་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྲམ་མེ། བརྒྱ་པ་ལས། མདོར་ན་ཚོས་ནི་མི་འཆེ་
 པར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྣོང་ཉིད་ཕྱང་ལས་འདས་པ་
 ལྟེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །“ཤེས་པ་བསྐྱོན་
 མར། དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་དང། །ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་
 བསྐྱེད་པར་འཆད་ལ། བྱད་རྩ་ལྷ་ལི་ཏ་དང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་གཉིས་ཀས་འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལྷན་མོང་བ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་དོ། །

ཆོག་གསལ་ལས་ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་ཚོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལྷགས་མིན་ཞིང་
 མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་སྲེང་བར་རང་གི་སྡེ་བ་གནས་མེད་པ་ལ་
 འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཕྱངས་བར་བཤད་པ་ནི། རྗེ་བྲག་ཏུ་
 སྐྱེ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་བྱུ་བ་མཐའ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཐེག་
 དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཕྱངས་པར་སྐྱོན་པ་མིན་ལོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཡང་དུ་ལྷུང་བའི་མཐའ་
 མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྷ་བས་སྤངས་པ་ཡིན་བས་དབྱུ་མ་བཤོ། །དེ་དག་ལ་ཞི་བའི་མཐར་
 ལྷུང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབྱུ་མ་བ་ཡིན་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ་གཞན་དུ་ན་སྤྲིད་པའི་འཆིང་

1 ཤས

བ་དང་ཞེ་བའི་རྒྱད་པ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་དབུ་མ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དངོས། དེ་ཁོ་ནར་གང་དུ་
ཡང་བརྗོད་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་དོར་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་ལྟའི་རྣམ་
རྟོག་ཟབ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་
གྱི། །གཞན་ནི་སྤྱི་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་
ནི། །མཁས་བས་མཚོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གནག་དང་དཀར་བའི་ལས་
ནི་འཛིག་མི་འགྱུར། །བདག་གིས་བྱས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་མང་དུ་
གསུངས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདོ་སྤེལ་ས། འདི་ན་བདག་གམ་
སེམས་ཅན་མེད། །ཚོས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་བཅས། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
བདག་གཟུགས་མ་ཡིན་བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་བདག་
མེད་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་སྤང་བོ་སྤྲུག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ།
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་བོང་
མ་རྣམས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། དེས་ན་རྒྱལ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་
བཅོལ་བར་བྱ་དགོས་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟོན་སྤེལ་ནས་འདིར་
འོང་བ་དང་འདི་ནས་འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་།
འདིར་སྤྱད་པའི་དཀར་གནག་གི་ལས་ལས་པ་རོལ་དུ་བདེ་སྤྲུག་འབྱུང་བ་ལ་སྤྱར་བ་
འདེབས་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་སྤྲིག་པ་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་མི་དགེ་
བ་ལས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་འགལ་ཞིག་དུ་བདག་གོ་

ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པར་གྱུར་བ་སྟེ་བདག་ཡོད་པར་བཞག་གོ།

གང་དག་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དམ་པོས་
བཅིངས་པ་བྱ་སྟེ་བྱ་ལོན་ཏུ་རིང་བས་བརྟོད་པ་ལྟར། ལོན་ཏུ་རང་བར་སྲིན་གྱང་
ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ནས་ཐར་བའི་གོང་ཁྱེད་དུ་འགོ་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་
བར་མ་དེ་དག། །འདྲིལ་ལྟ་སྟོད་པར་བྱ་བའི་སྲིང་དང་སྲུང་འདས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་
པའི་སྲིང་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར་གོ། །

གང་དག་སྟོན་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་
པའི་ས་པོན་སྲིན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཉིང་དཔོག་རྒྱས་པའི་
གདུལ་བྱ་མཚོག་ལ་ནི། བདག་འགའ་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
སྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་གོ། །འོད་སྲུངས་གྱིས་ལྷུས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་
སྲུངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
མཐའ་གཉིས་པའོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་
བསྟོན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མེད་པ་སྤང་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རིག་པ་མེད་པ་གནས་མེད་པ་
སྟེ། འོད་སྲུངས་འདི་ནི་དབྱུང་པའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཚེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་
པ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ནི། །དེ་སྲིང་
སྲུབ་པ་ཆེན་པོས་བརྒྱུག། །མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་སྲུབ་པ་ཡིས། །བདེན་མིན་བརྗེན་
པ་མིན་པར་གསུངས། །སྟོགས་ལས་མི་མ་སྲུན་སྟོགས་འགྱུར་བས། །དེ་དག་གཉི་ག་
དོན་དུ་མིན། །ཞེས་སོ། །ཐ་སྟོན་དུ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་

དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེན་སྤྱོད་གས་བདག་
མེད་དང་དེའི་མི་མ་སྐྱེན་སྤྱོད་གས་བདག་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིམ་པ་འདི་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མེན་པ་དང་པོར་བརྒྱོག་ །བར་དུ་
བདག་ནི་བརྒྱོག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྒྱོག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱ་སྤོད་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་དང་མ་སྐྱེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལུལ་
སྐྱེན་མ་སྐྱེད་བར་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤོང་བའི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་ནི། རན་འགོར་མི་སྤྱང་བ་དང་བདེ་འགོ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལུལ་
སྐྱེན་སྤྱང་ནས་དེ་འབྲས་བུའི་བདག་མེད་པར་བསྐྱེན་ཞིང་སྤོང་བོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་ལུལ་སྐྱེན་མ་སྐྱེད་བ་ནི། འཛིག་ལྟ་སྤོད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དུངས་
འབྲིན་བྱེད་མིན་པས་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྤོང་བ་དང་བདག་མེད་གང་ཟག་
རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཟད་
བྱེད་མིན་ནོ། །གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་དེ་བཟུགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོང་
བ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་གསུང་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་སོ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་ཐོག་མར་བཏེན་
ནས་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་དང་སྐྱེལ་བའི་
བཤད་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་ཙ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་

བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་པ་ཉིད་དང་སྐྱར་བའི་སྐྱུ་མེན་ལྟར་བཤད་ན། འདུས་བྱས་སྐྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་བར་མཐོང་ནས་
དེའི་ཉེན་དུ་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བཏགས་སོ། །རྒྱ་
ཚན་ལྟར་སྐྱར་གི་འཐད་པས་སྐྱ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་བྱི་མར་འཁོར་བའི་གང་
ཟག་མེད་བར་མཐོང་ནས་རྒྱང་བན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ན་འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་ཞེ་ན། དོན་
དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་ནའང་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
བསྟན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྲོད་ལུལ་གྱི་དམིགས་པ་
ལྡོག་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་
འགགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་དེ་ནི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་
བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ན་སྐྱོས་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་
པ་ནི་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་སྐྱོས་པ་འགག་ཅེས། དེས་པའི་ལན་དུ་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ་དེའི་ཚེ་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་སྐྱར་
བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
བསྟན་པ་དེ་སྐྱུ་མེན་པ་དང་ཤེས་པར་རུས་སམ་ཞེས་འདྲི་བའི་ལན་དུ་སྐྱར་ཏེ་

བཤད་པ་ནི་སྣང་བ་ཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཚོས་ཉིད་ལྷ་ངན་
 འདས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་ལ་ངག་དང་སེམས་དངོས་སུ་མི་འཇུག་ཀྱང་དེ་མ་
 བསྟན་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་བྱས་པས་གདུལ་བྱ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
 གཞུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་བར་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྟོན་པའི་
 དེས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་བདུན་ཅི་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་པའི་དེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཉེ། བརྒྱ་པ་ལས།
 གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྣང་བཤད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་བ་
 དམ་ཚོས་ཀྱི། །སྟོན་ནི་ཅེས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་
 ལ་གྲགས་པ་སྣང་མ་བཤད་ན་ཟབ་མོའི་སྟོན་ཏུ་རུང་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ།
 རི་ལྟར་སྐྱོ་སྐྱོ་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་བྱས་དེ་བཞིན་སུ། །འདིག་རྟེན་པ་ཡི་
 མ་རྟོགས་པར། །འདིག་རྟེན་གཟུང་བར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལ་
 གྲགས་པ་ལྟར་བཤད་པས་རྗེས་སུ་འདི་ན་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྡོམ་པ་
 གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འདིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི་ང་ནི་འདིག་རྟེན་དང་མི་
 ཚོད་དེ། གང་འདིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་
 འདིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་འདིག་རྟེན་
 ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་སྟོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ན། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
 འདི་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པའོ་ཞེས་
 གདུལ་བྱ་རང་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སུ། གདུལ་བྱ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་

སོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ཉན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅན་
དག་གིས་བདེན་པར་བརྟགས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་ལོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྟོན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ་སྟེ་དུ་གྲུས་པ་སྐྱེས་
བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཡང་དག་བ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན།
འདུས་བྱས་འདི་དག་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡོད་པས་ཡང་དག་བ་མིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་
བཤད་ནས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་དག་མིན་བ་སྟེ་བརྟུན་བར་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བདེན་མེད་ནི་མིན་ལོ། །དེ་ནས་གདུལ་
བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྣོད་བཅུད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་སྟེ་
བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་
བརྟུན་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདིའི་བདེན་བརྟུན་གྲང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་མི་གནས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་སྤྱིར་གསུངས་པའོ། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་
སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་རིང་ནས་གོམས་པ་ཆེ་འདིར་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་སྤྱི་བ་པ་རུང་ཟད་མ་སྤངས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི། སྤྱི་བ་པ་རུང་ཟད་ཅམ་བོ་དེ་ཡང་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པས་དེའི་སྣོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་བརྟག་
ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར། ཡང་དག་མིན་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ལ་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་འགྱུར་མེད་པ་

ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་བཀག་སྟེ། གཞན་འགྲུར་ཡོད་མེད་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་
བའི་གཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དེ་ལྟར་དུས་དང་ཐོར་རྒྱན་གྱི་མཐའི་མི་རྟག་པ་མ་གཏོགས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་
རེ་ལ་གཞན་འགྲུར་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཁས་སྐྱབས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྦྱང་
པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དུས་གཉིས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྲུར་བའི་ཡང་
དག་མིན་པ་ཁས་སྐྱབས་ནས་རྟག་འདྲིན་སྤོ་མོ་སྒྲོག་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དུས་
གསུམ་པར་ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་གཞན་དུ་འགྲུར་མི་འགྲུར་
གྱི་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མིན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཀའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དུས་
བཞི་པར་སྐད་ཅིག་གིས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
དཔེན་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་ནི། ལམ་གོ་ལ་བ་ནས་བསྒྲོག་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་
འགོད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའམ་
གདུལ་བུའི་སྒོ་དང་འཚོམ་པར་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་མ་གྲུར་པ་ནི་མི་གསུང་ལ་ནད་དང་
མ་ཐུན་པའི་སྟོན་གསོག་པ་ལྟར་གདུལ་བུ་དང་འཚོམ་པར་ཚོས་སྟོན་ཏེ་བརྒྱ་བ་ལས།
ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉི་ག་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་
གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྟོན་ཞེས་བུ་བར་འགྲུར་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བུད་རྟ་སྤྲ་ལི་ཏ་ལས། འདྲིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་གྲགས་
པ་ལྟར་སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དབང་གིས་དང་། ཡང་ན་

ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ནི་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བ་
“དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོམ་ཅི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
གདགས་བར་ཟད་པས། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་
སྟོན་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལ་མ་ཞེན་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་ངོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
འཛིག་ཉེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་
པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཅེ་ན། བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པས་ཅི་ཞིག་རིར་ཡོད། དེ་ལྟར་འདོད་
འཛིག་ཉེན་པའི་ཐ་སྟོན་ཁས་རྒྱུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་གྱི་བདེན་པའི་དོར་སྐྱོ་བཏགས་
ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས་སྐྱོ་བཏགས་
ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་སྐྱོ་རྒྱུ་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་ལས་
ནས་བྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བྱའི། མིན་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་མིན་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་
པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་ལོག་རྒྱུ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྟར་དུ་
གསུངས་པའི་དང་པོ་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་བཅོམ་
ཅོམ་ལས་རྒྱུ་གས་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་རང་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུ་གས་
པར་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱོ་ཤད་དམིགས་པ་ན་རབ་རིབ་མེད་
པས་སྐྱང་བ་འདི་ནི་སྐྱོ་ཤད་གྱི་ངོ་བོར་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། རབ་རིབ་མེད་པས་

1 དར

སྐྱ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དེས་རྟོགས་མི་བྱས་ཀྱི་དེས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱ་
 ཤད་དུ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ་སྟམ་པ་འདི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་
 སོ། །རབ་རིབ་སེལ་བའི་མིག་སྟམ་བསྐྱས་པས་རབ་རིབ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་བར་
 སྤང་ལྟ་བུ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བའི་རོ་བོ་དེ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐྱོ་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་དེའི་རང་གི་རོ་བོ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་རྟོགས་མི་བྱས་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་མིག་སྟམ་གྱིས་སྐྱོ་ཡི་མིག་བསྐྱས་པ་ན་མ་རིག་པའི་
 རབ་རིབ་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
 སྐྱོས་པའི་“སྤང་¹་བ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ཉེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་སྐྱ་ཤད་འཇགས་སྤང་ཅན་གྱིས་དེར་སྤང་བ་ལོག་པའི་“ཚུལ་²་གྱིས་སྐྱ་
 ཤད་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ།
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་གཉིས་སྤང་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་རོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞི་བ་ནི་རབ་
 རིབ་མེད་པས་སྐྱ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དང་
 བལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་རྣམས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོས་པ་ངག་གིས་མ་སྐྱོས་པ་སྟེ་མ་
 བརྗོད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཞི་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་གྱི་

1 སྤང
 2 ཚུལ

རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་དུས་སུ་ནི་དེ་དང་བལ་བ་སྟེ། མངོ་
 ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་
 རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་བུ་དོན་མ་དད་པ་མེད་པ་ནི་ཚོས་གཅིག་
 དོན་དམ་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེར་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚུངས་པས་དོན་
 དམ་པར་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འཇུག་དཔལ་
 ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཡིན་འཇུག་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྟའི་བུ་དོན་དམ་པར་
 བེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཏན་མ་སྦྱེས་པ་གང་དུ་མཚུངས་པ་དེར་
 དོན་དམ་པར་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལྟ་བུ་ལོ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་མ་རྣམས་
 ལྱི་མས་བཤད་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེ་
 ཞེག་རྒྱ་དེ་ཉིད་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་
 དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་འཕོས་པའི་རྟག་པ་མིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུང་བའི་
 འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དེ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ།
 གཞན་ཡིན་ན་རྒྱ་ལ་སྟོན་པ་འགལ་བས་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྲུང་བར་འབྲུང་བའི་
 སྤྱིར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་མི་འབྲུང་བའི་སྟོན་ས་རྒྱའི་རྒྱན་ཆད་པ་ཡང་
 མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་
 ལྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུབ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལྱིས་རྒྱ་རྟག་པ་དང་ཆད་

པའི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བལ་བར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟག་ཅད་
གཉིས་སྦྲོང་བའི་སྦྲོང་ཤེས་པར་གྲུའོ། །

ལྷ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་པ་སྐྱོབ་པ་དང་མགོན་མེད་པའི་སྐྱབས་དང་
མགོན་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཟླ་བ་དང་འཆི་བ་
གཏན་ནས་གཅད་པ་དེ་ནི། ལྷ་པ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་གཅིག་པ་དང་དོན་ཐ་དད་པ་མིན་
ཞིང་ཅད་པ་དང་རྟག་པ་ཡང་མིན་པ། ལིན་དུ་ཟབ་པའི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་གསལ་
བར་གྲུད་པ་འདི་ཡིན་ལ་དེས་ན་བདུད་ཅི་དེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་
གྲུའོ། །ཉན་ཐོས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་བདུད་ཅི་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམས་པའི་རིམ་
གྱིས་རབ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་འཇིག་དང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བདུད་ཅི་ཉེ་བར་སྤྱད་པས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཟླ་ལི་ཟད་པའི་
སྤང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དེ་ཐོས་ཀྱང་དགོ་ཅེས་
སྟོན་པས་ཆེ་འདིར་ཐར་བ་མ་ཐོབ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱུའི་སྐྱོབས་ལས་
གདོན་མི་ཟ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་
འདིར། །སྤང་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་
འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེན་པ་པོའི་རྐྱེན་དང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་
དུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་དང་སྤང་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤང་འདས་འཐོབ་པར་

མ་དེས་སོ་སྤྲུམ་ན། ཅི་སྟེ་ཡང་སྟེ་བ་གཞན་དུ་སང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་འདྲིལ་ཉེན་དུ་མ་གྱུར་ཞིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་བར་གྱུར་པ་ཡིན་
 གྲང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུ་འཇི་དང་སྟེན་པ་མེད་པའམ་དགེ་བའི་
 བ་ཤེས་གཉེན་ཚོལ་བའི་སྟེན་པ་མེད་པ་ཅམ་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བས་སྲུང་འདས་དེས་པ་
 ཁོ་ནར་འཐོབ་པོ། །དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་
 ཚུལ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་འདིས་ལམ་གཞན་གྱི་མིག་བྱས་
 བས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འབྲིང་བ་དང་འདས་ཐེན་པ་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མིང་
 འཐོབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་
 འཇག་མིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
 ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་རོལ་སྤྱིན་ལྟ་ཡིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་གྲུང་རྒྱུ་རེག་པར་
 ལུས་མ་ཡིན། །གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཐེན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེད་
 གྱུར་ཞིང་འདི་ཡི་མིང་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་བ་ལ་ཡང་བསྐྲུགས་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུས་ཚོས་འདི་ལ། །ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། །སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱས་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལན་ཡོན་དེ་དག་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་
 མོག་གྲང་བཏང་ནས་རྒྱལ་སྲས་རྟག་ཏུ་དུས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རི་ལྟར་
 བཅའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཅའ་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་མེའི་དོན་འདི་སེམས་པ་
 ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འགྲུས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་བ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཚོག་

ལ། །ཅུང་ཟད་མ་ཐོད་ན་བཟང་འགྲོ་སྟེ། །དེ་སྲིར་ནང་བདག་བསམ་པ་ལ། །མཁས་
བས་ཉལ་ཏུ་སྒོ་གྲོས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་
སྲར་བྲངས་པ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་དུ་མས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ནི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་
བས་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པར་གསུངས་པས། ཟབ་མོའི་དོན་རི་སྟེད་ཅིག་
བཀའ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་བ་ནི་འདིར་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་དལ་འབྱོར་ལ་སོགས་
པའི་སྲི་ནང་གི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་བཟོས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡོངས་སུ་དག་པས་གཞི་བཟུང་ནས་མང་དུ་སྟོས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་
སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དབེན་པའི་གནས་སུ་འདྲིས་པར་བྱའི་ཚིག་ཏུ་
སྒྲ་བ་ཅཱ་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོ་
ཡིན་ནོ། །རི་སྐྱད་དུ་ཡབ་སྐུས་མངའ་བ་ལས། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་དང་ཡུན་དུ་
གནས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བསྟན་ལ་དང་བ་ཐོབ་པར་དཀའ། །མི་ཡི་སྲིད་བའང་རྟེན་
པར་དཀའ་བས་ན། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་ལེགས་བཅོམ་གྱིས། །མི་ཁོམ་
བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྲངས་ཤིང་། །ཁོམ་བ་སྤུན་ཚོགས་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་
གྱུར་ལ། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་ལ་དང་བ་རྟེན་གྱུར་པའི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད། །སྐྱེ་ལ་འཆེལ་ཅིང་འདུག་པར་མ་བྱེད་པར། །ཚོས་
སྟོས་གྱུར་ནས་ཉལ་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས། །ཁྱེད་ཀྱི་ཉལ་ཏུ་དགོན་པའི་གནས་སྟེན་

ལ། །དེས་ནི་མི་མཚོག་དམ་པར་འགྲུང་བར་བྱོས། །ཚོས་སྤྲིའི་དགོ་བ་ཤེས་གང་ཡིན་
སྟེན་གྱིས་ལ། །སྤྲིག་པའི་བྲོགས་ལ་ལན་འགའ་འང་མ་སྟེན་ཅིག །སེམས་ཅན་ཀུན་
ལ་སེམས་ནི་མཉམ་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མ་རྣོམ་ཞིག །རྩུལ་
ཁྲིམས་ལྡན་དང་མང་དུ་ཐོས་གྱིས་ལ། །རྟག་དུ་བྱུག་དང་ཁྲིད་དང་བསོད་སྟོམས་
སྟོད། །གཡེལ་བ་མེད་པར་ཤིང་དུང་སྟེན་གྱིས་ལ། །བཀུས་ཏེ་བོར་བ་མཚོག་ལ་མ་
སྟོད་ཅིག །འདུས་བྲས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་བྲས་མིན། །མཚན་ཉིད་གཅིག་
ཅིང་སྤྲིག་རྒྱ་འབྲ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྤྲ་གཅིག་ཤེས་གྱིས་ལ། །སྤྲ་དུ་
གཞུང་བྲས་བྲང་རྩལ་རེག་པར་གྱིས། །སྤང་བོ་ལྷ་རྣམས་སྤྲུ་མ་བཞིན་དུ་སྟོས། །ནང་
གི་སྤྲེ་མཚེད་དུག་དང་ལྷི་ཡི་དུག །དེ་དག་གོང་སྟོང་འབྲ་བར་གསུངས་པས་ན། །དེ་
ལ་ནམ་ཡང་སྟེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་
ཉིད། །གཏི་སྤྲག་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་བསྐྱེད། །རྟོག་པ་དེའང་མ་བྱུང་འབྱུང་
མེད་པར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འབྲན་བ་རྣམས་སུ་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། རབ་བྱེད་གོང་འོག་རྣམས་སུ་ཟབ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བ་ནི་རབ་དུ་བྱེད་བ་འདིས་བསྟན་བ་བཞིན་ཡིན་པས། །ལྷ་
བས་གཏན་ལ་ཐབ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་བ་སྟོན་པར་འདུ་
བར་ཤེས་པར་བྲས་ནས་སྤང་བ་འདད་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ་། །བདག་དང་ཚོས་
བརྟག་བ་ཞེས་བྲ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་དུ་བྱེད་བ་
བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བའདད་པའོ། ། །།

བཞི་བ་དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་བ་ལ་གཉིས། དུས་ངོ་མོ་

ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
གྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་
དེ་དངོས་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིར་དོ། །འདིར་དུས་
གསུམ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་བསྟན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་ལ་འདས་པ་དང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་
དང་། བདག་གི་དངོས་པོ་མ་རྟེན་པ་ལ་ནི་མ་འོངས་པའོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྲིར་
དགག། །རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག། །ཐ་སྙད་དུ་དུས་གསུམ་རྣམ་
པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདས་པ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གྱི་དུས་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །རིགས་པ་དེ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱར་བ།
ཚོས་གསུམ་ཚན་གཞན་ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་
དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །མ་ལྟོས་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་
འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ན་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་འདས་པ་ལ་
ལྟོས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་
རང་བཞིན་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་དགོས་པའི་སྲིར་ཏེ་རང་བཞིན་གཞན་

དུ་འགྲུར་བ་ནས་ཡང་མི་འཐད་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །གལ་ཏེ་སློན་མེད་རོ་བོ་ལ་ཐུན་པ་མེད་
ཡང་མན་ཚུན་འགལ་རྒྱུ་ལྟོས་པས་ཁུབ་པ་མེད་དོ་སྟུང་ན། སྤང་ཐུན་རང་གི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན་དེ་གཉིས་པལ་ཚུན་དུ་མེད་ཡང་ལྟོས་པ་
བསྐྱུབ་བྱ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱུབ་དགོས་པའི་སྲིད་དེས་མི་གཞོད་དོ། །

དུས་དེ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཡང་འདས་པར་འགྲུར་
ལ་དེ་ལྟ་ན་འདས་པ་ཡང་གཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། “ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པས་འདས་
བ་དང་དེར་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པར་འཛོག་དགོས་ན་ད་ལྟར་བ་མེད་ན་དེ་མི་
རུང་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བཤད་པའི་སློན་སྤང་བར་འདོད་ནས་
ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་དེ་ན་མེད་པར་གྲུར་པར་རྟོག་
ན་དེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་པར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་རྒྱུ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་སྲ་དུས་རྟོག་པར་སྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་དུས་
གཉིས་པོ་འདས་པ་ལ་ལྟས་མི་དགོས་པོ་སྟུང་ན། འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར་དུས་
དེ་གཉིས་བྱུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཐོབ་ནས་དེ་
ལས་མ་རྒྱལ་བའམ་མ་འདས་པ་ལ་ད་ལྟར་བར་གཞག་དགོས་པས་ད་ལྟར་བ་འདས་
བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ལ། དེའི་སྲིད་མ་འོངས་པ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་
དགོས་ཏེ་ད་ལྟར་དུ་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པར་བཞག་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དུས་དེ་
གཉིས་འདས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན་གཞན་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་འགྲུར་བས། །གང་ལ་ཡང་
མི་ལྟོས་པའི་སྲིད་བོང་བུའི་རྩ་བཞིན་མེད་པར་འགྲུར་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་འདས་པ་ལ་ལྟོས་

1 ན

མི་ལྟོས་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྲིད། ད་ལྟར་ལྷུང་བ་དང་མ་འོངས་པའི་
 དུས་གཉིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 དུ་ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་མ་འོངས་བ་ལ་ལྟོས་མ་
 ལྟོས་ཀྱི་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ན། ལྷུང་འདས་པ་
 ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པའི་
 ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས། འདས་པའི་ལྷག་མའི་དུས་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་
 བོ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་སུན་འབྲིན་པ་བསྐྱོར་བའང་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་ལྟོས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་
 སྲིད་ན་འདས་པ་དང་། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དང་། འདས་
 དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་ལྟོས་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་སྲིད་ན་
 འདས་པ་དང་། །ད་ལྟར་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དུ་འདོན་པ་བསྐྱུར་
 རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་ལ་རི་ལྟར་དབྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་མཚོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་གསུམ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དགེ་མི་དགེ་
 ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང་། རླེ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་དང་ལྷ་སྲི་དབྱུས་གསུམ་དང་
 ཁམས་གསུམ་དང་སློབ་མི་སློབ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་
 ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་དང་མང་པོ་སྟེ་གསུམ་ཚན་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལའང་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྲོགས་”ཅམ་¹སྤྲུམ་ན་རབ་

1 ཅམ

དང་ཐ་མ་གཉིས་འབྲིང་དང་རབ་འབྲིང་གཉིས་ཐ་མ་དང་ཐ་འབྲིང་གཉིས་རབ་དང་
གཅིག་དང་གཉིས་ནི་མང་པོ་དང་གཅིག་དང་མང་པོ་དག་གཉིས་དང་གཉིས་དང་མང་
པོ་དག །གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ལྟོས་པ་དེ་ཡོད་པའི་
གནས་དང་དུས་དེར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་མེད་ན་དེ་དག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་
པོ། །པན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པའང་མི་འཐད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཐ་སྲུང་གི་དབང་གིས་མེད་པ་མིན་ཏེ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྡེས་འདོད་པའི་དུས་དགག། རང་སྡེ་དངོས་པོར་
སྡེ་བས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་
སྐད་ཅིག་དང་ཐང་གཅིག་དང་ལུད་ཙམ་དང་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པའི་ཆད་དོན་
གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྲིང་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་
ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཆད་དང་
ལྡན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ནའང། དུས་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་
བར་བྱ་བ་ཐེང་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མེད་པས། དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་སྲིང་དུས་ནི་
རང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཅི་སྡེ་དུས་ཉམ་པ་ནི་ཡོད་ལ་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གསལ་བར་
བྱེད་དེ། དུས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་སྐྱེན་པར་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་སྤྱད་པར་བྱེད། །དུས་
ཀྱིས་གཉིད་ལོག་སད་པར་བྱེད། །དུས་ལས་འདའ་བར་ཤིན་ཏུ་དགལ། ཞེས་འབྲུང་
བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པས་
གསལ་ཞིང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས་ཐེང་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་

ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་དམིགས་སྲུ་རྒྱུང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་དུས་འདི་འདྲུས་བྱས་སམ་འདྲུས་མ་བྱས་ཤིག་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་གྲང་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་
བ་རྣམས། །མ་གྲུབ་སྲིད་ན་འདྲུས་བྱས་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྲུར་བཀག་བྱིན་
པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་འདྲ་བའི་དུས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མ་
བརྒྱུང་བའི་དུས་དེ་ནི་རྣམ་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱིས་རི་ལྟར་གདགས་པར་བྱས་
ཏེ་མི་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་འདྲུ་བྱེད་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དུས་ནི་རྣམ་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱེའི་བརྗོད་བྱུང་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
སྟེ་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དུས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་དུས་ནི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་ན། སྲུར་བཤད་བྱིན་པ་དང་
འཆད་པར་འགྲུང་བའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མིན་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་དུས་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྲུང་ཏེ་མི་
འགྲུང་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་དུས་གསུམ་ནི། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་མ་
འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སྲུ་མ་བྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་
པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་
དམིགས་པའི་སྲིད་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དེར་མ་འོངས་པ་དང་རྣམ་བཤད་གིས་མ་འོངས་

བ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་གང་དུ་མ་འོངས་ཤིང་གང་ལས་འདས་པས་མ་
 འོངས་པ་དང་འདས་པར་འཛོག་པའི་དུས་ནི་ད་ལྟར་བ་སྟེ་དེས་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དུས་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་གཉིས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལོ། །ད་ལྟར་བར་མ་བྱིན་པ་ནི་ནས་
 མཁའ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་པས་དེ་བཅད་པའི་བྱིར་མངོན་པ་
 ལས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱ་གྲུ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 ད་དུང་སྤྱ་གྲུར་མ་སྐྱེས་པའམ་མ་བྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཞིག་ད་ལྟར་
 བར་མ་འོངས་པའི་གཞི་དེ་ནས་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པས་མ་བྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་
 པ་མིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་དུ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་གང་ཞིག་མ་འདས་པ་ནི་
 སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་
 སྤྱ་འཛོག་པ་མིན་ལོ། །

འདི་ལ་གང་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དེའི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་རང་གི་བྱ་བ་བྲས་
 རས་ཞིག་བ་མིན་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྤྱད་མ་བྱིན་པ་ཞེས་དབྲས་མཐའ་སོགས་
 ལས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ལས་ལོག་པ་ཅུ་ལ་འདས་པར་འཛོག་ན་ནས་མཁའ་
 ལ་སོགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་འདས་པར་འབྱུང་བས་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པ་
 ནི་ད་ལྟར་བ་ཞིག་པའོ། །བྱུང་ལ་འགགས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱ་གྲུ་
 ཞིག་པ་འདས་པར་འཛོག་པ་ན་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་འདས་པ་ལ་མི་བྱེད་གྱི་གང་འདས་
 པའི་འདས་རྒྱ་སྤྱ་གྲུ་ལ་བྱའོ། །སྤྱ་གྲུ་དེ་འདས་པར་སོང་བ་ན་འབྲས་བུ་སྤྱ་གྲུ་དང་
 དེའི་རྒྱ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བྱ་བ་བྲས་ནས་ཞིག་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྤྱད་བྱིན་

བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་
པའི་དུས་ཉེ་དེའི་དུས་ན་རང་གི་རྒྱ་ནི་འགགས་ལ་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་མ་འགགས་
པས་རྒྱ་ནི་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱད་མ་ཟིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་འདས་པའི་དུས་དང་ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྷ་
གྲུ་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་ལྷ་གྲུ་གྲུབ་ནས་མ་ཞིག་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་
པས། དུས་གསུམ་ཚར་ཡང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་དང་མ་
སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་པའི་དུས་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཅི་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་ཐ་
སྤྱད་བྱེད་པ་པོས་བརྗོད་བཞིན་པའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མེད་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་
པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཉེ་དེ་ནི་བརྗོད་པ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེས་ན་རྒྱ་སྐྱེ་མ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱི་མ་དང་འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་
སྐྱེས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱེ་མ་རྣམས་འདས་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱི་མ་
རྣམས་མ་འོངས་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ལོ། །འབྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལྷ་གྲུ་ལ་
སོགས་པ་འདི་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་འདོག་པས་ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་
པའི་དུས་སུ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་
དོ། །དེ་ཡང་ཚོས་སྐྱོད་ནི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟ་
བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོད་གྱི་དེའི་
དུས་ཀྱི་རྗེས་མི་འདོད་ཉེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྟོད་བཙམ་ནས་སྟོད་གཞན་བྱེད་པ་
དང་འོ་མ་ཞོར་འགྲུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་གཞན་དུ་འགྲུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་

1 ལྟོབ

འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ། །དབྱངས་སྒྲོག་ནི་དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་གཤི་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མོད་ཀྱང་གང་ཤམ་ཆེ་བས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོགས་སྟེ།
 སྐྱེས་པ་གཅིག་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་
 ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབྱིག་ཤེས་ནི་སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་བར་ཕྱིན་པ་
 བ་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོགས་སྟེ། ཅིས་ཀྱི་རིམ་བུ་གཅིག་གཅིག་དང་བརྒྱ་
 དང་སྟོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་གཅིག་ལ་སོགས་པར་འཛོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི་དཔེར་ན་བྱུང་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་
 བྱ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་
 གཞན་དང་གཞན་དུ་འཛོགས་གོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་འགྲུར་བ་སྐྱ་བས་བྱངས་ཅན་གྱི་
 ལུགས་དང་གཉིས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྤྱ་གྲུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྲུར་ལ་
 ངོ་བོ་གཅིག་ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་མེད་པ་དང་། བཞི་བ་ལ་
 འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་སྤྱ་ཕྱི་དབྱས་གསུམ་དུས་གསུམ་དུ་སྐྱ་དགོས་
 པས་དུས་"རེ་རེ"ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདས་མ་
 འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ན། སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་
 པ་ཞིག་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ཞེས་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ་ལས་བཀག་ནས་
 དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཞིང་། ཞིག་བ་དང་མ་སྐྱེས་

1 རིམ

བའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་མེད་ཏུ་འདོད་དེ་འདི་ནི་དབྱ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་
 བའོ། །དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་དེ་རབ་བྱེད་
 བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་“རེ་རེ¹ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་
 མི་བཞེད་པས་བྱེ་བཤག་ཏུ་སྐྱབ་དང་མི་འདྲའོ། །འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་མུ་གུ་
 ལ་“མཚོན²ན་མུ་གུ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་སྦྱིར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 སྐབས་འགར་རྒྱ་རྒྱུན་མ་“ཚང³བས་མུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །འོན་མུ་གུ་
 ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་
 སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐོན་མེད་དེ་མུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 བོ་ནི་མུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྣ་མ་སྣ་མ་ཞིག་པ་
 ཡིན་ཞིང་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །མུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་
 བའི་རིགས་འདྲ་རི་སྡེ་ད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྐོན་མས་རང་
 གི་ངོ་བོ་གཞག་དགོས་པས་དུས་གཞན་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་
 འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་རི་སྡེ་ད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་

1 རར
 2 མཚན
 3 ཚང

ནའི་སློབ་སྦྱོར་རང་གི་རོ་བོ་གཞན་དགོས་པས་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་
ཕྱིན་ཏུ་ཆེད། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བཞི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་
སློབ་སྦྱོར་གཞན་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་སྐྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མ་
འོངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཆེད། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྣོང་པར་བསྟན་
པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་
བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྣོང་བའི་ཕྱོགས་ཅམ་མཚོན་པ་ནི། ལྷང་པོའི་ཅུལ་གྱི་
མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་
པས་དེ་མཁྱེན་འགྲུལ། །ཐེར་ལུག་ཚོས་རྣམས་སྲུང་ན་འདའ་མི་འགྲུལ། །མཁས་
རྣམས་ནམ་ཡང་སྣོས་པ་མེད་མི་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།
ཚོས་ནི་སྣོང་སྐྱབ་བརྒྱ་དག་བསྟན་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་འབྲུམ་སྐྱབ་གང་དག་
འདས་གྱུར་ཀྱང་། །ཚོས་དང་ཡི་གེ་དག་ལ་ཟད་མེད་དེ། །སྐྱེ་བ་ཡོད་མིན་དེས་ན་ཟད་
པ་མེད། ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་འབྲུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །བྱམས་པ་
ཞེས་བྱའི་རྒྱལ་བ་འབྲུང་འགྲུང་ཞིང་། །ས་འདི་གསེར་གྱིས་བདལ་པ་འབྲུང་འགྲུང་
བ། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་འབྲུང་དེ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སྲུང་སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་འདས་པའི་
དུས་ལ་ཟད་པ་དང་ཕྱིས་འབྲུང་བའི་དུས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་
དུས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །

1 ཡད

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བྱུང་ནས་འགགས་པ་དང་ད་དུང་མ་བྱུང་བ་སྤར་འབྱུང་བ་
དང་བྱུང་ནས་མ་འགགས་པའི་དུས་གསུམ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
གཏན་མི་བྱུང་གི། །དེས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཆེས་འཕད་དོ་སྟོམ་དུ་བདེན་
བ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་བཏན་པར་བྱའོ། །དུས་བཏག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
རྒྱལ་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དུས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན་པ་དགག། །དུས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
འཇིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ།
དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་
སྐྱས་པ། དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ས་བོན་དང་ས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་
ཚོགས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་ཉེ་ན་མི་སྐྱེ་ལ་ཉེ་ན་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་
ནང་ལ་འང་། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྐྱིན་པར་འགྱུར།
ཞེས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དུས་ལ་ལྷོས་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་
རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། །རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། །རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་
སྤུ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། །དུས་མཉམ་པའི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། ཚོགས་པ་
ཕྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་
དགག། ཚོགས་པ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་

ལ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དགག། ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཉིད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇུག། མི་གནས་པ་ཞིག་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བྱང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་
བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་
ནི་རི་ལྟར་ན་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་
མི་སྐྱེ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་རྟེན་བརྟེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཡོད་
པའི་ཞོའི་རིགས་འཁར་གཞོང་གིས་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ནི་
གྲུ་བ་ཟེན་པས་མདུན་གྱི་བུ་མ་པ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གནས་པ་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཡོད་
གྲངས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས། གསལ་བ་སྤར་ཡོད་ན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ་མེད་
ན་སྤར་མེད་སྐྱེ་བའི་སྤོགས་སུ་འགྲུང་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་
ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཞིང་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་མེད་ན་ནི།
རི་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ན་
མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེ་མ་ལས་ཏེ་མ་མར་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན་སྐྱེ་མི་དགོས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་མི་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་
བུ་རྟེན་པའི་སྐྱོན་ས་ཡོད་ན་ནི། ཚོགས་པ་ལ་ཚད་མ་བཞི་གང་དུང་གིས་གཟུང་དུ་
ཡོད་དགོས་ན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གཟུང་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་འཁར་གཞོང་ན་

ལོ་ལྟར་མེད་དོ། ཅི་སྟེ་ཡང་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཤེ་གེ་མ་
 ལས་ལྟུང་མར་བཞེན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྲིད་
 ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། འོན་གང་ན་
 གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་འཁར་གཞོང་ལས་ཞོའི་རིགས་
 གྱི་ངོ་བོ་བཞེན་ནོ་ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འབྲུབ་
 པོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་མི་གཟུང། ཅི་སྟེ་སྲོགས་གཉིས་ཀའང་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བས་རྗེ་
 ལྟར་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་བཞེན་དུ་ཚོགས་པ་ལ་མེད་པ་ཡང་
 མི་རིགས་སོ་སྣམ་ན། ཞོ་བོ་ཅག་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་མེད་པ་རང་
 བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་མིན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞེན་གྱིས་ཡོད་
 པར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་འགོག་གོ། དེ་བཞེན་དུ་ཞོ་བོ་ཅག་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་
 བུ་རང་བཞེན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་གྱི་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་རང་
 བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟགས་པ་སེལ་ཏེ། ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་
 དབྱ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་པོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་གྱི་ཚོགས་
 པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི་སྐྱུ་གུའི་རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུན་དག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་
 མེ་དང་སོལ་བ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པར་མཚུངས་ན་
 སྐྱུ་གུའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་མིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱང་མཚུངས་པའི་སྲིད་པོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོན་གང་ལས་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་
 པར་འགྱུར་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རུས་
 པ་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པས་ནི་དངོས་གྱི་རྒྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཅོམ་

ཞིག་གེད་ལ་རྒྱ་དེས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱའི་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་
 འབྲས་བུ་ལ་བྱིན་ནས་འགག་ཅིང་བྱིན་པའི་རྒྱ་དེས་ཐན་བཏགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་
 “སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གེད་རྒྱ་བྱིན་ནས་འགག་པར་འགྱུར་ན་
 འབྲས་བུ་ལ་གང་བྱིན་པའི་གེད་རྒྱ་དང་གང་ཞིག་འགགས་པའི་རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་
 རྗེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིན་པའི་རྒྱ་ནི་རང་
 རྒྱུས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་གནས་བས་རྟག་པ་དང་འགགས་པའི་རྒྱ་ནི་མི་རྟག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 རྒྱ་གཅིག་ཉིད་རྗེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་ས་ནི་འབྲས་བུ་
 ལ་གེད་རྒྱ་མ་བྱིན་པར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོགས་ན་འགག་པར་འགྱུར་
 བ་ནི། རྒྱ་ས་ཐོན་ལྷ་བུ་འགགས་པའི་རྗེས་ནས་ནི་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱ་བུ་ལྷ་བུ་དེ་
 བྱི་རྒྱ་ས་ཐོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་བུའི་སྤོལ་དུ་ས་ཐོན་གྱི་རྒྱ་རིལ་གྱིས་འགགས་པ་དང་
 འགགས་མ་འགགས་ཆ་གཉིས་གང་དུང་དུ་འགྱུར་བའི་བརྟག་པ་འདི་རི་ལྟར་ཡིན་
 ལྷན་ན། འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ན་སྐྱ་བུའི་སྤོལ་དུ་ས་ཐོན་
 འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤོགས་པའི་ཆེ་འགག་པའི་བྱ་བ་རྗོགས་དགོས་ཏེ་འགགས་པ་
 བྱི་འགག་རྒྱའི་དངོས་པོ་དེའི་ཚོས་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཚོས་ཅན་
 བྱི་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་འདོད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 སྤོགས་པའི་ཆེ་སྐྱེ་རྒྱའི་དངོས་པོ་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

1 རྒྱུད

གཉིས་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་གི་སྤོ་ལོ་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེས་པ་
 འདིར་འགྲུང་ན་ལོ་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པ་འབྲས་བུ་དང་སྣོན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འབྲས་
 བུའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྲུང་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱོན་མས་འོད་སྐྱེད་པ་བཞིན་
 འོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པ་དང་སྣོན་ཅིག་དུ་འབྲས་བུ་ཡང་ལོ་སྐྱེ་བར་
 འགྲུང་ན་ལོ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ལོ་
 དུས་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྲུང་ན། བ་ལང་གི་དུ་གཤམ་གཡོན་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་
 སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལོ་ལོ་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱོ་བ་དག་
 བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ལོ་མེད་དེ་སྐོ་བུར་བ་རྒྱ་མེད་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལོ་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པའི་སྤོ་ལོ་གི་མ་འོངས་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པས་ལོ་དེ་ད་ལྟ་བུའི་
 གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་ལོ་སྤྱི་ཕྱིར་གནས་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཟེར་
 དོ། །གཤམ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པའི་སྤོ་ལོ་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་ཏེ་བྱུང་བའི་བར་
 གྲུང་ན་ལོ། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྲུང་ལ་དེ་སྣོན་
 དང་གི་རྒྱ་མེད་པར་འགྲུང་བར་འགྲུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་རོ་ཕོ་
 གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རོ་ཕོ་ཐ་དང་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །

དང་ཕོ་ལོ། ཁ་ཅིག་ན་དེ་འབྲས་བུ་ལོ་རྒྱ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་གི་རྒྱ་རྒྱུ་
 ཚོགས་པས་ལོ་མ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་རྒྱ་ལྱིན་མ་ལྱིན་གྱི་ཉེས་པར་ཡང་མི་
 འགྲུང་ཏེ། རྒྱ་ཉིད་འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །གཤམ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་པ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱའི་བདག་ཉིད་

ཁོ་ནར་རྟོག་ན་ནི་རྫོགས་གར་མཁལ་ཆ་ལུགས་གཞན་བཏང་ནས་གཞན་ལན་པ་ལྟར་
རྒྱ་ནི་དུས་ཀུན་དུ་འཕོ་བ་ཙམ་དུ་འགྲུང་གི་འབྲས་བུ་སྤར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
འགྲུང་རྟོ། །དེའི་སྲིད་རྒྱ་རྟག་པར་འགྲུང་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་མིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་སྡོན་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཡང་ནི་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་
ཐལ་བར་འགྲུང་ཉེ་དང་པོ་རྒྱའི་དུས་དང་སྲིས་འབྲས་བུའི་དུས་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བའི་
སྲིད་རྟོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་དང་སྐྱེ་བ་ལྷན་མེད་དུ་འགྲུང་
བའི་སྲིད་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། “རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྡོར་བར་བྱེད་པ་དགག་
པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། རྒྱ་འགགས་
པ་དང་གནས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག། རྒྱ་ས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བར་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག། རྒྱ་ས་མེད་པ་དང་མ་མེད་བར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་
དགག། འབྲས་བུས་སྣོང་མི་སྣོང་གི་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་བུ་སྣོང་མི་
སྣོང་རྒྱ་ས་སྐྱེད་པ་དགག། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་
དགག། འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་རྒྱ་ས་སྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་དེ་འབྲས་
བུའི་སྤར་ལོ་དུ་འགགས་པའམ་མ་འགགས་པས་སྐྱེད། འབྲས་བུ་ཡང་སྐྱེས་ཐེན་ནས་
མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བརྟག་གང་། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་འགགས་པ་རུབ་པ་སྡེ་ཞིག་པར་
གྲུང་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེས་པ་མི་སྐྱེད་དེ། རྒྱ་འགགས་པའི་ཆེ་

1 རྒྱ་ས

ན་ཞི་རྒྱ་དེ་མེད་ལ་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་
སྐྱར་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲེལ་པའི་
རྒྱ་གནས་པ་སྟེ་མ་ཞིག་པས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་བར་
བྱེད་ཅེས་པ་མི་སྐྱེད་དེ། མ་འགགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་རྣམ་
པར་མ་འགྱུར་བར་འབྲས་བུ་མཚོང་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། རྒྱ་
ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན། །གཞན་གྱི་རྒྱ་བུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཟིན་སྐྱེད་མི་དགོས་པས་རྒྱ་ལེ་དུས་ན་འབྲས་བུ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་སྐྱེད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་བར་བྱེད་
ཅེས་པ་མི་བྱེད་དེ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་དུས་སྐྱེད་འབྲེལ་དགོས་ལ་
དེར་མ་འབྲེལ་ན་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གྱི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་
ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་བར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱས་འབྲས་
བུ་མཚོང་ནས་སམ་འོན་ཏེ་མ་མཚོང་བར་སྐྱེད་དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱས་ནི་རང་གི་འབྲས་
བུ་མཚོང་ནས་སྐྱེད་བར་མི་བྱེད་དེ། མཚོང་ན་ནི་སྐྱབ་ཟིན་པས་དེ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེད་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་རང་གི་འབྲས་བུ་མ་མཚོང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་
བར་ཡང་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྐྱེད་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོང་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་དམིགས་

བར་གྲགས་པའོ། །

གལ་ཏེ་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་མི་སྲིད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་དམ་མི་སྲིད་ཀྱང་རྩེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བརྒྱལ་བར་བྱ་བ་མིན་
གྱི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་བརྒྱལ་བར་བྱའོ། །དེས་ནི་ས་པོན་ལ་
སོགས་པས་མཐོང་ནས་སྐྱེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་འདི་འཛིག་
རྟེན་ན་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱེ་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་
པར་སྐྱེ་བ་ནི་སྲུང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྐྱེ་བ་འགོ་བ་
རྣམས་ལ་སློ་སློན་དུ་བཏང་བའི་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། གཅེར་བུ་བ་ས་པོན་
ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཅིག་པ་ཅན་སེམས་པ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཐལ་
བ་འདི་མི་སྲོག་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་སློན་མར་མིག་ལ་སོགས་པས་རང་
གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ན་དེའི་ཡུལ་གསུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམིགས་ནས་སྐྱེད་
དམ་མ་དམིགས་པར་སྐྱེད་ཅེས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་བྲག་པ་དགག་པའི་ཕྱོགས་དང་སྐྱུར་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་དེ་གཉིས་
སྐྱེད་པ་སྟེ་སྟན་ཅིག་ཚོགས་པ་དགོས་ཏེ་དེ་སྟར་མིན་པའི་སྐྱེད་སྐྱེན་དང་འཁོར་འདས་
ལ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་སྲིར་དོ། །སྐྱེད་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱིས་
དབྱེད་པ་ན་དུས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འདས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཞིག་པའི་དུས་ན་དེ་

གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སྐྱལ་གཉིས་ཞིག་པ་སྤད་ཏུ་རྒྱལ་ཁྱད་ས་སྐྱལ་གི་རྒྱ་
འབྲས་སྤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་
མ་འོངས་པ་དང་སྤད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞིག་ནས་དང་། རྒྱ་མ་
སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཏུས་གཉིས་མ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤད་པ་ནམ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏུས་གཉིས་མོ་མོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཞིག་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་ལྟས་བྱིན་བཞིན་ལོ། །འབྲས་
བུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱ་འདས་པ་དང་
སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ནི་ཏུས་མ་དང་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྒྱ་འབྲས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་སྤད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཏུས་སྤྲི་བ་མི་རུང་
བས་ཅིག་ཅང་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་ཟེན་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱས་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་སྤད་པ་ཉོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་
མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་
འདས་པ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་སྤད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འདས་ད་ལྟར་དང་ནི་ཏུས་མ་“དང་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་འབྲས་མ་
འོངས་པའི་ཏུས་སྤྲི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
ལ་དབྱེད་པ་ན་སྤད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་

བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་ས་ནི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་དེ།
 འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ཚོགས་ན་སྤང་བ་མི་འཐད་ཅིང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་ན་
 ལྷར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་
 ལྷོང་པའི་རྒྱ་ས་རི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ།
 གཞན་ཏུ་བ་རྩ་དང་ཞོ་ལ་མར་མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་ཏུ་ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་ལ་རྩ་
 ལས་མི་འབྱུང་བའི་བྱེད་པར་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་འབྲས་བུས་མི་
 ལྷོང་པའི་རྒྱ་ས་ཀྱང་རི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ།
 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྤང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱ་ཡོད་པའི་ལྷས་བྱིན་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྣོང་བའམ་
 ལྷོང་བ་ཞིག་སྐྱེ་གང་། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྣོང་བ་ནི་སྐྱེ་
 བར་མི་འཇུག་པ་སྟེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲས་བུ་མི་སྣོང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པས་
 འགག་པར་མི་འཇུག་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྣོང་བར་འདོད་ན་མ་འགགས་པ་
 དང་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འཇུག་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྣོང་བ་ནི་རི་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བར་འཇུག་
 ཞིང་རི་ལྟར་ན་ངོ་བོས་འགག་པར་འཇུག་ཞེས་པ་མི་འཇུག་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྣོང་བར་འདོད་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་ཡང་འཇུག་ན་བྱེད་དེ་ལྟར་ཡང་

མི་འདོད་དོ། །

བྱུང་བ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ནས་
ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་
ཉིད་དུ་ཡང་ནས་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་
སོ། །དེའི་རྒྱ་བ་བྱེད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་བསྐྱེད་བྱ་བུ་དང་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་མུ་གུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་མིག་དང་ས་
བོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་རྒྱ་
ཡིན་པ་དང་མིན་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དོན་
གཞན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མིན་དབྱེ་བར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
ཡོད་དམ་མེད་པ་སྐྱེད་བརྟག་གང་། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ནའང་རྒྱ་ས་
ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་ན་གྲུབ་ཐོབ་སྐྱེད་དགོས་ལ་གྲུབ་
ཐོབ་ན་སྐྱེད་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་
ནའང་རྒྱ་ས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ས་སྐྱེད་པས་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་དངོས་པོ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གྲུབ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱ་
བ་བཏང་ནས་ཁོ་ལོ་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་

འགྲུང་རྟོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་འགའ་རྣམས་མེད་པའི་སྲིད་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པས་མ་དེས་བར་ཡང་ག་
ལ་འགྲུང། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་ན་དེའི་ཚོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ནི་རང་བཞིན་
ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །སྲུང་འབྲས་སུ་སྟོང་མི་
སྟོང་སྟེ་བ་བཀག་པ་ནི་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ལ་འདིར་འབྲས་སུ་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་
ཡོད་མེད་སྟེ་བ་བཀག་པ་ནི་རྒྱའི་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པས་མི་རྣོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱས་འབྲས་སུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་
བཀག་མོད་ཀྱང་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་
སུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱས་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྲུང་རྟོ། །ཅི་
སྟེ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་མོད་ཀྱང་འབྲས་སུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་
དེས་ན་རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྲུང་རྟོ་སྟེ་ན། རྒྱ་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་མིན་ན་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་
པར་འགྲུང་ཏེ་མི་འགྲུང་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབའ་ཞིག་འབྲས་སུ་སྟེ་བའི་
བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་པོ་མིན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚོགས་པས་འབྲས་སུ་སྟེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ་སྲུང་བཀག་ཟེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཉོག་ན་རྒྱ་ནམས་དང་ནི་
རྒྱུན་དག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ནི་རང་གིས་རང་སྟེད་དམ་མི་སྟེད།
ཚོགས་པ་བདག་གིས་བདག་ཉིད་ནི་མི་སྟེད་དེ་འབྲས་སུ་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་རང་

ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། ཚོགས་པ་རྗེས་སུ་མེད་པས་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་རབ་
 ཏུ་སྐྱོར་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་མེད་པས་རང་གི་
 བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་ན་ཚོགས་པ་དེས་རི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ་མོ་བཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ལོ། །ཚོགས་པས་རང་དང་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་སྲིད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་བྲས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ། །བྱུང་རྒྱ་སྣ་ལི་ཏུ་ལས། ཚོགས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་
 སྐྱེད་པའི་དོན་ནི་ཚོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་
 ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་བྲས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་འོན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་
 པ་མ་ཡིན་པས་བྲས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་
 མིན་པས་བྲས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 མོད་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །དེའི་སྲིད་འབྲས་བུ་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པ་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱེན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དང་སོ་སོ་བ་ལས་འབྲས་
 བུ་འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་གྲང་
 གྲུབ་བ་དང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིད་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་འགའ་ཞིག་དང་ལྟར་ན་རྒྱ་ཚེར་

རོལ་བ་ལས། མཚུ་དང་སྐོག་མ་ཀླ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ལྷེ་བསྐྱར་བ་ལས་ཡི་གེའི་སྐྱ་
 འབྲུང་ཡང་། །སྐོག་མར་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་ཀླ་ལས་མིན། །རེ་རེ་ལ་ནི་ཡི་གེ་
 དམིགས་སུ་མེད། །ཚོགས་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་དེ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་སྐོ་ཡི་དབང་
 གིས་འབྲུང་མེད་ཀྱི། །ཡིད་དང་དག་ནི་མི་སྣང་གཟུགས་མེད་དེ། །ཁང་དང་སྤྱི་རོལ་
 དག་ནའང་དམིགས་སུ་མེད། །མཁས་པས་དག་སྐྱད་སྐྱད་དབྲུངས་རྣམས་ཀྱི། །སྐྱེ་
 དང་འཇིག་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན་སུ་བྱས་ན། །དེ་ཚེ་དག་ཀུན་གྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། །སྐྱད་
 ཅིག་བ་དང་སྐྱེ་བོ་མེད་པར་མཐོང་། །ཞེས་དག་གི་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་
 བ་དང་དབྲུང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ཡང་སྐོའི་དབང་གིས་ཡིན་
 བར་གསུངས་སོ། །

འིན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྐྱར་བ་འདི་ལ་ནི། །ཞེས་བ་སོགས་སྐྱར་བྲངས་བ་དང་
 འེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་ལས་ཀྱང་ཀོ་ལུ་འི་ཀ་བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཚེན་སོ་གོ་ཆ་ཚེན་སོ་བགོས་བ་དེས་གཟུགས་ལ་གནས་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 དང་། ལུང་སོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་གནས་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུང་རྩ་བུ་ལི་ཏ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 དང་ཚོགས་བ་ཡང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་མེད་བ་བར་སྐྱ་
 བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཤད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་དུས་ལ་སོགས་བ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་བ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་བརྟེན་ནས་
 གདགས་བར་ནི་བྱུབ་སོ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། དུས་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་རྒྱེན་གྱི་

ཚོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྣམས་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་མེད་པས་དེ་བཀག་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྱུང་ཡོད་པ་ནི་
མ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
ཉེར་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་དུས་འབྱུང་འཛིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་བ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་
གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ཕྱང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་པ་དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
དང་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་བྱ་དགུན་གྱི་དུས་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛིག་པ་དང་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་
ཏེ་འབྱུང་འཛིག་འོ་པོ་ཉིད་ལས་ཡོད་ན་དུས་འབྱུང་འཛིག་གི་རྒྱར་རང་བཞིན་གྱིས་
འབྱུང་ནའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག། སྐྱེ་འཛིག་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འབྱུང་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་དགག། འབྱུང་“འཛིག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྱུང་འཛིག་ལྷན་ཅིག་
ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག། འབྱུང་འཛིག་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་བརྟགས་ལ་
དགག། འབྱུང་འཛིག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དམ་བཅའ་བཞག་པ། སྐྱུབ་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

1 འཛིག་

གཤམ་ཏེ་འབྲུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འཇིག་པ་འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པར་
ཡོད་པའམ་འབྲུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲུང་བ་
འཇིག་པ་མེད་པར་ཡོད་པའམ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་བཞིནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་པ་འབྲུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་
དགག། འབྲུང་བ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་
བ་ནི་འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པར་འབྲུང་ཏེ་མི་འབྲུང་ངོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ན་
ཞེས་པས་ནི་གཏན་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་བ་མེད་པར་ཏེ་མ་
སྟེ་ས་བར་འཆི་བར་འབྲུང་ཏེ་དེ་ནི་སྲུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་ནི་
འབྲུང་བ་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ནི་འབྲུང་བ་དང་ལྷན་
ཅིག་པ་སྟེ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འབྲུང་ཏེ་མི་
འབྲུང་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲུང་ན་འཆི་བ་སྟེ་བ་དང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་འབྲུང་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྤང་སུན་
བཞིན་ལོ། །

པན་ཚུན་འགལ་ཚུལ་ནི་སྤང་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ལྟར་རམ་
ཡང་ན་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་དེ་སྟེ་ས་བ་དང་འགགས་པའི་དུས་གཉིས་སྤང་སུན་ལྟར་ཡིན་ལ་
སྟེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་གུ་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་གུའི་
ཚོས་དང་སྐྱ་གུ་ཚོས་ཅན་དུ་འབྲུང་བ་དེ་རང་བཞིན་ལ་སྟོག་པ་མེད་པས་དུས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འབྲུང་དགོས་པས་སྟེ་འགག་དུས་གཅིག་ན་སྟེ་བ་དང་འགགས་པ་

གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འདིག་པའི་དབྱུང་བ་ལྷག་མ་ནི་རབ་བྱེད་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པས་ཡང་མི་བཤད་དོ། །

འདིར་ཤེས་རབ་སློབ་མར་འདིག་པ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་
བཀོད་པ་ལ། སློབ་གཉིས་བཀོད་པའི་ཉམས་མ་དེས་པའི་སློབ་ནི། མོ་དང་སྐྱེད་མེ་
སྡེ་བ་མ་དང་དབྱ་བཅོམ་པའི་བ་མའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འདིག་པ་རྣམས་ནི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མིན་པས་མ་དེས་སོ་ཞེས་
བཤད་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་འདིག་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་
པས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བ་མའི་
འདིག་པ་ཡང་འདིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་མཚུངས་བར་
སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྲུང་ཞིག་པ་ལ་
འདིག་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྒྱ་བའི་ཞབས་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་ལུགས་
སོ། །

ཤེས་རབ་སློབ་མར་ཡང་སྲུང་ལྷུང་བཤད་པའི་འོག་ཉིད་དུ་ཞིག་ནས་མེད་པ་
ལ་ནི་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཏན་མེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་
བཤད་དེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་ནི་བ་རོལ་པོའི་ཁས་སྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་མིན་ལོ། །སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དངོས་པོའི་རོ་པོ་སྲུང་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བས་དེའི་བདག་ཉིད་

ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲིད་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་པ་རོལ་པོས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་ལས་ཇས་
 “ཐ་དང་དུ་ཁས་སྐྱངས་ལ། དེ་འདྲ་བ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་བཙས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷན་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ཇས་སུ་མ་
 གྲུབ་པ་བཀོད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཇས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་སྲིད་
 ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་སྐྱངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྔ་མའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་ལ་མི་མའི་དོན་ནི་པ་རོལ་པོས་སྐྱེ་བ་ཇས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱགས་བཞག་པ་ཙམ་
 ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱ་མཚན་དེས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འཆད་བ་མི་
 འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་”གསུགས་²བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཇས་སུ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱ་
 དང་བཙས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཇས་ཡོད་ཞེས་
 གྲངས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་བཙས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲུང་བ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི་རི་ལྷ་བྱུང་ན་ཡོད་པར་འབྲུང་
 ཏེ་མི་འབྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་དགོས་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །འབྲུང་
 བ་ནི་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རི་ལྷ་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འབྲུང་ཏེ་
 མི་འབྲུང་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲུང་ན་སྐྱེ་བ་འཆི་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་ན་དེ་ནི་ཡོད་
 པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དག་པམ་ཚུན་
 དུ་ལྷན་ཅིག་པ་དུས་གཅིག་གསུམ་པམ་ཚུན་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དུས་མི་གཅིག་པར་

1 ཟ
 2 གསུགས

གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲུང་འཇིག་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་ཞེས་བ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་པོ་
 དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། བརྗོད་དུ་མེད་
 པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འདྲེས་པའོ་སྣམ་ན། དེ་གཉིས་སྲར་སོ་སོར་
 མ་གྲུབ་བས་འདྲེས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྣོས་ལེས་པར་
 གཟུང་དུ་མེད་པའོ་སྣམ་ན། དེ་ལྟར་སོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་སྡོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་
 ལྟར་འབྲུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱ་དུས་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཟད་མ་ཟད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྲུང་འཇིག་དགག། །དངོས་པོའི་
 རྟེན་ལ་འབྲུང་འཇིག་དགག། །སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྟེན་ལ་འབྲུང་འཇིག་དགག། བཤོ། །དང་
 པོ་ནི། འབྲུང་འཇིག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་དངོས་པོ་ཟད་པའི་ཚོས་
 ཅན་དང་མ་ཟད་པའི་ཚོས་ཅན་གཉིས་གང་ལ་ཡོད། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཟད་པའི་ཚོས་
 ཅན་ལ་འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ལ་སྟེ་བ་དང་ཟད་བ་གཉིས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །དངོས་པོ་མ་
 ཟད་པ་ལའང་འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་
 ཟད་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འབྲུང་བའི་སྲིར་
 རོ། །

དངོས་པོ་ཟད་པ་ལ་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་

དགག་གུའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟེན་
 བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དངོས་པོ་མ་ཟད་པ་ལའང་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་སྲུང་བ་ཤད་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲུང་འཇིག་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྲུང་བ་དང་
 འཇིག་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་འདི་ལྟར་འབྲུང་བ་དང་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་སྲུང་བཀག་
 ཟེན་ལ་དེ་གཉིས་མེད་པར་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
 གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཤེས་རབ་སློན་མར་ནི་ཡོད་པ་
 མིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ་སྤལ་བའི་ཟེ་བ་བཞིན་ལོ། །འབྲུང་འཇིག་ནི་
 དངོས་པོའི་ཚོས་ཡིན་བས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་འབྲུང་འཇིག་དོན་
 དམ་པར་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་འབྲུང་
 འཇིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བར་ཏེ་རྟེན་མེད་པས་རྟེན་པ་འབྲུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་
 ཡོད་པ་མིན་ལོ་ཞེས་སྟེ་གོང་མ་འོག་མར་གྲུས་ནས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 པས་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་ནམ་མི་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་བརྟག་གང་། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་འབྲུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་
 ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་བཞིན་ལོ། །རང་གི་མཚན་

ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པ་ལའང་འབྱུང་བ་དང་འདིག་པ་དག་ཡོད་པ་འཐད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྟོང་པ་ནི་འབྱུང་འདིག་མི་རུང་བས་དེའི་རྟེན་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་འདིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་འདིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་
ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷང་ལུན་ལྷང་པན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་
རོ། །འབྱུང་བ་དང་འདིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཏུ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་མེད་ཏུ་གྲུབ་བར་འབྱུང་ལ་དེ་
གཉིས་ནི་པན་ཚུན་མི་འཁྲལ་བའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྟན་
པའོ། །དང་བོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དབྱུང་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ་བ་ལང་རྗེ་དང་བྱུང་མེད་
ཡན་ཆད་གྱིས་འབྱུང་འདིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚོང་བའི་སྲིད། དེ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་འདིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་མཚོང་དོ་སྟུམ་ཏུ་ཁྲོད་དེ་ལྷང་སེམས་ན། རྒྱ་མཚན་དེས་འབྱུང་འདིག་
རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་མ་དེས་ཏེ། བ་ལང་རྗེ་དང་བྱུང་མེད་ཡན་ཆད་
གྱིས་ནི་དྲི་ཟེའི་ཁྲོད་ཁྲེད་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་མཚོང་ཞིང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་
ཤད་དང་སྐྱང་མ་ལ་སོགས་པ་མཚོང་བ་བཞིན་ཏུ། འབྱུང་བ་དང་འདིག་པ་དག་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱང་བ་ཡང་གཉི་སྟུག་དང་དེས་བསྐྱང་བ་ཉིད་གྱིས་མཚོང་བ་ཡིན་
པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་འདིག་རང་དང་རིགས་མ་སྐྱབ་མི་མ་སྐྱབ་ལས་སྐྱེ་

བ་དགག། །དངོས་པོ་རང་དང་གཞན་ལས་"སྐྱེ¹་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཅི་སྟེ་
འབྲུང་འདིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱར་བ་འདི་གཉི་ལྷག་གིས་བསྐྱར་བས་
མཚོང་བར་ཅིས་གྲུབ་ཅན་འདི་ནི་རིགས་པ་ལས་སོ། །

རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྟེ་
སྐྱེ་བའམ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འདིག་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ལ་འདིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན་འད་དེ་སྐྱར་སྐྱེ་དགོས་སོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་སྟེ་འབྲུང་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་
འབྲུང་བ་རིགས་འབྲེལ་ས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་སྐྱར་སྐྱེ་ན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
དུས་གཅིག་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དངོས་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འདིག་པ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་སྐྱེ་
སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱར་ན་འདིག་པའི་ཚེ་ཞིག་དགོས་པས་འདིག་རྒྱུའི་
དངོས་པོ་ལོག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོས་ཀྱང་བྱ་སྐྱེད་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འདིག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འདིག་པ་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་འདིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་
པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞིག་པས་ཞིག་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེད་ན་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་མོས་ཀྱང་བྱ་སྐྱེད་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འདིག་པ་ནི་
དངོས་པོ་སྟེ²་འབྲུང་བ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་སྐྱར་སྐྱེ་ན་ནི་མ་ཞིག་པའི་
དངོས་པོས་རང་དང་མི་མ་སྐྱབ་པའི་ཞིག་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་

1 ལྷ
2 ལྷ

བ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུང་ན་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གཉི་ཟུག་གིས་བསྐྱེད་ནས་མཐོང་བའོ། །ཡང་ན་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་སོའམ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་གཉིས་ནི་དབྱུང་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས། རྟེན་མེད་པས་འབྱུང་འཇིག་ག་ལ་ཡོད་དེའི་སྲིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་གཉི་ཟུག་གིས་བསྐྱེད་པས་མཐོང་བའོ། །དངོས་སོ་ཡོད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ནི། དངོས་སོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད་དེ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ནི་བྱུང་རྗེས་ལྷ་ལས་བཤད་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དངོས་སོ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འབྱུང་འཇིག་གར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སོ་ཞེན། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དངོས་སོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་གར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་གར་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རབ་བྱེད་དང་སོར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ན་རྟེན་ཆད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་གར་སྐྱེན་དེ་སྐྱོང་བའི་ལན་དགག་པ། དེ་ལྟར་བགག་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་སོ་ནི། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་

ཁས་སྐྱོང་བར་བྱལོ། །ད་ལྟ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་
 བ་གསུངས་རབ་དང་གིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཉལ་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི་ཐལ་བར་
 འགྱུར་“ཉེ། གང་གི་སྲིང་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཉལ་པར་སྐྱོན་ཉལ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ་མི་
 ཉལ་པར་སྐྱོན་ནི་ངེས་པར་ཉེ་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིང་རོ། །འདི་ནི་གང་
 ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་ཉལ། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་
 ཉལ་ལྟ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དུས་དང་པོར་ཡོད་ལ་གཉིས་པར་མེད་ན་ཆད་
 ལྟར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་ཚམ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པ་ཁས་སྐྱོང་ས་པས་ཉལ་ཆད་
 དུ་ལྟ་བར་སྟོན་པ་མིན་ཉེ། ཉལ་ཆད་ནི་ཉེན་འབྲེལ་ཁས་སྐྱོང་ས་ནས་སྐྱོང་ལ་ཉེན་
 འབྲེལ་གསུང་བ་ན་འདི་ཡོད་ན་འདི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང་དང་། བརྒྱ་པའི་
 འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཚོས་མངོན་པ་བསྐྱད་ཅིག་མར་འདིག་པ་ཁས་མི་ལེན་ནས་
 གལ་ཉེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་ས་པ་མིན་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་
 གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱོང་ས་ནས་ཉལ་ཆད་སྐྱོང་
 ཚུལ་དང་། དེ་དགག་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། “དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ལྟ་བར་ལྟ་བར་ལྟ་བར་ལྟ་བར་ལྟ་བར་ལྟ་བར་
 སྲིང་འབྲས་སུའི་འགྱུར་བ་སྟེ་སྟེས་པ་དང་རྒྱ་ཡི་འདིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་གཉིས་རྒྱན་ལྟར་

1 ཏ
 2 དངས

དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་དེ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱ་ལགས་ལས་
ནས་དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེན་ཆད་པ་དང་རྒྱ་མི་ལགས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ས་གནས་ན་
རྟག་པར་འབྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། རྒྱན་ཁས་སྦངས་ཀྱང་རྟག་ཆད་སྐོང་མི་བྱས་པ་དང་། རྒྱན་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་འབྱུང་བ་དང་རྒྱ་ཡི་འདིག་པའི་རྒྱན་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་
པར་གྱུར་ན་རྒྱའི་སྐད་ཅིག་འདིག་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྲས་ནས་འགས་
པ་ལ་སྦྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱའི་རྒྱན་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་
རོ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་སྐྱོས་
པའི་གཞན་དུ་འབྱུང་བས། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱའི་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་མི་པན་ལ་
རྒྱ་ལགས་པ་སྦྱར་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་མེད་པས་རྒྱའི་རྒྱན་ཆད་པར་འབྱུང་རོ། །རང་
ལ་ཉིས་པ་དེ་མེད་དེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད་
དང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་
གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་
རྟག་ལྟར་ཡང་འབྱུང་ཏེ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་སྲིས་མེད་པར་མི་འབྱུང་
ཏེ་རང་བཞིན་ལ་སྟོག་པ་མེད་པའི་སྲིད་དེའི་རྟག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་འདུག་གོ། །རིགས་
པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་
འབྲས་བུའི་དུས་སྐུ་འགས་པ་མི་དུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་རྟག་ཆད་སྐོང་མི་

བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་མེད་ལྟར་བྱས་ན་པོ་སྣམ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་
དུས་ལ། སྲིད་པ་སྟེ་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ་ཆད་
པས་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྟོན་པས་ཆད་ལྟ་བུའི་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །གལ་
ཉེ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཆད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་ལྟ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་
སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆད་ལྟ་མིན་པར་འགྱུར་ཉེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་བོས་སྤར་སྤར་བཤད་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱན་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་སྲིད་པ་ཐ་མ་ནི་ཆེ་འདིའི་སེམས་
ཐ་མ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ལ་སྲིད་པ་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་པའི་ཉིང་མཚན་སྐྱོར་བའི་
སེམས་སོ། །དེའི་ཐ་མ་འགག་བཞིན་པ་ནི་རྒྱར་གནས་ལ་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུར་
གནས་ཤིང་སྲིད་པ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་པོ་དེ་
སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པའམ་མ་འགགས་བའམ་འགག་བཞིན་པ་ལས་སྐྱེ་བྱང་། དེ་ལ་
སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོའི་སེམས་སྐྱེ་བར་
རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། རང་གི་རྒྱ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་འགགས་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱ་མེད་
པ་དང་། ས་བོན་ཆོག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མིན་
ལོ། །སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་འགག་བཞིན་པ་ལོགས་
སུ་བཤད་པས་འཆི་སྲིད་འགག་པ་ལ་མཛོན་དུ་མ་སྐྱོགས་པའོ། །འདི་འདྲ་མེད་ཀྱང་
བརྟག་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་ནས་འགོག་པའོ། །དེ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པར་
མི་འགྱུར་ཉེ་འགྱུར་ན་ནི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཉེས་པ་

བེ་འཆི་སྲིད་འགག་བ་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་སྲི་མའི་"སེམས་
 དང་པོ་སྐྱེ་ན་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱས་མི་སྐྱེད་
 པའོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ཆེ་འདིའི་སེམས་ཐ་མ་དང་སྲི་
 མའི་སེམས་དང་པོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའོ། །སྡོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་སྡོན་དུ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའོ། །སེམས་སྲ་མ་ཉག་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་
 གྱི་མ་གྱུར་གི་བར་དུ་སྲ་མ་གནས་པའོ། །ས་བོན་མ་ཞིག་བ་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་པའི་སྡོན་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་གྲུ་
 སྐྱེས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྲིད་བ་ཐ་མ་འགག་བཞིན་བ་སྟེ་འགག་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
 པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་སྲི་མའི་དང་པོའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི།
 སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྲིད་བ་མི་མ་ཐུན་བ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་མི་ལྟ་བུ་གི་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། འགག་བཞིན་བ་མའི་སྲིད་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བཞིན་བ་ལྷའི་བར་དོའི་སྲིད་བ་ཡང་སྲིད་བ་གཞན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ལ། རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་འགག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡོད་པར་སྲར་བལྟན་པའི་ཕྱིར་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྲར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་པའི་
 འགག་བ་པོ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བ་པོ་དག་ལྷན་ཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་རིགས་བ་མིན་
 ལ། ཡང་གི་སྐྱས་བསྐྱས་བ་སྲིད་བ་ཐ་མ་འགག་བ་དང་འགག་བ་ལ་མངོན་དུ་མ་

1 སེམས

སྐྱོགས་པའི་མ་འགགས་པ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མེན་ན། ད་ཅི་ཡུང་པོ་
 གང་ལ་གནས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཡུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་འགྱུར་བར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་འཆི་བཞིན་བར་
 བྱི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་སྲིད་པོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་
 དང་འགག་བཞིན་པའི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱི་མི་རིགས་ན། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་མེན་པ་དེ་བྱི་རི་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་
 སྲིད་སྲིད་པའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་འབྲུང་འཛིག་གི་རྒྱུ་
 དེ་སྲིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སྲིད་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱས་པ་དེ་མི་
 རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཛིག་དང་སྐྱེ་ཤི་དང་སྲིད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཡུང་གིས་ཀྱང་
 ལྷག་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་
 བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ཡུང་དང་སྐྱོར་བའི་སྐྱོགས་ཅམ་སྐྱོས་
 བ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་པོ་མེད། །ལྷུང་དུ་
 འཛིག་ཅིང་མི་རྟག་སྐྱེ་མ་བཞིན། །འོང་བ་མད་ཅིང་འདི་ནས་འགྲོ་བའང་མེད། །རྒྱུ་
 རྣམས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད། ཅེས་དང་། “སྐྱེ¹་བ་དང་བྱི་འཆི་འགྱུར་
 ཡང་། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་མེད་བར། །གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིས། །ཉིང་

1 ལྷ

འཇིག་འདི་ནི་རྟེན་མི་དགལ། ཞེས་དང་། གང་དག་བསམ་ཡས་ཚོས་རྣམས་འདི་
ཤེས་པ། །མི་རྣམས་དེ་དག་ཉལ་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་རྣམ་རྟོག་མེད་
བ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་སྟོོས་བས་སྤེ་བ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་བསམ་ཡས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་མིན་པས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས་བ་རྣམ་པར་ཤིག །ཁྱིས་
བ་གང་དག་སེམས་ཀྱི་དབང་སོང་བ། །དེ་དག་སྲིད་བ་སྤེ་བ་བརྒྱར་སྤྱུག་བསྐྱེལ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་འཇིག་དང་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྲིད་
རྒྱུན་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འདོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཀག་ལ། ཐ་སྙད་དེ་དག་མི་བྱར་ཡང་མི་བྱང་བས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོོང་བ་ལ་དེ་རྣམས་ཆེས་འཐད་པའི་རྩལ་ལ་དེས་བ་བྱང་བར་
གྲུའོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་གཅིག་
གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

ལྔ་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོོང་བར་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དེས་དོན་གྱི་
ལྷུང་དང་སྤྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་པ་སྲིད་
པའི་རྒྱུན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པའི་བྱིར་དོ། །འདི་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་བསྐྱེལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་མམ་བདུན་
ཏུ་བར་མ་ཆད་བར་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བསགས་ནས་དུས་

རིང་མོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྲུང་ཏེ། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཚང་བརྒྱ་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །གང་གི་མ་རིག་པའི་ལྷན་པ་འཕྲུག་པོ་
རིགས་པའི་སྤང་བ་སྤོ་ཚོགས་བས་བསྐྱོག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་
བས། ད་དུང་དུ་ཡང་མི་ལྡོག་པ་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་
པའི་རྒྱན་མི་འཚད་པར་ཆེས་རིང་བ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྲིད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ནའང་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དོ། །

འདི་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
དགག། དེ་ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱི་འདུང་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ། ལོག་པར་བརྒྱང་བའི་
ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །རྒྱང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག། དེ་གཉིས་ཀའི་མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དགག། །སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། དེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་
བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའམ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་
རབ་དང་རྣམ་པར་མྱོལ་བ་དང་རྣམ་པར་མྱོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤང་པོ་ལྟ་

ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལྔ་སྔ་མ་འདིར་གཟུང་གི་སྤྱི་མ་ནི་མིན་ཏེ་སྔ་མ་ནི་
 སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་ལས་གས་ཀྱིན་ལ་
 རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་སྔ་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རང་བཞིན་
 གྱིས་ཐ་དད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་པོ་བརྟེན་པ་དང་སྤང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷན་གྱིན་ལོར་དང་ལྷན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 སྤང་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་གང་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གཅིག་མིན་ཏེ། གཞན་
 དུ་ན་རབ་བྱེད་བཅུ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
 བཙོ་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་སྤྱི་བ་དང་འདིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 རོ། །སྤྱི་མ་འདོད་ན་ནི་འཇུག་པ་ཙ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ་ལས་
 བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དུས་ན་མེད་པས།
 ཉེན་མེད་པའི་སྤྱིར་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལས་བྲས་པ་
 རྒྱུད་བ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བྲས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡོངས་སྟོན་
 པར་འདོད་ན་ནི། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་
 སྟོན་པས་ལས་མ་བྲས་པ་དང་སྤྱད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་སྤྱི་གཞན་
 ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱི་མི་བྱས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་བ་སྤྱི་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་དུང་བས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་
 ཉེས་པ་སྤར་བརྗོད་པ་མི་སྟོབ་ལོ། །དེ་ལྟར་པའི་ལས་འདི་སྤར་བུང་བར་བྱུང་ཏེ་ཞེས་

མི་བཞུག་པ་བཞེན་དུ་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་ལས་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གྲང་
 གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཟི་ལུས་ལྷར་ཞེག་པའི་ཕྱིར་དང་འདྲིར་
 ལྷ་མ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་པའི་བདག་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་བ་
 བཅུ་པར་བཤད་པ་ལྷར་ལྷ་ལོ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པར་བཤད་
 པ་ལྷར་ལྷ་ལོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ལྷ་ལོ་སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དང་ལྷ་ལོ་རང་
 བཞེན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ལྷ་ལོ་བརྟེན་
 པ་དང་ལྷ་ལོ་དེར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ། །ལྷས་
 འུན་གཞག་དང་ལྷན་པ་དང་ན་བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་ཚུལ་ལྷར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་
 ལྷ་ལོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞེན་དུ་རང་བཞེན་
 གྱིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་པོ་
 གཉིས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་མོད་
 གྲང་། འདྲིག་ལྷས་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་འདུག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་འདི་དང་བཅུ་པར་ཕྱོགས་
 ལྷ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་ཕྱོགས་ལྷ་རང་བཞེན་གྱིས་མེད་པས་དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞེག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཡང་མེད་པས་
 མིན་པའི་རྒྱུ་གྲང་རང་བཞེན་གྱིས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་ལོ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རང་བཞེན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །དེ་བཞེན་

1 ལྷས་

གཤེགས་པ་དང་སྤང་བོ་ལེན་པ་སོ་དང་རྒྱང་བྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་
བཤོ།

དང་སོ་ལ་བཞི། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་དངོས་མ་གྲུབ་ན་
གཞན་དངོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པར་གྲུབ་པའོ། །དང་སོ་ནི། མང་སོས་བཀྱར་བ་དག་ན་རེ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤང་བོ་གཅིག་དང་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་།
རི་གངས་ཅན་ལ་ཤིང་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་བོ་དང་ནགས་ཁོད་ན་མེད་
གོ་ལྟར་སྤང་བོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། འཁོར་སྐྱུར་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་བོ་དང་ལྡན་པའང་མིན་ཏེ་གཅིག་དང་གཞན་དུ་ཁས་མི་ལན་
པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤང་བོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པས། རྩོགས་ལྷ་བཀག་པ་ནི་ཁོ་སོ་
ཅག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཅོ་ཞེས་སྤྲེལ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཛོགས་ན་འོ་ན་ནི་དེ་རང་བཞིན་ལས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་
འགྱུར་ཏེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་རང་
བཞིན་ལས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མེད་པ་དེ་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་
དངོས་སོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཤེགས་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅེ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་རང་གང་དུ་སྤང་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་
གྲུབ་པས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རང་
 བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་གཞན་
 གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྗེ་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེ་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་
 དེ་གཟུགས་བརྗེ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་གཟུགས་བརྗེ་ལྟར་བདག་ཉིད་དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཚིགས་བཅད་སྔ་མས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཁོ་ནས་གདགས་དགོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་གྱི་གཞན་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཚིགས་
 བཅད་སླེ་མས་བརྗེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 བ་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ན། དེ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤང་པོ་རྣམས་གཞན་གྱི་དངོས་
 པོར་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་དངོས་དང་
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་གཞན་
 དངོས་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་
 གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །བརྗེན་བཅོས་འདི་ཡི་གཞུང་ཀུན་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་

དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འགའ་བར་རྟོགས་པའི་སྲིར་དུ་འཇུག་མོད་ཀྱང་
རབ་བྱེད་འདིས་དོན་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་བར་སྟོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་སོ་ཞེས་སྤྲི་བའི་མང་པོས་བཀྱར་བས་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེན་པ་པོ་དང་དེའི་སྤང་པོ་སྤང་བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
བྱུབ་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཆེ་གལ་ཉེ་ལོར་གྱི་སྤང་བྱུབ་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ལོར་ལེན་
པ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉེ་སྤང་པོའི་སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་ད་གཞོན་སྤང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ནས་དེའི་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་ལ་རག་ན། ད་སྤང་པ་ན་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མ་
བརྟེན་པར་ཉེ་དེའི་སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉེ་དེའི་སྤང་ཡོད་པ་མིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་
ལོ། །དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ལེན་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ན། སྤང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མི་
འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲོ་རོལ་ན་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས། སྤང་པོ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་ལོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྤངས་པའི་སྲིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་

བར་མི་འགྲུང་བ་དེའི་ཚེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་པ་རྣམ་པ་ལྡམ་ནི་དབྱེད་ཅིང་བཙམ་བར་གྲས་པ་ན། གང་ཞིག་སྤང་སོ་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་སོས་རི་ལྟར་གདགས་པར་རུས་ཏེ་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤང་བ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་སོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་སྤང་སོ་བརྟག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་གི་དངོས་པོ་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་རྣམས་ཏེ་ཡོད་པ་མི་སྤིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །

ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ་བར་སྤང་བུ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་

བཅས་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་སྒྲུབ་བྱ་གང་ཞེ་གཤམ་དང་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་གྲུབ་པ་དེ་
ལེན་པ་ལོ་གཞན་གྱི་དངོས་ལོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྲུར།
གསུམ་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ་
གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་
འོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་རི་ལྟར་བྱུང་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འདོགས་
བར་འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཨེ་མ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་གཞན་
སྒྲུབ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན།
དེ་ལྟར་ཉེར་སྒྲུབ་ཉེར་ལེན་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱས་
པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐར་པའི་རེ་ཐག་བཅད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེ་
སྟོན་གྱི་སྟོན་གིང་ཅད་ནས་འདོན་པ་ཁྱོད་དང་བཅད་པས་ད་ཚོ་གཤེགས་ཞེ་ན། འདིར་
ཁྱོད་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐར་པའི་རེ་བ་ཚད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་འདོད་
པས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དོར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་བདག་
མེད་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་གས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་མི་བཟོད་པ་ན། ལམ་ངན་པ་
འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་ནས་སོང་བ་ཡིན་འོ། །

ཁོ་བོ་ནི་སྐྱར་པ་བཏགས་པས་ཉེས་བར་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོང་པ་
སྟེ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་

མེད་པར་སྟོན་ཞིང་སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་བརྗོད་བར་འདོད་པས་མི་སྟོང་བ་སྟེང་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་བརྗོད་བར་མི་བྱ་ལ་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་བརྗོད་བར་མི་བྱ་སྟེ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞི་ཀ་ཁས་
 མི་ལེན་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མ་བརྗོད་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པས་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དོར་ལྗོས་
 བཏགས་ནས་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀ་དང་། སྟོང་པ་ཡང་
 མིན་ལ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མིན་ཅོ་ཞེས་ཀྱང་སྐྱ་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་གདགས་པའི་དོན་
 དུ་བརྗོད་བར་བྱའོ། །སྟོན་པས་དགོངས་པ་གང་གིས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 བ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་
 བ་བཞི་པོ་དོན་དམ་པར་མི་མངའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
 དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་པ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞི་
 ཡི་ལྟ་བུ་ལོག་པས་ངེ་ལྟར་བརྱུང་བ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞི་བ་
 འདི་ལ་གཤེགས་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མཐའ་
 མེད་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་བཞིས་བརྱུང་བའི་དོན་ཡང་ཞི་བ་འདི་ལ་གཤེགས་པ་
 དེ་མེད་དོ། །ཚོལ་བ་གང་གིས་འདི་ཉིད་བདེན་ཀྱི་གཞན་ནི་གཏི་ལྷག་པའོ་སྟེ་སྤྱི་
 འཛིན་པ་སྤྱག་པོ་བརྱུང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱི་དན་ལས་འདས་
 བ་ལ་སྟེ་འདས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་པའི་ལོག་པར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་བཞིས་

རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

ཚིག་གསལ་གྱི་འགྲུང་གྱི་རྩ་བ་ལ། གང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་ཡོད་
ཅེས། །འཇིན་པ་སྐྱབ་པོས་བརྒྱུད་གྲུང་བ། །དེས་ནི་ལྷ་འཇོ་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་
རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་འགྲུང་ཞིང་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་འགྲེལ་བའང་བསྐྱུར་
མོད་ཀྱང། ལུང་རྟ་སྤ་ལི་ཏ་ལས། གང་གིས་འཇིན་སྐྱབ་བརྒྱུད་གྲུང་བ། །དེ་ནི་ལྷ་འཇོ་
འདས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཡོད་ཅེས། །མེད་ཅེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད།
ཅེས་བསྐྱུར་ཞིང་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ཉིད་འགྲུང་ལེགས་པར་
མཛོང་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ནི་གྲུབ་པས་སྣོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་འཇོ་འདས་འདས་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཡོད་དོ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་སེམས་
པའི་བསམ་པས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲུང་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་ལུས་སློག་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་ལྟ་བ་
གཉིས་ནི་ལུང་མ་བསྐྱབ་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་
བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བས་ལན་ལུང་ཏུ་མ་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲི་བ་དེ་དག་ནི་ཐབ་མེའི་སྣོད་མིན་པས་བདག་མེད་པའི་
དོན་ནི་བཤད་ཏུ་མི་རུང་ལ། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་ཀྱང་རྟག་ཆད་གྱི་
ལྟ་བ་སྐྱེད་ཅིང་དོན་ཏུ་ཡང་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་
ཟེར་ལ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་ཡང་བྱ་བས་འདིར་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ལ་སྐྱུར་ལ། ལྟ་བ་ཐ་མ་གཉིས་སྐྱབས་འདིར་མ་གསུངས་ཀྱང་སྤར་ལུང་པོ་དང་

གཅིག་ཐ་དང་བཀག་པ་ལ་དེ་གཉིས་མི་རུང་བའི་དོན་ཚང་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་དག་སློབ་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
འཇིག་རྟེན་པའི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགོ་བའི་ཟད་པ་མེད་པ་ལ། ལྷན་བཤད་པ་
ལྷན་གྱི་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པས་སློབ་པར་བྱེད་པ་སློབ་པ་དེ་
དག་གིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གུན་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་མ་བཞིན་
འོ། །དེའི་སྲིད་སྲུང་བརྒྱ་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་
ལ་སྐྱར་ཤེས་པ། །ལོག་པར་སློང་བར་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་
མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཚོས་
ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚིག་དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་པའི་ཚོས་སུ་བདེན་
པར་འཇིན་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་སློང་བ་
ཡིན་པས། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནི་ཚོས་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཚོས་ཉིད་ནི་སྐྱར་ལྷན་བཟུང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་སྲིད་རྩ་
ཞེས་བསྟན་ཏེ། སློབ་པས་སློབ་མིག་ཉམས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཉིད་མི་
མཐོང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སློབ་པའི་རྟོག་པས་སློབ་མིག་མ་བསྐྱེད་ན་
མཐོང་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྲིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཡང་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར་སྣོད་ལ་
 ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲ་
 བར་འགོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་
 བཞིན་གང་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་ཀྱི་རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགོ་
 བ་འདི་དག་གྲང་ལྟོས་ས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་ཀྱི་རང་ལས་རབ་ཏུ་
 སྐྱབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་མེད་དོ། །འགོ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ནི་རྒྱུན་བརྟག་པ་
 སོགས་ལས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་
 ཚོས་སྤང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མའི་སྤང་གིས་གྲང་
 སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་སྤང་དང་སྦྱོར་བའི་སྤོགས་མཚོན་ནི། ཡེ་ཤེས་
 ལྷན་པ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྟག་ཏུ་སྦྱེ་མེད་ཚོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཚོས་རྣམས་
 གུན་གྲང་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འབྲ། །སྤྱིས་པའི་སྣོ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་
 རྣམས། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱོད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟུག་པ་
 མེད་པ་ཡི། །དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་སུ་ཡིན། །འདི་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་“བརྟན་¹
 མཚོད། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་གྲང་། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་སེམས་

1 གརྟན

ཅན་དེ་དག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་མ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཚེ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །

ལྷའི་བྱ་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལོ། །ལྷའི་བྱ་དག་སེམས་ཅན་
དེ་དག་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷའི་བྱ་དག་དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་མ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་དང་སེམས་ཅན་དེ་
དག་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ལྷའི་བྱ་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་
ལྱིར་ལོང་བ་དང་། ལྱིར་མི་ལོང་བ་དང་དབྱ་བ་ཚོམ་པ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཞི་
ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཉེ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་གང་ཟག་དང་དེའི་
ཚོས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ། ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ།
རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལྷའི་བྱ་དག་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་
ལྟ་བུར་སྒྲིབ་ཚོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྷའི་བྱ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ་འཕགས་པ་རབ་
འབྱོར་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྒྲིམ་པ། ལྷའི་བྱ་དག་ཁོ་བོ་ནི་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་བས་ཚོས་ཁྱུང་བར་
དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞེས་

སྤྲོད། །དེ་ལྟ་ན་མི་ལམ་དང་སྤྱད་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་གཉིས་སུ་
 བྱུང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏུན་མི་རླུང་
 ཞིང་། དེས་སྤོང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་
 འཐད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱབས་གནས་སོགས་སུ་འདོགས་པ་ཡང་ལུགས་
 འདི་ཁོ་ན་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པའི་རྣམ་
 པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་
 བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱུས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་
 རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ནི་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱུད་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱ་ནི་ལོ། །གཙུག་པོའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ་
 དེ་སྤངས་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་རྒྱ་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་གསུ་གྱིས་དགག། རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་
 དགག། །དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །རྒྱ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་བཞན་གྱིས་དགག་བའོ། །དང་མོ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས། འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྲུག་རྣམས་ཚུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་
 ལས་འབྲུང་བར་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་ཁྲོད་གྱི་ཙ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་
 བྱུང་། ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་གསུམ་ཙམ་ཞིག་སློབ་པ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་བས་འདི་གསུམ་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མི་
 སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་
 གཉི་སྤྲུག་ཀུན་ཏུ་འབྲུང་སྟེ་ཀུན་རྟོག་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྤུན་མོང་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན་ཚུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་
 ཞེས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟོག་པ་ཅན་ལས་གཉི་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་གཉི་སྤྲུག་ཀུན་རྟོག་ལས་སྐྱེ་བར་ཤེས་སོ། །གང་དག་ཡུལ་སྤྲུག་པ་དང་མི་
 སྤྲུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ།
 ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་མ་བཙོས་པ་དང་རྒྱ་རྒྱེན་
 གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྤྲུག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འབྲུང་བ་
 ཞིག་ན་ཡུལ་སྤྲུག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་མེད་དེ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་

བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །

འདིས་ནི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱར་བར་བཀག་
ན་མི་རྩལ་བར་སྟོན་ཏེ་གཞན་ལ་ཡང་འབྲེལ། །གཉི་ལྷག་གི་རྒྱའི་ཀྱན་རྟོག་ནི་ཕྱི་ཅི་
ལོག་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱའི་ཀྱན་རྟོག་ནི་སྐྱུག་པ་དང་མི་
སྐྱུག་པའི་མཚན་མ་སྟོ་འདོགས་པའི་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ། །སྟོབ་དཔོན་གཞན་
གཉིས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་དུག་གསུམ་ལས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་དེ་འགོག་པར་མཇད་ཅིང་
སྐྱུག་པ་དང་མི་སྐྱུག་པའི་ཕྱི་ཅི་ལོག་ཅེས་གཉིས་སུ་འཆད་དོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་
འབྱུང་བ་དབུ་མ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞེད་ལ་དངོས་པོར་སྐྱ་བས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱ་བས་སྟོ་གཉིས་ཀ་ནས་བཤའ་དུ་རྩལ་བས་
མི་འགལ་ལ། ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་རང་འབྲེལ་དུ་སྐྱུག་པ་སོགས་གསུམ་རིམ་བ་
བཞིན་དུ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱར་གསུངས་སོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་ཡོད་པས་ལྟོང་བ་བསྐྱབ་སྐྱ་བས་དེ་ཉིད་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡང་གསུངས་
ཏེ། ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། གང་ཕྱིར་དེར་ཆགས་དེར་སྣང་དེར། །རྟོངས་བ་དེ་
ཕྱིར་དེ་དག་ནི། །རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དགག། །སེམས་
རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་

1 ལྷས

ཉིད་རི་ལྷ་གྲུབ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་བདག་བརྟག་པ་ལ་སོགས་
 བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་བདག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་རྗེ་ལྷ་རྟོག་པར་
 འགྲུར་ཉེ་མི་འགྲུར་རོ། །གལ་ཉེ་བདག་གི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཡིན་སྟེ་ལྷ་ན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཚིག་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བ་རྟོག་པ་ལ་ལྷོས་པས་ཉོན་མོངས་འདི་དག་རྟེན་གང་ཞིག་གི་ཡིན་པར་འགྲུར་གྱི་
 རྟེན་མེད་པར་མད་དོ། །རྟེན་དེ་ཡང་བརྟགས་པ་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་གཅིག་
 ཡིན་ན་དེ་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ལོ། །རྟེན་བདག་གམ་གང་ཟག་འགའ་ཡང་མེད་པར་ནི་རྟེན་གང་གི་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་སྤར་གྲུབ་པ་ཡང་ཁས་མི་ཡིན་ལ་
 རྟེན་དུ་གྲུར་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 བས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ལ་སེམས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེ་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་ལུས་ལ་ལྷ་བའི་འཛིག་ལྷས་བརླབ་བའི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་
 རྣམ་པ་སྤར་དཔུང་བ་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་པ་སྤར་མེད་དོ། །དེ་
 ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་
 རིགས་ཉེ་གཞན་དུ་བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་

གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་དེ་གཞན་དུ་ནི་མི་སྣོས་བར་འགྱུར་བའི་
སྲིད་རྟོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་ཐན་ཚུན་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ། །རང་གི་ལུས་ལ་ལྟ་བུའི་
འདྲིག་ལྟས་བརླུང་བའི་བདག་རྣམས་པ་ལྟར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམས་པ་ལྟར་མེད་པ་སྲུང་བ་ཤད་པ་བཞིན་དུ་སྲུང་ཏེ་
འདི་ནི་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱ་
སྲུག་མི་སྲུག་སྲིན་ཅི་ལོག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། དུལ་
སྲུག་པ་དང་མི་སྲུག་པ་དང་སྲིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་རོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །དེའི་སྲིད་སྲུག་མི་སྲུག་སྲིན་ཅི་ལོག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གང་དག་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
འོ། །བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་དམིགས་
པ་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞུགས་སུ་དུང་བས་
གཞུགས་དང་སློབས་ཤིང་སློབ་པས་སྐྱ་དང་བློ་ཞིང་སྲུང་བས་རོ་དང་བརྟུབ་ཅིང་
བསྐྱམ་པར་བྱ་བས་ཇི་དང་རེག་པར་བྱ་བས་རེག་བྱ་དང་། མཚན་ཉིད་འདྲིན་པས་
སམ་ཚོས་གྱི་མཚོག་སྲུང་རན་ལས་འདས་པ་འདྲིན་པས་ཚོས་ཏེ་རྣམ་པ་དུག་ནི་
འདིར་གནས་པས་གཞི་སྟེ་དམིགས་པ་ཡིན་འོ། །གང་གི་ན་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་

1 ཞ
2 ཡེད

བས་འདོད་ཆགས་དང་སེམས་སྲུང་འབྲིན་པར་བྱེད་པས་ཞེ་སྤང་དང་སེམས་གཉི་
 ལྷག་ཏུ་བྱེད་པས་གཉི་ལྷག་གི་ནི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་
 བཏགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་མི་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་བཏགས་པས་ཞེ་སྤང་དང་
 ཏྲག་བདག་ལ་སོགས་པར་སྐྱོ་བཏགས་པས་གཉི་ལྷག་སྐྱེའོ། །དེ་རྣམས་ཁྱོད་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཞིར་བཏགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་གཟུགས་དང་སྤྱད་དང་རོ་དང་
 དེག་པ་དང་བྱི་དང་ཚོས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱིས་ལྷབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ན་དམིགས་པ་འདི་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་བྱི་ཟེ་ཟེ་མོང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེག་རྒྱ་དང་མི་
 ལམ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་འོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷབ་པ་དགག་གཉི་ལྷག་
 གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་ནི་བའི་
 མོང་ཁྲེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་
 དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་དེའི་ཚེ། དུལ་དུག་རྒྱ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་
 གཟུགས་བརྟན་འབྲ་བ་དེ་དག་ལ་སྟེ་དེ་དག་གི་སྤྱད་པའི་མཚན་མ་དང་། མི་སྤྱད་
 པའི་མཚན་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འབྲུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འབྲུང་ཏེ་མི་འབྲུང་
 ཏེ་རྟེན་ལོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་སོ། །རི་སྐད་དུ། རང་འཛིན་ལས་བྱུང་སྤང་ཕོ་
 རྣམས། །རང་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་བརྟུན། །གང་གི་ས་བོན་བརྟུན་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་
 བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྟེན་ལོག་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་མི་
 སྤྱད་གི་མཚན་མ་བརྟུན་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ནི་པན་ཚུན་རྟེན་པའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས་ཀྱང་བརྟུན་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ན་སྤྱད་མི་སྤྱད་ནི་རིང་ལུང་ལྟར་
 བན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་ཀྱི་མ་ལྟོས་པར་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནི་མི་སྤྱད་པ་གང་ལ་བརྟུན་
 བ་སྟེ་ལྟོས་ནས་སྤྱད་པ་ཞེས་གདགས་པ་སྟེ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ལྟོས་ས་མི་སྤྱད་པ་
 བེ། སྤྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་སྤྱད་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ། ཡུལ་མི་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ལ་ལྟོས་ན་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 མེད་ལ་ལྟོས་ས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་ན་ལྟོས་ཚོས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་སྤྱད་པ་གང་ལ་བརྟུན་པ་སྟེ་ལྟོས་ནས་མི་སྤྱད་པར་གདགས་པ་སྟེ་
 གཞག་པར་བྱ་བའི་ལྟོས་ས་སྤྱད་པ་བེ། མི་སྤྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་
 དེའི་ཕྱིར་མི་སྤྱད་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་
 མཚན་མ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཚམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་
 དག་པར་འགྱུར་ལ། མི་སྤྱད་པའི་མཚན་མ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་
 ཚན་གྱི་ཞེ་སྤང་ཡོད་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཡོད་མེད་
 བརྟུགས་ལ་དགག། དེ་ལྟར་འགོག་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཉག་འདྲིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མི་ཉག་པར་འདྲིན་པ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། འདྲིན་པ་ཚམ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དགག་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྟེ། སྤང་བོ་ལྟ་ལོ་སྤྲད་ཅིག་
 དེ་དེ་ལ་འདྲིག་ཅིང་མི་ཉག་པ་ལ་ཉག་གོ་སྟམ་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་སྤྱད་

བསྐྱེལ་བ་ལ་བདེའོ་སྐྱམ་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་ལུང་
 བོ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མ་སྐྱེན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཉི་
 ལྷག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གཉི་ལྷག་གི་རིགས་འབྲས་ལས་སྐྱེ་
 མའི་རྒྱ་བྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུའང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ལུང་བོ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ན། ལུང་བོ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་
 པར་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པས་ལུང་བོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟར་ན་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་གསུམ་
 ལའང་སྐྱར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བདེའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་
 བ། །སྟོང་ལ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཡོད་མིན་པས། །འཛིན་པ་ནི་ལྟར་ལོག་བཡིན། ཞེས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །འབྲེལ་ཚེག་གཞན་གཉིས་སུ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་
 འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་རྟག་པ་ཡོད་མིན་པས། །འཛིན་པ་ནི་ལྟར་ལོག་མ་
 ཡིན། ཞེས་འབྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་མི་རྟག་
 པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པའོ་
 ཞེས་འཛིན་པའང་ནི་ལྟར་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་
 རོ། །མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མི་
 རྟག་པ་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་རིགས་

བའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཤེས་བྱ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་བའད་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པའི་བྱིར་ཤེས་བྱ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ལ་ལྟོས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་
 བཞིན་ཏུ་སྟག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྐྱག་བསུལ་བདེའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་
 འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་སྐྱག་བསུལ་ཉིད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པའང་རི་ལྟར་ལོག་
 མ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །རྟག་འཛིན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་མི་རྟག་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་པའི་རིགས་
 བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྟག་འཛིན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དེ་ལྟ་ནའང་རེ་ཞིག་འཛིན་པ་ཅམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་བྱ་
 བའི་རང་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱབ་བྱེད་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་།
 བདག་གམ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་
 དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱེད་
 པ་གང་གིས་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱ་བ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་
 དང་གང་བརྒྱང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་
 དེའི་བྱིར་འཛིན་པ་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་མེད་པར་ནི།
 གཤམ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་ཞེས། ཞེས་སོགས་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ནི། བདག་གི་
 ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་གཟུང་བྱ་མེད་པར་ནི། གཟུགས་སྐྱ་རོ་དང་

རེག་པ་དང། ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །ཡང་ན་རབ་བྱེད་དང་སོ་ལ་སོགས་
བ་རྣམས་གྲིས་བྱེད་པ་དང་དངོས་སོ་དང་བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་
བར་བསྟན་པས་འཛིན་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་
ལྡན་པའི་ལྡན་གྲིན་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་
གསུམ། ལྡན་ཚོས་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་པས་ལྡན་པ་སོ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་
དགག། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་དགག། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་
བཞིན་གྲིས་སྐྱེས་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་
བ་དང་བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་པར་སྲར་བཤད་
ཟེན་པ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པའམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
དང་གང་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཞན་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་འདི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཟེན་
བ་སོགས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཟེན་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་དག་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་སྲིད་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་
སོར་འཛོག་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་དགོས་ན་
དེ་ལ་སྤྱི་མ་དེ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤྱིན་
ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་

དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆ་ལག་ལ་ཞིག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལག་ལ་ཞིག་མ་
ལོག་པའི་སྤྱིར་བཞིན་པ་ཡང་བརྟག་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་
དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་ཏུས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ན། རྟེན་གང་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིན་ཅིས་བདག་ཉིད་གྱིས་
ནི་གཟུ་བོའི་སྐྱོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ན་རྗེ་
ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་
དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྤྱི་བཞེད་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་བདག་དང་
གཞན་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ན། སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
སྤྱིར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དོན་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་དཔེའོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་
གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ནི་བདག་མེད་པ་དང་མི་
གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བཞེད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དགག་བྱ་མེད་ན་དེ་བཀག་པ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་འོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
བདག་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་སྲིད་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་སྲིད་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་བདག་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་ཐར་པ་འདོད་པས་སྲིད་ཅི་ལོག་བརྒྱད་ཆར་སྤང་བར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་ཅི་ལོག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་རིགས་
བས་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་
བས་སྲིད་ཅི་ལོག་མ་དམིགས་པས་སྲིད་ཅི་ལོག་འགག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འགགས་
བས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་
ནི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་སྲི་མ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་
ཏེ་དེ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་འོ། །གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མ་
རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྲིད་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྲིད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་
ཡང་དེ་ནི་མེད་དེ་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རི་ལྟ་བུར་ན་གཉེན་པོས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལམ་སྲུ་ཞིག་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་བརྗོད་པར་མི་
བྱས་པའི་སྲིད་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྲིད་འོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་
ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེས་
པ་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་ན་གཏན་མེད་

པས་གཏན་མེད་ནི་གཉེན་པོ་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་མེ་
ལ་གྲང་བ་སྤྱད་ཀྱང་སྤོང་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ལོ། །རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་ལ་གཉེན་པོས་སྤོང་བྱ་སྤོང་བ་ཆེས་འཕྲད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་པ་རོལ་པོ་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྤོང་བ་མི་འཕྲད་པར་སྤོན་པའི་སྤྱབས་སྤྱི་ཚུལ་གཉིས་
ཉེ་སྤར་བཤད་པ་དང་སྤོང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྤོང་ས་པའི་སྤོན་ས་སྤོན་
བརྗོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དག་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཀྱང་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་
དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་
གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་
ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་
ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྤོང་བའི་སྤོངས་ཅམ་སྤོས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་
ལུས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་དགོ་སྤོང་དང་དགོ་སྤོང་མ་དང་དགོ་བསྟེན་དང་
དགོ་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྤྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་སྤྱད་པར་ཡིད་ལ་
བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱད་བསྤུལ་བ་དང་སྤོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྤོན་པོ་དེ་
དག་ལ་ལམ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྤྱི་སྤྱི་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ལུགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སྤྱི་མའི་བྱུང་མེད་མཚོང་བ་ན་བྱུང་མེད་དངོས་སུ་འཇུག་ཉེ་འདོད་ཆགས་
སྤྱེས་པ་ན་བྱུང་མེད་དེ་ལ་མི་སྤྱད་པ་སོགས་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་
གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ནི་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་མི་ཤེས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐའི་འཛིགས་པས་སྐྱབ་སྟེ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཚོལ་ལོ། །ཞེ་སྒྲུང་གི་མཐའ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་མཐའ་མ་ཤེས་ནས་ཞེ་སྒྲུང་གི་མཐའི་འཛིགས་པས་སྐྱབ་ཅིང་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལོ། །གཉི་ཟུག་གི་མཐའ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཤེས་ནས་གཉི་ཟུག་གི་མཐའི་འཛིགས་པས་སྐྱབ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 མཐའ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །ངན་མི་ལྷན་པོ་དེ་དག་
 ལ་ལམ་བསྐོམ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྐྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་
 པ་ལ་ཡུལ་སྐྱབ་པ་སོགས་དང་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་
 རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཉོན་མོངས་སྟོང་
 པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མི་རུང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་ལྡེའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
 པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་བརྟག་པ་དང་། ལྷང་
 འདས་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
 མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོད་བ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 འབྱུང་འཛིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཚོད་བ་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མི་འཐད་པའི་
 ཚོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་བཞིའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཚོད་བ་དང་།

ལྷགས་པ་དང་འབྲས་གནས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེ་
འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་ངོ་པོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་ཞེས་སྐྱབ་ན་ཚོད་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཉེས་པ་
མང་པོར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྟོང་ན་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་
དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་པས་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སྟོང་པར་སྐྱ་
བ་ཚོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེར་མེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་སྤར་གྱི་
རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འགག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཚེ་དེ་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་པོ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་མེད་དོ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་མེད་ན་གང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་
འགོག་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་མེད་དོ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་འགོག་པ་མེད་ན་དེར་འགོ་བའི་
ཡན་ལག་བརྒྱུད་གྱི་ལས་གྱི་བདེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འབགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་མེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་བ་དང་
ལམ་སྒྲོམ་པ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག་འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
བྱ་དང་སྤང་བྱ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བཞི་མེད་ན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་བྱེད་པ་བཞི་
ཡང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲུག་བདེན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་སྤང་

སྤངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་
འདོད་བར་གཏོགས་པའི་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་གསུམ་
གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་དགུ་ཡོད་པའི་བྱུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་
བ་གཉིས་ཉེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་འདུས་བུས་འདུ་མ་བུས། ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་
རོ། །ལན་ཅིག་སྤྱིར་ལོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྤང་བྱུག་པ་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སྤངས་པའོ། །

སྤྱིར་མི་ལོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྤང་དགུ་བ་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སྤངས་པའོ། །དགྲ་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱིར་ཅེའི་
སྐྱོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དགུ་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སྤངས་པ་སྟེ་རགས་
བ་ཚམ་མོ། །འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱན་འབྲས་འབྲས་
བ་ནི་བཅུ་བྱུག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བཟང་བ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་
མ་བཙོ་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྤང་བྱུག་པ་མ་སྤངས་པའོ། །

སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་ནི། །འདིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་
ལོག་བར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འདིན་བ་དང་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་འབྲས་
མཚོག་ཏུ་འདིན་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོད་དང་རྒྱལ་དང་མ་
རིག་པ་སྟེ་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་བརྒྱུའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་

1 ཟེལ

ལམ། འདོད་པའི་སྐྱུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་
སྣོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའོ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་ནི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་སྤང་བུ་བཅུ་པོ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
མོ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་
བས་སྤ་རྒྱས་དབྱ་གཉིས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་བོང་མའི་
སྐྱུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྲ་མ་ལྟར་སྐྱེས་པའ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་ནི་སྤང་བུ་དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་
པའོ། །ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་
ཚོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་ཚན་གསུམ་
ཡང་སྤ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཚོང་སྤང་
ནི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་སྤ་རྒྱས་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་
མཚོང་སྤང་ནི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྤ་རྒྱས་བརྒྱད་དེ། །སྤ་རྒྱས་བརྒྱད་
ཅུ་ཅེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བེན་གོམས་པ་ལ་མི་སྣོས་
བར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྣོང་བའི་སྤྱིར་མཚོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བ་བཞིན་སྤྱིས་གོམས་པས་སྣོང་བ་ནི་བསྐྱོམ་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ར་
རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་བཞི་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་
གཏོགས་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་

པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་སྟེ་ས་དགུ་ལ། སྤར་
 བ་ཤད་པ་སྤར་དགུ་དགུར་སྟེ་བའི་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་
 ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གཉིས་སོ། །སྤྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་
 འོག་ཏུ་སྤར་བ་ཤད་པའི་སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཞུགས་ཤིང་སྦྱོར་བ་ལ་
 གནས་པའོ། །འདོད་པའི་སློམ་སྤང་བུག་པ་སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པ་འདོད་པའི་
 སློམ་སྤང་དགུ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དུ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་
 དོན་དུ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའོ། །འབྲེལ་བར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་
 བེ་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །འདོད་པའི་སློམ་སྤང་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་ཚེའི་སློམ་སྤང་དགུ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་
 དུ་དགུ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་ཞུགས་པ་བཞི་སྟེ་“སྤྱིས་འབྲས་
 གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་
 འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུང་པ་དམ་པའི་ཚོས་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 འོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལམ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོས་ཏེ་རྟོགས་པའི་
 ཚོས་སོ། །དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་པ་ནི་ལུང་གི་ཚོས་སོ། །དམ་པའི་
 ཚོས་ཡོད་པ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེ་ཡོད་པར་འགྲུང་ཞེས་པ་མི་འགྲུང་ཏེ། དམ་
 པའི་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནུན་ཏུ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་

1 དན
 2 སྤྱིས་

སྲུ་རྒྱུད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་སྲུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་མེད་པ་ཡིན་ན་
སངས་རྒྱས་ཅི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྲུང་“ཉེ¹མི་འགྲུང་བའི་རྩེ་ལ་ཉེ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཉེ་
དགོ་འདུན་གྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་
རིམ་འགོ་དང་སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་
ལས་སངས་རྒྱས་འཛོལ་དགོས་པའོ། །

ཡང་ན་དགོ་འདུན་མེད་ན་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་སོགས་མེད་ལ་དེ་དག་སྤར་
མ་ཐོབ་པར་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཉེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏོན་
མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱང་མི་སློབ་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཉེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོ་སློང་གི་དགོ་
འདུན་ཞེས་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ལྷགས་ལྟར་ན་དགོ་འདུན་
མེད་ན་སངས་རྒྱས་མེད་པ་ཆེས་གསལ་ལོ། །ལྷང་བར་མ་འདོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཉེ་
གཞི་ཆེན་པོ་ལས་སའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྟན་པ་ལས། རྒྱང་རྒྱུ་མེས་པས་དཔའ་
ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སྲུ་
གཏོགས་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདུང་དོན་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་ལོ། །

དེ་དག་ཉེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ཚོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་
སྐྱས་པ་བརྗོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སློང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་སྐད་དུ་སྐྱབ་ན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་
དང་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་མི་སྤང་བ་
དང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་

1 ཉི

དགོ་འདུན་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞི། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་དེ་སྐད་སྟུན་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྲིད་
ཚོས་མ་ཡིན་པ་མི་དགོ་བ་དང་ཚོས་དགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
ཡང་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྲུང་གྱིས་ཤིག་མོ་ཞིག་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཤོག་
ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྲིད་དེ་དག་
ཀུན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་སྐད་བསྟུན་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་
ལེགས་སོ་ཞེས་འཇོན་ཏོ། །སྲུང་རབ་བྱེད་དང་པོ་ནས་ཉེར་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་སྲི་
ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་
རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚེ། དེ་ལོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་
སྐྱེ་འཇིག་དང་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཀག་གོ་སྟུང་ནས་
ཚོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་གྱིས་སྐྱུས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་ཚོད་པར་བསྟུན་པ། རང་གི་བཞེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟུན་
པ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པའི་ཚུལ། རྟེན་འབྱུང་གི་
དེ་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།
སྐྱོན་འཕོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་
བརྗོད་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐྱོན་བརྗོད་མི་འཇུག་པར་བསྟུན་པ་དངོས་
དང་། སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཐད་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་

གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྩོད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་རྩོད་པས་བདེན་གཉིས་མ་རྟོགས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྐྱུས་པ་དེ་ལ་ལན་བཤད་པར་བྱ་
 རྟེ། རྩོད་གྱིས་ནི་རྩོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་།
 དོན་གང་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་རྩོད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མ་
 རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར། རྩོད་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྟོག་སྣ་
 ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩོད་གྱིས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཁོ་
 བས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྩོད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི། མེད་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་སློབ་བཏགས་ནས། གལ་
 ཏེ་འདི་དག་ཀུན་རྩོད་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
 ག་སྤྲོ་ཞིང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆེར་མི་དགའ་བ་ན་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤར་དེ་དག་
 སློས་ལས་སློས་པ་ནི། །རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་མཚན་མར་འཇིན་
 པའི་སློས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་དོན་ཏུ་རྩོད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཤད་ན། རྩོད་
 ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་རྩོད་པའི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇིན་པ་ན། སློས་པའི་བྲ་བ་
 ཁོ་ན་སྐལ་བར་བྱེད་པས་རྩོད་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་
 ཉིད་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞིགས་དོན་རབ་རིབ་མེད་པས་སྤྲོ་ཤད་ཏུ་སྤང་བ་ཅེས་ཡང་
 མ་མཐོང་བ་ལྟར། གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་
 བཤད་པ། རྩོད་གྱིས་རང་བཞིན་རྩོད་པའི་དོན་མེད་པའི་དོན་ཏུ་འཇིན་པ་ལྟར་ན།
 སློས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་འགའ་བས་རྩོད་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རོ་བོ་མི་ཤེས་

སོ། །

འོག་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་རྗེ་
ལས། གང་ཞེས་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་ལ་རག་ལས་
པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། རང་ལ་ཚུགས་སུ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པའི་
དོན་དུ་བཤད་པའི་ལྗིད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྐྱེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་མིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་
སྟོང་ན་བྲ་བ་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འབྲུང་སྟམ་དུ་བསམ་ནས། དངོས་པོ་
མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱེའི་དོན་དུ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་ལྷན་ཀ་སྐྱ་བས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་
ནས་ཅི་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱ་
བ་ནི་དབུ་མའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ལྷན་ཀ་སྐྱ་བའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པས། དབུ་མའི་
ལྷོགས་འཛིན་པར་འདོད་པས་དེ་སྐྱད་སྐྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། གང་ཞེས་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། བདེན་
གཉིས་མི་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་
དགོས་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡོག་པར་གཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས། བདེན་གཉིས་
རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་བས་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་“ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་བར་

1 ཚུལ་

ཁ་འཕངས་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་བས་བཤད་པའི་སྣང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྷན་ཀ་སྦྲ་བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
 གསུང་རབ་ལས་བཤད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དོན་སྲིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་མི་ཤེས་པར། གསུང་རབ་ཀྱི་གཞུང་ཙམ་འབའ་ཞིག་འདོན་པ་སྤྱར་ལེན་
 པའི་རང་སྤེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པ་སྤར་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་འཕགས་པས་
 གཞན་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དེ་ཞིག་
 གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་ནི་
 བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དམ་པའི་དོན་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལ་འཇིག་རྟེན་ནི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
 སྤང་པོར་རབ་བྱགས་པ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་རྟེན། ཞེས་འཇིག་པ་སྤང་པོ་ལ་
 བརྟེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་མི་ཤེས་པའམ་མ་
 རིག་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགོ་བས་ཤིང་སྤྱིར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སྤྱིར་བ་ལ་འང་འཇུག་པས་དེའི་ཆ་ནས་བཤད་
 པ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བྱེད་དུ་འཆད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་
 བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་བན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་
 སུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཚུལ་དེའི་སྤྱི་བཤད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱི་འཇུག་པ་ནི་མིན་

ཉེ། དཔེར་ན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐལ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་
 པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་བད་སྟེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་
 དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་
 པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་ཅན་ལ་མི་བརྩམ་དོ། །ཅི་འདིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་
 ཅེས་འདིག་རྟེན་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་འདིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་
 ལྟམ་ན། འདིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་བཅད་པའི་སྤྱིར་དུ་འདིག་རྟེན་
 ཞེས་སྐྱོས་པ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
 རབ་རིབ་དང་ལིང་ཉོག་སྒྲོན་པོ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་
 མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་གང་གི་དོར་
 བདེན་པ་འདོག་པའི་འདིག་རྟེན་མིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་རབ་རིབ་ལ་
 སོགས་པས་དབང་པོ་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་འདིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཉེ་སྤང་བ་ལྟར་
 མི་བདེན་པས། དེ་ལས་དབྱེ་བའི་སྤྱིར་འདིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་
 པའི་བྱུང་བར་སྐྱོས་སོ། །དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་ལོ། །དེ་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་མི་སྐྱབ་པས་བདེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཚིག་གསལ་ལས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 ཤེས་བྱ་ནི་གང་ལ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་དབྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་ལས་སྤེལ་བའི་དོ་བོའོ། །སྤེལ་སོ་
 སོའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གངས་རེས་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། ཀུན་རྫོང་དང་བདེན་པའི་སྐྱེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོང་པའི་དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཀུན་རྫོང་གི་གང་བདེན་
 པ་གི་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོང་གང་གི་དོར་བདེན་
 པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོང་གི། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་དོ་བོ་
 མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པོ་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པར་འཛོག་པ་གི་སྐྱོའི་དོར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་མིན་
 པའི་སྐྱོའི་དོར་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས།
 གཉི་སྟག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོང་སྟེ། །དེས་གང་བཙུགས་མ་བདེན་པར་སྐྱར་དེ་
 བོ། །ཀུན་རྫོང་བདེན་ཞེས་གྲུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཙུགས་མར་གྱུར་བའི་དེས་ཞི་
 ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཤོ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་ཞེས་སྲིད་བའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་
 སུ་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གཞིགས་པ་རྣམས་ལ་གི་བཙུགས་མའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་གི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མཛོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་གི་སྐྱེ་མ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་ཅན་ཏུ་འགྱུར་

རོ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འདྲི་བ་རྣམས་མ་རིག་
 པས་ཡོད་པར་འདྲི་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཉོན་པར་
 དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འདྲི་བ་པར་སྟོན་པ་མི་ལོ་
 དང་པོའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་
 འདྲི་བ་ཡིན་པས་དེས་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེས་རྣམས་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འདྲི་བ་པའི་འདྲི་བ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ། གང་གི་དོར་
 བདེན་པར་འདྲི་བ་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདུ་བྱེད་
 རྣམས་དེ་དག་གི་དོར་མི་བདེན་པར་བསྐྱབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་
 བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་དོར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 གསུངས་པས་ནི། དེའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེན་པར་
 གཞག་དུ་མེད་པས་ཅམ་གྱི་སྤྲུལ་ནི་བདེན་པ་གཙོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོད་པ་
 ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 དོ་ཅམ་དུ་ཡིན་པས། རྒྱ་བའི་གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་དུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་“དོར་¹བདེན་པ་ལ་བྱའི་ཐ་སྙད་
 དུ་བདེན་པར་བྱུང་བ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ཐ་

1 རར

སྣང་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་སྤྱུགས་དང་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་
དང་བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཐ་སྣང་དུ་བྱེད་ན་ཐ་སྣང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཛོག་
པ་མི་འཐད་ལ། མི་བྱེད་ན་དོན་དམ་དུ་ཡང་བྱར་མི་རུང་བས་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་
མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་འོ། །

འོ་ན་ཚོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོར་བདེན་
བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོར་བདེན་
བ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་མི་
སྤྲིའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་ས་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་དོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་
བ་དང་དེའི་དོར་བདེན་ཚུལ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྲིད་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་པའི་དོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་སྤྱ་གྲུ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན།
ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཞིགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་སྤྱ་
གྲུའི་དོ་བོ་དང་། ཤེས་བྱ་བརྒྱན་པ་སྤྱ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་བས་
རྟེན་པའི་སྤྱ་གྲུའི་དོ་བོ་འོ། །དེའི་སྤྱ་མ་ནི་སྤྱ་གྲུའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ལ་སྤྱ་
མ་ནི་སྤྱ་གྲུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོ་བོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་
ཡང་དག་བརྒྱན་པའི་མཚོར་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་
འགྱུར། །ཡང་དག་མཚོར་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཚོར་བ་བརྒྱན་པའི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་སྤྱ་གྲུའི་དོ་བོ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་དམ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱི་མས་རྟེན་

བར་སྟོན་གྱི། ལྷ་གྲུའི་དོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ལ་སྟོན་པ་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་
 རྣམས་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་དངོས་
 བོ་རེ་རེའི་དོ་བོ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱི་ནས་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་
 གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྗེན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པར་
 གསུངས་སོ། །ལྷ་གྲུའི་ཚོས་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་དོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ་
 ལྷ་གྲུའི་ཁ་དོག་དང་དབྱེ་བས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷ་གྲུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་དོ་
 བོའོ། །མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤེས་བྱ་བརྗེན་པ་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ངེས་པ་ལ་
 གཞི་དེ་ལ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་ཤེས་གྱིས་སུན་སྤྱང་བའི་ལྟ་བ་
 རྙེད་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་རིགས་པས་མ་ཞེས་པར་བརྗེན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྟོན་འགྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་
 བར་ཡོད་པ་སྟོན་ཞེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་སོ། །བྱམ་སྣམ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་སྟོན་གྲུབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་སྟོན་འགྲུབ་མི་
 དགོས་ཏེ། བྱམ་སྣམ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་དོན་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་
 འོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་དོ་བོ་སྟོན་ཏེ་བྱམ་སྣམ་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པར་སྤྱི་བའི་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་

ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བརྗོད་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱམ་སོགས་
རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་མིན་ལོ། །

དེ་དག་གི་ངོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་དོན་གཞིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་
པ་ཡིན་ལོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདེད་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་
པས་བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་དོན་དམ་མོ་
ཞེས་སྤྱོད་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱམ་སོགས་འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྤྱོད་པར་
མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཚོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་སོགས་མ་རྟེན་
པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཚོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་བ་དོན་དམ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་བརྒྱན་པ་སྤྱོད་པའི་དོན་མཚོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རབ་
རིབ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱས་མ་སྤྲད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བའི་ཤེས་པ་
དང་། འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱས་བསྤྲད་པའི་དབང་པོ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་
ལ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་
ལས། མཚོང་བ་བརྒྱན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་

སྐྱོན་ལྡན་ལོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་སྲུང་
 ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་ལོག་ལ་ལོག་གཉིས་
 ལུ་ལྷེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ།
 འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་བརྒྱང་བའི་
 འོན་དང་། འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱའི་གཞོན་པ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་
 བརྒྱང་བའི་འོན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
 རྣམས་ཀྱིས། །བརྒྱང་བ་གང་ཞིག་འདིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་དེ། །འདིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
 བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འདིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམས་པར་བཞག། ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་སྐྱོན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་
 མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་ད་དུ་ར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་པོ་ལ་གཞོན་
 པའི་སྐྱོན་ལྷི་ན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནས་སྐྱབས་རྒྱུ་བརྗོད་པ་དང་
 སོས་ཀའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་སྲུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་སྐྱོན་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་
 དང་བྲག་ཆ་དང་སྐྱིག་རྒྱུ་ལ་རྩུ་ལ་སོགས་པར་འདྲིན་པའི་རྒྱུར་འགྲུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྲུང་བའི་སྲུགས་དང་སྐྱན་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞོན་པ་ནི་དེ་དག་དང་བྲུབ་
 མཐའ་ལོག་པ་དང་གཏུན་ཚིགས་སྟར་སྟར་དང་གཉིད་ཀྱི་གཞོན་པ་སོགས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་
 སོགས་པས་བསྐྱང་བའི་གཞོན་པ་ནི་འདིར་གཞོན་པའི་རྒྱུར་མི་གཟུང་གི། །སྲུང་

བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་“འབྲེལ་¹རྒྱ་རྣམས་གཟུང་
དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བྱུག་གིས་བཟུང་བའི་ཀྱུན་རྫོབ་པའི་དོན་
དང། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག།”དང་²ལོག་པར་འདོགས་པ་ནི་འདིག་རྟེན་
པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་
པ་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་
ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་
གྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཡང་
དཔྱེར་མེད་དོ། །

ལོ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་འབྲེལ་གྱི་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་ལོག་པར་
སྣང་བ་དང། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་པས་མི་ལམ་
དུ་མིར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མི་ལ་སོགས་པར་འདོན་པ་དང། སད་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་
མའི་རྟ་སྐང་གི་སྣང་བ་ལ་རྟ་སྐང་དང་སྐྱིག་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ལ་རྒྱུར་འདོན་པའི་ཡུལ་
རྣམས་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་ཡིན་པར་འདིག་རྟེན་པའི་སློང་རང་དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་
ཀྱང། ཡིད་ལ་གྲུབ་མཐའ་རན་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་
རྣམས་འདིག་རྟེན་པའི་སློང་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན།
འདིར་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞོན་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་གིས་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་

1 འབྲེལ
2 རང

འཛིན་པའི་གཞོན་པ་ལ་མི་བྱེད་པས། སྐབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་སྐབ་
 མཐས་སློབ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་ཉེན་པའི་སློབ་དཔལ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་སྤོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན།
 འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་སྟན་སྐྱེས་
 གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་བོས་བཟུང་བ་ཞེས་
 པ་ཡིན་ལ། འཛིན་ཉེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་
 བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གང་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པར་སྣང་
 པ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ལུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་མི་
 འབྱེད་པར། ལུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 མེད་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འབྲུ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམ་
 པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམ་སྤྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་
 པ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདི་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པར་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་མ་རིག་པས་
 བསྐྱད་པའི་སྣང་བར་བཞེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་
 གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
 བརྒྱན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟུ་བྱང་བའི་
 འཛིན་ཉེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འོད་ བྱང་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་

བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་འདས་ཤིང་བརྒྱན་པ་སྤྱི་བའི་དོན་མཚོང་བས་རྗེད་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །གཟུགས་བརྒྱན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ཡང་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་མཚུངས་སོ། །གཞུགས་ཤིང་བདེན་པ་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེས་འདོགས་པ་འགའ་ཡང་གཞུགས་ཤིང་བདེན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱོགས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བའི་དོན་དང་བརྒྱན་པ་རྣམས་ཐ་སྤྱད་དུ་འདོགས་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཉེ། ཐ་སྤྱད་དུ་མི་བདེན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་དག་དམ་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དམ་དེའི་ཡུལ་ལ་འཆང་བ་ལྟར་མི་བཞེད་ཀྱི། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི། མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ནས་འདི་ག་ཉེན་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་

ཅམ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་རྩལ་རྩལ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེ་རི་ལྟ་བུ་སྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་ཤེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཁོ་ནས་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་གསུངས་སོ། །འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་
 ལྡང་བས། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་སྲུང་འདས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དོར་བཞག་པ་ལ་དེ་
 ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་ཏུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་
 རིགས་པ་རྩལ་རྩལ་པའི་སྲུང་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྣམ་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སྲུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད།
 ཅེས་སྲུང་འདས་གཅིག་སྟེ། །བདེན་གྱི་གཞན་རྣམས་མི་བདེན་ཞེས་གསུངས་པ་རི་
 ལྟ་བུ་སྐྱུ་ལ། འདིའི་ལན་ནི་རིགས་པ་རྩལ་རྩལ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

འོ་ན་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དག་སྒོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་
 གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་སྲུང་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྐྱང་བས་བྱིས་པ་རྣམས་
 ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྟེ། སྲུང་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོ་བོ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །དེ་ནི་བྱིས་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བའི་དོ་བོར་ནམ་ཡང་མི་སྐྱང་རོ། །དེའི་སྲིད་སྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཁོ་ནར་སྲུང་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པའི་སྲིད་

འདི་གཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་བདེན་པ་དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་མི་སྐྱ་བ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བདེན་པའི་དོན་དེ་ལ་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བརྟུན་པའི་དོན་སྐྱ་བ་ལ་གསུངས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་འདྲིན་གྱི་དོར་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྐྱ་དོན་མི་འདྲའོ། །རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་སྤང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོར་བཟོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་རྟེན་པ་ལ་གསུངས་པ་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་དོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་འདི་ནི་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ལོ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་རང་གི་དོ་བོས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པས། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱིས་རྟེན་རྒྱ་ཅིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་འདགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་

ཡིན་གྱིས་རྙེད་པས་མི་ཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་མཐའ་ལོ་ཤེས་
གྱིས་རྙེད་པ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པར་སྟོན་པའོ། །རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཤེས་པ་དེས་དེ་
ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་འབྲལོ། །

ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྟར་རྙེད་པའི་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྐྱང་
གི་གཞིར་སྐྱ་ཤད་འཇག་པར་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་
སྐྱ་ཤད་འཇག་པའི་སྐྱང་བ་ཚམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་
དེ་ཉིད། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་
བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་བཞིན་དུ་གཉིས་སྐྱང་སྤྲོ་ཕོ་
ཡང་མ་གཟེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟེགས་པ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ། འོ་བོ་ལོག་
པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟླགས་པ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་
ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ཤུང་པོ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུན་
ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་
བཞིན་གང་གིས་གཟེགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇམ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་
ལ་སྐྱང་བའི་དོན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྱ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་མ་གཟེགས་
པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བུ་གཟེགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་།
ཇི་སྟེང་བུ་གཟེགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁའའི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོག་ཅི་བཤུག་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་
དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟེགས་ཤིང་། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟེགས་
པའི་རྩོད་པ་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་གཟེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཅི་ཡང་མ་གཟེགས་
པ་ལ་དེ་ལོན་གཟེགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ཐམས་ཅད་མཁའའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་བཤད་པ་དང་ས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་བཤད་པ་
དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མ་གཟེགས་པའི་རྩོད་པ་ཀྱིས་གཟེགས་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་
གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་སྐབས་
སུ་བཤད་ཟིན་འོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་དག་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁའའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བསྐྱོ་ལ་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་བ་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་བཤད་པས། གཉིས་
སྤང་ལོག་པའི་ཁྱེད་ལོག་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱེད་མིན་
འོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་
འབབ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་

ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁུའུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་
 དབང་ལ་མ་རེག་པར་ཚོས་ཉིད་འབའ་ཞེག་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་གསུངས་
 སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་
 ལོག་པ་ལ་གསུངས་ཏེ་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་
 བཞིན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་སྐྱོད་པ་
 དོན་མེད་པ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
 ཡང་གང་ཞེག་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 རང་གི་རོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྤྲུ་གསུ་གསུ་གསུ་གསུ་
 དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ལམ་སློམ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་དེ་
 ལྷར་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྤག་ཚོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་བ་མེད་པ་
 དང་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། འགོ་བ་མེད་པ་དང་ཡི་གེ་རྣམས་
 ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་ཅིང་
 སྐྱོས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་
 ཅིང་ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རྒྱང་མ་
 བྱུང་ཡང་རྒྱང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་སྐྱེ་དང་ཁ་སྤྲུ་དག་

བེགས་ནས་གོས་དྲུ་སྐྱིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་
 པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་། ཚོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིར་
 སྐྱེའམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་བ་རྣམས་པར་འཛིག་
 པར་མི་བྱེད་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བལ་ཏེ་དོན་དམ་བ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་
 པར་སྲོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྲིར་དོན་དམ་བ་དེ་ཡོད་བ་དེའི་སྲིར་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་པར་མི་རུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ལོ་ར་མ་ལོར་
 གྱི་དབྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱེད་པའི་ངལ་བ་དོན་“མེད་”དེ་དོན་དམ་བ་ལ་མཁས་པ་མི་
 སྲིད་པའི་སྲིར་དང་། ལུབ་བ་ཆེན་པོས་ཚོས་སྤང་བོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་
 པ་ལ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མེད། ཅེས་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐྱམ་
 བོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐྱ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་
 འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་ཡིས་མངོན་སུམ་མངོད། ཅེས་གསུངས་
 ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས། སྐྱ་ཁོ་ནས་མངོན་
 སུམ་དུ་མངོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགག་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་མི་འབྱུང་བས།

1 མད

དེའི་སྐོན་ས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཛོག་གི་མོངས་སྡོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ཁོན་ས་མའོན་དུ་མཛད་པར་འཛོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མའོན་སྐྱེ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་ནི་རང་གི་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གྱི་བར་ན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྤྲོ་མོ་ཡང་མེད་པར་རྩུ་ལ་རྩུ་བཞག་པ་བཞིན་
དུ་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེས་རི་སྡེད་པའི་དོན་རྣམས་མའོན་སྐྱེ་
དུ་འཇལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇལ་ན་ནི་ཤུགས་ལ་རྫོགས་པ་མི་རུང་བས་དངོས་སུ་
རྫོགས་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་པར་འཇལ་བ་འདི་བའི་ལུགས་མིན་བས།
གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སློབ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
སུ་སྤང་བ་མེད་པ་བྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རི་སྡེད་པ་མ་གཞལ་ན་ཚོས་ཅན་
དང་ཚོས་ཉིད་ཡ་བྲལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱི་དོན་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོན་པོ་
རྫོགས་པའི་ཐ་སྡེད་པའི་ཚད་མའི་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་མེད་པས་དེ་གཉིས་འབྲལ་
མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་སྡེད་པའི་དོན་རྣམས་འཇལ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རི་སྡེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་འདོད་དམ་མི་འདོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཇུག་པ་ལས། སྡོབས་བརྩའི་མཁྱེན་

ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་ཁས་སྦྱང་དུ་
 མི་རུང་བས་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། གྱིས་
 བ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་མེད་ན་ནི་འགའ་
 ཡང་འཇུག་བར་མི་འགྱུར་བས་ཡོད་དོ། །དེའི་“ཆེ་”དེ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་སྟེང་
 བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་
 མེད་པས་འཇུག་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་དེ་སྤང་བ་འདད་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བས་
 རྟོགས་གཉིས་བ་ནི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཡང་
 ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་ཅོམ་གྱི་ས་རྟོགས་ན་སྤང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི། རྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གྱི་རོལ་བའི་བྲང་སྟོང་མདོན་ཤེས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་ཉན་རང་དང་གྲང་སེམས་ལ།
 ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་ཅོམ་གྱི་ས་རྟོགས་ན་མི་སྤང་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྤང་བའི་སེམས་
 ཅན་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ནས་མཁུན་པ་ཡིན་གྱི་མི་སྤང་བ་མིན་ནོ། །

སྤང་བའི་ཡུལ་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་དེ་སྟེང་བ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་
 དེ་སྟེང་བ་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སར་རྟོག་པའི་དོན་མེད་ལ་གཉིས་བ་ནི་ས་དེར་རྒྱ་ལོག་པས་རྟོག་པ་ཡིན་
 བོ། །སྤང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་དཔེ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་

སྤང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་ནི། དུལ་དེ་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་གྱི་དུལ་ཅན་དེ་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་
གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས་དུལ་ཅན་དེ་ལ་སྤང་བ་མིན་པར་རང་ངོས་
ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
གྱིས་བསྐྱད་པའི་དོན་སྤང་བ་ན། མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་
སྤང་བ་ཞོ་ནའི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་
མ་སྟོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྤང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྐྱ་
སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
མཁུན་པ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ངོས་ནས་ཡིན་གྱི། གང་
ཟག་དེ་ལ་དེར་སྤང་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པ་མིན་པས་དེ་སྤང་བས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རང་ངོས་ནས་ནི། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་བརྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྤང་གི་བདེན་པར་
མི་སྤང་ལ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བ་
ན་གང་ཟག་གཞན་དེ་ལ་བདེན་པར་སྤང་བར་ཤར་བ་ཙམ་མོ། །རིགས་པ་དུག་ཚུ་བ་
ལས་ཀྱང་། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་སོ་མི་རྟག་སྐྱུ་བའི་
ཚོས། །གསོག་དང་སྟོང་བ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཅེས་བྱ་བར་

མཚོང་། །གནས་མེད་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྩ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད། །མ་
 རིག་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། །ཚོག་མ་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཚུ་ཤིང་བཞིན་
 ཏུ་སྒྲིང་བོ་མེད། །འི་ཟའི་གོང་ཁྲེར་འབྲ་བ་སྟེ། །རྫོངས་པའི་གོང་ཁྲེར་མི་བཟང་
 བ། །འགོ་བ་རྒྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་སྤྲང། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚིགས་བཅད་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚམས་སྒྲོར་ཏུ་འཕགས་པ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
 གཟིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་
 གྲང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཚིགས་བཅད་དང་བོ་ལྟར་གཟིགས་པ་ནི་
 མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ཚུ་ལོ། །རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་
 གྲང་ཤེས་བྱ་གུན་ལ་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགའ་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་དང་
 གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་གྲང་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་པ་
 བཞིན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྲང་དེ་དང་འབྲལ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་
 རྒྱུ་དང་། འབྲིང་ཏུ་སྤྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
 བ་ཉིད་དེ་བཞི་དང་། བསྐྱུས་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འཇུག་
 བར་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་ནི། རོན་དམ་པ་ལ་རོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
 དང་མཐུན་པའི་རོན་དམ་པ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
 བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་བ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིར། །རོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད།
 ཅེས་དང་དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས་གྲང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་རོན་དམ་པ་དང་

མ་ཐུན་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བུའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་
 དམ་པ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་
 པ་ནི་འདིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བུའི་སློབ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་སྣང་བའི་སློབ་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཞོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་
 གཉིས་སྣང་གི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལུབ་པ་ལ་བུའི། སྣང་བའི་སློབ་པ་མེད་པ་ལ་མི་བུ་
 རྟེ་གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཅན་སྣང་བའི་སློབ་པ་གཉིས་ཡ་མི་འབྲལ་བས་
 དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོའི་ཚོས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་ཀྱི་དགག་བུའི་སློབ་པ་བཅད་ཅམ་ནི་ངེ་ལྟ་བ་མཐུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དོར་གང་ཟག་དང་སྤང་
 པོའི་གཉིས་སྣང་གི་སློབ་པ་ཡང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །

འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་སྤེང་དུ་བཀག་
 པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྣང་པ་ནི་སྣང་གཞི་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཐ་སྣང་
 པའི་ཚད་མ་མིང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་དགོས་པས། རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བའི་སྤོའི་དོར་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བར་མི་
 འཆར་བས་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་བའོ། །བདེན་གཉིས་རང་
 འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྣང་བ་ན་མི་སྣང་བས་
 ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་
 ཡང་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་སྣང་བའི་སྤོའི་མི་སྣང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དངོས་པོའི་དོ་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་

ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་སློམ་པ་མེད་བར་དགག་
 པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བས་དེ་མིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་
 བྱི་དགག་ག་ཞིའི་དངོས་སོ་གང་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བར་བཞེད་པའི་ལུགས་
 སོ། །རིགས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་པ་མཁའའི་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་
 པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་འཇལ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུལ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དག་འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སློམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་སློམ་བྲལ་
 རྟོགས་སོ་ཞེས་བྲས་ན་ཤིན་ཏུ་རངས་ཤིང་དགའ་ལ། སློམ་པ་མེད་བར་དགག་པ་
 འཇལ་ལོ་ཞེས་བྲས་ན་མི་བཟོད་པ་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཞིག་མེད་
 དགག་གི་དོན་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་རི་བོང་རྩ་དང་འབྲ་བའི་
 ཅང་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་སློམ་ཡིན་ཏེ། ཅིར་ཡང་མ་ལྟོབ་ན་མེད་དགག་ཡིན་པར་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀྱུ་རྫོབ་ཅམ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྤེ་བ་ནི་ཀྱུ་རྫོབ་
 བདེན་པར་མི་འདུ་བའི་ཀྱུ་རྫོབ་འདོད་པ་མིན་པ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་
 པ་ཀྱུ་རྫོབ་ཏུ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱུ་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡང་། ཀྱུ་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཀྱུ་རྫོབ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་བར་སྣང་བཤད་
 ཟེན་ལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྐྱུག་ཀྱུ་དང་ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པ་གསུམ་ག་ཀྱུ་རྫོབ་བདེན་པར་བཤད་ཅིང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་།
 བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྣང་མ་ལུས་པ་

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྲལ། །ཞེས་ཐ་སྟངས་
 པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་གང་ཞིག་བརྟུན་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་
 སུ་བཅད་ན་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་རྣམས་པར་གཅད་དགོས་པས་སྐྱབ་སྐྱབ་ནི་དངོས་སུ་
 བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་སྤང་བོ་གསུམ་པ་
 ཡང་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
 ཤེས་བར་བྲལ། །དེ་ཡང་དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྟུན་པའི་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་
 རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་
 ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་གྲངས་ངེས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་བདེན་པ་
 གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡིན་དང་། གང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྤང་བ་ལྟར་བསྟན་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་རྟེན་འབྲུང་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ཤེས་
 མོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཚུའི་ལྷན་ལྟར་སྤང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་གཏན་
 མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཤེས་བར་བྲལ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་

འོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ལ་རག་མོད། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་གྲ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་
 བ་ཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་འབྲུལ་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་བདེན་མོད་གྱི།
 བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་
 དམ་པ་འབགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱས་ལ་དེ་མ་བསྟན་པར་ཡང་རྟོགས་
 པར་མི་བྱས་ཤིང་། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་
 མི་འགྲུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འདོད་པས་སྣོད་
 ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་བ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་
 པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེའི་སྣོད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བར་མི་འགྲུང་ཏེ། མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་སྤང་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་
 པས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་
 དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་ང་ཡང་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱོབ་པ་ལྟར་ན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་མི་རུང་བའི་སྲིད་རྒྱུ་། །

གང་གིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྣོད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣོད་པར་མཐོང་བ་
ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་ནི་སྣོད་པ་ཉིད་
འགའ་ཞིག་བདེན་པར་བརྟགས་ནས་དེའི་རྟེན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་
ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷུང་རྒྱུ་ནི་གལ་ཏེ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྫོགས་ན་ནི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
ཚོས་འདི་ལོག་པར་བརྒྱུད་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་འཛོལ། །འདི་ལྟར་
མེད་པར་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིན་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་
ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་
བཞིན་དུ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྣོད་པར་འགྱུར། དེའི་སྲིད་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་སྣོད་པ་ཉིད་
སྣོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤངས་ན་ཚོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བརྒྱུད་
ན། །རྒྱན་པོ་མཁས་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན། །སྣོད་བས་མ་རུང་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་
མེད་པར་ནི་སྤྱི་ལུ་རྩེ་གས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་མན་འདོགས་པ་དེ་རྣམ་པ་

གཞན་དུ་བརྒྱུད་ན་པའ་མི་འདོགས་མོད་གཞོད་པ་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ། འགྲུ་
རྣམས་གོ་རིམས་ལས་ཉམས་པར་བཏབ་པ་ན་འདེབས་པ་པོ་བརྒྱག་པར་བྱེད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་པའི་དཔེ་གཞན་ནི་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱུལ་སྐྱུགས་དང་
སྐྱུན་གྱི་སྣོབས་གྱིས་མན་ངག་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ན་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་
འགྲུགས་པ་དེ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱུན་པ་པོར་ནས་བརྒྱུད་ཉེས་ན་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཇི་ལྟར་མན་ངག་ཇི་བཞིན་དུ་བསྐྱུབས་པའི་རིག་སྐྱུགས་སྐྱུབ་
པ་པོ་ལ་མན་འདོགས་པ་དེ། མན་ངག་ལས་ཉམས་པས་ཉེས་པར་བསྐྱུབས་ན་སྐྱུབ་པ་
པོ་ཕུང་བ་བཞིན་ལོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟ་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་
རབ་ཞན་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འཛིན་མི་རུས་པ་
དེའི་ཕྱིར། སྣོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་
ལ་གཟིགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཞན་པ་དག་གིས་ཉེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ཚོས་འདི་ཡི་གཏིང་
རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས། སྐྱབ་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱི་སྐྱུགས་ཚོས་
བསྐྱུན་པ་ལས་རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བཙེམ་
ལྡན་འདས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་འདི་སྐྱུ་
དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཚོས་ཟབ་མོ་ཟབ་པར་སྣང་བ་བརྒྱག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་
གཏེ་སྣོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་མོ་མཁམ་ཤིང་མཇངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་སྐྱུགས་
སྐྱུ་རྒྱུད་དེ། དེ་གལ་ཏེ་ངས་གཞན་དག་ལ་བསྐྱུན་ན་གཞན་གྱིས་དཔེ་དེ་རྟོགས་པར་
མི་འགྲུར་ཏེ་དེས་ང་ལ་གཞོད་པར་འགྲུར་ཞིང་ཞུམ་པར་འགྲུར། སྐྱུགས་མི་སྣོད་པར་

འབྲུང་བས་གང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་དགོན་པ་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བའི་ཚོས་
ལ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་ཐོབ་པས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གནས་པ་མ་ཤེས་
པར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྣོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འབྲུང་བ་མང་པོ་བཀོད་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་མ་ཤེས་པས་སྣོང་བ་ཉིད་དང་སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་
པ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱས་པ་ལ་
འཇུག་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་
བརྗོད་ནས་སྣོང་བ་ཉིད་སྣོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངའི་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་
མི་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་ཁོང་གིས་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྣོང་
བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་མི་
འདོད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་རང་བཞིན་སྣོང་བའི་དོན་དུ་འཆད་
པས་སུན་འབྲེན་འདི་དག་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་པའི་ལུགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་ནི། སྣོང་བ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྷོགས་ལ་རྗེ་རྣམས་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་
མ་ཟད་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་
འདི་ལྟར་ལུགས་གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་

བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་ཉིད་རྒྱང་བ་དེ་ལ་རི་སྐྱད་སྐྱུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བར་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱང་ལུགས་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པས་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་སྐྱ་སྟེ། དེའི་སྲིར་གང་ལ་སྣང་བ་ཉིད་རྒྱང་བ་
 དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱང་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཏུ་འགྱུར་
 གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཏུ་མི་རྒྱང་རོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་
 བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱན་འགྱུར་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་
 བར་འགོ་བའི་ལམ་རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཡོད་ན་དེ་དག་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་
 རྒྱང་ལ་དེ་བཞི་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རྒྱང་རོ། །འབྲས་
 གནས་དང་ལྷགས་པ་ཡོད་ན་དགེ་འདུན་དང་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་བའི་ཚོས་
 དང་། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱང་ལ་དེའི་སྲིར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཡང་
 རྒྱང་རོ། །འདིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཚོས་དང་
 ཚོས་མ་ཡིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འདིག་རྟེན་བའི་ཐ་སྲུང་དག་ཀྱང་རྒྱང་བར་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་བས་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་
 དབྱུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཡོད་ཅེས་འདོད་ན་ཡོད་མཐར་ལྷུང་
 བ་དང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ལོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་བེམ་རོན་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྫོན་འགོད་པ་པོ་ལ་རྫོན་དེ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚོ།
 དེས་རང་གི་རྫོན་ལ་གཞན་གྱི་རྫོན་ཏུ་བརྒྱང་ཚུལ། རྫོན་དེ་རྣམས་གང་ཡིན་གསལ་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བས་སྣང་བ་ཉིད་

1 ཟེའི

མི་རུང་བ་དེ་ལ། ཉེན་འབྲེལ་མི་རུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། རི་ལྟར་མི་རུང་བའི་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པ་ཡིན་དང་། རང་གི་སྤྱོད་པ་རགས་པ་ལེན་ཏུ་
 ཉེ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་བ་དང་འགལ་བ་ལ། ལེན་ཏུ་སྐྱབ་པས་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རི་ལྟར་
 གནས་པ་མ་མཐོང་བ་ཁྲིད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ང་ལ་སྐྱོན་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟ་དེ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་བའི་ཆེ། རྟ་དེ་
 གཞན་གྱིས་སྤོགས་པའི་ཉེས་པས་གཞན་ལ་སྐྱབ་ཀ་ཚོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པས་སྣོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ། སེམས་
 གཡེངས་བས་དེ་མ་དམིགས་པ་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་རྩོད་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་དག་མ་དམིགས་པས་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱུ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་ཀ་
 ཚོལ་བའི་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེས། དེ་སྐྱོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྲིད་དངོས་
 ལོ་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན།
 དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མི་སྐྱེད་པས་དངོས་ལོ་རྣམས་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་ཁྲིད་ལྟ་བ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་
 བ་དེ་ལ་འཛི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དག་གིས་དགོས་པ་མེད་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །བྱམ་པ་མེད་ན་ནི་བྱེད་པ་ལོ་རྗེ་མཁན་
 དང་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱམ་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་
 མེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་ཡང་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད་

དོ། །མདོར་ན་རྒྱ་ལྷན་དང་སྤྲེལ་གཤམ་སོགས་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྦྱོར་བ་ཞོན་ལ་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཁྲིད་ཉིད་གྱི་སྦྱོན་ཞོ་བོ་ཅག་
གི་སྦྱོན་དུ་བསྐྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་འི། །ཞོ་བོ་ཅག་གི་སྤོགས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ནི་“ཞོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲེས་བས་སྟོང་པའི་དོན་ཉིད་བུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མ་རྩོས་བས་ཁྱུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་
སྦྲེས་པ་དེ་མ་སྦྲེས། །དེ་ལ་སྦྲེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་
གཤམ་གས་པ་ལས། རྫོང་གོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྲེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷུང་དང་པོས་ནི་རྒྱུན་ལས་སྦྲེས་པའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲེ་བ་འགོག་པ་དང་། རྒྱུན་ལ་རག་
ལས་པའི་དོན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་གཤམ་གྱིས་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་
ཁྱུང་བར་སྦྱོར་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གཞག་ས་མེད་པར་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་སྦྲེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྲེས་པའི་ཁྲུང་
པར་ལེགས་པར་སྤྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷུང་གཉིས་པས་ནི་སྦྱོན་པ་རང་གིས་སྦྲེ་བ་མེད་

1 ལ

བར་གསུངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་དགོངས་པ་རང་གིས་སྒྲངས་ནས་བཤད་པས། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་བྱུང་ཞིག་ཅེས་བའི་དོན་ནོ། །འཇུག་གསུམ་པས་ནི་སྣང་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྣང་པའི་རང་བཞིན་མེད་བར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུག་པར་སྣོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། རི་ལྗང་ལྗོ་ལྗིང་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་འཛོགས་ལ་ལྗང་བྱའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་སློབ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་པའི་དོན་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མི་རིགས་སོ། །

འོན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་རྗོངས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་ཉིད་སྣང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ནའང་གཞོན་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ནའང་སྲར་ལྗང་མི་འཐད་པས་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུང་ན་དེ་ལྗང་ནི་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་རི་ལྗང་འཛོགས་སྟུང་ན། སྣང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་མ་བ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལ་རག་ལས་བའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སློབ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་བ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྣང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ཚད་

མས་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་རྟོན་འབྲུང་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 བྲིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་བས་ནི། ཉམ་ལྷུ་གུ་ལ་སོགས་བརྒྱ་རྒྱུ་ལ་
 ལྟོས་པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བཞུགས་པའི་མོད་ལ་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེ་
 རབས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་རྟོན་འབྲུང་གི་
 ཚོས་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་འབྲུང་ཉེ། རྟ་
 ལྷུ་གུ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཉེ་རྒྱལ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་རྟོན་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་དེ་
 བོན་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་
 གདགས་པར་བཞག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟོན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤིང་རྟར་འདོགས་ལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་བའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབྱུ་མ་དང་དེའི་ལམ་སྟེ་དབྱུ་མ་བས་བསྐྱོད་པའི་
 ལྷུ་ལ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོད་རྫོག་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟོན་འབྲུང་དང་། །དབྱུ་
 མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་བར། །གསུངས་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་
 རྒྱལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་སོ། །གང་གི་
 སྤྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 རྟོན་འབྲུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོས་ལྷུ་ལ་

ལས་ཀྱང་། མཁས་པས་རྟེན་འབྲུང་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་ཀྱང་ཉེ། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་
བར་ཡང་མི་བྱེད། །རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་རྟེན་བཅས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་མེད་རྟེན་
མེད་ཚོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྒྱག་ །ཤེས་བྱ་བདེན་པ་བཞི་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་
བ་སོགས་དང་འབྲས་བུ་བཞི་མི་རུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་རུང་བ་དང་།
བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་འབྲས་མི་རུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བའོ། །དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྣོང་བ་ལྟར་ན་ནི་འབྲུང་བ་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅིང་འཇིག་བ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ། །དེའི་ཆེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་
རྣམས་ཁྲོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ན་མི་
རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་
ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་གང་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་གསུངས་
པ་དེ་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་རུང་ངོ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་རང་བཞིན་ལས་ནི་
ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཀུན་འབྲུང་ལས་ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྲུང་བར་
འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་བ་ལ་
གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་འབྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྲུང་

བས་ཀུན་འབྱུང་དུ་འཛོག་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །སྤྲུལ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྟེ་
ཡོད་ན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་དེ་འབྲེལ་
དུས་ནས་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུས་
ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་གནས་དགོས་པའི་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྲོགས་བཟུང་
ནས་སྟོང་བ་སྐྱ་བ་ལ་སྲིད་སློབ་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྲུལ་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་
གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་
ཡོད་པས་བསྐྱོམས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱོམས་བས་ཅི་ཞིག་གྲ། ཅི་
སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་བསྐྱོམས་པར་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། ཁྱོད་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །སྤྲུལ་བསྐྱེད་
འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྲིད་ལམ་སྐྱོམས་པ་ཡིན་ན།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་གང་གི་ཆེ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་པོ་
ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་
གྱིས་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བའི་སྐྱོ་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ཞིག་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འགོག་པ་མེད་པས་ལམ་སྐྱོམས་པ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སྤང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྲིས་ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་
ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མེད་ཆེ་བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་
གནས་པ་མ་ཡིན་ནས་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དུ་

འགྲུར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་མོ་ལྟར་གྲུབ་འབྱུང་སྐད་བ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྐོས་པ་
 ཡང་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་འབྱུང་སྐད་མ་སྐད་ས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་སྲིས་
 གྲངས་སྐོང་བར་མི་འགྲུར་བའི་སྲིད་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྲིད། སྐད་
 ཡོངས་ཤེས་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་སྟེ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱུར་
 རོ། །ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་
 བཞི་ཡང་། སྐད་མེད་ན་སྲིས་གྲངས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྲུར་རོ། །འབྲས་བུ་བཞི་
 སྐད་ཐོབ་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། སྲིས་རི་ལྷར་
 འཛོལ་བར་ཉུས་པར་འགྲུར་ཞེས་པ་མི་འགྲུར་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་
 རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་དང་དེ་དག་ཐོབ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
 པ་དང་དེའི་སྲིད་དུ་ཞུགས་པ་བཞི་དག་གྲངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་
 ཟུང་བཞི་དང་གང་ཟག་ལ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་མེད་
 པར་འགྲུར་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་སྲིད་དམ་པའི་ཚོས་དགོན་
 མཚོག་གྲངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཡོད་པ་མིན་ན་
 སངས་རྒྱས་རི་ལྷར་ལྟར་ཡོད་པར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྐད་བཤད་པ་
 ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་མོ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་ཏེ་མ་ལྷོས་པར་འགྲུར་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྷོས་

བ་མེད་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐམས་
ཅད་མཁུའི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་བར་ཉེ་མ་ལྟོས་པར་རྟེན་མེད་
དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་ཁྲོད་ཀྱི་ལྷ་ར་
ན་སངས་རྒྱས་པའི་སྲོན་རོལ་དུ་སངས་རྒྱས་བ་མིན་པའི་རོ་བོར་རང་བཞིན་ཉིད་
གྱིས་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སྲིད་དུ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྲོད་བ་ལ་བརྩམ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། རང་བཞིན་དེ་
འདྲ་བ་དེ་ནམ་ཡང་ལྡོག་བ་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་
འགའ་ཡང་ཚོས་དགོ་བ་དང་ཚོས་མིན་བ་མི་དགོ་བ་རྣམས་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་བ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
བ་ལ་ནི་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་སྐྱེ་ན་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་བ་བྱས་བ་མེད་པར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཁྲོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་
འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་ལས་གཉིས་བྱེད་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཚོས་དང་
ཚོས་མིན་གྱི་རྒྱས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་གཉིས་བྱས་བ་མེད་པར་ཁྲོད་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཉེ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་པའི་རྒྱས་
འབྱུང་བ་ཁྲོད་ལ་ཡོད་ན་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་ཅིའི་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ཡིན་ཉེ། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་ལས་འབྱུང་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད་གསུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་

གྲིས་གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གཞོན་བ་
བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོང་ཞིག་འོས་ཤིག་སྟོགས་ཤིག་
འདུག་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་ལ་གཞོན་བ་བྱེད་བ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
གཞོན་བ་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་སྐྱ་
ཀྱང་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་བ་མེད་བར་འགྱུར་དོ། །རྩོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བྱེད་བཞིན་བ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་བ་ཡང་བྱེད་པ་སོར་འགྱུར་ན་དེ་
ཡང་མི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །

གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་
དང་མ་འགགས་པར་འགྱུར་ཉེ། རང་བཞིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་བ་དང་ནམ་ཡང་སྟོག་
བ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེར་རླུག་ཏུ་ནི་
གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྟེན་ལ་མི་སྟོས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་སྐྱ་
ཚོགས་པ་རྣམས་དང་བུལ་བར་འགྱུར་དོ། །དི་སྐད་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས། མི་
སྟོང་ཅུང་ཞིག་ཡོད་ན་རྒྱལ་བ་ཡིས། །འགའ་ཡང་ལུང་སྟོན་མི་གསུང་འགྱུར་མེད་
པར། །རང་རང་དངོས་ལ་ཐེར་རླུག་གནས་དེ་ལ། །འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་མེད། ཅེས་དང་། སྐྱང་པོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས་
རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་

1 ཚེ

རྒྱལ་ཚོས་རྣམས་ལྷ་པོ་འདུལ་མི་འགྲུབ། །མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སློབ་པ་མེད་མི་
འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡེ་འདི་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འགྲུང་གི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལོ། །

དུག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་སྤར་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་ཕྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྤར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅད་པའི་མཐར་མ་
བྱས་པ་ཕྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅད་པའི་མཐར་བྱེད་པ་དང་། སྤར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་བར་མ་གྲུར་པ་ཕྱིས་སྟོང་བའང་མེད་པར་འགྲུང་པས། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་བར་འགྲུང་དོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷན་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་
འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་པ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བའི་མཚོན་ཉིད་ཅན་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་
དང་ལས་སྡེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་
འཕགས་པ་བསམ་གཏུན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ལས། བཙུན་ལྡན་འདས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་རི་ལྡན་ཁུམས་པར་བསྟེ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྐྱེལ་པ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་བར་མཐོང་བ་
དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཚོས་
ཐམས་ཅད་གཏུན་སྲུང་ན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་བར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལས་

བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ལོ། །འངས་དཔལ་གང་གིས་དེ་ལྟར་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
མཐོང་བ་དེ་ནི་ཚོས་འདི་དག་ནི་དགེ་བའོ། །ཚོས་འདི་དག་ནི་མི་དགེ་བའོ། །ཚོས་
འདི་དག་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཚོས་འདི་དག་ནི་མངོན་དུ་བྱའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་གུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་
ཞེས་མི་རྟོག་ཞུས་པར་རྟོག་བར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་གང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་
དེ་དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞུས་ནི་ཚོས་དེ་དག་མངོན་
དུ་རྟོག་པ་ན་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཚོས་འགའ་ཡང་མི་ལེན་མི་འདོར་དེ་ལྟར་མི་ལེན་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་
ལ་སེམས་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་མཐོང་རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་
བུའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་
ཁོ་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་གང་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
མཐོང་རོ། །ཚོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དགེ་འདུན་ཡང་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་བས་ཚོས་གང་
ལ་ཡང་སོམ་ཉི་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སོམ་ཉི་མེད་པས་ཉི་བར་ལེན་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཉི་བར་ལེན་པ་མེད་པས་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པས་
འདའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མེ། དབྱ་མ་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ལྷུང་བ་ལྷུང་ཟུང་གྲང་མེད་པར་བསྟན་པ་ན། བ་རོལ་པོས་ལྷུགས་དེ་ལ་འཛིག་ཉེན་
 དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 ཚོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་དེ་ལྟར་འགོག་པའི་རིགས་བས་
 དབྱེད་བཟོད་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པས། གཞན་ལྷུགས་ལ་འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་
 ཡིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱར་མེད་པའི་སློབ་ཡོད་པ་དང་། རང་ལྷུགས་ལ་སློབ་
 དེ་དག་མེད་པར་མ་ཟད་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་ནི་རབ་བྱེད་
 འདིས་གཙོ་བོར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པའི་དོན་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱ་བྱེད་
 གྱི་དངོས་པོ་བཀག་པ་སྟོང་པའི་དོན་མིན་པ་ལ་ལྷུག་པས། དབྱ་མའི་ཚུལ་ལ་མོས་
 པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཡིན་ན་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་
 གྱིས་འཛིག་ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་ཁྲོད་གྱི་
 ལྷུགས་འདི་ལ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ནན་གྱིས་འཕྱུལ་བ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་
 གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་གི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་རུང་ངོ་
 ཞེས། གཞན་གྱིས་འཕྱུལ་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ནས་རང་ཉིད་དེའི་གསེབ་ཏུ་འཇུག་
 པར་མི་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་
 བཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

གཉིས་པ་སྐྱང་འདས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ།
 དེས་དོན་གྱི་ལྷུང་དང་སྐྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྤྲོས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཐར་འདོད་

རྣམས་ལ་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་
 རྣམས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོམ་རྒྱུ་པ་ཀུན་བསད་ནས་གྲོང་ཅམ་
 ཞིག་ལུས་པ་ལྟར་འདྲིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྡོན་
 གྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤང་པོ་ཅམ་ཞིག་ལུས་པའི་འགོག་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་
 ལས། མ་ལུས་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་ནི། །ཚོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་
 རྣམས་པར་གྲོལ། །མར་མེ་ལི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོམ་རྒྱུ་
 པ་ཀུན་བསད་ནས་གྲོང་ཡང་བཅོམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་སྤངས་པར་མ་ཟད་
 ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་ལས། གང་ན་
 ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །འདུ་བྱེད་ཉེ་
 བར་ཞི་བ་དང་། །རྣམས་པར་ཤེས་པ་རུབ་གྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་ཚོམ་
 འདི་དག་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་འབྱུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་དང་འདྲིག་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་བ་སྟེ་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་
 སྤང་པོ་གང་ཞིག་འགགས་པ་ལས་སྤང་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་བ་ལས་འདའ་
 བར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་བོ་དང་ཉོན་
 མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདྲིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྟོགས་ལ་སྤང་འདས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་སྤྱུགས་གྱིས་སྤང་འདས་
 དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་སྟོབ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་

1 མོ
 2 འདྲིན

ལ་ལྷུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་
མི་སྣོང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྤང་མེད་གསུང་དུ་འབྱུང་བ་དང་སྤང་ཡོད་
གསུང་དུ་འདྲིག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་སྤང་པོ་གང་ཞིག་སྣོང་བ་དང་འགལས་
བ་ལས་སྤང་བ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་
སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འབྲ་
བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྣོང་བ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤང་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་གྲུབ་པ་སྤྱིས་ལྡོག་པའི་སྤང་འདས་མི་འདོད་པས་འབྱུང་འདྲིག་
མེད་པས་སྤང་འདས་མི་དུང་བའི་སྣོན་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་སྤང་འདས་
མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པར་འདོད་ཅེ་ན། གང་ཞིག་ཆགས་སོགས་ལྟར་སྤངས་པ་
དང་དགོ་སྣོང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
ཚད་པ་དང་མི་སྣོང་བ་ལྟར་ཉུག་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རང་
བཞིན་གྱིས་འགག་པ་དང་སྤྱི་བ་མེད་པ་སྣོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་དེ་ནི་སྤང་བ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་
ཤིང་སྤང་པོ་འགགས་པས་སྤང་བ་ལས་འདའ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྤང་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་རྣོག་པ་ག་ལ་ཡོད། རི་སྤྱིད་དུ་རྣོག་པ་དེ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ་སྣོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་
པ་ལས་དེ་འཐོབ་པའི་སྤྱིར་འོ། །ཅི་སྟེ་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཉོན་མོངས་

སམ་ཕུང་པོ་མེད་མོད་ཀྱང་དེ་ཚོ་བ་པའི་སྤོ་རྩོམ་ལ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པས་དེ་དག་གི་སྤོ་སྤོ་བ་ཟད་པ་ལས་ཕྱི་རྩོམ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་སྤོ་ལ་ལ། ཕྱི་
 འདས་གྱི་སྤོ་རྩོམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་ཕྱི་སྤོ་ཟད་པར་བྱ་བར་མི་ལུས་པས་ཐར་
 འདོད་གྱིས་རྩོག་པ་འདི་དོར་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རྩོམ་ལས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་
 སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རྩོམ་
 འདས་ལ་ཚོས་རྣམས་ཡོད་ཉིད་མེད། །ཚོས་གང་དེར་མེད་དེ་དག་གཞར་ཡང་
 མེད། །ཡོད་དང་མེད་ཅེས་རྩོག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་སྤོད་རྣམས་སྤོག་བསྤོལ་
 ཉེར་མི་ཞི། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་སྤོག་མེད་གྱི་ཕྱི་རྩོམ་འདས་གྱི་
 ད་ཕྱིར་སྤོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕུང་
 པོའི་ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་བས། དེ་རྣམས་ཡོད་བ་མིན་བ་ནི་རྩོམ་བ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་གཞར་ཡང་སྤོ་ནམ་ཡང་མེད་
 ཅེས་གསུངས་པས་ནི་འཁོར་བའི་སྤོག་སྤོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་
 བསྟན་ནོ། །

འོ་ན་ངི་ལྟར་འཁོར་སྤོག་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤོ་གང་ལ་སོགས་པར་སྤོང་བ་
 ལྟར་གྱིས་བ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གདོན་གྱིས་
 བསྤུང་བ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྤོང་བ་ནི་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཡོད་པར་རྩོག་བ་ནི་རྒྱལ་དཔོག་དང་གཞེགས་ཟན་དང་སེར་སྤོལ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྤོ་བ་ལ་སྤོག་པ་དང་། མེད་པར་རྩོག་བ་ནི་རྒྱུད་པ་ན་བ་དང་འདས་མ་འདས་
 དང་རིག་མིན་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་སྤོ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་སྤོ་བ་རྣམས་

དང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་ཅེང་འོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རོ་བོས་
 ཡོད་པར་སྐྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྐང་བ་དང་པོའི་དོན་སྣུལ་མེད་གྱི་སྤང་འདས་གྱི་དབྱིངས་
 བ་སྤུག་ཀུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་དག་བཙུག་པ་ཚེའི་འདུ་
 གྱེད་བཏང་བ་ན་རིག་པའི་རྒྱན་ལོག་པ་འདོད་པས་དེ་སྤང་སྐྱ་མོད་ཀྱང་། རང་གི་
 ལུགས་གྱིས་ནི་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་འཛང་རྒྱ་བར་བཞེད་པས་དེའི་སྤང་འདས་ལ་སྤང་
 པོའི་སྣུལ་མ་ཡོད་མེད་ཇི་སྤང་བཞེད་ཅེ་ན། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས།
 མདོ་ལས་ནི་གང་སྤང་པོ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དེས་པར་སྤངས་པ་བྱང་བར་
 གྱུར་བ་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་བྱུབ་པ། སྤུག་བསྐལ་
 གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྤྱོད་ཞིང་མི་སྤྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ་འདི་ནི་གྲ་ཞོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་
 སྟེ་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ་སྟེད་པ་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 འགོག་པ་སྤང་བ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སྤང་པོ་འགགས་པ་ལས་སྤང་བ་ལས་འདས་
 པར་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤང་པོ་ཟད་པའི་དོན་སྤང་པོའི་
 ལྷོགས་གཅིག་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ལ་འཆད་པ་བཀག་ནས་སྤུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་སྤྱི་
 ཟད་པ་ལ་སྤང་པོ་ཟད་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཟད་
 པ་ལ་བྱས་ན་སྤང་པོ་མ་ཟད་པའི་ཆེ་ཐོབ་བྱ་སྤང་འདས་མེད་ལ་སྤང་པོ་ཟད་པའི་ཆེ་
 ཐོབ་མཁན་མེད་པས་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱོད་བསྟན་ནས། གལ་ཏེ་སྤུག་
 བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གནས་སྐབས་དེར་ཡང་སྤྱེ་
 པ་དེ་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་སྤུག་བསྐལ་དེ་ཟད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྤང་པོ་སྤྱི་
 ཚར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་པར་མདོན་སྤུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེའི་རོན་སྤང་པོ་

མེད་པ་སྤང་པོ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་
དོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་
ན་སྤང་པོའི་སྤང་བ་ལྷག་མ་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་འགོག་པ་ནི་དེའི་ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་
འདས་དང་། དེའི་སྤང་བ་མ་རྒྱལ་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཚེ་དེའི་ལྷག་བཅས་གྱི་སྤང་འདས་
སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤང་འདས་མཐའ་བཞིར་བྱལ་བ་དགག། །སྤང་འདས་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་པོ་མཐའ་བཞིར་མ་བྱལ་པར་བསྟན། དེས་བྱལ་པའི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། སྤང་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོ་སོ་བའི་མཐའ་འདོད་པ་
དགག། །དེ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འདོད་པ་དགག། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་འདོད་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྤང་འདས་དངོས་པོའི་མཐའ་འདོད་པ་
དགག། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐའ་འདོད་པ་དགག། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤང་
འདས་གང་ལ་འཛོག་པ། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་སྟོན་པས་སྤང་པའི་རྒྱུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ་སྤང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུ་སྐྱེ་མ་འཇུག་པའི་འགོག་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་འགོག་པའི་རྒྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་མདོ་
ལས་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་ཟད་ཅིང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲམ་བ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྤང་བ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སྲིད་པ་
ཟད་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་
པར་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཙམ་ནི་དངོས་

མེད་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མེད་པ་ཟད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་
 མེད་པ་ཟད་ཅམ་སྤང་འདས་སུ་མི་སྟོམ་གྱི་སྤང་འདས་དེ་ཡོད་ན་དེའི་མ་ཐུས་མེད་པ་
 ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་པ་ཟད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །མར་མེ་ཤི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པའི་དཔེ་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤང་འདས་གང་ཡོད་ན་སེམས་ཐར་བའམ་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱངས་མིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་དོ། །དེ་ཞིག་སྤང་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བའི་རིགས་འབྲ་ཕྱི་མ་
 འགོག་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཀ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཤི་
 བ་སྟེ་འདྲིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་དེ་འབྲ་བའི་ཀ་
 ཤི་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་འགྱུར་གྱི་ཀ་བ་དང་འདྲིག་པའི་འཆི་བ་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཀ་ཤི་ལ་མི་འབྲུལ་བ་
 གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

ཀ་ཤིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན་ནི་སྤང་འདས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། །གཞན་
 ཡང་གལ་ཏེ་སྤང་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤང་འདས་པ་འདུས་
 བྱས་སུ་འགྱུར་དོ། །དེའི་ལྗོགས་པ་ནི་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་འམ་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཉེན་པ་འགའ་ཡང་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མ་ཐའི་རྟེན་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པས་བབཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྤང་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་
 བ་སྤང་འདས་དེ་རང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ལྗོགས་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བབཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་བས་

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འདིག་གཞན་འགྱུར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐལ་བ་
གཉིས་བས་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཁྲབ་པར་བསྐྱབས་ནས་ཁྲབ་
བྱེད་བཀག་པའི་སློབ་སྐྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་གོ།

གཉིས་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སློབ་དུ་
འགྱུར་བས་སྤང་འདས་དངོས་པོ་མིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་
ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྤང་འདས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདྲར་ཉོ། །འདི་
དགག་བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་ལོག་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འགོག་
མོད། འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་དེར་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྲུང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་
མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ཞོ། །གལ་ཉེ་
སྤང་འདས་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ན་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་ཇི་
ལྟར་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ལོ། །འདི་ལྟར་སློབ་གསུང་ལ་བསྐྱབ་ཟེན་པའི་
ཉེས་པས་སྤང་འདས་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པའི་སློབ་གསུང་དེ་ལ་སྡེ་དེས་སྤང་
ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའང་ཁས་སྐྱོང་བར་རིགས་
བ་མ་ཡིན་ཉེ། དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་ལ་དངོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ཟེན་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ཁྲུང་པར་
ཞིག །གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ཁྲབ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེ་མིན་པའི་དངོས་མེད་དུ་མ་
ཡོད་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་སྤང་འདས་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་
ཞིགས་སྐྱུ་མ་ན། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྲབ་ཀྱང་དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་

བོས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་མེད་པའི་
དངོས་མེད་ཅེས་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐོར་ནས་
འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཤམ་ཉེ་སྤང་འདས་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་
ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དོ་སྦྲམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་
བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྤང་འདས་སུ་འགྱུར་ཉེ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྤང་
ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ཉེ་འདོད་ན་བསྐྱིམ་མི་
དགོས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འདི་
སྦྲམ་ཏུ་སྤང་འདས་ཉོན་མོངས་དང་ལུས་ལེན་པའི་སྐྱེ་བ་སྤང་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཏུ་
འདོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྤང་འདས་སུ་ཐལ་བ་བརྗོད་
པ་འདི་མ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སྤང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་
པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་སྤང་“ཡོད་ཏུ་ས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་མི་རྟག་
པ་མིན་མོད་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ཉོན་
མོངས་སྤང་ཡོད་ཏུ་ས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཞིག་ས་
པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བསྐྱར་བ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་སྤང་
དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་གཤམ་ཉེ་སྤང་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་སྟེ་དངོས་མེད་ཏུ་

1 །ཡད

རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ཞིག་པའི་མི་རྟག་པ་སྟོན་པོའི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་དེ་སྟོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྩེ་
 ལྟར་ན་རང་གི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་མེད་ན་འོན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་ན། རབ་བྱེད་ལྡ་
 པར་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་
 འགྱུར་ལ་དངོས་མེད་དུ་འདིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་
 བའི་དངོས་མེད་དུ་སྤྱས་སྤྱས། འོན་ནམ་མཁའ་རི་བོང་དུ་དག་དང། །མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱི་བྱ་དག་ཀྱང། །མེད་བཞིན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དངོས་ལ་བརྟེན་པའང་དེ་
 བཞིན་འོ། །ཞེས་སྤང་ལས་དེ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དངོས་པོ་བཀག་ཅམ་ལ་དངོས་མེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་མེད་དུ་
 རོ་བོས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདིར་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་རྣམས་དངོས་མེད་མིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་
 མེད་འགོག་གི་དངོས་མེད་ཅམ་ཞིག་མིན་པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རྟོག་པ་
 བདག་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་སྐྱབས་གཞན་དུ་ཡང་
 དངོས་པོ་མེད་པར་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་འདས་“དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ན་འོན་ཏེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་འགོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་རིང་སྤང་ལྟར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འབམ། མར་མེ་ལས་འོང་སྐྱེ་བ་ལྟར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པ་དང་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མིན་པར་ཉོན་མོངས་དང་སྤང་བའི་སྐྱོས་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཅམ་དེ་ནི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཅམ་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ་དངོས་མེད་ཏུ་ངོ་བོས་སྤུབ་པ་འདར་མིན་ནོ། །ཡང་ན་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་འཁོར་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བའོ་འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བའི་སྤང་བ་རུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྤང་འདས་སུ་བྱའི། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཚད་པ་ལས་སྤི་མའི་རིགས་འདུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྤང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་སྲ་མ་ཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་བཤད་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དག་སློང་དག་གང་དག་འབྱུང་བའམ་འཇིག་པས་སྤིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཚོལ་བ་དེ་དག་གི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤིད་བ་དང་ནི་འཇིག་པའི་སྤིད་པ་དག་སྤང་བར་སྟོན་པས་

བཀའ་སྐྱེལ་ཞིང་། མུང་འདས་ནི་སྤང་བྱ་མིན་པར་བཀའ་སྐྱེལ་དོ། །དེའི་སྤྱིར་མུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པར་རིགས་
 ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་མུང་འདས་ཀྱང་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་ལ། འགྱུར་བ་དངོས་པོ་དང་འཛིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སྲིད་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་འདོད་པ་ལ་
 སྤྲད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་མུང་འདས་དངོས་མེད་
 དང་རང་ཉིད་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་རེ་རེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གཞོད་དོ་སྦྱུམ་ན། འདི་ནི་
 ལྷ་སྟེགས་འོས་པ་པས་འདོད་པར་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མའི་འགྲུལ་བཤའ་ལས་བཤའ་དེ་
 ཐར་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་ཞིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སྟོག་
 གི་ཚིག་གི་དོན་གནས་པས་དངོས་པོ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུན་ཚད་པས་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཐར་བ་འཚོ་བྱེད་ལ། རྒྱ་སྐོས་བྱི་མ་མེད་
 པའི་མདོག་དང་ནི། །འོ་མ་སྐྱ་ཉིག་བ་མོའི་མདོག་འདྲ་ཞིང་། །དབྱིབས་ནི་གདུགས་
 རྒྱུས་བཀའ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་བཤའ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲང་
 བ་གནས་པར་སྤྲོད། །གལ་ཏེ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐར་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་དག་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་གསར་དུ་

སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཚོབ་པ་དང་དེའི་དུས་གཉིས་པར་དེ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་
 པར་འགྲུར་ན་དེ་དག་ནི་ཐར་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་མེ་དུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རང་
 གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་ན་གཞན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བ་བརྗོད་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཐར་པ་འདོད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ཐར་པར་འགྲུར་ངོ་ཞེས་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོ་མས་བྱེད་བའོ། །གཞན་
 ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་བརྟེན་བ་མིན་པར་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དེ་
 གཉིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མྱ་ངན་དངོས་མེད་དུ་
 རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་རྒྱ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་པའི་མི་
 རྟག་པ་ལ་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རིགས་པའོ། །

གཞན་ཡང་ངེ་ལྟར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
 གཉིས་སུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་སུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་
 དང་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཟད་བའི་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་གཉིས་
 ཀའང་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུན་གྱིས་ག་ལེ་ཞེས་ལེ་བའི་ཞིག་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མྱ་ངན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་དེ་

ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་འཇག་ལས་འདས་པ་ལ་རྗེ་ལྷ་ར་ན་དངོས་པོ་
དང་དངོས་མེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདི་ལྷ་ར་གཞི་གཅིག་ལ་དེ་
གཉིས་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་མན་ཚུན་འགལ་བའི་སྲིར་སྤང་བ་དང་ལུན་
པ་བཞིན་ལོ། །

གལ་ཏེ་གཞི་དེ་ལ་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་སྤམ་བྱའི་དངོས་མེད་ཡོད་
པ་གཉིས། མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་སྤང་འདས་ལ་འཕེལ་བའི་དངོས་མེད་ཡོད་པ་
དང་ཐར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
རང་མཚན་གྱིས་སྐབ་ན་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ཡོད་པ་དང་།
གཅིག་གི་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཀུན་མེད་པ་དགོས་པས་མཐར་གཞི་གཅིག་ལ་
དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་འཇག་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཡང་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གང་སྟོན་པ་དེའི་ལྷ་ར་ན་འཕེལ་མི་
རིགས་ཏེ། སེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐབ་ན་
དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྟོན་སྲིད་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་འགལ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ནའང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐབ་པ་མི་སྲིད་པས་རེ་རེ་བཀག་པའི་ཅིག་ལོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་རོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་དང་རྩ་མི་སྲིད་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཀག་པ་
དང་མོ་གཤམ་དང་བྱ་མི་སྲིད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཀག་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་
ལོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྤང་འཇག་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མིན་པའི་

རོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་
 མིན་པའི་རོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་ཞིག་གིས་ནི་སྤང་འདས་དེ་
 མངོན་པར་ཉེ་འཛིན་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད། ཅི་ལྷག་མེད་གྱི་ཚེ་དེ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་
 དུས་སུ་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་མི་འདོད་དེ་ཉེ་བར་ལེན་བའི་
 སྤང་བོ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་ཚེ་སྤང་བོ་
 རྒྱན་ཚད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་དུས་སུ་འཛིན་མཁན་དེ་མེད་ན་ནི་
 སྤང་འདས་དེ་འདྲའི་རོ་བོར་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་
 བ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཅི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་སམ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 གཙོད་གང་། དང་བོ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་རྣམ་ཤེས་ནི་སློབ་པའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྤང་བ་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རོ་བོ་སློབ་པའི་མཚན་མ་
 རུང་བཅད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་
 སུམ་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཙོད་པར་འདོད་ནའང་མི་རིགས་ཉེ། ཡེ་ཤེས་དེ་
 བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤང་
 འདས་གཙོད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ནི་སློབ་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་སྤང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་ན་
 མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བ་ནི་སློབ་པའི་སྤང་བ་རྒྱབ་མ་རྒྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་སྤང་བོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་

གྱི་སྲུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷར་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་
པའི་རྟོག་པ་བཞིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་འདས་སྤྲུགས་སུ་རྩུབ་པ་
པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤངས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
མི་མངོན་པ་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་གང་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་
དེ་མེད་དོ་ཞེས་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་མེད་པས་ཡོད་
མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མེད་པས། ཡོད་མེད་
དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་པ་སྟེ་
གཟུང་དུ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་མངོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་རང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་
མངོན་ཉེ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པར་བཤད་ཟེན་ཉོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷང་མ་བརྟན་གྱི་
ལྟ་བ་དགག་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོན་པ་བཞུགས་དུས་དང་སྤངས་ལས་འདས་
དུས་གཉིས་ལ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་སྲིར་འཁོར་བ་
སྤངས་ལས་འདས་པ་ལས་དང་། སྤངས་ལས་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས་པན་རྩུབ་དུ་
བདེན་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པར་རྩུང་བུ་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེགས་པས་སྤར་ལྟར་
ནས་པར་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་ནས་
མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡི་སྲིར་དགེ་སྟོང་དག་སྟེ་བ་དང་གྲ་ལོའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་

མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་འབྲེད་དེ། དང་
པོའི་འཁོར་བ་དང་སྤྱི་གྱི་སྤང་འདས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གཉིས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤིད་ཞི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྡོན་དུ་སྤྱི་མའི་མཐའ་
རྟོག་པ་མི་རུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་སྤང་བ་ལས་འདས་པའམ་
གྲོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་
བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱགས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་ལ་སོགས་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་
ལ་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་ན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་
དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞིང་འགའ་
ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བ་ན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་
རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་
པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའོ། །

དེ་ལ་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་སྡོན་འདས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་

མ་མཐོང་བ་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་དང་དེ་
 གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ནི་
 དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་འཐད་མོད་ཀྱང་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བ་ལ། མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཡོད་
 པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དང་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་མིན་པར་ལྟ་བུ་དང་།
 ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སློབ་དང་ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སློབ་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་པ་
 དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་
 བའི་ལྟ་བས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དངོས་སོ་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་དོ་སོ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ལས་ལྟ་
 བ་འདི་དག་བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདིས་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་
 ལམ་འགོ་ག་ཅིང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁྱོད་གྱིས་སྤངས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་སྟོན་
 པས་སེམས་ཅན་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་ལ་སྐྱོད་པའི་
 གཉེན་སོར་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 གཤམ་ཉེ་བའདད་བྱའི་ཚོས་དང་ཉན་པ་སོ་དང་སྟོན་པ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་རང་པའི་རྒྱལ་སོ་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་
 གཤམ་གྱི་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའམ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་།
 སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་སྤངས་ལས་འདས་པ་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
 ཞིང་ཞི་བའི་དོ་སོ་ལ་མཚན་མར་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གནས་པ་དེའི་ཚེ། མཚན་

མར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི། ལྷ་ལུལ་ལམ་མི་ལུལ་གང་དུ་ཡང་ལྷ་ལམ་མི་
སྤུ་ལའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་བུང་གི་ཚོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །

སྤོས་པ་ཉེར་ཞི་དང་ཞི་བ་གཉིས་ནི་རིམ་བཤེན་དུ་སྤྱང་འདས་ལ་མཚན་མ་
རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་ཚིག་དང་སེམས་མི་
འཇུག་པའམ་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱེ་བ་མི་འབྱུང་བའམ། ཉོན་མོངས་དང་བག་ཆགས་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པའམ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཞི་བའི་སློ་བློས་གང་གི་རུབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པ་དང་། གང་གི་རུབ་མོ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
བར་འཇུག་པ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་ན་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་
གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འཇུག་རོ་ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཐམས་
ཅད་ཚིག་མེད་ཡི་གེ་མེད། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་རི་མེད་དེ། །ཚོས་རྣམས་དེ་ལྟར་སྤུས་
ཤེས་པ། །དེ་ནི་གཞོན་རུ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་སྤུ་ལའང་ཚོས་མ་བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ལྷ་ཚོགས་པ་འདི་དག་མདོན་
པར་རི་ལྟར་འཇུག་ཞེ་ན། ལྷོན་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཚོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་
གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
རྣམ་ཏོག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན། །འདི་

ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་
གཟུགས་བརྟན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤངས་འདས་གྱི་དོན་དུ་
ཚོས་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྩོད་མེད་གྱི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པའི་
རྩོད་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ལས་སྤངས་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གཤམ་
འབྲུང།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྣང་སྤངས་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་
ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་། རབ་དུ་བྱེད་པ་འདིས་སྤངས་ལས་འདས་
པ་བདེན་པ་མེད་ཅིང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་སྤེའི་མཐའ་ལས། སྤངས་འདས་མེད་སྤངས་འདས་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་
བསྟན་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་མདུད་པ་བོར་བ་ནི། །ནམ་མཁའ་ཉིད་གྱིས་བགྲོལ་བ་
ཡིན། །ཞེས་སྟུང་པ་རིང་པོས་འབྲུབས་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྦྱང་བ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་
འརྱུར་མདུད་འཆའ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ཉིད་ལས་འགྲོལ་བ་བཞིན་དུ། བཙེམ་ལྡན་
འདས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་
སོགས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པར་སྦྱོན་ཞིང་རང་
བཞིན་མེད་བར་ཡང་སྦྱོན་ནོ། །ཚངས་པས་ལུས་པ་ལས་ཀྱང་། བཙེམ་ལྡན་འདས་
གང་དག་ཚོས་འགའ་ཞིག་སྟེ་བའམ་འགག་པར་འཆོལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་
འབྲུང་བ་མ་ལགས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་གང་དག་འཁོར་བ་དངོས་པོར་ཚོལ་བ་དེ་
དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་ན། བཙེམ་ལྡན་

འདས་ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྲི་བ་ནི་གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་ལྷ་ལྷོན་
 སོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་
 པར་ལྷོང་བ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ཉིལ་ལས་ཉིལ་མར་དང་འོ་མ་ལས་མར་སར་ལྷར་
 ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པ་དངོས་སོ་ལས་ཚོལ་བར་བགྲིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་
 དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པ་ལ་ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པ་ཚོལ་བ་
 མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་དག་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་སོ་སྐྱེད་སྟེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་ནི་ཚོས་གང་ཡང་སྐྱེ་
 བའམ་འགག་པར་མི་བགྲིད་ལ་ཚོས་གང་ཡང་ཐོབ་པའམ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་
 འཚོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་
 དང་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པའི་
 ལྷོགས་ལ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་
 པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་
 ལུ་ཙ་ལུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་
 ལུགས་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །དང་སོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད།
 ཅེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་པའམ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་

འབྲུང་། །མཚོང་བ་དེས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། །ཞེས་རྟེན་འབྲུང་མཚོང་ན་བདེན་བཞིའི་
 དེ་ཉིད་མཚོང་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲུང་དེ་གང་ཞེ་ན། །འདི་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།
 ལུགས་འབྲུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལུགས་བརྒྱུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་
 རིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཀག་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རིག་
 པ་དེའི་འགལ་བ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་གང་ཟག་གམ་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའོ། །དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེད་ས་པའི་གང་
 ཟག་གིས་ཡང་སྲིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
 ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའམ། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་
 པོ་དག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་སྟེ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་སྟེ་སྟེ་བ་སྲི་
 མའི་སྤང་པོ་འབྲུང་བའི་སྲིར་དུ་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ཟག་དེས་དེ་ཐོབ་པའི་སྲིར་དུ་
 དམིགས་ནས་འདུ་བྱེད་པར་མ་དེས་ཀྱང་ལས་དེ་འབྲས་སུ་དེའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ནི་འགོ་བར་འགོ་
 བར་འབྲུང་རོ། །དེ་ནས་འདུ་བྱེད་བསམགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་འཁོར་བའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་མ་ཐུན་པའི་འགོ་བ་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྟེ་བར་འབྲུང་ཏེ། དེ་ཡང་འཆི་སྲིད་འགགས་
 པ་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤང་མདའི་མཚོ་དམན་གྱི་རྩེ་ལ་དུ་སྟེ་སྲིད་ཀྱི་སྤང་པོ་
 རྣམས་ལས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྟེ་ལོ། །དེའི་སྲིར་དེ་ལྟར་མའི་མངས་དུ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ན་དེའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་མིང་བཞིའི་སྤང་

སོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །

མིང་ཞི་ཕྱང་སོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མིང་ཞེས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་
བསྐྱོས་པས་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་དང་དེར་བཞི་བས་སམ་དོན་རྣམས་ལ་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་གིས་རྒྱག་པས་ན་མིང་རོ། །གཟུགས་ནི་སྐབས་དེའི་མེར་མེར་སོ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་མིང་བཞི་དང་མེར་མེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་
གྱུར་ན་སྐྱག་བཟུལ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་སྐྱོར་གྱུར་བས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་དང་རྣ་བ་དང་
སྣ་དང་སྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་དེའི་སྟོན་ནས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱག་
ཚོགས་པ་འདི་ནས་གྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་རེག་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རེག་པ་དེ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་རོ་
སོ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། བདག་རྒྱུན་མིག་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་དང་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་ཅན་གྱེད་དེ་ཡིད་ལ་གྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ལྟར་ཅན་གྱེད་ཀྱིས་མཚོན་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
པ་ཕྱང་སོ་བཞིའི་མིང་དང་རྒྱུན་དང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གསུམ་སོ་འདྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་རྣམ་
ཤེས་ལྟར་རོ། །

ལུས་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདྲུས་པའི་མིག་གི་འདྲུས་ཉེ་རེག་པས་ནི་རེག་
པ་གཞན་ལྟ་ཡང་ཤེས་པར་གྱུ་ལོ། །དེ་ཡང་གསུམ་སོ་འདྲུས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཡིད་

དུ་ཡོང་མི་ཡོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ། །དེ་ནས་རེག་པ་དེ་ལས་ཡིད་དུ་
ཡོང་མི་ཡོང་སོགས་བཅད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཅད་སྟོམས་གསུམ་
ཀུན་ཏུ་འབྲུང་བར་འགྲུར་ལ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོར་བས་ནི་ཚོར་
བ་ལྷག་མ་ལྡ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་འཕངས་པ་ནི་མིང་ག་ལྷགས་དང་
སྐྱེ་མཚེད་རྒྱག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་སྟེ་བཞིར་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་ཏེ་
འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ངོ། །གང་གིས་འཕངས་ན་མ་རེག་བ་ལ་བརྟེན་པའི་
འདུ་བྱེད་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱ་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་གྱི་བག་ཆགས་
བསྐྱོས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི་སྟེང་བ་སོགས་གྱི་འབྲུབ་བྱེད་ཡོད་
ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྲུབ་རུང་དུ་བྲས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེང་བ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ་སྟེང་བ་
ནི་ཚོར་བའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཅིའི་སྲིར་སྟེང་ན་སྟེང་བ་ཅན་དེ་ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྟེང་
བར་འགྲུར་ཏེ་མངོན་པར་འདོད་བ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ནི་མི་འབྲུལ་
བའི་སྲིར་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ནི་འབྲུལ་བའི་སྲིར་དང་བཅད་སྟོམས་ལ་མི་ཉམས་པའི་
སྲིར་དུ་སྟེང་དོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་བར་གྲུར་ན་སྟེང་བའི་རྒྱུན་ཅན་ལས་འཕེན་པའི་རྒྱ་
འདོད་པ་དང་ལྷ་བ་དང་རྩིས་ཀྱིས་སྟེང་བར་བརྟེན་ཞུགས་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་
ལེན་པ་རྣམས་པ་བཞི་པོ་སྟེང་ལྡན་དེས་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྲུར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་
བཞི་པོ་དེ་ཡོད་ན་དེ་བཞི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྟེང་སྐྱེད་པ་པོ་དེའི་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
སྟེང་བ་རབ་ཏུ་འབྲུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ལ། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་གིས་དེ་

1 མད

ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོར་བ་ལ་སྲིད་
 བ་བདག་གིར་མ་བྱས་པར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཉེ་དེའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་ཡོད་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ལེན་པའི་རྒྱན་གྱིས་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་རང་
 བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་གསུམ་ཚར་
 ཡང་མ་འོངས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་
 པོ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཕྱང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞུང་གཞན་ལས་
 གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བས་ལུས་དག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། ལུས་
 དག་བྱ་བ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཀྱང་རྒྱ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་
 བཞེད་དོ། །

ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སེམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སེམས་སམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ཡིད་ལས་ཕྱང་པོ་བཞིའི་
 རང་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པའི་
 ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ལས་ནི་ཚེ་སྲིད་ལྗེའི་ཕྱང་པོའི་སྦྱེ་བ་ལེན་
 བ་འབྱུང་ལ། ཕྱང་པོ་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་བ་དང་ཕྱང་པོ་འཇིག་པའི་ཤི་བ་དང་། འཆི་བཞིན་
 པའི་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པའི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྡིང་གི་གཏུང་བ་ལྷུ་རན་དང་། ལྷ་
 རན་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དག་གིས་སྦྱེ་སྦྲགས་འདོན་པ་དང་དབང་པོ་ལྗེ་ལ་
 གཞོད་པའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་།

སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲུག་པ་རྣམས་ཉེ་
དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སྤར་རིམ་སྐྱད་བཤད་པའི་“ཚུལ་¹ཀྱིས་དེ་ལྟར་
ཉེ་རང་གི་རྒྱ་དང་རྐྱེན་ཅོམ་གྱི་མ་སྤུས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ལུང་པོ་དང་ཚོགས་དང་བླ་སྟེ་
སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱངས་པའོ། །བདག་དང་བདག་གི་བའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དང་གྱིས་
བས་བཏགས་བ་ཅོམ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས། འབའ་
ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཁོར་བར་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལ་གང་འབྱུབ་ན་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལོའོ། །གང་གིས་འབྱུབ་པར་བྱེད་ན་སྟེད་
པའི་རྐྱེན་ཅོན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །རིམ་ལྡོག་འབྱུབ་པར་བྱེད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་
ལ་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་དེ་རུས་པ་མ་སྤུ་ཅན་ཏུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པར་
བྱས་པའི་“ཚུལ་²ཀྱིས་སོ། །འདིས་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པ་དེ་
ཉིད་འབྱུབ་པར་བྱེད་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་
ཐེབས་གཅིག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི་“སྐྱེ་³བ་སོ་སོ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟན་པ་ནི་འཕངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བྱུབ་པའི་སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འཕེན་བྱེད་དང་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཉེ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
ནས་“ཚོར་⁴བ་ལ་སྤྱུག་པ་དག་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ལོ་རྣམས་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་

1 ཚུལ
2 ཚུལ
3 རྐྱེན
4 ཚོར

ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་
ཉིད་ཐ་དང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་པ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་འབྲུང་
བས་འཁོར་བ་རྣམས་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་རྣམས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་མཁས་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས། དག་
སྟོང་དག་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་
པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་མཁས་པ་བྱེད་པ་
པོ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྲུར་གྱི། མཁས་
པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འབྲུང་ལ་མེད་ན་མི་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར་མ་རིག་འགགས་པ་སྟེ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
འབྲུང་བར་མི་འགྲུར་“ཉེ¹རྒྱ་མ”ཚང²བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་དེ་གང་གིས་འགོག་
པར་འགྲུར་ཞེ་ན། མ་རིག་འགགས་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྲུར་བ་ནི་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་

1 ཏ
2 ཚང

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་བསམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་མཛོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་བས་ནི་མ་
རིག་པ་ངེས་པར་སྐྱོང་ངོ་། །མ་རིག་པ་སྤངས་བས་ནི་འདུ་བྱེད་འགག་པར་འགྱུར་ལ་
དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྲ་མ་དེ་དང་ང་དག་འགགས་པར་
གྱུར་བས་ཡན་ལག་སྲི་མ་དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །རིམ་པ་འདི་དག་ནི་
རྣམ་འབྱོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་“གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོང་ཞིང་། བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ནི་སྤྲོད་ཡང་
མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགག་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་ངོ་། །

རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་
བས་བཀག་ནས་རབ་བྱེད་འདིར་མ་བཀག་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་དེར་ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམས་ན་མ་རིག་པ་ལྡོག་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་ཐར་པ་འཛོལ་བ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་ན་མ་
རིག་པ་མི་ལྡོག་པས་དེའི་དབང་གིས་ཡན་ལག་སྲི་མ་རྣམས་འཇུག་པས་འཁོར་བའི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དུ་འདྲིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་
ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འདྲིན་སྤངས་ངེས་པར་གྲུས་ནས།

1 ག

རིགས་པ་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྗང་བརྒྱང་བའི་
བདག་གཉིས་བཀག་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྟེང་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
ལུ་ཐག་ཚོད་བར་བྱས་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་བརྒྱུ་གི་ཕྱོགས་སུ་ཅི་འགྱུར་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །སྲིད་པའི་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་བཏག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །།

གསུམ་པ་རྟེན་འབྲུང་རྟོགས་ན་ལྷ་བ་ངན་པ་ལྡོག་ཚུལ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་བཤད་ལ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་དེ་ལྷ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྲུང་བ་རི་ལྷ་བུང་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་
བྱེད་མྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན་སྟོན་དང་མྱི་མའི་
མཐའ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་རི་ལྷ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་བ་ངན་པ་བཅུ་ལྷག་ངོས་གསུང་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
རྟོགས་པས་དེ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་
བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ལྷ་བ་བཞི་
དང་། འདི་ག་རྟེན་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་འདི་ག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་
གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྷ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ད་
ལྷ་བ་གྱི་ལུས་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པའི་ལུས་ལ་སྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐའ་ནི་སྟེ་བ་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཆ་སྲ་མ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་པའི་དོན་
ཡིན་ལོ། །

བྱང་མ་བྱང་གཉིས་ཀར་དང་ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ་བཞི་གཅེར་བྱ་བས་
ཆེ་སྲ་ཕྱིའི་སོག་ནི་གཅིག་དང་བྱང་པོ་ནི་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་
མིན་པ་ནི་སྲ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ལས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྲོགས་སྲུ་བ་ཤད་པ་
བཞིན་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བས་གང་ཟེག་ཉག་མི་ཉག་གང་ཏུ་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་
པར་འདོད་པ་ལ་བྱ་དང་བརྟེན་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་ནས་བཀག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་
གིས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲུ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་
མ་བྱང་གཉིས་སྲོས་པ་ནི་ལྟ་བུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ་བྱང་སོགས་
བཞི་ནི་བདག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ཞུགས་ཤིང་འདི་ག་ཉིན་ཉག་པ་ལ་སོགས་པར་
ལྟ་བུ་བཞི་ནི་སྲུ་རྒྱུ་གི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པས་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །

བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་
དང་དེ་གཉིས་ནི་མཚོན་བ་ཅེས་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་འབྱུང་མི་
འབྱུང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། འདི་ག་ཉིན་མཐའ་དང་
ལྡན་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་འདི་ག་ཉིན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་
དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བུ་བཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ད་ལྟར་གྱི་བདག་ལ་སྲོས་
ནས་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་ལུས་ལ་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
པའི་ཆ་ཕྱི་མ་ནི་དེའི་མཐའ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ལོ། །ལྟ་བུ་བཞི་ཚོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་སྲ་མ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག། །དོན་དམ་པར་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་
 བས་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྫོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ལྟ་བུ་བཞི་ཚན་དང་པོ་དགག། །དེས་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུ་བཞི་ཚན་
 དང་པོ་ཞེགས་པར་བསྟན། རྫོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་
 དགག། །སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། འདས་དུས་སྤྱི་བྱུང་མ་བྱུང་དུ་ལྟ་བུ་གཉིས་དགག། །མཚུགས་བསྐྱུས་ཉེ་ལྟ་བུ་
 གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་དུས་སྤྱི་བྱུང་
 བར་ལྟ་བུ་དགག། །འདས་དུས་སྤྱི་མ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 དགག་པ་དངོས་དང་། བཀག་པའི་མཚུགས་བསྐྱུས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་སྲུང་འདས་པའི་ཚེ་རབས་སྤྱི་བྱུང་བར་སྤྱི་རྟོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དོན་དང་མཐུན་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་
 བདག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རྫོན་གྱི་དུས་ན་འདི་འདྲ་ཞེག་དུ་སྤྱི་བྱུང་ཞེས་གང་དུ་
 སྤྱི་བྱུང་པ་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བྱུང་པའམ་སྤྱི་བྱུང་བར་འཇིག་པའོ། །དེས་ནི་ལྟར་
 བསྐྱུང་བའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། ད་ལྟ་བདག་སྲུང་འདི་འདྲར་སྤྱི་རྟོ་ཞེས་བྱན་པ་དང་སྤྱི་
 བའི་དུས་གྱི་བདག་འདི་དང་ཚེ་རབས་སྤྱི་མའི་དུས་གྱི་བདག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་
 དགོས་པ་ལས། རྫོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྣམས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་བྱུང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཚེ་
 འདིའི་བདག་འདི་ནི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྟོ་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །བདག་
 རྫོན་གྱི་དུས་ན་འདིར་སྤྱི་རྟོ་ཞེས་དམིགས་པའི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་

ལྷན་པ་ཆེ་སྲ་སྤྱིའི་དུས་ཀྱི་བདག་གཉེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་གཉེས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་དང་ཐད་དག་རྒྱུ་དུ་ལྷན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐད་དག་པའང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་འགོག་པས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཆེ་སྲ་སྤྱིའི་དུས་ཀྱི་བདག་གཉེས་གཅིག་ཡིན་ན་ཉལ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཁོར་བ་ན། འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་དང་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །འོན་མཛོལ་ས། ང་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་མང་བོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །

ཞེས་སྟོན་པ་ཤྲག་སྐབ་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། མང་བོས་བཀྱར་བའི་བདག་དང་ཤྲག་སྐབ་གྱི་བདག་གཉེས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྷན་པ་འདིས་ནི་དེ་གཉེས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་གྱི་དེ་གཉེས་གྱི་བདག་གཉེས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་མཛོལ་སྟེ་རྣམས་ལས་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས་དེ་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནས་སྣང་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། ང་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དེར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ང་ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་ཐ་སྣང་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དུས་སྲ་སྤྱི་སོ་སོར་མ་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་ཚམས་པ་ལ་བྱེད་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྲར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་ཆེ་སྲ་སྤྱིའི་བདག་དེ་གཉེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་དེ་ལ་ཉལ་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །སྟོན་གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་

ཚེ་སྤེལ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཚེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་སྤྲུལ་ན། དེའི་
ཚེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཤོའི་བདག་གཅིག་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་གཉིས་
ནི་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་རྒྱ་དང་དུས་ཐ་དང་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་
སོ་བ་ཡིན་པ་དང་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་
བས་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་འཐད་དོ་སྤྲུལ་ན། ཉེ་
བར་ལེན་པ་དང་བདག་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོ་བར་བྱུབ་ན་དེ་གཉིས་མི་
འགལ་ཡང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཉེ་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དང་པའི་
ཁྲིད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཉེ་མེད་པས་ལན་དེ་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཚོ། ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཁྲིད་ཀྱིས་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་བདག་
ཁས་སྐྱབས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཉེ། སྤང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་ཐད་པས་བདག་གི་
དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཉེ། ཡིན་ན་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་དེ་སྐྱད་ཅིག་ལེ་ལེ་
ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་
རིགས་སོ། །མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བདག་མི་ཉག་པར་སྤྲུལ་ཆད་པར་འགྱུར་ཉེ།
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་སྤེལ་པས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མ་ཚད་པ་མི་རིགས་ཉེ། རང་
མཚན་གྱིས་སྤྱི་སྤྱི་སོ་སོ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །མི་འཇིག་ན་ནི་བདག་

ཉམ་པར་སྐྱབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་སྐྱབ་བར་བྱ་བ་དེ་རི་ལྟ་བུར་ན་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་
 པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་བྱམ་པ་དང་རྩ་མཁན་སོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ཙམ་ཞིག་བདག་མིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་
 བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དོ་སྦྱམ་ན། ལེན་པ་པོའི་བདག་ནི་
 སྐྱབ་བྱ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་འཕྲད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་པོས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་མེད་
 བར་བདག་དེ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན་དེ་ལྟར་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་བ་འགོག་ཏུ་ས་
 ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ནི་ཡ་བྲལ་དུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ལྟོན་པའི་རིགས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཟུང་དུ་ཡོད་
 བར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་
 ལ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་མི་ཉམ་པར་སྐྱབ་ན་ཆད་པར་འགྱུར་
 བས་བདག་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ལོ། །བདག་ཏུ་གདགས་པ་རྒྱ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡོད་པའང་
 མིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་དོ་སྦྱམ་ན། བདག་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་མ་དེས་ཏེ་
 སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མེད་པ་སོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་

ཡུང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཟེ། འདས་པའི་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་སྡོན་མ་བྱུང་བའི་འོ་པོར་རང་
བཞིན་གྱིས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་འདིའི་
བདག་འདི་ཚེ་སྡོན་མའི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་བྱུང་ན། དེའི་ཚེ་
བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པ་འཐད་
ནའང་དེ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚེ་སྡོན་གྱི་བདག་གཉིས་འོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་
བྱུང་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་“ཚེ་འདིའི་བདག་འདི་ནི་ཚེ་སྡོན་མའི་བདག་
ལས་འོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་བྱུང་ན་སྲུང་གི་བདག་དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་
འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་། བདག་སྲུང་མ་དེ་ནི་རང་གི་དུས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་
ནའང་མ་འགགས་པར་གནས་པར་འབྱུང་ཞིང་ཚེ་སྡོན་མ་དེར་མ་ཉི་བར་ཡང་ཚེ་
འདིར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་སྲུང་གི་བདག་དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འདིར་
བདག་འབྱུང་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མང་པོར་འབྱུང་ཏེ་འདི་ལྟར་སྲུང་
གྱི་བདག་དེ་དུས་དེར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཁོ་ན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྲུང་གི་བདག་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་འབྱུང་ཏེ།
བདག་སྲུང་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

བདག་སྲུང་མ་དེ་རྒྱུན་ཆད་ན་ནི་དེའི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
རྣམས་ཉེན་ཆད་པས་རྣམ་པར་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཟ་བོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ཟ་བར་འབྱུང་དོ། །ཅི་སྟེ་སྲུང་གི་བདག་གོས་བྱས་པའི་

1 ཚེ

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་སྲི་མས་ལོངས་སྤོང་བར་འདོད་ན། ད་ལྟོ་ན་ཡང་རྒྱུད་
གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤོང་བ་
དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་བྱེད་བརྒྱུད་པར། ཅི་སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན། །མ་བྱས་པ་
དང་སྤང་འཇིགས་འགྲུང་། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་དུ་ཐལ་བར་
འགྲུང་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆེ་འདིའི་བདག་འདི་སྤར་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
དུ་གྲུང་བ་ཞིག་འདིར་སྐྱེས་ན་ནི། རའོ་སྐྱམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའི་བདག་དེ་སྤར་མ་
བྱུང་བ་ལས་སྤྱིས་འབྲུང་བར་འགྲུང་ན་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྤྱིས་འབྲུང་བ་ནི་མིན་ཉེ།
དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་མི་འདོད་པའི་སློབ་དུ་ཐལ་བར་འགྲུང་ཉེ། འདི་ལྟར་བདག་
སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྤྱིས་འབྲུང་ན་ནི་བདག་རྒྱུས་བྱས་པར་འགྲུང་ན། བདག་ཇི་ས་
སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་
མེད་པར་འདོད་ལ་བྱས་ན་ནི་མི་རྟག་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་སོ་མེད་པའི་སྤྱིར་བདག་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
ག་ལ་རིགས། བདག་བྱས་པར་རྟོག་ན་འཁོར་བའི་རྩོག་མ་ཡོད་པ་དང་སློབ་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་གསར་དུ་འབྲུང་བར་འགྲུང་བའི་སློབ་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །སློབ་
འདི་དག་འདུག་ཚུལ་ནི་ཆེ་སྤྱིའི་བདག་གཉིས་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ན། ཆེ་
སྤྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་སྐྱས་སྤྱིན་གྱིས་གང་ལ་
དམིགས་ནས་རའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་སྤྱི་ཅམ་པ་དེ། གང་ཟག་དེའི་ཆེ་འདིའི་དུས་
ཀྱི་བདག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་མི་འཐད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དུ་

འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་རྣམས་སུ་མེད་པར་
 གསར་དུ་འདིར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བདག་ཅེས་སོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་
 བདག་ཅེས་པ་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དང་དེ་འདྲ་བའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཅེས་དེ།
 ཆེ་སྲ་མར་མ་བྱུང་བར་གསར་དུ་འདིར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་བདག་ཅེས་དེ་
 ཆེ་འདིར་གསར་དུ་བྱུང་ན། དེའི་སྐྱོན་དུ་དེ་སྐྱབ་པའི་བདག་གཞན་ཞིག་འགྲོ་དགོས་
 བ་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེས་དེ་ཆེ་འདིར་གསར་དུ་བྱས་པར་ཡང་མི་རིགས་
 པའོ། །ལྷན་གྱིན་གྱི་བདག་ཅེས་དེ་ཆེ་འདིར་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་
 བ་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཉེ། དེའི་སྲར་ལྷན་གྱིན་དང་རྒྱད་གཅིག་བའི་བདག་མ་
 སོང་བའི་ཕྱིར་དང་ཆེ་འདིའི་བདག་ལ་དེ་བྱེད་པ་སོ་བདག་ཅིག་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་འོ། །འཕམ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་ཡིན་ཉེ། ཡང་ན་བདག་བྱས་
 པར་འགྱུར་ཡང་ན་བདག་འདས་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ཁས་མི་ལྡང་ཞེས་བ་དང་། ཡང་
 བ་བདག་འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་ན་བདག་འདས་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ཁས་
 མི་ལྡང་ཞེས་པའི་དོན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྲར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་བདག་འདས་པའི་དུས་
 བ་བྱུང་བ་དང་བདག་འདས་པའི་དུས་སུ་མ་བྱུང་བའི་ངོ་མོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
 པར་ལྟ་བུ་གཉིས་མི་འཐད་ལ། སོ་སོ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་བདག་འདས་དུས་སུ་བྱུང་
 མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཚོ་གསུམ་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཚོ་གསུམ་པ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བཀའ་པའི་“སྐྱོ་ནས་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་”

1 ལྷ

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རོ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འཐད་
 འོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲུང་ངེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུ་
 དེ་རྣམས་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་པ་གཞན་དུ་གནས་པ་
 ལ་དེ་ལས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་རྟེན་འབྲུང་རྟོགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེན་
 བ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་“ང་འདས་པའི་དུས་ན་འདིར་གྱུར་ཏོ”ཞེས་པའི་དོན་
 ཐ་སྣད་པའི་ངའི་དེ་སྐད་སྐྱབས་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དུས་སྡེ་སྲི་ལ་
 སོགས་བས་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་ཅེས་
 ཞེག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཚུལ་དེ་རྟོགས་ན་ནི་མདོ་སྡེ་ལས། ང་སྡོན་ཆེ་འདིར་གྱུར་
 ཞེས་མང་པོ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་སྐད་སྐྱབས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ། ཆེ་རབས་སྡེ་མའི་
 དུས་སུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྐྱབས་པའི་
 སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུ་རན་པ་རྣམས་ལྟོག་སྡེ་སྲི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལྟ་བུ་རན་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་
 བདག་དུས་དེར་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ལྟ་བུ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དགག་བ་ནི། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་དུ་ལྟ་བུ་དགག་པ་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འདོན་པ་བསྐྱུར་ལ་དགག་གོ། །དེ་ཡང་མ་འོངས་དུས་
 ན་འབྲུང་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །མ་འོངས་ཆེ་ལ་གང་འབྲུང་བ། །དེ་
 ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་སྡེ་སྲིའི་བདག་གཉིས་གཅིག་པ་དགག་

1 ཏ

བ་དང། མ་འོངས་དུས་ན་མི་འགྲུང་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །མ་འོངས་ཆ་
ལ་གང་འགྲུང་བ། །དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བས་བདག་
གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམས་མཚུངས་བར་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། རྟག་མི་རྟག་གི་མཐར་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་
དགག། །མཐར་ལྷ་བ་སྤེམ་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ན་མིའི་འགྲོ་བ་ཁ་
ཅིག་དགོ་བའི་ལས་བྱས་ནས་སྤྱི་འགྲོ་བར་འགྲོ་འོ། །དེ་ལ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་གཅིག་བཅས་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྷར་
ན་སྤྱ་དེ་ཉིད་མི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་ལ་དེ་ལྷ་ན་ནི་མི་དེ་རྟག་བར་འགྲུར་ཏེ་
མིའི་དངོས་པོ་མ་དོར་བར་སྤྱི་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་དེ་སྤྱར་ན་མི་སྤྱེས་པ་
ཉིད་དུ་ཡང་འགྲུར་ཏེ་རྟག་པ་ལ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་
དམིགས་ནས་འདིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་ལྷ་བ་འཐད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་
རང་བཞིན་གྲིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྷ་ཡིན་ན་ནི་ཨ་ལྷའི་ཤིང་ནི་མ་པའི་ཤིང་དང་རྒྱུད་
མི་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་མི་འགྲུར་ཏེ་
རང་མཚན་གྲིས་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་དུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱར་གྱི་མིའི་
རྒྱན་མི་རྟག་པ་སྤེ་ཆད་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་རང་བཞིན་གྲིས་གཞན་
ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ནི་འཐད་པར་མི་འགྲུར་ན་སྤྱ་མའི་རྒྱུད་རྗེས་སུ་འཇུག་
པའི་རྒྱུད་གཅིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་འདིག་རྟེན་
མི་རྟག་གོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྲིས་གནས་བར་ལྷ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་འདི་སྤྱོད་གས་གཅིག་གིས་མིའི་ལུས་བཏང་ནས་

རྩོགས་གཅིག་གིས་ལྟའི་ལྟས་ལེན་པས་རིལ་པོ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རྩོན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། འདི་ནི་རྩེ་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་སྟོག་གམ་བདག་གི་ཆ་ནས་གཅིག་དང་
 ལྟས་ཀྱི་ཆ་ནས་སོ་སོར་འདོད་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མི་འདི་རྩོགས་གཅིག་སྟེ་བདག་
 གི་དོས་ནས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་རྩོགས་གཅིག་པ་སྟེ་ལྟས་ཀྱི་དོས་ནས་མི་ནི་ཡིན་པར་གྱུར་
 བ། དེའི་ཆེ་ལྟའི་རྩོགས་གཅིག་མིའི་དུས་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པས་རྟག་པ་དང་། མིའི་
 རྩོགས་གཅིག་སྟེ་དུས་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པས་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། མིའི་འགོ་བའི་
 ཆ་གཅིག་སྟེ་བསྐྱུས་ལ་ཆ་གཅིག་མིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 འོ། །དེའི་སྤྱི་ལོ་སྟེ་ལྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྤྱི་ལོ་གཉིས་
 འཐུན་དོ། །

གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་རྟག་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་བ་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག་ན། དེ་
 གཉིས་དོ་བོས་གྲུབ་པ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པས་མི་འགྲུབ་པོ། །འདིར་འགྲེལ་པས་རྟག་པ་རྩུང་
 ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་སྤྱི་ལོ་སྟེ་རྟག་པར་མཐོང་བ་ལས་རྟག་པ་མིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་
 རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་སྤྱི་ལོ་སྟེ་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་རྟག་པ་མིན་པ་འགྲུབ་
 བའང་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེའི་དོན་དེ་སྤྱི་ལོ་སྟེ་རྟག་པ་མིན་པ་འགྲུབ་
 བུ་དེ་ལ་མིའི་བདག་རྟག་པ་ཅིག་ཡོད་ན་དེས་སྤྱི་ལོ་སྟེ་རྟག་པར་མིའི་སྤྱི་ལོ་སྟེ་
 འདོར་བས། ཆ་དེ་ནས་རྟག་པ་མིན་བ་དང་མིའི་སྤྱི་ལོ་སྟེ་རྟག་པ་ཅིག་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལྟའི་ལྟས་སྤྱི་ལོ་སྟེ་རྟག་པར་མིའི་སྤྱི་ལོ་སྟེ་དེ་ཞིག་གྱུང་འདོར་བ་པོ་རྟག་
 པར་ཡོད་པས། ཆ་དེ་ནས་མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པའི་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་སྤྱི་ལོ་སྟེ་

རིགས་ནའང་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མོ། །འདི་ནི་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྲུང་ཉིད་རྣམ་
 བྱངས་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྲུང་ཡང་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མེད་
 བས་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱད་མར་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་འབྲམས་ཤིང་ད་དུང་ཡང་འབྲམས་པར་
 འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོ་རྟག་པ་ཅིག་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་
 འོ་སྦྱུ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གམ་སྤང་བོ་གང་ཞིག་ཆེ་སྲ་མའི་འགྲོ་བ་གང་ནས་འགྲོ་བ་
 གཞན་གར་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་དུའང་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་"ཐོག་མེད་པ་ནས་འཁོར་
 བར་འཁོར་བ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་གམ་སྤང་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་གཞན་ནས་འདིར་
 འོང་བ་དང་། འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་འདི་ནི་བཅུ་དྲུག་པར་
 བཤད་ཐིན་ཏོ། །

དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་
 རྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པོ་རྟག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ལ། དེས་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་ཆེ་སྲུང་པོ་སྲ་མ་འདོར་བའི་མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་
 མེད་དོ། །རྟག་མི་རྟག་སོ་སོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་དེ་གཉིས་བསལ་བར་གྱུར་བ་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་གལ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་སྐོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་
 འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་མོས་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

1 ཐག

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་མཐར་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་
 དགག། མཐར་ལྟ་བུ་སྤྱི་མ་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 འདིག་རྟེན་ཆེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་མཐའ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞིག་ནས་སྤྱི་ས་སེམས་ཅན་གཞན་
 འབྱུང་བ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་མི་
 འབྱུང་རོ། །འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པས་འདིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་
 པར་མི་འཐད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་འདི་མཐའ་ནི་ཟད་དང་།
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་མཐའ་སྟེ་ཞིག་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
 འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་བ་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། ཆེ་འདིའི་
 སེམས་ཅན་མ་གྱི་བར་དེའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་འདིག་རྟེན་
 མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གང་གི་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 འབྲེལ་ནས་བར་མ་ཆད་ཏུ་འཇུག་ཅིང་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་འདིག་པ་འདི་ནི། མར་མེའི་
 འོད་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་ཆེ་འདིའི་
 མཐར་ཞིག་ནས་སྤྱི་ས་མེད་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཆེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ཞིག་
 བའི་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །

ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་མིའི་སྤྱང་པོ་འདིག་པར་འབྱུང་ཞིང་མིའི་སྤྱང་པོ་
 འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། ལྷའི་འགོ་བས་བསྐྱས་པའི་སྤྱང་པོ་སྤྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་
 བ། དེས་ན་སྤྱིར་པོ་ཟད་པའི་མར་མེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པར་
 འབྱུང་ན། ལྷས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིའི་སྤྱང་
 པོ་སྤྱི་མ་ཆེ་འདིའི་མཐར་མི་འདིག་ཅིང་མིའི་སྤྱང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་

སྤྱི་ལུང་པོ་སྤྱི་མ་དེ་ནི་མི་འགྲུང་ན། དེས་ན་རང་གི་རོ་པོ་ལས་མ་ཉམས་པའི་སྤྱིར་
འཛིག་རྟེན་ཞེས་པའི་མཐའ་མེད་པར་འགྲུང་ན། ལུང་པོ་སྤྱི་མ་འཛིག་ཅིང་དེའི་འབྲས་
བུའི་ལུང་པོ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་མཐའ་
ཡོད་པ་སྟེ་འཛིག་ལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་འགོ་བར་འགྲུང་
ན། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་འགྲུང་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་
དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་གཅིག་འཛིག་ཅིང་སྤྱོད་པ་
གཅིག་མི་འཛིག་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་
བདག་ལ་རྟོག་གམ་ཉེ་བར་སྤང་བུ་སྤྱང་པོ་ལ་རྟོག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ནི་མི་རིགས་ཏེ་
འདིར་འཐད་པ་གང་གིས་ངེ་ལྟ་སྤྱང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་
རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྲུང་ལ། དེའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་པར་མི་འགྲུང་
བའི་འཐད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཐད་པ་
མ་གཟིགས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འཛིག་མི་འཛིག་གི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་
ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྤྱང་པོ་
ལ་རྣམ་པ་ལྟས་བཅའ་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤར་བཤད་བེན་པ་
ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དེའི་འཐད་པ་མ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཉེ་བར་
ལེན་པ་པོ་སྤྱོད་པ་གཅིག་འཛིག་ལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་མི་འཛིག་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་
གཅིག་ །ཆ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་ཆ་གཅིག་གིས་མིར་འགྲུང་ན་དེ་ནི་པ་རོལ་པོ་མི་
འདོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཐད་པ་གཞན་མ་བཞེད་པར་དེ་ལྟར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱབ་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྷ་བུར་བ་ཉེ་
བར་སྐྱབ་བར་བྱ་བ་ལྟར་པོའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་པར་འདིག་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱོད་པ་
གཉིས་ཀྱིས་པར་འདིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆ་གཉིས་གིས་མི་དང་ཆ་གཉིས་གིས་སྐྱར་འགྱུར་
བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཉེ་བར་སྐྱབ་བྱ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོག་
བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིག་རྟོན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་
ཡང་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་འདིག་རྟོན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བཀག་པའི་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་མཐའ་
མེད་ཀྱང་། མིན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག་ན། དགག་པར་བྱ་བ་དོ་
བོས་མ་གྲུབ་ན་དེ་བཀག་པ་ཡང་དོ་བོས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིར་ནས་
གྲངས་ལས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྐྱབ་བའི་སྲར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་
མིན་པར་སྐྱབ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་འདོན་པ་སྟོས་ལ་དགག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་
མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་དོ་བོར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྗེས་ལྟར་སྐྱབ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་རི་ལྷ་བུར་བ་ལྟར་མེད་
པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དོན་དམ་པར་ལྟ་བ་དེ་
དག་གིས་གཟུང་བ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་གོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

བས་སྟོང་བར་སྤར་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟག་པ་དང་
ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ལ་སོགས་
བར་ལྟ་བ་གང་དག་དང། དུལ་གང་དུ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་
དམིགས་པ་དང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གས་ཕྱང་
པོའི་དངོས་པོ་དང། རྒྱ་མཚོན་ཅི་ལས་ལྟ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་མེད་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
བས་དོན་དམ་པར་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་དམིགས་པས་
དེའི་སྟོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་སྤར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་ན། རྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་
བས་ཀུན་བཏགས་པའི་ལོག་ལྟ་གང་གིས་ཀྱང་བཀྱི་བར་མི་རུས་ལ། ཡང་དག་པའི་
དོན་རི་ལྟར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདོར་བསྟུས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་
ན་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང། བདག་མེད་པའི་དོན་རིགས་པའི་རྣམ་
གངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་བསྟོམས་ན་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཟད་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

1 རྟན

ཉམ་པར་རྒྱན་དུ་སློབ་མེད་པ་དང་། རི་ལྷ་བྱ་ཉིད་དང་མ་ལོར་བ་ཉིད་དང་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་མ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། རོགས་པ་མེད་པ་དང་སྐྱིབ་
 པ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ཟད་པ་མེད་པ་
 དང་རྣམ་པར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། མེད་པ་དང་གསོག་དང་གསོ་བ་
 དང་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་དང་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་དང་སྤྲིག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་དང་
 རྒྱལ་བསྐལ་བ་དང་སྤོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་
 བོ། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་
 མ་བྱུང་བ་ཞིག །བདག་འདས་པའི་དུས་ན་ཅིར་གྱུར་པ་ཞིག་བདག་འདས་པའི་དུས་
 ན་རི་ལྷ་བྱར་གྱུར་པ་ཞིག་སྐྱམ་དུ་སློན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། ཅི་བདག་
 མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་འོན་ཏེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་
 བར་མི་འགྱུར། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཅིར་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རི་ལྷ་བྱ་
 ཉམ་ལྟར་སྐྱམ་དུ་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ཅི་ཞིག་འདི་ཅི་ལྷ་བྱ་
 ཞིག་ཅི་ཞིག་ཅིར་འགྱུར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གང་ནས་འོངས། དེ་འདི་ནས་ཤི་
 འཕྲོས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་རྟེན་བར་མི་བྱེད་
 དོ། །

འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་སྤོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་གི་ལྷ་བར་སོང་བ་གང་དག་ཡོད་པ་
 འདི་ལྷ་སྟེ། བདག་ཉམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ། སློབ་
 ཉམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ། གང་ཟག་ཉམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་དགེ་མཚན་དང་བཟང་གིས་
 ལྷ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་གུང་རུང་སྟེ། ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་བྲམ་བར་གཡོ་བ་དེ་

དག་དེའི་ཆེ་ན་དེས་སྐྱ་བ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་རྩ་བ་ནས་བཅད་
དེ། ཏ་ལའི་མགོ་བཞེན་དུ་མི་སྣང་བའི་རང་བཞེན་དུ་སྤྲེལ་མི་སྤྲེལ་ལགས་པའི་ཆོས་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་བཤད་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་ཅིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཏེ་
ལྷན་ལས་ལངས་ཏེ་དོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པའི། ཐེག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་
ཆེས་ཆེར་བསྟོན་པ་ལས་སྤྱད་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྱད་བསྡུས་བའི་
སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད། བདག་གིས་སྤྱད་བསྡུས་ནས་བཏོན་ཏེ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་བར་བྱའོ་སྤྲེལ་དུ་ངེས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེའི་སྤྱིར་
དུ། རང་ཉིད་ལྡན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་བཏུན་པོ་ཐོག་མར་སྤྱེད་བར་བྱེད་དོ། །

དམ་བཅའ་བ་“དེ¹ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་
བྱུག་ལ་སྟོན་པ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོ་གས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རྒྱལ་སྤྲེལ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་
པའི་ཁྱར་ཆེན་པོ་འཁྲེར་བར་བྱེད་དོ། །སྤྱིན་བྱུག་ལ་སྟོན་པའི་སྤྱད་བ་སྤྱིང་བོར་བྱེད་
པའི་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས།
སྤྲེལ་བཤད་པ་སྤྲེལ་ངེས་པའི་དོན་འཕགས་པའི་གཞུང་གི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་
པ་བཞེན་དུ། ཡིན་ལུགས་སུ་ཐག་ཚོད་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་བ་འཚོལ་བར་བྱེད་

1 ད

དོ། །དེ་ཉིད་པ་ན་ཞི་གནས་དང་མི་ལྷན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་གཞོན་མི་ལྷས་སོ་སྣམ་ནས་ཞི་གནས་བཅའ་ཉེ། ལྷ་བར་དག་པའི་ལྷ་བ་
 ལྷོམ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནལ་ཉན་གྱིས་འབད་བར་བྱེད་པས་འདིར་ལྷ་བས་གཏན་ལ་པའ་
 པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྷར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལྷང་བར་བྱ་དགོས་ཉེ། རིམ་པ་འདི་དག་ནི་
 བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་ངེས་དོན་འདི་ནི་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པར་མ་ཟད་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པར་ཡང་ལྷ་བའི་འཚོལ་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་བྱས་ནས་ངེས་པའི་དོན་རྗེད་པ་
 དགོས་ཉེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
 ལྱིར་རོ། །ལྷ་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་སྲུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་དུ་
 བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བར་ལྷ་བར་བཤད་པའོ། ། ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྷར་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་རྗེས་སྲུ་བར་ལའི་ལྷག་ནི། གང་གིས་
 སྟོན་པར་མཇུག་པའི་སྟོན་པ་སྐྱེན་མེད་བ་དེ་ལ་ལྷག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །ཚོས་
 གང་བསྟན་ན། འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་
 མཐའ་དག་ཟད་བར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་ལྱིར་དམ་པའོ། །ཡང་ན་བཟང་
 བོ་ཡིན་པས་དམ་པའོ། །ཚོས་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་མར་ལྷ་བའི་
 གཡང་ས་རུ་མི་ལྷང་བར་འདྲིན་པའི་ལྱིར་ཉེ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣ་རའི་སྐྱེད་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་སྤང་ནས་བཤད་པའོ། །དམ་པའི་ཚོས་དེ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་འགག་སྐྱེ་དང་
 ཚད་རྟག་དང་འགྲོ་འོང་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་སྟོས་པ་ཉི་བར་

1 ཏ

ཞེ་ཞེང་ཞེ་བའོ། །ཚོས་དེ་སྟོན་པའི་ཀུན་སྐོང་ནི། རྟེན་བཀུར་དང་ལན་དུ་མན་འདོགས་
 བ་བཞེད་པས་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་རྣམས་ལ་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཉི་
 བར་བརྒྱུད་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ན། བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མར་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འབྱུང་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་མཚན་མར་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་དུའོ། །སྟོན་པའི་མཚན་གང་ཞེ་ན། དང་སྟོང་གོ་ལུ་ཉ་མའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་
 བས་གོ་ལུ་ཉ་མ་ཞེས་པའོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་གཞུང་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་། སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཚོས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་བཀའ་བྲིན་དུ་དགོངས་ནས་སྤྲུག་འཚལ་
 བ་ཡིན་པས་ཉེར་བདུན་པ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཚམ་མོ། །འདུག་པ་ལས། གང་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་
 བ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་བུ་བྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་
 ལུང་། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པ་འདིར་ཡང་སྤྲུང་བས། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱད་དང་ལྟ་བ་
 དན་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུ་ཞབས་གཉིས་ཀར་བསྟན་ལ།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་འབད་ནས། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ཚུལ་
 དེས་པའི་དོན་གྱི་སྟོང་པོའི་ལྟ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཚུག་གི་དོན་ནི། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་
ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བཤའ་ཟིན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྤར་བཤའ་པ་
ལྟར་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ནོ། །ཚོས་མངོན་པ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་སྡེ་སྡོད་དེར་གཏོགས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་
སྟོན་པ་ཞེས་པས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ལས་བརྒལ་ས་པར་སྟོན་ནོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་ཤེས་སྤྱིན་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་
དེའི་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུ་
སྐྱབ་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེར་ལྷན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཐེག་པ་སྐྱེན་མེད་པའི་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་གསལ་
པར་བྱེད་པ། དང་པོར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་
ཏུ་གཤེགས་པ། མ་འོངས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་
བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འབྲུང་
བས་མངོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དེ་གངས་ཅན་ཏུ་རི་ལྟར་
བསྐྱར་བ་ནི། དབང་སྐྱབ་ཆེན་པོའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་བཙུན་
པོའི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་གཞུང་སྡེ་ཡེ་ཤེས་
སྤྱིར་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་སྟོང་ཅོག་རོ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་སྐད་ལས་
བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་ཚིག་དང་དོན་ལ་ཞུ་ཆེན་བསྤིས་པའོ། །འདི་ལ་སྟོ་ག་བཞི་
བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཡོད་ལ་བམ་པོ་ནི་བྱེད་དང་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། །སྐད་
གྱིས་མོང་ཁྲིར་དཔེ་མེད་གྱི་བརྗེ་ཏ་ཏ་སུ་མ་ཉིའི་ཞལ་སྤྲོས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་

ལུ་གུའི་དགེ་སློང་ཉི་མ་གྲགས་གྲིས་འགྲེལ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་
བཅོས་པའོ། ། །།

སྤྱི་དབང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་གྲིས། །སྤྱི་དགུ་སློབ་པའི་
ཐེགས་པོར་འབྲུམས་པ་ལ། །བརྟེན་བས་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིགས་བདུན་ཅིའི་ཆར། །རི་
སྟེང་པལ་བ་ཀུན་གྱི་རབ་དང་ལུལ། །གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཉེས་ཀུན་བྱངས་འབྲིན་
པ། །དེ་ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གཏམ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
དང་། །མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་ལམ་དུའང་ཡང་དག་བསྐྱབས། །ལམ་འདི་གསུང་རབ་
ཀུན་ལས་རབ་བསྐྱབས་མོད། །རང་གཞན་སྟེ་པའི་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིས། །ཀུན་
ནས་བསྐྱབས་པས་གསལ་བར་མ་གྱུར་པ། །གཞིགས་ནས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་
གྲིས། །འབྲེན་པས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་ལུང་བསྐྱུན་ཞིང་། །སྟོན་པའི་བསྐྱུན་པའི་སྟོང་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད། །ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་བཀའ་བའི་གཞུང་གི་མཚོག། །དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་
ཙ་བ་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་པའི་ལུགས་མཚོག་འཛིན་པ་ཡི། །མཁས་
པའི་འགྲེལ་བ་མང་པོས་གསལ་མཛད་ཀྱང་། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པར་ནི། །རི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་བྱུབ་མཚོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །གསུང་
རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་རྒྱ་ཞིང་། །མཐར་འཛིན་ཆོ་གདུང་སེལ་པའི་འོད་དཀར་
ཙན། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའོ། །རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་མཁའ་
ལ་ཉི་ལྔ་བཞེན། །དོན་འདི་སྤྱི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་
ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར། །རྒྱལ་དེ་མཐོང་ནས་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །རྒྱུན་
མ་ཆད་དུ་སྟག་པའི་སྟར་བསྟེན་ཞིང་། །གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དབྱུ་མའི་

གཞུང་། །ཀུན་ལ་རིང་ཏུ་སྐྱེས་པས་ཟབ་མོའི་དོན། །མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 རི་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ལས་འོངས་པའི་རྣམ་བཤད་འདི། །རྣམས་ཆེན་
 བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་བའི། །སྤོན་ལས་བཟང་པོས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བ་
 དང་། །རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་མེད་བ་ཕྱོགས་བཅུར་གཡོ། །རྒྱལ་མཚན་ཉིག་ལྟར་
 སྐྱེ་དགའི་གཙུག་ན་མངེས། །མདོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་བཟང་པོའི་འབྲས་སྣོལ་
 བའི། །ས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དཀོན་
 མཚོག་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས། །དམ་པ་མང་པོས་ཉི་བར་བསྐྱེད་འོར་སྐྱེད། །ཟབ་མོའི་
 དོན་འདི་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ། །བདག་ནི་སློ་གྲོས་ཉམ་རྒྱུང་བཙོན་པ་ཞེས། །དེ་
 སྤྱིར་འདི་ལ་འོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །འོངས་དེ་བསམ་པ་ཐག་པས་བདག་
 འཆགས་སོ། །འདིར་འབད་དགོ་བ་ཚུ་ཤེལ་ཀུན་ཉ་ལྟར། །ཆེས་ཆེར་དཀར་བ་གང་
 ཞིག་བསགས་པ་དེས། །མཐར་འཛིན་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་ཀུན་གྱིས། །མཐའ་
 བལ་ལྟ་བ་བདེ་ལྷག་རྟེན་གྱུར་ཅིག། །ཐུབ་བསྟན་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་གཅིག་ལ། །སྤྱི་
 བའི་ལྷ་མཚོག་སྐྱ་སྐྱབ་ལས་འོངས་པ། །རྟེན་འབྱུང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དཔག་ཡས་
 ཀྱིས། །བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡུན་རིང་འཛིན་པར་ཤོག། །བདག་གྲང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཉེར་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །དམ་
 ཚོས་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་རྟེན་འབྱུང་གཏམ། །སློག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཉོང་འཛིན་པར་
 ཤོག།

ཅེས་དབུ་མ་ཅ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་
 དིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པ་མི་ཅུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་

ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་མཁུན་རབ་དང་སྤྱགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་རྗེ་བཙུན་དམ་
བ་ཀྱི་སྤྱོད་མཉམ་ཏེ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་པོས་ལེན་པ།
མཐའ་བལ་དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་སྦྱོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཤར་ཚོང་ཁ་
བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སློམ་བཙུན་བསོད་ནམས་
སློབ་པོས་སོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ལུས་
པར་བྱུང་ཅིག །

བར་ཞིག་ན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བས། ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྐྱོན་བསྐྱེད་པ་མི་
 སྲིད་བས། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཚོས་བར་འགྲུང་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལན་ནི། ཁ་ཅིག་
 ལས་ཞིག་གྲང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་བྱེད་
 ལ། གཞན་དག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་
 ལས་ཞིག་པར་འདོད་གྲང་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་བྱ་ལོན་གྱི་
 དཔང་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས། ཚོད་པ་
 དེའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །རང་ལན་ནི། ཀུན་གཞི་སོགས་བཞི་པོ་ཁས་མ་
 གྲངས་གྲང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཚོས་བར་མི་འགྲུང་ལ། དེ་ཁས་མ་གྲངས་གྲང་ལས་
 ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་མཚན་ཁས་གྲངས་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ཡང་ཁོ་
 བོ་ཅག་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་ལས་
 གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་
 རྣམས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་སྲུའང་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ནི་ཚོས་
 གཞན་ལོག་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་སློབེ་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་
 འདོད་ལ། ལས་ཞིག་པ་ནི་དང་པོ་ཞིག་རྒྱུའི་ལས་སློབེ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས། དེ་ལོག་པ་
 ཅོམ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབ་པ་ལིན་ཏུ་
 སླེ་སྟེ། ལས་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་
 ཐལ། ཡུལ་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་མ་ཞིག་པའི་ལས་

ལའང་མེད་ལ། མ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 ལོག་ཞིག་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་
 པས། རྒྱས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཐེན་པས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཞིག་པ་གྲུབ་ཐེན་ནས་ཞིག་རྒྱས་ཀྱང་པར་གཞན་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་
 ཁས་ལེན་པ་མིན་གྱི། ཞིག་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ལས་དེ་རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་
 མེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲུང་པས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོག་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལས་ཞིག་
 པའང་ལས་ཀྱི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲུང་པས་ལས་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་ན། རྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ལི་ཞེས་པའི་
 ལུང་དང་ཡང་འགའ་ཏེ། རྐྱེ་བ་ལི་བའི་རྒྱུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་ལུང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 ལས་ལ་རྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ།
 དེ་ལྟར་ན། མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཞིག་མ་ཞིག་དངོས་པོར་མཚུངས་པས། གུན་
 གཞི་སོགས་ཁས་མ་རྒྱངས་ཀྱང་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་བྲས་པ་
 རྒྱུད་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གང་ཕྱིར་ལས་
 བྱི་སྟེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་ལས་ཅི་མ་སྟེས་ལ། དེ་
 ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བུམ་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་
 དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལོག་པ་ཙམ་

གྲིས་བཞག་ལ། དེ་གཉིས་སྲ་ཕྱིའི་རིམ་བའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །

ཞིག་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་པར་
རང་གཞན་ཀུན་མ་སྐྱབ་ནོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། སྦྱིར་རང་མཚན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དངོས་སྦྱ་བར་འགྱུར་ལ།
དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐ་
སྙད་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་མཚན་
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་འདོད་
ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། སྦྱོང་ཉིད་དོན་གཞན་
དང་ལྡན་པས་སྦྱོང་པར་འགྱུར་གྲིས། རང་སྦྱོང་མིན་པར་འགྱུར་བཤོ། །དེ་ལ་དངོས་
པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་“ཆེ”། དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཉེ་དངོས་པོ་ཡོད་ན།
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྲིས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་སྤར་ཡོད་ལ། སྦྱོང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་མེད་པར་
རྟོགས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཞེག་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིག་གྲེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཁས་
ཚུངས་ནས། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་སློན་སྦྱོང་པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ལྟར།

དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་སྤོང་དུ་འགྱུར་གྱི། རང་སྤོང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དུ་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁེགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་མདོ་ལས་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྤོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་
སྤོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོས་རྣམས་མི་ཚམ་བརྟེན་གྱི་སློན་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྤང་རང་བཞིན་ཁེགས་དགོས་ཤིང་། གང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེར་རང་
བཞིན་ཁེགས་དགོས་པས། ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཡང་དག་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷང་
ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་ལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བ་འདོད་པ་ཡིན་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་འང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རང་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཐད་དོ། །དེ་ལ་སློན་པོ་མཚན་གཞི། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དུ་
མཚོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་
གྲུབ་པ་རྟོགས་མི་རུས་པ། གསུགས་བརྟན་མཚན་གཞི། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་
མཚོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་སྤང་
བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ། དུལ་བཞིན་དུ་དུལ་ཅན་ལའང་། ཡང་ལོག་
གི་རྣམ་དབྱེ་འཐད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་དུལ་ཅན་ལ་ཡང་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་
དབྱེ་མི་བྱེད་དེ། རང་སྤང་མཁམ་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྤང་དུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་
སྲིད་པས། ལྷང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་སྲིད་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བསམ་པའི་རོང་
བདེན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །

དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ལ་
མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཟིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་
ཡིས། །དངོས་རྙེད་འོ་བོ་གཉིས་ནི་འདྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་
ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ལུས་པའི་ཐ་སྙད་
པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་དང་། གང་ཞིག་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་
གཉིས་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་སྲོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྲོན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་སྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ལོག་པར་སྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོན་པོ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ། དེའི་སྲོན་དུ་བདེན་པ་འདྲིན་གྱི་སྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་
འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟེན་
འབྲེལ་རྣམས་སུ་སྤང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་སྲོས་
བྲལ་གང་ཞིག་ཡོངས་གཙོ་དུ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཟེར་

ལོ།

དེ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་མ་གོ་བའི་ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོག་གས་བར་འགྱུར་བས། བདེན་འཛིན་གྱི་སྐོ་འདོགས་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོད་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེ་འབགས་བར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་བཙན་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་དགག་བཤང་དོན་དམ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྐོས་གྲུལ་གང་ཞིག་ཡོངས་གཙོ་དུ་གཞུགས་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡོང་གཙོ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉོག་གས་སྲ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྐོས་གྲུལ་མ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་བར་འགྱུར་དོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོག་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོག་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཉོག་གས་བ་ན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཉོག་གས་པའི་ལྷོག་བ་དེ་ཉིད་ཤུགས་ལ་ཉོག་གས་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་བ་ལ་སྐོ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་དངོས་སུ་མ་རྟོག་པའི་སྐོ་འདོགས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཚོད་བའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤུགས་ལ་ཉོག་གས་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོན་པོ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བ་འབྲུལ་བ་ཅམ་གྱིས་རྟོག་བ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་

1 ལྷོན

བཞུལ་ཤེས་སུ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེའང་སྟོན་འདྲིན་ལ་སྦྱང་བ་ལྟར་གྱིས་རང་མཚན་ལ་
གྲུབ་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་བསྟོན་པས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
ཤེས་དང་། སྟོན་པོ་འཇམ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བསྟོན་ནས་མཚན་
ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པའི་ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་སོགས་གྱིས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
ལ། འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་བདེན་གཉིས་གྱི་
རྣམ་དཔྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་ལུས་པར་འགྲུང་ཉ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་ངོར་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་རང་
དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་
ངོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བདེན་པར་
འཛོག་པའི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་
ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཉན་རང་
འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་
བདེན་པར་འཛོག་པའི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་སྐྱེའ་མཛོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
ཞེས་མི་བྱའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་
སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་

ལོ། །

བཞི་པ་ནི་མདོ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། མཐོང་བ་དམ་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ཡོད་ན་དམིགས་
 རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་བའི་སྒྲོས་པའང་མ་ལུས་པར་ལྟོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷིབ་
 བ་བཅད་པར་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་ན། བདེན་པར་སྤང་དགོས་པས་
 འབྲུལ་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་
 པའི་དོར་མེད་དེ། དེའི་དོར་ཡོད་ན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། རང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་
 པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སེམས་”ཅམ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བེད་དོ། །དེའི་དཔེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཟེས་པ་ལ། མི་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་བཞིན་ལོ། །ཞེན་མི་འཐད་དེ། མི་ལམ་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་པ་བ་མེད་པ་
 བཞིན་ཏུ་སེམས་ཀྱང་བདེན་པ་བ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ། སད་པའི་དུས་སུ་ཤེས་པ་དྲན་
 པའི་རྟགས་ལས་སྤོང་བ་ཡོང་བར་དཔོག་ན། མི་ལམ་ནའང་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སད་དུས་སུ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པའི་བག་
 ཚགས་སློབ་པ་ལས། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་དབང་གིས་མིན་
 ལོ་ཞེ་ན། ལོང་བ་ལའང་གཉིས་སད་པའི་ཚོ། ལྟོ་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་

1 ཅམ

བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞེས་དྲིས་པས། རྒྱུན་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འོང་བ་
 ལ་སང་པའི་དུས་སྐྱོ་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞེན་དུ། མི་
 ལམ་གྱི་དུས་སྐབས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཉེ། གཉིས་ཀ་ལ་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། དེས་ན་སང་པའི་དུས་སྐབས་མིག་དང་གཟུགས་དང་།
 དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་རྒྱན་པ་སྐྱེ་བ་བཞེན་དུ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐབས་སྐབས་
 གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རོང་གསུམ་པོ་དེ་མེད་
 བ་བཞེན་དུ། སང་པའི་དུས་སྐབས་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་
 གྱི་དུས་ན་མིག་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ན། སང་པའི་དུས་སྐབས་མཐོང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སང་པའི་དུས་སྐབས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་
 པའི་རོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མེད་ཀྱང་སང་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་
 གྲུབ་ན། མི་ལམ་གྱི་དུས་སྐབས་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་རོང་དོན་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སེམས་པའི་རོང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཚུངས་པས། དོན་མེད་ལ་སེམས་ཡོད་
 བར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །

བཞེ་བ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། རང་རྒྱུད་དང་གཞན་གྲགས་སྤྱིའི་རྣམ་
 གཞན་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་
 རྣམ་པ་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞན་གྲུབ་པ་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
 པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་འབའ་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་མི་
 སྲིད་པར་སློབ་པ་ཅི་མིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་བསྐྱོས་པ་མེད་པར་རང་

དབང་དུ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཚད་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་།
 དེས་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཉུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་ཞེས་དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་མཉམ་ཆད་བཞེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པར་གཞན་གྲགས་འབའ་ཞེག་གི་
 ལྡོ་ནས་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མའི་རྩ་བ་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པའི་མངོན་
 ལུམ་ལ་བལྟོས་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བཞེས་ཀྱང་། དེས་ངེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་རང་
 མཚན་སློབ་དཔོན་འདིས་ཉུགས་ཀྱི་དགག་བྱུང་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དབུ་མ་པ་ལ།
 ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྟར་ཡང་རླང་ལ། ཡང་ན་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྡོ་ནས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཉེགས་པར་མཛད་པ་དང་། གཞི་
 དེ་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཉུགས་ཀྱི་སྡོ་ནས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉེགས་པ་
 བརྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཤོ། །ཉུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཀྱི་
 ཁས་སྐྱངས་ལ་མ་བལྟོས་པར་དང་དབང་དུ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་
 ཚད་མས་བཞག་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་རྒྱུད་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་
 གཞན་ཀྱི་ཁས་སྐྱངས་ལ་བལྟོས་ནས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཉན་ཚིགས་ཞེས་བྱེད། །ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ཀྱིས་ཁས་
 སྐྱངས་པའམ། ཁས་སྐྱངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅམ་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་
 པ་ཐལ་འགྲུང་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྡོ་ནས་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་
 ཞེས་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་བདེན་པ་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་མེད་མི་
 བརྒྱབ་པ་ཐལ་འགྲུང་བ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱང་བརྒྱབ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་

འབྲེད་པ་ནི་མི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་གསུངས་ཟིན་པས་འདིར་བརྗོད་བྱུང་དུ་
མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དབྱུ་མ་པས་དངོས་སྣ་བའི་རོང་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྐྱབ་པའི་ཚེ། ལྷ་གྲུ་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ
དེའི་ཚེ་གཞི་ལྷ་གྲུའི་ཡོད་ལྡོག་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས། དོན་
ལྡོག་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་ཡོད་མེད་བཅས་པའི་ཚེ་ན་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་པར་
གཅིག་དུ་འཆར་བར་དངོས་སྣ་བས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟགས་ཡང་དགག་གི་ཚོས་
ཅན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སློན་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཚད་མས་དེས་
པའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་
མ་བསྟན་པའི་སློན་སྣ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་
པར་རུས་པའི་ཕྱིར། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྤར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་
པའི་ཚེ་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་ན། རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་དུ་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐབས་ཡོད་ན། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་
འགྱུར་ཉེ། རྟགས་རྟེན་འབྱུང་ཚད་མས་དེས་ཟིན་མ་བརྗོད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སློན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་ན། གཞི་
ཚོས་ཅན་གྱི་ཡོད་ལྡོག་དང་། དགག་བྱའི་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་མ་གོ་བའི་གོང་རོལ་དུ་འང་།
དོན་སྤྱི་སོ་སོར་འཆར་དུ་རུང་བས་ཁྲབ་ལ། རྟེན་འབྱུང་གི་ཡོད་ལྡོག་དང་རང་བཞིན་
གཉིས་ལ་དེ་ལྷ་གྲུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་

འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་མི་རུང་ན། ལྷུ་བ་ཟེན་པའི་ཚོ། ཉམ་ཡང་མི་རུང་བས་མི་འཐད་
 དོ། །སྤྱ་གུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་བྲེད་པ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་ཁྲབ་པ་ལའང། གཞོད་པ་
 ཅན་གྱི་ཚད་མ་རགས་པ་མཐོང་ནས། ཅི་དེ་ནི་སྤྱ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཞག་དུ་
 རུང་ངམ་སྣམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་སྲིད་པས་སྦྱིར་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་ངེས་པར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ལྡན་སྦྱེས་གྱི་ཚོ་ཚད་
 མ་མ་སྤྱན་སྣང་གྲུབ་པ་དངོས་སྦྱོར་བ་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། ལྷུ་བ་མཐས་བཞག་པའི་མ་སྤྱན་སྣང་མེད་པ་ལ་
 རང་རྒྱུད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱུས་པས་བྲེ་བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་བསྐྱབ་པ་ན་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྐྱ་བྲེ་བྲག་པའི་དོར་མ་གྲུབ། ཉམ་མཁའི་
 ཡོན་ཉན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ། སངས་རྒྱུས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང། སྐྱ་ཚམ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་
 པ་བཞིན་དུ། དབྱུ་མ་བ་དང་དངོས་སྦྱོར་བ་ཚོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང། བདེན་བརྒྱན་
 གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་གྲུས་པའི་སྤྱ་གུ་ཚམ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་
 གྱི་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་རུང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྐྱ་ཚམ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང། སྤྱ་གུའི་རང་མཚན་ལ་
 ཚད་མར་མ་སོང་རང་མཚན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱ་གུ་ལའང་ཚད་མར་མ་སོང་བའི་སྤྱ་གུ་
 ཚམ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་དབྱུ་མ་བ་དང་དངོས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀས་བདེན་གཉིས་
 གང་རུང་དུ་འདར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་མན་ཚུན་ཐ་སྣང་
 པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཚོ། ལྷུ་བ་མཐས་བཞག་
 པའི་ཚོས་ཅན་མ་སྤྱན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང། རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་འཇིན་

སྣངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །

ལྷ་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུ་ལ་ལ། ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་འགོད་པ་
དང་། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་པའི་
རྗེས་གཅིག་གི་སྟེང་ན། ཁ་སྲིད་ཕྱོགས་པ་རང་རིག་གི་བྱ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་དང་། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པ་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟོན་པོ་མཛོན་སྲུང་གིས་རྟོགས་ཀྱང་། མཛོན་སྲུང་
དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས། སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བས། ཤེས་པའི་རྗེས་གཅིག་ལ། བྱ་བྱེད་མི་འབྲ་བའི་རང་རིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་
པའང་བྲན་པའི་འཛིན་སྣངས་ལས་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྲི་བྲན་པ་མཐའ་དག་སྟོང་བའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངས་སྣང་སྟོན་པོ་མཛོན་རོ་སྲུང་དུ་བྲན་པའི་ཚོ།
སྟོན་པོ་བྲན་པ་དང་སྟོན་པོ་མཛོན་བ་བྲན་པ་བྲན་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་ཡོད་པ་དེས་
དཔག་པར་བྱ་བའི་སྟོན་པོ་སྟོང་བྱེད་དང་། སྟོན་པོ་མཛོན་བ་སྟོང་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་
གྲུབ་པས། རང་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེའང་རང་རིག་ཉིད་
ཀྱིས་འགྲུབ་པས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྲན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ནི། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པས་བཀག་བཞིན་ལ། ཐ་སྣང་པ་ཅམ་ཡིན་ནའང་། རང་
རིག་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་དུང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱེད་པའི་སྣ་རོལ་ཏུ་དཔེ་ལ་རང་
རིག་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་དང་། སྟོང་བ་ཅམ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཀྱང་རང་སྟོང་ཡོད་པར་
མི་འགྲུབ་སྟེ། མེ་ཅམ་ལས་མེ་ཤེས་དཔོག་པ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་བྲན་

བ་སྲོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་བ་དང་ཉེར་སྐྱས་ཀྱི་འཇམ་སྲོང་བཞིན། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱེ་གྲང་ཁྲད་པར་དབྱེར་མི་འདུག་སྟེ། དེ་དག་ལ་འད་རྗེས་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་འོ། །རྗེས་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ན། དོན་དམ་པའི་བྱ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་རང་སྐྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདྲ། ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལོ་རྟགས་ལས་སྲོང་བ་ཅམ་དཔོན་རུས་ཀྱང། རང་དམ་ལས་རང་སྲོང་དཔོག་མི་རུས་ཉེ། སྲར་བ་ཤད་པ་ལྟར་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། སྲོན་པོ་དམ་པའི་རྟགས་ལས་སྲོན་པོ་རིག་པ་སྲོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་ལ། སྲོན་པོ་རིག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་གཞན་ཉིག་པ་དོན་མེད་དོ། །ངས་སྲར་མཐོང་དོ་སྐྱམ་དུ་འཇམ་པ་ན། དམ་མཐན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲོང་མཐན་རང་ཉིད་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མེད་ཀྱང་རང་དམ་འཐད་པ་ཡིན་འོ། །གཞན་ཡང་སྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྲོན་པོ་དངོས་སུ་སྲོང་བྱེད་དེས་སྲོན་པོ་དམ་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ལུལ་གྱི་དམ་པ་སྐྱེ་བ་འཐད་ལ། སྲོན་པོ་དངོས་སུ་ཉིགས་པ་ན། སྲོན་འཛིན་ལྷགས་ལ་ཉིགས་པས། སྲོན་འཛིན་དམ་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་རུས་པས། སྲོན་འཛིན་སྲོང་བྱེད་མེད་ཀྱང་དམ་པ་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་ཡིན་འོ། །རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྲོན་འཛིན་ལྷགས་ལ་ཉིགས་པར་བཞག་མི་རུས་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་འདོད་དོ། །དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས། འདུག་འབྲེལ་དུ་གང་ཉམས་སུ་སྲོང་བས་སྲོང་བ་དེ་དམ་པའི་ཤེས་པས་སྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་མེན་པས། དམ་པ་ལུལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཉམས་

སུ་སྤོང་བའི་ཤེས་བས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྲན་བས་ཡོངས་སུ་
དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྲུང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་
གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཞེས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་དབྱུང་
ཅེས་གསུངས་པར་སེམས་སོ། །

དྲུག་པ་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་
ནི། གང་ཟག་ལ་དགག་བྱ་སྤོང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞེགས་པ་ན། གཞི་སྤང་སོ་
ལའང་སྤར་གྱི་བྱུབ་པ་དང་། གཏུ་ཚིགས་བྲན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤང་སོ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་ཀྱིས་བས། ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱ་སྐབ་པོའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པ་“ཅམ་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞག་མི་རྣམས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་
གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་རྟོགས་པར་ཞེགས་མི་རྣམས་པ་ནི་འོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྲུང་ངོ། །ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ན། སྤང་འདས་ཐོབ་པའང་
བཞག་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤོད་པ་བཞེན་
ནོ། །

བྱ་བ་བྱས་སོ་འདི་ལས་སྤིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་དག་
བཅོམ་པ་སྐྱབ་བཅས་ལ་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྐྱམ་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་འགྲུང་
ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་མ་རྒྱུད་པའི་
ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་

1 ཅས

གཞན་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནའང་མི་
 འཐད་དེ་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་པ་འདད་དུ་གང་སྟུག་བསུལ་འདི་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་ནས་ལུས་པ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པས། སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་
 འདི་ད་ལྟར་གྱི་སྟུག་བསུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཏེ།
 འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་སྒོས་པའི་བྱིར་དང་། མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཚིག་ཐ་
 མའི་རྒྱས་པ་འདད་དུ་སྟུག་བསུལ་གཞན་མཚམས་མི་སྐྱོར་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །ལྷག་བཅས་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དབང་
 དུ་མངོན་ནས་གསུངས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་མངོན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟུག་བསུལ་འདི་ཞེས་མི་གསུང་བར། ཉོན་མོངས་པ་འདི་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་གསུང་རིགས་ན། དེ་སྐད་དུ་འང་མ་གསུངས་
 སོ། །སྟུག་བསུལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྤྱི་ལེ་རྣམ་གྲངས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་
 བོ། །སྤྱི་རྒྱ་བྱེ་བྲག་ལ་འདུག་པས་ཉོན་མོངས་ལ་སྟུག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། སྤྱི་ལེ་རྒྱ་སྤྱི་ཁོ་ན་ལ་རྒྱར་བ་ལ་སྐབས་འགར་གཞོད་པ་མཚོང་ན། བྱེ་བྲག་ལ་
 འདུག་པར་རིགས་གྲང་འདིར་ནི་སྤྱི་ལ་གཞོད་པ་མེད་པས། བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་རྒྱ་
 རྒྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཅ་ཤེར་ཉན་ཚོས་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྤང་དང་
 རིགས་པའི་སྟོན་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། ཅ་ཤེར་མེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བུ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པས། ཐེག་པ་སྟུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྟོབ་དཔོན་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་ཉན་ཚོས་ལ་ཚོས་གྱི་

བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པས། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །

བདུན་པ་སྐྱིབ་གཉིས་འདྲིའི་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་དང་། དབུ་
མ་པའི་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་མ་ཐུན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་
མེད་སྐྱེ་མཆེད་ནི། མ་རིག་པ་ནི། སུང་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོངས་པ་ཅམ་གྱི་མ་
རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་གྱི་ལོག་རྟོག་མ་ཡིན་ལ། འདིག་ལྟ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།
དེའི་བདག་གི་བར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོག་རྟོག་གིས་
བསྐྱུས་པར་བཞེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྲང་ཡབ་སྲས་ནི་འདིག་ལྟ་འདོན་
མོངས་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ཅིང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་
ཡང་མི་འགལ་”ཉེ། བ་ལ་ཤད་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་ལྟར་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་
མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། གཟུང་འདྲིན་
རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་བཞེད་
ལ། གང་ཟག་སུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
འདྲིན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཞེན་ལུལ་བཀག་པ་གོམས་
པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་རུས་པ་དོན་སེམས་དང་། དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་རྣམས་མ་ཐུན་ལོ། །

གཉིས་པ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མྱེད་འོས་
 འཛིན་གྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་རྣམས་དང་མ་ཐུན་ལ། ཤེས་སྲིབ་ཅི་བདེན་འཛིན་གྱི་སློབ་ས་
 བོན་དང་བཅས་བར་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བ་ཞེས་སམ། གཞན་གྲགས་པ་
 ཞེས་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
 སློན་སློང་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སློང་བའོ། །དང་
 བོ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། ཉེས་པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སློང་
 བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པ་ལས་གོམ་བའི་ལྟ་བའི་ཆ་རྩོགས་པ་ཡིན་
 བ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སློང་བ་གོམས་པས་ཀྱང་། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བྱེད་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འགྱུར་དོ། །

གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཁེགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་བདེན་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོགས་
 བཅད་དུ་ཡོད་པས། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བྱེད་ལ། རྣམ་ཤེས་བདེན་སློང་དུ་ཉོགས་དགོས་
 སོ་ཞེ་ན། ལྷན་གྱི་བདག་དེ་ཁེགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤུབ་པར་འཛིན་
 པའི་སློབ་འདོགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས། སྲིད་པ་ལས་གོམ་བ་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཉོགས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཕྱེ་སློང་ལས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་
 དམན་གྱི་ཕྱེ་སློང་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷ་མའི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་དགག་བྱ་སྤྲ་མོ་བཀག་པ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་དབུ་མ་
 པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་པ་ཞར་བུང་

གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷོ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་
ཉན་ཐོས་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་པལ་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་མི་རྟག་
པར་རྟོགས་པ་གཉིས་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་མིན་མཚུངས་པས་སྤྱིད་པ་
ལས་གྲོལ་བ་ལ་ངེས་པར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སློབ་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་
ཡིན་ན། ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་
ཏུ་འདོད་པས། གང་ཟག་བདེན་འདྲིན་གྱིས་རྣམས་ཤེས་བདེན་པར་བཟུང་བས། སྤང་
བོ་ལ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ནི་སྤང་བོ་ལེན་པ་བོ་ཡིན་ལ།
སྤང་བོ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། ཉེ་བར་ལེན་པ་བོ་དང་སྤང་བྱ་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་མི་རིགས་ལ། ཞེད་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་
གྱི། ལྷན་སྤྱི་ས་མིན་པས་གྲུབ་མཐས་སློབ་ཁ་མ་བསྐྱུང་བ་རྣམས་ལ། འཁོར་བར་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཅིག་སྤྲུགས་ན་སྤང་ཆེན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དུག་
སྤྱུལ་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིགས་པ་སློབ་མི་རུས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་
རྟོགས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེན་འདྲིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་
ཡིན་ལ། གཉིས་སྤང་བསྐུལ་བའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་
འདྲིན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདྲིག་ལྟ་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་མིན་པ་ནི། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟོས། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་ལ་འཛིན་ལྟ་མིན་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་ནི་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟོས། །གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་ནི། སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དང་འཇུག་
 པ་སོགས་སུ་བདེན་འཛིན་ཉིད་སྲིད་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པར་གསུངས་པ་འདི་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
 གྲེད་ཡང་དག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྤར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དེ་
 འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན། དེའི་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གོམས་པས་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་བ་
 འགལ་ལ། འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་
 ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཛིན་ལྟ་ཡིན་ཡང་ཀུན་བརྟགས་
 ཡིན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་མིན་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་འདྲིའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚང་མ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་བདག་མེད་ལ། གསལ་སྤང་སྐྱེ་བ་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་
 ཞིང་དེ་ལྟ་ན་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འབའ་ཞིག་གོམས་པ་ལ་
 གསལ་སྤང་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་། ལྟོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའང་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཉེས་པ་དེ་
 དག་མེད་དོ། །འོ་ན་བདག་འཛིན་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་གང་གིས་ཤེས་སྟུང་ན།
 རྗེ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ལག་པ་ན་བ་ཅོམ་ལ་ང་ནའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱོན་མེད་མཐོང་བས།
 ང་དང་སྤང་པོ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྐྱབ་པའམ། རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཡོང་སོ་སོ་
 བར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་

སའི་རྟོག་པའང་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་མིན་ཏེ་གཟུང་འདྲིན་ཀི་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་ལ། འདྲིག་རྟོག་ན་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་གཞན་ཏུ་འདྲིན་སའི་སྐོ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་སའི་
ཕྱིར། དེའང་ཤིང་གི་ས་ཐོན་ཅམ་བཏབ་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་སྐོང་སོ་ལ་དམིགས་ཏེ་ངས་
འདི་“བརྟགས་¹སོ་སྣམ་ཏུ་འདྲིན་སའི་བ་སྣད་སྐོན་མེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་བ་སྣད་སའི་ཤེས་པས་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲིག་
རྟོག་ས་རྣམས་རྒྱ་འབྲས། དོན་གཞན་ཏུ་ཡོང་བར་མི་འདྲིན་ས་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སའི་དོན་གཞན་ཏུ་མེད་པར་དེགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །རང་
ལུགས་ལ་འདྲིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ས་ཡིན་གྱི་སྤང་སོ་ལ་
དམིགས་ས་མི་སྲིད་པས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡང་སྤང་སོའི་ལ་གྲུལ་དང་།
ཚོགས་ས་གང་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་ས་སོ་དང་། ལྷང་བྱ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་
སའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་སྤང་སོ་ལ་བརྟོན་ནས་བཏབ་ས་ཅམ་ཡིན་པས། སྤང་
སོ་ཉིད་གང་ཟག་དང་སྤང་སོ་ལས་དོན་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །འདི་
དག་ནི་ཤིང་རྟོའི་དབྱུད་ས་རྣམས་བདུན་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་གྲུའོ། །

འོ་ན་གཟུགས་བདག་ཡིན་སོགས། འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་མཐའ་ཉི་
ལུང་བཤད་ས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་སྤང་སོ་ལ་དམིགས་གྲང་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མིན་ཏེ། ལྷན་ཏུ་ཞུགས་སའི་འབྲས་བུ་སོ་བའི་ཆེ་བ་དང་
སར་སྐོང་བར་གསུངས་སའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱུད་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་ས་མཁུ་
སའི་ཚུལ་ལ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་སྤང་དང་བཅས་བཞིན་ཏུ་མཛོན་

1 བརྟགས

ལུས་དུ་མཁའི་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བདེན་སྣང་ལོག་པས་ཡུལ་སྣང་ཅམ་ལོག་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལོག་པས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཅམ་ལོག་
 དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་མེད་པའམ། ཡང་ན་བདེན་འཛིན་མ་
 སྣངས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བདེན་སྣང་དང་བྲལ་བཞིན་དུ་རི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཁའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲུང་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཚེ་བདེན་པའི་སྣང་བ་ལོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་མི་མཐུན་ལྷོགས་དངོས་སུ་སྣང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་སྟོན་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་བདེན་སྣང་
 ལོག་དགོས་པའང་། བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེའི་འདུག་ལུགས་འཇུག་
 མེད་དུ་མཐོང་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གནས་ལ། དེའི་འདུག་ལུགས་འཇུག་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་
 བའང་། བདེན་པ་སྣང་བ་བདེན་པ་གསལ་སྣང་དུ་འགྱུར་བས། བདེན་སྣང་གིས་སྣོང་
 བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཚད་ནད་ཅན་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཚད་ནད་ཅན་ལ་ཡུལ་ལོག་
 པར་སྣང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སྒྲིའི་
 སྒྲོན་གྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟེན། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་སྣང་
 མཐའ་དག་རི་སྟེད་པ་མཁའི་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འཇུག་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བང་གི་སྒྲིའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མི་སྣང་བའི་སྟེན་རོ། །དེ་ནི་དེ་
 དག་གི་ཞར་ལ་ཏུང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལའང་

སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ལྡོམ་ཅི་ལྟར་འབྲེད་པ་དང་།
དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་གཉེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་བརྩམ་བྱི་བ་བརྩུ་བའི་ལན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་ནང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་
དང་ལྡོམ་དོན་ལྟུང་བའི་བྱི་དོན་རྣམས་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར་
གསུངས་པའི་དོན་ཚུང་ཟད་བཤད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱི་བ་རྩུ་བ་དང་།
སྟོན་པས་ལན་གསུམ་པ་དང་། ལན་གྱི་དོན་ལྟུང་བ་དང་། དེས་བྱང་དོན་དང་ལྡོམ་
དོན་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་དང་པོ་སོགས་སུ་
གསུངས་ལ། ཡང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། མ་
སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
དང་། དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་ལྟུང་བའོ། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ན།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའའང་། བདེ་ལྡན་ཏུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་དགོངས་གཞི་སོགས་གང་ཡིན་ནི་མ་ལྟར་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞིའི་
དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏམ་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རོ་བོ་

ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱུ་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
 བོ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་
 བས། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། གུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མིང་དང་
 བརྒྱུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དབང་ལ་རྒྱ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་
 གིས་གྲུང་བ་ཡིན་གྱིས། བདག་ལས་རྒྱ་བའི་རོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན། དོན་དམ་པ་ཞེས་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་
 ལ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་དེར་གཞན་དབང་མ་གྲུབ་པས་ན། གཞན་དབང་ལའང་།
 དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་
 གྲུབ་ནི་དོན་དམ་པའང་ཡིན། དགོས་པོར་མེད་པས་ན་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་དངོས་པོར་མེད་པ་སྣང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་
 རོ། །གཞན་དབང་ནི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་

“ཆད་པ་¹ལྟར་སྤང་ཡང་སྲི་རོལ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། བདེན་སྤང་དང་།
བདེན་སྤོང་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
གཟུགས་བཀག་པའི་ནམ་མཁའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་
བདག་སྐྱེའི་རོ་བོར་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །འདིས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་གྱི།
ཡོངས་གྲུབ་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་ངན་རྟོག་གྲང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་དགོངས་གཞིར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲིས་པ་རྣམས་གཞན་དབང་དང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་དཔེན་
པར་གྱུར་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་ལ་རྟོག་པས་རི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་
བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བདེན་པར་མདོན་པར་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་
འགྱུར་རོ། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ། དང་པོར་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བརྟན་ནས་སྲིད་པ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད། དེ་ནས་ཀུན་བརྟགས་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བརྟན་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཤང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་གྲོལ་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་

1 ཆང་བ

ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི་
མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་སོ་སོར་ངེས་པས་ཞི་བ་
བསྐྱོད་པ་གཅིག་ལུ་སའི་ཉན་ཐོས་ནམ་ཡང་འཚང་རྒྱང་མི་སྲིད་སའི་སྲིད་འོ། །

གསུམ་པ་ལན་གྱི་དོན་ལུས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་གྱིས་སྟོན་པས་གསུངས་སའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སའི་དོན་འདི་ལྟར་ཁོང་
དུ་རྒྱད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
རྟོག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་འདོགས་སའི་གཞི་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བདག་གཉིས་
གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
གཉིས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པས། རང་གི་
ཉིད་ཡོད་མེད་གྱི་ཚུལ་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། དང་པོར་དྲང་སྟོང་སྐྱ་བ་འི་དྲུགས་གྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་
པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་པའང་སྐྱ་འི་བཞིན་པ་མིན་ལ། བར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའང་སྐྱ་འི་བཞིན་པ་མིན་འོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་
དགོངས་འགྲེལ་འདིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་

1 རྩེ

བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཐོ་ཞེས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་སྡེ་ནས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་རྣམས་པར་སྡེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་རྟག་བརྟན་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཁོ་ན་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདིའི་མཚན་གཞིར་འདྲིན་པ་དང་། གང་དག་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་འདིའི་མཚན་གཞིར་འདྲིན་པ་ནི་བྱིན་ལན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱན་སྦྲུལ་འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་མདོ་འདི་དང་མཐུན་པར་ཡོད་མེད་འབྲེད་ཚུལ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་གོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷོ་གྲོས་མི་ཟངས་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྲང་དེས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པ་དང་དབྲེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པ་དང་། དོན་དེར་དེས་པ་བྲང་དེས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱ་བྲང་བའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེས་དོན་ཡང་བྲང་དོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེར་ན་གཟུགས་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེར་མ་ཟངས་ཀྱི་ད་དུང་གང་དུ་བྲང་དུ་ཡོད་པའོ། །གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེར་དེས་ཀྱི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་དེས་པའི་དོན་གོ། །

གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པའི་དོན་དང་། དེར་དེས་པའི་དོན་བྲང་དེས་སུ་བྱས་པའི་ཚེ་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་རྗོད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་བྲང་དོན་དང་།

དེས་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་ལ་བྱང་དེས་
 ལུ་བྱས་པའི་ཚེ། རྗེད་བྱེད་ལ་བྱང་དེས་ལུ་དབྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
 པ་ནི་དེས་པའི་དོན་འོ། །ལམ་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཐབས་ནི། མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྤྱད་ན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་
 སོ། །བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གུན་རྗོད་སྟོན་པ་ནི་བྱང་དོན་དང་དོན་དམ་སྟོན་
 པ་ནི་དེས་དོན་འོ། །དེའང་གུན་རྗོད་ཀྱི་རང་སྟོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་དེས་དོན་ཡིན་
 ཡང་། གཞི་སྟོན་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་སོགས་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་
 གང་ཟག་སོགས་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས་
 སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་
 གཉིས་ཚོགས་དེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བྱང་པའི་དོན་འོ། །སྤར་བཤམ་
 པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། །སྟོན་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པ་བྱང་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 འགྲེལ་ཞིང་། སྟོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ནི། གཞན་དབང་རང་མཚན་པ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པར་འཆད་ལ། སྟོན་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོན་ས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་

བར་གསུངས་པ་དེས་པའི་དོན་དུ་མདོ་འདིས་བསྐྱབ་ཅིང་། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

སྲུང་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་
ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏན་ཐམས་ཅད་བཞིག་པ་དང་། འཇུག་ཐམས་ཅད་དེ་
ཁོ་ན་ལ་འཐད་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་
ཞེས་པ་མིང་དོན་དུ་མི་འཐད་དོ། །ལྷོང་པ་མ་རྟོགས་པར་རྟེན་འབྲུང་མི་རྟོགས་པར་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟེན་འབྲུང་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །བརྗོད་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་དེའི་རྗོད་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་འབྲུགས་ཀྱི་དོན་དུ་འད་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་འབྲུང་དངོས་
སུ་རྟོགས་པས་ལྷོང་པ་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅད་ཡོངས་
གཙོད་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་དངོས་སུ་བཅད་ཀྱང་ལྷོང་པ་རྣམས་པར་གཙོད་
མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་བྱས་དཔེན་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་མ་གོ་བའི་གོང་གི་གང་ཟག་ལ་བསྟོས་ནས། ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་
དོན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྐྱ་ཡི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་རང་དོས་ནས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་
བཞག་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བ་ན།
སྟོས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དོན་དངོས་སུ་དེས་པ་ན་རང་དོས་ནས་མེད་པའི་ལྷོང་པ་

ཕྱགས་ལ་ངེས་ཤིང་། ལྷོང་བ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་སློང་མ་ཐག་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ།
སློང་བ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ལམ་
གྱི་རིམ་པར་གསུངས་ཟིན་པས། བརྗེད་བྱང་དུ་མ་བྱིས་སོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གསུང་གི་གདམས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཐེག་པ་མཚོག་གི་བརྒྱལ་ལྷགས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་
བརྗེད་བྱང་དུ་བྱིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུལ་
རིན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སར་མདྲ་ལོ། ། །

༡༡། །རིགས་པ་རྒྱག་ཚུ་བའི་རྩོན་གྱིས་རྩོད་གསུང་བཞིན་
རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྩོས་བཞོད་པ་བཟུགས་ལོ། །

༡༢། །རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ནམས་ལ་སྤྱག་འཚེལ་ལོ། །རིགས་པ་རྒྱག་ཚུ་པའི་ཚིག་
ལེ་འུར་བྱས་པ་ལ་གསུམ། བཟུན་བཙོས་ཚོམ་པའི་སྟོན་འགྲོ་མཚོད་བརྗོད། བཙམ་
པར་དམ་བཙའ་བ་གཞུང་དངོས། བཙམས་པའི་དགོ་བ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྟོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གིས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་ལ། །མཐོན་པོ་སྤྲོས་བཙོས་ཅན།
འདིར་བཟུན་བཙོས་ཚོམ་པའི་སོག་མར་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་སྤྱག་མཛད་པ་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙོས་ལྡན་འདས་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་
དང་འགག་བ་སྟོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་རང་དབང་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཙོས་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། སྤྱབ་
དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་འགག་
བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་པན་རྩོད་བསྟོས་པའི་རྒྱ་ལ་འདིས་སྟོར་བའི་རྒྱ་ལ་རང་དབང་ཏུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚོས་ཅན་དང་བསལ་བ་སྤྲ་མ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ལ་རང་དབང་ཏུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེ་འཆད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
སྟོན་པའི་སྤེམ་པའི་རྒྱ་ལ་འདིས་སྟོར་རྒྱ་ལ་རང་དབང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་དེ་སོག་ནས་འཆད་པའི་རྟེགས་པའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་སྟོར་རྒྱ་ལ་རང་དབང་ཏུ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། དེ་རྙོགས་ཡེ་ཤེས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་
 དུ་བསྟན་པ། དེ་གོམས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྙོན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་
 གང་གིས་རྙོགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་མཉམ་པར་གདམས་པ་དང་། ཡོད་མཐའ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་སོགས་རྐང་པ་བཞི་ལ། ཁོ་ན་རེ།
 བྱ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བྱ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོད་ན་དུ་མི་འཐད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
 པ་དེ་རྙོན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོད་ན་དུ་འགལ་ལོ་ཞེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྙོགས་པའི་བྱིས་པ་ལ་
 བལྟོས་ཏེ་འགལ་བར་རྙོགས་ན་ནི་འགལ་དུ་ཚུགས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་གཟིགས་པའི་སྐོལ་བལྟོས་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཤུ་
 རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་མཉམ་གཞག་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དེར་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྙོན་འབྲེལ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཉིད་མ་རྙོགས་པའི་
 བྱིས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་འདྲིན་གྱི་སྐོལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྐྱེན་
 རྙོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྙོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་མཐའ་གང་ལའང་མི་
 གནས་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྙོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་མེད་ལྟ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་ཟིན་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ། ཡོད་ལྟ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་མཉམ་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྙོན་འབྲེལ་རང་

བཞེན་གྱིས་མེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་པའི་སྲིང་
 དང་། ལུང་གི་གཞོན་གྱི་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་
 ཚོ་གསུམ་པ་དང་། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་དང་སྲིད་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པའི་
 སྲིང་ཞེ་ན། མགོན་པོ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཚོས་ཅན། ལྷན་པས་འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་དོར་ཡོན་
 ཏན་འགྲིབ་ཅིང་ཉེས་པ་ཀྱང་གྱི་འབྲུང་གནས་མེད་ལྟ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
 མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་རང་ལས་མེད་ལྟ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 མེད་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འདིར་མ་བཤད་པའི་སྲིང་། གཉིས་པ་ནི། རིགས་
 སོགས་གཉིས་ལ། རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ལྟ་འགོག་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་མཉན་
 པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་གི་སྡེ་སྟོན་ལས་ཡོད་ལྟ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་
 ཀྱང་། བར་མ་ཆད་པ་དང་། རྒྱུན་རིང་བ་དང་། གཞུང་གཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པའི་
 སྲིང་། གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་བཞེ་ལ། དངོས་སྐྱབ་སྐྱབ་ཚན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་གྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལུང་པའི་དངོས་པོ་གྱིས་ལེན་པ་མེད་པའི་ལུང་
 འདས་ཐོབ་ཟེན་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་རྒྱ་མཆོན་ཅིས་མི་འདོད་ནས་འདོད་རིགས་པར་
 ཐམས་ཅད། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་བཏགས་པ་བཞེན་
 ཏུ་དེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བའི་སྲིང་། གཉིས་པ་ལ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་
 མེད་པ་ལས་མི་གྲོ་ལ་བར་བསྟན། མཐར་བྲལ་ཉོགས་པ་གྲོ་ལ་བར་བསྟན། ཚོད་པ་སྲང་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡོད་སོགས་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 རྫོམ་ཚན། རྩོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ལས་ལྔ་མི་རྩུས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལྟམ་ལ་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཚོས་ཚན། བསལ་བ་སྲ་མ་ལ།
 རྩོད་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སོགས་
 གཉིས་ལ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་ཚན། རྩོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་ལས་
 རྩོམ་བར་འབྲུང་ཏེ། རྩོད་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་ནི། དེ་
 སོགས་རྒྱང་པ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྲིད་པ་རང་
 མཚན་པ་སྤང་བྱ་དང། རྒྱང་འདས་རང་མཚན་པ་ཐོབ་བྱང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། སྲིད་པ་དང་ལྷང་འདས་རང་"མཚན་¹པ་སྤང་སྤང་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་
 དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་ཞེན་པ་ལྡོག་རུས་ཏེ། འཁོར་བ་
 ཅམ་ལ་འདོར་འདོད་སྦྱེས་པ་ན་འཁོར་བ་རང་མཚན་པ་ལ་འདོར་འདོད་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་
 སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལོན་ཉིད་གཞིགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བསྟོས་ཏེ་འཁོར་འདས་
 སྤང་སྤང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫོང་དེའི་དོར་དེ་གཉིས་སྤང་སྤང་ཐ་དད་དུ་མ་
 ལྷུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་པ་དང་ལྷང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ལྷུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་སོགས་དུག་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལྷང་
 འདས་ཐོབ་བྱང་བར་ཐལ། སྲིད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་གོམས་པར་
 ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དེ་ལྷང་འདས་ཡིན་

1 མཚན

པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་མུང་འདས་དེ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྤང་སྐྱེས་པ་དེ་ཕྱིས་རྒྱའི་དངོས་པོ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱོས་པ་མ་
གཏོགས་རང་དབང་དུ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ། གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།
ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་
མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མུང་འདས་
སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བ། ཟད་མི་ཤེས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སོགས་
གསུམ་ལ། ལུང་པོ་རང་མཚན་ཞིག་སྟེ་རྒྱུན་ཚད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་ཐོབ་
པར་ཐལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་
འདས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། ལན་ཉོན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མཚན་གཉིས་པོས་བཅོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་པོ་ཞིག་པའི་དུས་དེར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད།
གང་ཟག་ཡོད་དུས་ལུང་པོ་ཞིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞིག་སོགས་
གཅིག་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྟུང་པའི་ཟད་པར་ཤེས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་དུས་ན་ལུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞིག་ཅས་ཞེས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྟགས་སྤྱི་མའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་གཉིས་ལ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ལྷག་བཅས་

གྱི་མུང་འདས་མེད་པར་ཐལ། སུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ལུག་པར་ཐལ། རི་སྲིད་སུང་པོར་འདྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་འདྲིན་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་སོགས་གཉིས་ལ། སུང་པོ་མ་ལུས་འགགས་པའི་ལྷག་
མེད་གྱི་མུང་འདས་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སུང་པོ་རང་
བཞིན་གྱི་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
ལུགས་ལ་སུང་འདས་ཐོབ་པ་འཐད་པ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུང་འདས་ཐོབ་པར་འཐད་པ་དང་། འགོག་བ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས། ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་སོགས་
དུག་ལ། འདུ་བྱེད་སོགས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མ་དེགས་པའི་རྐྱེན་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སུང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་
འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
མོངས་མ་ལུས་བ་ཟད་པའི་ལྷག་བཅས་གྱི་གནས་སྐབས་དེར། མཐོང་ཚོས་ཆེད་ལ་
སུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་ཚངས་དང་སྟོད་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
འདི་སྐྱེས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། འདི་ལས་སྲིད་བ་གཞན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་དུག་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པའི་དངོས་

སྐྱེ་བའི་ལུགས་མ་མཐོང་བ་དེས། རྒྱེན་རྒྱེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྲུང་བ་རོ་གཅིག་པའི་
 འོན་མཐོན་སྐྱེས་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དངོས་སོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བའི་རྒྱལ་སྐབས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཚོས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་སྤར་མ་ཤེས་པར་གསར་དུ་ཤེས་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་དེར། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་
 སོར་དཔྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དངོས་སོར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་རྒྱེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྲུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་མཐོང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་འགོག་པ་
 རྗེས་སྐྱབ་དགག། །རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འགོག་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཉོན་མོངས་སོགས་
 རྒྱལ་ལ། དངོས་སོར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གོང་ནས་འཁོར་བ་རང་མཚན་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་
 འདས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུང་
 རིགས་པ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་དེས་པར་རྒྱུ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
 པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་འབྲུང་བར་ཐལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དོན་སློན་ནས་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 སོ་ནི། རྒྱེན་སོགས་རྒྱལ་ལ། འཁོར་བ་ཚོས་ཅན། རྫོད་ལ་སློན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱབ་པར་ཐལ། རྒྱེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་
 ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ཐལ། རྩོན་སྐྱེས་རང་བཞིན་གྱིས་

ལྷ་པོ་ལ། སྐར་དེ་སྡོག་ཏུ་མི་རྩེད་པའི་སྲིད། སྲི་མ་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྐར་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ཐམ། སྡོན་དང་སྲི་མཐའི་རང་བཞིན་དང་
 བལ་བར་གནས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་བཤད། རོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གང་སོགས་བཞི་ལ། སྐྱུ་མ་མཁན་ཚོས་ཅན། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐང་ལ་རྟ་སྐང་ཚད་མར་ཞེན་
 བས་དེའི་སྡོན་དང་སྲི་མཐའ་ལ་སྐོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྐྱགས་དང་རྩས་
 སོགས་འབྱུང་བ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པའི་སྲིད། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐང་ལོ་བ་
 དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐང་གི་སྡོན་དང་སྲི་མཐའ་ལ་སྐོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 དག་རྟ་སྐང་ཚད་མར་ཞེན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་སོགས་བརྒྱད་ལ། དེ་དག་
 རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། སྡོན་དང་སྲི་མའི་མཐའ་རྟོག་པའི་མཐའ་འཛིན་གྱི་
 ལྟ་བས་རྒྱད་བསྐྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྲིད་རྒྱ་རྒྱ་མ་དང་
 མཚུངས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྲིད།

སྲི་མ་བཞི་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
 བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་སྲི་མའི་མཐའ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་བྱུང་བའི་འཁོར་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་ཐམ། འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་སྲིད། གཞི་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ལ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་རི་
 ལྟར་འཚད་པའི་ཚུལ། དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པར་སྐྱབ་པ། ཞར་ལ་ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་
 བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེ་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག། སྐྱེ་འཛིག་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ། རོན་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད།

དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་དགག། །འཇིག་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
སོགས་བཞི་ལ། འདུ་བྱེད་སོགས་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་
པར་ཐལ། རྒྱ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སོགས་བཞི་ལ། འདུ་བྱེད་སོགས་གྱི་ཞིག་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྐྱེ་བ་པར་ཐལ། འདུ་བྱེད་སོགས་གྱི་ཞིག་པ་དེ་འདུ་བྱེད་སོག་གྱི་རྒྱ་ཟད་པ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་སོགས་གྱི་ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེ་བ་པར་
ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་སོགས་གཉིས་ལ། སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་སྐྱེ་བ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་
སོགས་རྒྱལ་ལ། སྐྱེ་འཇིག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མདོ་ལས་སྐྱེ་འཇིག་གསུངས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འཇིག་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་དོན་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་
ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་འདོར་འདོད་དང་སྲུང་
འདས་ཐོབ་འདོད་གྱི་འཇུག་པ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་
ཚོས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་
བ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་བན་ཡོན། མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས།

1 འཇག

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞི་ལྟར་གཞིགས་པའི་ཚུལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་
སོ་ནི། གང་དག་བརྟེན་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཉིད་གཞིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
ཚོས་ཅན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
བཀའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རང་བཞིན་དང་ཐལ་བ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་སོ་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཞེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་
གི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བུའི་མཐར་
འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་པས་སེམས་རྒྱུད་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིགས་
ཚུལ། མགོན་སོ་སྐྱེ་སྐྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞིགས་པའི་ཚུལ་¹ལོ། །དང་སོ་ནི། དངོས་
སོགས་བཞི་ལ། དངོས་སོ་མི་རྟག་ཅིང་བསྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་འདི་དག་ཚོས་ཅན།
མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མཐའ་དག་
གིས་དབེན་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉམ་རྒྱུད་པའི་དོན་གྱི་གསོག་ལྟ་བུ་
དང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གནས་སོགས་བརྒྱུད་ལ། འདུ་བྱེད་སོགས་འདི་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱེན་
གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བདེན་བར་གནས་པ་མེད་དེ། གནས་བྱེད་རྒྱེན་གསུམ་ག་
བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་རྒྱེན། དམིགས་རྒྱེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གསུམ་རིམ་

1 ཚུལ་

བ་བཞིན་ཏུ་གནས་མེད་དམིགས་མེད་རྩ་བ་མེད་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་ཏུ་སྟོན་
མོ། །རྐང་བ་གསུམ་བ་ལ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་དང་
བཅས་པར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་”བདེན་པར་
སྤང་བའི་སྲིད་ལོ། །དེ་ནས་རྐང་བ་གཅིག་ལ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། ཐོག་
མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྲིད།

ཡང་རྐང་བ་གཉིས་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་མ་རིག་པའི་
སྟོབས་ལས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤང་བར་ཐལ། རྩ་ཤིང་བཞིན་ཏུ་སྤྱིང་པོ་རྩུང་
ཟད་མེད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་བའི་གོང་ཁྱེད་དང་འབྲ་བར་བདེན་པར་མེད་བཞིན་ཏུ་
དེར་སྤང་བའི་སྲིད་ལོ། །རྐང་བ་ཐ་མ་གཉིས་ལ། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཚོས་ཅན། འདུ་
བྱེད་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་སྟེ། ཚོངས་པའི་
གོང་ཁྱེད་མི་བཟང་པའི་འགོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་མ་དང་འབྲ་བར་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་
པའི་སྲིད། བཞི་བ་ལ་ལྷང་གི་ཤེས་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཚངས་སོགས་བཞི་ལ། འདུ་བྱེད་རྒྱ་མ་ལྷ་བུ་ལས་གཞན་པའི་
ཚོས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་བ་ལ་
འཛིག་ཉེན་ཚད་མར་གྲགས་པའི་ཚངས་པ་སོགས་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་དེ་དག་
འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་བརྟུན་པར་གཟིགས་ཞེས་བ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་གསུངས་
པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་སོགས་བཞི་ལ། བསལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་མ་རིག་སྟོངས་པར་འགྲུང་བས་སྟེད་པའི་རྩ་རྒྱང་གི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་རྗེས་སུ་

1 བདེན

གཞོལ་བའི་ཚངས་པ་སོགས་དང་། ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་
དངོས་སའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་འགྲུར་ཏེ་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་
མེད་པའི་སྲིད། དེ་གཞན་ལ་རྗེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། འཆད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལས་
ལོག་པར་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས། དེའི་གཉེན་སོའི། །

དང་སོ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
གང་ཟག་ལ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བདེན་པ་མ་བཤགས་པར་ཤུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཀར་བ་སྲི་མ་གཉིས་ལ། དུས་སྲིས་དོན་འདུས་བྱས་སྐྱེ་
འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་
གྲིས་དབེན་པའི་སྣོང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྣོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་གྲུར་
པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སོགས་བཞི་ལ། སྣོད་དུ་མ་གྲུར་པ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
སྣོང་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བསྟན་ན་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྲིས་དབེན་པའི་
དོན་མི་ཤེས། བར་དུ་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅམ་གྲིས་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་སོ་འདྲེན་པའི་སྲིད། གསུམ་
པ་ནི། ལས་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བའི་གང་ཟག་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་
ཚོགས་དང་ཚོགས་ཚོགས་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་སོར་
དགོ་མི་དགོ་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་འགྲོ་བ་ལྡའི་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་
སྤྲུལ་ཀུན་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྲིས་སྣོང་པ་མཛད་སྤྲུལ་དུ་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་ལམ་བདེན་དང་། རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐོ་བྱང་གྱི་བྱི་མ་

དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
པར་སྐྱབ་བ་ལ། བྱང་སོགས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཏུ་བསྟན། སྐྱེ་མེད་གསུངས་པ་
དེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་སོགས་གསུངས་པའི་དགོས་ལ། དེའི་ཤེས་
བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་སོགས་བཞི་ལ། བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཞོ་ནར་མ་
བྱུང་གྱང་སྟོན་པས་གསུངས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ལ་བྱང་བའི་ཕྱིར་
ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིག་ལྷ་ཟད་པར་སྤངས་གྱང་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་ཏུ་ས་
ན་ཞེས་བྱང་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན།

གཉིས་པ་ལ་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད། བྱང་གི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།
འབྱུང་སོགས་བཞི་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་སེམས་སེམས་བྱང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ལོག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་འདོགས་བྱང་གི་ཤེས་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་
བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་
བ་བཞག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
བྱང་སོགས་བཞི་ལ། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྗེ་བ་བ་ཐམས་ཅད་རྣུན་བ་སྐྱབ་པའི་
ཚོས་ཅན་ཏུ་མཁས་པ་སྐྱེ་ཞིག་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟོགས་རིགས་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱུང་ན་འདས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བདེན་པ་དམ་པ་མི་སྐྱབ་པའི་ཚོས་ཅན་
ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མེད་གསུངས་པ་དེས་དོན་ཏུ་བསྟན་བ་ལ། མ་རིག་པ་ལ་
སྤང་བས་རང་བཞིན་མེད་པ། མ་རིག་པའི་རྗེས་སྐྱེ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པས་རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དང་

བོ་ལ་ནི། རི་སོགས་བཞི་ལ། རྟེན་འབྲུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྲར་བཤད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་འདྲེན་པའི་ཉེས་པ་
 མེད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་དེ་བདུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པར་
 ཐལ། རི་སྲིད་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་གཡོ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱི་སོག་གི་དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད་པའི་བདུན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ལས་མ་འདས་
 པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་དང། རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་སོགས་བཞི་
 ལ། འཛིག་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཐལ། སངས་
 རྒྱས་གྱིས་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་སོ་ཞེས། དངོས་པོ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ནི། མ་སོགས་བཞི་
 ལ། ཚོས་ཅན་མ་རིག་པས་ཀུན་དུ་བཏགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་
 རིག་པ་འགགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགག་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་
 ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་གནས་འཛིག་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་
 ཀར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་ལ། སྤི་མ་སྐྱབ་པ། རྫོང་འཛིག་པར་
 འགྲུང་བ་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ཏེ། རྫོང་གནས་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་དེ་རྫོང་འཛིག་པའི་རྒྱུན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང། མཐར་ལྗེའི་གཞན་
 དབང་དུ་འགྲུང་མི་འགྲུང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་
 རྒྱངས་པས། གཞན་སྤེལ་རང་གི་ཅ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ།
 རང་སྤེས་ཁས་ལེན་པ་ཆེས་མི་རིགས་པ་དང། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་གལ་ཏེ་

སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
 གཞན་སྡེ་ལ་རང་དབང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། གངས་
 ཅན་གྱི་ཟག་པ་སོགས་གཞན་སྡེ་རྣམས་དངོས་པོ་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ལམ་ལ་
 གནས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་བཞི་ལ། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྐྱ་
 བས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ལ་རྩོད་ཅིང་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྐྱ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 རང་སྡེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འགྱུར་ཁས་སྐྱབས་ནས་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྐྱ་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། འདི་འཕམ་ཞེས་སོགས་བཞི་ལ།
 གཟུགས་འདི་འཕམ་ཚོར་བ་འདི་བདེན་པར་སྐྱ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་བདེན་
 མི་བདེན་རྣམས་པར་དབྱེད་པའི་ཆེ་རྣམས་པར་བདེན་པར་དམིགས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་
 ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་མཐར་ལྗེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཞན་སྡེ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། རང་སྡེ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་སོགས་བཞི་
 ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་མཐར་ལྗེའི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
 བདག་དང་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མིན་པར་རྟག་པར་སྐྱ་བའི་སྲིད། ཡང་ན་
 རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་མཐར་ལྗེའི་གྱི་ལྟ་བས་སྟོགས་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མིན་པར་སེམས་རང་མཚན་
 གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤང་པོ་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་རང་སྡེ་རྣམས་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྗེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྲིད། རྒྱལ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྲིས་
ཡོད་ན་ཉག་པ་དང་མེད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གང་སོགས་
བཞི་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན།
མཐར་ལྗེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡང་དག་གྲུབ་པ་འདྲ་མིན། ལོག་
པ་གཏན་མེད་ཀྱང་མིན་པར་རྟོགས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། ཚུལ་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་སྲིད། ལས་ལ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། གང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྒྱ། གང་འཁོར་
བར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གོ།

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་
ཚུལ། ལྡོག་ཚུལ། ལྡོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དངོས་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོ་བདེན་འདིན་གྱི་སྒོ་དེ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཆགས་སྣང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མཐར་འདིན་གྱི་ལྟ་བ་རྣམ་སྟོན་
དཀར་བ་དང་འདའ་བར་དཀར་བ་འབྱུང་ལ་ཆགས་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་པ་འབྱུང་
བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་
མཐར་ལྗེ་དང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་འདིན་དེ་
མཐར་འདིན་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་མཐའ་
དག་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། རང་བཞིན་མེད་
པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་མཐོང་བས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་རྒྱུན་
ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱུན་ལས་

སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་དེ་ཉིད་མཁུན་པ་མཚོག་གིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་སློན་ནས་འཇུག་ལྡོག་གྲེད་པའི་ཚུལ།
དམིགས་པའི་སློན་ནས་འཇུག་ལྡོག་གྲེད་པའི་ཚུལ། བཙེ་བར་བྱས་པའི་བྱུང་བར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་དང་། ལྡོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ལོག་སོགས་བཞི་ལ། བྱིས་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དང་པོ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བར་འཛིན་ཆགས་སྐྱེ་ལ། འདོད་བ་དང་ལྷ་བ་
ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་འཕྲོས་ལ་
སྐྱོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་ན་འདོད་བ་དང་
ལྷ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆེ་
སོགས་བཞི་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའི་སློན་ནས་རྩོད་པ་མི་མཛད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་དགག་མེད་པར་མཛད་སྤྱི་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྱི་མ་གཉིས་ལ། གཞན་
སྟོགས་བཀག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་སྟོགས་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྡོག་ཚུལ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་སོགས་བཞི་
ལ། དེ་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱལ་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་

འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གནས་བདེན་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་སྲིད། ལྷན་པར་ཐལ། ལྷལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་རུང་བ་དམིགས་
 པའི་བདེན་པ་རྟེན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད།
 འགྲོས་འཁྱོགས་པར་འཁྲིད་པས་གཡོན་ཅན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་སོགས་
 བཞི་ལ། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་རུང་བའི་དམིགས་པར་བདེན་པར་སྐྱོ་
 འདོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཉེ། ཆགས་
 སྣང་མངོན་འབྱུར་བ་མེད་པའི་བར་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་
 དེར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ།
 བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལ་བརྟེན་བར་བྱ་བར་བསྟན། འཕགས་པ་རྣམས་དེ་
 ལས་ལོག་པར་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གྲིས་སོགས་བཞི་ལ། གྲིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་
 ཚོས་ཅན། དངོས་སུ་ལྷལ་གྱི་གཟེབ་ལ་ཐོགས་ནས་འཁོར་བར་འགྱུར་ཉེ། ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྲིད། དཔེར་
 བ། བརྟེན་ལ་མ་བྱུང་བའི་གྲིས་པ་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱུང་བཞིན་དུ་
 འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་སོགས་བཞི་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་འདམ་ལ་ཆགས་
 པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སྲིད། གང་འཁོར་བར་འབྱུག་པ་དང་། ལྷོག་པ་པོའི་རྟེན་
 དོས་བརྟུང་བ་ནི། གྲིས་སོགས་བརྒྱད་ལ། གྲིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན།

འཁོར་བར་འབྲུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་
 ལྡན་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་
 བར་མ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་གོང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཚོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱིས་པ་དེ་ནས་རྐྱང་བ་གཉིས་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་
 བོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་སྡོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་དེ་ནས་གཅིག་ལ་འདོད་པའི་
 བྱིས་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། ལུལ་དེ་
 དག་སྐྱུག་པར་བདེན་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་བྱིས་པ་དེ་ནས་གཅིག་ལ། ཁམས་གོང་གི་
 བྱིས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྐྱུག་པར་བསྐྱོམ་
 པའི་སྐོན་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིས་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་
 ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་ནས་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་
 བར་འབྲུང་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་
 དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གཞི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན། དགག་བྱ་མ་
 དམིགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན། དགག་པ་དམིགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལོག་སོགས་བཞི་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱ་དོན་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཀྱིས་གཏུང་བའི་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐོན་རྣམས་མི་འབྲུང་སྟེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་པ་ནི། གནས་སོགས་“བཞི”ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

1 བཞ

འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
ནས་ཁམས་གོང་མ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གནས་སམ་རྟེན་རང་བཞིན་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད། འབྲས་བུ་ལ། གནས་སམ་རྟེན་བདེན་
པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། ཁ་ཅིག་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་ནས་ཁམས་གོང་གི་འདོད་ཡོན་དང་རྟེན་ལ་ཆགས་པས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། རྟོན་མོངས་སྐྱུ་གྱིས་
དགྲུགས་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་དོ་སྣང་
པའི་གཡོ་བའི་ཡིད་རྟོག་པ་དེ་གཡོ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་བརྒྱུ་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོ་བ་ནི། དགོ་བ་
སོགས་པ་བཞི་པ་༡༡་བཞི་༡༡་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག །གང་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་
རྩ་ལ་རྩ་བཞག་དང་མར་ལ་མར་བཞག་གི་རྩ་ལ་དུ་སྦྲར་མི་ལྡང་བའི་རྩ་ལ་གྱིས་
བཞུགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འགྲོ་དོན་མངོན་པ་གསུགས་སྐྱེ་གཉིས་
སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
སུའོ། །དགོ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། དིགས་པ་རྒྱལ་རྩ་བ་བརྒྱུ་པའི་སུའོ། །ཆེད་དུ་
བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་ན། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིསོ། །འདིར་འབད་པའི་དགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་
རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། དོན་
དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག །

འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་རིན་ཆེན་

ཀྱུལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེའི་རློང་རྒྱ་གསལ་པའི་མངོན་སྲུང་ལེའུའི་བརྗེད་བྱང་།

གྲིས་ཟེན་གྲིས་སྲུ་བཏང་བའོ། །བཏམ་ཤིས། ། །།

༂། །རྒྱལ་ཚ་བ་ཚོས་རྒྱས་རྒྱེའི་བྱུང་བྱ་གསན་པའི་མངོན་
ལུས་ལེའུའི་བརྗོད་བྱང་བཟུགས་སོ། །

༂། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེས་དམ་པ་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལ་འདྲིར་རྣམ་འགྲེལ་
ལེའུ་གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་སྣ་དབང་སྟོས་ཅི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་ཚད་
མའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱིའི་དགོས་པ་དང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་དགོས་པ་གང་གི་
ཆེད་དུ་མངོན་པ་དང་། ལེའུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས། བན་པ་དང་མི་བན་པ་སོབ་པ་དང་སྟོང་བ་
ནི་དེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མི་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བཙུན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་འདི་དང་སྦྱི་
མར་དེ་ཞེག་པ་དང་གཏན་དུ་བའི་པན་གཞོད་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཐབས་ལ་
འདོར་ལེན་སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེའང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
བས་གཏན་ལ་མབ་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ཉིད་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟོག་གཤེས་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་དོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
དབག་ལྟར་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་བཞི་དང་། སྦྱུབ་པ་དང་སྦྱོར་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུང་དང་
བཅས་པ་བཞི་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་མངོན་སུམ་དང་རང་དོན་ལེའུར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་གཞུགས་བྱ་དེས་པའི་ཐབས་སུ་སྟོན་ལ། སྦྱི་མ་བཞི་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་
ཆེད་དུ་གཞན་དོན་ལེའུར་འཆད་དེ། རིགས་པའི་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་

དཔལ། །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་གིས། །སྤྱོད་པ་དང་ལོ་སྟོན་འབྲིན་དག། །ལྟར་
སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་གིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་
འབྲུག་དོགས་ཡིན་ནས། དེ་ལས་སྤྱི་དོམ་དུ་གྱུར་བ་དག་ཡིན་སྟུང་ནས་དཔྱོད་པ་
ཞུགས་པ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་
འབྲུག་དོགས་སུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་
བརྟུས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལེའུ་བྲུག་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་
སེལ་བ་བརྟག་པ་རང་དོན་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྣང་དང་ལྟག་
ཚོད་བརྟག་པ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱུས་ནས་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ལ་ལེའུ་
བཞི་དང་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་
མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སློབ་དཔོན་སློབས་ཀྱི་
སྲིད་པོས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་
ལ་ཆོད་མར་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ནས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ལེའུ་བྲུང་དུ་མཛད་ལ། ལེའུ་གཞན་གསུམ་
དེའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་དབང་སློབ་གསུང་ནས།
གཟུགས་གསལ་པོ་བརྟུ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ནས་དེའི་ཐབས་སུ་མིག་གི་རབ་
རིབ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་སེལ་བ་ལ་འབད་བ་བཞིན་གཞན་སྐབས་དང་མཐའ་ཐོབ་
བྱ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་དག་དེའི་ཐབས་ལ་སློངས་པའི་སློབ་སློབ་སེལ་བ་ལ་
འབད་དགོས་པས་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱིས་སློབ་སློབ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཅི་

མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་གསུང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྐྱར་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་
པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
བརྟན་བཅོས་ཀྱན་ལས་བཏུས་གྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་འཆད་བའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་
དཔག་སྤར་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱན་ལས་བཏུས་གྱི་མཚན་བརྗོད་གྱི་ཚིགས་
བཅད་བྱེད་རྗོགས་པར་བཤད་ནས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་
ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལེ་ལུ་གསུམ་པ་གསུངས་སོ། །ལེ་ལུ་དང་
པོའི་རང་འགྲེལ་གྱི་མཚམས་སྟོར་དུ། དེ་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་
པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བཤད་
བྱེད་པ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་མན་པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་གཞོད་པ་ལ་བཤད་པ་ལ་
སྟོབ་དཔོན་གྲུ་སྟོས། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། དེ་གཉིས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་རྗེས་
དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་
བརྟེན་པས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད། དང་པོ་མི་རིགས་ཉེ། བཏང་སྟོམས་
སུ་བྱ་བ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་
རིགས་ཉེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲེད་ལུས་པའི་ཕྱིར། །

དེས་ན་དོན་ནི་རིགས་པ་དང་འཐད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱང་གིས་
གསུངས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཡིན་ལ། མི་རིགས་ཤིང་མི་འཐད་པ་ནི་
དོན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཚོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དག་གིས་བཤད་པའི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་

བརྩམས་ཤིང་དེ་དངོས་སུ་འབྱེད་པའང་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་ལས་བས་རང་དོན་
རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་ལ། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་དངོས་སུ་འབྱེད་པའང་
རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཀྱང་ལས་བརྩམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་འཆད་པའི་རྒྱ་
རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཞག་གོ། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་རྗོགས་པར་འཆད་
བས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་
མོ། །ལོག་རྟོག་བཞི་བསམ་བའི་ཆེད་དུ་ལེའུ་གསུམ་པ་གསུངས་པར་བརྟན་པའི་
མདོར་བརྟན་ནི། ཚད་མ་དང་ཞེས་སོ། །གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསམ་བཞི་དེ་
ལ་དང་པོར་ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལ་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བརྒྱབ་པ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བརྒྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར། ཞེས་བསམ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་དེ། རང་སྤྱི་གང་ཡང་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་
གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསམ་གྲངས་ངེས་འབྲུག་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་
རིགས་ཏེ། གྲངས་ངེས་བརྒྱབ་པ་ལ་དགག་ཕྱོགས་དང་སྤྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་
གཉིས་ཀ་བསམ་པ་དགོས་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་རྗེས་
གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་གྲངས་ངེས་འཛིག་པར་འདོད་པ་ནི་གྲངས་ངེས་
བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་རྫོ་ཁ་ལེགས་པར་མ་ཕྱོགས་པའི་ལྷག་ཚོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
ཁོད་ལྷར་ན་དབྱེ་གཞི་ཁས་སྒྲངས་ན་གྲངས་ངེས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་བརྒྱབས་
ན་དབྱེ་གཞི་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་བཞིར་
གྲངས་ངེས་པ་དང་། སྤང་པོ་པོར་གྲངས་ངེས་པ་སོགས་ལའང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་

བས་ཁྲིད་ལྟར་ན་གངས་ངེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མེད་ལ། གལ་ཏེ་བྱེད་ན་ཁྲིད་རང་གི་
 ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་ཏུ་འབབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབ་སྤྱོད་ལས་དགག་སྤྱོད་ལས་
 གྱི་སྤང་གསུམ་འགོག་པ་ལ་དོགས་པ་ལས་ཆེ་ལ། དེ་འདྲ་གཞན་སྤེས་མངོན་རྗེས་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་སོགས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་སྤར་བཞོད་པའི་ཉུགས་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སློབ་
 དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞོད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། མངོན་རྗེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚད་
 མ་སྤང་གསུམ་མེད་དེ། རང་སྤྱི་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞལ་བྱ་སྤང་གསུམ་པ་མེད་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གངས་ངེས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ལས་གོ་
 བར་ཟད་དོ། །གངས་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤང་གསུམ་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དགོས་ཀྱང་དེ་
 གངས་ངེས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར། །ཞེས་
 པ་ཚད་མར་སོང་ས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉུགས་སུ་བཞོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་འཇལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མཚན་
 འཇལ་བ་ཏུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་
 རང་འགྲེལ་ཏུ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སློབ་ངེས་
 བཟུང་གི་དོན་ཏུ་བཤད་ཅིང་། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་སྤང་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 རང་མཚན་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཞེས་པས་གངས་ཉུང་བ་སེལ་ལ།

གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་མང་བ་སེལ་བར་བཞེད་དོ། །དོན་ནི། རང་མཚན་གྱི་
 རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ཞིང་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇུག་པ། སྤྱི་མཚན་
 གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ཞིང་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇུག་པ་གཉིས་
 སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའོ། །རྩ་བའི་རྟོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཤད་པ་ནི་
 འདིས་འཇུག་བར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །འཇུག་བ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་
 བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ངོས་ནས་ཚད་མར་བཞག་ལ། དེའང་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་
 པ་ནི། མངོན་སུམ་གཅིག་སུར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔལ་གྱང་ཚད་མར་བསྐྱབ་
 བར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 སྟོན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་
 དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་མངོན་རྗེས་དག་ལ་མི་སྐྱ་བས་
 ཚད་མར་མཚོན་པའི་སྐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་ལ། མཚོན་བྱར་གྲུར་
 བའི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་སུ་དེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མཚོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་
 ངེས་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་ལ། དེ་
 རྟོགས་ན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྲང་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་
 བསྟན་ན་སྤྱི་ཤར་འཇུག་སྤང་སོགས་གྲང་ཚད་མར་བཟུང་ནས་དེ་དག་སྐྱ་བ་མཐོང་
 བས་ཚད་མ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཚེད་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་
 བསྟན་ནོ། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་མ་བསྟན་ན་ཚད་མ་གཞལ་བྱར་རྟོགས་པ་ལས་ངོ་མོ་
 བ་དད་དུ་དོགས་པར་འགྲུར་ལ། གཞལ་བྱ་མི་ཤེས་པའང་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཚད་མ་གཉིས་ལས་མང་བའང་མི་འཐད་དེ་
གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་མང་བ་དང་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལའང་ཚད་མ་དུ་མ་འཇུག་པ་
གང་ཡང་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་འཚད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་བར་རྒྱ་མཚན་
བཀོད་པ་འདི་དག་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

སྤྱོད་མཚན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་དགག་བ་ནི། གལ་ཉེ་
སྤྱི་ཞེས་སོ། །ཤུགས་སྤོབ་པོ་ལྟ་བུའི་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་
གསུམ་པ་ཡོད་པས་རང་སྤྱི་དེ་དེ་བ་རྣམ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཉེ། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་སོ་སོ་དེ་དེ་བ་རྣམ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་
གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པ་ནི་པ་རོལ་པོའང་འདོད་པས་ཡ་གྲུལ་སོ་སོར་
དེས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་མེད་པའོ། །གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡོད་ན་གངས་
དེས་འཇིག་པ་རང་ལུགས་ལའང་འདོད་དགོས་སོ། །ཤུགས་བྱེ་བྲག་དང་སྤོབ་པོ་སྤྱི་
ཡིན་པས་ཤུགས་སྤོབ་པོ་སྤང་པོ་གསུམ་པར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཉེ། གཉིས་ཀ་རང་
མཚན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་མ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མཚན་དུ་
འདོད་ན་འང་མི་རིགས་ཉེ། སྤོབ་པོ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་
ལ་འབྲས་བུ་རྩལ་ཟད་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ནི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་
པའི་གཞལ་བྱ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མི་སྲིད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་མངོ་
སྡེ་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། སེམས་ཅམ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འོག་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་
དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེའང་སྐབས་འདི་
མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མ་བཤད་པའི་སྲིད་དང་། རང་མཚན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྲིད་མ་
གསུམ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལའང་ངེས་པར་ཚང་བའི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་
བྱེད་མི་རུས་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་མཚན་དུ་སེམས་ཅམ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་རིགས་
པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པས་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྲབ་པ་
དང་། རང་མཚན་ལ་དོན་བྱེད་རུས་པས་ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་སྲིད་མ་
གསུམ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལའང་གྲུབ་པ་བདེན་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་མངོན་སྡེ་བ་
ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སྟོན་
པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྲར་ལེའུ་
གཉིས་པར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། འོག་ནས་
རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སྤྱིའང་སྲར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁ་
འཕངས་ནས་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཇལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་ཤུགས་རྟོགས་དང་། དངོས་སུ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གསུང་ཡུལ་དུ་
 གྲེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲོར་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་མས་བསྐྱེ། །མ་འདྲེས་བ་ཡི་དོན་ཅམ་
 མཚོང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་སྟོགས་སྲུང་
 རྒྱངས་ནས་དགག་བ་མཛད་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །འགྲུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྲོར་མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་དངོས་སུ་རྟོགས་བ་ཡིན་གྱི་ཤུགས་ལ་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་དགག་བ་ནི་འོན་ཞེས་སོ། །སྐྱ་
 ཤེད་སོགས་གསལ་བར་སྲུང་བའི་ཚེ་སྐྱ་ཤེད་དེ་ཉིད་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 གྲེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གསལ་བ་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མི་གྲེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྲུང་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་སྤང་སོ་གསུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱུང་རྟུགས་རང་ཤུགས་ལའང་ཁས་ལེན་གྲང་། ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 ཡུལ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་སོ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སྤང་སོ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་རིགས་པ་ལ་ཡུལ་དུ་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་གསུམ་དུ་བལ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །སྐྱ་ཤེད་དེ་ཉིད་ཡུལ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡུལ་ཡིན་ན་བརྟུང་ལ་བྱང་བས་གང་དུ་སྲུང་བ་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་མོས་ཤིང་ཞེན་
 དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་སྐྱ་ཤེད་འཛོག་སྲུང་གི་དབང་ཤེས་
 ལ་སྲུང་བའི་སྐྱ་ཤེད་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ཤེད་དུ་སྲུང་བ་ཤེས་
 སམ། སྐྱ་ཤེད་དུ་སྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོར་བ་ནི་
 སྐྱེས་བྱ་གང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་སྲུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་པ་

མེད་པ་དེ་ལ། ཚད་མ་དེས་གཉིས་"སྲུ་སྤང་བའི་སྐོན་ནས་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྤྱང་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུང་དང་དེ་འདྲའི་འདྲིལ་བའི་འདྲིལ་བའི་རྣམས་པ་
བཞིན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྲུ་ཤད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྱེས་ལེས་
སོགས་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའོ། །དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐོན་མེད་དེ། འདྲིལ་རྣམས་གྱི་
དོར་གཉིས་སྤང་བའི་ལྷིང་། རྗེས་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་
སྤང་ཡང་གཟུང་རྣམས་དང་དེ་སྤོང་གི་འདྲིལ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་དུང་གསུམ་སེལ་བ་འདི་དོན་ཚན་བཞི་པོ་འདིའི་
སྐབས་གང་དུ་སྤྱང་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱུང་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། ཚོས་གཉིས་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབྲེལ་བ་
སྤྱན་མོང་བ་དང་། གཞན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞག་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་དུང་སྟེ། སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྷིང་།
དེས་ན་སྤོན་ལ་སྤང་"ཚུལ་གྱི་དོས་ནས་བཞག་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་དུ་མ་ལ་
སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྤང་ལ། སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དང་། སྤོན་འདྲིལ་
མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་མཚན་ཉེ།
མངོར་ན་སྤྱན་མོང་བ་འདྲིལ་བའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པའི་གཞན་
བྱུ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པའོ། །སྤྱུང་བྱེད་གསུམ་པ་ནི། རྗེད་བྱེད་སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་
ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་གི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་བཞིན་
དུ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་སྤྱི་མཚན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

1 ས
2 ལྷུ་སྤྱུང་

པའི་གཞུང་གྲ་རང་མཚན་ནོ། །དོན་ནི། གཞུང་གྲ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རྫོང་བྱེད་སྐྱའི་
 བདག་རྒྱུན་ཅམ་ལས་རང་གི་དོ་བོ་རྫོགས་པར་འཆར་བྱུང་བ་དང་། མི་སྲུབ་པ་
 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་དེའི་
 ལྷོ་བས་ཀྱིས་རྒྲངས་པའི་རྫོགས་ལ་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཀྱིས་
 བརྫོང་བྱ་བརྫོང་པའི་དོན་ནོ། །རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྐྱའི་བརྫོང་བྱ་ཡིན་པ་སྲུང་
 ཡང་བཀག་ཅིང་བྱིས་ཀྱང་འགོག་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱུར་བརྫོང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 བ་ནི་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །སྐྱུབ་བྱེད་བཞི་བ་ནི།
 དུལ་གང་ཞིག་རང་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་རང་ཉིད་
 རྫོགས་ལུས་བ་དེ་ནི་སྐྱི་མཚན་དང་། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རྫོགས་མི་ལུས་པའི་དུལ་དེ་ནི་
 རང་མཚན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དེ་དང་པོ་རང་སྐྱི་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོའི་སྐྱོ་
 བས་བཞག་ལ། བྱི་མ་གསུམ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་དོས་ནས་བཞག་སྟེ། དེའང་གཅིག་
 བརྫོང་བྱེད་དང་གཉིས་སྐྱའི་དོས་ནས་བཞག་གོ། །དོན་དམ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་།
 ཞེས་སོགས་དོན་བརྒྱ་བའོ། །དེ་དག་ནི་ཚད་མའི་གྲངས་ངས་བསྐྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཟུང་ལྷ་པོ་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་སྟེ་ནས་
 ལྷོན་པའོ། །

རྫོང་སྐྱང་ལ་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་སྐྱང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྐྱང་བ་དང་། མ་
 ཁྱབ་པ་སྐྱངས་ནས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཟུང་ལྷ་པོ་ལ་མཚུངས་པ་
 སྐྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་

མི་སྲིད་དེ། རྫོང་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་
 བྱལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྫོང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
 ས་བོན་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བས་གཏན་ཚིགས་མ་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་རྫོང་ལ་སྤྱེ་
 བ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ལྲབ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 མིང་ཇི་སྟར་འདོགས་ལ་རང་གིས་སློ་མ་བཏགས་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་བ་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པར་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཀྱང་རྫོང་ལ་སྤྱེ་ཞེས་པའི་ཀྱང་
 རྫོང་བ་བརྗེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། རྒྱས་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཀྱང་
 རྫོང་ལ་སྤྱེ་ཞེས་བ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་བ་དང་མི་རྒྱས་བ་ཕན་ཚུན་
 སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་རྫོང་གྱི་དོན་སྤྱེ་བའི་དོན་རྒྱ་འདོད་ན་ཀྱང་རྫོང་ལ་སྤྱེ་
 ཞེས་བ་སྤྱེ་བ་སྤྱེ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། དོན་དམ་རྒྱ་སྤྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་སྤྱེ་བ་མེད་པ་མི་སྤྱེ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། སྤྱེ་བ་མེད་པ་སྤྱེ་བར་རང་གིས་
 གང་ཁས་མ་སྤངས་པས་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། ཀྱང་རྫོང་ལ་སྤྱེ་ཡོད་པས་གང་
 དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཀྱང་རྫོང་ལ་སྤྱེ་ཡོད་པ་ནི་
 སྤྱི་མཚན་ཡིན་ལ་དེས་ནི་ཐ་ན་རང་འདྲིན་ཤེས་པ་སྤྱེད་པ་ཅམ་གྱི་འད་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ནི་རྗེས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་གཞན་དག་གང་བཞད་པ་
 ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། རང་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱེ་བ་བདག་རྒྱེན་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་

ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ཉིད་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། སྐྱ་ཤད་
 འཛིག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།
 སྐྱ་ཤད་སོགས་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤང་མཁལ་གྱི་སྤྱེས་བུ་བཅའ་ལ་བྱང་བས་
 འོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་བྱམ་མེད་ལ་སོགས་
 བའང་སྤྱི་མིན་པར་འགྲུར་ཏེ། འོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འོ་བོ་ཉིད་
 དུ་གྲུར་བའི་བྱམ་མེད་སོགས་ལ་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྲུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འོན་དུ་ཞེན་
 པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་སློན་ནས་ཤེས་བྱར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྐྱ་ཤད་འདི་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ཡིན་ནོ་
 ལྷན་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ལ།
 རྟོག་པས་སྐྱ་ཤད་རང་མཚན་པ་དང་འབྲ་བར་ཞེན་པའི་གཟུང་ཆའང་སྤྱི་ཡིན་
 བོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྐྱ་ཤད་གསལ་བར་སྤང་བ་ཤེས་པའི་ཇས་ཡིན་ན། གཟུགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའང་རྟོག་པའི་ཇས་སུ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་སྐྱ་འོན་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཚོས་ཡིན་ཡང་གསལ་
 བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་
 རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་
 གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པའི་སློན་ནས་དང་"བོ་ཤེས་¹ལ་

1 ར་ཤས

དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་དེས་བསྐྱེད་བའི་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་
ལའང་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་རྗེས་ཉིད་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་
བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རྗེས་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཡིན་གྱི། གཞི་གཅིག་ཉིད་
ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་གཞི་མ་སུན་དུ་ཁས་
ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་སྤང་བ་དེ་
གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ནི་སྤྲུལ་གསལ་བ་རྣམས་
ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་ལ། འོན་ཕྱི་དོམ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་
དོ་སྤྲུམ་དུ་དོགས་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་རང་གི་སྤང་ཚུལ་རྗོགས་པར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་དུ་གྱུར་པ་རྟོག་
པའི་སྤང་བ་དེ་ལོ། །

དེ་ལ་རྟོགས་དགོད་པ་དང་། རྒྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་
གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། གཟུགས་ཞེས་པའི་བདག་རྐྱེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་
སྤང་ཚུལ་རྗོགས་པར་སྤང་བའི་སྐོན་ནས་སྤྱི་བརྗོད་བྱུང་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་
པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་བལྟ་བ་ལ་མིག་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཅམ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་གི་དོ་བོ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗོགས་པར་འཆར་བུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་བས་རྒྱབ་པ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བྱུང་ཤེས་པ་དང་

དབང་ཤེས་མ་འཇུག་བ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤང་བའི་
ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་བྱམ་སྐམ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་
བཞིན་ནོ། །

སྐྱ་ཙམ་གྱི་བདག་སྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
སྤང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་སྤང་ཡང་རང་
མཚན་ནི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
བར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྲི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སོར་འདོད་ལ། དེ་དངོས་སོ་ཡིན་པ་
བཀག་པ་ན་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་རང་མཚན་ལའང་མཚུངས་ནས་རང་མཚན་སྤྲིའི་བརྗོད་
བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་
པ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་རང་མཚན་སྤྱད་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ན་སྐྱ་
དོན་དངོས་སོ་ཡིན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་མ་ཁེགས་ན། གཞན་སྡེ་དང་བྱུབ་
མཐའ་མཚུངས་པས་རྟོག་ཚད་གྱི་ལྟ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །རྟོག་པའི་གཟུང་ནས་དུ་
གྲགས་པ་ནི་བག་ཚགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་ཉིད་བྱམ་པའི་
གཟུགས་བརྟན་དུ་སྦྱེས་པའི་བྱམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་རྟོག་པ་རང་གི་ཚད་གྱུར་བ་
དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་མ་འཇུག་བ་ཉིད་གཟུགས་སུ་མི་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །

མང་པོའི་བཀུར་བ་པ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་སྤང་བ་མི་
མཚུངས་པས་ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་གྱི། སྲི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་སྤྲིའི་བརྗོད་བྱར་སོར་བ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་སྤྲིའི་བརྗོད་

བྱེད་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིང་དང་མཚན་
མ་རྣམས་བར་ཤེས་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
རོ། །རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱའི་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་ལ་མིང་མཚན་མར་ཐ་སྙད་བཏགས་
བཤོ། །དེ་དགག་པ་ནི། དོན་དེ་དག་འཆད་པ་སོ་དང་ཉན་པ་སོ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་དག་གི་
རྒྱུད་ཏུ་བཏགས་པ་ཞིག་གསལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་སྟེང་འབའ་ཞིག་ན་གནས་པ་འཕམ།
དེ་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དངོས་སོ་ཞིག་ཡིན། དང་སོ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་དེ་
མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་གཟུང་རྣམས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཏགས་པའི་ཆ་སྐྱས་བརྗོད་
བ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་མ་བརྗོད་པར་འདོད་པའང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་དང་དེའི་མིང་དང་མཚན་མ་
གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སློན་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་སོ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་
རོལ་གྱི་བྱམ་པ་དང་དེའི་མིང་དང་མཚན་མ་དངོས་སོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གཅིག་
ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ནམ། དོན་ལ་མིང་དང་མཚན་མར་བཏགས་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་
པའཕམ། ཡང་ན་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པར་བཏགས་ནས་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པའཕམ། ཡང་ན་པན་ཚུན་གཉིས་¹ ཀ་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཚོས་སུ་བྱས་
ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན། དང་སོ་ལྟར་ན། དབང་སོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་བསྟོན་མི་བྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་མིང་དང་མཚན་མ་དང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་བསྟོ

1 གཉིས

བ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་འབྲས་བུ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། རྗེ་དང་
བྱེད་སྐྱེ་ཙམ་ལས་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མིང་སོགས་རང་མཚན་
བརྗོད་བྱང་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྐབས་དོན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་
སྤུ་མ་དེའི་ཕྱིར། བྱོགས་གཉིས་བ་ལྟར་ནའང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དོན་མེད་
པའི་ཉེས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྗེ་དང་བྱེད་སྐྱེ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་དང་
མ་འདྲེས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

བྱོགས་གསུམ་བ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་དང་རུས་པ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་བཏགས་པས་དེ་གོ་བའི་སྐྱོས་རྒྱལ་པོ་མི་གོ་བ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་
སྐྱེས་བུ་བཞེན་ནས་དོན་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པའི་སྐྱེས་བུ་གི་
ཤེས་པས་བུམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མི་སྐྱེན་པོ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བཞེན་
ནས་མི་སྐྱེན་པོ་གོ་བའི་སྐྱོ་དེས་བ་ལང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། མིང་དང་མཚན་མ་
གདགས་གཞིར་བུམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་བཏགས་ཚེས་སུ་བུམ་པའི་སྐོ་ནས་གཅིག་
ཏུ་ཞེན་པའི་སྐྱེས་བུ་གི་ཤེས་པས་མིང་དང་མཚན་མ་གོ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་གོ་ལོ། །བཏགས་པ་བཞི་བ་ལྟར་ནའང་མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེས་པས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་
ཡོད་དེ། མིང་དང་མཚན་མ་རང་མཚན་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་བ་འདྲ་
བས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ནས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ།
དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འཇུག་ནས་དོན་ལ་འཇུག་ཀྱང་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་སྐྱེས་པས་དོན་
ལ་འཇུག་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་འགའ་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་འདྲ་འཇུག་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚོ་མ་སྐྱོན་ལྟ་བུའོ། །

ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ན་གནས་པའི་དོན་གཉིས་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱང་
ཅིག་ཤོས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ལ་འཇུག་ནས་འཇུག་པར་
མི་རིགས་ཏེ། མིང་དང་མཚན་མ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་ཏུ་གཏོགས་
པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྒྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བརྗོད་བྱུང་འདོད་པ་ལ་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པས་དངོས་པོ་འཛིན་
བ་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་། རང་གི་སྣང་བས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། མི་
ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱ་དོན་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་ཁས་ལེན་པ་
སད་དུས་དང་འདྲ་ལ། རྟོག་མེད་ལ་སྐྱོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྐྱོ་སོགས་ནི་
སད་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་ཤད་འཇོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་དང་འདྲ་ལ།
སྐྱོན་སོགས་ལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཡང་སྐྱ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་
བ་དང་འདྲའོ། །མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ལུས་དངོས་པོ་དང་
མཐུན་པར་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མལ་ན་གནས་པའི་ལུས་ལ་དབུགས་
འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཤི་བར་ཐལ་བ་དང་དེ་ལ་མཚོན་བསྐྱུན་
ནས་བསད་པས་སྐྱོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་མི་རྗོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ།
སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཐ་དང་བ་གཉིས་མེད་པའི་

1 བཞན

ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་མིག་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་འདོད་ཀྱིས་པས་འབྲས་བུས་རྣམ་ཤེས་སྒྲོག་པའི་རྟགས་ལས་གཟུང་དོན་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཏྲེ་བོ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་སོགས་ནང་གི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷན་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པའི་སྤྱི་མི་སྤང་བ་ནི་སྤྲུལ་བའ་དེ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྤང་གི་སྒོ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྒྲོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱམ་སྤྱི་མི་སྤང་བ་ནི་རང་གི་བག་ཚགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་གྱུར་བ་སོ་སོར་དམིགས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ལོ། །སྤྲུལ་བའ་དེ་ལ་སྒོ་མ་བྱམ་པའོ་སྤྲུལ་བའ་བསྐྱུར་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱམ་པའོ་སྤྲུལ་བའི་ཚེ་འདྲ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་ཡང་ཡུལ་སྟངས་ན་བྱམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

འཆད་ཉན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་ན་འདྲ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །དོན་རང་མཚན་ཁོ་ཀའི་སྟངས་ཡོད་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། དེ་རིང་གི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་དུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་ན་སྤྲ་མ་ཟད་ཅིང་འགགས། ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པས་

1 ཅུང་

དེ་དག་ལ་བརྟེན་བའི་ཚོས་གཞན་དག་གྲང་ལགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད།
 གཞན་སྡེ་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན་སྐྱེ་ཡན་གར་བའི་སྐྱི་སྐྱས་བརྗོད་པས་དངོས་
 རོའང་བརྗོད་ལ། དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 དེའི་དགག་པ་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། སྐྱི་རྟག་དངོས་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་
 བ་ལ་ཐན་འདོགས་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དུས་འགའ་
 ཞིག་གི་ཚེ་མི་བསྐྱེད་ན་དུས་ནས་ཡང་མི་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 རྟག་ན་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་དགོས་པ་དང་། རྒྱས་མེད་དུ་རྟག་ན་དུས་ནས་ཡང་རྒྱས་པ་
 མེད་དགོས་པའི་སྲིད། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྟག་པ་ལ་མ་ཐུན་རྐྱེན་དང་འགའ་རྐྱེན་གྱིས་
 རྒྱས་པ་འབེལ་བ་དང་ཟད་བའི་ཚེད་དུ་བཅོས་སུ་མི་དུང་བའི་སྲིད། གཞན་སྡེ་རྟག་པ་
 ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་རྟག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་
 འཛིན་ཅིང་། དེའང་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་
 ལ། རང་སྡེ་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྤྲུའང་མེད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྟག་
 པས་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་པའང་དགག་བྱ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་ལ་རྟག་པར་འདོད་ཀྱི། སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་བའི་རྟོག་པ་ནི་
 ལྷན་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའོ། །མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་དགག་བྱ་
 འཛིག་པ་ལོག་པའི་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་
 རྣམས་སོ། །

རྟག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་དུ་མ་དང་
 བཅས་པའོ། །སྐྱི་ཡན་གར་བ་སྐྱི་འཛིན་ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན་

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པའི་ཆ་སྤང་བར་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་མཚོན་ལུས་པའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དེ་དག་ཤེས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སྦྱུལ་ཞིང་གཏད་པ་ཡིན། སྤྱི་ས་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཁ་
 དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བས་མ་ཡིན་ཉེ།
 དེ་མི་སྤང་བར་སྤྱི་ཡན་གང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་དོན་མངོན་གྱུར་རམ་གསལ་
 བར་སྤང་བ་ནི་བདག་རྒྱུན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ལ།
 རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་དང་སྤྱིར་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་རྫོང་གྲུང་
 སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པས་གཉིས་ཀས་རང་མཚན་གཟུང་ལུལ་དུ་
 གྲུང་བར་འབྲུང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ལུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པས་གསལ་མི་གསལ་སོ་
 སོར་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་མི་རྟག་
 པ་སོགས་དོན་གཅིག་སྤང་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་མངོན་
 ལུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་
 པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའང་མི་འཐད་དེ། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི། །གསལ་དང་
 མི་གསལ་མི་རུང་རོ། །ཞེས་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་དབང་
 ཤེས་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་
 ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གྱུང་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བའོ། །

དེ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་
སྤང་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་
སྟོན་པ་ནི། རིགས་འདྲིར་གསལ་བ་ལས་གཞན་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །ལོང་འོག་
ཀྱན་ཏུ་སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གངས་ཅན་དང། རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་
བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་བཀོད་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ། དེ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་ཚོས་
ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་
བོ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། རྣམ་འགྲུར་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་འདུན་ལོ། །རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་རྩལ་ནི་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་རང་བཞིན་དང།
སེར་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་སྟོན་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དེ་སྟོ་སེར་སོགས་
ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རོ་བོ་སྟོན་པོ་དེ་སེར་
པོ་སོགས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟོན་པོའི་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་རང་བཞིན་དང། སེར་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསལ་
བའི་རོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་དེ་དག་མན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསལ་
བ་ནང་མན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཅིག་པ་ལ་
སྟོན་དེར་འགྲུར་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་སྤྱི་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
གསལ་བ་འདྲིའི་སྤྱི་འདུན་ལོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་དངོས་སུ་བྱུང་མི་རྒྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་
གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པས་བྱུང་པའི་གསལ་བ་ནམས་ལ་བྱུང་པའོ་སྟུང་པའི་སྤྱི་ཚོ་

འཇུག་པ་མི་རུང་བའི་སྲིར་སྲི་དང་གསལ་བ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་གཅིག་
 པའི་འབྲེལ་བ་འང་མི་འཐད། དེ་ལས་རླང་བའི་འབྲེལ་བ་འང་མི་འཐད་པའི་སྲིར། སྲི་
 གསལ་བལྟོས་མེད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འང་མི་རིགས་ཏེ།
 འཕྲིགས་བྱེད་དང་གངས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །གསལ་བ་དོན་གཞན་སྲིའི་བལྟོས་ས་དང་སྲི་
 བལྟོས་ཚོས་ཡིན་ན་སྲི་གསལ་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་ན་འང་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྲི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བལྟོས་མེད་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གསལ་བ་དེའི་སྲིའོ་ཞེས་དོན་དམ་
 པའི་འབྲེལ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་འོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
 བཀག་ནས་སྲི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་
 རེ་ཞིག་ཅེས་སོ། །

རྒྱ་གུ་ས་བོན་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྲིར་དེ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་
 སོར་བཞག་གཞུང་གི་དོན་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱ་ལས་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་བརྟག་པ་
 རྒྱས་པ་ལྟར་རྒྱ་གུ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིར།
 ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་གུ་གྲུབ་ཟིན་ན་མན་གདགས་བྱར་མི་རུང་བས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ།
 གྲུབ་མ་ཟིན་ན་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་
 དེ་ལ་བརྟགས་ཡང་དག་མི་རུང་བར་འགྱུར་འོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བར་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་
 འོག་ཏུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འང་རྩེ་ཟད་མི་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྒྱ་གུ་ཚོས་ཅན་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ས་བོན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ།

རང་གི་རྒྱ་ས་ཐོན་ལས་ལྷན་ཟུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྷ་གྲུ་འདི་ས་ཐོན་འདིའི་འབྲས་
བུའི་སྐྱམ་བའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བཏགས་བ་ཙམ་དུ་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དེ་རང་ཉིད་ལྷ་བ་
ཟུང་བའི་འོག་དུ་ས་ཐོན་ལས་ལས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྲབ་བ་ལྷན་པའི་དོན་
ལྟེ། ས་སྐྱབ་གི་འབྲེལ་བ་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་རྗེས་སུ་ལྷན་པ་རྟོག་པ་
མ་འཁྲུལ་བར་འགྲུང་ལ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་སྐྱབ་དུ་གཡས་
གཡོན་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་བས་དུས་མཉམ་དུ་ལྷན་པ་དགོས་པར་འགྲུང་
བའོ། །དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་སྲོན་དུ་སོང་བའི་ཁྲབ་བ་དང་། མེ་སྲོན་དུ་མ་སོང་ན་དེ་མི་
འགྲུང་ཞིང་མེ་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་མངོན་སུམ་གྱི་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནའང་རྒྱ་འབྲས་སུ་དུས་མཉམ་བར་འགྲུང་བའོ། །འབྲེལ་བ་རྟོག་
པས་བཏགས་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་བ་ནི་ལྷག་
ཚོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་བ་དང་རྟོག་བཏགས་
སུ་བསྐྱབ་བ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གང་འགོད་ཀྱང་སེའུ་བཅུ་པའི་ངག་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དུ་
ཁས་སྤངས་དགོས་པར་འགྲུང་བས་སོ། །

དེས་ན་འབྲེལ་བཏགས་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི། །འབྲེལ་བ་ཡང་
དག་ཏུ་ན་མེད། ཅེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྲད་པར་སྐྱར་ནས་བཤད་པས་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་
བ་ལྷན་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
འགོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །རྟོག་པས་བཏགས་བ་ལ་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་གཞི་མ་སྐྱབ་
ལེགས་པར་འཛོག་མ་ཤེས་ན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལས་འདས་བ་ལྟར། ཚད་
མས་ལྷན་པའི་གཞི་མ་སྐྱབ་འཛོག་མི་ཤེས་ན་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱིར་རྣོབ་དུ་

ལྷུང་བར་ཤེས་པར་གྲུའོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་
 གསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་ག་ལ་གྲུབ་སྟམ་ཏུ་དགོངས་ནས་འདྲས་མིན་རྗེ་
 ལྷུང་ཡང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མཚན་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐད་དང་གང་
 ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་
 བོ། །སྤྱི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་ཏུ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཏུ་མེད་པས་
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ན་རི་བོང་གི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིན་
 པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། གཏན་མེད་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྲུང་ཉེ། རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཐལས་ཅད་སྤྱིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར། རང་བཞིན་མེད་ན་འགའ་ཞིག་གྲང་སྤྱིར་
 མི་འགྲུང་ཉེ། རི་བོང་གི་རྒྱ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མི་འགྲུང་
 པར་ཐལ་བ་གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབས་ལ། གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏུ་མི་
 འགྲུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་བྲུབ་པ་མ་དེས་སོ། །དེས་
 བ་རི་བོང་གི་རྒྱ་གསལ་བའི་སྤྱིར་མི་འགྲུང་ཉེ། གསལ་བ་ལ་བཞུགས་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་བཞག་ཅིང་རྗོད་བྱེད་སྐྱས་བསྟན་པའི་དགོས་
 པ་ནི། དེ་སྤྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་ཉེ། རྟོག་པ་ལ་བྱས་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
 ལྷུང་བ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་རིགས་སུ་བཏགས་ཤིང་བཞག་པ།
 རྗོད་བྱེད་སྐྱས་བསྟན་པའི་དགོས་པོ་ནི་བྲུང་པར་རང་མཚན་ལ་སྤྱེས་བྱ་འཇུག་པའི་
 དོན་ཏུ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་འཇིན་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་ངོ་བོར་ལྷུང་བའལ། ཞེས་ཉེ། སྤྱི་རྗོ་
 ལྷུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷུང་བའི་རྗོ་ནས་སྤྱི་

རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་གང་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཟུག་པོ་
 བརྟམ་བྱང་རང་གི་བཞེན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་མེ་ཡོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ལ་མེ་ཡོང་
 བར་གི་བྱང་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞེན་དུ་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་བྱང་བཞེན་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་བྱང་བཞེན་ནོ་སྟེ་དུ་
 ཞེན་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞེན་དུ་བྱམ་འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པ་
 བྱམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བའི་སྐོན་ནས་བྱམ་པའོ་སྟེ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། བྱམ་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་བྱམ་པའོ་སྟེ་དུ་ཞེན་པར་ནི་བྱེད་པ་ནི་ཁ་ནང་དུ་ལོག་
 པས་ཤེས་སོ། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་སྤོང་དེ་དག། །དེ་ཡི་རོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་ཀྱང་དོན་དེ་བཞེན་དུ་གོ་བར་བྱའི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་
 བར་མི་གཟུང་ངོ། །འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐོག་མེད་པའི། ཞེས་སོ། །མེད་དགག་གཞན་
 སེལ་གྱི་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བརྟུབ་པ་ནི། དོན་ཚམས་ཀྱིས་ནི། ཞེས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྐྱ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བྱམ་པའི་སྤོང་གི་བྱམ་པ་ཡིན་ནས་པར་
 དབྱེད་པ་དེ་ལའང་རོ་བོ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། རྗོད་བྱེད་ཚམས་ཀྱིས་རྗོད་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བརྟུབ་པ་ལ་སྤྱི་འདྲིན་
 འཇུག་པར་བརྟན་པ་དང་། དེའི་གཟུང་ཡུལ་བརྟུན་པར་བརྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རོ་བོ་
 མེད་ཅན། ཞེས་ཏེ། སྤྱི་འདྲིན་གྱི་རྗོད་པ་དངོས་པོར་སྤང་བ་དེ་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཚུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་དོན་དུ་འཇུག་ནས་འཇུག་པའི་སྤང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་ལ། དེའང་དངོས་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་ཉིད་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་གསལ་རྗེས་ཐ་དང་

བ་དུ་མ་སྤྱི་ཉིད་དུ་སྟེ་བྱམ་པའོ་སྣམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེའི་དོན་ནི་རྗེ་བྱམ་མཐོང་
ནའང་བྱམ་པའོ་སྣམ་པ་དང་། དེའུ་བྱམ་མཐོང་ནའང་བྱམ་པའོ་སྣམ་དུ་དེས་པའི་
འདྲིན་སྣངས་ལ་གཅིག་གི་མཚན་གཞིར་བཟུང་དུ་བྱུང་བའི་དུ་མ་པའོ་སྣམ་པ་ཡོད་
ཀྱི། བྱམ་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་ཞེན་པ་ནི་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱད་སྤྱིར། ཞེས་ཏེ། སྤྱི་སློབ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱད་པ་སྟེ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་སྣང་བ་སྣང་གྱི་དངོས་པོར་བརྟག་
པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོར་མེད་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་
སྣང་བའི་སྤྱིར། དངོས་པོར་མེད་པས་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་སློབ་པའི་ལ་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པར་བརྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སྤྱི་དེ་བྱམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཟུགས་ཅི་སོགས་
ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ནའང་། བྱམ་སྣམ་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་
པས་བྱམ་པའི་སྤྱི་དེ་སྣམ་བྱ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱར་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་
བྱུང་བོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་པ་སྟེ་སྤྱི་སྣམ་བྱ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱར་ཡོད་པ་དེ་སྣང་ནའང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཚོགས་པ་
གཟུགས་ཅི་སོགས་ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གང་དུའང་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེའང་དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་
སྤྱིར་བྱམ་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་སྣང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་
གཟུགས་ཅི་སོགས་དེ་ལས་ཀྱང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་

བར་མི་འགྲུང་ན། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། དངོས་སོ་ཡིན་ན་དངོས་སོ་གང་ལ་བསྟོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུང་ཏེ། དངོས་སོ་ལ་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད། དེས་ན་བུམ་སྲིད་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་སོ་གང་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་ཉལ་སྤྱད་པར་དང་བཅས་པ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉལ་སྤྱད་ལྷན་སྦྲུལ་མེད་པར་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འདྲ་མེད་པ་སྲིད་བཞེད་ཀྱང་ཉལ་སྤྱད་པའི་སྲོལ་མེད་དེ། བུམ་སྲིད་དེ་སྐམ་བུ་ལས་ཀྱང་རྗེས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བུར་མེད་པའི་སྲིད། བུམ་སྲིད་དང་སྐམ་བུའི་སྲིད་ཉོག་པ་ལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་བུམ་སྐམ་རྗེས་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ཅོམ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱོ་སྐྱོ་འཇུག་པ་སྲིད་དངོས་སོ་བ་ཀྱང་ཚོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་འདྲ་སྲིད་དངོས་སོ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བུམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོར་བར་འགྲུང་ལ། དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་སྲིད་ཚོས་ཅན། དངོས་སོར་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཚོས་སུ་རི་ལྟར་ཡང་མི་འགྲུང་བར་ཐལ། རྗེས་སུ་མེད་པའི་སྲིད། ཡང་ན་རྗེས་སུ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སོར་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པའི་སྐྱོ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ལ་སྐམ་སོགས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ། །འདས་པ་དང་

མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་རྒྱང་ཟེན་པའི་ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དང་འབྲུང་འགྲུང་སང་ཉིག་གི་
བྱམ་པ་ལ་བརྗོད་ན་བྱམ་པའི་སྐྱོད་དོས་མིང་དུ་འཇུག་པས། བྱམ་པའི་མིང་འཇུག་པ་
འགོག་པ་མི་འཐད་ལ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་མེད་ལ་བརྗོད་ན་འང་
བྱམ་པའི་སྐྱོད་འཇུག་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་རིང་གི་དུས་ན་ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁ་
སང་གི་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་མི་རུང་ལ་བྱེད་ན་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་
འགོག་པའང་མི་འཐད་དེ། དངོས་མིང་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་རྒྱ་འཛིན་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་འདས་མ་
འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལའང་རྒྱ་འཛིན་པར་གྱུར་ཟེན་པ་དང་འབྲུང་བར་འགྲུང་བས་རྒྱ་
སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཉིད་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཉིད་ཡིན་
པས་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་ལ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་མེད་
ཡིན་ན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བཏགས་མིང་ཡང་མི་རིགས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ལའང་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
དངོས་མིང་དང་དེ་འབྲུ་མེད་པའི་མིང་འཇུག་པ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པའང་མི་
འཐད་དེ། འཛིག་ཉེན་ན་མིང་གང་ལས་འབྲུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱོས་པ་
མེད་པར་སྐོར་འཁྲུལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་འབྲུ་
བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་འཛིག་ཉེན་ན་ཡོད་པ་དེ་
དོར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །བྱམ་པའི་སྤྱི་ལའང་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་

སུ་མེད་ཀྱང་བྱམ་པའི་སྤྱི་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པས་གནས་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཞེན་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། བརྗེད་བྱའི་དོན་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་སློབ་པ་དངོས་
 མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའང་མི་འཕམ་དེ། བརྗེད་བྱའི་དོན་དངོས་
 པོར་མེད་ནའང་ཐོག་མར་གྲགས་པས་བཀོད་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་།
 ཟྱིས་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དོན་དེ་ལ་པལ་བ་བཏགས་
 མིང་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པའི་སློ་
 འཇུག་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱམ་པའི་སྐྱ་
 དངོས་མིང་དུ་སློབ་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱེ་ལ་བཅའ་དུ་མེད་དོ། །བྱམ་པ་ཆག་ཟེན་
 བ་ལ་སྐར་གྱི་བྱམ་པ་དེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
 བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་ནའང་བྱ་མེད་ཅེས་བཏགས་མིང་
 དང་། རི་བོང་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་ཅེས་དངོས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་མ་
 ཟུབ་ཀྱང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་
 པའི་མིང་དངོས་མིང་དང་། ལུལ་གྱི་ཀླན་པོ་འགའ་ཞེག་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་བཏགས་
 མིང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པར་གྱུར་པའི་གཏན་མེད་ཀྱི་
 སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པའི་
 དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེ་བྱི་མ་འདི་དག་དེ་ལྟར་
 གྲགས་པའི་འཆད་པ་བོད་དན་ཉན་པ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་འདི་ག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་
 དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཞེག་ལ་སྐྱེ་ལས་ཞེས་

སོ། །

མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཞིག་
བ་འདས་པའི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྣོ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྲིད། མི་གསལ་
བར་སྣང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་དུས་སྔ་སྲི་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཁྱད་པར་ནི་
ཡོད་དོ། །འདས་མ་དངོས་དངོས་མེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ལུགས། དེ་ལ་འང་ད་
ལྟར་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོ་བོ་མདོན་སུམ་གྱི་དམིགས་པ་བཞིན་དུ།
འདས་མ་དངོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣོ་ལ་འང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
དེའི་དོར་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་
པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདི་དག་དུ་མལ་
ཚེར་སྲི་སྣོའི་སྣང་བ་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་
ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྣོ་སྣང་བ་མཚུངས་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྲི་
གཟུང་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་སྲི་ཡན་གར་
བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པས་སྣང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྣང་དེ་མཚུངས་
མིན་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོག་ཟེན་པས་ལན་མ་ཡིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་སྣང་མཐོང་ནས་སྲི་འཛིན་དེའི་རྗེས་སུ་སྲི་བ་ཡིན་
གྲང་གསལ་བ་ལ་སྐྱ་སྣོ་འཇུག་པ་སྲི་མཐོང་བ་ལ་རྟེན་ལས་བར་འདོད་དོ། །སྲི་
མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བཞི་བ་ཆ་ཤས་རྩེད་ཟེད་མེད་པའི་
སྲི་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གང་གི་སྲིར་ཞེས་
སོ། །རེ་ཞིག་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲི་གཅིག་འདོད་དུ་རྒྱུག་ན་འང་གསལ་བ་རྗེས་ཐ་

དད་པ་རྣམས་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་
 དད་པར་ཁས་སྐྱོང་བར་བྱ་སྟེ། གསལ་བ་རྗེས་ཐ་དད་པ་འདི་རྣམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་
 དེའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། གང་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཙོ་
 བོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་གངས་ཅན་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་
 ལྟོབས་གསུམ་ཐ་དད་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་པའི་ཚུན་ཐ་དད་པར་འདོད་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསལ་བ་རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་དགག་མི་ལུས་པས་
 རྒྱད་པར་ཅན་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་རྒྱད་པར་མེད་པའི་སྲི་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་དུ་མི་རིགས་སོ། །འབྲུད་པར་ཅན་དང་འབྲུད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོ་བོ་གཉིས་
 ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་འགྲུར། སྲི་གསལ་རྗེས་
 གཅིག་པ་ལ་སྦྱོར་དེ་ཡོད་པས་རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་ན་གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྲི་འདིའི་
 ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲུར་རོ། །རྣམ་གཅོད་གཞན་སེམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རྗེས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྲུང་འབྲིན་དེ་དག་འཇུག་པ་མེད་དེ། མཐེ་བོང་མ་ཡིན་པ་དེ་
 མཇུ་བ་མོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་འབྲུད་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྲི་ཡིན་པ་ལྟ་
 བུའོ། །སྲི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་དུག་པ་ཅ་བ་འབྲེལ་
 བ་དང་བཅས་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

རིགས་པ་བདུན་པ་ནི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །རྫོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དངོས་པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་ལ་བསྟོས་
 མེད་ཀྱི་ཡན་གར་བར་སྤང་དགོས་པ་ལ་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཞེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་
 བ་མེད་པའི་སྲིད། དངོས་པོ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་གཅིག་གསུང་ཡུལ་ཡིན་

ནའང་སོ་སོར་སྤང་དགོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ལུས་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སོར་ཟད་དོ། །རང་མཚན་
 མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་གྲུང་རུས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། རང་མཚན་གཅིག་ལུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་ནི་དངོས་མེད་
 ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། “དེ་ལྟ་ཡིན་ན། གཞུང་གོང་
 འོག་དུ་མ་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་པ་ལས་
 མངོན་པར་འཕགས་པ་སྐྱེས་ལུ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱི་མ་པན་ཚད་དུ་སྒྲང་བར་
 བྱ་བ་པན་པ་སྐྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དོར་བར་བྱ་བ་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་
 ཡིན། འདོར་ལེན་བྱ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་གང་ཞིག་སྟུང་དུ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ལ། དོན་གྲུང་རུས་པ་དེ་འང་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་པས་རང་མཚན་
 གཅིག་ལུ་གཞལ་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་ལའང་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ལྟར་དེ་
 ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔྱོད་པའང་རང་མཚན་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱི་དངོས་སོར་ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས་སྟོན་པར་གྱེད་ལ། སྤྱི་དེ་འགལ་ཞིག་ལ་དོན་གྲུང་
 པར་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེས་དངོས་སོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་
 གཏམ་མེད་དུ་ངེས་ཟེན་ན་འབྲས་ལུ་དོན་གཉེར་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གྲུང་
 དོ། །དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་
 ལྡན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཁྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱུང་མེད་གྱི་
 འདོད་དོན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཚད་དུ་མ་ནིང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་གཟུགས་

བཟང་མི་བཟང་དཔྱོད་པ་དང་འབྲེལ། །

གཞལ་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྐྱེད་གིས་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་མཚན་ལྟར་སྤྱི་མཚན་རང་རྒྱུད་པ་
 ཡོད་པའི་སློབ་པ་གཉིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་
 བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་དོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤྱང་བའི་
 སློབ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་སྟོགས་སྐྱེད་རང་མཚན་རྟོགས་པར་བྱེད་
 བ་ན་རང་མཚན་ལས་གཞན་པའི་དོ་བོ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྤྱང་བའི་སློབ་པ་རང་
 མཚན་ལ་ཞེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
 བ་སྟོགས་སྐྱེད་གིས་མ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྤྱི་མཚན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཙམ་རྟོགས་པའི་བསམ་
 བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འུམ་བ་ཡོངས་སུ་
 དཔྱད་ནས་སྤྲུལ་བུ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་འཇུག་
 བར་བྱེད་པ་ནའང་རང་གི་གཟུང་ཆ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་སྤྱང་ནས་རང་མཚན་ལ་
 ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཁས་སྐྱེད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཚོད་པ་ལ། ཁས་སྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དོ་བོས་ནི། རྟོགས་
 བ་ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་གཟུང་
 རྣམས་སྤྱང་བའི་སློབ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དོན་
 ཇི་ལྟར་བ་བཞེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པས་འཇུག་པར་འདོད་ན། འཇུག་པའང་ཞེས་ཏེ།
 འབྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ནའང་སྤྱི་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། སྟོགས་སྐྱེད་ལ་རྒྱུད་འཇིན་འཇུག་པ་

ལྷ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན། རང་མཚན་མི་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བས་ཚང་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོད་པ་པོའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོར་བ་ནི་
ཡུལ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལས་གཞན་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་རྟོགས་པ་ན་ཅིག་
ཤོས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་གཟུགས་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ལས་གཞན་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་བྲལ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་། གང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཚང་
མ་མ་ཡིན་པས་བྲལ། དཔེར་ན་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཀྱིས་དུང་སེར་པོར་མཐོང་བ་ལྟ་
བུའོ། །རྗེས་དཔག་གྱང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྲལ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
ཐལ་བའོ། །རང་མཚན་གྱི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ནི་ཚང་མ་ཡིན་པས་མ་
འཁྲུལ་བ་དང་། རང་མཚན་གྱི་རོ་བོ་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པའོ། །ཐལ་བས་འཕངས་པའི་
བརྗོད་པ་རང་རྒྱུད་ནི། ཚང་མ་ཡིན་ན་མ་འཁྲུལ་བས་བྲལ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྟ་
བུའོ། །རྗེས་དཔག་གྱང་ཚང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བྲལ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་།
གང་གི་ཡུལ་གང་གི་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་རྟོགས་བྱ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པས་བྲལ་སྟེ། རྗེས་དཔག་གྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚོད་པ་པོའི་བསམ་པའོ། །དེའི་ལན་ནི་
བསམ་པ་ལ་ཞེས་སོ། །བསམ་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ཚང་མ་སྤོང་བ་འཛོག་པ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་རྗེས་དཔག་གཟུང་རྣམ་ལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་

1 མང

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་སེམས་དཔའི་སྐོ་
སྲི་མ་ཞེན་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་རེ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྐོ་
སྲི་མ་མངོན་སུམ་རྩུ་མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་རྩུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེའང་གཟུང་རྣམ་
ལ་སྲི་འོལ་རྩུ་ཞེན་པས་དེ་ལ་འང་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྐོ་གཞན་ཞེན་བཙལ་
དགོས་པས་སྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་སེམས་པའི་རྗེས་དཔག་སྲི་མ་
གཅིག་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་དང་པོའི་རྗེས་དཔག་ལ་འང་མཚུངས་པས་རྗེས་
དཔག་གང་ཡིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་དགོས་ཞེས་བ་ནི་ལེགས་པར་
བཤད་པའོ། །

སྲར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐྱོར་བ་གཉིས་བཞོད་པའི་དང་པོ་དེའི་དམ་བཙལ་དེ་
རྟོགས་པ་ན་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན། རྟོགས་བྱའི་དོན་ལ་ཅིག་
ཤོས་དེ་འབྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། རོར་བུའི་འོད་ལ་རོར་བུར་
ཞེན་པས་མ་ངེས་ལ། རང་མཚན་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྩུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ན་
གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའོ། །ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕངས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་ལ་
རོར་བུའི་འོད་ལ་རོར་བུར་འཛིན་པའི་སྐོས་མ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་མཁན་གྱིས་མཛད་
པས་ཚད་མར་བཞེད་པར་གསལ། སྐོབ་དཔོན་ལྷུ་སྐོས་རྗེས་དཔག་རྩུ་མཛད་
དོ། །ཚུམ་པ་པོས་བཞོད་པའི་རང་རྒྱུད་གཉིས་བཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་སུ་བརྗོད་བྱ་
ཉིད་ལྟེན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་པར་བཤད་དོ། །དཔེ་འདིའི་དོན་ལ་
སྐོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་
རོར་བུ་སྐོབ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་པར་ཡོད་པ་དཔེར་

བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཏུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་
པ་པོ་རྗེས་དཔག་ཅམ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་རྗེས་
དཔག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དཔེར་འགོད་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པའི་སྲིར་
རྟོ།

འཇིག་རྟེན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་དཔེར་བྱེད་པའང་མ་
ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་ཅིང་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་
སྲིར་རྟོ། །གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་ལ་རྟགས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
དགོས་པ་ལ་འདི་ལ་དེ་མེད་པའི་སྲིར། འདི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་གོ་སྐབས་འདི་ན་ཞོར་
བྱ་ཡོད་དེ། ཞོར་བྱའམ་ཞོར་བྱའི་འོད་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་
ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་མི་འཇུག་པར་འཇིན་པ་གཉིས་བཤད་
པའི་དང་པོ་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྲིར་གྲུབ་པ་དང་། སྲི་མ་དེ་ཉིད་དུས་སྲིས་བྲན་པ་ཡིན་གྱི་
སྲི་མ་འདི་རྗེས་དཔག་ཏུ་བྱེད་པ་ཚོས་མཚོག་གི་བཞད་པར་མི་རུང་རོ། །དཔེ་དེ་ཉིད་
དོན་ལ་སྐྱར་བ་ནི་རྗེས་དཔག་ལོག་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྐྱར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྐྱོ་བཏགས་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་
དུ་རང་མཚན་རྟོགས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཚོས་མཚོག་གིས་བཤད་པ་ནི་རང་
མཚན་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་སུ་སྟོན་པ་
ཡིན་གྱི། གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོ་བཏགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་རང་མཚན་
རྟོགས་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞོར་བྱའི་འོད་ལ་ཞོར་བྱའི་ཞེན་པ་འགོག་པ་ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་

ཉམས་ལ་བརྟམས་ནས་འགོག་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་བརྟམས་ནས་འགོག་པ་གཉིས་
 མཛད་དེ། དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་ཞོར་བྱའམ་ཞོར་བྱའི་འོད་གང་རྒྱང་ཡིན་པ་
 ཉམས་སུ་བྱེད་པར་གསལ་ཏེ། ང་ལ་དམིགས་སུ་ག་ནས་དགག་པ་མཛད་པའི་སྲིད་
 དང་། རྩོགས་སུ་མའི་འདོད་པ་མ་དགོངས་པ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གང་རྒྱང་ཉམས་
 སུ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་འགར་ཞོར་བྱའི་འོད་ལེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཞོར་བྱ་
 ཡོད་པ་
 མ་ལེས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱང་པར་ཞོར་བྱ་དང་ཞོར་བྱའི་འོད་གཉིས་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་
 བཞིན་ཏུ་གང་རྒྱང་གི་སྲི་ཚད་མས་ལེས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་པོ། །སྲ་མ་ཁ་
 ཅིག་གིས་
 སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་དགག་པ་མཛད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཡ་གྲུལ་བ་
 ཡང་
 དང་བ་"མི་ན་གང་ཡང་མ་ལེས་ཀྱང་གང་རྒྱང་གི་སྲི་ཚད་མས་ལེས་ནས་བྱ་
 ཅན་
 དཔོག་པའི་ཉམས་སུ་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱི་མ་འདི་
 ཡ་གྲུལ་
 གང་རྒྱང་རེ་རེ་བཞོན་ནས་ཀྱང་གཞི་འགར་བྱ་ཅན་དཔོག་པའི་ཉམས་སུ་
 འགྱུར་བ་
 ཡོད་ལ། སྲ་མ་ལ་ཡ་གྲུལ་གང་བཞོན་ཀྱང་རྩོགས་ཚོས་མི་སྲིད་པའི་
 སྲིད་པོ། །དེས་
 བ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་སློ་གསེབ་ལྟ་བུར་ཞོར་བྱའི་འོད་
 མཐོང་བ་
 བ་ཞོར་བྱ་
 དང་ཞོར་བྱའི་འོད་གང་ཡིན་གཏོང་མེད་པར་འདི་བ་ཞོར་བྱ་
 འདུག་གོ་སྟུང་བ་
 ཡིན་
 པས། ཉམས་སུ་འགོད་བ་ཞོར་བྱའམ་ཞོར་བྱའི་འོད་ཡིན་པས་ཞོར་བྱ་
 ཡོད་དོ་ཞེས་ཐེ་
 ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཉམས་སུ་འགྱུར་བས་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བྱ་
 འགྱུར་
 པོ། །དམ་བཅའ་ལ་བརྟམས་ནས་མི་འཐད་པ་
 བཞི་འདི་བ་
 ཞོར་བྱ་
 ཡོད་དོ་སྟུང་བ་
 ཞེན་
 ལ་ཁང་ནང་གི་སྤྲུགས་ལྟ་བུར་ཐོབ་པས་རྩོགས་དེ་བ་
 ཞོར་བྱ་
 ཡོད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་

1 མན

འོང་འོ་ཞེ་ན། ལྷོ་གསེབ་ན་ཞོར་བུ་འདུག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་
ཞེན་བས་དབྱུང་སར་མ་ཐོབ་ཐོབ་སར་མ་དབྱུང་བས་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། ཡུལ་དང་
དུས་དང་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བས་སོ། །

དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་
སྤང་བ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷ་རགས་
ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོ་ན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུས་
ལྷན་ཅིག་མ་མ་དབྱུང་ལ། ཐོབ་པའི་ལྷོ་ན་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལ་མེ་ལྡན་
དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་མ་མ་ངེས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་
ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོ་ན་མེད་དེ།
ལྷན་ཅིག་མའི་ལྷོ་ག་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། ལྷོ་འཛིན་
མངོན་སུམ་གྱིས་ལྷོ་ན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པས་དབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་ལྷོ་ན་
མེད་ལ། ཐོབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མ་དེའང་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བའི་ལྷོ་ན་པོའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་ཆ་དུ་མ་ཅན་དུ་མི་
སྤང་ཞིང་ལྷོ་ན་པོ་གཅིག་ཡོངས་སུ་དབྱུང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཆ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཐོབ་
པས་སོ། །ཞེ་ན། ལྷོ་ན་མེད་དོ། །མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རོང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་མི་སྤང་
ཡང་ལྷོ་ན་པོ་གཟུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་ན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞོར་བུའི་
འོད་ལ་ཞོར་བུར་ཤེས་པ་ལ་ནི་ལྷོ་གསེབ་ན་འོད་པར་བཟུང་ནས་ར་བའི་སྤྲུལ་སྐྱེ་
ཐོབ་པས་ཚད་མར་མི་རུང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
ཞིང་དབྱུང་བའི་ལྷོ་ན་པོ་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྔ་མོ་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་བྱ་བ་

བྱེད་བས་དབྱུད་བ་མ་ཐོབ། ཐོབ་བ་མ་དབྱུད་པའི་ཉེས་བ་དེ་ལའང་མཚུངས་ཏེ།
རགས་པ་དང་མ་བ་ལགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་མ་རགས་ལགལ་ཡང་
སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྡོ་པོ་དེ་ཉིད་རགས་པ་ཡིན་ལ་ཐོབ་པའི་སྡོ་
རྒྱལ་དུ་མའང་རགས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་མངོན་
སུམ་ལ་རགས་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྡོ་པོ་དོན་གྱི་ཚོས་ཡིན་ཡང་སྡོ་རྒྱལ་
དུ་མ་སྡོ་པོར་སྤང་བ་སློ་ཚོས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྡོ་པོ་དང་སྡོ་རྒྱལ་དུ་མ་དོན་གྱི་
ཚོས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་རགས་པར་སྤང་བ་རྟོག་པའི་སློས་ཚོས་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་
ལ་མི་སྤང་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་གཞོན་པ་སྡུ་བྱིར་འཕངས་པ་
དང་ཚོད་བ་དེ་རྣམས་གྱི་ལན་བཏབ་པ་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བས་
ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །

ཚོད་ལན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ན་སྤོགས་དེ་ན་ཞོར་བུ་ཡོད་དོ་སྐྱུམ་པའི་ལོག་ཤེས་
གྱི་འཛིན་སྣངས་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་གསེབ་གྱི་འོད་གྱི་སྤང་བ་བྱུང་བར་གྱི་གཞིར་བཟུང་
ནས་དེ་ན་ཞོར་བུ་འདུག་གོ་སྐྱུམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ར་སྤྱགས་གཞན་
གང་ལའང་སློ་ཁ་མ་སྤོགས་པར་སློ་གསེབ་གྱི་སྤང་བ་མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་ནས་
ཞོར་བུ་འདུག་གོ་སྐྱུམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་པ་མངོར་བསྐྱུས་པ་ནི། སློ་དེ་ཚང་
མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གང་ན་འདུག་སྐྱུམ་དུ་དབྱུད་པ་དེར་མེད་པས་མ་ཐོབ།
གང་དུ་ཐོབ་ས་དེར་དངོས་ལུགས་གང་ལའང་སློ་ཁ་མ་སྤོགས་པས་མ་དབྱུད་པའི་
ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། སློ་གསེབ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ན་གནས་པའི་ཞོར་
བུ་དང་ར་སྤྱགས་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ན་གནས་པའི་ཞོར་བུ་གཉིས་ལགལ་

བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་རྩོད་པ་ཞི་འོན་སྡོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་དབྱེད་པས་
 དེའང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་དབྱེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་
 བའི་སྡོན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མར་སྐྱོས་མ་དབྱེད་པ་དང་སྐད་ཅིག་
 མར་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དབྱེད་པའི་སྡོན་
 པོའང་སྐད་ཅིག་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅིག་
 དབྱེད་ལ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དུ་མ་ཐབ་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་དང་། ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཞིང་དབྱེད་པའི་སྡོན་པོ་
 རགས་པ་ཡིན་ལ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྤོ་ཐོབ་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རགས་པ་
 དང་སྤོ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་མཚུངས་པ་རྟོགས་པར་
 སྒྲོལ། །

དེ་ལྟར་རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བུར་བྱས་པའི་ཆེའང་རང་གི་སྤུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རོ་པོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐོན་ས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་
 གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐོན་ས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་
 འདྲ་བ་དང་། གཞལ་བུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བུ་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་སྤོགས་ཚོས་བསྐྱབས་ནས་ཅ་བའི་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་
 བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ནི་རི་ལྷུང་ཞེས་སོ། །དོན་རང་མཚན་ཡུལ་རུང་བ་ན་ཉེ་བའི་ཆེ་སྤོ་ཉེ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་སྤོག་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་བྱས་པའི་སྐོབས་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་
 བྱེད་པའི་སྐོན་ས་གཞལ་བུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཞེས་བུ་ལ།
 ཡུལ་དེ་ལ་བསྐོས་ནས་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རོ་

བོ་དབང་བོའི་ཤེས་བའི་གཟུང་ལུལ་ལས་འདས་བའི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱས་
བའི་སློན་ནས་རྟོགས་དགོས་བའི་དོན་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་སློག་གྲུང་དང་། དེ་གསར་དུ་
རྟོགས་བྱེད་ལ་རྗེས་དབུག་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ན་གང་གང་ཟག་གང་ལ་མངོན་
གྲུང་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་སློག་གྲུང་དུ་མ་སོང་སློག་གྲུང་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་མངོན་གྲུང་དུ་
མ་སོང་བས་རྟོགས་བ་བོའི་དེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་བས་
འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ལྟ་
བ་བོ་ལ་སྲར་སློག་ཏུ་གྲུང་བ་བྱིས་མངོན་དུ་འགྲུང་བ་ཡོད་པས་མངོན་སློག་གི་
མཚན་ཉིད་འཚོལ་བར་ཐལ་བར་འགྲུང་འོ། །དེས་ན་དོན་གང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
བའི་དོན་དེ་སྤྱན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བར་ཁས་ལེན་བའི་བྱིར་དེ་ལས་
གཞན་བའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་བས་ཀྱང་རང་མཚན་
གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་ན་མངོན་གྲུང་དུ་འགྲུང་བས་མངོན་སློག་མི་འགལ་བར་འགྲུང་
འོ། །

རང་མཚན་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པའི་སློན་ནས་
རྟོགས་བ་མེད་པས་མངོན་གྲུང་དུ་མི་འགྲུང་འོ་ཞེ་ན། སློག་གྲུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་
དབང་ཤེས་གྱིས་འཛིན་པའི་ཚེ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་བ་ལས་
ལྷག་བ་མེད་པའི་བྱིར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པའི་སློན་ནས་མི་
རྟོགས་པས་མངོན་གྲུང་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་། དེ་ལྟ་ན་བདེ་སོགས་ཀྱང་མངོན་གྲུང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པའི་སློན་ནས་རྟོགས་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཉེ་རང་
གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རྟོགས་བས་ཀྱང་རང་

མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་གཟུགས་སྣ་བ་ལ་མིག་དབང་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བས་སྐྱོན་འདི། བརྗོད་བྱ་ཉིད་མིར་དེ་དངོས་མིན། ཞེས་པ་ལས་སྐྱོན་གཞན་
 ཡིན་ནོ། །རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འབྲུག་གསལ་མི་གསལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པས་གཟུགས་གསལ་བ་སྣང་བས་དབང་བོ་འབྲས་བུ་དང་
 བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པའང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཉམས་སུ་སྲོང་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་སྣ་ཉོགས་དགོས་པའི་
 དོན་དེ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉོགས་པའི་ཉེན་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་
 ཉམས་ལས་ཉོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་དུ་བའི་ཉམས་ལས་སྤྱི་མེ་ཅམ་ཞིག་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་གྱི་རྣམས་བྱུང་བ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཉོགས་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ། རྗེས་དབུག་གིས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་ཉོགས་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མངོན་སུམ་གློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་སོགས་
 སོ། །དེ་ལ་ཚོད་སྤང་ནི་དངོས་པོར་མེད་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་
 འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པའོ། །དེ་སྣང་སྤྱི་སོགས་གཞལ་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། བན་གཞོད་བསྐྱེད་པའི་
 དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཉོག་པའི་ཉོག་ལྡན་གྱིས་བཞག་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱ་རང་
 "མཚན་¹ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་ཉོགས་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་

1 མཚན

གཞུགས་བྱ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་ན་རྟགས་
དེ་ཚྲོད་རང་གི་ཚད་མས་མ་ངེས་པས་གཞན་ལའང་དེ་གོ་བའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་
ལུས་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པས་ཚད་
མ་གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །དངོས་མེད་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་ན་རྟགས་དེ་ཚྲོད་
རང་གི་ཚད་མས་མ་ངེས་པས་གཞན་ལའང་དེ་གོ་བའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་ལ།
ཚད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་
པ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
མེད་པ་དང་། སྤྱིས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་མེད་པ་སོགས་གྲུབ་པས་ཚད་མ་གཉིས་པ་མེད་
དོ་ཞེ་ན། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
ལྷུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཚྲོད་ཀྱི་ལྷུགས་ལ་མི་རུང་བས་མེད་དགག་དངོས་རྟོགས་སུ་
ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་མི་རིགས་ཉེ། དབང་མངོན་གསུང་དོན་གྱི་ལུས་པའི་སྟོབས་
ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་
ན་ས་ཀྱང་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་འོ། །

སྤྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་དངོས་སུ་འཇུག་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་འཇུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོག་པ་ཉིད་སྤྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་
པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་ཚིག་དང་
འགལ་བ་ཡིན་ཉེ། དབང་མངོན་དང་དབང་མངོན་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

1 མངོན

དང་། དབང་མངོན་ལོག་པས་དེ་མེད་པར་འཕངས་ཤིང་སྤྱི་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
 མེད་པ་དབང་མངོན་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ཡོད་པར་འཕངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་མེད་
 དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་ལ་
 ལྡོག་བྱུང་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་པོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 འཇམ་གྱེད་དུ་འཇུག་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་གཞན་ཡང་སྤང་བའི་སྤྱིར། ལྡོག་བྱུང་འབྲུལ་
 པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཁས་སྤངས་པར་
 འགྱུར་རོ། །འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གྱུང་"དོན་¹གྱིས་ཁས་སྤངས་ཏེ།
 དག་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས་བ་རོལ་བོ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་
 སྤྱིར། རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་འབྲུལ་བར་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་པ་
 སྤང་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་རང་གིས་ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་ཏུ་བརྩམས་དེ་སྤྱི་
 བར་མཐོང་བ་ན། རྟགས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཞེན་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལས་བསྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །རྟགས་གང་ལས་གཞི་ལ་ལར་བསྐྱེ་བ་བྱའི་ཚོས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་གྲུབ་པ་
 དེའང་རྟགས་ཚོས་བདག་གཅིག་གམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལས་ཡིན་
 ལ། རྟགས་དེ་ནི་ནམ་ཡང་སྤྱི་བ་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་གི་རྟགས་གཞན་ཡང་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་སྤྱི་བས་ཡང་དག་ལ་
 ལྡོག་ཅུང་ཟད་གྱུང་མེད་དོ། །སྤྱི་སྐོ་ཚད་མ་མིན་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 དགའ་ར་བ་སོགས་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་འཕངས་

1 དོན

བ་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་ད་ལྟར་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅེས་མི་སྤྲིའི།

སྲར་མཐོང་ཟེན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་མཐོང་བར་འགྲུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་
བར་འདོད་པས་དུས་ནམ་ཡང་དབང་མངོན་གྱིས་མ་དམིགས་པ་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ལའང་རྣམ་གྲངས་གང་གི་
སློན་པས་ཀྱང་དབང་མངོན་གྱིས་མཐོང་བར་མི་འགྲུར་བ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཉེ།
དེ་ལ་ངེས་བྱེད་གི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲིའི་དབང་མངོན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་
མི་སྤྲིའི་དོ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་སོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་བརྟོས་
ནས་དོན་ལ་ལ་དབང་སོ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་གྱི། འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དུས་
གཞན་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་མི་འདྲིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་
དབང་གིས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དབང་མངོན་
གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པས་སློང་དེ་དག་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་དོ། །དེས་ན་
སྤྲིའི་སློན་པས་སློག་གྲུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པས་རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚོད་སྲང་ལ་ཚོད་བ་ནི། གཞལ་བྱ་ངེས་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ལན་ནི།
སློན་འདིར་ཞེས་སོ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ་བའི་སློན་མེད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་
གཉིས་ཀའི་སྤྱི་སྤྱར་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
རྟག་པ་དང་སྤྱོད་བ་དེའི་ཚེ་སྤྱི་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་ཐོབ་པར་འགྲུར་གྱི་
རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་

གྱི་རོ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་བརྒྱུད་བས་
 རང་མཚན་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་
 སྤྱི་ལེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དག་གི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་བསྐྱབས་པས་རང་མཚན་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སྤྱི་མཚན་པ་
 གཞན་རང་མཚན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་གཟུང་པའི་སྐོ་
 བས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་རི་ལྟར་ཞེན་པ་
 ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་བརྟུན་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་
 གིས་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་རྟགས་འཛིན་སེམས་
 གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་རྟགས་འཛིན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་ལས་བརྟུན་ནས་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲ་རྟག་འཛིན་ལྟ་བུ་སོག་
 ཤེས་ནི་མི་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་འགྲེལ་པར་ཚོད་ལན་རི་
 ལྟར་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རང་
 གི་ལྷགས་བརྗོད་པ་དང་། དེས་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་
 སོགས་འཇུག་མི་འཇུག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཁ་
 ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་གྱིས་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་སྐྱབ་པར་གཞུང་
 འདིས་བརྟན་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྟམས་སུ་མ་བབ་པའི་
 གཞོད་པ་གཉིས་བརྗོད་དེ། དང་པོ་ནི། རྟགས་འཛིན་རྟགས་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནས་

རྟགས་ཅན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན། དང་པོ་རྟུང་ན། མངོན་སུམ་མཁ་རྗེས་དབག་ཡིན། དང་
པོ་རྟུང་ན་དེར་སྒྲུང་བས་སྟོང་བ་འགལ། བྱི་མ་རྟུང་ན་རྗེས་དབག་མི་སྐྱ་བར་བསྐྱབ་
བ་ནི་རྟགས་ཅན་ཉིད་ལས་འདས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། རྗེས་དབག་འཇུག་ཡང་མི་
སྐྱ་བར་སྟོན་བ་སྐྱབས་སུ་བབ་བ་ཡིན་གྱི་རྟགས་འདྲིན་མི་སྐྱ་བར་བསྐྱབ་བ་སྐྱབས་
སུ་མ་བབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དོན་གང་བཟུང་ཞིང་རི་རྟུང་ཞེན་བ་རྟུང་བྱུང་བ་ལ་མི་
སྐྱ་བར་འབྲུག་བ་ཡིན་གྱི་རྟགས་འདྲིན་གྱིས་རྟགས་བཟུང་ཞིང་ཞེན་ཡང་རྟགས་ཅན་
ཡུལ་དུ་མ་བྱས་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བ་མི་འབྲུག་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་བ་ནི། རྟགས་འདྲིན་སེམས་གྱིས་རྟགས་གཅིག་ཤུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་བ་མ་
ཡིན་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བའང་འཇུག་བར་བྱེད་བས་འབྲེལ་
ཡུལ་མི་རྟག་བ་ལའང་མི་སྐྱ་བས། སྒྲུང་བའདད་བའི་སྟོན་མེད་ལ། སྐྱབས་སུ་མ་བབ་
བའི་སྟོན་ཡང་མེད་དེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དབག་མི་སྐྱ་བར་བསྐྱབ་བ་ལ་དེ་རྟགས་
འདྲིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་རྟགས་ལ་འབྲེལ། དེ་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་
བ་ལ་རག་ལས་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། ལོ་རྒྱ་བ་ན་དེ་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་བ་དེ་
མི་འབྲུག་དེ། རྟགས་འདྲིན་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེར་སྒྲུང་བས་སྟོང་བ་དང་འགལ་ལ།
རྗེས་དབག་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཡིན་བས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྟོས་བ་དོན་མེད་
ཅིང་སྒྲུང་བའདད་བའི་སྐྱབས་སུ་མ་བབ་བའི་ཉེས་བའང་ཡོད་ལ། ཚད་མར་མི་འདོད་
བའང་མི་འབྲུག་དེ། མི་སྐྱ་བ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་
འདྲིན་མི་སྐྱ་བར་སྟོན་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཅན་གྱི་རྗེ་ཉིད་མི་སྐྱ་བར་བསྐྱབ་བ་ལ་
བརྐྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་རྒྱལ་སྟོན་བ་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་

ཚད་མར་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྲུང་བ་ལས་
ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་མངོན་སུམ་མི་སྐྱུ་བར་བསྐྱབ་བ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབས་པའི་སྐོ་ནས་
ཡིན་ཡང་། འབྲེལ་ཡུལ་ཚད་མར་ཁས་སྲུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྐོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་དེ།
རྟགས་འདྲིན་མི་སྐྱུ་བར་བསྐྱབ་བ་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། རྟགས་ཅན་གྱི་སྐོ་ཉིད་མི་སྐྱུ་
བར་བསྐྱབ་བ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཅན་
མི་སྐྱུ་བར་བསྐྱབ་བ་ལ་རྟགས་འདྲིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བར་ངེས་
པར་བསྐྱབ་དགོས་ལ། རྟགས་འདྲིན་སེམས་ནི་ཚུལ་གསུམ་འདྲེལ་བའི་ཚད་མ་དང་
དེའི་སྐོབས་གྱིས་བྲངས་པའི་དབྱེད་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་མི་སྐྱུ་བར་
ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟགས་འདྲིན་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན་རྟགས་ཅན་
ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཉེས་པའང་མི་གནས་ཏེ། རྟགས་འདྲིན་རྗེས་དཔག་ཅ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་
བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་
འདུས་པས་སུ་མ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི་ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་
པས་སུན་འབྲེན་ལྟར་སྤང་བོ་ནམོ། །རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རང་གི་གཞལ་གྱུ་ལ་
མི་སྐྱུ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་ཡང་དེ་དང་
མཚུངས་པར་བཤད་པས་རང་གི་གཞལ་གྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་
ཡིན་གྱི། རྟགས་འདྲིན་མི་སྐྱུ་བར་བསྐྱབ་བ་སྐབས་སུ་མ་བབ་མོ་ཞེས་པའང་འགལ་

ཉེ། དེ་མི་སྐྱ་བར་བསྐྱབ་པ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། དེར་སྣང་བ་ཡིས་སྣང་བར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
འཆད་བར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་འཛིན་མངོན་སུམ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་འདྲིར་དོགས་པ་གཙོད་མི་དགོས་ཤིང་། འཇུག་པ་ཡིན་ན་མི་སྐྱ་བར་
འགལ་སྐྱུམ་པའི་དོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་ཡོད་པས་དེ་གཙོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་ཉིད་སློབ་མེད་པར་གནས་
སོ། །

ཚུལ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྟ་
"ལྟ་¹དང་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་མི་མ་སུན་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་ལྟ་སློ་
གོས་སློགས་ཚོས་འཇུག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་"ཚད་²མའི་རྒྱ་ཡིན་པས་"ཚད་³
མར་བཏགས་ནས་བཞག་ཅེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། སློབ་མེད་དེ། མངོན་
སུམ་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་སློབ་པས་སློགས་ཚོས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ན་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་
ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལས་སྐྱེ་
དགོས་པས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལ་
འབྲེལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ནོ། །ལྟག་མ་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་
བར་ཐད་དོ། །འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་དང་འབྲེ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་

1 ལྟ་
2 ཚད
3 ཚད

ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་ལགལ་
 དམིགས་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། མེས་ཀྱི་པར་ལོན་པ་དེ་དགག་བྱའི་ཚོས་གང་རེག་
 དང་གང་རེག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཁེད་མ་ཁེད་པའི་དོ་བོར་གནས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་མ་
 ཡིན་ལ། དངོས་སུ་མེས་ཀྱི་པར་ལོན་པ་རྟོགས་ནས་ཤུགས་ལ་གང་རེག་དམིགས་
 གྱེད་གྱིས་ཚད་མ་ཁེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞོན་པ་དུ་མ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གང་དང་གང་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་ལ་དམིགས་གྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་མཐོང་བའི་སློན་ནས་འཛོགས་དགོས་པར་འབྲུ་བར་དོན་གང་དང་གང་མེད་
 བར་འབྲུབ་པའང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཁེད་པར་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་གྲུབ་དགོས་
 གྱི་དམིགས་གྱེད་གྱི་ཚད་མ་མ་བཀག་ན་དེ་མེད་པ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་རྟགས་སུ་མེས་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ་བཀོད་ནའང་། གང་རེག་མེད་
 པའི་སྐྱབ་གྱེད་གང་རེག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཁེད་པ་དོན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་དེས་
 བར་འཕེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་སློལ་བ་དུ་མ་སོང་བར་དེའི་རྗེས་
 སུ་ཡུལ་མེད་པ་སློལ་བ་དུ་འབྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡུལ་ཅན་བཀག་པས་
 ཡུལ་དེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་དངོས་སུ་ན་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་
 འཕེན་པས་ཀྱི་པར་ལོན་པར་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དགག་རྟགས་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་སློན་ནས་མཇུག་བསྐྱབ་བཞི། མི་
 དམིགས་པ་ནི་འདི་ཅམ་ཞིག །ཅེས་སོ། །དེའང་འབྲེལ་བ་གཉིས་གྱི་དོན་སློབ་གི་
 དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དངོས་མེད་དོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་

ནས་འདིའི་བར་ནི་རྗེས་དབག་གིས་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་
རྒྱ་མཚན་འཕྲོས་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དཀྱུས་མའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་བྱིང་རོ། །རྗེས་སུ་དབག་པས་མི་རྟགས་སོགས།
ཞེས་སྦྱར་རོ། །མར་མའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་རིགས་འབྲེ་བ་མཚམས་
མི་སྦྱོར་བའི་ཁ་དོག་གི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛོལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངས་པའི་
ཁ་དོག་འདི་མི་རྟག་གོ་སྦྱུང་བའི་དུན་ཤེས་ལ་ཟེར་ན་རང་འབྲེབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྔ་
མས་རྟོགས་ཟེན་བྱེད་པ་མ་མཉམ་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་
འདོད་པར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་སྣན་པའི་རང་
སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བུ་སྤྱང་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྤྱང་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །

རྗེས་དབག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཚད་དུས་བྱིས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་
བཅད་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་
མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་སྤྱི་དུས་ནི་ཁ་དོག་
ཞེས་དུས་ཡིན་གྱི་ཁ་དོག་གི་རིགས་འབྲེ་བར་མ་ཚད་པའི་དུས་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་
དེ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་རྟོགས་ཟེན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་འབྲེབ་བྱེད་ཁ་དོག་
སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛོལ་བའི་དབང་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་མི་རྟག་པ་སྦྱར་རྟོགས་
ཟེན་པའི་བྱིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞེས་དེ་དང་
དེའི་མི་རྟག་པ་བྱུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ལ། དེས་རིགས་འབྲེ་བུ་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་
བའི་བྱིང་། དེ་རྟག་པར་འཇུག་པའི་རྟག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་སྣན་སྤྱིས་གཉིས་ཀ་

མེད་དེ། དངོས་པོ་རྟག་པར་འབྲུམ་བ་ལ་འདྲ་བ་གཞན་འབྲུང་དང། ཡོད་པ་བར་མ་
 ཚད་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་དེས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་
 འངལ་བ་ན་དེའི་མི་རྟག་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །མི་རྟག་པ་སྤྱིས་འབྲུང་དུ་འདོད་པ་
 དང་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། བཤ་
 ཞིག་བཤ་གི་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ། དེ་གྲུབ་དུས་ན་གྲུབ་
 པས་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པའང་ཁ་དོག་དང་གྲུབ་བདེ་
 རྗེས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །ཅི་སྟེའང་དེའི་མི་རྟག་པ་དེ་ལས་
 དོན་གཞན་ཡིན་ན་དེ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡོད་ན་དེའི་འཇིག་
 པར་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །འཇིག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་རྟོག་པའང་མི་རིགས་ཏེ། མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་རྗེས་ཡིན་ན་སྤྱིས་འབྲུང་གི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་གྲེད་མི་རུས་ལ།
 འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་ན་འཇིག་པ་དོན་གཞན་ཁས་སྲངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྩང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལུ་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 དུ་བརྗོད་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པས་
 བཏགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །བཤ་ཡང་རྟོག་
 པ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྩང་ཟད་ཅིག་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་རང་མཚན་
 ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་བཤ་རྒྱང་དུ་བཞག་རུས་པར་འགྱུར་ན། དེའང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཚོས་

དང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པའི་སྲིད་ཇུས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེན་ཚོས་དང་ཚོས་
ཅན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མི་རྟག་ཅེས་
བརྗོད་པའི་ཆེ་ཚོས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་སྤྲ་ནི་ཚོས་ཅན་ལས་དོན་གཞན་
མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟོན་པའི་སྲིད་པོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲ་ས་ཀྱང་ཚོས་གཞན་འབངས་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་པོ། །དེས་ན་དེའི་ཆེ་ཚོས་ཚོས་ཅན་རྗེས་དུ་མ་སྟེ་ཐ་དད་པ་
བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཏགས་པའི་ཐ་དད་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཚོས་ཅན་གཅིག་ལྟོག་ཚོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་རྟོག་པའི་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་
ལྷེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱིའི་རྟེན་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཞིང་གྲུབ་པ་
ན་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པའང་གཟུང་ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་དོག་གི་རིགས་འབྲས་སྤྱི་
མ་མཚམས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
བཟུང་བ་སྟེ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་ཏུ་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གཟུང་ན་དེ་གྲུབ་དགོས་
པས་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ་
སྤོགས་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ལ། དེ་
ལྟ་ན་འང་འཇུག་པས་བར་ཚོད་ནས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོད་མ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་གོང་བུ་གཅིག་ལ་གོམས་པ་ཆེ་རྒྱུང་
དང་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་ས་ངེས་པ་སྤྱི་ཚུལ་དུ་མ་མཐོང་བས་

སོ། །སྐྱོན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ངེས་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དག་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མཚོང་
བ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ཁས་ལུང་དགོས་སོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ནི་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་
པར་དག་ལ་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་
ཡང་མེད་དོ། །སྐྱབས་ལ་ལར་ཁ་དོག་མི་ཉུག་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་ཐ་
དད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སྡེ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་འཇུག་རྒྱས་ཐེན་པའི་
དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེའང་ནང་གི་འཇུག་རྒྱ་སྐོ་གཞན་པ་དང་སྤྱིའི་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་
བར་མ་ཆད་དང་འབྲ་བ་གཞན་འབྲུང་ཡོད་པས་ཡིན་ལོ། །སྤྱི་མའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱད་
ཅིག་སྡེ་སྤྱི་ཐ་དད་གཟུང་དུ་ཐེན་ཡང་སོ་སོར་མཚོང་བ་མེད་པས་ཡིན་ལོ། །

འབྲ་བ་གཞན་འབྲུང་དངོས་པོ་ཉུག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ར་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། འབྲ་བའི་སྐྱད་ཅིག་གཞན་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པའི་མར་མེའི་སྐྱད་ཅིག་
ཐ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཚོང་བའི་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་བར་གྱིས་མི་ཉུག་པར་ཡོངས་
སུ་གཙོད་ལུས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་གྱི་སྤོམས་བཞིའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་མར་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་གཞུང་གཞན་ལས་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤུལ་
དུ་བྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་བབ་པའི་དགོས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་
བསྐྱལ་དུ་ཉོགས་པ་ལ་ཉོག་པ་འདི་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་སོང་ན་སྤང་པོ་
བདག་མེད་པ་དང་སྤུ་རན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སོགས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉོགས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་དོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི། ལུས་པ་
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་སོ། །ས་བོན་གྱིས་སྤུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་
ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ན་སྤུ་གྲུ་དང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྲུར་

ལ། ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་ལ་པན་འདོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་
མི་འབྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བྱས་པ་བྱུག་མེད་རྟོགས་དགོས་པས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་མི་
འབྲུབ་ལ། བྱས་པ་ཐ་མ་གཅིག་སྐྱ་གྲུ་ལ་པན་འདོགས་པའི་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
ཁས་ལེན་ན་ས་བོན་ལའང་མཚུངས་པས་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ལ། བྱས་པ་
གཟུང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་མ་
ཐག་འབྲུང་བ་མེད་པས་སྐྱོངས་པས་ཟེལ་གྱིས་ལོན་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་བྱས་ཀྱི་
གསལ་བོར་མཐོང་བ་མེད་པས་སྐྱོངས་པ་དེ་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་དཔག་འཇུག་
བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུག་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཅམ་
ཉིད་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོས་ཀྱང་རང་གི་
གནས་ཚུལ་རྣམས་ལོད་པ་མ་ལྟས་པ་རྟོགས་པའི་སློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

རང་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ནའང་སྲར་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་བྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྗེས་
དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འདྲིན་པའི་ཆེད་མ་སྤང་གསུམ་དུ་
ཐལ་བའི་སློན་མེད་དོ། །ཞིག་པ་མི་རྟག་པར་མི་རྒྱུད་བར་བསམས་ནས་རིགས་པ་
ཅན་པས་ཡོད་པ་ཅམ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་
ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ཆད་པའི་དབྱས་ན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་དེ་ལ་
འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་ཅེས་“བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་དེས་པས་སྲ་ན་མེད་པ་དང་བྱིས་མེད་པ་གཉིས་

1 བརྗེད

ཡོད་ཅོད་ཞེ་ན། མེད་པ་དེ་གཉིས་མི་རྟག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ངེས་པས་དེ་གཉིས་
དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་
ཅེས་པ་དང་དངོས་པོ་མི་རྟག་ཅེས་རྣམ་དགེ་རྟུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་ཚོས་ཚོས་
ཅན་སོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རོན་དངོས་པོའི་སྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་སོགས་
ཀྱང་མི་རུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དངོས་པོ་དང་སྦྱར་
ནས་རྟུག་སྐྱེ་སོགས་གང་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་
པའི་སྦྱི་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུས་པའང་རྟག་པ་ཡིན་པས་མཐའ་
གཉིས་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའང་མི་འཐད་དོ། །

གཤམ་ཉེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་མཐའ་ཡིན་ཅོད་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ། སྦྱར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རིགས་པ་ཅན་པས་དངོས་པོ་སྦྱར་མེད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་དེའང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་བྱེད་
ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་མེད་གསར་སྦྱེའི་འབྲས་བུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་གྱི་
སྦྱ་གུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་ཡིན་ཅོད་ཞེ་ན། དེ་ལ་འང་གཞོན་པ་སྦྱ་
མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་རིལ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ནི་
དེ་ལ་ཐོག་མར་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་
མངོན་སྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་ཉེ། མངོན་སྲུང་གིས་

1 མད
2 ཚེད

བརྗོད་བར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་
བལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་
བལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་མཚན་གཞི་
བྱུང་བེན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནི་མཚན་གཞིའམ་མཚན་
བྱ་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བེར་ལ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲམ་མ་འཁྲུལ་བ་སྐར་མ་བྱུབ་པ་
བསྐྱབ་པའི་ཚེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་
ཞེས་བེར་རོ། །དེ་ལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་རང་ལུགས་
བཞག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་བཀག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་
ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་བོད་སྲ་མ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ནམས་ལྟར་
སྐར་ཡིན་པ་དང་། དེས་ན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚེན་པོའི་བཞེད་པ་ཉིད་ནམ་པར་དེས་པའི་གཞུང་
གི་བཞེད་པར་འཐད་པའི་བཀའ་ལན་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ནི། ལྷ་མ་གྲོ་ལུང་པ་
ཚེན་པོས་མངོན་པའི་ནམ་བཤད་ཚེན་པོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རང་གི་ལུགས་ནི་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་དུ་སློབ་
མེད་པར་གནས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་
སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྲ་མ་ལེགས་པར་མ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་
ནམ་པར་བཞག་འཛོག་ལ་མཚན་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་
མཚན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ནམ་པར་འཛོག་བྱེད་མ་དེས་པར་ནམ་
པར་གཞག་བྱ་དེས་པར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་མི་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ནམ་པར་

1 ཅི

བཞག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པའི་
ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ནི་མངོན་སུམ་ཚང་མ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་སློང་བ་པ་ལ་
སོགས་པས་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་དོན་དེས་གྲང་དེ་
རྟོག་པར་སློབ་འདོགས་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་སྐྱར་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པར་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་རྗེས་བརྗོད་གྱི་སྐྱེའི་དོན་ནི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་
མངོན་སུམ་ཞེས་པ་སྟེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཚན་གཞི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་སོགས་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་ལྗོག་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་
པའི་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་དོན་དེ་དག་དེས་རྒྱས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
སྲིད་རོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་
ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་ན་
མིང་ཅན་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱར་
བཤད་པའི་གཞི་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་
པའི་གཞུང་རྒྱན་སྲི་མ་འདི་དག་གིས་སྐྱར་མ་གྲུབ་པའི་"དོན་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་པར་
བྱུང་ཡོད་ཅེས་པའི་བརྟག་བ་རྣམས་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ། །མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱར་
མཚོན་བྱ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། སྐྱབ་
བྱེད་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་ལ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འཛོག་
བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་

1 དོན

མ་འཇུག་བས་ཁྲུབ་ལ། དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཇུག་བ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྲུབ་བ་མི་
 འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་མཚོག་གི་དགོངས་བ་མི་ལྷོ་གླའི་ཚིག་དོན་ལེག་
 བར་བཤད་བ་ལས་རྟོགས་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་
 བ། ཞེས་བཤད་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱའི་དོན་ནི་རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་དོན་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱེད་བའི་ཤེས་བ་སྟོན་བ་བས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་བ་ཁྲུང་གཞི་སྐྱ་འདྲིན་ཉན་ཤེས་
 མ་འཇུག་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་བ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་བ་བསྐྱབ་
 བར་བྱ་བ་མི་རྟག་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཚོན་ཉིད་མ་གྲུབ་
 བའི་སྣང་མཚོན་བྱ་གྲུབ་བ་ལ་གཞོན་བ་བརྗོད་བ་ནི་ལྷོགས་སྲ་མ་མ་ལོན་བའོ། །དེ་
 ལ་སྐྱབ་བ་དང་རྗེས་བརྗོད་གྱི་སྐྱའི་སྐབས་གཉིས་ལས་མཚོན་གཞི་དོན་མངོན་དུ་
 བྱེད་བའི་ཤེས་བ་དང་། མཚོན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་བ་གྲུབ་ཟིན་བར་ནི་མཚོན་
 ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་མཚོན་གཞི་སྟེ་མཚོན་བྱ་མངོན་སུམ་ཤེས་བར་བྱེད་ལ། དེ་
 དང་མཚོན་ཉིད་སྣང་མ་གྲུབ་བ་ལ་ནི་མཚོན་ཉིད་སྐྱབ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་དཔེ་ནི་
 དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །

དཔེ་འདིའི་དོན་ཡང་མཚོན་མཚོན་དུ་མི་བཞེད་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་
 འོ། །གཞན་ལྷགས་དགག་བ་ནི་མིང་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་བཟང་པོ་
 ལྟར་མིང་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། དོན་འདིའི་མིང་གང་ཡིན་ཞེས་བ་ལ་
 མིང་དོན་འབྲེལ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བའང་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། ལྷིང་ཚད་
 མའི་གངས་སོགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་རྟོག་བ་དང་འཇུག་བར་ལོག་བར་རྟོག་
 བ་སེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་བ་ཡོད་དེ། མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་

བྱེད་པ་ལ་མིང་ཅན་དུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དགོས་པའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།
 མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་འདོད་བསམ་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིའི་དོན་སྲུང་བ་འདད་པ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྤྱིའི་ཕྱིར་མཚན་
 ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དང་མི་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་
 བའང་འདོད་པའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་མ་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཐད་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་ནའང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་
 མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ཤེས་པར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་རྒྱ་
 བས་ཞེས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྤྱིའི་དོན་དུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་ཁྱད་པར་རྟོག་བྲལ་མ་
 འཁྲུལ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྲུང་མེད་གྱི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གང་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གྲུབ་ཟིན་ལ་མཚན་
 ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་བཏགས་ནས་མཚོན་བྱ་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པར་
 རྟོག་པ་"དེའང་¹དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིའི་དོན་དང་
 མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དག་འཛིན་ནའང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རིགས་བསམ་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཁྱད་པར་རྟོག་བྲལ་མ་
 འཁྲུལ་བ་"དེ²དག་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་བམ།

1 དཔེ
 2 ཅ

གཞི་མེད་པར་གྲུབ། རྗེ་མ་མི་སྲིད་བས། དང་པོ་ལྟར་ན། དག་འདིས་སྤར་མ་གྲུབ་
བའི་དོན་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད། དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་འཐད་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་
དག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དག་རྒྱན་གྱི་མ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་འཐད་པར་བརྗོད་
བས་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཉེ་བར་བརྒྱང་
བའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འཕྲུག་
སེལ་བ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་གཉིས་དེས་པར་སྟོས་པ་
རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་པར་བཅད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡང་དག་
ཤེས་པར་གྲུབ་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ལ། དེ་གཞིར་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་སྟོས་པའི་
བསལ་བྱ་¹རྗེས་དཔག་ཉིན་ཡིན་ལ། མ་འཇུག་བ་སྟོས་པའི་ཡང་བསལ་བྱ་རྗེས་
དཔག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་འཇུག་པ་དེ་ལས་མེད་
པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཡ་གྲུལ་དེ་དེས་གྲུབ་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སྟོས་ཏེ།
དབང་པོ་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་ཁ་ཅིག་
མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིའི་དོན་འདི་དག་ལ་དོན་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྐྱབ་
པའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ།

1 རྗེས

རིགས་མི་མ་སྐྱེན་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་འདིར་ཡང་
 ཞེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྐབས་འདིར་མཚོན་
 བུ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེས་བར་དངོས་སུ་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་རྒྱས་བར་གཏན་ལ་བབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བུ་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་དགོས་ནའང་མ་བསྟན་བ་མིན་ཏེ། འདིའི་ཕྱི་
 འབྲེལ་དུ་ཤེས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །མཚན་
 མཚོན་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་དུ་མཚོན་བུ་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་སྦྱིར་བཏང་
 དམིགས་བསལ་དུ་མའི་སྟོན་སུ་བྱུགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་
 མ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་བྱུབ་ཟིན་ནས་བྱེ་
 བྲག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྦྱབ་བར་བྱེད་བ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་
 ཅོམ་གྱིས་རྗོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བསལ་བུ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་
 མིན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་མི་སྦྱ་བར་བྱུབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཟིན་ལ། མངོན་སུམ་མ་
 ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་དབག་ཉིད་དུ་དེས་བར་རྟོག་བྲལ་སྟོས་བས་ཀྱང་རྗེས་
 དབག་བསལ་ནས། མངོན་སུམ་ཚད་མར་མཚོན་རྒྱས་ལ། མ་འབྲུལ་བས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་རྒྱས་བསལ་ཡ་གྲུལ་དེ་དེས་ཀྱང་རིགས་མི་མ་སྐྱེན་སེལ་རྒྱས་ལ། རྟོག་བྲལ་གྱིས་
 དེ་ལྟར་རྒྱས་ན་མ་འབྲུལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་
 སྟོས་ལ། ཕྱི་མས་དེ་ལྟར་རྒྱས་ན་སྦྱ་མ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུང་ནའང་ལོག་རྟོག་སེལ་

1 ཟ

བའི་ཆེད་དུ་སློབ་པས་ཡ་གྲུལ་གང་རྒྱང་དེ་རིགས་མི་མ་ཐུན་སེལ་བའི་ཆེ་ཅིག་
ཤོས་ལོག་ཏེ་སེལ་བ་ལ་སྐྱུང་བ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམས་པ་
སློབ་པ་ནི་ལོག་ཏེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལོ། །

མ་འཇུག་བ་སློབ་ན་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུང་
ཡུལ་ལ་འཇུག་བས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། ལྷུ་ལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ལ་
མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཞིང་སྤང་ཞེན་གང་ལའང་མི་སྐྱུ་བ་མེད་པས་ཚད་
མ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལོ། །མ་འཇུག་བ་སློབ་པ་མེད་ན་ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་
ཤེས་པ་རྟོག་པར་ཞེན་ནས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོགས་པ་དང་། ཁ་
"ཅིག་དོན་ཅམ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་དང་རྟོག་མེད་དུ་ཞེན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོགས་
པའི་ལོག་ཏེ་སེལ་དེ་དག་མ་འཇུག་བ་སློབ་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །དོན་ཚན་གསུམ་པ་
མཚན་ཉིད་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། མདོ་སྡེ་བ་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་བྱས་སྐྱུ་བའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། གཞན་དག་ཅེས་སོགས་ཉེ། ཁ་ཅིག་
མདོ་སྡེ་བ་བཞིན་སེམས་ཅམ་པའི་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སུན་མོང་བ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་འཇུག་བའི་དོན་མི་སྐྱུ་བ་ལ་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟའང་
དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །

དེ་དག་གི་པ་ལ་མ་འཇུག་བའི་སྐྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་བ་ཡིན་པར་
བསྐྱུབ་པ་དང་། མི་སྐྱུ་བ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཞེས་
ཉེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་འཇུག་བའི་དོན་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་བརྗོད་ཆ་ལྷུ་ལ་

1 ཅིག

བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲུང་བ་ལ་འབྲུལ་བར་དེ་
 དང་དེར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་རང་མཚན་མི་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ན་འང་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་བར་སྒྲུང་བ་གཟུང་ཡུལ་
 འོན་ཟེད་རྒྱས་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་མ་
 ཡིན་ལ་དེར་འཇིན་པས་འབྲུལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ན་མངོན་སུམ་དེ་
 ལས་བརྗོག་པར་མི་བཞེད་ན་རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་དགོས་པ་
 མེད་ལ། བཞེད་ན་དེ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་མ་
 ཡིན་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་དེ་ལས་བརྗོག་པས་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 མངོན་སུམ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་
 ཟེན་པས་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་མི་སྦྱ་བ་ལ་ཟེད་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སྦྱ་བ་ཞེས་པར་འགྲུང་བས་མ་
 འབྲུལ་བའི་དོན་དེ་ལ་ཟེད་པ་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་མགོ་མཇུག་ཀུན་
 ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྦྱེས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་པ་
 སོགས་རྣམ་རིག་པ་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །འོ་ན་རྣམ་རིག་པའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་དུ་འང་མ་བསྟན་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཚགས་བསྟན་མི་བསྟན་གྱི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་

དེས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་མ་འཇུག་པའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་
འཇུག་པ་གྲུབ་ན་མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱུར་དགོས་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་པའི་དོན་དུ་མ་འཇུག་པ་སློས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱ་བས་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྩོགས་སྐྱང་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་
འཇུག་པ་སློས་པ་མ་མཛད་པར་རྟོག་པ་དང་བུལ་མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མི་སྐྱ་བ་
སློས་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་འགའ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དགག་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྩོགས་སྐྱང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་
མར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟོན་ལྟར་ན་གྲིས་པའི་རྟོག་པ་ཡན་ཚད་ཆ་
འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བ་འགའ་
ཡང་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དེས་པར་བརྟན་པའི་སྲིད། རྟོག་པ་
འགའ་ཞིག་སྐྱ་བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེད་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱ་བར་
ཁར་སྐྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པའི་དོན་གང་འདུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱ་བར་འཛོག་
ལ། དེའང་དེས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་
ལོ། །ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་གང་ལ་མི་སྐྱ་བ་དེའང་ཁྱད་པར་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚད་
མའི་སློབས་གྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་བསྐྱས་ན་སྐྱི་ལ་མ་

སྐྱུ་ས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ལ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱུ་ས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བ་རྒྱ་ལ་རྒྱའི་རང་བཞིན་སྤངས་པ་ཡིན་པས་རྒྱའི་ཆ་གང་ལ་མི་སྐྱེ་བ་
སྤངས་ལ། རྗེར་བྱ་ལུགས་དང་འོད་སློ་གསེབ་ན་འདུག་པ་ལ་རྗེར་བྱ་འདུག་པ་སྐྱུ་
ས་འདྲ་རྗེར་བྱ་ཡོད་པའི་ལུལ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་རྗེར་བྱའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལ་འདྲ་
ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། མཚན་སྲུང་གི་དུས་ན་ཉིན་སྲུང་གི་བྱ་བྱང་བར་མིས་པའདྲ་དུས་
ལ་འཁྲུལ་བས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། ཆ་གཞན་ལ་བསྐྱུ་ས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་
སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པ་
ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་འདི་དག་གྲང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
སྤངས་པར་བཞེད་པས་དེའི་དོན་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། ལུལ་
ལ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་བ་ནི། རྗེར་བྱ་སློབ་མའི་འོད་དག་ལ་ཞེས་
པའི་སྐྱབས་སུ་རྟོགས་ལ། དུས་ལ་འཁྲུལ་བ་དེར་མི་རུང་བ་ནི་དོགས་པའི་གནས་
རྒྱུད་བས་མ་སློབ་ལ། རང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་བའི་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་འགལ་བ་འཇིན་པ། འཁྲུལ་པས་ཚད་མར་མི་རུང་ན། སློ་
འཇིན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པར་ཐལ། རྒྱལ་མ་རབ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ལ་འདྲེས་པར་
འཇིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པའི་ལུགས་ལ། རྒྱལ་མ་
རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་སུ་མི་རུང་བའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་
གདབ་པར་བྱའོ། །སློ་རྒྱུད་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་འཇིན་པའི་དོན་དེ། རྒྱལ་
མ་རབ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་
མེད་པར་འདྲེས་པར་འཇིན་པའི་དོན་ཡིན་པའམ། བོ་ས་སོ་སོར་གནས་པ། བོ་ས་

གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའམ། བར་སྣོངས་དང་བཅས་པར་གནས་པ། བར་སྣོངས་མེད་པར་
འཛིན་པའམ། དབང་ཤེས་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱིས་བར་བཅད་ནས་
གནས་པ་ལ། བར་མ་ཚད་དུ་འཛིན་པ། མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་
པའི་དོན་ཡིན།

སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་གོང་གུ་རྒྱལ་སྐྱེ་ཙམ་དུ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར། སྐྱོན་གཉིས་པ་མེད་པའང་ངེས་བྱུང་ལ། སྐྱོན་གསུམ་པའང་མེད་དེ། བར་
སྣོངས་དང་། བར་སྣོངས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་མངོན་གྱི་
གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་བཞི་པའང་མེད་དེ། ཁ་དོག་དང་། རེག་བྱའི་རྒྱལ་སྐྱ་
རབ། བར་མ་ཚད་པར་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཞིང་། རེག་རྒྱལ་གྱིས་སྣོངས་པར་ཁ་
དོག་གི་རྒྱལ་སྣང་བ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འདོད་དེ། དེ་ལ་རེག་བྱ་མི་སྣང་བའི་
ཕྱིར། དེ་མི་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་འཛིན་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །ཁ་དོག་རེག་
བྱའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་མཐོང་བས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཉེ། རེག་བྱ་
ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་འགལ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ལ། དེ་མི་སྣང་ན། དེའི་
ཡུལ་ན་ཁ་དོག་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་སྣང་། དེས་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི། ཡིད་སློ་ཉོག་
བ་ཡིན་གྱི་དབང་མངོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་ནི། འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་
གསུམ་གང་དུ་མེད་པས་མ་འདྲེས་པ་ལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ངེ་ལྟར་འཐད། ཕྱི་དོན་
རགས་པ་དང་། ལྷོགས་ཐ་དད་པ་ནི། འགལ་བ་རྩུང་ཐད་ཀྱང་མེད་ལ། གང་ལ་མངོན་
སྲུང་དུ་སོང་བའི་དོན་དེའི་ཆ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་གཞན་དངོས་པོར་མེད་པ་
ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སྲུང་ཚད་མར་མི་རྒྱུད་ལ། ཆ་གཞན་ཚད་མ་

དེས་མ་གཞལ་ན། ཚད་མ་གཞན་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འཇུག་ཤེས་
ནི། རང་ལུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་བས། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལོག་པའི་དོན་
དུ་མ་འཇུག་པ་སློམ་པ་ཡིན་ལོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སློབ་མོགས་པ་གཞན་
དག། འདྲ་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས། ཁ་དོག་གི་ཆ་ལ་ཚད་མ་མིན་ཡང་། དབྱིབས་
གྱི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ། མི་
འཇུག་པ་སློམ་སོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་དིགས་ཏེ། ཆ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆ་
གཞན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པ་དགོས་པ་མེད་ལ། འཇུག་ལུལ་ལ་ཚད་མ་མི་
འཇུག་པའི་ཚད་དུ་སློམ་པའང་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་ལས་ཐ་སྙད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་
རང་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་སོ། །

དབྱིབས་ནི། ཁ་དོག་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་བས།
ཁ་དོག་ལ་མ་འཇུག་ན་དབྱིབས་ལ་མ་འཇུག་བར་ག་ལ་འགྱུར། འདྲ་གི་སྐྱའང་།
དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་འཇུག་ལ། འདྲ་ཐོབ་པའང་། ཚད་མ་གཞན་
ལ་བརྟན་ནས་ཡིན་གྱི། སེར་པོར་འཛིན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་
འགལ་བ་འཛིན་པ་ནི། ལུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་
མར་མི་རུང་ངོ། །

ཡང་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་ཚད་མ་རྣམ་དེས་གྱི་འགྲེལ་པའི་མགོར།
ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། དོན་ལྷན་སྟེ། དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་གྲངས་
དང་། གྲངས་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
མངོན་རྗེས་གཉིས་གྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་དང་། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་སྐྱབ་པ་དེ་

ཉིད་ཚད་མ་རང་གཞན་གང་"གིས་འེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཚོལ་བ་དང་སྤང་
 བའི་རྒྱ་འཇུག་མེད་གང་ཡིན་སྟེ་ལྷན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་གེད་ཀྱི་
 ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེད། རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དང་།
 དོན་གྲེད་སྤང་གི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ཞེས་སློབ་སྤྲོད་
 སྤང་གི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་གཞི་དང་། ཚད་མ་ཙམ་དང་འཇུག་གེད་ཀྱི་
 ཡང་དག་ཤེས་པ་གང་འགག་པའི་ཚད་དུ་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །སློབ་
 དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་འཇུག་གེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་དབྱེད་གཞིར་སློབ་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་འེས་སྟེ་
 བ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་དབྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཚད་མའི་
 གྲངས་འེས་འཛོག་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་མ་
 རྟོགས་བཞིན་དུ་དགག་པ་གྲེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་གྲངས་
 ཀྱི་དབྱེད་པ་དང་། ལྷག་མ་མིང་གི་དབྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འེས་པ་
 གྲུབ་ཀྱང་། གོང་དུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་ཞེས་སློབ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ནའང་མཐོང་སྟེ།
 དཔེར་ན་སྟེ་འཇུག་དག་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཉེ། དག་ནི་གཉིས་ཚིག་ཡིན་
 བས་གཉིས་གྲུབ་ཀྱང་། གྲངས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འང་གཉིས་སློབ་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་
 བ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཁོ་ནར་འེས་སོ་ཞེས་གྲུབ་བྱེན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་
 སློབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་དཔེར་ལེན་པ་
 མི་རིགས་པས་བཤད་པ་བྱི་མ་གཉིས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་འཐད་པ་

1 གས

རྟོགས་པར་སྒྲོལ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་ཤེས་པའི་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ལོ་ན་རིགས་མི་མཚུན་
ལས་གྲེ་བཀ་ཏུ་སྤེལ་བ་སྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། གངས་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།
བདེན་ཉེ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཉེ། མི་སྐྱ་བ་
འཇུག་པའི་གཞི། དེ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་གངས་ལེས་མ་རྟོགས་ན། སྤྱི་ལོ་
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་དེའི་གངས་སྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཉེ། དེ་ནི་
"ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གངས་དང་། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་པའི་ལོ་ན་ཏུ་སྟོན་པས་
ཚད་མིན་དང་། རྗེས་དཔག་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་
བའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་"འདོད་པ་ལོག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱ་
བཤའ་འཇུག་གཉིས་སྟོན་ཉེ། བྱ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སོ་སོར་སྤེལ་ན། བྱ་བྱ་སྐྱོས་པ་
དང་། ཨ་ལྷ་དབང་སོ་ལ་འཇུག་པས། དབང་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་བས་མངོན་སུམ་
མོ། །ཞེས་པ་སྐྱ་བཤའ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དོན་རང་
མཚན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་བཤའ་
འཇུག་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་"འདུ་བས་དབང་སོ་སོ་
སོ་ལ་བརྟེན་བས་མཚོན་ནས་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། མངོན་

1 ཚད
2 འདད
3 འདུབས

སུམ་བཞི་ག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་བ་ལང་
ཞེས་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་བ་ལང་གི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱང་། འགྲོ་
བས་སྣོངས་པའི་གོང་བྱ་ལ་བ་ལང་གི་སྐྱེ་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་བཟུང་ཞིང་
འབྲེལ་བ་བྲན་པའི་རྗེས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པས་རྗེས་དཔག་གོ། །དང་ཞེས་པ་ཚད་མ་
གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཚད་དུ་སྟུང་པའི་ཚིག་གོ། །ཞེས་བྱའོ་
ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དོན་རྟོགས་ཟིན་པ་ལ་
གངས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་རྗོགས་ཚིག་གོ། །

ལྷ་པ་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིན་པ་ཅམ་དང་། བཟུང་བེན་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་འཇོག་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མ་
བཟུང་བའི་“དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཇིན་ཡང་ཚད་
མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཚད་དུ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་བསྟན་པ་ནི། འདི་དག་གིས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྐྱ་
བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་དོན་སྟོག་
མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱང་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཚེན་པོས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ནས་ཤེས་པའི་ཚིག་གིས་བྲབ་ཚེས་པ་
གཅོད་ལ། འཇུག་པ་ན་ཞེས་པས་མི་སྲིད་པ་བཅད་ནས་མ་བྲབ་པ་གཅོད་པ་ལྷགས་
ལ་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །མི་སྐྱ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་མི་སྐྱ་བར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །མི་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་

1 དེན

ལ། །དེའང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚོན་གང་ལས་
 “ཤེ་ན། །བཙོ་སྲེག་སོགས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོ་མེ་ནི་གང་གི་མི་སྐྱ་བའི་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལོ་འཛིན་པ་ཙམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་སུམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་བཟུང་ཡང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། །དེ་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་ཐོབ་
 བའི་ཐབས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །དངོས་ལོ་གཟུང་དོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གིས་
 ཀྱང་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །དོན་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་དོན་བྱེད་སྐྱང་ཙན་གྱི་མངོན་སུམ་
 བློ། །བསྟན་བཙོས་ལས་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་དབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་
 ལོ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆ་ཤས་
 དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་སྐྱང་བའི་ཕྱིར། །རྗེས་དཔག་གིས་བཟུང་བའང་དངོས་
 ལོར་མེད་ལ། །ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་པས་དོན་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་
 བྱེད་ཅེ་ན། །འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བར་བརྗོད་དེ། །མ་བཟུང་བ་
 འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་སྐྱིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་ལྟ་བུར་ཚད་མར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བ་སྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དོན་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ནས་ཞེས་སྐྱོས་ཏེ། །བཅད་པ་ལ་
 བསྟོས་ནས་འཇུག་པས་ངེས་པ་དང་འཇུག་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཡོངས་སུ་
 གཙོད་བྱེད་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། །བཅད་དོན་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་
 དོ། །དང་པོའི་གཙོད་བྱེད་དེས་སྐྱིས་བྱ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཐེན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་
 མ་མེད་དོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་དང་། །རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་
 ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། །དེ་དང་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མཚུངས་པའི་བྱུབ་པ་དང་བདེ་

1 ཤེན

བ་མ་མི་དང་བའི་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་མ་ཡིན་བས།
ཚད་མ་ནི་མ་རྟོགས་བའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན་དང་པོའི་འཇུག་བྱེད་ཉིད་ཚད་མར་གོ་བར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་འཇུག་
བར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་ཤེས་བ་ཉིད་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་སློབ་པ་ཡིན་
ལོ། །འདིར་མི་སྐྱ་བ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དོན་སེམས་སྤུང་མོང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་སམ། །དོན་སྐྱ་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤེས། སྤུང་མོང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་དེ་ལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་བསྐྱབ་ཏུ་མི་
དུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་བ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དུ་བཞག་པ་མདོ་སྡེ་
བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་
སུ་ངེས་བ་སྤུང་མོང་བ་ཡིན་གྱང་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་སྤོག་སོ་སོར་ངེས་བ་འགལ་བ་
ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་དེ། རྟོག་བ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་
སུམ་ཚད་མའི་དོན་དུ་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་ཁས་ལེན་པའི་སྲིར་རྟོ། །དེས་ན་ཡུལ་
ལ་འཇུག་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱང་། བཅད་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་མངོན་རྗེས་ཀྱི་
རིགས་འདྲ་སྲི་མ་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་བསྐྱོབ་པ་མེད་བར་དང་པོའི་
འཇུག་བྱེད་ཉིད་ཚད་མར་གོ་བའི་ཚེད་དུ་འཇུག་བར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་ཤེས་བ་
ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དང་པོའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་བས་མ་
ཁྲབ་པར་སྤོན་པ་མིན་ལོ། །

ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྤོན་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་མེད་པ་ཞེས་དངོས་
པོ་ལ་མི་སྐྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཚད་མར་སྤོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་མེད་འཇུག་བའི་

ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྲིད་ན། དམ་བཅས་པ་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་འཇམ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ཅེས་སྒྲུབ་རང་གི་ཚིག་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་གཏུན་ཚིགས་
 ལྟར་སྒྲུང་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་དག་ནི་ལྗོངས་བཞོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་བྱིན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་ལྗོངས་བྱས་པ་ནི་མེད་པ་ལའང་གང་
 གིས་བལྟོག། །དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་བརྒྱུ་ཚན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་
 དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མཛད་པ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་
 བཅད་དེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་མེད་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་འཐད་མོད། ཚད་མའི་
 གཞལ་བྱར་རི་ལྟར་འཐད་དེ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་ལ་ཚད་མ་རྣམས་ནི།
 གཞལ་བྱ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པོ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལྡོག་
 པོ་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལྡོག་པོ་དང་ལྡོག་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ།
 དངོས་མེད་འཇམ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཡོད་
 དོ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དངོས་མེད་ལ་གཞལ་
 བྱར་ཐ་སྙད་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་སྒྲར་ཚད་མར་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ལྟར་དངོས་མེད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི། དེས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་
 པོར་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། དེས་ཐག་བཅད་པ་ལ། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་
 པ་མེད་ན་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་དངོས་མེད་འཇམ་བའི་ཚད་མ་ལའང་ཡོད་

དོ། །འོན་དེ་ལ་འཇུག་ལུལ་སོལ་བ་ཅི་ལྟར་འཐད་སྒྲུབ་ན་རང་གི་སྐྱེ་ལྷ་བྱ་གཞོན་པའི་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ན་སྐྱེ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སོལ་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །འོན་གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པར་སྐྱབ་ཉགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དོན་གྱིད་
 རུས་པ་མི་འཛིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་དང་། རྣམ་
 པར་ངེས་པའི་ལྷུགས་གཉིས་པར་དགག་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དོན་
 གྱིད་རུས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཐལ་དག་གིས་དངོས་མེད་ལྷུགས་ལ་རྟོགས་པར་
 གྱིད་ལ། དངོས་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས། དངོས་པོ་དངོས་ལྷུགས་གང་
 ལའང་རྟོགས་པར་མི་གྱིད་ཀྱང་། གཞི་ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལྷ་བྱ་རང་མཚན་
 ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚད་མ་དང་མ་འབྲེལ་ན་གཞི་གང་ལའང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་སྐྱོན་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་སྐྱོ་བཏགས་འཛིན་པའང་ཚད་
 མར་མི་རླང་བ་ལ་དགོངས་ནས། དངོས་མེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་། དངོས་མེད་རང་
 རྐྱུན་པ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་དོན་སོལ་བར་གྱིད་པ་ཁོ་ཚོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་
 པ་ན། དུང་སེར་འཛིན་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ངེས་པས་གཞན་
 ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ལུལ་དང་དུས་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པས་རྗེས་
 ཐ་དད་དུ་འཛོག་མི་རུས་ན་འགའ་ཡང་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །སྐྱོན་པོ་བརྒྱུད་བ་ན་བརྒྱུད་ཡང་འཇུག་པས་མ་ངེས་པ་ནི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་
 ངེས་པར་གྱིད་དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞིན་ནོ། །ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་ལྷན་མང་པོ་རྣམས་དབང་

ཤེས་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བ་ན། རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་སྒྲུང་བ་ནི། ཁ་དོག་དཀར་
 པོའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་དབྱིབས་ནི། ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་ལྷན་སོ་སོར་སྒྲུང་
 པའི་ཚོས་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཀར་
 པོ་མ་བརྒྱུད་ན་དེའི་ཚོས་ཀྱིས། ཁ་དོག་གཞན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིབས་མ་བརྒྱུད་བས་
 སྲུ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་དྲུང་སེར་འཛིན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དྲུང་ཐོབ་པ་ནི་རེག་བྱ་
 འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ། །འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བསྟན་
 པའི་དོན་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སློ་འཇུག་པ་མིན་ལ་དེ་ཡོད་དམ་
 མེད་ཀྱང་རུང་། གཞལ་བྱ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་སྲིར་སློ་འཛིན་ཚད་མ་
 སློན་དུ་འགྲོ་བའི་འཇུག་པ་ནི་ཡུལ་གཞན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཅད་
 དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །

དུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གོམ་པ་འཕྲོད་ནས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
 བསམས་ནས་ཚད་མ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་ན། ཅི་ཞིག་ལྟར་
 འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ན། དེའང་མི་རིགས་པས།
 འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་
 འཇུག་ཡུལ་ལག་རྒྱ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་སྲི་མ་ནི་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པའི་
 འབྲས་བུར་ངེས་པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ལ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། དེས་ན་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་
 ཅིང་། དངོས་སུ་ལག་པས་ཐོབ་པའི་འཇུག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལའང་དོན་ཐོབ་རུང་
 ཡོད་པས་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པ་ངེས་པ་དང་། དོན་བདེན་པ་ངེས་པ་དང་།

དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྤར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་དང་། སྤྱིས་མཚོང་བའི་དོན་
 ཚོས་མ་སྤྱོད་པར་མཚོང་བས། རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བུའི་དོན་
 ལྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་འབྲེལ་བ་
 རོས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་མེ་མ་མཚོང་བར་དུ་བ་མཚོང་ཅ་མ་གྱིས་མེའི་འབྲས་བུ་
 རྟོགས་པའང་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་
 བྱ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་བ་ནི་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་གོམས་པ་ཅན་
 ལྟ་བུ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་མ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འབྲུབ་
 བར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་རྒྱང་བན་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གོམས་པ་ཅན་དོན་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བར་རང་ལས་ངེས་པར་བསྟན་ནོ། །རྗེས་དཔག་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་
 རང་ལས་ངེས་པས་ཁྲབ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ནི་དེས་ཁྲབ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་
 གུང་སྤང་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པས་ཁྲབ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཚད་མ་མཐའ་
 དག་རང་གི་གཞལ་བུ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པས་འབྲེན་པས་ཁྲབ་ལ། གཞལ་བུའི་
 དོན་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱངས་ནས་དེ་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པའང་ཡོད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པའང་ཡོད་པའི་
 དོན་ནོ། །སྤང་བ་རང་ལས་ངེས་ནས། བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་བ་ནི། འགའ་ཞིག་
 ཡོད་པར་ཞེས་ཏེ། ཁ་དོག་དམར་པོ་ངེས་ནས། མ་ཡིན་པའི་ཆ་གཞན་ལས་ངེས་པར་
 བྱེད་པའོ། །

སྤྱིར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྲུང་བར་གཞན་ལས་ངེས་བ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་
 ལོ་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ལ་གཤམ་ཡིན་པ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་

བོས་བརྒྱུད་ནས་ཤིང་ཙམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ཤལ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། ཤལ་མེད་
 བ། མི་འབྲུང་བ་ཚད་མ་གཞན་ལས་ངེས་པར་གྱེད་ལ། ཤལ་ལ་འཇུག་གྱེད་ཀྱང་
 ཤིང་ཙམ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དཔེ་གཞལ་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་གྱེད་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་བྲངས་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་པའོ། །ཁྱད་པར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་སྦྱིར་
 གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་སྤྱོད་མོང་དུ་སྦྱར་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤིང་གི་དོན་
 གྱེད་པའང་ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་སྤྲུག་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་སྡོ་སེར་
 སོགས་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱོད་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་
 མས་སྡོན་པོ་བརྒྱུད་བ་ན་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུད་ཡང་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་ནི་སྡོན་པོའི་
 མཐར་སྤྲུག་པས་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་གྱི། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུད་ཡང་ངེས་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་དེའི་མཐར་སྤྲུག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོན་པོ་ཁོ་ནས་འཇུག་
 དུལ་གྱི་དོན་གྱེད་པ་རྗེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ལས་
 ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་རང་ལས་ངེས་པ་ནི། ཁྱད་པར་
 བརྒྱུད་བ་ན་འདྲ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤིང་དང་ཤལ་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་ཞིང་ཤལ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ཤིང་ཤལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ནི་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་
 མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་ནི། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བརྒྱུད་ཡང་མ་ངེས་ཤིང་།
 ལྡང་བ་རང་ལས་ངེས་པའང་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་གཞན་ཁོ་ནས་སྦྱབ་པར་གྱེད་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་ངེས་པ་ན་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱང་ཚད་
 མ་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ལ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །རེག་པ་དེའང་དོན་གྱེད་སྣང་གི་ཚད་མ་
 འབའ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་

ལས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཐེ་
 ཚོམ་ནི་སྣང་བ་ངེས་པའི་འོག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ངེས་ན་ལ་བའམ་འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན་
 སྟུང་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བྱ་བ་
 འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞལ་བུའི་དོན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གོམས་
 བ་ཅན་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་ལས་དོན་ཉམས་སུ་སློང་བ་ངེས་པའི་དོན་མེད་ན་རང་གི་ངོ་
 བོ་མི་འབྱུང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལའང་གཞན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་
 བོ། །ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་ཀྱང་བར་ལ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་ལ་
 བ་མེད་ན་སྣང་གི་ཤིང་ཅམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་འཇིན་པའང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་སྣ་མ་དེ་མི་འཇིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཕྱི་མ་དེ་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་གྲུང་གི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱབ་བ་བྲན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དུལ་ཉམས་སུ་སློང་བའི་
 ཤེས་པའི་གསལ་བ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཚད་མར་
 རྗེས་སུ་དབག་དགོས་ན། རྒྱང་བན་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་དུལ་ཉམས་
 སུ་སློང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མི་འབྲུབ་པར་
 ཐལ་བའི་གཞོད་པ་གསུམ་མི་རིགས་པར་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་མངོན་
 སུམ་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྗོགས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཚད་མ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 པའི་དབང་གིས་དུལ་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཐབས་
 གཞན་དུ་དོགས་པ་མ་ལོག་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་པ་ཚད་མ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་གཞལ་བུའི་དོན་མེད་ན་མི་
 འབྲུང་བ་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པའི་སྐོན་ས་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་
 མའི་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དེའི་བྱ་བ་མི་འགོག་
 གྱང་སྐོ་འདོགས་གྱིས་འགོག་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་
 གོམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་
 འགྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མར་མ་ངེས་པ་ལས་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 འོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་བ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་
 ཚད་མ་གཉིས་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེ་ཚོམ་ལས་གྱང་
 འཇུག་པའི་སྲིར་རོ། །གང་ཡང་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། དུལ་ཐག་ཉེ་བ་ལ་མི་སྐྱ་
 བའི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མར་ངེས་པ་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ།
 རྣམ་བཤེས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་རྣམ་བཤེས་ལ་འབྲུལ་ཡང་ནམས་མཁའ་རྩི་མ་མེད་པ་
 ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྲིར་ཏེ། གང་ཡང་རྒྱང་པན་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དང་
 དོན་སེམས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་འདི་དག་གི་དོན་ཡོངས་
 ལྟ་བུ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དོན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་
 པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་གངས་ངེས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུན་ལ་འབྲུང་བའི་ཡ་གྲུམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤུང་
 མོང་བ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་འོ། །བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
 རྣམས་སུ་ལྷང་འགལ་སྤོང་བ་ན། མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་གྱིས་དབང་ཤེས་གྱིས་སྤྱི་རོལ་

གྱི་དོན་ལྡིན་པ་ན་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གང་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་
 རྒྱལ་མཉམ་སེལ་ལེ་བར་སྤང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། རགས་པའི་རྣམ་པའང་མི་སྤང་ལ།
 རྒྱ་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་མཉམ་སྤོང་དཔོན་
 དེའི་ག་གཉེན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཡང་ཟུ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་མཉམ་གྱིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་
 ལུས་ཀྱི། དུ་མ་བསལ་དགོས་ལ། གཟུགས་ཞེས་བ་དང་སྟོན་པོ་ཞེས་བ་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་འེས་བར་འདྲེན་དགོས་པས་རྗེས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། རྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་”བཤད་¹་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་
 རྩོགས་སྤྱ་མས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུས་གསལ་བ་ལ་དམིགས་བར་བཤད་
 བས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་བས་བྲལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ལ་དམིགས་
 བས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་རིམ་བ་གསུམ་གྱི་བའི་སྤྱ་
 མ་ལ་བྲལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་མཉམ་
 རྒྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་མཉམ་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་
 པའི་ལུས་བ་དང་ལྡན་པའི་བསལ་གསལ་པ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་དག་བསལ་གསལ་པ་ཅན་དུ་
 བྱས་པའི་བསལ་གསལ་པ་ཞེས་བྲལ་བ་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ངོར་མི་སྤང་ཡང་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཁ་དོག་གི་
 རྣམ་པ་གཏོད་པས་གཟུང་དོན་དང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིང་
 གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པས། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། །

1 བཤད

དབང་སློང་དེའི་གཟུང་རྡོར་སྣང་བའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟེ་ལྟེ་བ་རྣམས་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་
བརྗེས་བར་བྱ་བའང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་
ཚོགས་པ་ཅན་གང་ཡང་དེའི་གཟུང་རྡོར་མི་སྣང་རོ། །ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་མན་གྱིས་
དབང་ལེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུས་པ་མེད་ཅིང་། ཏུ་མ་བསགས་ནས་རྣམ་པ་
གཏོད་དགོས་པས། མཚུངས་པའི་སློང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་
མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྲལོ། །

གལ་ཉེ་སྤྱ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ན་ཞེས་པའི་སློང་བ་ལ་མ་དེས་བ་སྤངས་ནས།
རྣམ་པ་བདེན་པའམ་བརྗེས་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྣམ་དེས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་
དམིགས་དེས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དེ་ཉིད་བཤད་ན་ཚོགས་སྤྱ་བས་དེའི་དོན་བརྗེས་པ་ལ། འགལ་བའི་ཚོས་དུ་མ་དང་
ལྟན་པས། གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་སོགས་
ནི། རིགས་པ་སྣང་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཅིག་གི་མཚན་གཞིར་
རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ལུགས་
འདི་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞེས་ཞེས་སུ་རྣམ་པ་བདེན་བརྗེས་
ཚོན་པ་ཡིན་པས་འདི་སྐད་དུ་འདི་དག་གཅིག་པར་མི་བརྒྱབ་ཅེས་སོགས་ནི། སློང་
བའི་འགོད་ཚུལ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་བཀག་པ་ཙམ་བརྒྱབ་ཀྱི་རྣམས་གཅིག་མི་བརྒྱབ་ཅེས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློང་བའི་འགོད་ཚུལ་ལ་རྣམས་བདེན་བརྗེས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེས་ན་སློབ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མི་བརྒྱབ་

1 རེས

གྱི་དུ་མར་བདེན་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་བདེན་པ་བ་ལེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲ། ལྷོན་པོ་ལྷ་བྱས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་"བདེན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྒྲང་བའང་མི་བདེན་ན། རིག་པ་བདེན་པར་ཚད་མ་གང་གིས་
 རྟོགས་པར་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན།
 བདེན་པའང་གསལ་དགོས་ཏེ། བདེན་པས་ཉེས་པ་ཅིའང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 རྣམ་པ་བརྒྱན་པར་སྒྲ་བས་དེ་དགག་པ་ནི། ལྷོན་པོ་ཚོས་ཅན། རྗེས་གཅིག་ཏུ་བདེན་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཚོས་བྱས་པའི་འགལ་བའི་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་
 པ་མེད་ན། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་སྡེ་
 ལྟད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་སོགས་འགལ་བ་དུ་
 མ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། ལྷོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ལྟད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལེས་པོའི་
 ཤེས་པའི་རགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་དུང་། རྟོགས་ཆ་བྱས་པའི་འགལ་བ་དུ་མ་དང་
 ལྷན་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ལྟད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། ལྷོའི་རྗེས་ཡིན་པས་
 རགས་པའི་ཉེས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་ཆ་ཐ་དང་པའི་
 འགལ་བ་འདུས་ན་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འགལ་བ་དེ་ལྟར་
 འདུས་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་བདེན་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་དུ་མར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ན་ལྟད་མེད་པས་ཤེས་པའི་རགས་པའང་དུ་མར་བདེན་པར་ཁས་
 ལྷང་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱན་ཞེས་སོགས་གོ་བར་ཟད་ལ། ལྷོན་པོ་ཐ་དང་མེད་པ་གཅིག་

1 བདན

ཏུ་བདེན་པ་སྤང་བར་རིགས་པ་ཡིན་ལོ། །དུ་མར་བདེན་པ་དགག་པ་ཞི། གལ་ཏེ་སྟོན་
 བོ་དུ་མར་བདེན་ལོ་ཞེ་ན། ལྷག་གི་ཅིག་ཅར་སྐྱར་བ་ཞེས་པའི་གཞོན་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 རུལ་སྐྱུ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རུལ་སྐྱུ་ལ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་
 རོལ་གྱི་རུལ་སྐྱུ་ལ་སྟོན་དེ་ཡོད་ཀྱི། ཤེས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ།
 རུ་ཟེང་དེ་བ་མེད་ཀྱི། གོ་ས་གཞོན་པའི་ཚད་ཚུང་དུ་མང་བོ་པན་ཚུན་གྱི་གོ་ས་སྤངས་
 ཉས་སྐྱེས་པས་ལུལ་རྒྱས་པར་ཞེགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྣམ་སྟོ་སེར་སོགས་ལ་འང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་པས་སྟོན་གེ་
 བྲག་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར། སྟོ་སེར་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེགས་ཤིང་།
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དུ་མར་བདེན་པ་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རུལ་སྐྱུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་
 ལ། དགས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྟོང་བ་བརྗོད་མི་ལུས་ལ། ཤེས་པའི་རུལ་སྐྱུ་
 གཅིག་ལ་དགས་པ་མེད་ཅིང་། རུལ་སྐྱུ་མང་པོ་ལ་འང་མེད་པས་ཤེས་པའི་དགས་
 ལྡང་བདེན་པར་མེད་དོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་རུལ་སྐྱུ་སོ་སོར་སྤང་བའི་སྟེང་གི་ཚོས་དགས་
 པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རུལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་དགས་པར་སྤང་བར་འགྱུར་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དགས་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པའི་རུལ་སྐྱུ་དབང་ཤེས་
 གང་གིས་ཀྱང་མ་བརླང་བའི་སྤྱིར། དགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་
 མི་འགྱུར་བ་ཞེགས་སྟོང་བའང་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 དགས་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བས་ཤེས་པ་ལ་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་མེད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་

ལོ། །སློན་སོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་རྣམ་པ་བདེན་པར་མེད་པ་རིགས་པས་ལེགས་
 བར་གྲུབ་པས། ཤེས་པའི་རྣམ་ཐོན་གཞན་ཅི་ཞིག་ལུས་ཤིང་དེ་བརྟགས་པས་ཀྱང་
 དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་གི་སྲིར་ན་རྣམ་པ་བདེན་པ་ཁྲིད་གྱིས་སློ་སོགས་རགས་
 པའི་རྣམ་པ་འདི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྲིར་དང་། སློ་སོགས་སྣང་བའི་
 དབང་ཤེས་ལ་བདེན་མེད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱ་བའི་
 སྲིར། སློ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བདེན་པར་བརྟགས་ཤིང་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་
 འོ། །དེ་མི་བདེན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
 བར་གྲུབ་ན་ཤེས་པའི་རྣམ་ཐོན་ཉོགས་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན། རྣམ་པ་བདེན་རླུབ་
 གྱི་ཁྱད་པར་སྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་
 འཇལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་
 གཉིས་ཀར་འདོད་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ལའང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དོར་
 གཉིས་སྣང་རྣམ་པས་དེ་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པའང་གཉིས་ཀ་མ་སྲུབ་ལ་དབང་
 ཤེས་ལ་སྲི་དོལ་གྱི་དོན་སྣང་བའི་ཚ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་ཅིང་འཁྲུལ་ཡང་གཟུགས་
 སྐྱ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་
 གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་
 བས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །

རྣམ་རླུབ་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སྣང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་མ་རིག་པས་
 བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པས་བསྐྱས་པ་སློ་སེར་སོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མ་
 རིག་པས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྲུར་བ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པས་

མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པའི་སྤང་ཡུལ་ཉིད་རྣམ་བདེན་བརྟུན་ཚོད་པའི་བདེན་ཚད་
 ཡིན་གྱི་རྣམ་རྟུན་པས་སྤོ་མེད་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་བཞི་དེ་
 དག་གི་ལུགས་ལེགས་བར་མ་རྟོགས་ཤིང་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་
 གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤོན་པོ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ལྷོགས་གྱི་
 ཚའི་འགལ་བ་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །རང་སྤང་འདི་རྟོག་པས་མ་འཇུག་
 བར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར། ལྷན་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་
 བར་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར། སྤྱིག་རྒྱ་དག་ལ་ཚུར་རྟོགས་དུས་ན་གསལ་སྤང་ཡོད་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་བུས་ཏེ། དེ་ལ་ཚུར་རྟོགས་དུས་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱིག་
 རྒྱ་གསལ་བར་སྤང་བའི་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དུས་ན་
 རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བས་རགས་པའི་སྤང་བ་རྟོག་པའི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་
 འགལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་བ་ན་གསལ་
 སྤང་ཡོད་ཀྱང་རགས་སྤང་མེད་དོ། །

རྟོག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་དོན་
 གསལ་བར་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། སྤོ་སོགས། དོན་བདེན་པར་མེད་པ་གསལ་བ་འདི་དེས་
 བར་བརྟགས་ན་བདེན་མེད་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བདེན་པར་མེད་པ་
 གསལ་བ་ན། བདག་ཉིད་གསལ་བའམ། གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་རུང་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར། རགས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་
 བར་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་གསལ་བའི་སྤྱིར་དང་དོན་
 མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར། བདེན་པར་མ་

བྱུང་བ་གཞན་གྱི་རགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནའང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མི་བདེན་པ་
གསལ་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པར་འགྲུབ་པོ། །མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གསལ་བ་ཡིན་ལོ་སྣམ་
ན། མ་རིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན། དངོས་མེད་གྱིས་དངོས་མེད་གསལ་བར་བྱེད་
པ་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཀྱང་དངོས་
མེད་རི་ལྟར་གསལ་ཉེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཕྱིར་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པའི་དབང་ཤེས་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ལྡོ་སེར་སོགས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གསལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་
མེད་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །

གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྣང་ལྡོག་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་ན། ཚངས་བསུ་ཀྱང་ཤེས་པ་འགའ་ཞག་ཡོད་ཀྱང་
འཇུག་པར་བཞག་མི་རུས་སོ། །བདེན་མེད་གསལ་བ་ཡོད་ན། ཤེས་པ་ལ་མི་བདེན་
པ་གསལ་བའི་རུས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོན་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་སྣོ་སེར་
སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་མི་བདེན་པ་གསལ་བའི་རུས་པ་ལས་མ་འདས་
སོ། །དེའང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི། བདེན་པ་ཞི་མི་ཡིན་ཉེ། དེ་
དང་མ་རིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣོ་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བའི་སྣོན་པོ་ཞི་
སྣང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞོད་བྱེད་མཐོང་བའི་རྣམ་གཉིས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བས་སྣང་
བར་བྱའོ། །དེས་ན། ལྡོ་སེར་སོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་

བར་གནས་ལ། འཇུག་ཤེས་དཔེར་བརྗོད་པའི་དགོས་པའང་དེ་ཉིད་དོ། །

གཞན་དུ་ན། ལྷོན་པོ་དང་ལྷོན་པོའི་རང་བཞིན་དག་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་
དེས་པས། རྗེས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། ལྷོན་པོ་དང་དེའི་
ལྷོད་དག་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་ཤེས་པ་སྣང་བའི་ལྷ་བ་གཉིས་པན་
ཚུན་དང། དེ་དང་དེར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷོན་པོ་དམིགས་ན་ལྷོ་
འཛིན་དམིགས་པ་དང། ལྷོ་འཛིན་དམིགས་ན། ལྷོན་པོ་དམིགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྷོ་འཛིན་གྱིས་ལྷོན་པོ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དམིགས་པའི་རང་རིག་གིས། ལྷོན་པོ་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷོན་པོ་དམིགས་ན། ལྷོ་འཛིན་དམིགས་པའི་བདག་
ཉིད་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྐྱར་ཏེ། ལུལ་གཞན་གཉིས་བྱུང་བའདེ་རྗེས་
གཅིག་པས། ལུལ་གཉིས་པོ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྲུམ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་འགོག་པ་ན། འཇུག་གི་གཅིག་སྐྱར་བའི་རིགས་
པས་ཕྱི་རོལ་བདེན་པ་འགོག་ཏུ་སྤྲུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཙམ་འགོག་མི་ཏུ་སྤྲུམ་ཏེ། དེ་ལྟར་དུས་
ཚུལ་བརྟགས་པའི་འགལ་བའི་ཚོས་དུ་མ་འདུས་པས་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་འགོག་ཏུ་སྤྲུམ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ།
ལུལ་རགས་པ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྣང་བས་བྱུང་བ། ཤེས་པ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་ལ་
གཉིས་སྣང་ཏུ་བ་པས་ཤེས་པ་ཆ་བཅས་སུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གར་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟ་བ་ལ། ལྷ་སྐྱེན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
དམིགས་ཚོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལྷ་སྐྱེན་མིག་ཤེས་

དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་མེད་པས། དེས་མ་དེས་པ་མེད་དོ། །ལྷ་སྒྲིབ་
གྲིས་སྒྲོ་འཛིན་དང་དེ་ཡིས་དམིགས་ཚོད་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་
སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་དང་། སྒྲོར་སྒྲུང་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་སུ་གྲུབ་
པ་ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་སྤྱིར་རྒྱལ་ཚོད་པའི་ཚེ།
ཚོས་ཅན་མ་སུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། །

གཤམ་གྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས་མ་དེས་
བའང་མེད་དེ། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
སེམས་དམིགས་བྱེད་དེས་ཅིག་ཤོས་དམིགས་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་གིས་ཀྱང་ཁྲབ་པ་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། དམིགས་བྱེད་གཉིས་སོ་
སོར་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་དམིགས་པའི་
འཛིན་ཚལ་དེས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་ཡང་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷན་ཅིག་དུ་དམིགས་རྒྱ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་ཀྱིས་སམ་དམིགས་བྱེད་
གཉིས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཁས་མ་རྒྱངས་པའི་སྤྱིར། བྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་
མི་སྤྲིད་དོ། །ཁྲབ་པ་སྤྲུབ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཉེ་རྗེས་ཐ་དད་
དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དུ་དམིགས་པ་མེད་ལ། དུས་མཉམ་པ་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་དེས་མེད་དེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། དུས་ལྷུང་ཅན་གྱི་
མཚན་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་བདེན་པའི་སྤྲུགས་བཀག་བྱེད་ལ། རྣམ་རྒྱུན་པའི་
སྤྲུགས་ལའང་དུས་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤོང་ཅོམ་དུས་ཀྱི་བྱེད་

བར་དང་ལྡན་བར་བསྟན་མི་རུས་སོ། །གཞན་རྣམས་མི་གོ་བར་བྱང་ལ་སྤང་གཟུགས་
 ལྷ་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་སྤང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་དང་གཞི་མ་སྤྱན་བསྐྱབས་པར་ནི་
 དགོངས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ། །སློན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲིན་པའི་
 དབང་ཤེས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་ན། དམིགས་རྒྱུན་ངེ་ལྟར་འཐད་དེ། མདོ་ལས།
 སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་
 དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྲུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཅམ་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་རྒྱུན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ལུང་གི་དོན་དང་མི་
 འགལ་བ་དང་འདྲི་བཞེད་ཀྱི་གྲགས་པས་མི་གཞོད་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་
 པས་ཡིན་ནོ། །

དེའང་སློགས་སྤང་གིས། ཉང་གི་ཤེས་བྱའོ་ངོ་བོ་ནི། །སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་གང་
 ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་སྤྱིར། །དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་སྤྱིར་ངོ། །ཞེས་པ་
 དང་། གཅིག་ཆའང་མི་འཇུག་སྤྱིར་ན་རྒྱུན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་རུས་པ་འདྲི་བའི་སྤྱིར་
 རིམ་གྱིས་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུ་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་དང་།
 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ལུང་བར་
 དུ་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་འགྲུལ་བར་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་བཤད་
 པའི་དོན་བསྐྱས་ན། ལྷང་ཚུལ་ལ་སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་ཞིང་གཟུང་བྱུང་གནས་པའི་སློན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཤེས་པའི་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སློན་པོ་ལྟ་བུ་དོན་དེ་སྤྱིར་སྤང་
 ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་དམིགས་རྒྱུན་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེའང་གཅིག་ཆ་

སྟེ་ཤེས་པ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་པོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་གཉིས་
འབྲུལ་བས་དེ་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོར་སྤང་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་
འདིག་ཉེན་ཅན་གྱི་བྲག་ས་བས་འདིག་ཉེན་གྱི་བྲག་ས་བས་གཞོན་པའི་སྟོན་ཡང་
མེད་དོ། །

ཡང་ན་ཤེས་པ་སྔ་མས་རུས་པ་བཞག་པའི་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བས་
རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གཉིས་དེས་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་བསྐྱོ་བྱེད་ཤེས་པ་སྔ་
མས་བཞག་པའི་སྟོར་སྤང་དབང་ཤེས་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྤེང་བ། སྟོར་སྤང་ཤེས་
པ་དེ་གཟུང་བུ་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འདོག་པའི་རུས་པ་ཡོད་
ལ། རུས་པ་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ལྷི་ལོ་ལ་གྱི་དོན་ཁས་
ལེན་པ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འདོག་པ་བཞིན་ལོ། །

སྟོར་སྤང་དབང་ཤེས་རྒྱུན་ལུན་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེའི་
དམིགས་རྒྱུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་
དུ་མི་རུང་སྟེ། བག་ཆགས་ཉིད་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་གྱི།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱིའམ་ནང་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་བ་ན་སྟོན་པོ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་
བར་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་གྱིས་དོན་དམར་པར་དམིགས་
རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དམིགས་རྒྱུན་
མཚན་ཉིད་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་སྤྱིར་ན་རྒྱུན།
ཞེས་བས་བསྟན་པའི་དོན་ནི། དམིགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བྱསྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་གྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་

རྗེས་གཅིག་པ་གངས་ཚན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཚམ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་
སོགས་མཁས་པ་སྤེལ་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །

སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་པ་ཐོན་སྤྱི་གྱུ་གྱུ་ལྷེད་ལྷེད་དང་། ཏུ་བ་མེད་ལོ་སྤྱིད་
ཡིན་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཟེད་ལྷར་ན་ཏུ་བར་སྤང་བ་དང་
མེད་སྤང་བའི་སློ་སྤྱི་བ་ཚམ་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སློ་ག་གྱུར་དཔོག་པའི་ཆེ་ཏུར་སྤང་གི་
སློ་སྤང་འབྱུང་ཞིང་མེད་སྤང་གི་སློ་སྤྱིས་འབྱུང་བས། སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་དང་སྤྱི་མ་དེའི་
རྒྱུད་མི་རུང་བས་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་མི་རྟོགས་པར་འབྱུང་རྟོ། །ཏུར་སྤང་གི་སློ་རྒྱ་
དང་། མེད་སྤང་གི་སློ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་ན། ཏུ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་
པ་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པས་འབྲས་བུ་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་འབྱུང་རྟོ་
ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་ཁས་མི་ལན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་འང་འབྲས་བུ་ཉགས་མི་རུང་བར་
ཐལ་བའི་སློན་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཏུ་བ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་གི་
བག་ཆགས་ཏུར་སྤང་གི་ཉིང་ལེན་དང་། མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་སློའི་ལྷན་ཅིག་གྱེད་
པའི་རྒྱུན་ལ། མེད་གསལ་བར་སྤང་བ་འབྱུང་ཏུར་གི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཏུ་བར་སྤང་
བའི་སློའི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཏུ་བར་སྤང་བའི་སློས་རང་འབྲའི་བག་ཆགས་སྤྱི་མའི་སྣང་གི་
མེད་གསལ་བར་སྤང་བའི་སློ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དཔགས་པའི་སློབས་ཀྱིས་མེད་
གསལ་བར་སྤང་བ་ཚན་གྱི་སློ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མེད་སྤང་གི་སློ་ད་ལྷར་
བ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་སྤྱི་སློ་ག་གང་ཟག་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་དཔུང་
ན་མི་རྟོགས་སོ། །

འབྲེལ་བར། མ་འོངས་པ་དཔོག་པར་བཞད་པའང་སློབ་དཔོན་ལྷ་གྱུ་སློས་

གིགས་མེད་ན་མེད་སྤང་གི་སློབ་མོངས་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་དབག་དགོས་ཀྱི། མ་འོངས་
 པ་ཚམ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སློབ་དང་། ལྷ་ཀློང་སློབ་རྒྱ་ལྷན་དང་འབྲ་
 བར་བཤད་པས། རྒྱ་ལྷན་དཔོན་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདས་པ་
 དང་དུས་གཅིག་པ་རྟོགས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྒྱུད་གཞན་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་འདས་པ་རོལ་གྱི་ལུས་འགྲུ་གི་རྣམ་རིག་
 དག་ལས་རང་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དབག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 བས། རྒྱུད་གཞན་བར་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱུང་དང་འབྲེལ་པའི་རེས་
 པ་དག་ནི་གཞན་སྐྱབ་པོའི་རྣམ་རིག་ཏུ་མི་འོས་ཏེ། དེའི་ཀུན་སློང་གིས་སེམས་དང་
 ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་
 གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྣམ་རིག་ཡིན་པས། དེར་སྤང་གི་ཤེས་
 པ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་སེམས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་སྐྱེའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། པ་
 རོལ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་རིག་ལ་སྤང་བའི་
 ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེས་ན། པ་རོལ་པོའི་རྣམ་རིག་ཏུ་ཉེ་བར་བཏགས་
 པ་ཚམ་ཡིན་གྱི་དེ་འབའ་ཞེག་ཏུ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རིག་སྤང་བ་འཆད་པ་
 པོའི་སློང་བ་དེ་ཉན་པ་པོས་མ་སློང་། ཉན་པ་པོས་སློང་བ་དེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མ་སློང་
 མོད་ཀྱི། རབ་རིབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་གཉིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་
 བཞེན་དུ་བག་ཆགས་འབྲུག་སར་སད་པ་དང་། པ་རོལ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་རྒྱ་གཅིག་
 ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པས་པ་རོལ་པོའི་རྣམ་རིག་ཏུ་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །རྟགས་

སྲུ་འགོད་པའི་ཆེ་ལྷན་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་འགོད་ཀྱི་གང་ཟག་
གཉིས་པོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་འགོད་དོ། ། །

འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དར་མ་རིན་
ཆེན་གྱིས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པའི་ཐིན་ཐིན་ཆེན་མོར་གྲགས་པའོ། ། །འདིས་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱ་མཚན་ལོ། ། །

༡༧། །དབྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཁྱིད་ཡིག་བརྒྱུགས་སོ། །

༡༧། །འཕོ་གྲུ་རྩ་ལྷན་མཉམ་པའི་ཉེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས། །གནས་
ལྷགས་ངེ་བཞིན་སྟོན་བྱ་སྟེ། །སྐྱབས་སོང་ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་བ་སྦྱངས། །ཉེན་
འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་སྟོག་སྟོམ། །

སྐྱ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཟབ་མོ་གདམས་བ་བདག་གིས་
ལོ། །སྐལ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་སྦྱབ་བ་ལོས། །སྦྱང་སྟོང་འཁོར་འདས་ཚོས་ཀླམས་
ཀུན། །ཉེན་འབྲེལ་གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །ཉིང་ཏེ་འཛིན་ལ་མཉམ་བར་
བཞག །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལུང་པོའི་ཚོགས། །གང་ཡང་བདག་ཏུ་མ་བྱུབ་ལ། །དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་བདག་མེད་བས། །བདག་མེད་དོན་འདི་ཤེས་བར་བྱ། །ལུང་པོ་སྦྱ་དང་
སྦྱི་མཆེད་དང་། །འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་དག་མི་དགོ། །སྦྱང་སྟོང་འཁོར་འདས་ཚོས་
ཀླམས་ཀུན། །ཉེན་འབྲེལ་གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །སྦྱི་འགག་གནས་བ་དང་བྲལ་
ཞིང་། །ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་བརྗོད་ལས་འདས། །སྦྱོས་བྲལ་དབྱེར་མེད་ཟབ་ཞི་
འདི། །གང་གིས་ཤེས་བས་སྦྱ་རབ་འདས། །

སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཁྱིད་ཀྱི་དོན་ལོ་ཚིག་དགོལ། ། །།སྦྱ་མ་དང་
རྗེ་བཙུན་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་སྲིད་ཞི་མཉམ་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཁྱིད་སྟོན་བར་བྱེད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །སྟོན་འགྲོ་དང་། །དངོས་གཞི་
དང་། །རྗེས་ལ་དོ་སྦྱང་བའོ། །དེ་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་

ལུགས་རི་བཞིན་སྟོན་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་
བའོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྟོན་འགོ་གསུངས་པ་
ནི། །སྐྱབས་སོང་ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་པ་སྐྱུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གྱེན་རྒྱབས་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་པ་དང་། །ཚོགས་བསག་པར་བྱེད་པ་
མ་རྒྱལ་གྱི་ཁྲིད་དང་། །སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྟོམ་བཞུས་
བྱ། །ལལ་ཆེ་བ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ལས་ཅམ་
པོ་དང་། ལྷན་པར་ཅན་གོ། །

དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བརྒྱུ་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པ་
ལ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྲིད་དང་། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་
ལུགས་བརྒྱུ་གསུངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུའུ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་ལྟ་
ངར་འཛིན་སྤངས་ནས། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
སྲིད་དུ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་བརྒྱུ་གསུངས་པ་དང་། ལུགས་བརྒྱུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི། ལུགས་འབྱུང་བརྒྱུ་གསུངས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། ལྷན་པོ་
ལྟ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བ་སྟེ།
དེ་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བདག་མེད་པ་
ལ་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་དང་། མི་བདེ་བ་ལ་བདེ་བར་
བརྒྱུང་བ་སྟེ། ལྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་ལྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་ནི་
བདག་གི་གཉེན་དང་བཤེས་དང་། རྟོགས་དང་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་

པན་བཏགས་པ་དང་། བདག་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསམས་ནས་འདོད་ཆགས་
གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དབག་མེད་གསོག་པོར་བྱེད་དོ། །ཡང་འདི་ནི་
བདག་གི་དབྱ་ཡིན་ལོ། །གཞོན་བྱེད་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསམས་
ནས། ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དབག་མེད་གསོག་པོར་བྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་པར་རྫོམ་སྟེ་བཟུང་བ་རྣམས་
ལ་ནི། བདེ་སྐྱིད་དང་། ལྷན་ལྷགས་དང་། ལོངས་སྤོང་དང་། རྟེན་བཀྱར་དང་། ལུག་
སུམ་ཚོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། ཡང་རང་གི་
དབྱ་དང་། མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་མངོན་པར་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་སྐྱུན་པ་དང་།
ལྷགས་པ་རན་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་དང་། ཚེ་སྤང་བ་དང་། ཉང་མང་བ་
དང་། བཀྱ་མི་ཤིས་པ་དང་། ཉེས་པའི་ཚོགས་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་དོགས་པའི་ཞེ་
སྤང་དང་། དེ་ལྟར་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ནས། འཇུག་པ་དང་། འཐབ་
ཚོད་དང་། བརྟམ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། རློག་གཙོད་པ་
དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། དག་འབྲུལ་བ་
དང་། ཚིག་རྒྱབ་པ་དང་། སྤང་བ་དང་བརྟུན་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲུག་དོག་དང་འགྲུན་
སེམས་དང་། བརྟམ་ཚོས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱ་བའི་རྒྱུན་
བཞིན་དུ་བྱུང་ནས། རླིག་པའི་ཚོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་ནས། ངན་སོང་
འཕོང་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་པར་སྤོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་འབྲུང་བ་འདི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་
བའོ། །འདུ་བྱེད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

མིང་དང་གཟུགས་ཏེ། མིང་ནི་བཞི་སྟེ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ། །གཟུགས་ནི་པ་མའི་སྤྲུལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལྷན་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ། རིམ་
བཞིན་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

མིང་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་འབྱུང་བ་སྟེ། དབང་པོ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དུལ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རེག་པ་འབྱུང་
བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་
པའི་ཚོར་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཡིན་ན་མི་འབྲལ་བར་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱུལ་ཡིན་ན་དོར་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་།
ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་འདོད་པ་སྟེ། སྲིད་པ་འབྱུང་
ངོ། །དེ་ལ་"བརྟེན་ནས་ལུང་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་དང་དུ་ལྷངས་པའི་ལེན་
པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་
པའི་སྲིད་པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་དང་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་འབྱུང་
ངོ། །"དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཤི་འབྱུང་སྟེ། ཆ་བཞི་ལུས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པའོ། །ཤི་བ་
ནི་ལུས་ཡོངས་སུ་དོར་བའོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདིའི་མིང་དང་གཟུགས་ནས་སྲིད་པའི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཆ་ཤི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ཆེ་འདིའི་མ་རིག་པ་
དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་མིང་གཟུགས་
ནས་སྲིད་པའི་བར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་བ་དང་།

1 བཏན
2 ཏ

ག་ཤི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་མེད་བཟོད་སྐྱུགས་མེད་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད། །དེ་
ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་བརྒྱུག་བསྐྱོམ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱ་སོང་འཁོར་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། རྒྱ་སོང་
དང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་སྦྱངས་པས་འགག་པར་
འབྱུང་རོ། །རི་སྲིད་བདག་འཇིན་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྒྱ་སོང་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྐྱེན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་བཞུག་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་
དེ་གང་གིས་སྦྱངས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱངས་
པར་འབྱུང་རོ། །དེ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱངས་པར་མི་རུས་སམ་
ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི། ཉོན་མོངས་པ་
འདོད་ཆགས། ཞེ་སྦྱང་སྐྱུག་དོག་ལ་སོགས་རེ་རེ་རླང་རེ་ཅོམ་གནས་སྐབས་འགའ་
ཞིག་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བདག་ནི་མཁས་པའོ་སྦྱུང་བའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ར་རྒྱལ་
ཏེ། སྐྱུག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་དང་། བརྟུས་ཚོས་དང་། གཞན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ལྷུང་དུ་གསོག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་

ནས་འབྲུང་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་
 བོ་བསྐྱབ་ཅིང་གནས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་དམ་ཆེན་པོ་ཡང་རུང་སྟེ། རང་གི་ཉམས་
 སུ་སྤོང་བ་དང་། དེས་ཀྱུན་ཏུ་རྒྱལ་ནས། གཞན་དབེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་མཁས་པ་དང་། བཅུན་པོ་ལ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦོད་པ་དང་།
 སྤྲུལ་དོག་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་
 དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྦོམ་པ་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཚོམ་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་བྱ་བ་གང་བྱེད་
 གུང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་འགའ་ཞིག་འབྲུང་བར་བྱེད་ཀྱང་། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་བའི་བྱ་བ་
 གཞན་གྱིས་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་མི་རུས་ལ། ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་
 བཏེན་ནས། ངར་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞི་ངན་སོང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་ལས་གྲོལ་
 བའི་གནས་སྐབས་མེད་དེ། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲན་སྤྱང་། ཇི་སྲིད་སྤྱང་
 པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་
 ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྦོམ་དཔོན་ལྷ་བ་
 སྤྲུལ་པའི་ཞལ་སྤྲན་སྤྱང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་མངོན་ཞེན་ཅིང་། །བདག་
 གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་སྦྱེད་པ། །ཚོ་ཚུན་འབྲུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་

ཡིས། །འགྲོ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་གྲུང་གང་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྣམ་འབྲོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལུས་དང་། རྣོག་དང་། རྩེད་པ་དང་། བཀྲུ་སྒྲི་དང་།
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། མཐའ་ན་བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་ཙམ་ལ་མི་ཚགས་པར་
 ལུས་དང་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་བསྐྱོག་པ་བཞིན་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ཚེན་པོ་དང་། དཀའ་
 དཔུང་དཔག་མེད་མཛད་དེ། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མཚན་ལྡན་གྱི་སྐྱ་མ་བསྐྱེན་ཏེ།
 གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྡ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པར་བྱའོ། །དེ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་གྱི་
 ཚིགས་རྣམས་འགག་གོ། །

དེ་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚིགས་རྣམས་འགག་གོ། །དེ་འགགས་
 པས་མིང་དང་གཟུགས་རྣམས་འགག་གོ། །དེ་འགགས་པས་སྐྱེད་མཚེད་འགག་
 གོ། །དེ་འགགས་པས་རེག་པ་དང་། དེ་འགགས་པས་ཚོར་བ་དང་། དེ་འགགས་པས་
 མེད་པ་དང་། དེ་འགགས་པས་ལེན་པ་དང་། དེ་འགགས་པས་སྲིད་པ་དང་། དེ་
 འགགས་པས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་འགགས་པས་ཀྱ་ཤི་འགགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་
 བུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་ལ། མན་
 བདེའི་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཡིན་པར་
 ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བསྐྱོག་
 བསྐྱོམས། ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་བའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་
 དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི་གནས་ཁང་གི་འོག་རང་ལ་ཡང་

ལྷ་གསུང་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལྷེང་རང་དུ་ཡང་གོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སྤངས་ཤིང་། རྒྱ་ཁབ་
ཡོད་པ་རྫོགས་རན་པ་བར་ཁང་ལྷ་བྱ་ལ་བྱའོ། །བཟའ་བཏུང་ཡང་མང་ཉུང་ལ་སོགས་
རན་པར་བྱའོ། །སྐོགས་རན་སོགས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྤང་།
བཟའ་གོས་སོགས་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གཤམས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ལ། སྐྱབ་པ་ལ་
གནས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཐེན་འཐགས་དང་། གཞན་བྱ་བ་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་
དགོས་པ་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་རྒྱགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱ་གསུང་ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཟབ་མའི་གདམས་པ་བདག་གིས་ནི། །སྐལ་
ལྷན་བྱང་རྒྱབ་སྐྱབ་པ་བོས། །ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག། །ཅེས་བྱ་བ་
གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་གྱི་དོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་ལ་ཉམས་
སྤང་དོ་སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷའི་རང་བཞིན་དང་། གསུང་གི་རང་བཞིན་
དང་། ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཇིན་བསྟོམ་པའོ། །འདིར་ཉམས་
ལེན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦོན་དུ་འགོ་བའི་ཚོས་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྩ་
སྟོམ་པ་དང་། གནས་གསུམ་གང་རུང་དུ་རྒྱ་མ་སྟོམ་པ་དང་། ལྷམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་
རྒྱབ་གྱི་སེམས་བསྟོམས་ཏེ། ཉམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་དེས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །“དེའི་¹ཆེད་དུ་
བདག་གིས་ལམ་ཟབ་མའི་གདམས་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །བསམ་
པའི་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །སྐྱའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། དེགས་ལྷའི་

1 དེ

རང་བཞིན་དང་། རིགས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རིགས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོན་བཤོ།

དང་པོ་རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། དེའི་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་མའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དཀར་པོ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྐྱེ་བའི་གདན་ལ་མི་བསྐྱོད་དཀར་པོ། རང་གི་སྐྱེན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ནམ་མཁར་སྐྱེ་བའི་གདན་ལ་མི་བསྐྱོད་བ་སྐྱོན་བོ་མཐོ་གང་བཤམ། མཚོན་གང་ཙམ་བསྐྱོན་མས་ཏེ། གསུམ་གཤང་ཞལ་གཅིག་ཕྱལ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱལ་རྒྱ་མཛད་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱི་བར་དུ་མེ་ཉོག་ལྷན་ལ་འཛིན་ཅིང་སྐྱོན་གྱི་ཐད་ཀར་ཁ་སྤེལ་བའི་སྤྲོད་དུ་རྩོམ་ཏེ་དང་འཕྲུལ་ལྷོད་པ། ཞབས་རྩོམ་ཏེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷང་གིས་བཞུགས་པ། དང་དང་འིན་པོ་ཚེའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ། ཞི་བ། འཇུ་མ་པ། སྐྱེ་གདངས་གཟི་བཟིད་དང་ལྡན་པ། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་བ་མེ་ཡོང་ནང་གི་གསུགས་བརྟན་ལྷ་སྤེལ་སྐྱོན་བ་དང་། རང་གི་སྐྱ་ཅེའི་ཐད་ཀྱིས་གཞི་ལ་"ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྐྱེན་རྩོག་ཙམ་དེ་བས་ཅུང་ཟད་ཆེ་ཡང་དུང་ལ་གྲིས་བཤམ་སྐྱོན་བར་བྱས་ཏེ། ཀྱང་བ་གཉིས་རྩོམ་ཏེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷང་དང་ལག་བ་གཉིས་མཉམ་གཞག་བྱས། སྐལ་ཚིགས་དང་པོར་བསྐྱེད། མིག་སྐྱ་ཅེར་གཏད། མགྲིན་བ་ཅུང་ཟད་བཀུག་སྤྲེའི་ཅེ་མོ་རྒྱལ་ལ་སྐྱེད། དུང་བ་དང་པོར་བསྐྱེད་ནས་ཕྱེས་ལ་སྐྱེད། སེམས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ལེགས་ཉེས་གང་གི་ཡང་ཉོག་བ་མེད་བར་མདུན་གྱི་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱེན་མཚམས་སམ་ཐུགས་ཀ་གང་དུང་དང་། སྐྱེ་མའི་ཐུགས་ཀའི་མི་དང་། སྐྱ་ཅེའི་ཐད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ། དམིགས་བ་འེ་མོས་སྐྱ་སྐྱོ་

1 ཐག

ལེན་བྱས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་རྐང་པ་ན་བ་མིག་ཚ་བ་མཆི་མ་འབབ་པ་
སོགས་གང་སྤང་ཡང་ལུས་གནད་མི་བཞིག་དེག་པ་ལ་སོགས་མི་བྱ་བར་དེ་ཀར་
བཞག་པས་པན་ཡོང་། དམིགས་རྟེན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལྟན་རིང་བར་
གཏད་ནས་གནས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཚོད་པ་དཀའ་པས། དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་ལྟན་
རིང་ཡང་མ་ཞི་བརྒྱ་རྩ་བཟང་བའི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ། ལྟན་ཉ་
ཅང་སྤང་བ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། མ་ཞི་བདུན་ཅུ་བཅུ་ཅུ་བཟང་བའི་ཚད་ཅུ་མཉམ་
པར་བཞག་གོ།

དེ་ནས་གཞན་རྣམས་སྤང་དང་སྤྱད་མེད་པ་ལ། མདུན་གྱི་ཡི་དམ་སྡོན་པོ་
དེའི་ཚབ་ཏུ་ཡི་དམ་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་། ལྡང་གྲུ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་རེ་རེ་
བཞེན་ལ་དམིགས་པ་རེ་རེ་སྟེ། དམིགས་སྐྱོར་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་དེ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་འགགས་ནས་སེམས་རྟོག་མེད་
གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་འདོད་པ་ཡིན་པས། དམིགས་རྟེན་ལ་རྟོག་པ་མ་ཤོར་བ་
དང་། གཞན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་སྟེས་ཀྱང་འཕྲོ་ཐད་"དེ¹་བཅད་ནས།
སེམས་རྟོག་མེད་གྱི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རིགས་
གསུམ་གྱི་རང་བཞེན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཞན་རྣམས་གོང་དང་འབྲེ་བ་ལ། ཡང་ཡི་དམ་
དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྡོན་པོ་དང་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞེན་དམིགས་པ་
སྐྱོར་རེ་བྱས་ནས་མདུན་ཏུ་བསྐྱོམ་པའོ། །འདི་རྣམས་ལ་དམིགས་སྐྱོར་རེ་རེ་ལ་ལྟན་
རི་རྟེན་སྤང་ཡང་ཞག་ལྟ་ལྟ་ལས་སྤང་བ་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་རིགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་

1 ད

ནས་ཉིང་དེ་འཇིག་སྐྱོམ་པ་ཞི། རྗེ་མེ་སེམས་དཔའམ་རྗེ་མེ་འཆང་གང་རུང་ཞིག་
མདུན་དུ་སྐྱོམ་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ལོང་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་
པ་ལ་དམིགས་པ་དགུའོ། །

དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཇིག་སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ། ཉ་ཅང་འཕྲོ་བ་ཤས་
ཆེན་སེམས་མི་གནས་ན། རང་གི་སྤྱི་བོའི་ལྷ་མ་དེ་སྤྱིང་གང་སྐྱོམ། མདུན་གྱི་ཡི་
དམ་དེའི་སྤྱིང་གའི་ཐད་ཅམ་ལ་བསྐྱོམས་ནས་སྤར་བཞིན་སེམས་འཇིག་ནོ། །བསྐྱོམ་
ལུགས་ཉ་ཅང་ཡང་ལུས་སེམས་བརྩུང་དགས་ན་སྤྱིང་རྒྱུང་ལ་སོགས་གོགས་འབྲུང་
ཞིང་། སེམས་གནས་སུ་མི་འདོད་པས། ལུས་ཀྱི་ལུས་གནད་མ་འབྲུགས་ཅམ་བྱས་
ལ་སྐྱོད་ལ་བཞག། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་གང་
རྒྱུང་གི་འཕྲོ་ཐད་དེ་བཅད་ནས། །སྐྱོད་དེས་པའི་རང་ནས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རང་ལ་སྐྱད་
ཅིག་ཅམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པར་མ་ཡེངས་པར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ལུས་དག་
ཡིད་གསུམ་གྱིས་བྱ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་དེས་གཅིག་ལ་སྤངས་ཏེ། གང་ལ་ཡང་རྟོག་
དཔྱོད་དེ་དོགས་མི་བྱ། གལ་ཏེ་ལུས་དག་གི་དགོ་སྐྱོར་གལ་ཆེན་ཡོད་ན། ཉི་མའི་
གྲང་དང་བཟའ་བརྟུང་ཆར་མ་ཁད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་དེའི་དུས་སུ་སྐྱབས་སུ་
འཕྲོ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆ་དེ་ཅམ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོམ་ཁོ་ན་བྱས་ལ་མཚན་མོ་ཡང་སྐྱོད་མོ་
རངས་གཉིས་ལ་རིག་པ་གསལ་བས་སྐྱོམ་ཞིང་། རྣམ་གྲུང་ལ་རྣམ་པར་གཞན་གྱིས་
ཉལ་ཏེ་གཉིད་བཅག་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཇིག་སྐྱོམ་པ་ཞི། རང་

ཡི་དམ་དམར་པོ་སྐྱ་མ་འོད་དཔག་མེད་གི་རང་བཞིན་ཅན་དམར་པོ་མགིན་པར་
 བསྐོལ། ས་གཞིའི་ཐེག་ལེ་དེ་དམར་པོར་གྱུར། མདུན་གི་ཡི་དམ་གི་ཚབ་ཏུ་ཡིག་
 འབྲུ་བསམ་པ་དང་། ལྷ་མའི་སྲུགས་ཀར་ཚི་གི་ཚབ་ཏུ་ལྷ་མ་དམར་པོ་ཞིག་བསམ་པ་
 དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་གོང་དང་འདྲ། དེ་ལ་ཡང་མདུན་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱ་བའི་
 གདན་ལ་ཚི་ལྷ་མའི་གསུམ་ལ་དམིགས་སྐོར་གསུམ་དང་། ལ་ལྷ། ཨི་ལྷ། ལྷ་ལྷ། ཨི་
 རྩི། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ།
 ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ།
 ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ།
 ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ།
 ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ།
 ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ། ཨི་ལྷ།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མདུན་གི་ཡི་གེ་རྒྱལ་སྐྱོ་པ་བཞིན་
 ཏུ་མི་གཅིག་པ་བསྐོལ་ས་ནས་སྐོ་ལེན་བྱས་ནས་སྐྱ་མའི་སྲུགས་ཀརི་ལ་དང་ཡི་གེ་
 རྒྱལ་སྐྱོ་བཞིན་གནས་པ་ལ་སྐོ་ལེན་བྱས་ནས། བསྐོལ་ས་པས་བདེ་ཉམས་དང་།
 ལྷོང་ཉམས་དང་། གསལ་ཉམས་དང་། མཚོང་སྤང་དང་། ཐོས་སྤང་དང་། ཉམས་གི་
 རྒྱལ་སྐྱོ་བཞིན་གྱུར་ཡང་། དགག་སྤྱོད་དང་། མི་དགའ་བའི་སྐོར་དང་། དགའ་སྐོར་གང་ཡང་
 མི་བྱེད་པར་ཉིང་དེ་འཇིག་རང་སོར་བསྐྱེད་ས་བར་བྱུངོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྩལ་ཉམས་
 ལ། དངོས་སམ་སྐྱེ་ལམ་མམ་ཉམས་སྤང་ལ་གཅན་གཅན་མ་རུངས་པ་རྒྱལ་སྐྱོ་བཞིན་
 མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་ཡོངས་ནས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་པའི་
 རྒྱལ་སྐྱོ་བཞིན་ཡང་། ཉམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་བྱེད་སྲིད་སེམས་

དཔལ་དཔག་མེད་བྱོན་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། ལུང་སྟོན་ལ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་
 ཉམས་ཡིན། ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པས་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་སོགས་གང་བྱུང་
 ཡང་ཉམས་ཡིན་པས་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཉེ་
 ཉམས་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་འདུག་ན། རྣམ་པ་གསུམ་རིགས་དབྱེའི་
 བརྒྱ་བསྟན་ནས་ཐག་བཅད་དེ་ཡི་དམ་ཡིན་ན་དངོས་གྲུབ་ལྷ། ཉམས་ཡིན་ན་རང་
 སོར་བསྐྱུང་། མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། བརྟགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་རིགས་རྣམས་བསྟན་ཉེ། བར་ཚད་བྱེད་པའི་རིགས་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་
 ཐབས་བྱའོ། །མཐོང་སྣང་ལ་མཐོང་སྣང་དཔག་མེད་བྱུང་ན། མཐོང་སྣང་དང་པོ་གང་
 བྱུང་བ་དེ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས། གཞན་གང་དུའང་སློ་མི་འདུག་པར་དེ་ཀ་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག། །དེ་ནས་མཐོང་སྣང་དེ་ཡལ་ནས་སོང་ན་དེ་ནས་གང་བྱུང་བ་དེ་ལ་
 ཡང་མཉམ་པར་བཞག། །དེ་ནས་ཡལ་སོང་ན་ཡང་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་རྟེན་
 བྱས་ཉེ། དེ་བཞིན་དུ་རི་སྲིད་མཐོང་སྣང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། སྲར་བཞིན་བསྐྱུང་བར་
 བྱའོ། །ལུས་གནད་ལྷ་སྣངས་གང་ལ་ཡང་བཤད་དེ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཏ་
 ཅང་སྤྲིམ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་སློད་པའི་ངང་ནས་ལུས་ཀྱི་
 ལུས་གནད་དང་། ལྷ་སྣངས་མ་འདྲུགས་པ་དང་། སེམས་ཡེངས་མེད་ཀྱི་དྲན་འཛིན་
 མ་ཤོར་བ་འདི་གནད་དུ་ཆེའོ། །ལུས་པོ་རྣམས་ན་ན་ཉི་མའི་གུང་དང་ཟས་མ་ཐོས་
 པའི་ལྷོ་སྟོང་བསྐྱབས་སུ་གང་ལ་གང་བཞུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམས་བྱའོ། །གཞན་གང་
 བ་དང་ཚད་པ་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱང་ལྡང་སྲིད་པས་དེའི་རིགས་ལ་ཞི་སྐྱབ་དབྱུང་
 བྱའོ། །

གསུམ་པ་ རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སློམ་པ་ལ་རང་
 ཡི་དམ་སློན་སོའི་དེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སློན་སོ། དེའི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཞུགས་ཚུལ་རྒྱན་སྤྱོད་མཚན་ལ་སོགས་སྲུང་བཞིན་ནོ། སློན་
 མཚན་ལས་ཀྱི་ཡི་དམ་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ། རྩིས་སློན་སོ་ཅེ་མོ་དགུ་པ།
 གསལ་ལ་ལ་དངས་པ་སྤྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱོད། རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
 དང་། ས་གཞིའི་ཐིག་ལེ་དང་། རྩིས་དང་གསུམ་སྲུང་བཞིན་དམིགས་པ་བརྟེན་ནས་
 མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ལངས་པ་འགྲོ་བ་སྤྱོད་པའི་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གང་ཡང་
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་དམ་བུས་བྱ་སྟེ། ཡེངས་མེད་ཀྱི་བྱ་བའི་དང་མ་བུལ་བ་ནི། ལྷན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །ཉལ་བའི་དུས་སུ་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་གཏང་ནས་མི་
 ཡེངས་པར་ཉལ་ལོ། །འདིའི་དམིགས་སྤྱོད་སོང་ནས་མཉམ་ཀྱི་རྩིས་ཆེ་ལོ་ཏུ་རིན་
 སོ་ཆེ་དང་། བརྒྱ་དང་། རལ་གྱི་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ཉེན་བྱ་སྟེ། སྲུང་བཞིན་
 ལོ། །

དཔེ་དམིགས་པ་རིགས་ལྗེའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་ལྗེ་བུས་
 ལ། དཔེ་ད་དུང་ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆ་བརྟེན་དེས་པ་མ་བྱུང་ན། ལུས་ལྗེའི་རྒྱལ་
 མཚན་དང་། སློབ་བཞིའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སུམ་ཅུ་སོ་
 གཉིས་སོ་ལྷན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཉེན་བྱས་ནས་སློམ་ལོ། །དེ་ལྷན་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་ཆེ་ན་རྒྱ་མ་མི་བསྐྱོད་ལྗེའི་སྤྱོད་ལོ། །ལྷན་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་
 ཐིག་ལེ་ཡང་། སྲུང་བས་མཐོང་བར་བསམས་ཏེ། སྲུང་བཞིན་བསྐྱོད། ཏུ་ཅང་རིག་པ་

རུངས་ནས་རྒྱུད་སྡོད་དུ་རྒྱས་ཏེ་ཚངས་བུག་སྐྱེདས་པ་དང་། ཟ་བ་དང་མགོ་བོ་ན་བ་
 རྒྱུད་ན་མགོ་བོ་སྐྱར་བགས་གྱིས་བསྐྱེམས། འགྲུ་ཚེ་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྡོད་ཆེ་བ་
 ཞིག་གིས་མགོ་བོའི་སྡོད་དུ་འགྲོ་བས། ཚངས་བུག་དེ་གསེར་གྱི་དོ་རྗེ་རྒྱ་བྲམ་ཞིག་
 གིས་བཅད་པར་བསམས། རྒྱུད་པ་གཉིས་ཕྱིར་བརྒྱུདས་ཏེ། ལག་པ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཕྱིར་བརྒྱུདས་ཏེ། རྒྱུད་མཐེམ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་པོ་དེ་དེ་བསམས་ལ་
 དམིགས་པ་གཏད། དེས་མ་པན་ན་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྡོད་དུ་བརྒྱ་
 དཀར་པོ་འདབ་མ་སྡོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་སྡོད་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་རྣམས་སྡོད་པོ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་བཤད་ལམ་ནས་འཛོལ་ནས་དལ་བུས་གནས་པར་གྱུར་པར་
 བསམས། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱུགས་ཀ་ནས་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་བཤད་ལམ་ནས་
 རྒྱུད་གྱི་རྣམས་ལ་ཐེན་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་མ་པན་བར་དུ་བྱུང། །

ཡང་ན་རང་ཡི་དམ་དུ་བསམས་ལ་འདས་ཏེ་ལག་པ་དོ་རྗེ་ལྷ་ཚུར་བུས་ལ།
 སྡོད་གར་བསྡོམས་ནས་རྒྱུད་པའི་རྡོང་བ་གཉིས་མཉམ་པོར་འཕོངས་ལ་སོགས་པར་བུས་
 ལ་རྒྱུད་བརྒྱུད་ནས་འདབ་པར་བྱུང། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་ཡོད་ན། མགོ་ལག་
 གིས་གཡོགས་ནས་རྒྱུད་པའི་རྡོང་བ་མཉམ་དུ་འམ་སོ་སོར་འཇམ་པོས་ཤེས་སྡུང་
 བས། བརྒྱུད་པར་བྱུང། །གཞན་ཡང་ནད་རྒྱུད་ནས་དབང་སྤྱུག་ཚོས་གང་ལ་གང་
 དགོས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱུང། །གཉིས་པ་ཉམས་སྡུང་དོ་སྡུང་བ་ནི།
 ལུས་འདར་བ་དང་། བདེ་བ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་གང་རྒྱུད་ཡང་ལུས་ཉམས་
 ཡིན་ཞིང་། དག་གིས་སྲི་ཏའི་སྐད་འདོན་པ་དང་། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་རང་
 དབང་མེད་པར་འདོན་པ་ནི་དག་ཉམས་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་

གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་རི་ལྷོང་བཟང་ཡང་། རི་སྐྱིད་ལྷག་མཚོང་མ་
 སྐྱེས་བར་དུ་ཉམས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ས་རྒྱུང་དང་། རྩ་རྒྱུང་དང་། མེ་རྒྱུང་དང་།
 རྒྱུང་གི་རྒྱུང་དང་། ཉམ་མཁའི་རྒྱུང་རྣམས་ཟིན་པའི་རྟགས་སུ་ལྷུས་པོ་ལྷེ་བ་དང་།
 བྱང་བ་དང་། རྫོ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། ལྷུས་མེད་བར་ཉམས་གྱིས་སྟོང་བར་འགོ་བ་
 དང་། མཚོང་སྤང་ལ་དུ་བ་དང་། སྲིན་བྱ་མེ་ཁྲིལ། སྡིག་རྒྱ། ལྷགས་ལྷ། ཐིག་ལེ་ནམ་
 མཁའ་བཀའ་དག་ལ། འཇའ་ཚོན། ཉི་ཟླ། རྣང་མ་དང་། ས་གཞི་གསེར་ལ་སོགས་
 བར་མཚོང་བ་དང་། མེ་རྩ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས། དིགས་ལྷག་གི་
 གནས་རྣམས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་མཚོང་སྤང་གང་བྱུང་ཡང་རྒྱུང་སེམས་
 ཟིན་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། ཉམས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །རྣ་བའི་ལྷུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལྷ་
 ལུ་དང་། སི་སྐྱི་ཉའི་རྣང་སྟན་དག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལེགས་
 ཉེས་སྟན་ལ། མི་སྟན་བ་གང་བྱུང་ཡང་ཐོས་སྤང་གི་ཉམས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་
 ལྷོང་གྱི་ཉམས་སྤང་ལ་སྲང་དོར་དགག་སྐྱབ་མེད་བར་ཉམས་སུ་སྲངས་པས་ལྷག་
 མཚོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཚོང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 བསྐྱོམ་བ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྐྱོམ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུས་དག་ཡིད་གསུམ་
 ལུང་པོའི་ཚོགས། །གང་ཡང་བདག་ཏུ་མ་བྱུབ་ལ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་
 པས། །བདག་མེད་དོན་འདི་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་གཉིས་
 ཉེ། ལྷུས་དག་ཡིད་གསུམ་བདག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་བ་དང་། ལུང་པོ་ལྷ་བདག་མེད་དུ་
 བསྐྱོམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་བདག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་

སའོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་གནད་དང་ལྷ་སྒྲངས་རྣམས་སྲར་བཞིན་བཀྲུག་ལ། འབྲ་བས་དེ་
བཞིན་དུ་གནས་ནས། རང་གི་ལུས་འདི་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་སློམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལས་གཟུགས་སོགས་དུག་བྲང་དང་
ནང་སྒོལ་རྣམས་དང་། །ལ་དང་། བྲག་དང་། རུས་པ་དང་། ཚུ་སེར་དང་། ཆིལ་དང་།
རྒྱ་དང་། དབང་པོའི་སློ་རྣམས་དང་། རྐྱང་དང་། ཙ་དང་། རོད་དང་། མི་གཙང་བ་
རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ནི་གང་ཡང་ལུས་སྲུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལས་
གཞན་དུ་ནས་ཡང་ལུས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་ལུས་གང་དུ་
ཡང་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་རང་ལ་གཟུང་འཇོག་གི་རྟོག་པའི་འཕྲོ་བྱང་དེ་བཅད་ནས་
མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ཡང་སེམས་འཕྲོ་ན་སྲར་བཞིན་དུ་ལུས་གང་ན་མ་གྲུབ་པར་
གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ཡང་ལུས་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་རང་ལ་མ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ཡང་བསློམས་པས་ལུས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་ཚོད་པ་
དང་། ཡང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོར་སྤེལ་ནས། མ་གྲུབ་པར་བསློམས་ཏེ། དེ་
ཡང་མགོ་བོ་ནི་མིག་དང་། ར་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལ་དང་། སོ་དང་། མཚུ་དང་།
སྤྱ་དང་། རྐྱང་པ་དང་། །ལ་དང་། བྲག་དང་། རུས་པ་དང་། ཚུ་སེར་དང་། མཆིལ་མ་
དང་། ལྷབས་དང་། ལ་རྐྱང་དང་། ཡ་ཐོད་དང་། མ་ཐོད་དང་། བ་སྐུའི་ཚོགས་རྣམས་རེ་
རེ་ཞིང་མགོ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་མགོ་གང་དུ་མ་རྟེན་པ་
དང་། དེ་ཀའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། སྲར་བཞིན་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྤྱོད་ལས་བཅུ་གང་ཡང་སྤྱར་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱོད་ལས་རྩ་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཆ་ནས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྤེལ་ནས་དེ་དག་གང་དུ་

ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངག་གི་རོ་མོ་ཡང་མ་
 གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདས་པའི་ངག་ནི་འགགས། མ་འོངས་པའི་
 འག་ནི་མ་སྐྱེས་ད་ལྟའི་འག་ནི་འདི་ཡིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ངག་
 གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་
 བྱི་རང་གི་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ནས་རྐང་པའི་མཐིམ་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་གང་དུ་འང་མ་
 རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་དང་
 འག་ཡིད་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དེ་གསུམ་ནི། བདག་མེད་མ་ཡིན་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་གྲུང་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བདག་མ་གྲུབ་པས་བདག་མ་རྟེན་པ་
 དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་སྤང་པོ་ལྔ་བདག་མེད་དུ་སྐྱོམ་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་སྤང་ནི་
 ད་ཕྱི་བས་དང་ཁ་དོག་དང་། དེག་བྱ་དང་། མི་རོ་གང་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་དཔྱད་ན་
 གཟུགས་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤོགས་མཚམས་དང་། རྩལ་སྤེན་གྱི་ཆ་ནས་རེ་རེ་
 བཞིན་དཔྱད་ན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་མོར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 གོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བའི་སྤང་པོ་ནི། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཉམས་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་གནས་དཔྱད་
 པས། ཚོར་བའི་ངོ་མོར་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱོམ་པ་ནི། ལུལ་སོ་སོར་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་
 ཤེས་དེ་ཡང་ཚོར་བ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་

མ་གྲུབ་པར་སློམ་པ་ནི། ཚགས་སྤང་དགག་སྐྱབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
བའི་འདུ་བྱེད་ཡང་ཚོར་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ།

ལྷ་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་སློམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
བའི་ཡུལ་རྣམས་སོ་སོར་བཟུང་བས་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས།
ལུས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་སྤི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས། ལུས་ཀྱི་སྤིའི་
ཚྭ་གས་མཚམས་སྟེང་འོག་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པར། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་
མི་གནས་པས། མ་རྟེན་པ་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་ལྷ་པོ་
ཡང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྤང་ན་གང་ལའང་མ་གྲུབ་པས་སྤང་བོ་ལྷ་པོ་བདག་མ་ཡིན་
ནོ། །བདག་གྱུང་སྤང་བོ་ལྷ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བོ་ལྷ་པོས་གཞན་དུ་ནི་བདག་མ་གྲུབ་
ཅིང་། སྤང་བོ་ལྷ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། བདག་གང་དུ་ཡང་མ་དམིགས་
པ་དེ་ཀའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐག་ཚོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྣམ་
དག་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཡང་དམིགས་པ་རྣམས་བསྐྱར་ནས་བསློམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སློམ་པ་ནི། སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་དང་།
འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུང་དགོ་མི་དགོ། །སྤང་སྟོང་འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱུན། རྟེན་
འབྲེལ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་གཉིས། མ་དག་པ་འཁོར་
བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་བསློམ་པ་དང་། དག་པ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་
ཚོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་བསློམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསློམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསློམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་

འབྲུང་བ་ལ། འབྲུང་འབྲུང་ལ། ལུང་ལོ། ལམ་ས། སྤྲེ་མཆེད། ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་ལ། དང་ལོ་འབྲུང་བ་ལུའི་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་
 པ་ནི། ས་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་ལོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ། དེའི་དབྱིབས་དང་།
 ལ་དོག་དང་། རེག་བྱ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱུང་བས་སར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། ལྷོགས་
 ཆ་དང་རྒྱལ་མཉམ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱུང་བས་ཀྱང་ས་རུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་རང་ནས་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེ་
 བི་གཙུག་ཤིང་དང་གཙུག་སྟན་དང་། སྤྲེས་བུའི་ལག་པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྲུང་བ་ནི་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ན། དེ་གང་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། དབྱིབས་ལ་དོག་
 རེག་བྱ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ནས་མེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་
 གོ། །

རྒྱང་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྷོགས་མཚམས་སྟེང་ལོག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་།
 དབྱིབས་བཞིན་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤར་བཞིན། བམ་མཁའ་མི་དང་
 ལོ་ལྷོགས་མཚམས་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། སྤར་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ།
 ད་ལྟ་རོ་བོ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་འབྲུང་བ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་
 ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །འབྲུང་འབྲུང་ལྟ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ནི།
 གཟུགས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་དབྱིབས། ལ་དོག་ །རེག་བྱ། ལ།
 མ་གྲིན་ལ། ལྷོ་བ། ཞབས། ལྷི་ནང་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པས་སྤར་
 བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ། སྤི། རོ། རེག་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་དམིགས་
 ལ་ལྷོགས་མཚམས་སྟེང་ལོག་བྱི་ནང་བར་གསུམ་མཐོ་མཇུག་དབྱིབས་ལ་དོག་གི་

རྣམ་པར་རེ་རེ་བཞེན་དབྱེད་ནས་སྐྱེ་བོ་རེ་གྲུ་རྣམས་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མ་
 རྒྱུད་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་བཞེན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 ལོ། །དེ་ཉམས་འབྱུང་བ་ལྷ་འབྱུང་འབྱུང་ལྷས་མཚོན་པའི་ཕྱང་པོ། ཁམས། སྐྱེ་མཆེད།
 སོགས་གྱིས་འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞེན་གྱིས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་
 དང་། རྣམ་མཁས་མཚོན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞེན་གྱིས་
 སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྐྱིར་ཡང་ཚོས་གཉིས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞེན་དུ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞེན་མེད་པ་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ། ཟབ་པ་ཞི་བ། གང་གི་ངོ་
 བོང་ཡང་རང་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཤེས།

གཉིས་པ་ལུལ་ཅན་རང་བཞེན་མེད་པར་བསྐྱོས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་
 དང་། གཟུགས་དང་། ལྷ་མའི་ཉེར་ལེན་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེད་ནས་སྐྱེ་མའི་ཉེར་ལེན་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མིན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ལུལ་གཟུགས་གཉིས་པོ་དང་། ཁ་དོག་དང་།
 དབྱིབས་དང་། རེག་བྱ་དང་། སྤྱི་ནང་བར། རྩོགས་མཚོམས་སྟེང་འོག། །དབྱས་གྱི་
 རྩོགས་གང་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན། དེ་དག་གང་རྒྱུད་རེ་ལ་གནས་པ་
 མེད་ཅིང་། དེ་དག་གང་དུ་ཡང་སོང་བ་དང་འོང་བ་མེད་པར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རང་བཞེན་མེད་པ་སྟེ། མ་རྟེན་པ་དེ་ཀའི་དང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ལོ། །དེ་བཞེན་
 དུ་ན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྡེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྷེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམས་རང་རང་གི་དབང་པོ། ཉེར་ལེན་
 ལུལ། སྐྱེ། རོ། རེག་བྱ། ཚོས་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་རྣམ་

ཤེས་འབྱུང་མོད། དེ་དེ་ནས་དབྱུང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པས་གོང་ལྷོང་ཤེས་པར་
མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྷོང་ན་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱུང་པའི་རོ་ཐོར་ཡོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་པ། ལྷུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་
གསུམ། ལྷུ་དང་། གསུང་། ལུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུགས་སྐྱུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱོམ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་
གཅིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱུང་དང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱུའི་ཡན་ལག་
རྣམས་དང་། ལྷུན་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། གཞུག་ཉོར་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་སོ་གཉིས་དང་། མེན་སོ་བཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བྱང་
བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། བ་སྐྱུའི་ཚོགས་ཀྱི་བར་བསམས་ནས། དེ་དེ་བཞིན་དབྱུང་
པས་གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུར་མ་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་སྐྱོགས་
མཚམས་སྟེང་འོག་སྤང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་འབྱུང་བ། འབྱུང་འབྱུང་། དངོས་པོ།
དངོས་མེད། འདུས་བྲས། འདུས་མ་བྲས། ལྷང་བ་སྟོང་པ། འཁོར་བ་དང་སྤྱང་འདས་
གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་ལྷ་དེ་རྣམས་གང་གི་ཡང་རོ་ཐོར་གནས་པ་མེད། དེ་དག་
གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བས་སྐྱོས་བྲལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
གོ། །གཉིས་པ་གསུང་ལ། དམིགས་རྟེན་དུ་འབྲུག་གསུམ། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་རྣམས་བསམ་
བཞིན་དུ་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས། གསུང་དབྱུངས་ཡན་ལག་བྲུག་ཏུ་དང་བཅས་པ་ནི། ལྷ་

གཤམ་སྟོང་གཤམ་ཆ་ལྷ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། སྤྲེའི་མཁྱིལ་པ། ལྷེ་སོ། ལ་ཅུས་པ།
ཁྲམ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ། རྩོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་གང་ནས་བྱུང་། ད་ལྷ་
གར་གནས། དེ་ནས་གར་འགྲོ་དབྱུད་པས། དེ་དག་གང་དུ་མ་བྱུང་། མི་གནས་མི་
འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། རྗེ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་མཚན་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེན་
བྱས་ནས། དེ་དག་གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ཆ་ཚེན་ཆ་རྒྱུང་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་
འོག །དབྱིབས། ཁ་དོག་སོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱུད་པས་གང་ཡང་རྗེ་མེ་སོགས་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རང་བཞིན་དུ་མ་བྱུབ་པ་སྟོོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བས་
མཁའ་ལྷ་བུར་བྱུང་བ་ཡིན་པས། མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ། མ་དབྱུད་པའི་ངོ་བོ་བྱུབ་པ།
རིག་པས་དབྱུད་པའི། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོར་ནི་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་མ་བྱུབ་
པ་སྟོོས་བྲལ་སྐྱེ་བསམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དཔེ་གང་གིས་ཡང་མཚོན་པར་མི་
ཅུས་པ། ཕྱོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་རང་
བཞིན་གཅིག་པས་སྤང་དོར་དང་དགག་སྐྱུབ་དང་། གཟུང་འཛིན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལན་མ་ཤེས་པ་ན། ཟུང་ངན་འདས་པ་ཟབ་
ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟོོས་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོོས་པའི་སྟོོན་དུ་གང་ཟག་ཚོལ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྟོོས་པའི་སྟོོན་དུ་གཟུགས་སོགས་གང་རུང་ཞིག་ལ་བཀར་ནས་བཅའ་

བ་དང་། ལྷང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་པའི་སྡོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཚོལ་བ་དང་། དམིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱི་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷང་པར་ཅན་དུ་ཡང་”ལྷག་¹མཚོང་གིས་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལྷང་རིགས་དང་བཅས་པས་ཚོས་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚོལ་བ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། བར་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐག་ཚོད་པའི་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ལྷག་མཚོང་གི་ཉམས་སྲོང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་རང་ལུགས་ལྷང་རིགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ནའང་། རོ་སྡོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆ་ཅམ་འཆད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། བསྐྱབ་བཅོས་རྣམ་དག་གི་ལྷང་རིགས་དང་སྐྱུར་ནས། རྒྱས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རོ་སྡོད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱས་བྱས་པ་དང་། བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དང་པོ་འདྲིམ་པ་དང་སྐྱེས་སུ་འཇག་པའི་ཚོལ་བ་སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། རེ་རེ་བཞིན་དུ་དབྱེད་ན་འདྲིམ་པ་རྒྱང་བ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་རེ་རེ་དབྱེད་ན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་འོ། །

བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བྱམ་པ་ནི་ཁ་དང་མགོན་པ། ལྟོ་བ། མཚུ།

1 ལྷག

ཞབས་མྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དབྱེད་ན་གང་ཡང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཁ་རྒྱུད་པས་བྱམ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན། རྩལ་ཐོབ་རེ་རེ་བཞིན་
 དུ་བྱེད་པས་བྱམ་པའི་ཕྱོགས་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན། རྩལ་དེའི་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་
 འོག་ཐམས་ཅད་ནས་དབྱེད་ན་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མི་དགོས་པར་རྟག་པ་ཐེང་བྱུག་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཚུང་བུང་
 གྲང་འབྲུང་བ་མེད་པ། གང་གིས་གྲང་པན་པ་དང་གཞོན་པ་བྱེད་མེད་པ། འདུས་མ་
 བྱས་པ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འི་མི་སྲིད་པས། ཚོས་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་
 དེ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གྲང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་མ་གཏོགས་
 པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྲིད་སྟོང་པ་མ་གཏོགས་པར། །ཚོས་
 འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་འི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་འི་བརྟེན་ནས་གངགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
 འོ། །མདོ་ལས་རི་ལྟར་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལག་པའི་ཚོལ་བ་བྱས་
 པ་གསུམ་ཚོགས་པ། །སློ་འདོགས་བྱེད་པའི་པི་མི་སྲིད་བུ་སོགས། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 གྱུ་ཡང་འབྲུང་བར་འབྲུང། །དེ་འི་གང་ནས་འབྲུང་ཞིང་གར་འགོ་ཞེས། །དེ་དག་
 མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ན། །སྐྱ་ཡིས་འོང་བ་སོང་བ་རྟེན་མི་འབྲུང། །དེ་ལྟར་
 རྒྱ་དག་དང་འི་རྟེན་རྣམས་ལ། །འདུས་བྱས་གྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་སྟེ། །འདུས་

བྱས་སྟོང་བ་གཡོ་བ་མེད་པར་གྱི། །དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣམ་འགྲུང་བ་ཡིས་ཤེས། །ནང་
ཡང་སྟོང་ལ་སྤྱི་རོལ་དག་ཀྱང་སྟོང་། །སེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་
པར། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་དང་། །གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས་
རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་བ་དེས་མཁྱེན་འགྲུང། །ཐེང་
ཟུག་ཚོས་རྣམས་སྤྱང་ན་འདས་མི་འགྲུང། །མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྟོས་བ་མི་
འདོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་
ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། །དོན་དམ་
པའི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གྱི། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་
འཛིག་དང་། །ལུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་། །སྤྱི་གྲ་ལ་སོགས་དང་། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་བན་ཡོན་དང་། །ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་གསུངས་ཏེ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དང་
ལྷན་བ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སྐྱབ་མེད་པ་རྣམས་བསྟན་
ནས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པར་བྱ་དགོས་
ཤིང་། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མི་མཁས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་
མི་ཤེས་ཏེ། །རང་བཞིན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ། །ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་སྤྲར་རྟག་ཆད་
གང་རུང་གི་བྱུང་མཐའ་ངན་པར་ལྷུང་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ན། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་
ལ་མ་རྟོངས་པ་གལ་ཆེའོ། །

ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་མཁྲིན་པས་གཞན་ལ་མ་གསལ་བར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་མཇུག་། །གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་བདེན་པ་དང་། །གང་དག་དམ་པའི་དོན་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་ཀྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱ་དེ་བས་ཀྱང་། །རི་ལྷང་ལྷ་ལྷོ་སྐད་གཞན་ཀྱིས། །འདུལ་བར་མི་འགྱུར་དེ་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་རྟོགས་པར། །འཛིག་རྟེན་གདུལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མཐོང་གི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་ཐབས་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་བར་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །ཞི་གནས་རང་ངོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །དེའི་མི་མཐུན་ལྷོགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་པ་དགོ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། །གངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་བདེ་བས་ཁམས་རྒྱས་ནས་ལུས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་།

རིག་པ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་མངོན་ཤེས་སོགས་ངེས་པའི་གསལ་
 བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། དམིགས་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཚོད་པའི་མི་
 རྟོག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་རྣམས་ཉེ། གནས་བྱ་རྒྱུད་པ་ནི་རི་ལྗང་བཟང་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཉེ། དེའི་རྒྱ་འདོད་པའི་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི། བྱིང་རླུགས་དང་གོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སློན་རྣམས། གཞན་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་
 ཉམས་འགའ་ཞིག་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལོར་སོ་ཆེ་བས་བྱུང་བར་ཤེས་བར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཉེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། གཉི་སྤྱག་གིས་ཡང་དག་པའི་
 དོན་ལ་སྤྱི་བ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་སྤང་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་གཉིས་དང་དུང་སེར་སོགས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
 མི་བདེན་བས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྤང་བ་
 དང་བཅས་པའི་སློད་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྤང་ལ། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ནི་སྤང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 ཤིང་བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་།
 མཐོང་བ་རྟུན་པ་སོ་སོ་སྤྱི་ལོའི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པའི་
 རོར་སྤང་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པའི་

འཇུལ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་འགས་པས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་
དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། །གང་གིས་དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་མི་
ཤེས་པ། །དེ་དག་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། །གཉི་ལྷག་རང་
བཞིན་སྐྱིབ་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཙོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་
བདེན་ཞེས་སྐབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཙོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ལོ། །དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རླུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་
འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རླུན་པ་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །མཐོང་བ་རླུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་
གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་གྱི་ཤེས་པ་
ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལོག་པར་འདོད། །གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་
རྣམ་རྣམས་གྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་
ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་
དང་། ལྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །གདོད་ནས་ཞི་
བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ། མི་གནས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱུང་ན་
ལས་འདས་པ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་དང་། ལྟོང་བ་ཉིད་དང་།
མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །གདོད་ནས་ཞི་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་

དང་། མ་འགགས་པ། མི་གནས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མྱེད་ན་ལས་འདས་པ། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྣོད་པོ། ཟབ་མོ་
 དབྱ་མའི་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཉེ།
 འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྣོད་པའི་སྣོད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ནས་འདིམ་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་རྩོམ་པ་
 སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེས་བྱམ་པའི་དོན་གྲུང་
 ལུས་ཤིང་། བྱམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་བྱམ་པ་མེད་པ་
 རང་ཡང་མ་ཡིན། ཡང་འདིམ་པ་སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དབྱེད་ན་གང་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཁ་དང་མགྲིན་པ་སོགས་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་
 དབྱེད་ན་གང་ཡང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བྱམ་པ་གང་གིས་ཡང་
 ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་
 རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །འདིར་ནི་མེད་པའི་དོན་སྣོད་པ་ཉིད་ཅེས་མི་སྣུ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྣོད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེ་གནས་ལུགས་མཐོང་ཞིང་བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་
 བ་འཆད་དེ། མདོ་ལས། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེས་མཐོང་བ་དེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་། དག་འདུན་མཐོང་བར་འབྱུང་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཇུང་བའི་སེམས་ལ། གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ། བདག་ཤེད་ཅན། ཤེད་བདག་སློག་
 ཚགས་དང་། འགོ་བ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཏགས་པ་དེ་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་
 རྟེ། བདག་སྟེ་སྤང་པོ་ལྷ་ཡིན་ནམ། །སྤང་པོ་ལྷ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་
 བདག་ཡིན་ན། །བདག་གང་ཟག་གཅིག་པོ་ཡང་མང་པོ་དག་ཏུ་འཇུང་ཏེ། གཟུགས་
 སྤང་གི་དབྱིབས། ལ་དོག་ །རེག་བྱ། རྟུལ་སྤང་བ་ཀྱི་གྲངས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཚོར་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་བའི་སྤྱིར་
 དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ། བདག་ཆད་ཅིང་གཏན་ནས་མེད་པར་འཇུང་
 ཏེ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེར་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ། བདག་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འདོད་ན། འོན་ཏེ་ཐོབ་
 པའི་ཆེད་དུ་བསགས་སྤངས་སོགས་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འཇུང་ལ། ཐར་པ་
 དེའང་རྒྱ་མེད་དུ་འཇུང་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བདག་དེ་དེའི་ཚོ། རྒྱན་ཆད་ནས་
 མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་ཡང་འཇུང་
 རོ། །དེ་དག་འདོད་ན་ནི་འདི་གཞེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་འདི་ག་
 པར་འཇུང་ཞིང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་དུ་འཇུང་བས་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པར་
 མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་འདོད་ན་ནི། དེའང་མི་འཐད་དེ།
 སྤང་པོ་མཚན་ཉིད་རྣམས་མེད་པར་གཟུགས་སུ་དུང་བ་དང་། ཉམས་སུ་སྤོང་བ།
 དུལ་རིག་ལ། དུལ་ལ་མཚན་མར་འདྲིན་ལ། དུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པ་གང་གིས་རིག་
 པར་འཇུང་ཏེ། རིག་མཁན་དེ་ཉིད་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བདག་དང་སྤང་བོ་རྣམས་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། བྱེད་པ་མོ་མེད་པའི་བྱ་བ་དང་། ལས་དག་གྲང་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། ལྷ་མེད་ལས་འབྲས་བུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་
 ལྷོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་འདང་བདག་མེད་ཅིང་། ལྷ་སྐྱབ་
 ཀྱིས་གྲང་། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན། །སྤྱོད་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་
 སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་སྤྱོད་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ལོག་ལྷ་བསལ་བ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ལྷེས་འགྲོ་བའི་ཀྱན་རྟོག་
 གཞོམས་ནས་ཐར་བ་ལ་འབོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་
 ལྷ་བ་ཀྱིས་མཛད་གྲང་། རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་མོ་¹ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ལྷ་ནས་གྲང་། གངས་ཅན་པ་འདོད། མདོ་སྤེ་བ་
 དང་བྱེ་བྲག་པ་འདོད། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་
 ལྷ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྤྱོད་བ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ཡང་བདག་ལ་བདག་²སྤྱོད་ན་ནི། མདུན་གྱི་བུམ་པ་དེ་ལས་ནི་བུམ་པ་དེ་
 སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ལས་བདག་³སྤྱོད་ན་ནི། འབྲས་བུ་འགྱུར་

1 ཉི
 2 ལྷོན
 3 ལྷ

བའི་ཕྱིར་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་ཐན་པ་དང་
 གནོད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟོས་ཏེ། དེ་ལས་དེ་ཕྱག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཏེ་བྱམ་པ་དེ་འདྲིམ་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི། གང་བདག་
 ལ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་འདྲིམ་པ་སོགས་དང་བྱམ་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་འདྲིག་པས་
 བྱམ་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ཚོམ་པ་སོགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་
 བྱི་བྱམ་པ་དེ་ཡང་ལྔ་ལྷན་གྱི་འདྲིམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་དོན་
 བྱེད་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ནི། ལུན་ནག་ལས་མེ་འོད་འགྱུར་བ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་གཞན་ཡིན་པས་གཞན་
 ཡིན་ལ། གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་ཞེས་པ་ནི་འདྲིག་
 རྟེན་ན་ཡང་ཐན་ཚུན་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་ནི་
 དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ཡོད་པའི་དུས་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་
 ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ནི་རྒྱ་དེ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་
 མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་ཡང་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐོན་
 མེད་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 འདོད་ན་ནི་ཕྱག་མེད་ཀྱི་སྐོན་དུ་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་

མོ་གཞན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ནི། རྒྱ་ལྟམ་གཉིས་མ་ཡིན་
བར་འགྲུང་ཉེ། དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། མེད་ན་ནི། གཞན་མ་ཡིན་བར་
འགྲུང་ཉེ། མོ་གཞན་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་ལགས་ནས་ལྟམ་བྱ་དེ་
འབྲུང་ན་ནི། ལྟམ་བྱ་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྲུང་བར་འགྲུང་ཉེ། རྒྱ་ལགས་ནས་
མེད་པ་ལ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །

རྒྱ་དེ་མ་ལགས་པ་ལས་ལྟམ་བྱ་དེ་འབྲུང་ན་ནི། རྒྱ་དེ་རྒྱ་དེ་རྒྱ་ལ་
ཡིན་པར་འགྲུང་ཉེ། རྒྱ་དེས་ལྟམ་བྱ་བསྐྱེད་ཚར་ནས་ཀྱང་མ་ལགས་པར་གནས་
པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཡང་རྒྱ་དེས་ལྟམ་བྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དམ་མེད་པ་ཞིག་
བསྐྱེད། ཡོད་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་རྒྱ་དེས་ལྟམ་བྱ་དེ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱ་དེ་ལྟམ་བྱ་དེ་སྲར་ནས་བྱུང་བའི་ནས་ཡོད་པའི་སྲིད་
ལྟམ་བྱ་མེད་པ་སྐྱེད་ན་ནི། རྒྱ་དེས་རི་ཕོང་གི་དུ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེད་ཅུས་བར་
འགྲུང་ཉེ། རྒྱ་དེས་མེད་པར་མ་བྱུང་པའི་ལྟམ་བྱ་སྐྱེད་ཅུས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །ལས་གས་
པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྲུང་བ། དེས་ནི་དེ་ཞིག་དེ་ཉིད་
ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་སྲིད། །ཆད་མེན་རྒྱ་མེན་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གོང་གི་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་པར་
འགྲུང་རྒྱུ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིན་ཏུ་བ་ཆད་པས་མི་འཐད་དེ། སྲན་མ་རྒྱུ་མོ་
སོགས་ས་གཞི་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་སྐྱོང་བ་ལའང་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཉེ། རྒྱ་
མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེའི་སྲིད་དེའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྐྱུ་བ་
བྱང་སོང་སྟེ་མ་བྱུང་བས། བསྐྱུ་བ་བྱུའི་དོན་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་ལ་སྐྱེ་བར་

འདོད་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྐྱབས་བུ་ལྟེ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་
འོང། འཁོར་བའི་རྒྱ་བུ་ལྟེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་བཟོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི།
སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཚོད་པ་དང་། དེའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བས་
ལན་བཏབ་དངོས་པོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ན།
འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུང་བ་དང་འཛིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་ཉེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབས་བའི་དབུ་མ་བའི་
ལུགས་འདི་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཉེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་སྟེ་ཡོད་ན། འཛིག་རྟེན་འབྲུང་འཛིག་སོགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བར་གྱི་
ཚོས་རྣམས་བདེན་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྐྱབས་པའི་འབད་པ་རྣམས་
ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་མིན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ལན་བཏབ་པ་དངོས་ནི། གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པས་ལས་དང་བྱེད་
པ་སོ་གང་ཡང་མེད་པས། འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུང་འཛིག་སོགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བར་གྱི་ཐམས་ཅད་ཁྲོད་རང་ལ་མི་བདེན་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྷག་གི་

གནས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
 མེད་ཅིང་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལས་ཐར་
 བའི་སྐབས་མེད་དོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་རྣམས་འབྱོར་བ་ལས་སྐྱབ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་བ་
 པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲུང་འཇིག་
 འཕོ་སོགས་དང་། སྤངས་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི།
 ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་རྣམས་རྟོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་སྟོང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
 འདི་ཉིད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་འཐད་བ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པས་
 ཀྱང་གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་
 རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་
 བུ་མེད་པ་མིན་པར་བརྟག། །ཅེས་དང་། །ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་
 ཡངས་སུ་རྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟེན་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟེན་བརྗེད་པར་གྱུར་བ་
 བཞིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 འབའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་དོན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཀ་སྐྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། །གང་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །མེ་ལ་བརྟེན་ནས་

དུ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །གང་མེད་པ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། རི་མོང་གི་
རྩ་བཞིན་ལོ། །གང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་མེད་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་སྤྱགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་ཀྱན་རྟོག་གཞོན་ནས་ནས་ཐར་པ་ལ་འགོད་
བའི་སྲིད། ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྐྱབ་མཛད་ཀྱང་རང་སྤྱགས་ལ་
ཁས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྲི་བ་དང་ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁྲིད་དབུ་མ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟོོས་བྲལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ།
དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཐག་ཚོད་བའི་ངེས་ཤེས་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་དང་
གང་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང། རོ་བོ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཁྲིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྲིད་རང་ལ་དེ་ལྷ་སྤྱི་ངེས་ཤེས་མེད་ན་ནི། རང་གིས་
མ་ངེས་པའི་སྲིད་གཞན་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་མི་རུས་པས། དེ་ལྷ་སྤྱི་དགག་སྐྱབ་
དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིད་
འཐད་པ་དང་བྲལ་བས་དབུ་མ་པའི་སྤྱགས་འདི་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་མ་ངེས་པའམ། ཐེ་ཚོམ་མམ། ཐག་མ་ཚོད་པ་
མེད་པའི་སྲིད། དེ་ལ་སྟོོས་པའམ། དེ་འང་གསུམ་པོའི་ངེས་ཤེས་སམ། ཐག་ཚོད་
དམ། ཁས་ལེན་གང་ཡང་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་གིས་རང་
བཞིན་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །སྟོོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་

ཕྱིར། ལྷོས་ཀྱང་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་ཏེ་ལྷོ་ཡང་སློབ་བྲལ་དང་དབྱེར་
མེད་དུ་གྱུར་བས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་
བས། དེས་བཤམ། ཐག་ཚོད། ཁས་ལེན་ནམ་འདི་ཡིན་གྱི་འདྲིན་པ་མེད་བས་ན།
དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་འདི་ལ་སླེས་པ་དང་། རོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་ཡིན་མ་ཡིན་ཏེ།
རི་བོང་གི་རྩ་མ་དམིགས་པས་དེའི་རྒྱ་རྒྱེན་དང་། རོ་བོ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

འཕགས་པས་ཀྱང་ང་ནི་སློབ་མེད་ཁོ་ན་སྟེ། །ང་ལ་ཁས་ལེན་གཅིག་ཀྱང་
མེད། །གལ་ཏེ་ང་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སློབ་འདི་ཡོད། །གལ་ཏེ་མཛོན་
སུམ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །དོན་གྱི་འགའ་ཞིག་དམིགས་ནས་ནི། །བསྐྱབ་བཤམ་ལྷོག་
བར་བྱས་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ལྷན་ཀ་མེད། །གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཨུའུ་ཏེ་
བས་ཀྱང་། །ཡོད་མེད་ཡོད་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཕྱོགས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་ལ་
ཡུན་ནི་རིང་པོ་ཡང་། །ལྷན་ཀ་བརྗོད་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
དབྱེ་མ་བ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་མེད་
ཡིན། །ཉལ་ཚད་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་དེ་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཅན་
དུ་ནི་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དང་། །སྟོང་བ་དང་སྟོང་བ་མིན་པ་དང་། །བདག་དང་
བདག་མེད་པ་དང་། །སློབ་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དང་། །སྤང་བ་དང་། །སྟོང་བ་དང་། །དོན་
དམ་དང་། །ཀུན་རྗོབ་དང་། །འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་
གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སློབ་བྲལ་དུ་
“ཤེས་¹པ་དང་། །ཀུན་རྟོགས་ཞིང་གི་དབང་ལས་ཉོན་དག་སྟེ། །འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་

1 ཤེས་

ལས་གྲོལ་ཐར་བ་དང། ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་ནི་ཉིད་དགོས་དག་སྟེ།
 འཕགས་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱེད། །གཉིས་
 དང་གཉིས་མིན་མི་བྱེད། །གདགས་པར་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང། བདག་
 གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་འགྲུབ་ཞིང། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྟགས་པར་འགྲུབ། །སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བདག་དང་ནི། །བདག་ནི་འགག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྟགས། །ཞེས་དང།
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལོག་བ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལོག་པའོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་
 འགགས་པ། །ཚོས་ཉིད་སྲུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་
 མིན། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་རྗེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། དབུ་མ་བའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོད་པ་གང་མཛད་ཀྱང་།
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང། གཞན་སྟོགས་དགག་བྱའི་ཚོས། གང་ཡང་མེད་པས་
 མ་དམིགས་ཀྱང། །སེམས་ཅན་གྱི་ཀུན་རྟོགས་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཚོད་པ་དང་
 དགག་སྐྱབ་ཡིན་འོ། །

དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་
 སྟོགས་དགག་བྱའི་ཚོས་ལ་སྤང་བའི་ཚོད་པ་དང། དགག་སྐྱབ་ཅན་གྱིས་ནི་རང་གི་
 ཀུན་རྟོག་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་ག་ལ་འགྲུབ།

མདོ་ལས་ཀྱང། འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་མི་ཚོད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི། །ང་ཡང་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི། ང་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་

1 བྱ

གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཚོས་འདི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྫོང་
 བ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱུང་ཤིང་བཞིན། །འདིས་ནི་
 བས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བ་འདོམས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་།
 བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱོད་རྫོང་ལ་ཆགས་པར་བྱིང་། །མ་ཡིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་གསུངས། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འདྲིལ་པར་
 འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །རང་ཕྱོགས་ལྷ་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་ཕྱོགས་
 ལྷ་ལ་སྤང་བ་རྣམས་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་རྣམས་བསལ་ཏེ། །རྣམ་
 དཔྱོད་པ་རྣམས་སྤུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་། །གལ་ཏེ་དབྱུ་མ་བ་ཡིན་ན་ནི་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི། །མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། །གཞན་ཡོད་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་
 ལགས་ཏེ། །གཞན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འདྲིལ་རྟེན་གྲགས་སྡེ་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་བ་དང་། རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་
 དབྱུ་མ་བ་དག་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། །དེ་ལྷ་བྱའི་དབྱུ་མ་བ་ཐལ་འགྱུར་བར་
 གྲགས་པའི་ལྷགས་ལ་ནི། །གཞན་སྤང་ལ་འདྲིལ་རྟེན་ན་ཐ་སྡུང་རི་ལྷར་ཁས་སྤངས་པ་
 བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ལ་དམ་བཅས་ཁས་ལེན་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྲི་ཞའི་མཉམ་ཉིད་ལྷ་བའི་བྲིད་འདི་འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྱོད་ཡབ་སྲས་དང་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དབྱུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་དག་གི་སྤྱང་དང་རིགས་པས་ཀྱང་།

ཅུང་ཟད་བརྒྱན་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་དཔའ་པོའི་རྩོད་རྗེས་ཡི་གེར་བཀོད་བའོ། །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མདོ་རྒྱད་གཉིས་སུ་འདུས། མདོའི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས། རྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་བཤད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྣང་གསང་སྤྲུལ་ནས་བཤད་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས། བདག་ནི་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་དད་ཅིང་། མདོ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤང་ལུགས་ཡང་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །ཁྲིད་འདིས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཀྱང་སྟོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་གཞི་གསང་འདུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་ལ་རིགས་སྤྲུལ་ལུམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ཏེ་འཛིན་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ། །

ན་མོ་ལྷོ་གྲུ་ཏུ་མཚུ་ལྟོ་ལྷ་ཡ། མཁྲེན་པས་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་མཐར་མཛད་ཅིང་། ལུགས་རྗེས་ཞི་ལ་དགའ་བ་རིང་ཏུ་དོད། །སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་སྲིད་ཞིའི་མགོན། །རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་འདེབས། །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རུལ་སྟེང་ལས་འདས་པའི། །ཀྱངས་མེད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁྲེན་པའི་གཉེར། །མཐའ་ཡས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ། །མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱབས་ཆེན་སྟོན་ལམ་རིང་ནས་བཏབ་པའི་མ་ལུས། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ། །ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་མཐའ་དག་བསལ་གྱུར་བ། །དཔའ་པོ་རྩོད་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་

ལེགས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཟིན་ཅན་རྗེ། །ཡིད་ལ་བྲན་བ་ཙམ་གྱིས་དུས་
ཀུན་ཏུ། །མོས་གྲུས་རྩོལ་མེད་སྐྱེ་བར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །

འདོད་རླུང་ཚོག་ཤེས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས། །སྤྱིང་ནས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་
གསོད་པོར་སྤྲ། །བག་ཡོད་ལ་སྦྱོར་གྲོགས་མཚོག་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །དག་སྣང་
ཚྭ་གས་མེད་སྐྱེ་བར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །འཆི་བར་དེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་
བར། །ཆོག་ཙམ་མིན་བར་བྲན་ནས་ལོང་མེད་དང་། །རྗེད་བཀུར་ཚོས་ལ་གཉིང་ནས་
ཞེན་ལོང་སྟེ། །དགོས་མེད་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །ལུས་ཙན་མཐའ་དག་
ཟིན་ཅན་མར་ཤེས་བས། །ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྲན་གྲུར་ནས། །རང་བདེ་
འབའ་ཞིག་སྤྲུབ་ལས་ཡིད་ལོག་སྟེ། །སྤྱིང་རྗེ་ཙོལ་མེད་སྐྱེ་བར་བྱེན་གྱིས་
རྫོབས། །མཐར་འཛིན་ནད་ཀུན་སེལ་བའི་སྲན་གཅིག་དུ། །ཐབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་
དང་བྲལ་བའི་དོན། །འཕགས་མཚོག་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་དགོངས་བ་དག །རི་བཞིན་
ཁོང་དུ་རླུང་བར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །

དགེ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །བདག་གཞན་དགེ་
བའི་རྩ་བ་རི་སྟེང་བ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དུ། །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་
རྗེས་སུ་མི་མ་ཐུན་པའི། །ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་བ་དང་བྲགས་བ་དང་། །འཁོར་དང་ལོངས་
སྦྱོད་རྗེད་དང་བཀུར་སྟོའི་རྒྱར། །སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིན་བར། །མ་མེད་
བྱང་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྲུར་ཅིག །མད་བྱང་སྲས་བཙས་རྒྱལ་བའི་བྱེན་རྒྱབས་
དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་བ་དང་། །བདག་གི་སྤྲུག་བསམ་དག་པའི་
མ་ཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་འདི་འབྲུབ་པར་ཤོག །བྱིན་རྒྱབས་ཉེར་

བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
མི། མང་དུ་སློབ་པའི་རྒྱལ་ཁབས་པ་སློབ་ཐབས་གཤམ་པའི་དཔལ་གྱིས། གངས་ཅན་
ཀྱི་ཁོད་གངས་རིའི་དབང་ལོ་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་སྣ་ཞོལ་དུ་སྦྱར་བའོ། །དགེའོ། །

༡༧། ཚེ་ག་རྒྱུད་ལུག་ལྷན་ཚོགས་པའི་རྣམ་དག་གི་ལས་
 བས་ཀྱངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་བུ་བུ་ལོ། །

༡༧། བ་མོ་གུ་རུ་མཚུ་རྩོ་ལ། རྒྱལ་པ་སྐྱེས་དང་བཅས་ལ་བུ་བུ་འཆོལ་ལོ། །
 རྒྱལ་ཁམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གུར་ཅིག ། རྒྱལ་སྐྱེས་ལྷན་གྱི་
 རྣམ་དག་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཚོས་གྱི་དགའ་སྟོན་བྱ། །དར་དེར་
 འཕྲོ་བའི་ཚོགས་ལྷན་ལ་མ་ལུས་ཀྱུན། །བཅ་བཅ་དང་གཞི་བྱ་ལོའི་ཀྱན་སྟོར་
 དང་། །ཁམས་ཁོལ་སྟོ་ལོས་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །རྒྱན་སྒྲིབ་ལས་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
 རྒྱུང་བར་གྱིས། །རྒྱུར་བ་རྒྱུར་བར་སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་རྒྱུངས་ན། །རང་རེ་རང་རེའི་ལས་
 འདི་དབང་བཅོན་པས། །བདེ་བ་བདེ་བར་ཤེས་ཀྱང་འདམ་དབང་མེད། །སྤྲིག་པ་སྤྲིག་
 བར་ཤེས་ཀྱང་འདོད་དབང་མེད། །སྤྲི་བོ་ལལ་ཆེར་ལལ་ཆེར་ལས་གྱིས་ཐོབ་ད། །ཉན་
 རོས་འཕགས་པ་འཕགས་པ་སྐྱུར་ཚུང་སོགས། །རྒྱལ་བའི་ཉན་རོས་ཉན་རོས་འབའ་
 ཞིག་ཀྱང། །ལས་འབྲས་བདེན་པ་བདེན་པས་ཐོབ་བར་གསུངས། །ལས་འདི་བདེ་
 སྤྲིག་དུ་མས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད། །དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མཁྱེན་མ་
 མཁྱེན། །སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པས་སྟོང་མ་སྟོང། །རང་ཉིད་གར་སོང་མེད་པར་
 འབྲེལ་མ་འབྲེལ། །དེ་སྤྲིང་ལས་འབྲས་བསྐྱུར་མེད་བསམས་ནས། །དེ་ཉིད་དཀར་ལག་
 ལས་ལ་འདམ་ག་འཆོལ། །དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྤྲིག་ལ་འཛེལས་པར་བྱ། །དོ་བྱུབ་
 ལས་བཟུང་དགོ་ལ་འབད་བར་བྱོས། །དཀར་ལག་ལས་ལྷན་ལས་ལ་བཟུང་དན་

ལགས། །བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་དམན་ན་ས་དང་
 ལམ་ཡང་དམན། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །མཉམ་མཉམ་
 འབྲུན་འདོད་བསམ་ངན་འཆང་བ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བ་ཡང་། །རང་རང་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་རྒྱ་མི་འདུག་གས། །ཡང་ཡང་ལེགས་བར་སེམས་
 དང་ཤེས་ལྡན་རྣམས། །ཚོས་མིན་མདུན་མའི་ལམ་ལམ་སློབ་བྱིད་མཁན། །འདོད་སྤོང་
 ཡིད་ཀྱི་ལམ་ལམ་ཚོལ་རྒྱུང་པོ། །སློབ་སློབ་པར་པར་བྱིད་དུས་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་། །ལྷ་
 སྤྱིན་ཆགས་སྤང་སྤང་ཞུགས་ཚུལ་ལ་ལྟོས། །དེ་བས་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སེམས་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད། །སེམས་འདི་དགོ་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་ཡོད། །སེམས་འདི་མི་དགོ་
 དལ་འབྱོར་དོན་མེད་མེད། །སེམས་འདི་དགོ་བར་གྱིས་དང་གྲོགས་ཀྱིན་ཀྱིན། །དགོ་
 སེམས་ངང་ནས་གསུང་རབ་ཚིག་དོན་དེ། །ཐོག་མར་ཐོས་དང་བསམ་པས་སློབ་
 འདོགས་ཚོད། །ཤི་ནས་ཐོས་བསམ་སློབ་འདོགས་ཚོད་བཞིན་དུ། །དབེན་བར་སོང་སྟེ་
 བསྐྱོམས་ན་དོན་ཡོད་དོ། །

དེ་རྗེས་གཞན་པན་ཁོ་ནའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱི་གྱི་
 བ་དང་མ། །དུ་མར་བྱས་པའི་བྱིན་ལ་སེམས་བཞིན་དུ། །པན་ཐོགས་ཅི་རུས་གྱིས་
 དང་ཀྱིན་ལ་པན། །བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱིན་དུ་གཞོ་བ་འདི། །འདི་དང་གྱི་མར་རང་
 གཞན་དོན་དུ་བཟང་། །བཟང་གི་བྱིན་ལན་ངན་གྱིས་འཇལ་བའི་མི། །མི་དེ་དུད་འགྲོ་
 ལས་ཀྱང་དམན་བར་གསུངས། །འགྲོ་དག་སྤྱི་གས་མའི་དུས་ཀྱི་སྤྱིས་བྱུ་ལ། །བྱུ་ལ་
 མ་ལྟར་བཅེ་བའི་པན་སེམས་ཅན། །སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་སྤོན་
 བ། །སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་སྤོབ། །དད་བས་གཞན་ལ་པན་བྱེད་སེམས་

འདི་བཟང་། །བཟང་འདི་སེམས་བྱེད་པའ་ལ་གཞན་པས་དང་། །པན་ལ་སེམས་དུས་
 དགོས་པས་བསྟན་པར་རིགས། །རིགས་པར་བསྟན་པས་དགོས་དུས་སེམས་ལ་
 པན། །བཟང་སེམས་སྐྱོངས་དང་གཞོན་སེམས་རིམ་གྱིས་འགྲིག། །ཉིང་འཛིན་
 བསྐྱོམས་དང་སྐྱིབ་གཉིས་ཤུགས་ལ་འདག། །སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་དང་དགོ་བ་རང་གིས་
 འཕེལ། །གཉེན་པོ་བསྟེན་དང་ཉོན་མོངས་རང་སར་འཛིལ། །དགས་ཀྱང་གཉེན་བྱེད་
 པན་བྱེད་གཉེན་ཀྱང་དགས། །བྱེད་ལ་སྤུ་སེམས་སྤང་སེམས་སྤུ་ལ་བྱེད། །བསམས་
 བ་ཐམས་ཅད་གཉེན་དང་པ་མར་འདུག། །མདོར་ན་སྤྲིག་སེམས་སྐྱོངས་ལ་དགོ་
 སེམས་བསྟེན། །རྒྱུད་ལ་གཞོན་སེམས་མ་འཆང་པན་སེམས་ཚོངས། །ཐོས་དོན་
 སེམས་ཤིང་བསྐྱོམས་ལ་སེམས་རྒྱུད་སྤུལ། །འཛིག་ཉེན་དོན་མེད་སྐྱོངས་ལ་དོན་
 ཡོད་བསྟེན། །ཅིས་ཉེ་ཅིས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་མི་སྐྱོང་ན། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་བསམ་
 པའི་འབྲེལ་སོ་ཡིན། །

འདྲ་འཛི་འདྲ་ལོང་ཚོས་སྤུ་བསྐྱར་ཐབས་གདའི། །རང་ལ་རང་གིས་ཤ་ཚའི་
 རྒྱོས་འདེབས་གྱིས། །དཀར་འབྲས་དཀར་ལ་ནག་འབྲས་ནག་གོ་ཞེས། །པན་འབྲས་
 བདེ་ལ་གཞོན་འབྲས་སྤུག་པར་གསུངས། །བཤེས་དང་འགྲོགས་ལ་གཉེན་དང་པ་མ་
 ལྟར། །གཞན་ལ་ཐན་སྤུན་པན་ན་རང་ལ་པན། །གཞན་ལ་དམ་དུམ་གཞོན་ན་རང་ལ་
 གཞོན། །གཞན་བདེ་ཚང་ཚིང་བསྐྲེག་པའི་གཞོན་སེམས་འདི། །སྤྲིག་སྐྱིབ་ལྡན་སྤྲིན་
 གསོག་པའི་གཞོང་པ་ཡིན། །དོན་མེད་སྤྲིག་སྐྱིབ་གསོག་པ་རིང་དུ་སྐྱོངས། །ཚོས་
 མཛོད་འདུག་ཚོད་རྣམས་ལ་མོས་གྲུས་བསྐྱེད། །སེམས་ཅན་འདུག་ཚོད་རྣམས་ལ་
 བྲམས་བ་སྐྱོམས། །མཐོང་ཚོད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱོན་ལམ་ཐོབ། །དེ་རྗེས་བདེ་

བས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བར་སེམས། །སྐོ་དགའ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་
 དབྱེད། །རྩོམ་པའི་ལྷན་མོ་ཚིག་ཏུ་སྡེབས་སྦྱོར་སྦྱར། །དད་ལྡན་ཡིད་ལ་ཆེས་ཆེར་
 ཚོས་འདི་འདྲ། །སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་ཚོས་ཀྱི་དགའ་རྟོན་བསྟན། །རྩ་བ་འདི་ནི་སྐྱོན་
 དག་གོ་བདེར་ཡོད། །འབྲེལ་བ་གསུང་རབ་སྦྱབ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་ཡོད། །ཚིག་ལ་
 གཟིགས་དང་རྩོམ་པའི་ལྷན་མོ་ཡོད། །དོན་ལ་སོམས་དང་དམ་ཚོས་བྱེད་ལུགས་
 ཡོད། །ཕུལ་བྱང་གཞུང་ལུགས་གསུང་ཀུན་ཉུང་དུ་བསྐྱུས། །མི་ཡི་རིགས་ཀྱིས་
 གཟིགས་སྤིང་ཚིག་འདི་བྲིས། །ལེགས་ཤེས་བདེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆེས་ཆེར་
 འཕེལ། །སྐོ་གྲོས་ཡོད་ཚོས་དགོངས་མོད་དོན་གོ་ཚོངས། །འགའ་ཞིག་དོན་མེད་
 ཚིག་གི་མདུད་བ་རྩོམ། །གཞན་དག་འབྲེལ་མེད་རྒྱན་ཚིག་བབ་ཚོལ་སྟེ། །སྡེབས་
 ལེགས་གསལ་བར་རྩོམ་པའི་རྩོམ་མཁན་ནི། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྐོ་བཟང་
 གྲགས་པའི་དབལ། །ཕན་སེམས་སྐོག་སྤང་འགྲུ་བས་ཉེར་མཛེས་པའི། །ཀུན་སྐོང་
 དགེ་སེམས་ཆར་སྤྲིན་འབྲིགས་པ་ལས། །ཕུན་ཚོགས་བདེ་སྐྱིད་རིན་ཆེན་ཆར་
 བཞིན་བབ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བདེའི་དབལ་ལ་སྦྱོད་རྒྱུར་ཅིག །བདག་དང་མཐའ་
 ཡས་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །ཡི་དམ་གསུང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟན་པར་བྱས། །ཕན་དང་
 དབག་བས་བདེ་བ་མ་ལུས་དང། །དོན་དམ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
 ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤར་ཚོང་ཁ་བ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས་ཚོལ་དབྱས་
 སྤིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ། །

༡༡། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྩིས་རྩིས་རྩི་རང་གིས་
གནང་བ་བརྒྱགས་སོ། །

༡༡། །འཇམ་དབུ་མ་དབུ་མ་གྱིས་རྩིས་གཟུང་བས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་པ་
རོལ་སོན། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ། །དབུ་མ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་འདུད། །

མགོན་དེས་གངས་ཅན་ཁོད་འདིར་རྒྱལ་བའི་བརྟེན། །ཐོག་མར་ཡེགས་པར་
བཅུ་གས་ཆེ་སྐྱ་སྐྱབ་ལུགས། །སྐྱོགས་འདིར་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡེགས་བརྒྱེདས་
བས། །ད་དུང་དུ་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་མ་ལ། །མོས་པའི་སྐྱོགས་འཛིན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
བྱུང་། །དེ་སྤྱིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཡི་གཞུང་། །བདག་ཅག་རྣམས་གྱིས་མི་
ཉམས་སྤེལ་བ་ནི། །བཀའ་རྒྱུ་གཞོ་བའི་མཚོད་པ་སྐྱ་མེད་ཡིན། །རྣམ་དཔྱོད་ནམ་
མཁའི་ཁྱོད་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་སྐྱོབས་ནི་ཤུགས་འག་
བས། །ལོངས་སྤྱ་འདས་པའི་གཞུང་མཚོག་དབུ་མའི་རྒྱན། །འདི་ཡི་རིགས་པའི་
དགའ་སྟོན་སྤོང་བ་ན། །སྐྱེ་བ་མང་པོར་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ནི། །དལ་བ་མང་བས་
སྐྱབ་དང་སུན་འབྲིན་ལ། །ཡེགས་པར་བྱང་བའི་རྩོལ་བ་མཁའ་མང་གི། །གཙུག་ག་
གཙུག་རྒྱན་ལོར་བྱ་བཞིན་མཐོ་བས། །སྐྱ་བ་ངན་པའི་ཚོགས་རྣམས་མཐར་མཛད་
པ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ནའང་ཆེས་དཀོན་འདི་འདུ་ནི། །ཤོད་གྱི་རྩི་རྒྱལ་བཅན་སོས་
སྐྱན་འདྲོངས་པ། །ཞེ་མ་བདག་ཅག་སོད་འབངས་སྐྱལ་བཟང་ཞེས། །ཡིད་ནི་རྟེན་
བྱུང་བདེ་ལ་རོལ་བ་ཡིས། །ལོངས་སྤྱ་བསྐྱབ་པའི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་

བས། །མཁས་པའི་མཚོག་གྲུང་དེས་མཛད་རྒྱན་གྱི་མི། །རྟོགས་དཀའ་འཁུམ་ལ་
བརྗེད་བྱང་མདོ་ཅམ་གྱི། །

དབུ་མའི་རྒྱན་ལ་ལྷ། མཚོན་གྱི་དོན། འགྲུང་གྱི་ཕྱག །བསྟན་བཅོས་དངོས།
སྤྱི་ལོ་མཛད་པ། གང་གིས་བསྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚུ་མ་ཀའི། དབུ་མ་དང་།
ལྷ་ལོ་ཀར་ནི་རྒྱན་དང་། གི་ཉི་ནི་འགྲེལ་བའོ། །འདི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན།
ཚིགས་བཅད་རྣམས་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ལྷག་པ་རྣམས་དེའི་འགྲེལ་བར་བྱ་དགོས་
ནའང་། ལྷག་པའི་བཅུ་མ་པའི་དམ་བཅའ་ཉིད། །རྒྱན་ཚོམ་པའི་དམ་བཅའ་སྣང་
ལ། །འབྲུང་བར་དུ། །མཇུག་ཏུ་ཉེ་ལྟའི་ཚུལ་དུ་དབུ་མ་ཡི། །རྒྱན་འདི་བདག་གིས་བྲས་
བ་ནི། །རིག་དང་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་བཀོད་བས་མཛེས་པར་
བྲས། །ཞེས་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་སྐྱུར་ནས། །དབུ་མ་རྒྱན་བཅུ་མས་པར་
གསུངས་པས་ཅ་བ་སྟོན་དུ་བྲས་ནས་འགྲེལ་བས་བྱིས་བཀའ་བའི་བསྟན་བཅོས་
གཉིས་སུ་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྡེལ་མའི་
ལྷགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པར་བཟུང་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་དོས་
ཟིན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ན་འདིའི་མཛད་བྱང་གི་སྐབས་སུ། །དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་
འབྲུང་གི་འགྲེལ་བའི་ཚིག་མི་འབྲུང་བ་ལེགས་ཉེ། །འདིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལ། །ཡང་
དབུ་མའི་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། །ཞེས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་འབྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྐའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། །བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།
བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། །བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། །མཚོད་པར་བརྗེད་པ་དང་། །བཅུ་མ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དཀའ་

འགྲེལ་ལས། དགོས་དོན་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བཞིན་དུ། བསྟོན་ལུལ་སངས་རྒྱས་
 ཁོ་ན་དང་། ཉན་རང་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་བཞི་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 གཉིས་བཤད་དེ་གོ་སློལ། །འདིར་དན་འབག་པས། འགྲེལ་བས་དགག་པ། ཉོན་
 མོངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། བསྟན་བ་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པ་དང་། ས་ལ་བཞུགས་པ་
 མིན་པར་བཞུགས་པ་དང་། རྗེ་སྟེན་པ་མ་ལུས་པར་མཁུན་པ། ཉོན་མོངས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ཙ་བ་ནས་འབྱིན་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་བཞི་ལ་དག་པ་ཤེས་སྐྱིབ་
 ཀྱིས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡང་བཟོན་པར་བྱ་དགོས་
 པས། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་ལ། ས་ལ་བཞུགས་པའི་དོན་སྤངས་པ་མངའ་བའི་ས་
 ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་པའི་རྗེས་ལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བས་དེའི་
 རྒྱར་མི་འཐད་པས། ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྟོན་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དང་
 པོ་གཉིས་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། བར་བ་ནི་དཀའ་འགྲེལ་མེད་པས་དེ་མ་
 མཚོང་བའི་སྟོན་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཙ་བ་ནས་བཏོན་པའི་
 རྗེས་སུ་རྗེ་སྟེན་པ་མཁུན་པ་འབྱུང་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་ནས་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་
 མིན་པའི་སྟོན་ཡོད་པས་ལེགས་པར་མ་མཚོང་ངོ། །འགྲེལ་བ་ལས་རྒྱར་བཤད་པ་ནི་
 ཙ་བ་ནས་འབྱིན་པ་སྟེ། བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱར་བསམས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འབད་པ་ནི་རྒྱན་ཚོམ་"པའོ།¹ །གང་གི་དོན་དུ་ན་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཁོངས་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་ལུང་རིགས་གཉིས་

1 པའེའོ

སོ། །དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞུང་ལྷག་མས་སྟོན་པའི་ལ་གང་གིས་རྟོགས་
 བ། །བདག་དང་ཞེས་པ་ནས་མ་རག་པར་ཆས་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་སོ། །ཅི་ལ་མ་རག་
 པ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ནོ། །འབྲེལ་པས་ཉན་
 རོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་བ་མང་བོར་ཤེས་སྐྱིབ་མ་ལུས་པ་སྟོང་བ་སྐྱབ་མི་ལུས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་མི་བརྟན་པ་བཀོད་པ་ནི། སྟོན་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་
 བོ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱའི། །ལྷག་མེད་དུ་རིགས་རྒྱད་ཚད་པ་ལ་མི་བྱའོ། །གང་ན་དངོས་
 པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚོགས་མ་ལུས་པའོ། །དེས་ངེ་ལྟར་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་
 ལྟར་རྟོགས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་མ་བརྟགས་ན་
 ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་ཡོད་པས་སོ། །གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོན་པའི་
 རིགས་པས་མི་རྟོན་པས་མ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའི་དོར་རྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་
 སྐྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྟོང་བ་ནི་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་སོ། །

འདིར་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་བསྐྱོམས་པར་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་ནི་མེད་
 པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་རྟོན་པ་ནི་ལྷང་རིགས་
 གཉིས་ལེགས་པར་རྒྱར་བའི་གཞུང་འདི་དང་། འདི་ལྷ་ལུས་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷ་ལ་
 ལེགས་པར་སྐྱབ་སྐྱང་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་དབྱེད་པར་ཡིད་ནང་དུ་
 བརྟུས་པ་ཅོམ་ལས་ཡེ་མི་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟོན་ན་འདིའི་དགོས་
 འབྲེལ་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་གངས་སུ་འགྲོ་ཞིང་གཞུང་དེ་ལྷ་བྱ་དང་དེ་སྟོན་པའི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ་སྐྱབ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་པ་ཤེས་པར་གྱིས་

ཞིག་འབྲེལ་པར་རབ་ཏུ་འབད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོན་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། དེར་མ་གསལ་བའི་སྐྱེ་ཀ་རྣམས་འདི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་
 བའི་ཚོམ་དགོས་ལ། དེའི་སྲིང་འདི་ལ་དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་
 དོ། །རྒྱན་གྱི་དོན་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་དབུ་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་
 རྟོགས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་བསལ་བ་ན། གསེར་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དྲི་
 མས་གོས་པ་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་སྲིང་སྲིབ་
 གཉིས་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཤེས་སྲིབ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་
 མཐའ་ཐུག་པ་ལྟན་སྟེ་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་རང་གི་ཉམས་
 ལས་དབགས་ཉེ་དོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དངོས་སམ་བརྒྱད་
 བས་གཞུང་གི་ཆ་ཀུན་འགོ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་འིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་ན་དེ་ཚམ་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་བྱས་ཀྱང་། རང་གི་བདེན་
 འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཟན་པར་ཁ་སྲིང་ལྟའི་གཤགས་བཤེ་བ་ཚམ་དུ་འགྱུར་བས་
 རོས་བསམ་གནད་དུ་མི་འགོ་བའི་སྲིང་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབུ་མ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམས་པར་བཞག་པ། ལྷགས་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ཚོས་སུ་བསྟན་པ། དེ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྡིང་
 བཅེ་བ་བསྐྱེད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་སྐྱུར་ལེན་པའི་མཚོད་
 པར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ།
 དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་ཀ་རྣམས་འདི་ཚོད་པ་རྣམས་སྲུང་བ། ལུས་འདི་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡོད་

ཉན་དང་བཅས་པར་བཞད་པ། དེ་མོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་བསྐྱུགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་
དང་། རོག་མར་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། བྱིན་ས་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལ་ནས་བརྗོད་པར་བྱས་པའི་བར་དོ། །འདྲིང་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དད་པས་
འབྲང་བ་རྣམས་རིགས་པས་མ་གྲུབ་བར་དུ་ལུང་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྡོམ་དུ་རིགས་པས་བསྐྱབས་རྗེས་སུ་ལུང་
གིས་བསྐྱབས་ན། ཚོལ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཚོལ་
བྱང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱས་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་
ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུང་མིན་པར་འགྱུར་སྐྱམ་
པའོ། །དོགས་གཙོད་དང་པོ་ལ་སྐར་རབས་པ་དག་འགྲེལ་པས་དད་འབྲང་སྟེ། ལུང་
རིགས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་ཆེས་པར་
དཀའ་མི་དཀའ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་འབྲང་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྐྱ་མ་
མིན་པར་འདོད་ཅེས་བ་དང་། ཡང་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཡང་། ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་
པ་དེ་རིགས་པ་ལས་ཡིན་པས། ཞེས་འཆད་པའི་དངོས་ནི་འགྲེལ་བ་ན་མེད་ལ།
གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པས་བཞད་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ལོ། །

དེས་ན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི། སེམས་ལོག་པ་རྣམས་

ལྷ་སྒོམ་གྲང་ཅི་དགོས་ཞེས་སྟོན་པར་གྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་དད་པས་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་རྒྱས་ཤངས་པའི་དད་འབྲང་མིན་གྱི། སངས་
 རྒྱས་ལ་དད་ནས་དེའི་ལྷང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེས་ན་རང་སྡེ་སྟོན་པའི་ལྷང་
 ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་། དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཡིད་མི་ཆེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ལོག་
 པའི་གཞན་སྡེ་ལྷ་སྒོམ་གྲང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དོགས་གཙམ་གཉིས་པ་ནི།
 དངོས་སོ་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་བྱབ་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དེ་སྤར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ།
 ལྷང་སྐྱབ་གྱེད་དུ་མི་སྐྱ་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་སྐྱབ་གིས། དེ་བྱབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་
 བྱབ། །དེ་ཆེ་བསྟན་བཅོས་བསྟོས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་
 རིགས་པས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་ལྷང་ཚམ་སྐྱབས་སུ་གྲུང་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱང་
 བ་འགའ་ཞིག་རྟོག་གི་སྐྱམ་སོ་ཚམ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་སྐྱམ་པ་ལ།
 ཟབ་མའི་ལྷང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་པས་འཆད་ལ། སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
 ལ་དོན་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་གྱེད་གཉིས་གཉིས་བཤད་པ་
 རམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་བར་གྱུའོ། །

དོགས་གཙམ་གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཤིན་ལྟོག་གི་སྤང་དོར་
 ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་ཟག་དབང་ཚོན་ནི། དཔུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྟགས་ལས་
 ཤིན་ལྟོག་སྟོན་པའི་ལྷང་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་དཔོག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྟགས་ལས་འཇུག་ལ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱབ་ཀྱང་

བསྐྱབ་ཀྱི་ལོན་སྐོག་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉགས་སུ་མི་འགལ་ཏེ། ཉགས་ཀྱི་
 རིགས་འབྲེད་པ་ནི་བསྐྱབ་ཀྱི་ལོན་སྐོག་འབྲེད་ཀྱི། སྐྱབ་ཀྱི་ལོན་སྐོག་མིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཉགས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཡང་། དགག་
 ཉགས་སུ་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་སྤེལ་དབང་བརྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་
 རྣམས་ལོན་སྐོག་གི་སྐྱོད་དོར་ལ་འཇུག་པ་ན། ལུང་ཅམ་སྐྱབ་ཀྱི་ལོན་སྐོག་ལས་
 འཇུག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་ལ། དེ་མི་རུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འཇུག་སྐོག་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མས་ཐེ་ཚོམ་མཚོན་པ་དགོས་ན། ཞིང་ལས་དང་ཚོང་ལ་སོགས་
 བ་ལ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མ་འབྲེད་པའི་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། སྐོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དཀའ་འབྲེལ་ལས་ལུང་མ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་དང་མ་བྲལ་ན། དངོས་པོ་
 སྐོབ་ས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་དང་བྲལ་ཡང་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རམ་སྐྱུ་
 པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། དངོས་སྐོབ་ས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལུང་དང་འབྲེད་བས། དེ་དང་བཅས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
 ལུང་གི་རྗེས་དབག་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་མིན་
 བོ། །དོགས་གཙོད་བཞིན་པ་ནི། ཐབ་མོ་སྐོར་བ་ཉིད་ལོན་སྐོག་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཀྱི་ལོན་
 ལུང་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐོབ་
 བཟང་པོ་རུབ་རྗེས་སུ་མཁས་པར་རྫོམ་པའི་རིགས་པ། མི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
 བཏགས་པའི་ལྷན་སྐྱེལ་ཡིན་གྱི། ལུང་ལས་མི་མ་ཐུན་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲང་

དེས་འབྲེད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ཁོ་ལོ་ཅག་ཁས་ལེན་པ་ནི། རང་གི་ཁས་
 རྒྱངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྐྱབ་བྲེད་ཡང་དག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗེད་དུ་མི་
 རུང་བར་མཐོང་བའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་
 གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྟོབ་དཔོན་
 འདིས་བཞེད་པ་བཞིན། དབུ་མ་མཁས་མཁས་རྣམས་དང་འབྲེད་ཀྱི་འདི་ནི་སྟོན་པའི་
 བརྟན་པའི་སྟོང་པོ་ལ་ཚིག་ཙམ་མིན་པའི་དེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཚེ་རབས་
 གཞན་དུ་འང་ལེགས་པར་འབྲང་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོག་པའི་ཐབས་སྐྱབ་
 མེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་བར་ཆད་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་
 ལུང་རིགས་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུང་པར་དུ་ཟབ་མའི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྤ་
 བ་རྣམས་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་མིག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
 བསྐྱབ་ཅིང་། དོན་དེ་ཟབ་མའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བརྟན་པའི་གཉིས་ལུང་དུ་འབྲེལ་བར་
 གཞུང་འདིར་འཆད་པ་འདི་འབྲ་བ་རྣམས་ནི། མཁས་པའི་སྐྱེ་བའི་འབྲེན་པ་ཀུན་གྱི་
 བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། རྣམ་དཔྱོད་དང་བཙོན་པའི་མཐུ་མི་དམན་ཞིང་། སྤྱིར་
 རྣམ་དེས་པའི་དོན་ཅད་གཙོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྲེད་པའི་ཐབས་དམ་
 པར་རྒྱངས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྟོར་བ་བཞོད་དེ་མདོར་བརྟན་
 པ་དང་། སྟོར་བ་དེའི་ཚུལ་བསྐྱབས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 དག་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་མ་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་

བདག་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྦྲས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་
 གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩལ་བྱེད་མི་དམིགས་
 པའོ། །རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་བ་སོགས་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སྤང་གསུམ་
 མེས་བ་འདི། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྡོག་ལྟར་སྦྲུབ་
 པའི་སྐབས་སུ་འཆད་མོད་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པ་ནི་རྟགས་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་
 དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་
 བཞིན་གང་རུང་གིས་ལྟུང་བ་དང་། ལྟུང་བྱེད་དེ་གཉིས་བཀག་བ་རྟགས་སུ་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཀའ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དང་ལྟུང་བྱེད་མི་
 དམིགས་པ་ལ། རོན་དང་ཐ་སྟོད་སྦྲུབ་བྱེད་གཉིས་གསུངས་པས། འདི་ནི་ལྟུང་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྟོད་སྦྲུབ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་པས། རོན་
 ལྟུང་བྱེད་མི་ལ་ཡང་རོན་སྡོག་གི་རོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །རང་གི་སྡེ་པ་དང་ཞེས་སོགས་
 བེ་འབྲུགས་གྱིས་བསྟན་པའི་བསྦྲུབ་བྱ་གསལ་དུ་བཏང་བའོ། །དཀའ་འབྲེལ་ལས་ནི་
 འདི་སྡོགས་གྱིས་ཚོས་སྤྱད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། སྡོགས་ཚོས་གྱི་པས་ཞེས་པའི་
 བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་གིས་བསྟན་ནས་འཕངས་པ་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་པ་བཟླ་གོ། །

འདིར་དབྱུང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ་སྡོར་བ་འདི་ཐལ་རང་གཉིས་གང་ཡིན་
 བཟླས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བཟླས་ཚོས་གཉིས་དགག་བ་གཉིས། གང་ཡིན་
 བཟླས་ན་མི་འཐད་པས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྲུབ་པ་དང་སྦྲུབ་འབྲིན་པའི་དག་སྡོར་
 ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྡོར་སྡོར་ན་བཞེད་པ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་
 པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས་སུ་དབྱུང་དེ་སྡོར་བ་འདི་སྦྲུབ་འབྲིན་པའི་

དག་ཐལ་བར་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནམ། །འོན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་དག་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
 ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་གྱིས་སྡེ་བ་དངོས་སྐྱབ་བརྟམས་གྱིས།
 ཚོས་ཅན་དུ་སྐྱས་པ་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བལ་དུ་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་ལ་ནི་བ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱངས་བ་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་མི་འདོད་པ་
 འཕེན་པའི་གཅིག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞུང་འདིར་སྐྱོར་བ་འདིས་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་བསྐྱབ་པར་བཤད་ལ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འབྱེད་པ་དངོས་སུ་མི་
 གསལ། ཡང་དབྱ་མ་སྐྱང་བར་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱད་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བྱས་
 བས་ཚོག་པར་བཤད་པས་ཐལ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཤད་ན། དབྱ་མ་
 སྐྱང་བ་ལས་བ་རོལ་པོས་ཉགས་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྐྱངས་ཀྱང་། འུགས་གྱིས་ཁས་
 སྐྱངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཉགས་དེའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པ་བཀོད་
 དེ། བྱ་བ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་ན་བྱ་བ་བྱེད་འུགས་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱད་པན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྔ་སྤྱི་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁས་སྐྱངས་པར་
 གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་ཆེ་འདིའི་རིག་བ་ཁས་སྐྱངས་ལ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྔ་མའི་རིག་
 བ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་དང་། འགྱུར་བ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ལ། དེ་
 ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གཟིགས་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་
 རིགས་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་དེ་དག་གི་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་མི་སྐྱེའི་
 འུགས་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཅམ་སོ། །ཞེན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཚོས་གཅིག་བརྗོད་
 བ་ན་དེ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་དེས་འུགས་ལ་བརྗོད་པ་དང་།
 རྗོད་པའི་འུགས་ལ་རེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱུང་བྱུང་བར་བཞི་འདྲ་

བ་ཞིག། །དངོས་སྤྱུ་ཁས་སྦངས་བས་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་བ་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་
སྦངས་པའི་ཁྲབ་བྱ་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། འདིར་ཁྲབ་བྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་སྤྱིར་འཆད་ན་སྟོན་
སྤྱི་མ་ལྟར་འོང་བས་ཁྲད་པར་བ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་དབང་སྤྱུག་ཉོག་བ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོའི་དུས་ན་གང་ཡོད་པའི་དབང་སྤྱུག་དེ་ཉིད་མ་ལུས་བ་སྤྱི་བོའི་
དུས་ན་འདེད་ཡོད་པར་འདོད་བས། སྤྱི་བོའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་སྤྱུག་གི་ཆ་འགའ་
ཞིག །སྤྱི་བོའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཆ་གཞན་འགའ་མེད་པར་ཡང་འདོད་བ་མིན་གྱི། སྤྱི་
དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་ཉིལ་པོ་སྤྱི་དུས་ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་སྤྱུག་གི་
ཆ་ཡིན་པའི་ཆ་སྤྱི་དུས་ན་མེད་བས། མེད་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་དབང་སྤྱུག་ཡིན་
པའི་ཆ་འོ་བོ་མན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་བ་མི་འདོད་བ་ནི། དབང་སྤྱུག་གཅིག་དུ་འདོད་
ལྷགས་སོ། །འདི་ནི་རང་སྤྱུགས་ཀྱིས་བྱམ་བ་ནི་གཅིག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་ལ།
སྤྱི་བོ་དང་སྤྱི་བོའི་དུས་གཉིས་སྤྱུང་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱི་བོའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་བ་
དང་སྤྱི་བོའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་བ་གཉིས་གཅིག་དུ་མི་འདོད་ལ། དེ་གཉིས་དུ་མའི་མཚན་
གཞིར་ཡང་འཛོག་བ་དང་མི་འདེད། །དབང་སྤྱུག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་
དངོས་སྤྱུ་ཁས་མ་སྦངས་ཞེས་བ་དེའོ། །གང་ཁས་སྦངས་བས་དབང་སྤྱུག་དེ་དེ་འདྲ་
བའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་པའི་ཁྲབ་བྱ། དབང་སྤྱུག་དེས་སྤྱི་
བོ་བདེ་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱི་བོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དུ་མ་ཁས་སྦངས་ན། དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་དབང་སྤྱུག་གཅིག་མིན་
པར་ཁས་སྦངས་ཞེས་བ་གཅིག་ནི། དུས་སྤྱི་དུ་མ་ན་ཡོད་པའི་དབང་སྤྱུག་ཐམས་

ཅད་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཅིག་ཡིན་གྱི། སྡོན་པོ་གཅིག་
ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེས་སྡོ་འཛིན་སྲ་སྲི་དུ་མ་རིམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་
ལྟར་སྡོན་པ་མིན་ནོ། །

ཚོས་དེ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གཅིག་ཡིན་པ་འགའ་ན་གཅིག་མི་སྲིད་
ལ་དེ་མེད་ན་དུ་མ་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་
གསུམ་མེད་པས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ནི་མི་འགའ་བས་
དབང་སྤྲུག་ལ་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གཅིག་མིན་པའི་བྲུབ་བྱ་ཁས་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཡང་མིན་
ནོ། །དེས་ན་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་བྲུབ་པའི་དོན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་མིན་
པའི་ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ལ་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་ཁས་
སྐྱེས་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་བྲུབ་དུ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་འུགས་
གྱིས་མིན་ནོ། །སློབ་པ་འདིས་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་པའི་བྲུབ་བྱ་བཞི་གཞན་ལ་
ཁས་སྐྱེས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཉེ་སྦྱོར་བ་འདི་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ན།
གཞན་གྱིས་སྦྲས་པའི་བདག་དང་། དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་སྤེས་སྦྲས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཤེས་པ་ཆ་མེད་གྱི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས། སློབ་པ་ཚོས་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དཀའ་འཁྲུག་ལས་གཞན་སྤེས་
བཏགས་པའི་མ་གྲགས་པ་ལ་ནི། ཐལ་བར་སྦྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་གྲགས་པའི་རང་གི་
ངོ་བོ་རྣམས་ལ་ནི། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་འཆད་ཅིང་། ཆ་བ་ལ་
སོགས་པ་མོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཚོས་ཅན་

ལ་རང་རྒྱད་མི་རྩུང་བར་འཆད་དོ། །

དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ནི་སྤར་བཤད་བ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་བ་ལ་ཡང་།
རྟགས་ཚོས་རྣམ་བཅད་ཅམ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྩུང་བར་ལན་མང་དུ་
བཤད་དེ། རྟགས་དང་ཚོས་གཞི་གྲུབ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་བ་ཡིན་ན་ནི། ཚོས་དེ་འབྲ་བ་
ལ་ཐལ་འགྲུང་མིན་བ་རང་རྒྱད་མི་རྩུང་ལ། རྟགས་ཚོས་མེད་དགག་གཞི་མ་གྲུབ་བ་
ལའང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན་ནི། ཚོས་ཅན་དེ་འབྲ་ལའང་རང་རྒྱད་རྩུང་བ་ལེགས་པར་
བརྒྱབ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་དཀའ་
འབྲེལ་ལས་སྤར་ལྟར་བཤད་བ་འདི་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དཀའ་
འབྲེལ་འདི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་ཡིན་པར་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡང་བཞེད་པས། འདི་
ནི་སློབ་དཔོན་གྲུགས་མ་རྩོགས་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་མཛད་དམ་བརྟག་གོ། །

འོ་ན་ཚོས་ཅན་དེ་འབྲ་བ་ལ་རྩུང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲོགས་ཀྱི་སྤང་བོས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་
གྲགས་པས་རང་བརྟེན་ལའོ། །ཞེས་རྟེན་ཏེ་ཚོས་ལ་མ་བསལ་བ་འཆད་བ་ན། ཚོས་
ཅན་ལའོ་ཞེས་བ་ཅམ་མ་སློས་པར་རང་གི་ཚོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཆིག་སློས་པའི་
དགོངས་བ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆེ། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་བ་
དང་། བརྒྱབ་བུའི་ཚོས་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་བསལ་ཡང་ཚོས་དེས་
བརྒྱབ་བུའི་ཚོས་རང་གི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བས་སློན་མིན་ནོ། །དེས་ན་བརྒྱབ་བུའི་ཚོས་
རང་གི་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཅན་དང་དེ་གཉིས་ཚོགས་བ་བསལ་ན། སློན་ཡིན་བ་བསྟན་
པའི་དོན་དུ་རྟེན་ཞེས་གསུངས་བ་བཤད་དོ། །ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་བ་བཀག་བ་ལ་

སྐྱོན་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་མཁས་སོགས་གཞན་དག་གིས། ཞེས་སོགས་
 རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། གྲེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་འབྱུང་ངོ་། །ཚོས་ཅན་
 འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚོས་ཅན་དུ་སྦྱས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་
 རྟེན་མིན་པས། ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བར་སོང་བའི་དོན་ལོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ཚོད་གཞིར་གར་བྱུང་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲོགས་ཚོས་འབྲུབ་དགོས་ན། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་
 པ་དང་། རང་རྟེན་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཉིས་འབྲེད་པའི་དོན་མེད་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་
 སོགས་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི། དེགས་
 པའི་དབང་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་མ་
 ལྟེད་པའོ། །

ཚུལ་འདིས་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་བྲངས་ནས་རྒྱས་པར་དབྱ་མ་
 ལྡང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་དབྱ་མ་སྡང་བ་ལས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་
 འབོག་པ་ནི་ཐལ་འབྱུང་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་
 དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་སྤྲོག་ནས་དགག་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལྟོར་བའི་ཚོད་གཞིར་བཟུང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་དེ་དག་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་། སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱབས་སོ། །སྤྲོགས་སྲུང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔག་བྱ་
 དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དང་
 ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་གཞི་དངོས་པོ་
 དགོས་པ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་བ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་

ལ་སྐྱོད་ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བའི་དོན་ཉིད་དགག་སྐྱབ་
གྱི་དངོས་ཆེན་ཡིན་གྱི་སྐྱོད་ལ་ཉིད་དངོས་གྱི་ཆེན་མིན་ཉེ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་
རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང། ཚོས་གཅིག་ཅིག་བསྐྱབས་ན་དེའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་སྐྱང་སྐྱང་བའི་སྐྱང་གཞི་ནི་སྐྱོད་ལ་ཡིན་པས་གཞི་དངོས་པོར་
གྱུར་པ་དགོས། གཞི་ཆེན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྐྱབ་ལ་
སོགས་པ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྐྱབ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་
བསྐྱབ་པས་གཞི་དེ་ལ་ཕྱིར་རྟོག་ལ་ཤེས་འདོད་དང། སྐྱོད་ལ་དཔག་འདོད་མེད་
པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། སྐྱང་གཞི་དངོས་པོར་མེད་པ་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་སྐྱོང་དང། སྐྱང་
གཞི་བདེན་པར་ཡོད་པ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བཀག་པ་ན། རྟགས་དེ་གཉིས་
གཙོ་བོ་དང་དབང་སྐྱབ་མ་ཡིན་པ་ལས། ལོག་པར་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་ལ། དེ་
ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གང་གི་ཚོས་སུ་འཛོག་པའི་ཚོས་ཅན་དང། ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་
གང་གིས་ཚོས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཚོས་ཅན་འབའ་
ཞིག་པ་བཀག་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། རྟོག་པ་ལ་སྐྱ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
སྐྱང་བའི་སྐྱང་ཕྱོག་དངོས་པོར་མེད་པས། བྱས་པ་རྟགས་དེ་ལ་འགྱུར་པ་མིན་གྱི།
སྐྱང་གཞི་སྐྱ་ལ་བྱབ་དགོས་ཉེ། དངོས་པོ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱེད་པའི་
གནད་གྱིས་སོ། །དོན་བྱེད་པས་སྐྱོང་བ་དང་དུ་བྲལ་རྟགས་སུ་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི། སྐྱང་

གཞི་དང་སྒྲིབ་ལྟེ་ག་གཉིས་ཀ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲིབ་གཞི་རྟགས་དེ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་ན། དེ་བཀག་ཀྱང་སྒྲིབ་ལྟེ་ག་སྒྲུབ་ཚེས་དང་། རྟོགས་ཚེས་ཀྱི་ཚེས་གཉིས་
 བརྟེན་པའི་ཚེས་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ། །འདི་ནི་སྟོང་པོ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབྱ་མ་
 སྒྲིབ་བ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོང་པོ་འདིའི་རྟགས་དང་། བསྐྱུབ་བྱའི་
 ཚེས་གཉིས་མེད་དགག་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་དང་པོ་ལྟར་ན་དགག་བྱའི་
 རོས་ནས་འདི་མེད་པ་ཞེས་དགག་བྱ་བ་ཅད་ཅམ་མིན་པ། རང་གི་རོ་བོ་མེད་ལ་དེ་
 མེད་ན་རོ་བོ་གཅིག་པ་མེད་པས་བདག་གཅིག་པ་མེད་པས་བདག་གཅིག་པའི་
 འབྲེལ་པ་མེད་ཅིང་། འབྲེལ་པ་གཞན་ཡང་མེད་པས་གོ་བྱ་དང་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་།
 མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྦྲངས་པར་འགྱུར་
 ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དེ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེན་འདི་ལ་སྒྲིབ་བ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བདག་གཅིག་
 པའི་འབྲེལ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་མིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་
 པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་
 པས་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་རོ་བོ་ཐ་དད་ཁེགས་ན་
 རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པའི་
 བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མེད་དགག་ཏུ་བཞག་པའི་རྟགས་
 ཚེས་གཉིས་ཀ་བདག་མེད་པའི་རོ་བོར་འབྲེལ་བས་སོ། །སྐྱུམ་དུ་དགོངས་ཏེ། བདེན་པ་
 མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །འོན་ཏེ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་མ་གྲུས་པར་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱི་དོན་དམ་པའི་རོ་བོར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དང་

སྐྱོདོན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་ཞེན་པར་དངོས་པོ་ཅམ་དུ་ཞེན་པ་རྟོགས་པ་ལའང་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཅིག་དང་དུ་མས་རང་བཞིན་སྣང་བ་ལས། རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་
བཅད་ཅམ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་དགག་ཁོ་ནའོ། །འདི་ལ་
སྣང་གྱི་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བས་བདེན་མེད་གྱི་སྣང་
བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱིས་བདེན་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་ན། མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་
ཡིན་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་བས་རྟོང་
བ་སྐྱབ་པ་ན་མེད་དགག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་། ལུབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཚང་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་དང་།
རྟགས་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་།
བདེན་པའི་དུ་བྲལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཤེས་བྱ་ལ་གཅིག་དགག་པ་དང་
ཤེས་པ་ལ་གཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་དང་། ལུབ་པ་
དང་། རང་པ་དང་། ལྷ་བ་ལ་གཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟག་པས་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཅིག་དགག་པ་དང་། རྟག་པས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཅིག་
དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དབྱེད་པའི་གཞིར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་
གཏན་ཚིགས་འདི་ཞེས་པ་ནི། སྣང་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་རྟགས་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་བསྟན་
པའི་མཚམས་སྟོར། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་

གཉིས་སུ་རེས་ལ། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རིམ་པ་
 ཅན་དུ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བས་གཅིག་སྤེལ་རང་བཞིན་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱོར་བ་འདིའི་
 དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་མེད་པས་སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་། རྟགས་མི་
 འབྲུབ་པས་སུན་འབྲེན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་མིན་ལ། གཞན་གྱི་རྟགས་པ་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་
 མི་འབྲུབ་ལ། སྐྱོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་འབྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱང་མིན་པས་
 མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ལ། ཚོས་ཅན་ནི་སྐྱོད་ཡིན་ཞིང་
 རྟགས་ནི་རིམ་གྱི་སྐྱེ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་རིག་གིས་སྐྱབ་པས་རྟགས་མ་སྐྱབ་
 པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་སྤང་བ་བདེན་ན་དུ་མར་བདེན་པས། གཅིག་
 མིན་ལ་རྩུན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་གཅིག་མིན་པས་ཁྲབ་པ་འབྲུབ་པོ། ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན་པས། དངོས་མིན་དང་གཅིག་ཡིན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་
 མེད་གྱི་རྟགས་པའི་གཅིག་དང་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་
 ལྟོན་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ན་དུ་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་ལྟོན་པ་གཏན་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཡིན་པ་གཉིས་འགལ་ན་
 འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་དུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་བར་འགྲུར་ཏེ། དེའི་
 གཅིག་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་པར་
 གཞུང་ལས་མང་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེས་ན་དོན་
 བྱེད་པ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དེ་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོ་ལོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ལོག་ནས་འགོག་བསལ། འདི་ནི་
 ལྟ་བུ་ཕྱི་རོ་ལོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ལོག་གི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
 བའི་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པས་རིམ་ཅན་དང་འགལ་བ་
 ལྟོན་པ་ནི། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས་ག་ལ་འགྱུར་གྱི་བར་གྱིས་སྟོན་
 ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བུས་པ་ཐོགས་མེད་ཏུ་ཡོད་པས། འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་འབྲུང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་ཏུ་ན་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མི་བྱེད་པས།
 འབྲས་བུ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། ལྟོན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན།
 ཉལ་བ་རྒྱུན་ལ་མ་བཟོས་པ་དང་། རྒྱུན་ལ་ཚང་བ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེགས་པ་དེས་གཞན་གྱི་ཚོད་སྲང་
 ཡང་མི་འཐད་པ་ནི། འདིས་ནི་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཁས་སྲངས་ཉལ་སུ་བཞོད་ནས་
 གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་བྲབ་པ་ཚད་མས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སུན་འབྲིན་པའི་
 ཐལ་བའོ། །

འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ན་སྲར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཕྱི་དུས་དང་། ཕྱིས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་སྲ་དུས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་སྐྱེ་དགོས་པས། ལྟ་བུ་ཕྱི་རོ་ལོ་ཐ་དད་ཏུ་
 ལྟ་བུ་ཕྱི་རོ་ལོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ལོག་གི་ཡིན་ལ། འདོད་ན་ཕྱིས་ཕྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྲར་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཡང་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི་
 ལྟ་བུ་ཕྱི་རོ་ལོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ལོག་གི་ཡིན་ལ། དེས་ན་འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པས་གཅིག་ཡིན་པ་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་རྩ་སྐྱ་བའོ། །དེས་ནི་འདུས་མ་བྱས་
 གསུམ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །བསྐྱོམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་
 འགྱུར་མངོན་སུམ་མོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འགོག་བདེན་
 ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མིན་ནོ། །འགོག་པ་མེད་པ་ནི། རང་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
 བ་ལའང་རྒྱས་པ་མེད་པའོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་སྡེ་སྡེའི་དུས་ན་ཡོད་
 བའི་རང་བཞིན་ཁྲུང་མེད་གཅིག་རྩ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྐར་གྱི་གཞོད་པ་མེད་
 དོ། །འབྲས་བུ་རིམ་ཚན་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་མི་འདོད་བས་སོ། །སྣམ་བས་སོ། །རིགས་
 བ་སྡེ་མ་དང་འབྲ་བར་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིས་ནི་
 གཅིག་རྩ་འདོད་ལུགས་སྡེ་མ་དང་འབྲ་བས་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོར་བ་ཁས་ལེན་གྱང་ཤེས་
 བ་རིམ་ཚན་གྱི་ཤེས་བྱར་ཁས་ལེན་བས། སྐར་གྱི་རིགས་པ་འདོན་པ་སྐྱོས་བས་
 ཚོག་པར་བཞེད་དོ། །འདི་སྡེ་མ་གཉིས་ཀས་གཅིག་རྩ་ཁས་སྐྱངས་ལུགས་ལེགས་
 བར་ཤེས་ནས་དེས་སྐྱོན་ཁྲུང་ལུགས་ཤེས་དགོས་པ་གནད་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཚམ་
 འགོག་པ་ལ་སྐྱོར་བ་རྣམས་གཏན་མིན་ནོ། །ཡུལ་དང་ཞེས་བས་ནི། ཤེས་པ་རིམ་
 ཚན་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་། དུས་སྡེ་ན་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཚམ་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་མན་ཚུན་དུ་ཁྲུང་བར་
 བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བས་ཉེས་པ་སྐྱོར་མི་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །

འདིར་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་སྡེ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་དུས་ན་འང་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་འགོག་གོ། །སྐར་དུས་ན་ཡོད་དུས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མས་མི་ཤེས་ན་ཤེས་པ་སྡེ་མའི་

ཤེས་བྱར་སོང་ལ། ཤེས་བ་སྤིའི་མའི་ཤེས་བྱར་མ་སོང་བའི་སྐབས་གཅིག་སྤིད་པ་
དགོས་ལ། དེ་སྤིད་ན་སྤྱད་ཏེ་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དུས་དེར་ཤེས་བ་སྤི་
མས་མི་ཤེས་བས་དེ་སྤིས་ཀྱང་ཤེས་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་མ་ཤེས་བའི་རང་བཞིན་
དེ་སྤྱད་ཏེ་སྤྱད་ཏེ་འདུས་ནས་ཡང་མི་འདོར་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཁས་མི་ལེན་ན་དུས་གཉིས་བ་ན་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

ཡང་སྤྱད་ཏེ་ཤེས་བ་སྤྱད་མའི་ཤེས་བྱར་སོང་བའི་རང་བཞིན་དེ་དུས་ནས་
ཡང་མི་འདོར་ན། སྤི་དུས་སུ་འདྲ། ཤེས་བ་སྤྱད་མས་ཤེས་བར་ཁས་སྤྲངས་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ཤེས་བ་ཡོད་དུས་དར་མེད་པ་དང་། དུས་དེར་ཤེས་བ་དེས་དེ་ཤེས་བ་
གཉིས་འགའ་ཏེ། རིགས་བ་དེ་གཉིས་ནི་ཤེས་བ་སྤི་མའི་ཤེས་བྱ་སྤྱད་མར་འབྲང་བ་ལ་
ཡང་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་བ་འདིས་རང་སྤེའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
སྤྱ་སྤི་གཅིག་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་ན་གཞན་སྤེས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་རིམ་
ཅན་ལ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤྲངས་བས། ཉག་དངོས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་མི་ལུས་བ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་ཏེ། རིགས་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྤིར་
རོ། །

འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་བ་རགས་བའང་མི་
ཤེས་བར་ལུང་གི་ཚིག་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོད་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱ་སྤིའི་དུས་ན་
ཡོད་པའི་རང་བཞིན་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཉིད་ཉག་པ་ཁས་
སྤྲངས་ནས། ཤི་མ་རིན་ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་དང་ཤེས་བ་རིམ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱར་ཁས་ལེན་

བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རྟོག་རྣམས་ཅད་ལྟག་མ་མེད་པར་ཞེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་
 སྤར་གྱི་བཤའ་པ་བྱེད་པ་རྣམས་སྤར་ལྟར་རིགས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་གསུང་
 ལུལ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་གོད་པ་
 བསྟན་པར་གོ་ནས་དགག་བཞག་ཏུ་མ་ཞིག་བྱེད་པར་སྤར་མོད་ཀྱང་ཅ་བ་མ་ཟིན་
 པའི་མཐའ་གཅོད་ཏུ་སྤར་རོ། །རྟག་པ་གཉིས་པ་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་མིན་པ་དང་།
 དེའི་ལན་འགོག་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏུ་
 སྤོའོ། །འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རིམ་ཅན་ཏུ་ཤེས་པར་
 འདོད་པས་དེ་འགོག་པའི་ཡང་སྤར་བཞིན་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཏུས་སྤྱི་ཏུ་མ་ན་ཡོད་
 པའི་འདུས་མ་བྱས་སྤྱི་མ་ན་གང་ཡོད་སྤྱི་མ་དང་། སྤྱི་མ་ན་གང་ཡོད་སྤྱི་མ་ན་ཡོད་
 པའི་རྟག་པ་འདོད་པ་ལེགས་པར་སྤྱན་སྤྱང་བ་འདིས་ནི། སྤྱི་མའི་ཏུས་ན་ཡོད་པ་ཆ་
 མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྟག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་སྟོན་རོ། །

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་རྟག་པའི་འདོད་ལུགས་སུ་སྟེགས་དང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་
 རྟུན་པར་མ་བྱེད་པ་རྣམས་རྟག་པ་རང་འདུས་མ་བྱས་ཅམ་མི་སྲིད་པར་སྤྱི་ཞིང་།
 གཞལ་བྱས་སྤྱི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལུན་མོང་གི་མ་དེས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འགལ་
 པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། ཐོག་མ་ལུན་མོང་ལས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་
 མཆེད་ཏུ་བཤའ་ཅིང་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སྤྱང་དན་ལས་འདས་པ་དང་། འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ལུན་མོང་མིན་པའི་གསུང་རབ་
 རྣམས་ལས་ཚོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
 ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་

དོ། །

དེ་ནི་མི་འབྲང་བས་རང་གི་འདུས་མ་བྱས་ཁས་མེན་ཚུལ་ཤེས་བར་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་ཕྱིན་ཚད་དུས་སྤྲ་མ་ནི་ཡོད་ཚད་གང་ཡིན། དུས་སྤྱི་མ་
 བའང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་འདོད་པའི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱི་པོ་
 ལྷན་པའི་རྟག་པར་འདོད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་དོན་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རང་
 སྤེལ་བྱེ་བྱལ་ཏུ་སྤྲ་བ་མ་གཏོགས་པ། མདོ་སྤེལ་བ་དང་སེམས་ཚུལ་བ་དང་། དབྱུ་མ་བ་
 སུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གང་གི་རང་བཞིན་འདིག་མེད་པ། །དེ་
 ལ་མཁའ་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ནི་
 རྟག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤར་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །དེ་འབྲ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ནི། རྗེ་བྱས་
 ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ནི། སྤར་རྗེ་བྱས་མ་ཞིག་པའི་དུས་ན་མེད་ལ་སྤྱིས་ཡོད་ཀྱང་རྟག་
 པར་འདོག་དགོས་པ་ལྟར། དུས་ཐམས་ཅད་པ་རྟག་པ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་སྤར་
 སྤངས་པའི། སྤངས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་སྤང་བྱ་དེ་མ་བཟང་བར་དུ་མེད་ཀྱང་
 ཟད་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློམས་སྤང་དབྱུ་བཟང་བ་ལ་ཡང་
 སྤར་ལ། རྟན་ཅིག་མ་སྤྲ་མ་སྤྱི་དུས་སུ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡང་སྤར་རོ། །

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་ཁོ་པོ་ཅག་
 ཀྱང་འབྲང་མོད་ཀྱང་། འདི་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་
 བྱའོ། །ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སློབ་ཅི་བྲལ་གྱི་སྤངས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲ་
 སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོས་ཅན་སྤྲ་མའི་སློབ་ཉིད་ཚོས་དེ་ལོག་

བ་ན་ལྡོག་པས། ཚོས་དེ་མེད་པའི་དུས་ན་མེད་པས་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་མེ་
 ཉུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང། རྒྱད་གཞི་ལོག་པ་ན་འབྲེལ་ཚོས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་སྣ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དེ་ནི་གཅིག་མཚན་གཞིར་རྒྱང་ཡང་དེའི་ཚ་དུ་མ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་
 མིན་པར་ཉུག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འདོད་ན། དངོས་པོ་སྣ་མ་ཕྱི་མའི་
 དུས་ན་ཞིག་པར་འདོད་པ་དང། རྣམ་ཤེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་
 ལ་མ་ཞིག་པའི་སྐྱབས་མི་སྲིད་པ་དང་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་དགུན་མེད་པའི་མེད་དགག་
 རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པས། དབྱར་ཡང་མེ་ཉོག་མེད་པ་དང། མཐོང་སྲང་
 དང་སྐོམས་སྲང་ལམ་བསྐོམས་པས་ཟད་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱང། འཁོར་བ་ཐོག་
 མེད་ནས་ཡོད་དགོས་པས། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 གཞོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང། དེས་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་ཚོ། དེ་མེད་
 པའི་མེད་དགག་དངོས་མེད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་དང་ལྷ་བྱ་ས་པོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚོ། ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང། ཡོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་མས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི།
 རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་མིན་གྱི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་མེད་པས་ཞེས་
 དགག་བྱ་བཅད་ལྡོག་ནས་འཛོག་པ་མིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་བཞག་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་མ་ནི་གཞན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་འཛོག་མི་དགོས་ལ། རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྐོ་ནས་བཞག་པས་ཚོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ན་དེ་
 མེད་པའི་མེད་དགག་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་པ་མིན་གྱི་དགག་བྱེད་
 ཡོད་པའི་སྐོ་ནས་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡོད་ཀྱང་སར་དུ་ཡོད་

པའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དང་གསར་དུ་མེད་པའི་ཚེ་འདྲིལ་བར་སོང་བ་མིན་པས་མི་རྟག་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སོ། །འདིར་རྟོག་ལྡན་གྱི་དོན་གྱི་དང་
རྒྱས་བརྟག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱེད་པས། དོན་གྱི་དང་རྒྱས་སྟོང་ལ་མི་དཔྱོད་ཅེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ། དཀའ་འབྲེལ་མཁན་པོ་ན་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་གྱི་དང་རྒྱས་
གྱི་ ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་གཞན་སྡེ་རྟག་པའི་ཡོད་པ་མ་དེས་བར་སྐྱ་བ་སུན་
འབྱེན་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། འདིས་སྡེ་མ་ལས་སུན་འབྱེན་གཞན་ཡང་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་
འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་མ་ལྟར་ཡིན་རྟག་པས་དོན་གྱི་དང་སྡེ་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་
རིགས་པ་ལས་རིགས་པ་གཞན་མི་སྤང་བས་སུན་འབྱེན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ནས་རྟག་པ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གཏན་གྱི་
དོན་གྱི་དང་རྒྱས་གྱི་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ན། རྟག་པའི་མ་དེས་བ་བརྗོད་པ་ལ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་ཅོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་དོན་གྱི་དང་རྒྱས་པར་སྟོང་བར་ས་རོལ་
པོས་ཁས་སྐྱོངས་པ་ལ་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་དོན་གྱི་དང་རྒྱས་སྟོང་བར་སྐྱབ་མི་དགོས་ཞེས་
སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་གཏན་མིན་ཏེ། རང་སྡེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་དགོས་སམ་སྐྱམ་
པའི་ལོག་རྟོག་མེད་པས་གཞི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་དགོས་ཞེས་སུ་ལ་སྐྱབ་གཞན་སྡེ་
ལ་ཡིན་ན་ནི། རྟག་པ་རྒྱས་པས་སྟོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྤང་ཁས་མི་ལེན་གྱང་
རིགས་པས་བསྐྱབས་ཟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་གྱེད་ན། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱས་པས་སྟོང་བར་གྲུབ་ན་ཡི་མེད་དུ་ཡང་གྲུབ་ཟེན་པས། གཞི་དེ་ལ་

དབྱང་བཟོད་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྤོང་དུ་སྐྱབ་དགོས་སམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་སུ་ལ་
 ཡོད་སྟོན་ཅིག །འོན་ཅི་ལྟར་ཡིན་སྐྱམ་ན་འདི་ལ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ལུང་དངས་པའི་
 ཚིགས་བཅད་བྱེད་མི་མའི་དཔེ་བསྟན་པ་དེས་ན་གོ་སྐྱབ་བས་དེ་བཤད་ན་སྟོན་པ་ལོ་ནི་
 ལུང་མེད་འདོད་པ་བསྟན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉེ། དེ་བྱོད་གཞི་དེ་ལས་རང་གི་འདོད་
 དོན་དེ་འགྲུབ་ཏུ་རེ་ནས་དེ་བྱོད་པའོ། །དེ་བྱོད་པའི་གཞི་ནི། མ་ལོང་འགའ་ཞིག་
 གོ། །དེ་བྱོད་ཚུལ་ནི་གཟུགས་མངོས་མི་མངོས་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བྱོད་མི་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞི་དེ་གཟུགས་མངོས་ཀྱང་གང་གི་དོན་དུ་དབྱང་པའི་རང་གི་
 དོན་དེ་ལས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་བལྟའོ། །དཔེ་དོན་སྐྱོར་ཚུལ་ལ་
 ལུང་མེད་དང་འབྲ་བ་ནི་ཚོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱི་དེ་བྱོད་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་བྱོད་པའི་གཞི་
 དེ་ལས། རང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཏུ་རེ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་
 དེ་བྱོད་པའི་གཞིར་འཇོག་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་
 འོ། །དེ་བྱོད་པའི་གཞི་ནི་སྐབས་སུ་གང་བབ་པས་སོ། །དེ་བྱོད་པའི་ཚུལ་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་སོགས་སོ། །

དེ་འབྲ་བ་དེ་ལ་རྟོག་པ་བྱུང་གཞིར་འཇོག་ན་ནི། འདོད་པ་བསྟན་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་
 བ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་བྱོད་པ་དང་འབྲ་བས། བྱུང་ཚོས་ལ་དེ་བྱོད་པ་འཐད་
 དོ། །གང་གི་དོན་དུ་དབྱང་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཞི་དེས་སྐྱབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་བར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་འོ། །ཕྱི་རོལ་བས་ཀྱང་བདེ་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་
 འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་

དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་དབྱུང་གཞིར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གྱི་
རོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱིས་མ་ཉིང་གི་གཟུགས་མངོས་མི་མངོས་
དཔྱོད་པ་དང་། འདྲའོ་ཞེས་ཉལ་པ་ནི། རོན་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས་བཟླགས་ཅི་པལ་གྱི་
བར་དེ། འདི་ནི་སྤར་མ་བཤད་པའི་དེ་དག་སྤྱན་འབྱེན་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་
ལོ། །

འོ་ན་སྤར་དབྱུང་གཞིར་ཉལ་པ་གཟུང་བ་ལ་ཐོག་མ་ནས་སྤྱོན་འདི་བརྗོད་པ་
ཅི་ཡིན་སྐྱམ་ན། སྤར་ནི་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ལ་རྫོམས་ཏེ་སྐྱས་པ་
ཅོམ་ལོ། །སྤར་རང་གི་བདག་དང་གཞན་སྐྱས་ཞེས་པར་ཉལ་པ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བ་
དང་། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྤ་ཕྱིའི་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་འདོད་པ་འགལ་
བར་སྟོན་པ། ཉལ་པ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་ནས་མང་དུ་དབྱུང་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ལས་
འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་མི་དཔྱོད་ཀྱི། འགོག་པའི་གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
སྤྱོན་མེད་དོ། །དེས་ན་རྫོམས་ཏེ་སྐྱས་པའི་དོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ངའོ་སྐྱམ་དུ་
རྫོམས་ཞེས་པ་དང་། བོད་རྣམས་ཉལ་པ་རུས་པས་སྟོང་བར་ཁས་རྒྱངས་པ་ལ་
བདེན་པ་དགག་མི་དགོས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འགོག་ན་ཉལ་པ་སྐྱབ་རུས་སྐྱམ་དུ་བསམ་
པར་འཆད་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བས་ན་ཞེས་པ་ནས་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་དཔྱོད་པའི་
གཞིར་འཛིན་ལུགས་དང་། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དཔྱོད་ལུགས་བསྟན་ཏེ། བདག་གཉིས་
དོན་དམ་པར་བགག་པའི་གཞིར་གཟུང་བས་ཐ་སྐད་དུ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྟོན་ལོ། །

1 གཟུང

གཞན་དག་ནི་ཞེས་པ་ནས་གནས་པའི་ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི། དངོས་མེད་གཞིར་མི་འདྲིན་པ་དང་། དེ་དག་གསུམ་གྱི་ཚོས་གང་དུའང་མི་འདྲིན་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་རྟེན་དང་། གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོང་ས་ལྟ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ཁྲིགས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སོ་མེད་ལས་གོ་བར་ལུས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོའི་བར་གྱིས་ནི། དོན་གྲེད་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པས་རྟག་པ་ལ་དོན་གྲེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཏེ། སྲ་སྲ་ཕྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱུས་པའོ། །དེ་དཀའ་འབྲེལ་གྱི་གང་ཟག་འགོག་པ་ལ་ཕྱིར་སྐྱོར་བར་གྲེད་དོ། །གང་ཟག་ནས་གྲུབ་པའི་བར་གྱིས་ནི། གང་ཟག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་མེད་དང་། སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་ནས་གྲུབ་པའི་བར་གྱིས་ནི། གང་ཟག་ལ་གཏན་ཚིགས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཆོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པར་སྟོན་གྱི། སྲ་མས་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱི་མས་རྗེས་དབག་གིས་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

ཚི་སྲ་སྟེ། ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །རབ་རྒྱས་འགོ་ཀུན་ཐར་མཚོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྟོན་ཕྱིར་བཀའ་ཤིས་ལྟར་གྲུབ་ཚོས་གྲ་ཚེད། །ཚོས་སྟོན་འཇོན་མེད་དལ་འགོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །མདྲ་ཡི། །

བཏུག་ལུང་སྒྲིབ་ཚེ་བ

ནུམ་གྲོམ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་བྱ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུམ་དམ་འབབ་ལྷུང། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ལུང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དབར་དུ་བརྒྱུན་བའི་ནུམ་དཀར་ལུང་པོའི་མཚུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒོར་ཐག་བརྒ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱད་ལྟེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ཉོར་བུའི་མཚོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇུག་གིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྟོན་ནུམ་འཇུག་ལྷུང་
སེམས་འདིར་ལུགས་སྟོན་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཇུག་ལུང་ལུགས་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་
དམིགས། ཉན་བསྟན་ལུགས་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བརྒྱུན་དང་བརྒྱུན་
འགྲུང་གང་ལའང་རྒྱར་ཚོགས་པའི་དགོ་བསྟོན་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལྷུང་འདི་དགོ་སྟོར་ཚོས་སྒྲིབ་བཤད་
དབང་སྟོན་བཟང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱར་བའོ། །

ནུམ་ཅེས་སེམས་འདིར་ལུགས་སྟོན་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཇུག་ལུང་ལུགས་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་